

โครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ :
ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก

โดย

นางสาวชนันชนก พลสิงห์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เสนอต่อ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.)

พ.ศ. ๒๕๕๑

โครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ :
ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก

โดย

นางสาวชนันชนก พลสิงห์

Bib. 00000332
Item 00000634
Barcode 0000010000638
Call no. 71
8133
2551 ก-1
Date 18 ก.ย. 57

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เสนอต่อ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.)

พ.ศ. ๒๕๕๑

คำนำ

โครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ (2551) เป็นโครงการที่สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.) จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนและสร้างเครือข่ายกับพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ โดยนำรายงานที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามมาจัดให้เป็นระบบฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ของประเทศเพื่อยกระดับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ของประเทศไทยให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพทั้งระบบ ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้นโดยหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่นต่างๆ จำนวนมาก กระจายอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ หากแต่ยังขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลของพิพิธภัณฑ์ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ สพร. จึงมุ่งหวังให้โครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ นี้มีส่วนในการสำรวจรวบรวมและศึกษาข้อมูลลักษณะการจัดตั้งประเภทของพิพิธภัณฑ์ วัตถุประสงค์ การบริหารจัดการ สถิติจำนวนผู้เข้าชมและสภาพปัญหาของแต่ละพิพิธภัณฑ์ เพื่อนำมาจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ทั่วประเทศ สะดวกต่อการค้นคว้าและเผยแพร่ข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และเป็นฐานข้อมูลต่อสถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.) เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหา และนำมาสู่การกำหนดแผนงานเพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ของประเทศต่อไป

การจัดทำโครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้(2551) :ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 50 แห่ง โดยสำรวจรวบรวมข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ และแหล่งเรียนรู้ในประเทศโดยทำการลงภาคสนามในช่วงระหว่างเดือนเมษายน 2551 – เดือนพฤศจิกายน 2551 จากนั้นผู้วิจัยภาคสนามจึงทำการบันทึกข้อมูลจัดทำเป็นฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ของสถาบันฯ ตามรายชื่อและตามขอบเขตการเก็บข้อมูลที่ได้กำหนดอย่างละเอียดและครบถ้วนสมบูรณ์ ได้แก่ แผนที่สถานที่ตั้ง แผนผังอาคารจัดแสดง แผ่นพับเผยแพร่ของพิพิธภัณฑ์ ภาพถ่ายอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมรอบพิพิธภัณฑ์ รูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการ รูปภาพวัตถุขึ้นสำคัญ ฯลฯ พร้อมจัดทำเอกสารงานวิจัยที่ประกอบด้วยบรรณานุกรม อ้างอิงเอกสารที่ใช้ประกอบการค้นคว้าวิจัยและข้อมูลอื่นๆ ได้แก่ แผนที่สถานที่ตั้ง แผนผังอาคารจัดแสดง แผ่นพับเผยแพร่ของพิพิธภัณฑ์ ภาพถ่ายอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมรอบพิพิธภัณฑ์ รูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการ รูปภาพวัตถุขึ้นสำคัญ ฯลฯ

จากการดำเนินการสำรวจรวบรวม ศึกษา สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก ทั้งสิ้น 7 จังหวัด คือ กาญจนบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง สมุทรปราการ จันทบุรีและตราด พิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการขาดแคลนงบประมาณ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการบริหารงานพิพิธภัณฑ์ รวมทั้ง

พบว่ายังขาดความสนใจจากผู้เข้าชมในวงกว้าง แต่ถึงอย่างไรก็ตาม พบว่า ยังมีพิพิธภัณฑ์อีกหลายแห่งที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีกิจกรรม นิทรรศการที่น่าสนใจ ซึ่งจากการเก็บข้อมูลทำให้เห็นว่างานพิพิธภัณฑ์ในเมืองไทยเริ่มมีความตื่นตัวมากขึ้นทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน

อนึ่ง ผู้วิจัยภาคสนาม ขอขอบคุณ ภัณฑารักษ์และเจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ทั้ง 50 แห่ง ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลสนาม

ชนนีนก พลสิงห์
นักวิจัยภาคสนาม
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ (สพร.)
พฤศจิกายน 2551

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญลายเส้น	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่	
1	ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์
1.1	พิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า
1.2	หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม
1.3	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า
1.4	อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ
1.5	พิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร
1.6	อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์
1.7	อนุสรณ์ทางรถไฟสายไทยพม่า เวียร์รี่ ดันลอป พาร์ค
1.8	อนุสรณ์สถานช่องเขาขาด ทางรถไฟสายไทย-พม่า
1.9	โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
1.10	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ จันทบุรี
1.11	วังสวนบ้านแก้ว
1.12	พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี
1.13	คู่มือเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
1.14	ศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ จังหวัดจันทบุรี
1.15	สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา อ่าวคุ้งกระเบน
1.16	พิพิธภัณฑ์วัดเขาสุกิม
1.17	พิพิธภัณฑ์วัดบุปผาราม
1.18	หอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์
1.19	พิพิธภัณฑ์เมืองแร้วตนาชาติ วัดหนองบอน
1.20	ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นอิงถิ่นฐาน โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม
1.21	พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

✓ 1.22	ห้องเกียรติยศกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์	234
✓ 1.23	พิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทย อภัยภูเบศร	243
✓ 1.24	พิพิธภัณฑ์ทหารค่ายจักรพงษ์	261
✓ 1.25	พิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมธารี (เล็ง สุชีโต)	270
1.26	พิพิธภัณฑ์โรงเรียนวัดป่ามะไฟ	281
1.27	พิพิธภัณฑ์วัดสง่างาม	291
1.28	พิพิธภัณฑ์สถานวัดแก้วพิจิตร	296
✓ 1.29	พิพิธภัณฑ์อยู่สุขสุวรรณ์	309
✓ 1.30	พิพิธภัณฑ์เหมืองทองคำบ้านบ่อทอง	326
✓ 1.31	พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางแตน	338
✓ 1.32	พิพิธภัณฑ์วัดใหม่กรงทอง	350
1.33	พิพิธภัณฑ์มีชีวิตตลาดน้ำคลองสวน 100 ปี	355
1.34	พิพิธภัณฑ์ปราสาททราย	363
1.35	คุ้มวิมานดิน	376
1.36	ถนนสายวัฒนธรรม กำแพงเมืองเก่าอะเชิงเทรา	385
1.37	พิพิธภัณฑ์ศูนย์การพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	392
1.38	พิพิธภัณฑ์วัดโสธรวราราม	400
1.39	พิพิธภัณฑ์มีชีวิตตลาดน้ำบางคล้า	410
1.40	พิพิธภัณฑ์วัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่)	418
1.41	พิพิธภัณฑ์มีชีวิต ตลาดบ้านใหม่เมืองแปดริ้ว	426
1.42	ศูนย์การเรียนรู้วัดโคกการาม	434
1.43	ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง	446
1.44	พิพิธภัณฑ์ทหารเรือ	4455
1.45	พิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ	464
1.46	พิพิธภัณฑ์สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติ ศรีนครเขื่อนขันธ์	474
1.47	เมืองโบราณ	482
1.48	ป้อมแม่ลงไฟฟ้า	494
1.49	อุทยานทหารเรือป้อมพระจุลจอมเกล้า	501
1.50	พิพิธภัณฑ์วงแหวนอุตสาหกรรม	511

2	ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์.....	515
3	สรุปและข้อเสนอแนะ.....	522
4	บรรณานุกรม.....	525

สารบัญลายเส้น

แผนผังที่		หน้า
1	แผนที่แสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า	2
2	แผนผังแสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า	3
3	แผนผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า ชั้นล่าง.	3
4	แผนผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า ชั้นบน	4
5	แผนผังองค์กร	11
6	แผนที่หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม	15
7	แผนผังอาคารจัดแสดงของหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม	16
8	แผนที่แสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า	29
9	แผนผังแสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า	30
10	แผนผังอาคารเรือนไทยประยุกต์	30
11	แผนผังอาคารรูปตัวยู	31
12	แผนที่แสดงที่ตั้งของอุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ	42
13	แผนผังอาคารจัดแสดงของอุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ ชั้นที่ 1	43
14	แผนที่แสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชรบ้านดอนตาเพชร	51
15	แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชรบ้านดอนตาเพชร ชั้นที่ 1	52
16	แผนที่แสดงที่ตั้งของอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์	61
17	ผังแสดงที่ตั้งโบราณสถาน	62
18	แผนผังอาคารจัดแสดงภายในอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์	63
19	แผนที่แสดงที่ตั้งของอนุสรณ์ทางรถไฟสายไทยพม่า เวียร์รี่ ดันลอป พาร์ค	74
20	แผนผังแสดงที่ตั้งของอนุสรณ์ทางรถไฟสายไทยพม่า เวียร์รี่ ดันลอป พาร์ค	73
21	แผนผังของอาคารจัดแสดงหลัก	74
22	แผนผังอาคารอาคารสงคราม	75
23	แผนที่อาคารแจค แกลเลอรี	75
24	แผนผังอาคารจัดแสดง 2	76
25	แผนผังอาคารจัดแสดงห้องครัว	76
26	แผนผังอาคารจัดแสดงโรงพยาบาล	76
27	แผนที่อนุสรณ์สถานช่องเขาขาด ทางรถไฟสายไทย-พม่า	87

28	แผนอาคารจัดแสดงของอนุสรณ์สถานช่องเขาขาด ทางรถไฟสายไทย-พม่า	88
29	แผนที่แสดงที่ตั้งของโรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี	97
30	แผนที่แสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ จันทบุรี	101
31	แผนอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ จันทบุรี	102
32	แผนที่แสดงที่ตั้งวังสวนบ้านแก้ว	114
33	แผนผังแสดงที่ตั้งสำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชนและตำหนักเทา	115
34	แผนผังอาคารจัดแสดงของอาคารนิทรรศการและตำหนักเทาชั้นที่ 1 และ 2	115
35	แผนที่แสดงที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	125
36	แผนผังแสดงที่ตั้งสำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชนและพิพิธภัณฑ	126
37	แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑที่ท้องถิ่น	127
38	แผนที่แสดงที่ตั้งของอุต้อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน	136
39	แผนผังแสดงที่ตั้งของอุต้อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน	137
40	แผนผังอาคารจัดแสดงของอุต้อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน	138
41	แผนที่ที่แสดงที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ จังหวัดจันทบุรี	147
42	แผนผังอาคารจัดแสดงของศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ จังหวัดจันทบุรี	148
43	แผนที่แสดงที่ตั้งของศูนย์ศึกษาและพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	159
44	แผนผังอาคารจัดแสดงของสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ	160
45	แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดเขาสุกิม	169
46	แผนผังแสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑวัดเขาสุกิม	170
47	แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1	170
48	แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2	171
49	แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 3	171
50	แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 4	172
51	แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดนุปผาราม	182
52	แผนผังภายในวัดนุปผาราม	183
53	แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1	183
54	แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2	184
55	แผนที่แสดงที่ตั้งของโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์	196

56	แผนผังแสดงที่ตั้งของหอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์	197
57	แผนผังอาคารจัดแสดงของหอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์	197
58	แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดหนองบอน	206
59	แผนผังแสดงที่ตั้งของหอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดหนองบอน ซึ่งอยู่บริเวณชั้นใต้ดินของพระอุโบสถ	207
60	แผนผังอาคารจัดแสดงหอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดหนองบอน	207
61	แผนที่แสดงที่ตั้งของโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม	217
62	แผนแสดงที่ตั้งของศูนย์ราชการศูนย์สภากาชาดไทย เขาล้าน	221
63	แผนผังภายในศูนย์ราชการศูนย์สภากาชาดไทย เขาล้าน	222
64	แผนผังแผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์	223
65	แผนที่แสดงที่ตั้งค่ายพรหมโยธี	234
66	แผนที่ห้องเกียรติยศกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์	235
67	ผังการจัดแสดงห้องเกียรติยศกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์	235
68	แผนที่พิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทย อภัยภูเบศร	243
69	ผังจัดแสดงพิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทย อภัยภูเบศร	244
70	แผนที่แสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ทหารค่ายจักรพงษ์	261
71	แผนผังการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทหารค่ายจักรพงษ์ ชั้น 1 และชั้น 2	262
72	แผนที่พิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมาริ (เส็ง สุโขโต)	270
73	ผังชั้นบนพิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมาริ (เส็ง สุโขโต)	271
74	ผังชั้นล่างพิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมาริ (เส็ง สุโขโต)	272
75	แผนที่พิพิธภัณฑ์โรงเรียนวัดป่ามะไฟ	281
76	ผังพิพิธภัณฑ์โรงเรียนโรงเรียนวัดป่ามะไฟ	282
77	แผนที่พิพิธภัณฑ์วัดสง่างาม	291
78	แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดแก้วพิจิตร	296
79	ผังภายในวัดแก้วพิจิตรพิจิตร	297
80	แผนผังการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถาน วัดแก้ว	297
81	แผนที่พิพิธภัณฑ์อยู่สุขสุวรรณ	309
82	ผังการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์อยู่สุขสุวรรณ	310
83	แผนที่พิพิธภัณฑ์เมืองทองคำ บ้านบ่อทอง	326
84	ผังพิพิธภัณฑ์เมืองทองคำ บ้านบ่อทอง	327
85	ผังภายในอาคารพิพิธภัณฑ์เมืองทองคำ บ้านบ่อทอง	327

86	แผนที่พิพิธภัณฑวัดบางแตน	338
87	ผังภายในวัดบางแตนแสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑ	339
88	ผังพิพิธภัณฑวัดบางแตน	339
89	แผนที่วัดใหม่กรงทองและโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง	350
90	แผนที่แสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑที่มีชีวิตตลาดน้ำคลองสวน 100 ปี	355
91	แผนผังการจัดแสดง	356
92	แผนที่พิพิธภัณฑปราสาททราย	363
93	ผังพิพิธภัณฑปราสาททราย อาคารที่ 1	364
94	ผังพิพิธภัณฑปราสาททราย อาคารที่ 2	365
95	ผังพิพิธภัณฑปราสาททราย อาคารที่ 3 .	366
96	แผนที่คุ้มวิมานดิน	377
97	ผังคุ้มวิมานดิน	378
98	แผนที่ที่แสดงที่ตั้งของตัวเมืองฉะเชิงเทรา	385
99	แผนผังการจัดแสดงของถนนสายวัฒนธรรม	386
100	แผนที่แสดงที่ตั้งของตัวเมืองฉะเชิงเทรา	392
101	แผนผังการจัดแสดง	393
102	แผนที่แสดงที่ตั้งของตัวเมืองฉะเชิงเทรา	400
103	แผนผังการจัดแสดง	401
104	แผนผังแสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑที่มีชีวิตตลาดน้ำบางคล้า	410
105	แผนผังการจัดแสดง	411
106	แผนที่วัดจีนประชาสโมสร	418
107	ผังวัดจีนประชาสโมสร	419
108	แผนที่พิพิธภัณฑที่มีชีวิต ตลาดบ้านใหม่ เมืองแปดริ้ว	427
109	ผังพิพิธภัณฑที่มีชีวิต ตลาดบ้านใหม่ เมืองแปดริ้ว	428
110	แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดโคศคาราม	434
111	แผนผังแสดงบริเวณจุดเรียนรู้ภายในวัดโคศคาราม	435
112	แผนที่แสดงที่ตั้งของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง	436
113	แผนที่แสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑทหารเรือ	445
114	แผนผังการจัดแสดง	446
115	แผนที่พิพิธภัณฑช้างเอราวัณ	464
116	ผังพิพิธภัณฑช้างเอราวัณ	465

117	แผนที่แสดงที่ตั้งสวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติ ศรีนครเขื่อนขันธ์	474
118	แผนผังการจัดแสดง	475
119	แผนที่แสดงที่ตั้งเมืองโบราณ	482
120	แผนผังการจัดแสดง	483
121	แผนที่พิพิธภัณฑ์บ่อมแสงไฟฟ้า	495
122	ผังพิพิธภัณฑ์บ่อมแสงไฟฟ้า	494
123	แผนที่พิพิธภัณฑ์บ่อมพระจุลจอมเกล้า	501
124	ผังพิพิธภัณฑ์บ่อมพระจุลจอมเกล้า	502
125	แผนที่พิพิธภัณฑ์วังแหวนอุตสาหกรรม	586
126	แผนภูมิการแบ่งประเภทของพิพิธภัณฑ์ตามการดำเนินงาน	516

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่		หน้า
	พิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า	
1-4	ภูมิทัศน์โดยรอบ	5
5	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	5
6-11	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	8
	..	
12-16	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	9
17	วัตถุจัดแสดงขึ้นที่มีความสำคัญ	10
18-22	ภาพการให้บริการต่อผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	12
23-24	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	13
	หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม	
25-29	ภูมิทัศน์โดยรอบ	17
30	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	18
31-41	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	21
42-53	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	23
53-54	วัตถุจัดแสดงขึ้นที่มีความสำคัญ	25
	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า	
55-56	ภูมิทัศน์โดยรอบ	32
57	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	33
58-63	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	36
64-68	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	37
69-70	วัตถุจัดแสดงขึ้นที่มีความสำคัญ	38
71-72	ภาพกิจกรรม	39
	อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ	
73-78	ภูมิทัศน์โดยรอบ	44
79-83	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	47
84-85	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	48
86	การให้บริการกับผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	49

พิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร

87-89	ภูมิทัศน์โดยรอบ	53
90	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	53
91-95	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	55
96-98	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	56
99	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	57

อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

100-105	ภูมิทัศน์โดยรอบ	64
106-111	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	67
112-113	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	68
114	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	68
115	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	71

อนุสรณ์ทางรถไฟสายไทยพม่า เวียร์รี ดันลอป พาร์ค

116-121	ภูมิทัศน์โดยรอบ	77
122-127	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	81
128-133	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	82
134	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	83
135	การให้บริการกับผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	84

อนุสรณ์สถานช่องเขาขาด ทางรถไฟสายไทย-พม่า

136-141	ภูมิทัศน์โดยรอบ	89
142-146	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	92
147-151	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	93
152	การให้บริการกับผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	95
153	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	95

โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี

154-157	ภูมิทัศน์โดยรอบ	98
158	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	99
159-163	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	100

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ จันทบุรี

164-169	ภูมิทัศน์โดยรอบ	103
---------	-----------------	-----

170	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	104
171-176	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	107
177-182	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	108
183	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	109
184-185	ภาพถ่ายห้องจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว/พิเศษ	109
186-191	กิจกรรม	110
192-195	การให้บริการแก่ผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์ วังสวนบ้านแก้ว	112
196-199	ภูมิทัศน์โดยรอบ	116
200	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	117
201-206	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	120
207-212	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	121
213	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	122
214-215	การให้บริการแก่ผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	123
216	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี	124
217-221	ภูมิทัศน์โดยรอบ	128
222	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	129
223-228	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	131
229-234	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	132
235-236	การให้บริการแก่ผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	134
237	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ อุ้งต่อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	134
238-243	ภูมิทัศน์โดยรอบ	138
244	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	139
245-248	ภาพถ่ายห้องจัดแสดงเดิม	141
249-252	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	142
253-254	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	143
255-256	การให้บริการแก่ผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	145

ศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ จังหวัดจันทบุรี

257-262	ภูมิทัศน์โดยรอบ	149
263	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	150
264-269	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	152
270-275	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	153
276	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	154
277	การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์	155
278-280	การให้บริการแก่ผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	156
281	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	157

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา อ่าวคุ้งกระเบน

282-287	ภูมิทัศน์โดยรอบ	161
288	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	162
289-294	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	164
295-298	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	165
299	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	166

พิพิธภัณฑ์วัดเขาสุกิม

300-305	ภูมิทัศน์โดยรอบ	173
306	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	174
307-312	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	176
313-324	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	177
325	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	179
326-327	การให้บริการแก่ผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	180

พิพิธภัณฑ์วัดบุปผาราม

328-334	ภูมิทัศน์โดยรอบ	185
335	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	186
336-347	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	189
348-354	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	191
355	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	192
356-357	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	194

หอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

358-363	ภูมิทัศน์โดยรอบ	198
364	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	199
365-370	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	201
371-376	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	202
377	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	204
	พิพิธภัณฑ์เหมืองแร่รัตนชาติ วัดหนองบอน	
378-383	ภูมิทัศน์โดยรอบ	209
384	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	210
385-390	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	212
391-396	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	213
	ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นอิงถิ่นฐาน โรงเรียนคลองใหญ่วิทยา	
397-412	ภูมิทัศน์โดยรอบ	218
413	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	219
419	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	220
	พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ศูนย์ราชการศูนย์สภากาชาดไทย เขาล้าน	
420-425	ภูมิทัศน์โดยรอบ	224
426-432	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	228
433-438	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	229
439	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	230
440	การให้บริการแก่ผู้เข้าชมในพิพิธภัณฑ์	232
441-442	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	232
	ห้องเกียรติยศกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์	
443-446	ภูมิทัศน์โดยรอบ	236
447-452	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	239
453-458	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	240
	พิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทย อภัยภูเบศร	
459-462	ภูมิทัศน์โดยรอบ	246
463-506	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	250
507	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	259

พิพิธภัณฑ์ทหาร ค่ายจักรพงษ์

508-514	ภูมิทัศน์โดยรอบ	263
515	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	264
516-521	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	265
522-533	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	266

พิพิธภัณฑ์พระครูธรรมธารี (เส็ง สุขโข)

534-538	ภูมิทัศน์โดยรอบ	273
539	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	273
540-544	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	276
545-550	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	277
551	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	279

พิพิธภัณฑ์โรงเรียนวัดป่ามะไฟ

552-557	ภูมิทัศน์โดยรอบ	283
558	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	284
559-570	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	286
571-574	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	289

พิพิธภัณฑ์วัดสง่างาม

575-580	ภูมิทัศน์โดยรอบ	292
581-589	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	294

พิพิธภัณฑ์วัดแก้วพิจิตร

590-595	ภูมิทัศน์โดยรอบ	298
596	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	299
597-605	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	302
606-616	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	304
617	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	306

พิพิธภัณฑ์อยู่สุขสุวรรณ

618-623	ภูมิทัศน์โดยรอบ	311
624	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	312
625-642	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	316
643-645	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	319
646	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	324

พิพิธภัณฑ์เมืองทองคำบ้านบ่อทอง

646-660	ภูมิทัศน์โดยรอบ	328
661	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	329
662-667	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	333
668-673	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	334
675	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	336

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางแตน

676-681	ภูมิทัศน์โดยรอบ	340
682	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	341
693-683	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	343
684-693	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	345
694-697	วัตถุจัดแสดงขึ้นที่มีความสำคัญ	347

พิพิธภัณฑ์วัดใหม่กรงทอง

698-703	ภูมิทัศน์โดยรอบ	351
704-713	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	352

พิพิธภัณฑ์มีชีวิตตลาดน้ำคลองสวน 100 ปี

714-717	ภูมิทัศน์โดยรอบ	357
718	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	358
719-722	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	360

พิพิธภัณฑ์ปราสาททราย

723-728	ภูมิทัศน์โดยรอบ	367
729	ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	368
730-739	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	371
740-745	วัตถุจัดแสดงขึ้นที่มีความสำคัญ	373

คุ้มวิมานดิน

746-749	ภูมิทัศน์โดยรอบ	378
750-757	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	381

ถนนสายวัฒนธรรม กำแพงเมืองเก่าจะเชิงเทรา

758-762	ภูมิทัศน์โดยรอบ	385
763-76	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	389

พิพิธภัณฑ์ศูนย์การพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

767-770	ภูมิทัศน์โดยรอบ	394
771-774	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	396

พิพิธภัณฑ์วัดโสธรวราราม

775-778	ภูมิทัศน์โดยรอบ	402
779-782	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	405

พิพิธภัณฑ์มีชีวิตตลาดน้ำบางคล้า

783-784	ภูมิทัศน์โดยรอบ	412
785-788	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	414

พิพิธภัณฑ์วัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่)

789-792	ภูมิทัศน์โดยรอบ	420
793-798	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	422
799-800	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	423

พิพิธภัณฑ์มีชีวิต ตลาดบ้านใหม่เมืองแปดริ้ว

801-804	ภูมิทัศน์โดยรอบ	428
805-807	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	430
808-811	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	431

ศูนย์การเรียนรู้วัดอโศการาม

812-816	ภูมิทัศน์โดยรอบ	436
817	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	437
818-825	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	439
826-837	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	440
838	วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ	442
839	การให้บริการแก่ผู้ชมในพิพิธภัณฑ์	443

840-843	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง	444
---------	---	-----

844-847	ภูมิทัศน์โดยรอบ	447
848-853	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	450
854-859	ภาพประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/วัตถุสะสม	451
860-861	การให้บริการแก่ผู้ชมในพิพิธภัณฑ์	452
862-863	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์	453

พิพิธภัณฑ์ทหารเรือ

864-867	ภูมิทัศน์โดยรอบ	457
868	ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ	458
869-872	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	461

พิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ

873-878	ภูมิทัศน์โดยรอบ	466
879-888	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	469
889-890	การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	472

พิพิธภัณฑ์สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติ ศรีนครเขื่อนขันธ์

891-894	ภูมิทัศน์โดยรอบ	476
895-898	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	479

เมืองโบราณ

899-902	ภูมิทัศน์โดยรอบ	484
903-906	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	490

ป้อมแผลงไฟฟ้า

907-910	ภูมิทัศน์โดยรอบ	496
911-914	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	498

อุทยานทหารเรือป้อมพระจุลจอมเกล้า

915-918	ภูมิทัศน์โดยรอบ	502
919-922	ภาพถ่ายห้องจัดแสดง	508

พิพิธภัณฑ์วงแหวนอุตสาหกรรม

923-924	ภูมิทัศน์โดยรอบ	512
---------	-----------------	-----

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

บทที่ 1 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ

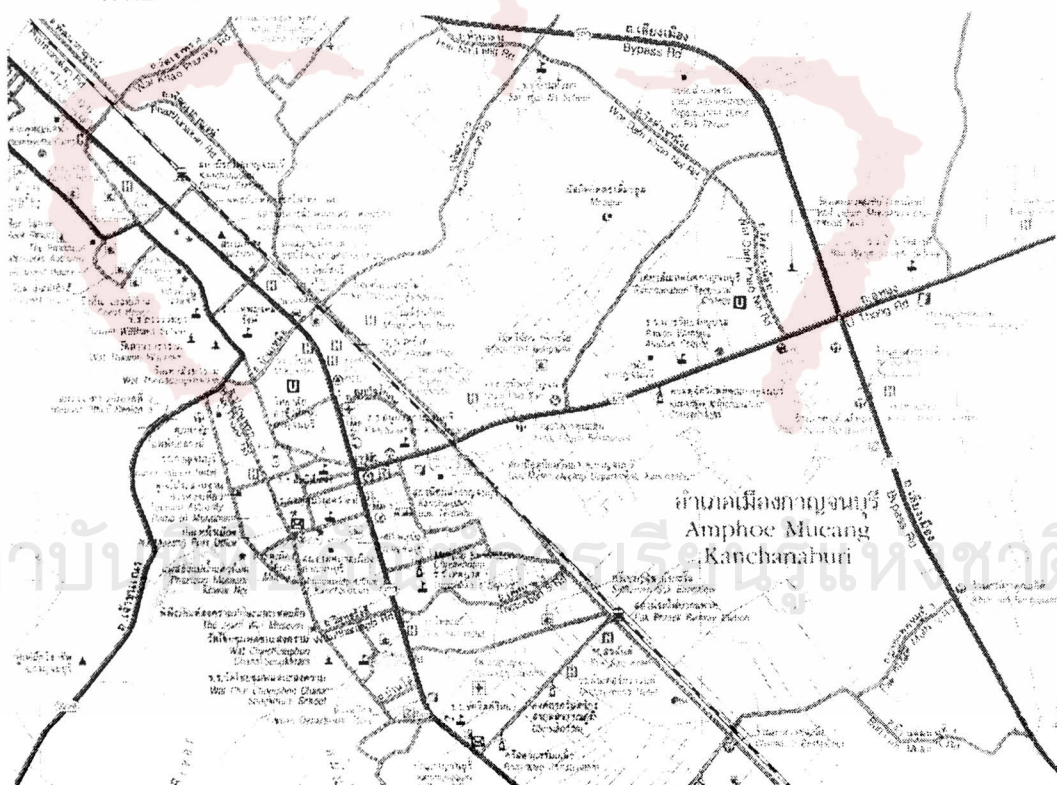
สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ

1.1 พิพิธภัณฑ์ทางรถไฟไทย-พม่า (THAILAND-BURMA RAILWAY CENTRE)

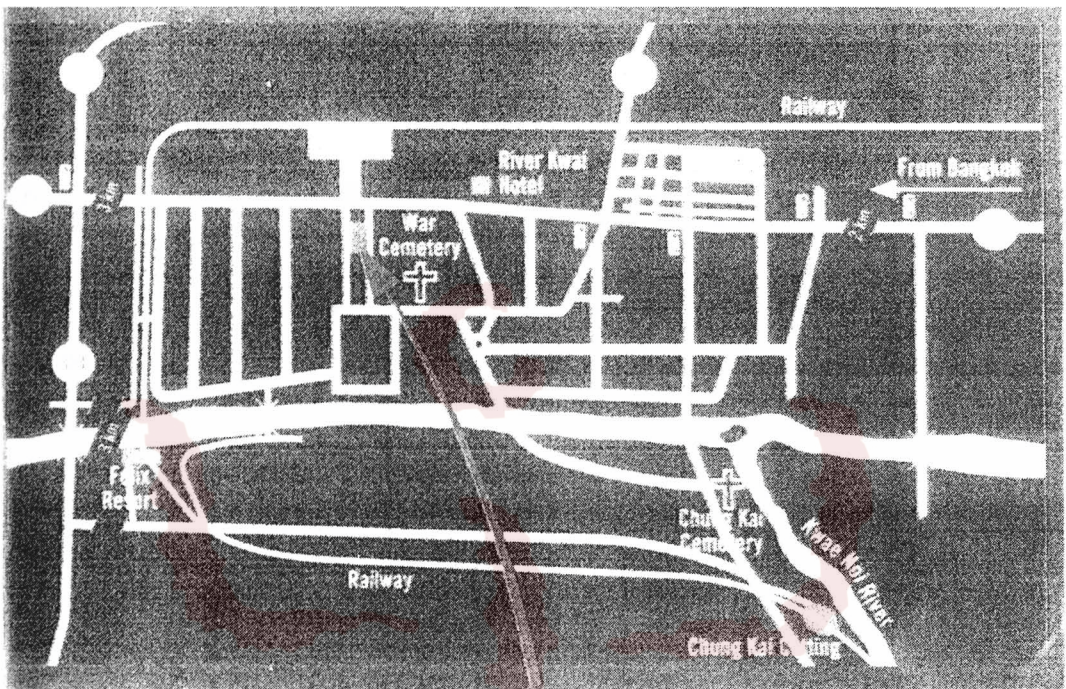
1.1.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	พิพิธภัณฑ์ทางรถไฟไทย-พม่า
เลขที่	73
ถนน	เจ้าขุนแผนร
ตำบล	บ้านเหนือ
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์	71000
โทรศัพท์	034 512 721
โทรสาร	034 510 067
E-mail	admin@tbrconline.com
Website	http://www. tbrconline.com

1.1.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

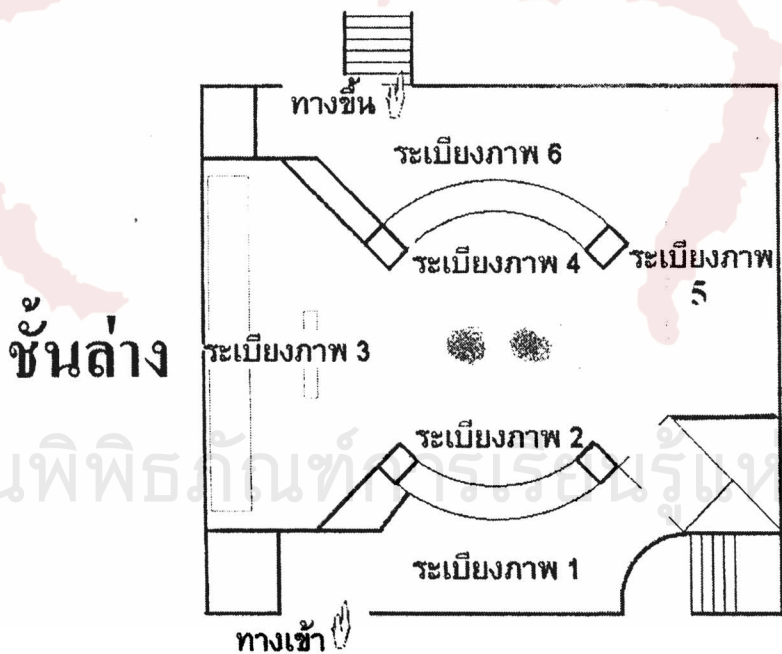
แผนที่แสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า

แผนผังแสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า

1.1.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 2 ชั้น

แผนผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า ชั้นล่าง

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 6 ระเบียงภาพ ดังนี้
 ระเบียงภาพ 1 บทนำ กล่าวถึง การขยายของกองกำลังญี่ปุ่นไปในเอเชีย
 และแปซิฟิก

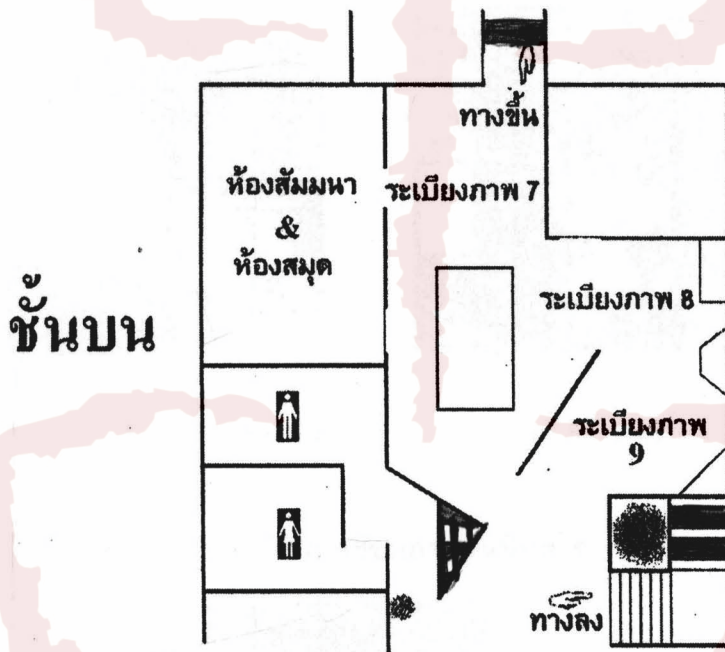
ระเบียงภาพ 2 การออกแบบและการก่อสร้างทางรถไฟ

ระเบียงภาพ 3 สภาพภูมิศาสตร์ของทางรถไฟ

ระเบียงภาพ 4 สภาพชีวิตในค่ายเชลยศึก

ระเบียงภาพ 5 ด้านการแพทย์ในสงคราม

ระเบียงภาพ 6 ค่าของสงคราม สรุปรอดผู้เสียชีวิต

แผนผังอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า ชั้นบน

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 3 ห้อง ดังนี้

ระเบียงภาพ 7 การปฏิบัติการของทางรถไฟ

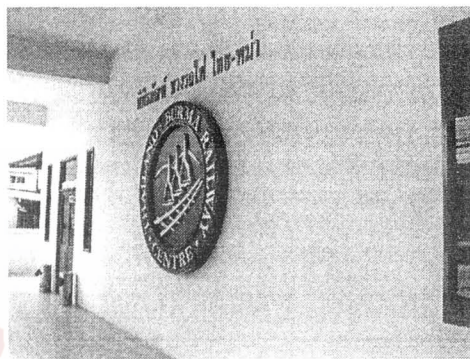
ระเบียงภาพ 8 การทิ้งระเบิดและการทำลายทางรถไฟ

ระเบียงภาพ 9 ภายหลังสงครามยุติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์

ภาพด้านทางของพิพิธภัณฑ์ บริเวณทางเข้า

ภาพถนนเจ้าขุนเณรซึ่งสามารถจอดรถได้

ภาพจุดจำหน่ายบัตรเข้าชม

1.1.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

MR. ROD BEATTIE

ตำแหน่ง

กรรมการผู้จัดการ

หน่วยงาน

เอกชน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.1.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 9.00 น. - 17.00 น.

1.1.6 การเก็บค่าเข้าชม

เสียค่าเข้าชม

เด็ก	40	บาท
ผู้ใหญ่	80	บาท
ชาวต่างชาติ	80	บาท

1.1.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑสถานทางรถไฟไทย-พม่า หรือ Thai-Burmese Railway Centre เป็นพิพิธภัณฑสถานที่ตั้งอยู่ไม่ไกลจากสุสานสงครามดอนรักหรือที่รู้จักกันในนามสุสานสงครามกาญจนบุรี ประกอบด้วยอาคาร 2 ชั้น โดยมีเรื่องราวการจัดแสดงทั้งหมด 9 ส่วน ได้แก่ นำเรื่อง เป็นการอธิบายบริบททางประวัติศาสตร์ กองทัพญี่ปุ่นที่รุกเข้ามาในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก การยึดครองประเทศพม่า และแผนการสร้างรถไฟจากไทยสู่พม่า การออกแบบและการก่อสร้าง กล่าวถึงการออกแบบทางสถาปัตยกรรมและงานวิศวกรรมก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการเกณฑ์แรงงานคน ในส่วนนี้ วัตถุประสงค์ที่รวบรวมมาจากทางรถไฟจะสะท้อนให้เห็นถึงการก่อสร้างที่ใช้แรงงานคน ภูมิศาสตร์ทางรถไฟ นำเสนอด้วยแบบจำลองเส้นทางรถไฟที่ทอดผ่านจากหนองปลาตูกในประเทศไทยถึง Thanbuzayat ในพม่า และวิถีทัศน์ที่แสดงให้เห็นถึงการก่อสร้างทางรถไฟ ชีวิตในค่าย สะท้อนสภาพชีวิตของคนในค่ายที่จะต้องทุกข์ทนกับการขาดอาหารและความตายที่เพิ่มมากขึ้น ทางรถไฟเมื่อเปิดใช้งาน อธิบายถึงการใช้ทางรถไฟในระยะเวลาอันสั้น เพื่อขนยุทธโปกรณ์และคนจากพม่าก่อนที่จะถูกทำลายในระยะต่อมา

ระเบิดกัมมันตภาพรังสีและการทำลายทางรถไฟ เรื่องราวเดินทางมาถึงจุดสิ้นสุดสงครามด้วยการตอบโต้ของฝ่ายสัมพันธมิตร การทำลายทางรถไฟเพื่อตัดเส้นทางกำลังและ การทิ้งระเบิดกัมมันตภาพรังสี 2 ลูกในประเทศญี่ปุ่น อันถือเป็นการหยุดยั้งการแผ่อำนาจของทหารญี่ปุ่นในเอเชียแปซิฟิก ภายหลังสงคราม มุ่งมองไปที่ประสบการณ์ของผู้คนภายหลังจากการได้รับอิสรภาพ การค้นหาศพผู้เสียชีวิต และการสร้างสุสานให้กับเหล่าทหารผู้ตายในระหว่างสงคราม เรื่องราวที่บอกเล่านี้เดินทางมาถึงจุดสิ้นสุดของการเปิดให้ผู้ชมได้มองออกไปนอกอาคารพิพิธภัณฑสถาน นั่นคือ "สุสานสงครามกาญจนบุรี" แผนผังที่อธิบายลักษณะการฝังศพทหาร แบ่งตาม

ประเทศช่วยให้ผู้ชมได้เห็นถึงชีวิตที่พลัดพรากจากประเทศบ้านเกิด และต้องหยุดการเดินทางลง ด้วยอำนาจและความขัดแย้งของสงคราม

1.1.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ประวัติความเป็นมา เรื่องราวการสร้างทางรถไฟสายไทย-พม่า ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งควบคุมการทำงานโดยทหารญี่ปุ่น

แนวคิดของนิทรรศการ

1. บทนำ กล่าวถึง การขยายของกองกำลังญี่ปุ่นไปในเอเชียและแปซิฟิก และญี่ปุ่นชนเชลยศึกไปยังอาณานิคมใหม่ๆ เหตุที่ทำให้ญี่ปุ่นบุกไปยังพม่า ความต้องการด้านเสบียงกำลังที่ปลอดภัยทางบกสู่พม่า และการวางแผนสร้างทางรถไฟทางไทยไปพม่า
2. การออกแบบและการก่อสร้างทางรถไฟ การสะสมกำลังคนและวัสดุ รูปจำลองทางรถไฟ สิ่งของต่างๆ ที่เก็บมาจากทางรถไฟ มีการฉายภาพสไลด์ประกอบระหว่างการแสดงสงคราม
3. สถาปัตยกรรมศาสตร์ของทางรถไฟ จัดแสดงโดยใช้โมเดลจำลอง เส้นทางจำลอง 3 มิติเป็นระบบไฟฟ้าแสดงส่วนต่างๆ ของทางรถไฟไล่เลาะไปตามแม่น้ำแคว ผู้ชมสามารถทราบตำแหน่งโดยการกดปุ่มไฟฟ้า และมีการประมวลภาพแสดงส่วนต่างๆ ของทางรถไฟ และวิดีโอแสดงการสร้างทางรถไฟ
4. สภาพชีวิตในค่ายเชลยศึก ความยากลำบากในการเคลื่อนไหว สภาพของค่าย การขาดแคลนอาหาร จำนวนผู้เสียชีวิตที่เพิ่มขึ้น สิ่งของเก่าๆ ที่เก็บสะสมจากค่ายสงคราม
5. ด้านการแพทย์ในสงคราม การแพทย์และโรคภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์สิ่งของที่นำมาใช้ในการรักษา
6. ค่าของสงคราม สรุปลยอดผู้เสียชีวิต ญี่ปุ่นทำความเคารพผู้เสียชีวิต
7. การปฏิบัติการของทางรถไฟ เมื่อทางรถไฟแล้วเสร็จ และการโต้ตอบของพันธมิตร
8. การทิ้งระเบิดและการทำลายทางรถไฟ สมาร์ทบอมบ์ ระเบิดชนิดใหม่ล่าสุดในสงครามโลกครั้งที่ 2
9. ภายหลังสงครามยุติ การกลับคืนสู่มาตุภูมิของเชลยศึกและกรรมกร ค้นหาหลุมฝังศพ การก่อสร้างสุสานสงคราม และจุดสิ้นสุดของเส้นทาง

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพนิทรรศการในห้องจัดแสดงชั้นล่าง

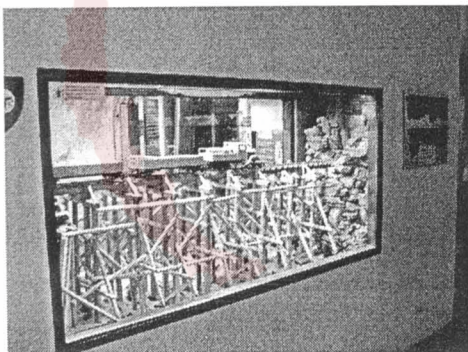
ภาพนิทรรศการในห้องจัดแสดงชั้นล่าง

ภาพนิทรรศการในห้องจัดแสดงชั้นล่าง

ภาพโมเดลจำลองแสดงเส้นทางรถไฟ

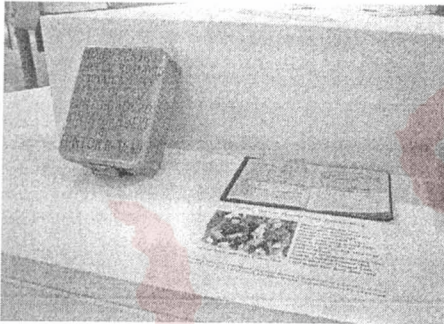
ภาพตู้จัดแสดงการสร้างทางรถไฟ

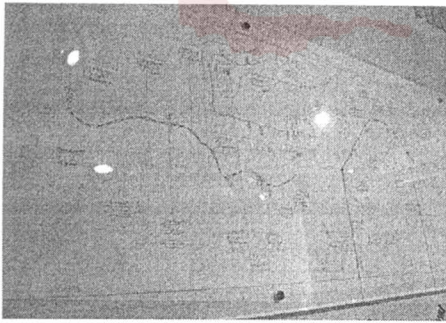
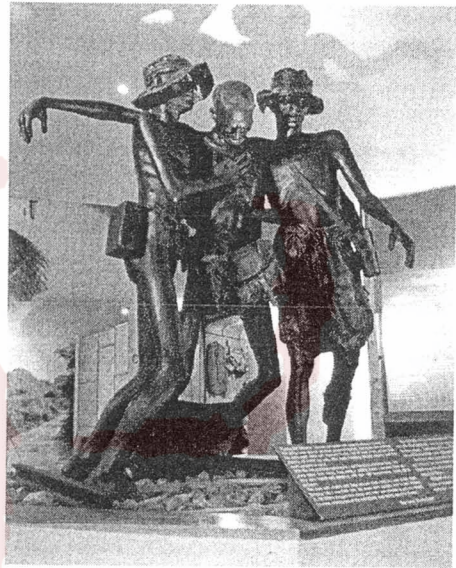
ภาพนิทรรศการในห้องจัดแสดงชั้นบน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

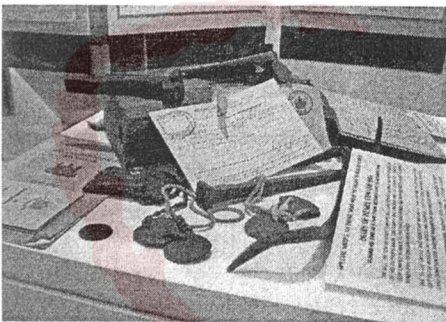
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของทหารในสงคราม

แผนที่

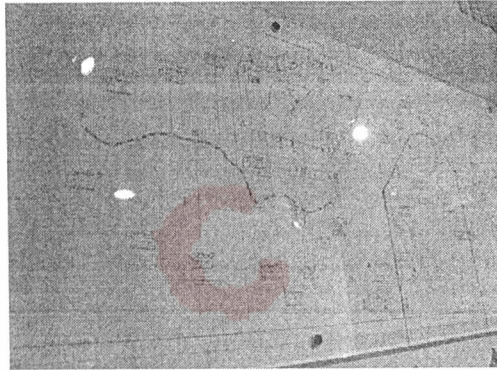
เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของทหารในสงคราม

จำลองรถไฟขนาดเล็กตามสัดส่วนจริง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	แผนที่ทางรถไฟสายไทยพม่า
ประเภท	แผนที่
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	เป็นแผนที่ของนายพลญี่ปุ่นที่ใช้ในการสร้างทางรถไฟ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

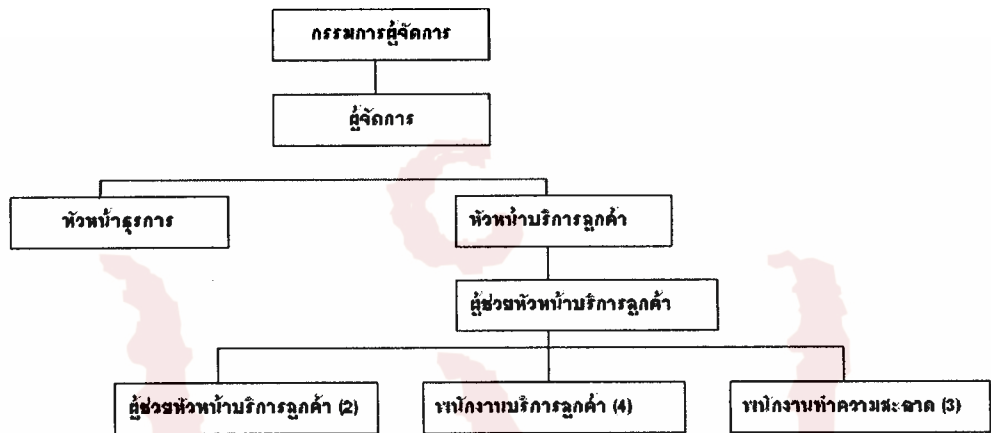
กิจกรรม ANZAC DAY 25 เมษายน ของทุกปี เป็นการระลึกถึงสงครามโลกและผู้เสียชีวิตในสงคราม

- 1.1.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**
มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

- 1.1.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**
มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

- 1.1.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**
จำนวนหน้าที่ รวม 14 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

แผนผังองค์กร

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
2. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
3. บุคคลทั่วไป
4. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ปีละประมาณ 85,000 – 90,000 คน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ
ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ
และรถเข็นสำหรับผู้พิการ

ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
หาข้อมูลหุลุมผังศพให้ญาติผู้เสียชีวิต

ร้านอาหารและเครื่องดื่ม

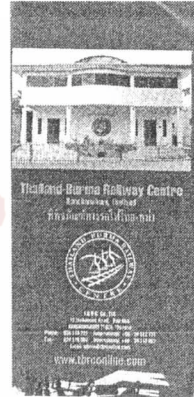
ร้านจำหน่ายหนังสือ

ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทย และเว็บไซต์

ป้ายประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.1.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สงครามโลก วัดไชยชุมพลชนะสงคราม (วัดใต้)

1.1.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

งบประมาณ มีความยินดีในการรับการสนับสนุนจากองค์กรต่างๆ

1.1.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

พื้นที่และการจัดสัดส่วนในนิทรรศการทำให้รองรับนักท่องเที่ยวต่อรอบได้น้อย

จุดแข็ง

1. มีการทำงานวิจัยอย่างจริงจัง เพื่อนำมาใช้ในการต่อยอดงานพิพิธภัณฑ์
2. มีที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน ง่ายต่อการเดินทางและอยู่ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว

สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี

1.1.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

กำลังจะมีการเปิดบริการห้องสมุดและการสืบค้นข้อมูล มีการจัดสิ่งของอำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการ

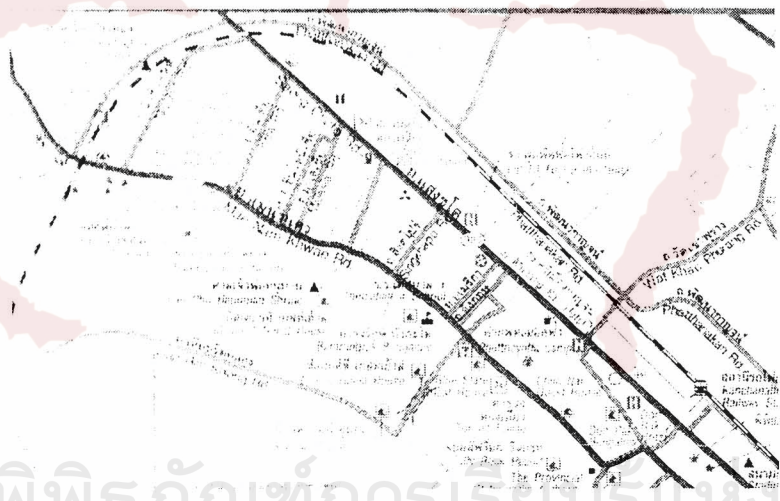
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.2 หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม

1.2.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม
เลขที่	395-415
ถนน	เชิงสะพานข้ามแม่น้ำแคว
ตำบล	แม่ฟ้าหลวง
อำเภอ	ท่ามะคาม
จังหวัด	เมือง
รหัสไปรษณีย์	กาญจนบุรี
โทรศัพท์	71000
โทรสาร	034 512 596, 034 511 523
E-mail	034 511 523, 034 513 478
Website	-

1.2.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

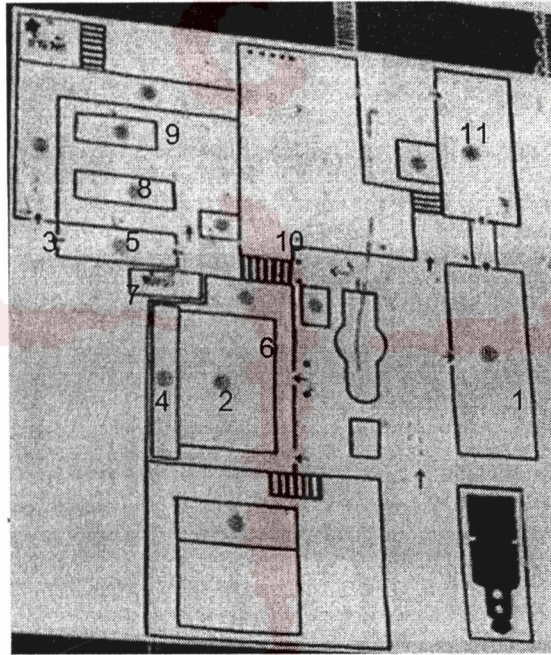

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
แผนที่หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม

1.2.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม มีการจัดนิทรรศการ

ทั้งหมด 11 ห้องจัดแสดง

แผนผังอาคารจัดแสดงของหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงคราม

ส่วนที่ 1 พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ชาติไทย สงครามระหว่างไทย-พม่า

ส่วนที่ 2 พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 ที่จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 3 พิพิธภัณฑ์ซากสัตว์ แสมบ๊ว เงินตรา นาฬิกา

ส่วนที่ 4 พิพิธภัณฑ์หินแร่ เครื่องประดับ

ส่วนที่ 5 อาคารสร้างด้วยไม้ หลังคามุงใบหญ้า แสดงรูปถ่ายการใช้แรงงาน

· เพลย์ศึกก่อสร้างทางรถไฟสายมรณะที่จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 6 คุกขังเชลยศึกสงครามโลก ครั้งที่ 2

ส่วนที่ 7 ห้องประติมากรรมเกี่ยวกับการทิ้งระเบิด

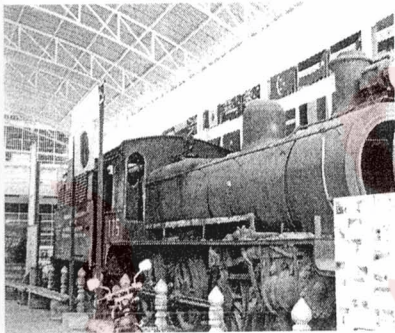
ส่วนที่ 8 อาคารยานพาหนะ 2 ล้อและสี่ล้อของทหารญี่ปุ่น

ส่วนที่ 9 พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 และ JEATH MUSEUM

ส่วนที่ 10 ถ้ำมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์

ส่วนที่ 11 หอสมุดและภาพข่าว

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพทางเข้าอาคารจัดแสดง

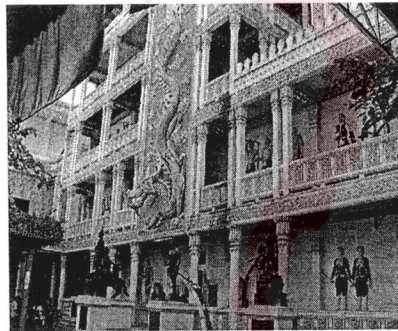
ภาพลานจอดรถ

ภาพสำนักงาน

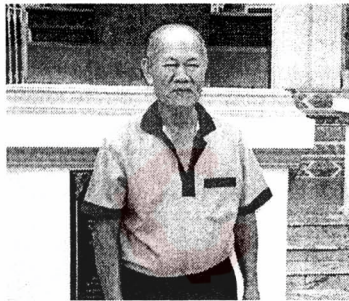
ภาพทางเข้าพิพิธภัณฑ์

ภาพอาคารจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.2.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นายอรรณ จันทรศิริ
ตำแหน่ง ประธานมูลนิธิพิพิธภัณฑสถานสงคราม
ผู้บริหารมูลนิธิ เลขอนุญาตที่ ต.กจ. 7/2548

1.2.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.00 น. ทุกวัน (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

1.2.6 การเก็บค่าเข้าชม

เสียค่าเข้าชม

สำหรับเด็ก	10	บาท
สำหรับผู้ใหญ่	20	บาท
สำหรับชาวต่างชาติ	40	บาท

ยกเว้น/ ลดค่าเข้าชมเป็นพิเศษ กรณี นักเรียน นิสิต นักศึกษา อยู่ในเครื่องแบบ
ที่สังกัด ชำระค่าบำรุงรักษาสถานที่ครั้งราคา (เฉพาะคนไทย)

1.2.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ถูกสร้างขึ้น ด้วยความตระหนักในผลร้ายและความทุกข์
ทรมานแห่งสงคราม เนื่องจากเดิมพื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ทางยุทธศาสตร์การสงครามที่สำคัญของ
กองทัพญี่ปุ่น ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อให้เป็นเส้นทางสู่ประเทศพม่าและอินเดีย

ผู้สร้างพิพิธภัณฑสถาน คือ อาจารย์อรรณ จันทรศิริ จึงได้เก็บรวบรวมวัตถุพิพิธภัณฑ
และนำมาจัดแสดงเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจข้อมูลทั้งประวัติสงคราม และประวัติศาสตร์ของ

กาญจนบุรีและประเทศไทยไปพร้อมกัน โดยปัจจุบันอยู่ในความดูแลในรูปแบบของมูลนิธิ
พิพิธภัณฑสถานสงคราม ตามใบอนุญาตที่ ต. กจ 7/2548 จดทะเบียนเมื่อ 5 ตุลาคม 2548

1.2.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถาน

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. ชีวประวัติบุคคล ที่สำคัญเช่น วีรมหากษัตริย์ วีรสตรี และวีรชนไทยและ
ต่างประเทศ
2. ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์
3. วิถีชีวิตของ เช่น มนุษย์ในสังคมยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงปัจจุบัน
4. กลุ่มชนเผ่าที่ควรเรียนรู้
5. วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวไทยแต่ละภาค รวมถึงชาวต่างประเทศ
6. ภูมิปัญญาชาวบ้าน ศิลป หัตถกรรม เครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำรงชีพ
7. การแพทย์แผนโบราณ
8. ผลงานศิลปะ ใช้งานจิตรกรรม เล่าเรื่องในสงคราม
9. เทคโนโลยีและจักรกล อาทิ ยานพาหนะที่ใช้ในสมัยสงครามโลก จนถึง

ปัจจุบัน

แนวคิดของนิทรรศการ

ส่วนที่ 1 พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์ชาติไทย สงครามระหว่างไทย-พม่า จัด
แสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสงครามระหว่างไทยกับพม่าตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

ส่วนที่ 2 พิพิธภัณฑสถานสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่จังหวัดกาญจนบุรี จัดแสดง
เรื่องราวการเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 และการฟื้นฟูที่จังหวัดกาญจนบุรีเป็นทางผ่านในการสร้างทาง
รถไฟเพื่อลำเลียงอาวุธสงคราม

ส่วนที่ 3 พิพิธภัณฑสถานสัตว์ สัตว์ป่า สัตว์น้ำ นานาพิภพ จัดแสดงซากสัตว์
สัตว์ป่า สัตว์น้ำ นานาพิภพ ที่เป็นวัตถุสะสมของพิพิธภัณฑสถาน โดยแบ่งหมวดหมู่ตามอายุสมัย และมี
ป้ายคำบรรยายข้อมูลของวัตถุ

ส่วนที่ 4 พิพิธภัณฑสถานหัตถกรรม เครื่องประดับ จัดแสดงหินรัตนชาติต่างๆ ที่นำมาทำ
เครื่องประดับ และเป็นอัญมณีที่มีชื่อเสียงของจังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 5 อาคารสร้างด้วยไม้ หลังคามุงใบหญ้า แสดงรูปถ่ายการใช้แรงงาน
ของเชลยศึกก่อสร้างทางรถไฟสายมรณะที่จังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 6 คุณชังเซยศึกสงครามโลก ครั้งที่ 2 นำเสนอภาพความเป็นอยู่ของ
คุณในสมัยสงครามโลก ครั้งที่ 2 ที่ใช้สำหรับชังเซยศึก จัดแสดงโดยใช้ภาพหุ่นนิ่งเพื่อนำเสนอ
ความทรามานของเซยศึกที่ถูกชังคุก

ส่วนที่ 7 ห้องประติมากรรมเกี่ยวกับการทิ้งระเบิด นำเสนอภาพการทิ้งระเบิด
ที่เกิดในสมัยสงคราม

ส่วนที่ 8 อาคารยานพาหนะ 2 ล้อและสี่ล้อของทหารญี่ปุ่น จัดแสดง
ยานพาหนะ 2 ล้อและสี่ล้อของทหารญี่ปุ่น โดยแบ่งตามประเภทการใช้งาน และอายุสมัย

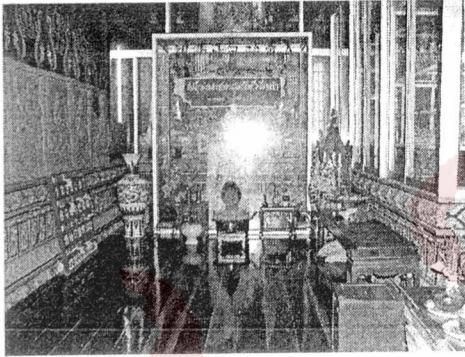
ส่วนที่ 9 พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2 และ JEATH MUSEUM เนื่องจาก
สงครามได้ก่อความสูญเสียให้กับฝ่ายแพ้และฝ่ายชนะเท่า ๆ กันจึงทำให้เกิดแนวคิดการทำ
JEATH MUSEUM ที่สื่อถึงประเทศ ที่มีส่วนในการสร้างทางรถไฟสายมรณะ ประกอบไปด้วย
ประเทศญี่ปุ่น J (Japan) เป็นกองทัพควบคุมเซยศึก ประเทศอังกฤษ E (England) ประเทศ
อเมริกาและออสเตรเลีย A (America และ Australia) ประเทศไทย T (Thailand) ในฐานะเจ้าของ
ประเทศ และประเทศฮอลแลนด์ H (Holland)

ส่วนที่ 10 ถ้ำมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ จัดแสดงสภาพความเป็นอยู่ของ
มนุษย์ในยุคถ้ำ โดยทำเป็นถ้ำจำลองและภาพหุ่นนิ่งชีวิตความเป็นอยู่ อาทิ การใช้เครื่องมือหิน

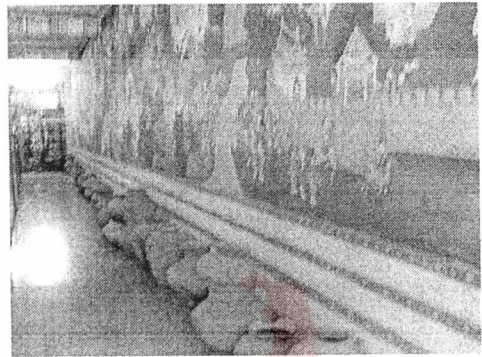
ส่วนที่ 11 หอสมุดและภาพข่าว จัดแสดงและจัดเก็บเอกสาร จำพวกสิ่งพิมพ์
รายวัน สิ่งพิมพ์รายสัปดาห์ สิ่งพิมพ์รายปักษ์ สิ่งพิมพ์รายเดือน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

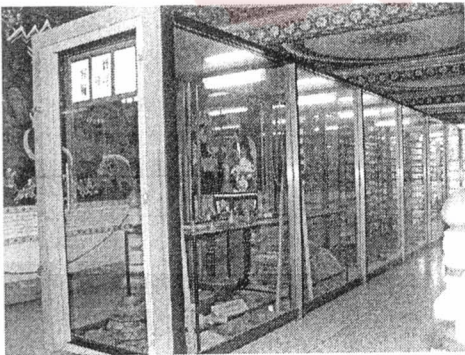
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพห้องจัดแสดงเกี่ยวข้องกับวีรกษัตริย์

ภาพห้องจัดแสดงเกี่ยวข้องกับวีรกษัตริย์

ภาพห้องจัดแสดงอาวุธ

ภาพในนิทรรศการที่เกี่ยวข้องกับข้าว
และหนังสือพิมพ์ไทย

ภาพในห้องจัดแสดงเรื่องเงินตรา

ภาพห้องจัดแสดง
ที่นำเสนอภาพชีวิตในสงคราม

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

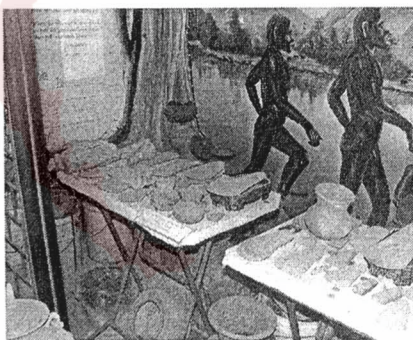
ภาพในห้องจัดแสดงอาวุธ
และเชลยศึกในสงคราม

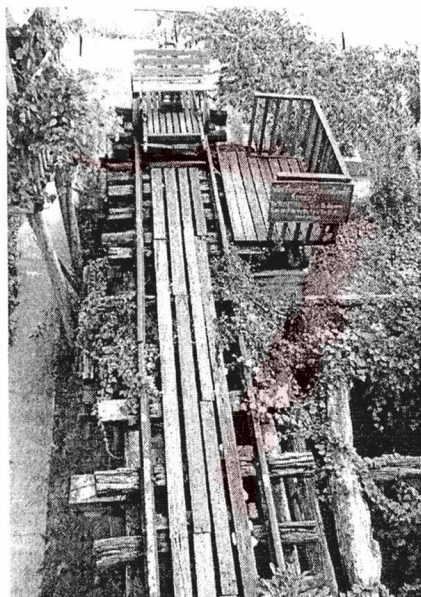
ภาพในห้องจัดแสดงอาวุธและเชลยศึกในสงคราม

ภาพห้องสมุนไพร

ภาพในนิทรรศการมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์

ส่วนจัดแสดงกลางแจ้ง

เป็นแนวเส้นทางรถไฟสายแรก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

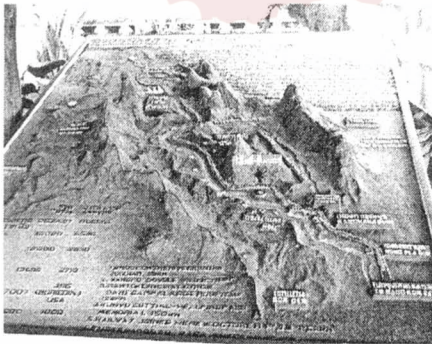
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

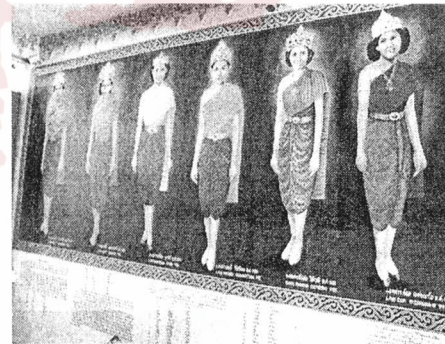
ประติมากรรมจำลอง

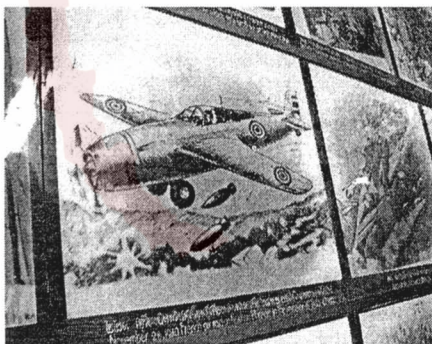
อาวุธ

ภูมิประเทศจำลอง

จิตรกรรมที่นำมาใช้ในการเล่าเรื่องราว

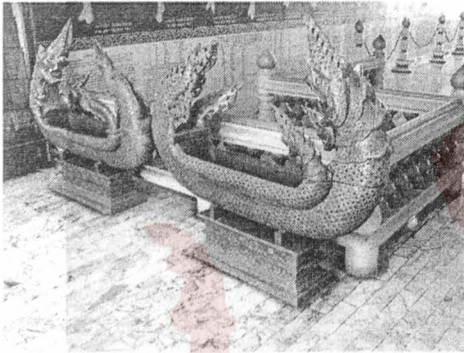
ภาพถ่าย

ยานพาหนะ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

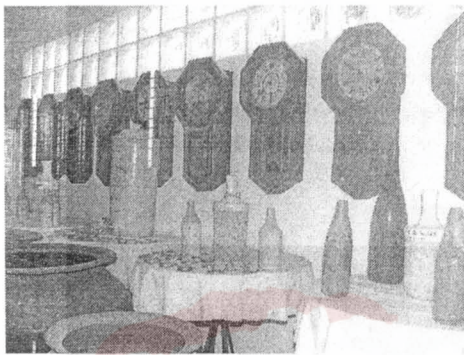
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องดนตรี

แร่ อัญมณี

นาฬิกา

เครื่องปั้นดินเผา

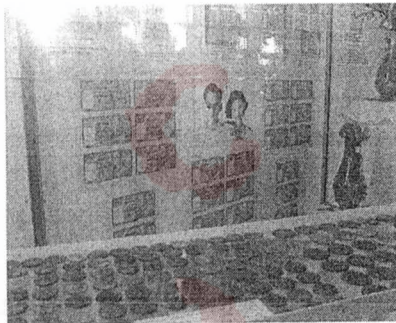

ธนบัตร

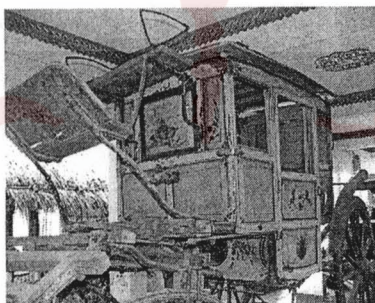

เครื่องแต่งกาย

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	เหรียญกษาปณ์ไทยสมัยรัชกาลที่ 5
ประเภท	เป็นเหรียญทองคำ
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	ราคาหน้าเหรียญ กิ่งตำลึง

ชื่อวัตถุ	รถม้า
ประเภท	ยานพาหนะ ทำจากไม้
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	รถคันนี้เป็นรถม้าที่นายทหารญี่ปุ่นเคยใช้เป็นพาหนะ ระหว่างค่ายและตลาด ที่เมืองมะละแหม่ง ในสงครามโลก ครั้งที่ 2

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน มี ภาพและข่าวเหตุการณ์สำคัญของบ้านเมือง
ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กิจกรรม ในวันสงกรานต์ มีการเปิดพุทธสถานที่บรรจุพระ
บรมสารีริกธาตุ จากประเทศอินเดีย และพระ
พุทธบาทจำลอง

1.2.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ และอยู่ในระหว่างดำเนินการ

1.2.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.2.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**

จำนวนหน้าที่ รวม 15 คน เป็นเจ้าหน้าที่ที่ดูแลสถานที่ เก็บกวาดบริเวณทั้งใน
และนอกอาคารพิพิธภัณฑ์ ห้องสุขา พื้นที่บริเวณโดยรอบ พัฒนาการซ่อมแซม ก่อสร้าง
บำรุงรักษาสิ่งของต่างๆ

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
3. บุคคลทั่วไป
4. นักท่องเที่ยวในประเทศ
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

2549 (มกราคม - ธันวาคม) 50,000 คน

2550 (มกราคม - ธันวาคม) 9,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก
3. ร้านจำหน่ายเครื่องดื่ม

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์โดยใช้ป้ายโฆษณา

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.2.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
พิพิธภัณฑ์ทางรถไฟสายไทย-พม่า

1.2.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ
2. บุคลากร
3. การบริหารจัดการ

1.2.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. นิทรรศการมีเนื้อหาและรายละเอียดค่อนข้างเยอะ และมีแผ่นป้าย คำ

บรรยายขนาดเล็ก

จุดแข็ง

1. มีทำเลเหมาะสม บริเวณที่เป็นสถานที่สำคัญ
2. มีวัตถุประสงค์ที่หลากหลายสามารถนำไปพัฒนางานนิทรรศการได้

1.2.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์มีโครงการที่จะ จัดหาเครื่องบินโบราณ สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ยี่ห้อ ดาโกต้า ที่ฝ่ายสัมพันธมิตรใช้ในการทิ้งระเบิด เพื่อให้พิพิธภัณฑ์แห่งนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

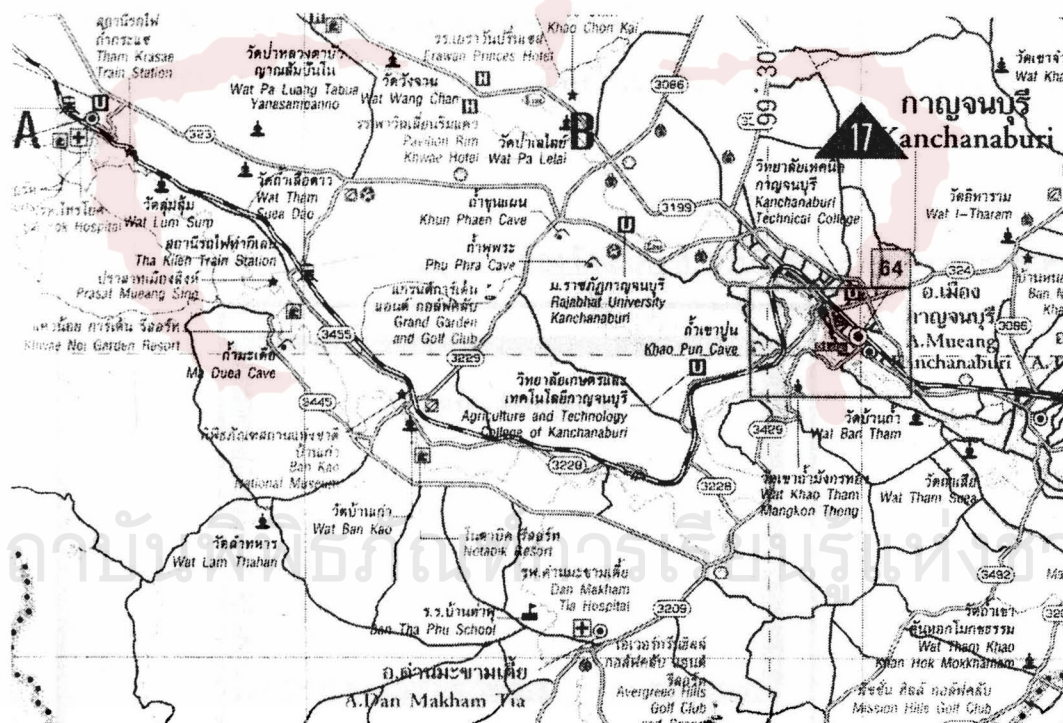
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.3 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า กาญจนบุรี (BANKAO NATIONAL MUSEUM)

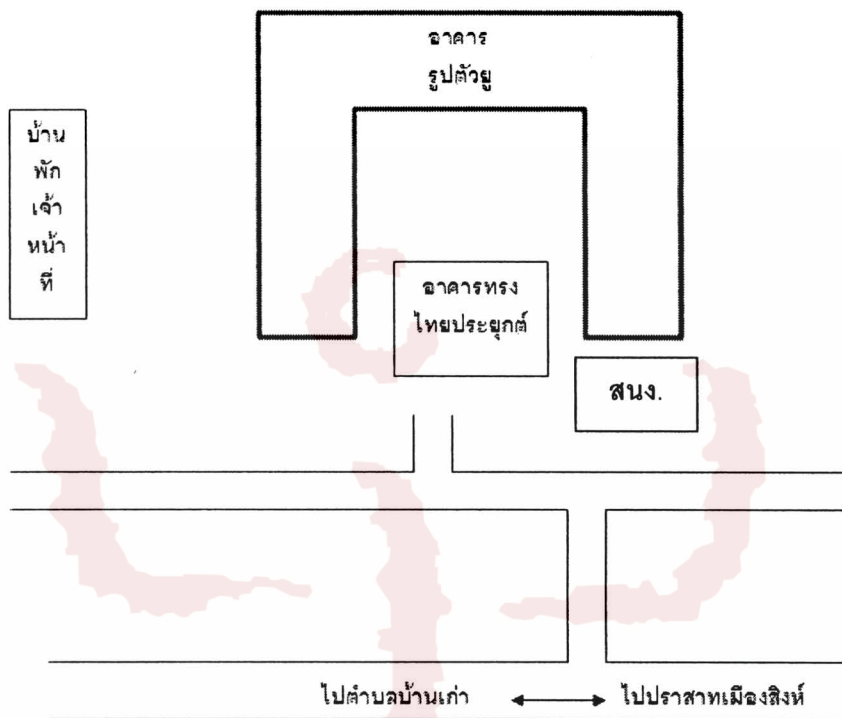
1.3.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า
ตำบล	บ้านเก่า
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์	71000
โทรศัพท์	034 654 058
โทรสาร	034 654 058
E-mail	-
Website	-

1.3.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า

แผนผังแสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเก่า

1.3.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ

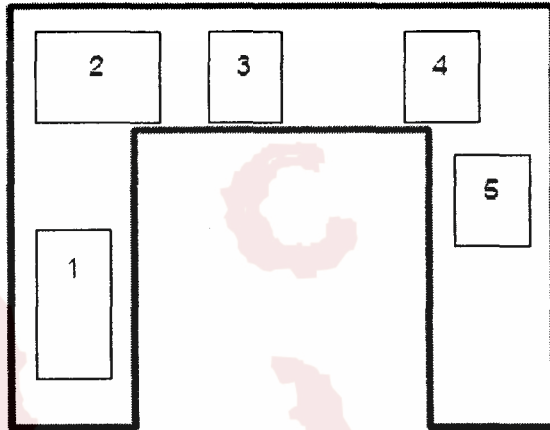
แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเก่า มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 3 อาคาร

อาคารเรือนไทยประยุกต์ 1 ห้องจัดแสดง สำหรับใช้จัดแสดงนิทรรศการพิเศษ

แผนผังอาคารเรือนไทยประยุกต์

อาคารรูปตัวยู

แผนผังอาคารรูปตัวยู

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 5 ห้อง ดังนี้

- ห้องจัดแสดง 1 จัดแสดงประวัติศาสตร์และความเป็นมาของจังหวัดกาญจนบุรี
- ห้องจัดแสดง 2 จัดแสดงเรื่องราวการค้นพบแหล่งโบราณคดีบ้านเก่า
- ห้องจัดแสดง 3 จัดแสดงพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยี่ยมชม และพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จทัศนศึกษาพื้นที่ระหว่าง ห้อง 3 และ 4 จัดแสดงโครงศพไม้สมัยก่อนประวัติศาสตร์
- ห้องจัดแสดง 4 เป็นห้องจัดแสดงโบราณวัตถุที่พบจากการสำรวจขุดค้น การดำเนินงานทางโบราณคดี จากแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ถึงสมัยอยุธยา
- ห้องจัดแสดง 5 จัดแสดงพัฒนาการของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์

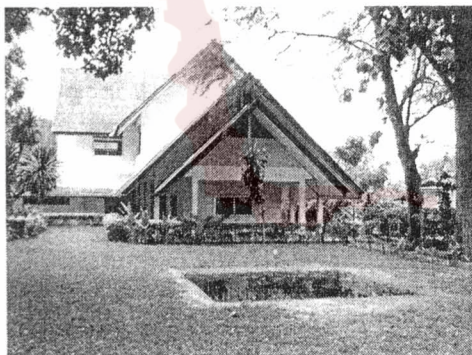
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

อาคารสำนักงาน

ชั้นล่าง จัดแสดงโบราณวัตถุที่พบจากการดำเนินงานทางโบราณคดีที่โบราณสถานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงถึงการอพยพของมนุษย์ที่เข้ามาตั้งชุมชน

ชั้นบน จัดแสดงโบราณวัตถุที่พบจากการสำรวจและการขุดค้นแหล่งโบราณคดีในพื้นที่เขื่อนเขาแหลม

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพอาคารจัดแสดงและหลุมขุดค้น
ที่นักศึกษาคณะโบราณคดี
มาทำการฝึกภาคสนาม

ภาพที่จอดรถด้านข้างอาคารจัดแสดง

ภาพทางเข้าอาคารจัดแสดง

ภาพอาคารทรงไทยประยุกต์

ภาพทางเดินเชื่อมระหว่างอาคาร

1.3.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นางสาวสำเนา จาดทองคำ
ตำแหน่ง ภัณฑารักษ์ 4
หน่วยงาน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า

1.3.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.30 น.

1.3.6 การเก็บค่าเข้าชม

เสียค่าเข้าชม

ผู้ใหญ่	10	บาท
ชาวต่างชาติ	30	บาท

1.3.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑ์สถานบ้านเก่า กาญจนบุรี เกิดขึ้นหลังจากคณะสำรวจไทย-เดนมาร์ก ทำการสำรวจขุดค้นที่แหล่งโบราณคดีบ้านเก่า เมื่อพ.ศ. 2503-2505 ต่อมาในปี พ.ศ.2507 กรมศิลปากรได้ก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑสถานขึ้นเป็นหลังแรก โดยเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว จัดแสดงหลุมขุดค้นและโบราณวัตถุที่พบ ในปีพ.ศ.2515 กรมศิลปากรได้ดำเนินการปรับปรุงอาคารและเปิดให้ประชาชนเข้าชม เรียกว่า พิพิธภัณฑ์ยุคก่อนประวัติศาสตร์บ้านเก่า ในปีพ.ศ. 2531 มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมศิลปากร และมีประกาศหน่วยงานของส่วนราชการในกรมศิลปากรขึ้น โดยเปลี่ยนแปลงหน่วยงาน มีชื่อว่า พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า กาญจนบุรี พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งแรกที่สร้างขึ้นในบริเวณแหล่งขุดค้นและใช้เป็นสถานศึกษาภาคสนามสำหรับนักศึกษาภาควิชาโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

1.3.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของบ้านเก่า และ จังหวัดกาญจนบุรี

แนวคิดของนิทรรศการ

นิทรรศการแบ่งเป็น 3 อาคาร

1.อาคารทรงไทยประยุกต์ เป็นอาคารจัดแสดงหลังแรก สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2507 เดิมจัดแสดงหลุมขุดค้นจำลอง ปัจจุบันใช้จัดแสดงนิทรรศการพิเศษ

2.อาคารรูปตัวยู ประกอบด้วย 5 ห้องจัดแสดง

ห้องจัดแสดง 1 จัดแสดงประวัติศาสตร์ และความเป็นมาของจังหวัด กาญจนบุรี ที่ตั้ง อาณาเขต ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะ ทางธรณีวิทยา ป่าไม้ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และ วัฒนธรรม

ห้องจัดแสดง 2 จัดแสดงเรื่องราวการค้นพบแหล่งโบราณคดีบ้านเก่า ผล สืบรวจขุดค้น การดำเนินทางโบราณคดี ตั้งแต่ พ.ศ.2503 วัตถุขึ้นสำคัญ เช่น หม้อสามขา ภาชนะทรงพาน คนโท เครื่องประดับและโครงกระดูกสมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์ หินใหม่

ห้องจัดแสดง 3 จัดแสดงพระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยี่ยมชม และพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาฯ เสด็จทัศนศึกษา (พื้นที่ระหว่าง ห้อง 3 และ 4 จัดแสดงโครงศพไม้ สมัยก่อนประวัติศาสตร์)

ห้องจัดแสดง 4 เป็นห้องจัดแสดงโบราณวัตถุที่พบจากการสำรวจขุดค้น การ ดำเนินงานทางโบราณคดี จากแหล่งโบราณคดีสมัยก่อน ประวัติศาสตร์ถึงสมัยอยุธยา โบราณวัตถุส่วนใหญ่ทำจาก หิน ดินเผา โลหะและกระดูกสัตว์ โดยเป็นโบราณวัตถุที่ได้ จาก แหล่งโบราณคดีบ้านดอนน้อย เป็นต้น

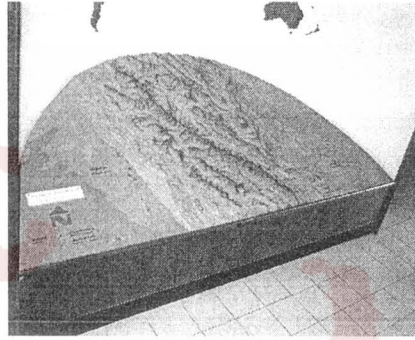
ห้องจัดแสดง 5 จัดแสดงพัฒนาการของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์
ตามโครงสร้างทางสังคม 3 ประเภท คือ สังคมล่าสัตว์ สังคม
เกษตรกรรมและสังคมเมืองระยะแรกเริ่ม

3. อาคารสำนักงาน

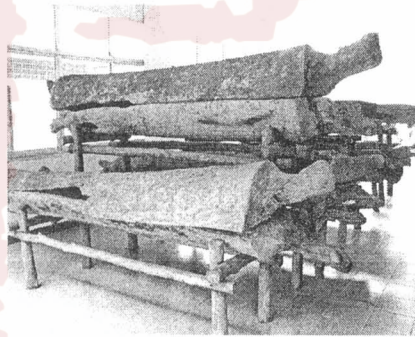
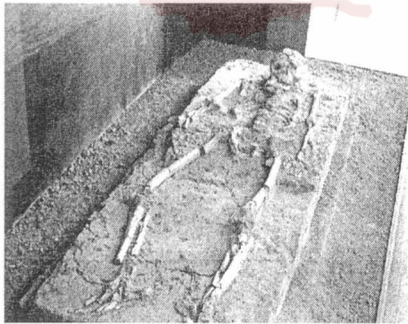
ชั้นล่าง จัดแสดงโบราณวัตถุที่พบจากการดำเนินงานทางโบราณคดี
ที่โบราณสถานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ ซึ่งเป็นหลักฐาน
สำคัญ ที่แสดงถึงการอพยพของมนุษย์ที่เข้ามาตั้งชุมชน
ชั้นบน จัดแสดงโบราณวัตถุที่พบจากการสำรวจ และการขุดค้น
แหล่งโบราณคดีในพื้นที่เขื่อนเขาแหลม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

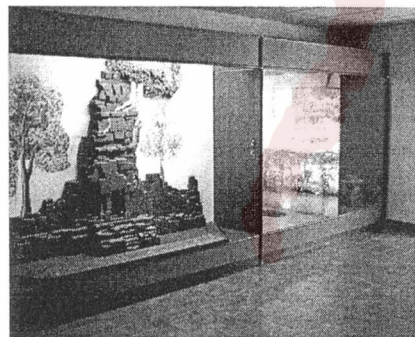

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงเกี่ยวกับจังหวัดกาญจนบุรีและแหล่งโบราณคดีบ้านเก่า

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงโครงกระดูกมนุษย์
สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงโลงผีแมน

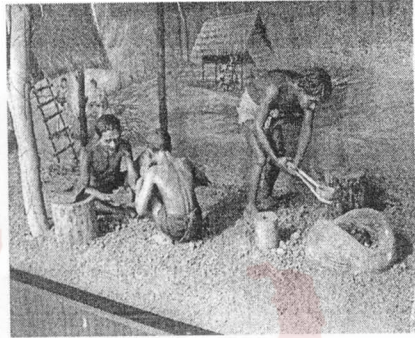
ภาพการจัดแสดงพัฒนาการของมนุษย์
สมัยก่อนประวัติศาสตร์

ภาพจัดแสดงโบราณวัตถุที่พบจากการดำเนินงาน
ทางโบราณคดีที่โบราณสถานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

ประติมากรรมปูนปั้น

หุ่นจำลอง

สำริด

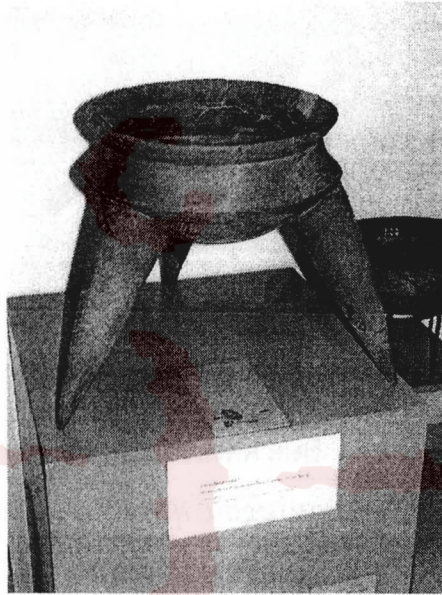
ภาชนะดินเผา

ลูกปัด เครื่องประดับ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การ
ชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ

หม้อสามขา

ประเภท

ภาชนะดินเผา

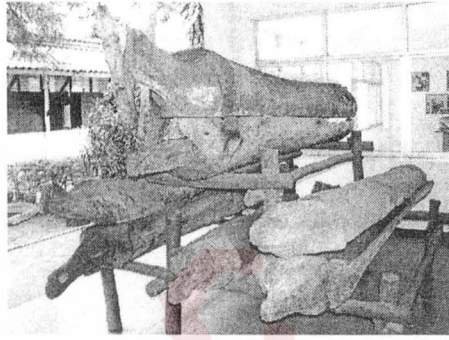
กำหนดอายุ

ก่อนประวัติศาสตร์

คำบรรยาย

ไม่มีข้อมูล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

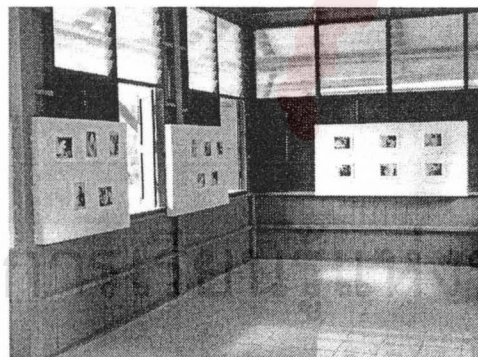
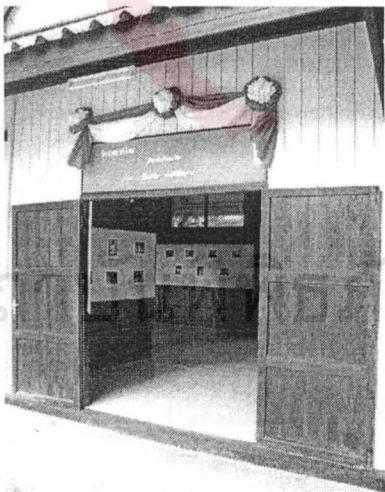

ชื่อวัตถุ	โลงศพไม้ก่อนประวัติศาสตร์
ประเภท	ไม้
กำหนดอายุ	ก่อนประวัติศาสตร์
คำบรรยาย	โลงศพไม้ส่วนใหญ่เป็นไม้ประดู่ ยาว 2-3 เมตร ผ่าครึ่งซัดตรงกลางออก ส่วนหัวท้ายแกะเป็นรูปคล้ายหัวสัตว์ วางกระจัดกระจายอยู่ในถ้ำ สันนิษฐานว่าเป็นโลงศพหรือเป็นสิ่งที่ใช้ในพิธีกรรมเกี่ยวกับศพของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในยุคโลหะ เนื่องจากพบร่องรอยการขุดเจาะท่อนไม้เหล่านี้ด้วยเครื่องมือโลหะ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน มีนิทรรศการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้า

ฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

กิจกรรม จัดอบรมเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นให้กับนักเรียนในพื้นที่

1.3.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ และอยู่ระหว่างดำเนินการ

1.3.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.3.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 13 คน ดังนี้

ผู้บริหาร	1	ตำแหน่ง
ภัณฑารักษ์	1	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์	1	ตำแหน่ง
ธุรการ	1	ตำแหน่ง
พนักงานประจำห้อง	3	ตำแหน่ง
พนักงานรักษาความปลอดภัย	4	ตำแหน่ง
คนงาน	2	ตำแหน่ง

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักวิชาการ/นักวิจัย
5. นักท่องเที่ยวในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. การบรรยาย/ สาธิต/ อบรมสาระความรู้

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

การทำจดหมายข่าว

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.3.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

1.3.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร ขาดบุคลากรด้านการศึกษา
2. งบประมาณ ได้รับน้อยเนื่องจากเป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดเล็ก
3. การบริหารจัดการ
4. ข้อมูลจัดแสดงเป็นเนื้อหาที่เข้าใจยาก

1.3.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ขาดการประชาสัมพันธ์และมีอุปสรรคมากในการเข้าถึง
2. เนื้อหาที่น่าสนใจเป็นเนื้อหาที่เป็นความสนใจของคนเฉพาะกลุ่มและยากต่อการนำเสนอเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

จุดแข็ง

มีบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องที่จัดแสดง สามารถนำมาพัฒนางานนิทรรศการ

1.3.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

1. การหาแนวทางในการทำประชาสัมพันธ์
2. กรมศิลปากรกำลังดำเนินงานโครงการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

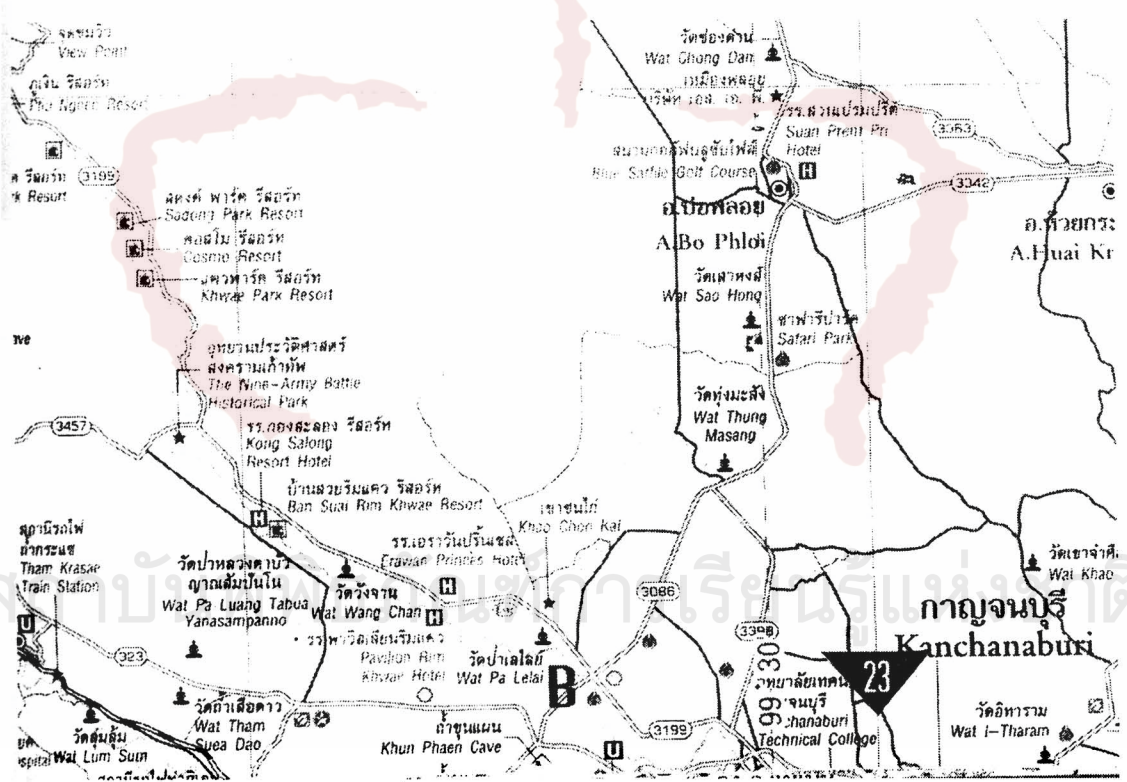
บ้านเก่า กาญจนบุรีโดยแผนระยะเวลา 5 ปี

1.4 อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ

1.4.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ
บ้าน	โป่งปัด
ตำบล	ช่องสะเดา
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์	71190
โทรศัพท์	034 589 233-5
โทรสาร	034 589 236
E-mail	-
Website	-

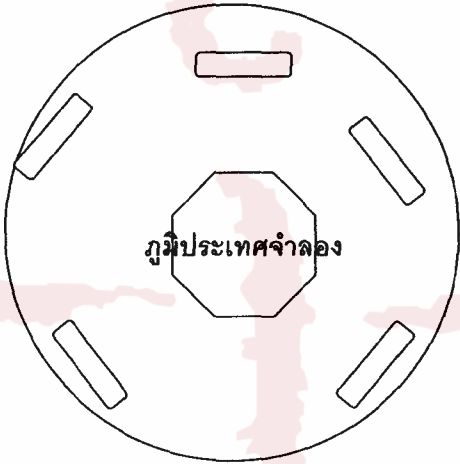
1.4.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของอุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ

1.4.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

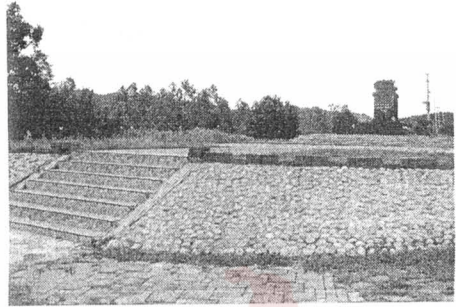
แผนผังอาคารจัดแสดงของอุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ
มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น

แผนผังอาคารจัดแสดงของอุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ ชั้นที่ 1

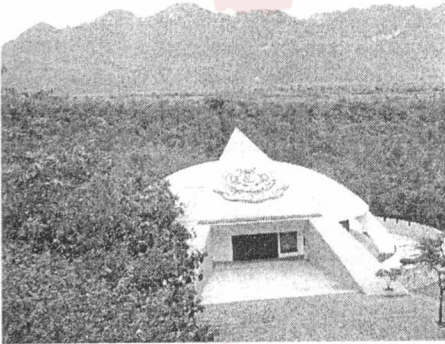
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพทางเข้าด้านหน้าอุทยานประวัติศาสตร์

ภาพอนุสาวรีย์ กรมพระราชวังบวร
มหาสุรสิงหนาท

ภาพอาคารจัดแสดงของอุทยานประวัติศาสตร์ ภาพอาคารจัดแสดงของอุทยานประวัติศาสตร์
และภูมิประเทศรอบพิพิธภัณฑ์

ภาพหอกลอง บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์

1.4.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล จังหวัดทหารบกกาญจนบุรี ค่ายสุรสีห์
ตำแหน่ง -
หน่วยงาน ราชการ

1.4.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน

วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.00 - 16.30 น.

วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 08.30 - 17.30 น.

1.4.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 1 วันทำการ โดยแจ้ง ชื่อหน่วยงาน คณะ จำนวนผู้เข้าชม และระบุวันเวลาที่ต้องการเข้าชม

1.4.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ จัดสร้างขึ้นโดยกองทัพบก ตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เปิดเป็นทางการ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2543 โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชและพระอนุชาธิราช ตลอดจนขุนทัพนายกองที่ทำการสู้รบในสมัยนั้น

2. เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน เนื่องในมหามงคลวโรกาสที่พระองค์ทรงมีพระชนมายุครบ 72 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542

3. เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าได้ตระหนักและหวงแหนคุณค่าความเป็นไทย ตลอดจนเป็นแหล่งรวบรวมค้นคว้า เรื่องราวทางยุทธศาสตร์ ยุทธวิธี ด้านประวัติศาสตร์สงครามไทย พม่า ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

1.4.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

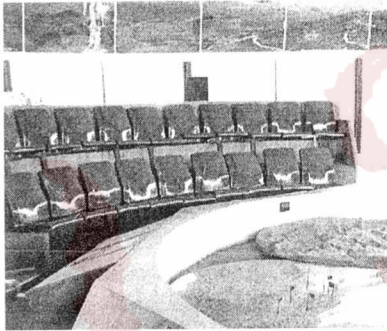
ประวัติศาสตร์สงคราม 9 ท้า

แนวคิดของนิทรรศการ

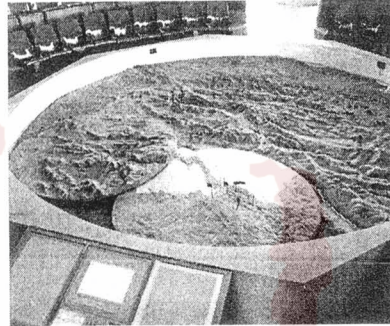
นิทรรศการใช้นำเสนอด้วยสื่อวีดิทัศน์ แสง สี เสียง ประกอบบทบรรยายเพิ่มเติม เพื่อให้เห็นรายละเอียดของการเกิดสงคราม 9 ท้า ทั้งการเดินทัพ การวางแผน การสะสมเสบียงเตรียมไพร่พล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

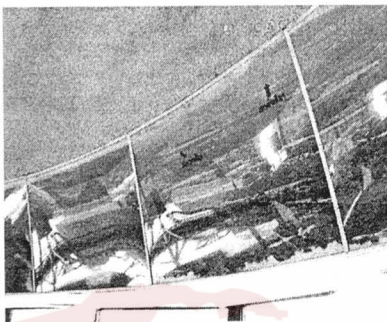
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

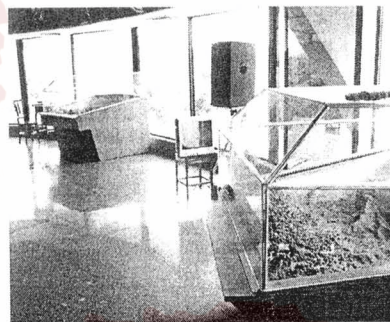
ภาพภายในอาคารจัดแสดง

ภาพแบบจำลองลักษณะภูมิประเทศ
ใช้ประกอบการบรรยาย

ภาพมุมบนของอาคารนิทรรศการ
ซึ่งแสดงภาพถ่ายลักษณะภูมิประเทศ

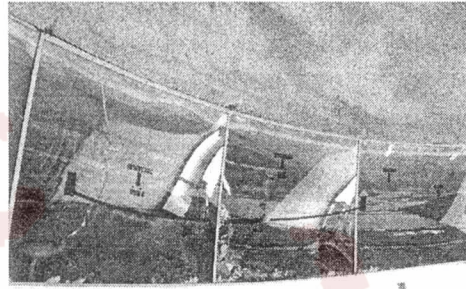
ภาพตู้จัดแสดงลักษณะภูมิประเทศ
เพื่อแสดงเส้นทางเดินทัพของสงคราม

ภาพที่นั่งสำหรับฟังและดู
ภาพจำลองในสงคราม 9 ทัพ
ซึ่งใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง 20 นาที

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

จัดแสดงภายในอาคารพิพิธภัณฑ์

ภูมิประเทศจำลอง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

ไม่มี

1.4.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.4.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.4.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

มีนายทหารที่ได้รับการมอบหมายจากจังหวัดทหารบก กาญจนบุรีคอยปฏิบัติงานอยู่ 1 นาย ในฐานะผู้ดูแล โดยมีทหารและพลทหาร ทำหน้าที่ในการปฏิบัติกรงานช่าง และบำรุงรักษาบริเวณ

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
2. นักวิชาการ นักวิจัย
3. บุคคลทั่วไป
4. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยปีละประมาณ 20,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.4.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

อุทยานแห่งชาติประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

1.4.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

นิทรรศการเริ่มชำรุดแต่การปรับเปลี่ยนนิทรรศการก็ต้องรอการพิจารณาจากผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องใช้เวลา

1.4.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. พิพิธภัณฑ์อยู่ห่างจากชุมชน ทำให้ผู้เข้าชมส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ต้องมีความตั้งใจที่จะเข้ามาเยี่ยมชมเท่านั้น รวมทั้งเมื่อมาถึงแล้วก็ไม่มีส่วนบริการ ซึ่งเดิมทางพิพิธภัณฑ์เคยจำหน่ายอาหารเครื่องดื่ม แต่ก็ต้องเลิกกิจการไปเนื่องจากจำนวนผู้เข้าชมที่ไม่คงที่
2. อาคารจัดแสดงมีทำให้มีข้อจำกัดในการบริหารนิทรรศการและการเข้าชมที่มีหมู่คณะเข้าชมพร้อมกันเป็นจำนวนมาก

จุดแข็ง

1. ลักษณะภูมิทัศน์สวยงามและสัมพันธ์กับเนื้อหาในการจัดแสดง
2. มีการนำชมที่น่าสนใจ

1.4.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

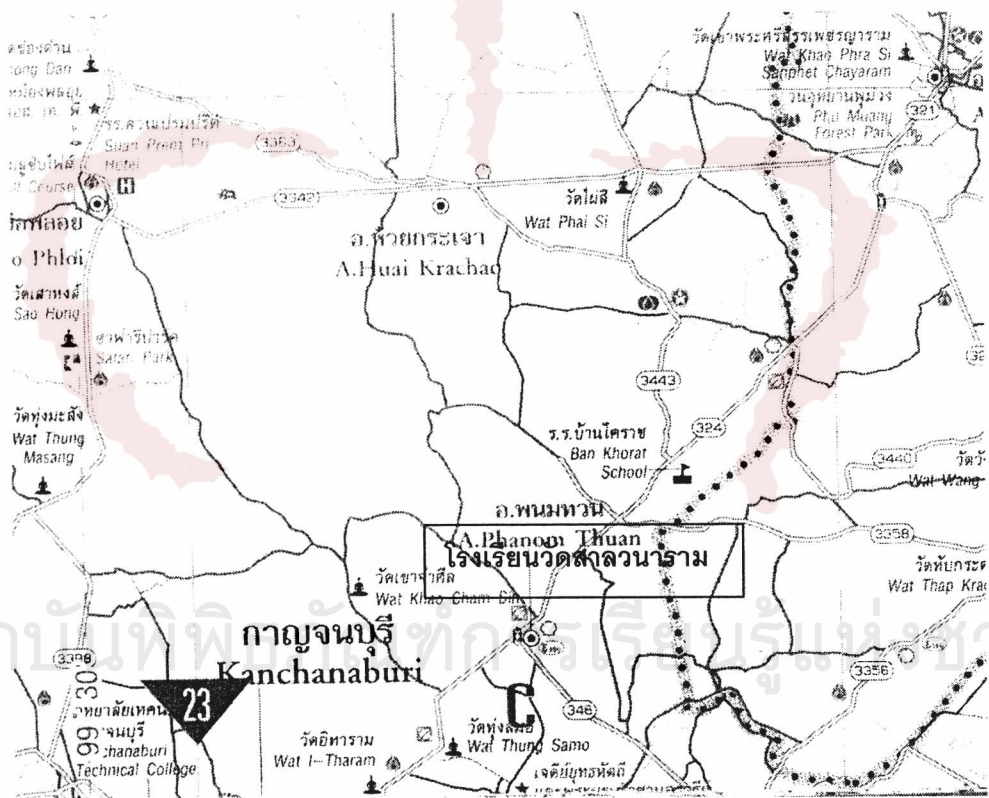
การปรับปรุงนิทรรศการให้สมบูรณ์และการทำประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.5 พิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร (BAN DON TA PHET MUSEUM)

1.5.1	ที่อยู่และการติดต่อ
ชื่อ	โรงเรียนวัดศาลวนาราม
อำเภอ	พนมทวน
จังหวัด	กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์	71140
โทรศัพท์	034 684 458
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

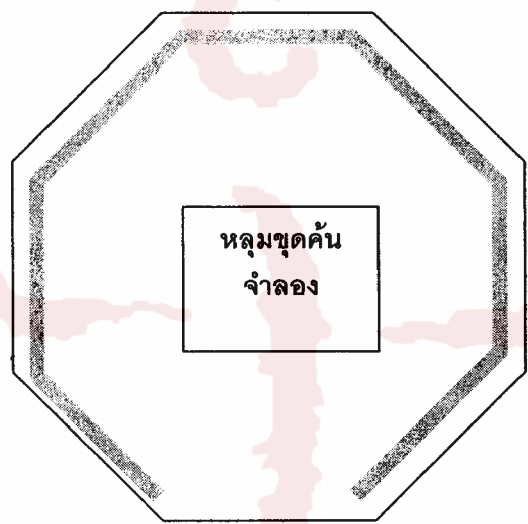
1.5.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร

1.5.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร
มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น

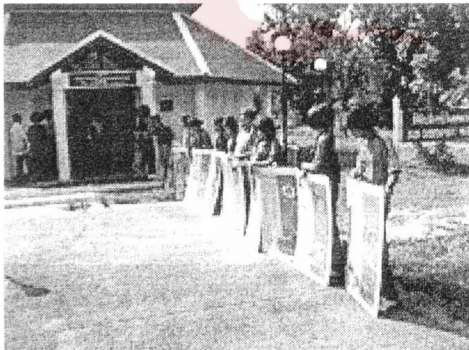
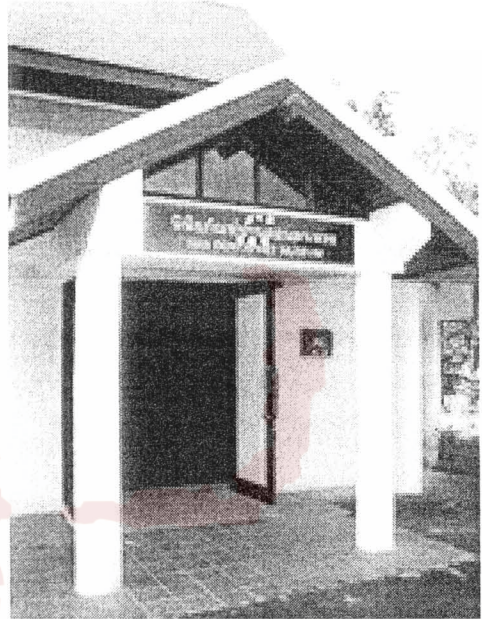
แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์บ้านดอนตาเพชร ชั้นที่ 1

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นส่วนต่างๆ จำนวน 1 ห้อง โดยมีลำดับการเล่าเรื่อง
ดังนี้

การดำเนินการขุดค้นทางโบราณคดี โบราณวัตถุสำคัญที่ได้จากการขุดค้น การ
แสดงสภาพชุมชนบ้านดอนตาเพชร เช่น ความเป็นอยู่ เส้นทางติดต่อค้าขายแลกเปลี่ยนกับ
คนต่างกลุ่ม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์
ซึ่งตั้งอยู่ภายในโรงเรียนศาลานาราม

1.5.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล
ตำแหน่ง

คุณครูปทุมวัน ตามเสรีวิไล
ครูโรงเรียนวัดศาลานาราม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.5.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 09.00 - 16.00 น. ทุกวัน (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

1.5.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำ

การ

1.5.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

แหล่งโบราณคดีบ้านดอนตาเพชร เป็นแหล่งโบราณคดีที่มีความสำคัญ เป็นหลักฐานยืนยันความเป็นมาของประวัติศาสตร์บนแผ่นดินไทยในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของยุคก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ โดยได้ทำการขุดค้น 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2518 - พฤษภาคม 2519 โดยกรมศิลปากร และครั้งที่สองระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2523 - มกราคม 2524 โดยกรมศิลปากรร่วมกับ สถาบันโบราณคดี มหาวิทยาลัยลอนดอน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 ได้มีโครงการศึกษาและพัฒนาแหล่งโบราณคดีบ้านดอนตาเพชร ตำบลดอนตาเพชร อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และได้มีการจัดสร้างอาคารพิพิธภัณฑสถาน โดยได้รับการสนับสนุนจากกรมศิลปากร

1.5.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถาน

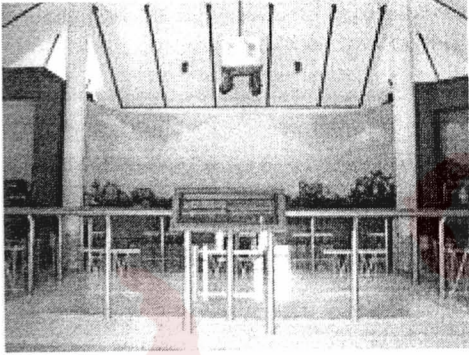
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของแหล่งโบราณคดีบ้านดอนตาเพชร

แนวคิดของนิทรรศการ

ห้องนิทรรศการเป็นห้องโถง ขนาดเล็ก มีหลุมขุดค้นที่จำลองขึ้นอยู่ตรงกลาง มีการดำเนินเนื้อหาที่กล่าวถึง ประวัติความเป็นมาของแหล่งโบราณคดีบ้านดอนตาเพชร เช่น การดำเนินการขุดค้นทางโบราณคดี โบราณวัตถุสำคัญที่ได้จากการขุดค้น การแสดงสภาพชุมชนบ้านดอนตาเพชร เช่น ความเป็นอยู่ เส้นทางติดต่อค้าขายแลกเปลี่ยนกับคนต่างกลุ่ม เป็นต้น

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพภายในโถงจัดแสดง

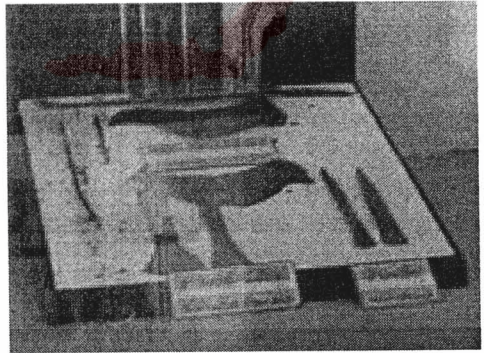
ภาพโมเดลแสดงชีวิตความเป็นอยู่
ของสภาพชุมชนบ้านดอนตาเพชรในอดีต

ภาพโดยรวมของห้องจัดแสดง

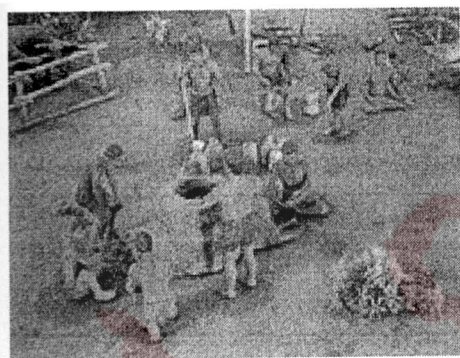
ภาพหลุมขุดค้นจำลอง

ภาพการจัดแสดงโบราณวัตถุ
ที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

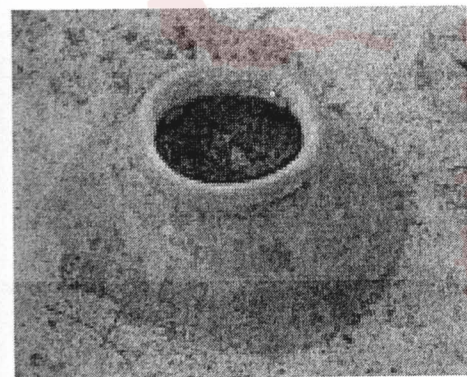
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

หุ้่นจำลอง

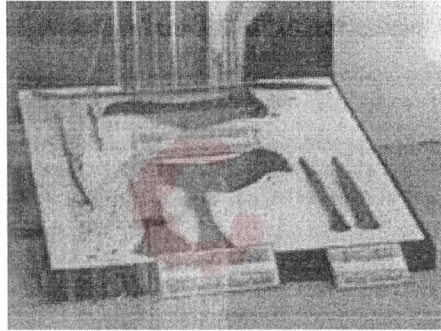
สำริด

ดินเผา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	ขวานเหล็กมีปล้อง
ประเภท	สำริด
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	ขวานเหล็กมีปล้อง ขุดพบบริเวณแหล่งโบราณคดีบ้านดอนตาเพชร

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม อบรมมัคคุเทศก์น้อย

- 1.5.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**
ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

- 1.5.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**
มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

- 1.5.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**
อยู่ในระหว่างการปรับปรุงโครงสร้าง เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดอนตาเพชรกำลังจะเข้ามารับผิดชอบและดูแล

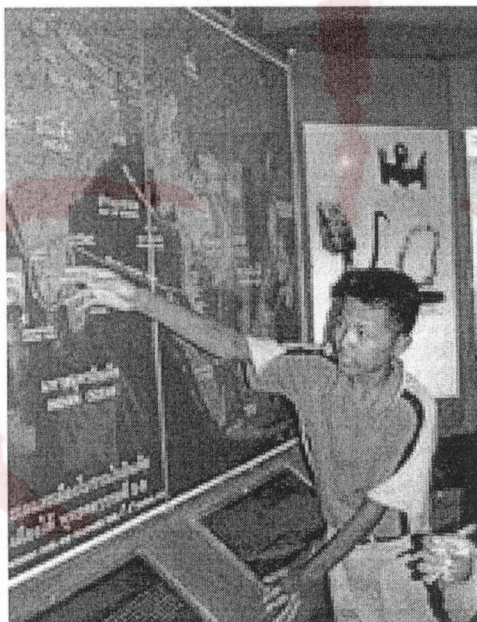
ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักท่องเที่ยวในประเทศ
5. นักวิชาการนักวิจัย

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

2550 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 300 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย เป็นนักเรียนในโครงการมัคคุเทศก์น้อย

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

พิพิธภัณฑสถาน บ้านดอนตาเพชร

พิพิธภัณฑสถานบ้านดอนตาเพชร ตั้งอยู่
บริเวณโรงเรียนวัดสาทรนาราม
7 ต.ดอนตาเพชร อ.พนมทวน
กาญจนบุรี 71140

เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทย

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.5.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

อนุสรณ์สถานดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน

1.5.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑสถาน

1. งบประมาณ
2. บุคลากร
3. การบริหารจัดการ

1.5.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑสถาน

จุดอ่อน

ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง (ระหว่างโรงเรียนกับองค์การ

บริหารส่วนตำบล)

จุดแข็ง

โรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เข้าชมและเจ้าหน้าที่

1.5.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

กำลังดำเนินการประชาสัมพันธ์ โดยขอความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคอนตาเพชร และกรมศิลปากร

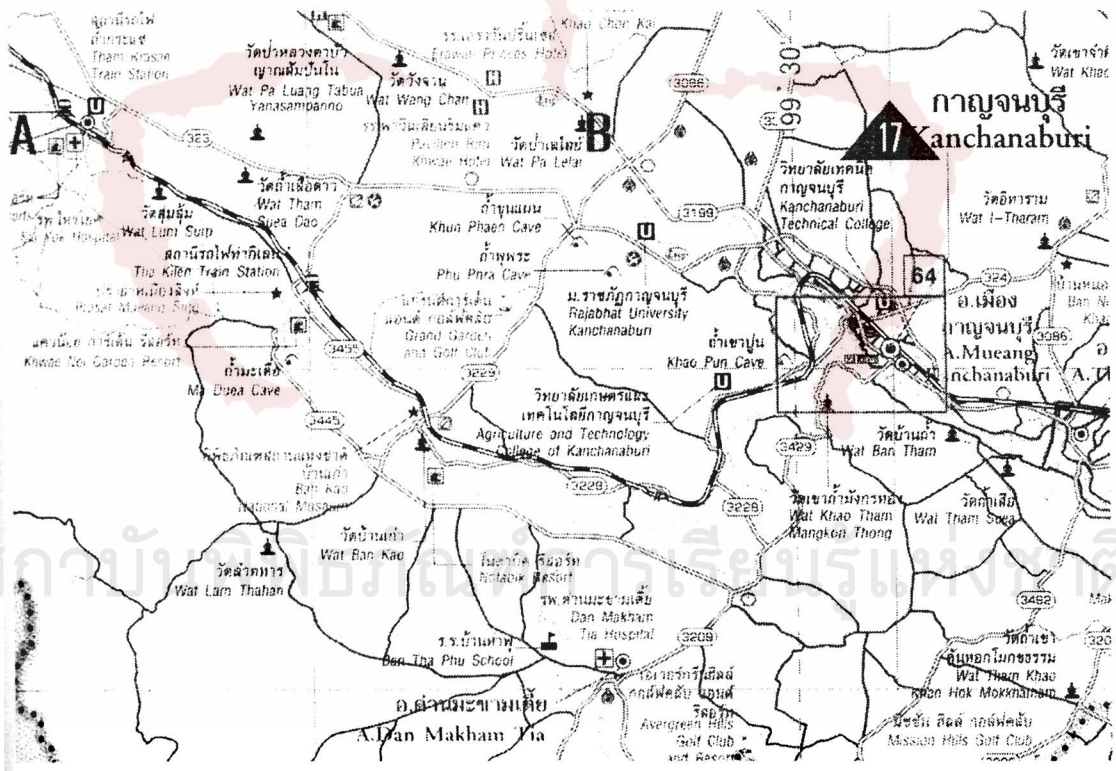
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.6 อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ (MUANG SING HISTORICAL PARK)

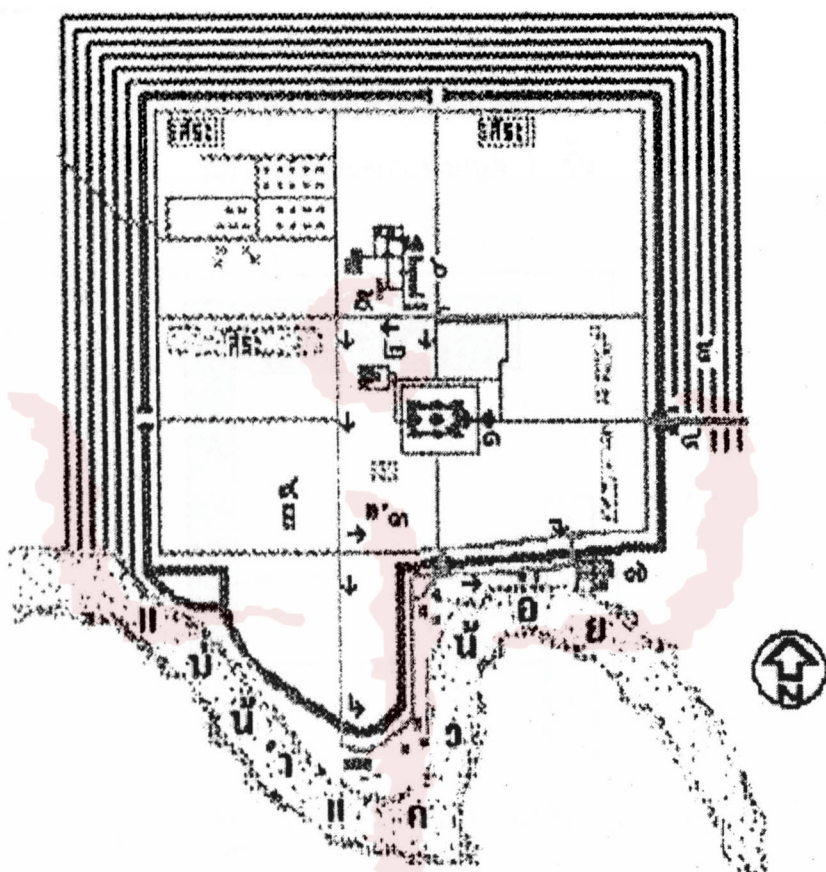
1.6.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์
ตำบล	สิงห์
อำเภอ	ไทรโยค
จังหวัด	กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์	71150
โทรศัพท์	034 528 456
โทรสาร	034 528 457
E-mail	-
Website	-

1.6.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

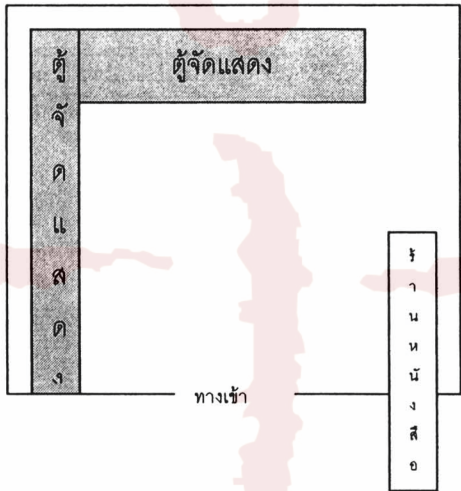
๑. โบราณสถานหมายเลข ๑
๒. โบราณสถานหมายเลข ๒
๓. โบราณสถานหมายเลข ๓
๔. โบราณสถานหมายเลข ๔
๕. อาคารจัดแสดงโบราณวัตถุ
๖. ลานจอดรถ
๗. หอสมุดค้นทางโบราณคดี
๘. ป้อมจำหน่ายบัตร
๙. ถังดิน ฐานโบราณ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ผังแสดงที่ตั้งโบราณสถาน

1.6.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงภายในอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์
มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น

แผนผังอาคารจัดแสดงภายในอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

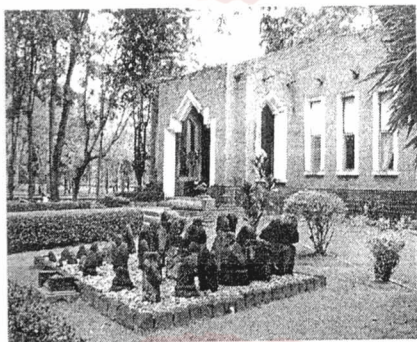
ภูมิทัศน์โดยรอบ

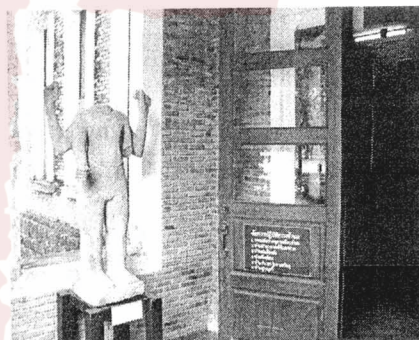
ทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

ภาพอาคารสำนักงาน

ภาพอาคารจัดแสดงโบราณวัตถุ

ภาพทางเข้าอาคารจัดแสดงโบราณวัตถุ

ภาพปราสาทเมืองสิงห์

ภาพรูปเคารพที่ประดิษฐานในปราสาทฯ

1.6.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นายชัยนันท์ นุชยรัตน์
ตำแหน่ง หัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์
หน่วยงาน สำนักศิลปากร 2 สุพรรณบุรี กรมศิลปากร กระทรวง
วัฒนธรรม

1.6.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.00 - 17.00 น.

1.6.6 การเก็บค่าเข้าชม

เสียค่าเข้าชม

ผู้ใหญ่ 20 บาท

ชาวต่างชาติ 100 บาท

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำ

การ

ยกเว้นเป็นกรณีพิเศษในวันอนุรักษ์มรดกไทย (2 เมษายนของทุกปี) ผู้สูงอายุ

และแขกของราชการ

1.6.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ปราสาทเมืองสิงห์เป็นโบราณสถานซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันตกสุดของประเทศไทย ได้รับรูปแบบทางศาสนาและวัฒนธรรมมาจากประเทศกัมพูชา เมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ 18-19 (คล้ายกับศิลปะบายนแต่มีลักษณะของศิลปกรรมท้องถิ่นผสมอยู่) เป็นโบราณสถานเนื่องใน

พุทธศาสนายาน รูปเคารพที่สำคัญที่พบได้แก่ พระพุทธรูปนาคปรก พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร และนางปรัชญาปรมิตา และพบพระอวโลกิเตศวรเปล่งรัศมี

นอกจากนี้ภายในกำแพงเมือง ยังมีโบราณสถานที่ได้รับการบูรณะและขุดแต่ง อีก ๔ แห่ง และนอกกำแพงเมืองทางทิศใต้ที่ติดกับแม่น้ำแควน้อยยังพบโครงกระดูกของมนุษย์ สมัยก่อนประวัติศาสตร์อีกด้วย

กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนปราสาทเมืองสิงห์ เป็นโบราณสถาน ตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2478 ต่อมาในปี พ.ศ.2517 ได้ดำเนินการขุดแต่งและบูรณะแล้วเสร็จและทำการเปิดอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2530

1.6.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

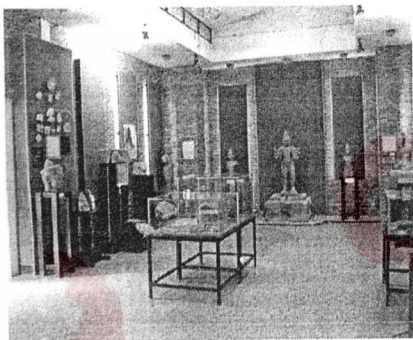
ประวัติ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์

แนวคิดของนิทรรศการ

เป็นนิทรรศการที่ใช้วัตถุเป็นหลัก ในการนำเสนอเรื่องราว โดยนำวัตถุมาใช้เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่บอกเล่าความเป็นมาของโบราณสถาน ซึ่งวัตถุจัดแสดงทั้งหมดเป็นวัตถุ (จำลอง) จากที่พบและได้รับการขุดค้น

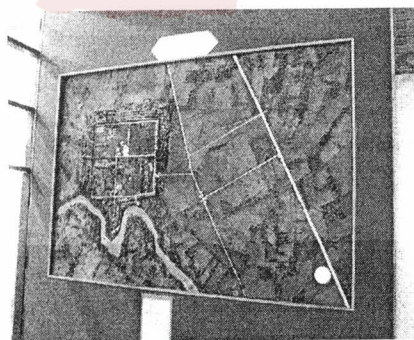
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพภายในห้องนิทรรศการ

การจัดแสดงหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญ

ภาพการจัดแสดงประติมากรรมที่ค้นพบ
และเป็นหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญ

ภาพแผนที่แสดงที่ตั้งโบราณสถาน

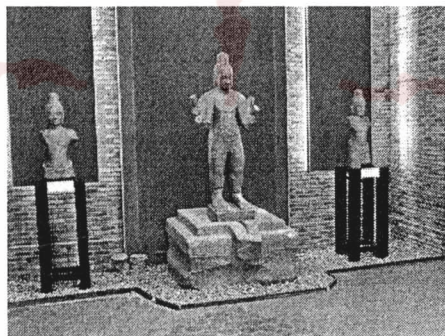
ภาพการจัดแสดงภาพถ่ายโบราณสถานในอดีต

ภาพตู้จัดแสดงโบราณวัตถุ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ

พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรเปล่งรัศมี

ประเภท

สำริด

กำหนดอายุ

สมัยบายน

คำบรรยาย

พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรเปล่งรัศมี มีพระกร
ทั้งหมด ๘ กร พระวรกายตอนบนจำลองเป็นรูปพระอมิ
ตาทะปาสมาธิผู้เป็นพระยานิพุตหรือเทพเจ้าแห่งแสง
สว่างนิรันดร์ขนาดเล็กเรียงกันเป็นแถวติดต่อกันไปจนรอบ
พระอุระและแผ่นหลังพระวรกาย บริเวณ และรอบป้าน

พระองค์เจ้าหลักเป็นรูปร่างปรัชญาปารมิตาผู้เป็นเทพเจ้าแห่งปัญญาและเป็นศักติ (ชាយา) ของพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรประทับนั่งทางพระกรออกทั้งสองข้างและถือดอกบัวไว้ในพระหัตถ์ ทรงนุ่งผ้าโจงกระเบนสั้นและมีชายผ้ารูปคล้ายสมอเรือหรือหางปลาชั้นเดียวห้อยตกลงมาทางด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของการนุ่งผ้าในประติมากรรมเนื่องในศิลปะเขมรแบบบายน

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน

1. พระราชพิธี 12 เดือน, ระยะเวลาเสด็จประพาสไทยยุค, สงคราม 9 ทศ
2. อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์, แหล่งโบราณคดีเหนือเขื่อนวชิราลงกรณ์

กิจกรรม

1. กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง อบรมให้กับนักเรียนในพื้นที่
2. กิจกรรมตากถางและกำจัดวัชพืชแหล่งโบราณสถาน เจดิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมายุ 80 พรรษา

1.6.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.6.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.6.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
จำนวนหน้าที่ รวม 52 คน ดังนี้

1. งานด้านธุรการ มีบุคลากรจำนวน 11 ราย
2. งานควบคุมดูแลรักษาพื้นที่ มีบุคลากรจำนวน 11 ราย
3. งานบริการการศึกษาและประชาสัมพันธ์ มีบุคลากรจำนวน 30 ราย

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวในประเทศ
2. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. บุคคลทั่วไป
5. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

2549	(มกราคม - มิถุนายน)	50,777	คน
	(กรกฎาคม-ธันวาคม)	65,327	คน
2550	(มกราคม - มิถุนายน)	52,301	คน
	(กรกฎาคม-ธันวาคม)	61,225	คน
2551	(มกราคม - เมษายน)	42,310	คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. การบรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก
7. การอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ในภาพรวมของงาน ... (text continues) ...

แนวคิดในการจัดทำนิทรรศการ

นิทรรศการ ... (text continues) ...

พื้นที่จัดนิทรรศการ

๑. วัตถุประสงค์ของงาน
๒. วัตถุประสงค์ของงาน
๓. วัตถุประสงค์ของงาน
๔. วัตถุประสงค์ของงาน
๕. วัตถุประสงค์ของงาน
๖. วัตถุประสงค์ของงาน
๗. วัตถุประสงค์ของงาน
๘. วัตถุประสงค์ของงาน
๙. วัตถุประสงค์ของงาน
๑๐. วัตถุประสงค์ของงาน

อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์
MUANG SING HISTORICAL PARK

เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทยและมีหนังสือนำชม สิ่งพิมพ์เผยแพร่ของกรมศิลปากร

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.6.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า

1.6.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร
2. งบประมาณ
3. การบริหารจัดการ

1.6.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการให้การศึกษาแก่ผู้เข้าชม
2. มีที่ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมือง หากไม่มีรถส่วนตัวทำให้การเดินทางค่อนข้างลำบาก

จุดแข็ง

1. พิพิธภัณฑ์ ตั้งอยู่ในโบราณสถานและหลุมบุดันที่สามารถเป็นส่วนต่อยอดในการเรียนรู้ของกันและกันได้
2. มีภูมิทัศน์สวยงาม บรรยากาศร่มรื่น

1.6.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

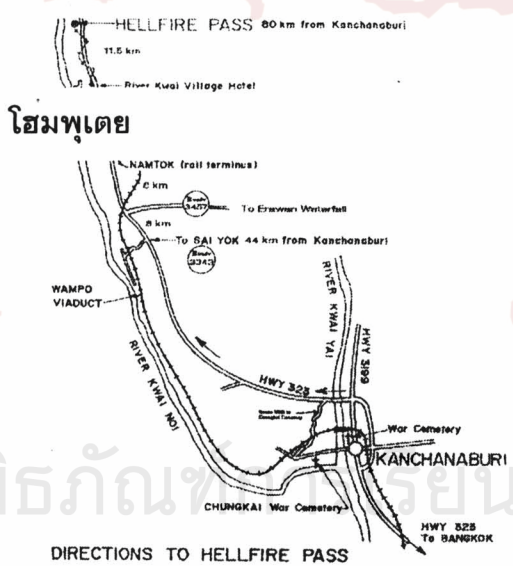
การจัดโปรแกรมการศึกษาที่เชื่อมโยงระหว่าง พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน และหลุมขุด ให้ความสำคัญตรงการของผู้เข้าชมในกลุ่มต่างๆ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

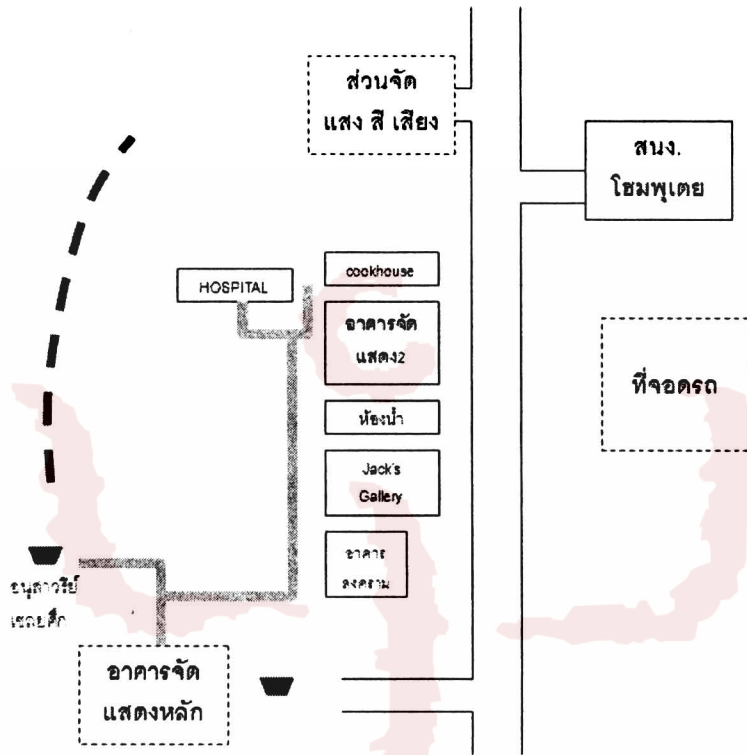
1.7 อนุสรณ์ทางรถไฟสายไทยพม่า เวียร์รี ดันลอป พาร์ค (WEARY DUNLOP PARK)

1.7.1	ที่อยู่และการติดต่อ
ชื่อ	โฮมพุเตย
อำเภอ	ไทรโยค
จังหวัด	กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์	71150
โทรศัพท์	081 880 8971
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.7.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

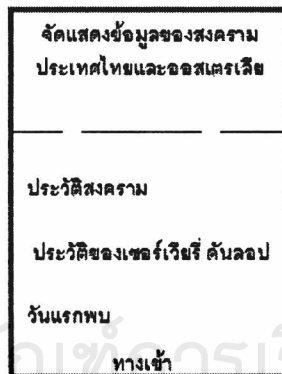
แผนที่แสดงที่ตั้งของอนุสรณ์ทางรถไฟสายไทยพม่า เวียร์รี ดันลอป พาร์ค

แผนผังแสดงที่ตั้งของอนุสรณ์ทางรถไฟสายไทยพม่า เวียร์รี่ ดันลอป พาร์ค

1.7.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

อนุสรณ์ทางรถไฟสายไทยพม่า เวียร์รี่ ดันลอป พาร์ค มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 6 ส่วน

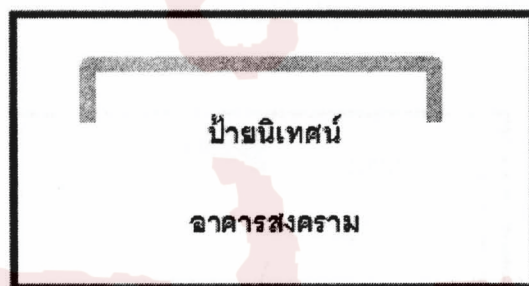
รูปปั้น
SIR WEARY

แผนผังอาคารจัดแสดงหลัก

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 2 ห้อง ดังนี้

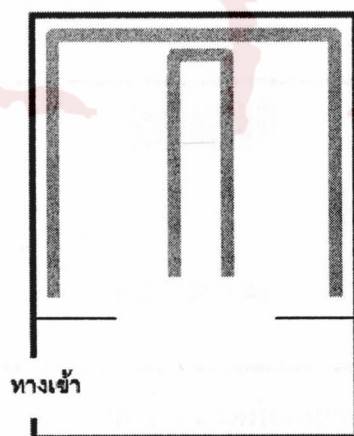
ห้องที่ 1 จัดแสดงประวัติสงคราม ประวัติของเซอร์เวียร์ ดันลอป และภาพวันแรกพบ ก่อนที่จะมีการสร้างอนุสรณ์แห่งนี้

ห้องที่ 2 จัดแสดงข้อมูลของสงคราม และความสัมพันธ์ของประเทศไทยและออสเตรเลีย ภายหลังจากสงครามเสร็จสิ้น

แผนผังอาคารสงคราม

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 1 ห้อง โดยใช้บอร์ดป้ายนิเทศน์

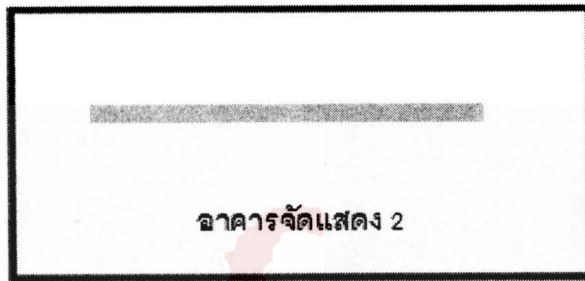
JACK'S GALLERY

แสดงภาพ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

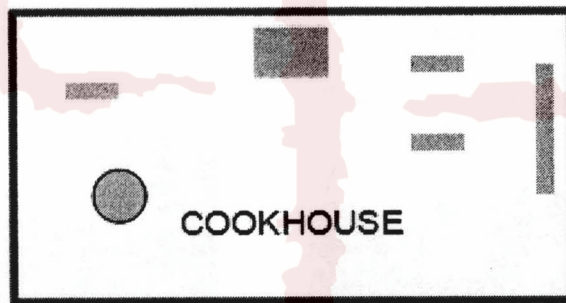
แผนผังอาคารแจค แกลเลอรี

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 1 ห้อง

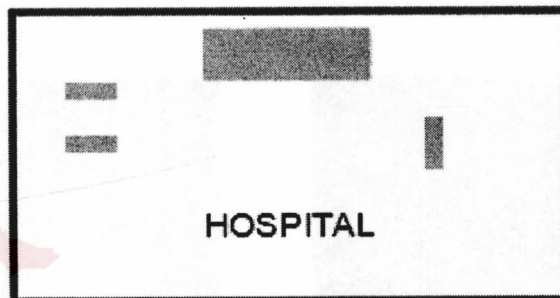
แผนผังอาคารจัดแสดง 2

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 1 ห้อง

แผนผังอาคารจัดแสดงห้องครัว

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 1 ห้อง

แผนผังอาคารจัดแสดงโรงพยาบาล

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 1 ห้อง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

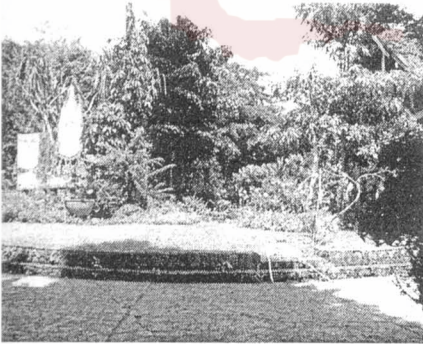
ภูมิทัศน์โดยรวม

ภูมิทัศน์โดยรวมของ
WEARY DUNLOP PARK

รถไฟ และทางรถไฟ
บนเส้นทางจำลองทางรถไฟสายมรณะ

ภาพบริเวณที่พักของโฮมพุเตย

ภาพสำนักงานและร้านอาหารภายในโฮมพุเตย

ภาพบรรยากาศในโฮมพุเตย
ซึ่งมีเนื้อที่กว่า 700 ไร่

ภาพอุทยานอัญชลี แหล่งการเรียนรู้อีกแห่ง
ที่กำลังจะเปิดภายในโฮมพุเตย

1.7.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

คุณอัจฉรา จัยธรรม

ตำแหน่ง

ผู้จัดการโฮมพู่เตย

หน่วยงาน

เอกชน

1.7.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.00 - 17.00 น.

1.7.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.7.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เมื่อปี พ.ศ. 2524 อดีตเหลยศึกชาวออสเตรเลีย 24 คน นำโดย เซอร์ เอ็ดเวิร์ด เวียร์ ดันลอป ได้กลับมาเมืองไทยอีกครั้งนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง เพื่อกลับมาดูสถานที่ที่ในเขาเรียกว่าเป็นนรก และเป็นสถานที่ที่ทำให้เขา เพื่อนของพวกเขา เคยลำบากและเสียชีวิตจากความโหดร้าย ทารุณของสงคราม และความอดอยากตลอดเวลาของการสร้างทางรถไฟสายมรณะ คณะของเหลยศึกได้พบกับครอบครัววรรณโชติ โดยคุณณิศวรร และคุณอุ๋นใจ วรรณโชติ ในแพที่โฮมพู่เตย แม้จะยังไม่รู้จักกันมาก่อน แต่การพบกันในครั้งแรกนั้น ทำให้อดีตเหลยศึกและครอบครัววรรณโชติได้พบกันทุกปี จนในที่สุดได้ร่วมกันสร้างอนุสรณ์แห่งนี้ขึ้น โดยได้รับการสนับสนุนสิ่งของสะสม ข้อมูลการจัดแสดงจากอดีตเหลยศึก และใช้สถานที่ของโฮมพู่เตย ซึ่งอนุสรณ์ฯ แห่งนี้นอกจากจะเป็นที่ระลึกถึงท่านเซอร์เอ็ดเวิร์ด เวียร์ ดันลอป แล้วยังเป็นอนุสรณ์ที่ให้ความรู้กับเยาวชนไทยและผู้สนใจอีกด้วย

1.7.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. ชีวิตประวัติบุคคล เช่น เซอร์เอดเวิร์ด เวียร์รี่ ดันลอปและอดีตเชลยในการสร้างทางรถไฟสายไทยพม่า
2. การแพทย์ที่ใช้ในช่วงสงคราม
3. ผลงานศิลปะ ของจิตรกรที่ถูกจับเป็นเชลยได้บันทึกเหตุการณ์ความเป็นอยู่ต่างๆ

แนวคิดของนิทรรศการ

อาคารจัดแสดงหลัก จัดแสดงประวัติสงคราม ประวัติของเซอร์เอดเวิร์ด ดันลอป และภาพวันแรกพบ ก่อนที่จะมีการสร้างอนุสรณ์แห่งนี้จัดแสดงข้อมูลของสงคราม และความสัมพันธ์ของประเทศไทยและออสเตรเลียด้านการช่วยเหลือทางการแพทย์ ภายหลังสงครามเสร็จสิ้น

แจค ซอลส์เกอร์ แกลเลอรี ภาพชีวิตและวิญญาณของเชลยศึกในการสร้างทางรถไฟสายมรณะ วาดโดย แจค ซอลส์เกอร์ จิตรกรชาวอังกฤษ ขณะที่เป็นเชลยศึกอยู่ 3 ปีเศษ แทบจะไม่มีเครื่องมือ เครื่องใช้ในการวาดเลย และจากกฎที่เคร่งครัดที่สุดของทหารญี่ปุ่น คือการห้ามบันทึกภาพโดยเด็ดขาด เขามันทึกและสามารถซ่อนไว้ได้หลายร้อยภาพ แต่ภาพจำนวนมากถูกทำลายโดยทหารญี่ปุ่น เมื่อเขาถูกจับได้และถูกลงโทษอย่างแรง ภาพบางส่วนเสียหายเนื่องจากน้ำ ปลวกและภัยธรรมชาติ เมื่อจบสงครามจึงเหลือเพียง 76 ภาพ จิตรกรผู้นี้ได้เดินทางมายังประเทศไทยและได้พบกับเจ้าของโฮมพู่เตย เมื่อ ปี ค.ศ. 1985 นิทรรศการเกี่ยวกับภาพถ่ายของจิตรกรผู้นี้ ได้จัดขึ้นที่ลอนดอน 2 ครั้ง และที่เกียวโต ประเทศญี่ปุ่น 1 ครั้ง

โรงพยาบาลในสงคราม โรงพยาบาลนี้จัดทำขึ้นอย่างง่ายๆ เพื่อใช้ในสงครามตามข้อกำหนดของวัสดุอุปกรณ์ และเวลา มีการจัดแสดงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้ในสงคราม อาทิ เตียงคัลยกรรม กระดูก เครื่องกลั่นน้ำ แก้อั้วทันตกรรม เตียงผู้ป่วย และภาพลายเส้นแสดงการรักษาในอดีต

COOK HOUSE ห้องครัวในสงคราม จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำลองห้องครัว ที่ต้องรับภาระในการเลี้ยงปากท้องเชลยนับพันชีวิต ลักษณะเป็นห้องครัวขนาดเล็ก แต่มีหม้อ กระทะ ภาชนะหุงต้ม เตาไฟ ขนาดใหญ่

อาคารสงคราม จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยใช้ป้ายนิเทศก์ แสดงข้อมูลและภาพวาดจำลองเหตุการณ์ โดยนำเสนอการเกิด เหตุการณ์ การสิ้นสุดของ สงครามโลกครั้งที่ 2 และบทบาทของขบวนการเสรีไทย

อาคารจัดแสดง 2 เป็นอาคารเปิดโล่ง จัดแสดงประวัติของสงครามฯ และประวัติ ของเส้นทางรถไฟ สายไทยพม่า โดยใช้ภาพถ่ายและป้ายนิเทศก์เป็นสื่อ อาทิ ภาพถ่ายของทาง รถไฟสายมรณะที่เชยศึกแอบถ่ายได้สำเร็จ รวมทั้งจัดแสดงภาพถ่ายเกี่ยวกับมิตรภาพของเชลยศึก และคนไทยภายหลังสงครามสิ้นสุดและมีป้ายประกาศ ประชาสัมพันธ์ของพิพิธภัณฑ์

ส่วนจำลองทางรถไฟสายมรณะ จัดแสดงขบวนรถไฟ โดยสร้างทางรถไฟ ตาม แนวภูเขา ถือเป็นเครื่องหมายนำสายตาของสวนแห่งนี้ รถไฟที่จัดแสดงอยู่ได้รับมอบจากการรถไฟ แห่งประเทศไทย โดยพลเอกปาโมชท์ ถาวรฉันท มอบให้เพื่อเป็นการสนับสนุนในการสร้างอนุสรณ์ ๙

ส่วนจัดแสดงแสงสีเสียงจำลอง อยู่ถัดต่อจากสวนต้นลอป เวีร์ โดยจัดเป็นทาง รถไฟจำลองตามแนวของภูเขาและแม่น้ำภายในโฮมพุดเตย สามารถรองรับผู้เข้าชม ได้ประมาณ 120 ที่นั่ง การแสดงจะมีในตอนกลางคืน สำหรับคณะผู้เข้าชมที่ได้ทำการติดต่อล่วงหน้า

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

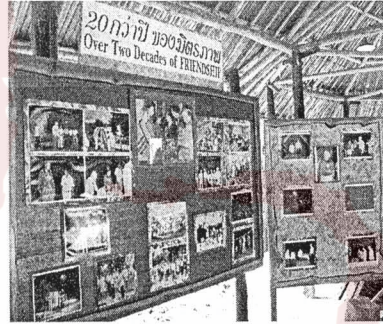
ภาพห้องจัดแสดงภายในอาคารจัดแสดงหลัก

ภาพประติมากรรมรูปเหมือน เซอร์ เวียร์รี่ ดันลอป

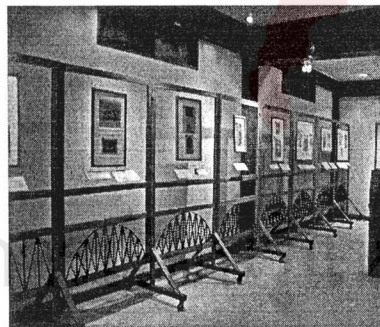
ภาพห้องด้านในของอาคารจัดแสดงหลัก

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงอาคารจัดแสดง 2

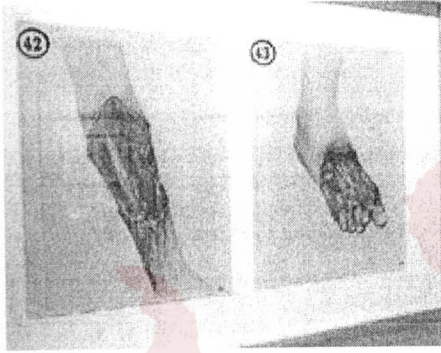

ภาพถ่ายอาคารจัดแสดงโรงครัว
(COOKHOUSE)

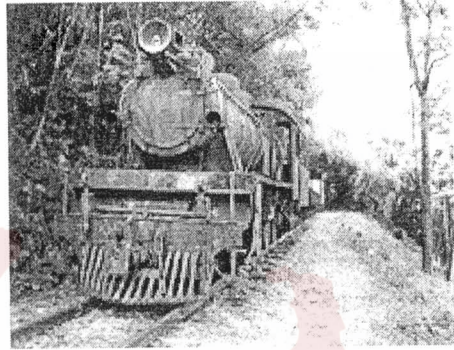

ภาพการจัดแสดงภายใน JACK'S
GALLERY

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

ภาพถ่าย

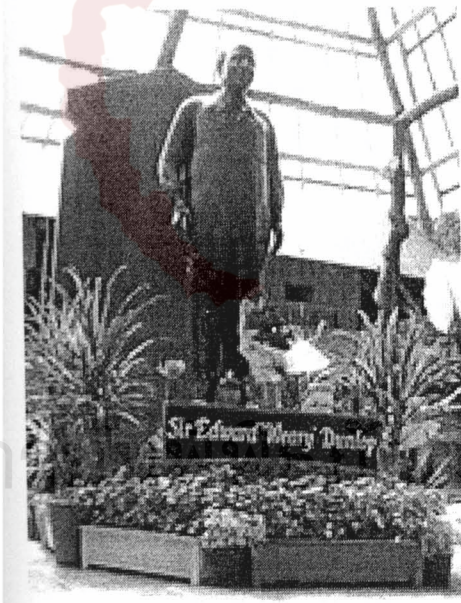
ยานพาหนะ

ภาพวาด

อุปกรณ์ทางวิศวกรรม

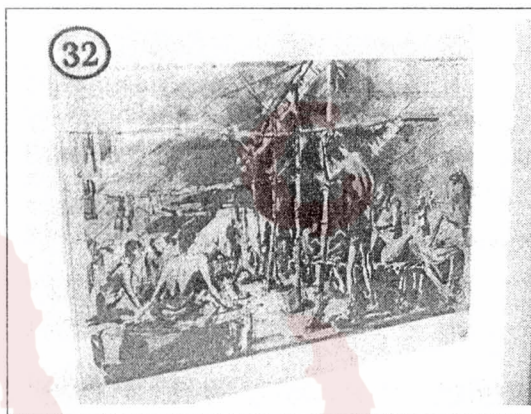

ประติมากรรม

เครื่องครัวที่ใช้ในสงคราม

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	ภาพวาดของ แจค ซอลส์เกอร์
ประเภท	ภาพสีน้ำ
กำหนดอายุ	สงครามโลกครั้งที่ 2
คำบรรยาย	แจค ซอลส์เกอร์ จิตรกรชาวอังกฤษ ขณะที่เป็นเชลยศึกอยู่ 3 ปีเศษ แทบจะไม่มีเครื่องมือ เครื่องใช้ในการวาดเลย และจากกฎที่เคร่งครัดที่สุดของทหารญี่ปุ่น คือการห้ามบันทึกภาพโดยเด็ดขาด เขาบันทึกและสามารถซ่อนไว้ได้หลายร้อยภาพ ภาพนี้เป็นภาพภายในกระท่อมของเขาที่ช่องไก่อ ในปี 2468 กระท่อมสร้างด้วยไม้ไผ่และหลังคาแฝก ซึ่งกระท่อมของเชลยทั้งหมดในสงครามก็เป็นเช่นเดียวกัน

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม พิธีรำลึกถึงสงครามและเชลยศึกในวัน ANZAC ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี

- 1.7.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.7.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มี ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ
สิ่งของ

1.7.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
อยู่ในความดูแล ของรีสอร์ทโฮมพุเตย ซึ่งจัดเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก
เมื่อมีคณะเข้าเยี่ยมชมและจัดแสดงแสงสีเสียงจำลอง

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

- 1) บุคคลทั่วไป
- 2) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
- 3) นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
- 4) นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 5) นักวิชาการนักวิจัย

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยปีละ 5,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการภาษาไทย โดยจัดนำชมทั้งที่เวียรี ดันลอป พาร์ค
และส่วนต่างๆ ภายในโฮมพุเตย

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

ปัจจุบันโฮมทูเตยได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์อนุสรณ์ฯ แห่งนี้ผ่านการประชาสัมพันธ์ของโฮมทูเตย

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย
2. องค์กรต่างประเทศ ได้แก่ สถานทูตออสเตรเลีย

1.7.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งความทรงจำ ชองเขาขาด

1.7.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ ไม่มี .

1.7.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. การเดินทางมายังพิพิธภัณฑ์ค่อนข้างลำบาก หากไม่มีรถส่วนตัว และต้องใช้เวลากการเดินทางค่อนข้างนาน จึงทำให้ผู้ที่มาเยี่ยมชมเป็นผู้ที่ตั้งใจมาเท่านั้น
2. การประชาสัมพันธ์ เนื่องจากรีสอร์ทและพิพิธภัณฑ์ เปิดดำเนินงานค่อนข้างนานแล้วทำให้การประชาสัมพันธ์ไปยังลูกค้ากลุ่มใหม่ยังไม่ทั่วถึงเท่าไรนัก

จุดแข็ง

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้เกิดขึ้นจากความตั้งใจของผู้สนับสนุนที่มีความตั้งใจจริงและมีกำลังทรัพย์ กำลังสมอง ที่พร้อมในการดำเนินงานจึงทำให้สถานที่แห่งนี้ดำเนินได้ตามบรรลุนิเทศประสงค์ขององค์กร

1.7.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ด้วยโฮมทูเตย เห็นความสำคัญของการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ จึงได้พัฒนาให้ส่วนต่างภายในรีสอร์ทเป็นส่วนที่เป็นแหล่งการศึกษานอกห้องเรียน โดยมีโครงการเพื่อสนับสนุน

งานด้านนี้ เช่น การสร้างอุทยานอัญชลี การเปิดให้โรงเรียนใช้พื้นที่ในการจัดกิจกรรมเข้าค่าย
ลูกเสือ การพัฒนางานพฤกษศาสตร์ภายในพื้นที่ของรีสอร์ท

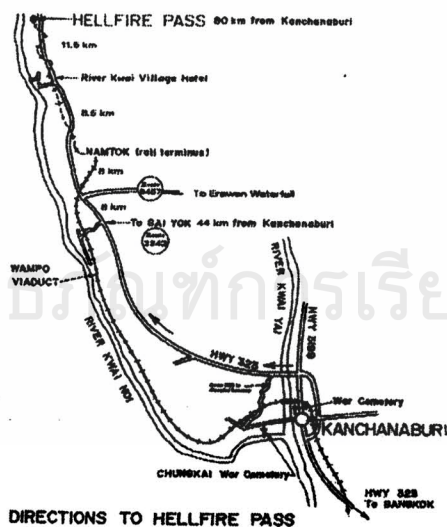
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.8 อนุสรณ์สถานช่องเขาขาด ทางรถไฟสายไทย-พม่า (HELLFIRE PASS MEMORIAL MUSEUM)

1.8.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	กองการเกษตรและสหกรณ์
เลขที่	207
หมู่ที่	11
ตำบล	ท่าเสา
อำเภอ	ไทรโยค
จังหวัด	กาญจนบุรี
รหัสไปรษณีย์	71150
โทรศัพท์	034 531 347
โทรสาร	034 531 347
จดหมาย	ตู้ ปณ. 61 กาญจนบุรี 71000 ประเทศไทย
E-mail	hellfirepassoawg@gmail.com
Website	dva.gov.au/commem/oawg/thailand.htm

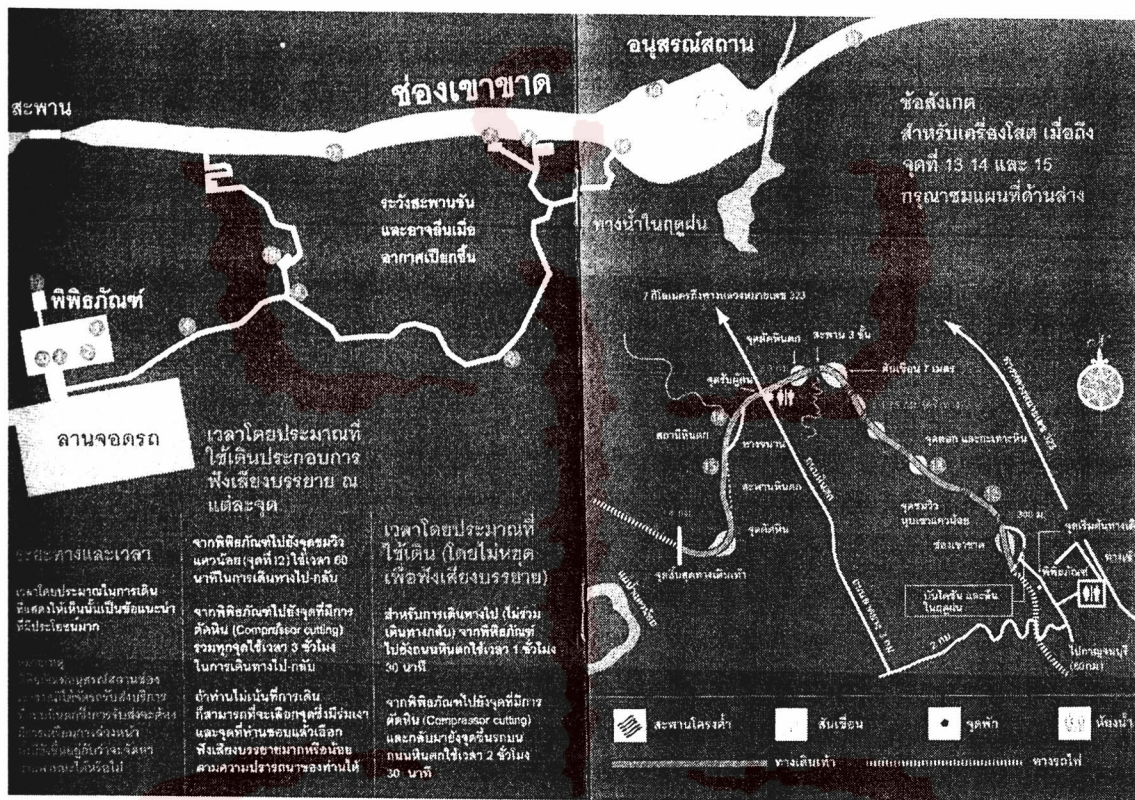
1.8.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่อนุสรณ์สถานช่องเขาขาด ทางรถไฟสายไทย-พม่า

1.8.3 ลักษณะทางกายภาพของฟิฟิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของอนุสรณ์สถานช่องเขาขาด ทางรถไฟสายไทย-พม่า
มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1	เลข 19 จุฑามวิวิ
ส่วนที่ 2	เลข 20 บทนำอนุสรณ์สถานและนิทรรศการ
ส่วนที่ 3	เลข 1 ทางรถไฟสายไปยังพม่า, การสร้างทางรถไฟ
ส่วนที่ 4	เลข 3 ห้องชมสไลด์ภาพนึ่งเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของเชลย
ส่วนที่ 5	เลข 2 ความสูญเสียจากการสร้างทางรถไฟ องค์กร "วี"
สันติภาพและสภาพในภายหลังสงคราม

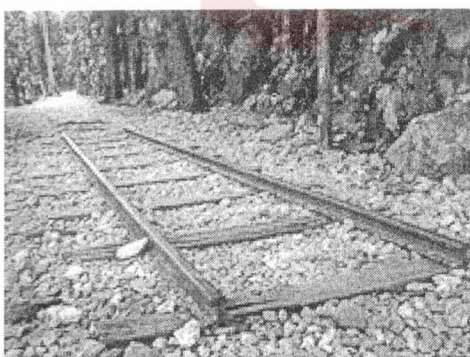
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพที่จอดรถด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์

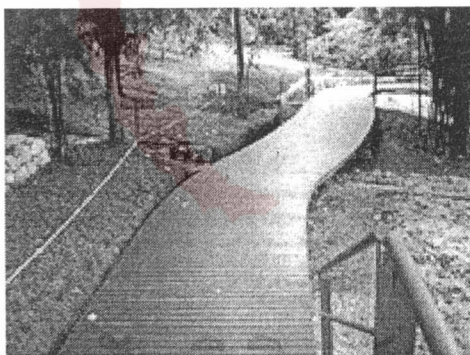
ภาพด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์

ภาพทางรถไฟสายไทย-พม่า

ภาพช่องเขาขาด

ภาพทางเดินไปยังจุดต่างๆ

ภาพจุดประชาสัมพันธ์และบริการ

นักท่องเที่ยว ตามเส้นทางภายในอนุสรณ์สถาน

1.8.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล	Australian Government Department of Veterans' Affairs Office of Australian War Graves
ตำแหน่ง	-
หน่วยงาน	ราชการ

1.8.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.00 - 16.00 น.
(หยุดวันช่วงเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่)

1.8.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.8.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

การพัฒนาและบำรุงรักษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แห่งนี้เกิดขึ้นจากความมุ่งมั่นของ นาย เจ จี ทอม มอริส อดีตเชลยศึกชาวออสเตรเลีย หลังจากการก่อสร้างรถไฟสายนี้แล้วเสร็จกว่า 40 ปี ทอมได้ตกลงใจเดินทางมายังประเทศไทย เพื่อหาที่ตั้งของจุดของเขาขาด ซึ่งในปี พ.ศ.2527 นั้น เขาประสบความสำเร็จในการกำหนดที่ตั้งของช่องเขาขาดที่รกร้างด้วยป่าทึบ แต่เขาประสงค์ที่จะบูรณะพื้นที่สำคัญเพื่อระลึกถึงทุกคนที่ได้รับความทุกข์ระทม รวมทั้งผู้เสียชีวิตจากสงครามในระหว่างการก่อสร้างทางรถไฟสายนี้

นาย เจ จี ทอม มอริส ได้นำเสนอข้อมูลต่อรัฐบาลออสเตรเลีย เพื่อรองรับและสร้างพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ ในระยะเริ่มแรกนั้น กองทุนที่ได้มาเมื่อพ.ศ. 2530

กองทุนได้ถูกใช้ในการสร้างอนุสรณ์สถานและเส้นทางสู่ช่องเขาขาด ต่อมาในปี พ.ศ.2537 ได้รับ
กองทุนอีกครั้งและนำไปใช้ในการสร้าง “พิพิธภัณฑ์อนุสรณ์สถานช่องเขาขาด” รวมทั้งทางเดิน
พร้อมการแสดงข้อมูลพิพิธภัณฑ์ฯ และเปิดให้เข้าชมอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2542

1.8.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ประวัติศาสตร์เส้นทางรถไฟสายไทย-พม่า สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

แนวคิดของนิทรรศการ

บทนำ ก่อนเข้าห้องนิทรรศการ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างอนุสรณ์สถาน
เพื่ออุทิศให้กับเชลยศึกและแรงงาน และบรรยายลักษณะโดยสรุปของอาคารจัดแสดงและเส้นทาง
เดินภายในบริเวณอนุสรณ์สถาน

ภายในนิทรรศการนำเสนอเนื้อหา ดังนี้ ทางรถไฟสายไปยังพม่า การสร้างทาง
รถไฟ ความสูญเสียจากการสร้างทางรถไฟ องค์กร “วี” และสันติภาพและสภาพในภายหลัง
สงคราม โดยมีการใช้สื่อ อื่นๆ ประกอบ เช่น สไลด์ภาพนิ่งเกี่ยวกับสภาพชีวิตของเชลย โมเดล
จำลองลักษณะภูมิประเทศ และทางรถไฟ พร้อมทั้งมีกล้องส่องเพื่อให้เห็นรายละเอียดของเส้นทาง
รถไฟ เมื่อผู้เข้าชมได้ชมนิทรรศการในส่วนนี้แล้ว จึงเข้าไปชมในอนุสรณ์สถาน ซึ่งเป็นเส้นทางเดิน
โดยมีอุปกรณ์ช่วยฟังและเสียงบรรยาย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

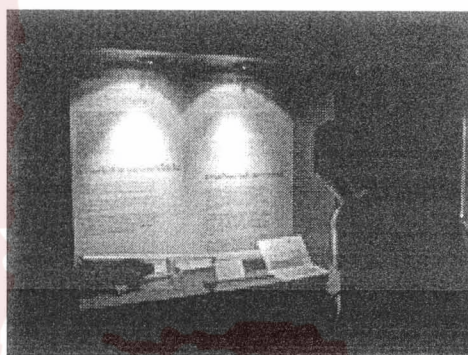
ส่วนบทนำของนิทรรศการ

โมเดลจำลองลักษณะภูมิประเทศ
และที่ตั้งของเส้นทางรถไฟ

ภาพภายในห้องจัดแสดง

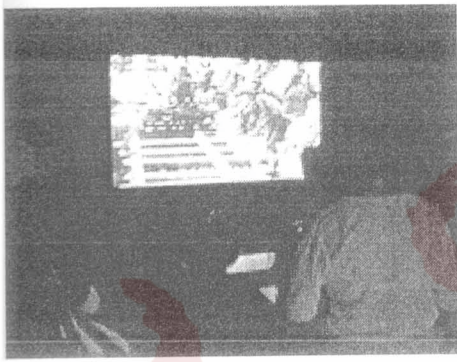
ในห้องจัดแสดงใช้สื่อข้อความประกอบ
กับการจัดแสดงวัตถุสะสม

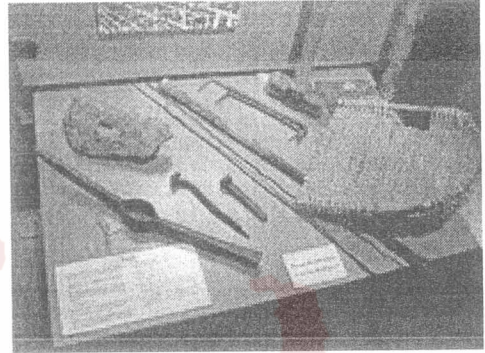
ภาพประติมากรรมสื่อชีวิตของเชลยศึก
ที่ต้องใช้แรงงานอย่างหนัก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การสื่อสารเพื่อชาติ

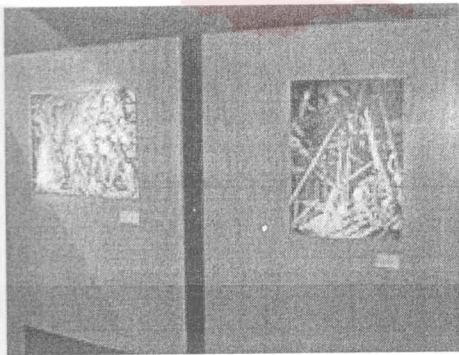
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

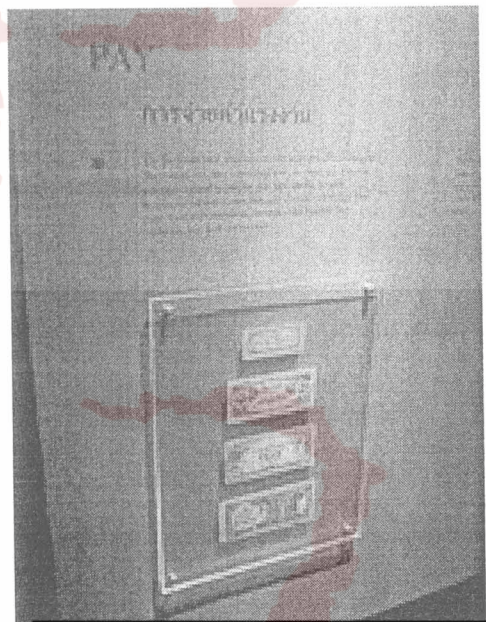
สไลด์ภาพนิ่ง

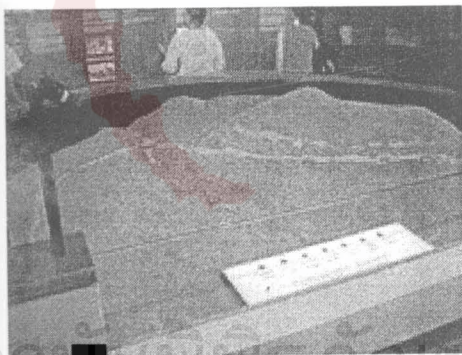
เครื่องมือที่ใช้ในการทำรถไฟ
หมุด ตะปู ลวด ค้อน สว่า

ภาพสเกตช์ ผลงานของศิลปินที่
เป็นเชลยในสงคราม

เงินตราที่ใช้ในขณะที่เกิดสงคราม

แบบจำลองทางรถไฟ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม มีงานประจำปี

1. งาน ANZAC DAY จัดทุกวันที่ 25 เมษายน ของทุกปี จัดบริเวณช่องเขาขาด (ANZAC ย่อมาจาก Australian and New Zealand Army Corps)
2. REMEMBRANCE DAY จัดทุกวันที่ 11 พฤศจิกายน ของทุกปี

1.8.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ทั้งหมด

1.8.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.8.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**

จำนวนหน้าที่ รวม 13 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ 4 คน ประกอบด้วย ผู้จัดการพิพิธภัณฑ์ ผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการ พนักงานต้อนรับ และพนักงานโสตทัศนศึกษา
2. พนักงานทำความสะอาดและทำสวนและช่างเทคนิค 4 คน
3. พนักงานดูแลรักษาทางรถไฟ 5 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

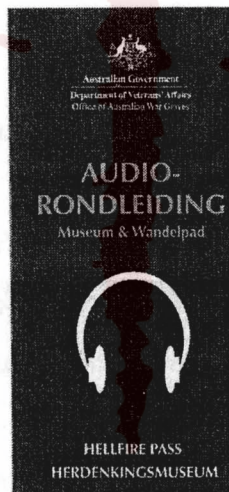
1. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
2. นักท่องเที่ยวในประเทศ
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
5. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

2549	(มกราคม - มิถุนายน)	36,586	คน
	(กรกฎาคม-ธันวาคม)	42,346	คน
2550	(มกราคม - มิถุนายน)	40,750	คน
	(กรกฎาคม-ธันวาคม)	47,733	คน
2551	(มกราคม - เมษายน)	33,440	คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ลานจอดรถ การอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ (ห้องน้ำ) ห้องสมุด รวมทั้งการมีสื่อทัศนูปกรณ์ในการนำเสนอ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

สิ่งพิมพ์เผยแพร่ โบรชัวร์ 4 ภาษา ไทย อังกฤษ ญี่ปุ่น ดัตช์ และเว็บไซต์

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ
2. องค์กรต่างประเทศ สถานทูตออสเตรเลียประจำประเทศไทย

1.8.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์ดินลอป แวร์รี โฮมพูเตย

1.8.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

1.8.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. เนื่องจากพิพิธภัณฑ์แห่งนี้มีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ให้เข้าชม ซึ่งนักท่องเที่ยวต้องใช้เวลาในการเยี่ยมชม ทำให้นักท่องเที่ยวต้องการส่วนบริการ เช่น ร้านเครื่องดื่ม ร้านอาหาร ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการนักท่องเที่ยว
2. พื้นที่ในห้องจัดแสดงนิทรรศการค่อนข้างแคบ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่มักเข้าเยี่ยมชมเป็นหมู่คณะ

จุดแข็ง

1. พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ มีเนื้อหาและการจัดแสดงที่น่าสนใจ
2. มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการนำเสนอ เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่สัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

1.8.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

การพัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการ เพื่อรองรับ

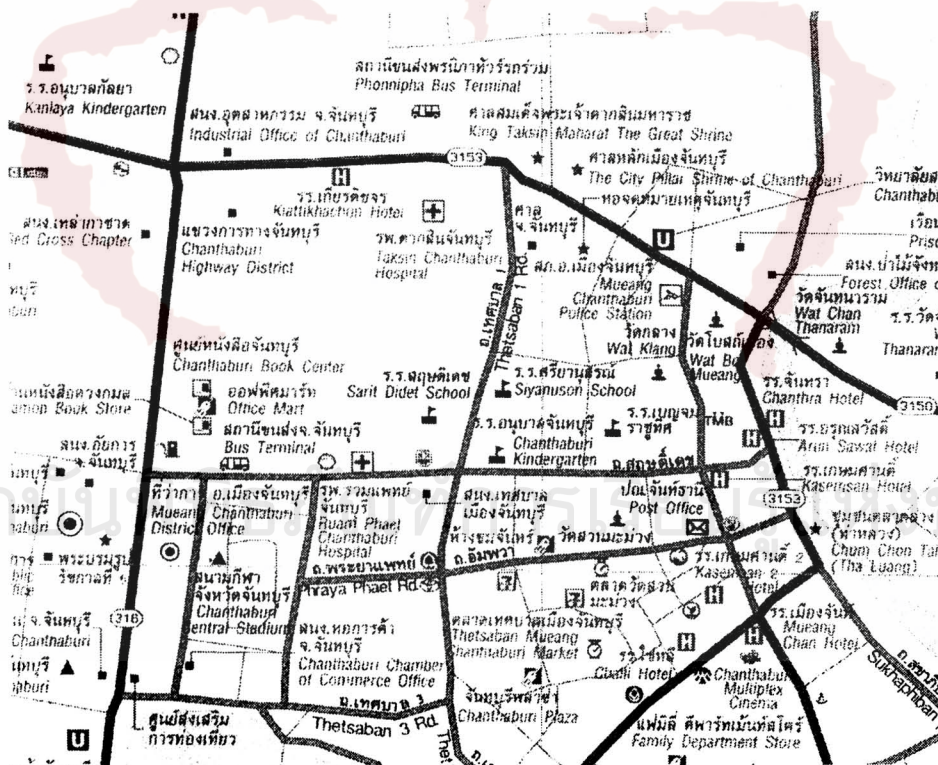
นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางด้วยหมู่คณะ

1.9 โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี (Sriyanusorn School)

1.9.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
เลขที่	1
ถนน	ศรียานุสรณ์
ตำบล	วัดใหม่
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	จันทบุรี
รหัสไปรษณีย์	22000
โทรศัพท์	039 311 225, 039 324 650
โทรสาร	039 301 691
E-mail	-
Website	http://www.siya.ac.th/websiya/

1.9.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของโรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี

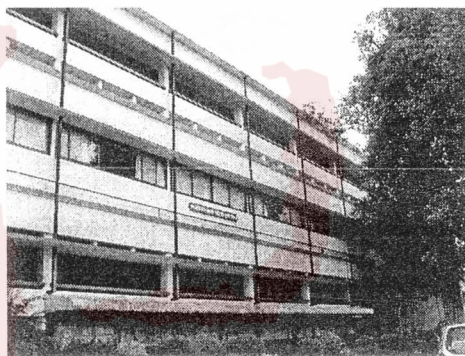
1.9.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

ปัจจุบัน พิพิธภัณฑ์ได้ยกเลิกการดำเนินการแล้ว

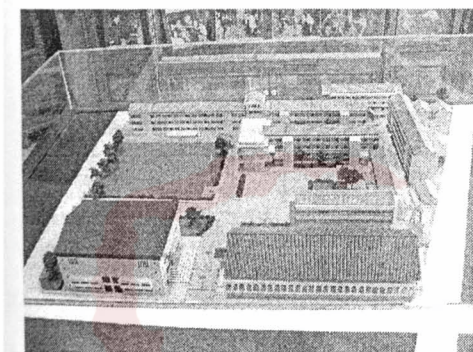
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพป้ายโรงเรียนด้านถนนศรียานุสรณ์

ภาพอาคารเรียนของโรงเรียน

ภาพถ่ายแบบจำลองของโรงเรียน

ภาพป้ายโรงเรียนรางวัลพระราชทาน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.9.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล	อาจารย์พัชฌณ บุญญานศักดิ์
ตำแหน่ง	ครู คศ.2 หัวหน้ากลุ่มสาระฯ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
หน่วยงาน	ราชการ

1.9.5 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

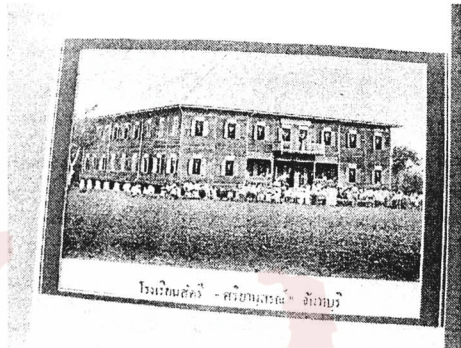
พิพิธภัณฑ์ของโรงเรียนศรียานุสรณ์ ได้ริเริ่มจัดตั้งตั้งแต่ปี 2536 โดยรวบรวมศิลปวัตถุ วัตถุทางวัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นและประวัติความเป็นมาของโรงเรียนมาจัดแสดง โดยอยู่ในความดูแลของหมวดสังคมศึกษา

ต่อมาเมื่อโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้องมีการปรับพื้นที่ เพื่อนำไปใช้สอยในการเรียน การสอน จากนั้นจึงมีโครงการปรับปรุงอาคารซึ่งเป็นตึกเก่า ซึ่งเดิมเป็นที่ตั้งของห้องพิพิธภัณฑ์ โดยรื้อและสร้างใหม่ ซึ่งคาดว่าตึกแห่งใหม่จะแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งทางกลุ่มสาระฯ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ยังมีโครงการที่จะจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ในอนาคต ในระหว่างนี้ทางกลุ่มสาระฯ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้นำวัตถุสะสมที่มีอยู่ไปจัดเก็บในห้องประชุมของโรงเรียน

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

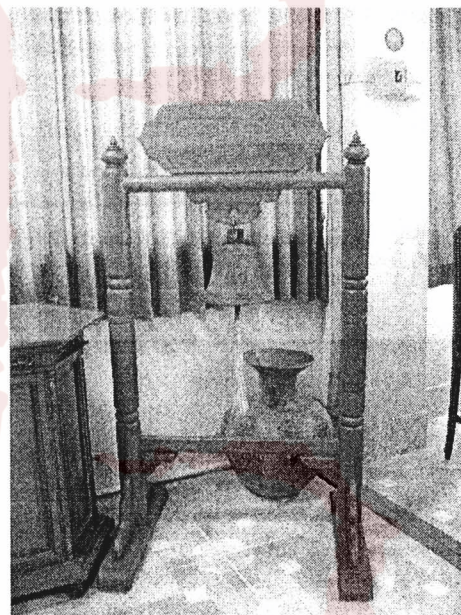
เครื่องถ้วยที่เป็นวัตถุสะสมของพิพิธภัณฑ

ภาพถ่ายขาวดำของโรงเรียนในอดีต

เครื่องบ้นดินเผาที่เป็นวัตถุสะสมของพิพิธภัณฑ

ระฆังโบแรกที่โรงเรียนศรียานุสรณ์ใช้

วัตถุสะสมที่ปัจจุบัน เก็บไว้ในห้องประชุม

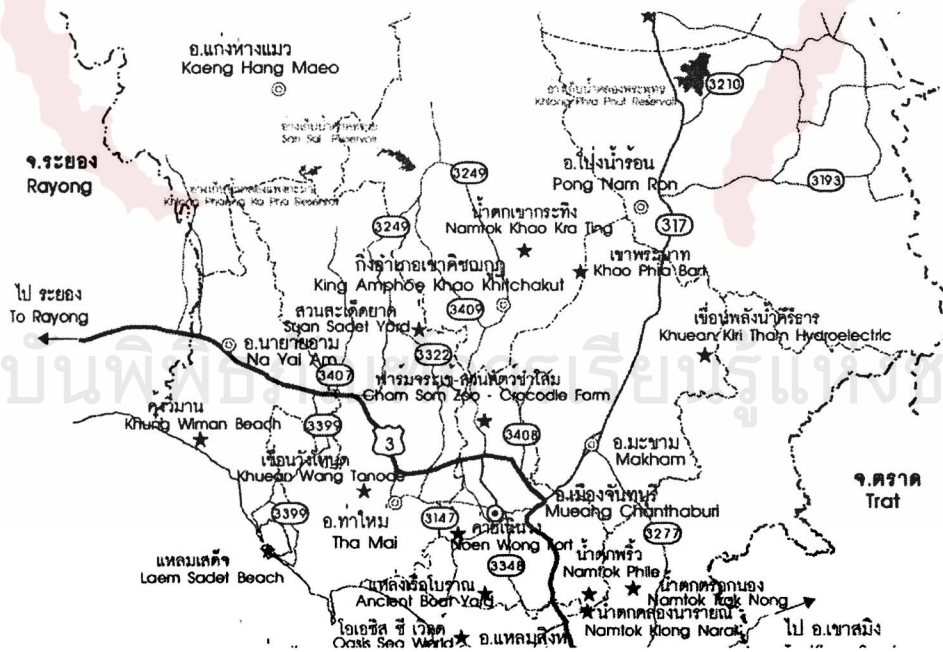
ซึ่งหากในอนาคตมีการจัดตั้งพิพิธภัณฑอีกก็จะมีก็นำไปใช้ในการจัดแสดง

1.10 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ จันทบุรี (National Maritime Museum Chanthaburi)

1.10.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ จันทบุรี
เลขที่	80
หมู่	8
ค่าย	เนินวง
ตำบล	บางกะจะ
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	จันทบุรี
รหัสไปรษณีย์	22000
โทรศัพท์	039 391 431, 039 391 433
โทรสาร	039 391 432
E-mail	panitnavi@yahoo.com
Website	-

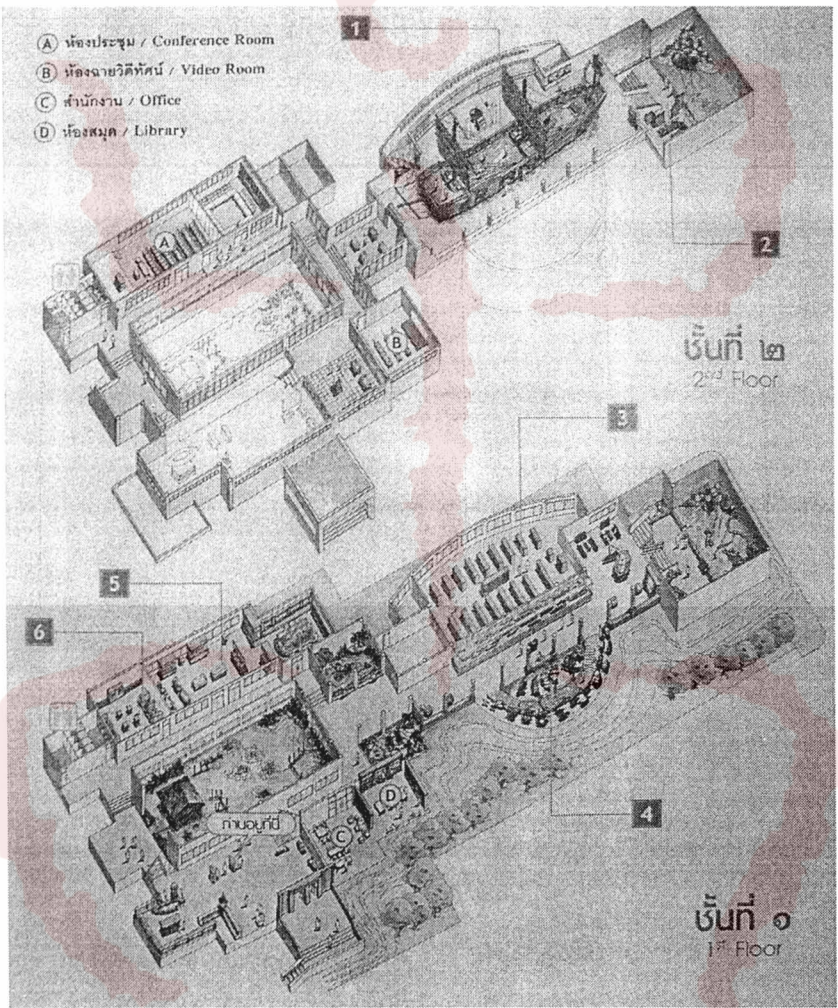
1.10.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพานิชย์นาวิ จันทบุรี

1.10.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพณิชยน์าวี จันทบุรี
มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 2 ชั้น

ส่วนที่ 1	ห้องจัดแสดงสินค้าและวิถีชีวิตชาวเรือ
ส่วนที่ 2	ห้องจัดแสดงการปฏิบัติการโบราณคดีใต้น้ำ
ส่วนที่ 3	ห้องบุคคลสำคัญ
ส่วนที่ 4	ห้องประวัติศาสตร์และของดีเมืองจันท
ส่วนที่ 5	ห้องคลังโบราณวัตถุ
ส่วนที่ 6	ห้องจัดแสดงเรือและวิถีชาวเรือ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพป้ายด้านหน้าพิพิธภัณฑ์

ภาพอาคารจัดแสดง

ภาพลานจอดรถ

ภาพอาคารจัดแสดง

ภาพประตูทางเข้าอาคารจัดแสดง

ภาพมุมพักผ่อนภายในอาคารจัดแสดง

1.10.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

ตำแหน่ง

หัวหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพณิชยนาวิ จันทบุรี

หน่วยงาน

ราชการ

1.10.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการวันพุธ - วันอาทิตย์ เวลา 09.00 - 16.00 น. และปิดบริการวันจันทร์
วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์

1.10.6 การเก็บค่าเข้าชม

ค่าเข้าชม

คนไทย 10 บาท

ชาวต่างชาติ 30 บาท

นักเรียน นักศึกษาในเครื่องแบบ พระสงฆ์ ไม่เสียค่าเข้าชม

1.10.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพณิชยนาวิ จันทบุรี อยู่ภายใต้สังกัดสำนัก
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ก่อสร้างในอาคารแฝด 2 ชั้น พื้นที่
ภายในรวม 3,500 ตารางเมตร ตั้งอยู่ในโบราณสถานค่ายเนินวง ซึ่งเป็นป้อมค่ายโบราณที่สร้าง
ขึ้นเพื่อรับศึกญวนในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยตั้งแต่ พ.ศ.2517 กรม
ศิลปากรได้เริ่มดำเนินงานโบราณคดีได้นำในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวัฒนธรรม
ของคนที่เกี่ยวข้องกับน้ำ มุ่งเน้นเรื่องความเป็นมาของการคมนาคมทางน้ำ การติดต่อค้าขายและ
ความสัมพันธ์ระหว่างเมืองท่าต่างๆ ในอดีตเชื่อมโยงมาถึงปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2533 กรมศิลปากร

ได้จัดตั้งฐานปฏิบัติการโบราณคดีได้น้ำขึ้น ณ ท่าแฉลบ ศูนย์การอนุรักษ์โบราณวัตถุใต้ทะเล ณ ค่ายเนินวง ก่อปรกัในปี พ.ศ. 2535 กองทัพเรือได้ตรวจและยึดโบราณวัตถุจากนักล่าสมบัติต่างชาติที่เข้ามาลักลอบค้นหาโบราณวัตถุครั้งใหญ่ ในทะเลเขตเศรษฐกิจจำเพาะของไทย และได้มีการส่งมอบให้กรมศิลปากรเก็บรักษา ด้วยเหตุนี้กรมศิลปากรจึงมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ เพื่อที่สถานที่รวบรวมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานโบราณคดีได้น้ำ และประวัติศาสตร์การพาณิชย์นาวีของไทย เมื่อ พ.ศ. 2537 และในปีเดียวกันนั่นเอง คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานประจำจังหวัด กรมศิลปากรจึงได้ผนวกไว้ด้วยกัน

โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เสด็จทรงวางศิลาฤกษ์ อาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพาณิชย์นาวี เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2537 และเสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พาณิชยนาวี จันทบุรี เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2544

1.10.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. ชีวิตประวัติบุคคล ที่สำคัญในจังหวัดจันทบุรี เช่น สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
2. ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของจันทบุรี
3. วิถีชีวิตของคน เช่น คนจันทบุรี และพาณิชย์นาวี

แนวคิดของนิทรรศการ

ห้องจัดแสดงสินค้าและวิถีชีวิตชาวเรือ แสดงให้เห็นการพาณิชย์นาวีในสมัยโบราณ เส้นทางเดินเรือ เมืองท่าโบราณ และสินค้า และจัดแสดงบรรพนาวิน ซึ่งเป็นเรือสำเภาจันทาลองขนาดเท่าจริงให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมได้ ภายในมีการนำโบราณวัตถุที่เป็นสินค้าของจริงมาจำลองให้เห็น

ห้องจัดแสดงการปฏิบัติการโบราณคดีได้น้ำ จำลองสภาพจริงของแหล่งโบราณคดีได้น้ำ และการทำงานของนักโบราณคดี รวมทั้งประวัติความเป็นมาของงานโบราณคดีได้น้ำในประเทศไทย

ห้องบุคคลสำคัญ เป็นการเชิดชู พระมหาวีรกรรมของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยจัดแสดงเนื้อหาเกี่ยวกับการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 และเส้นทางเดินทัพมารวบรวมพลยังจันทบุรี ก่อนจะยกทัพกลับไปกรุงศรีอยุธยา

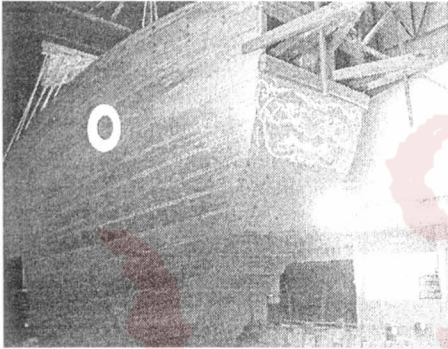
ห้องประวัติศาสตร์และของดีเมืองจันทน์ แสดงประวัติศาสตร์เมืองจันทบุรี ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์จนถึงสมัยประวัติศาสตร์ การก่อตั้งเมือง เหตุการณ์สำคัญ และเรื่องราวทางชาติพันธุ์

ห้องคลังโบราณวัตถุ เป็นคลังเปิดกระจก แสดงให้เห็นวิธีการเก็บรักษาโบราณวัตถุ

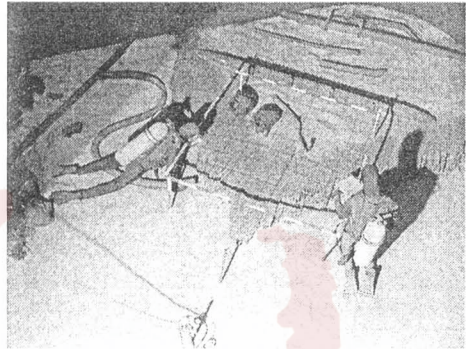
ห้องจัดแสดงเรือและวิถีชาวเรือ จัดแสดงเรือต่างๆ ในประเทศไทย ทั้งเรือชุด เรือต่อ รวมทั้งเรือรบสมัยใหม่แบบย่อส่วน และเรือพระราชพิธี เครื่องประกอบเรือพระราชพิธีและกังเบาราม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

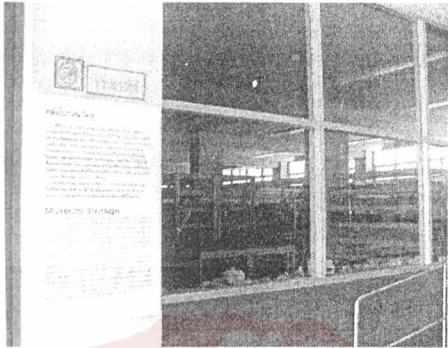
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

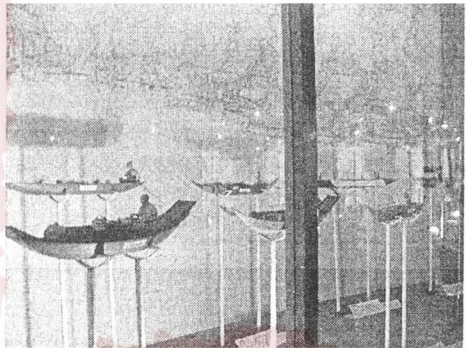
ห้องจัดแสดงสินค้าและวิถีชีวิตชาวเรือ

ห้องจัดแสดงการปฏิบัติการโบราณคดีใต้น้ำ

ห้องคลังโบราณวัตถุ

ห้องจัดแสดงเรือและวิถีชาวเรือ

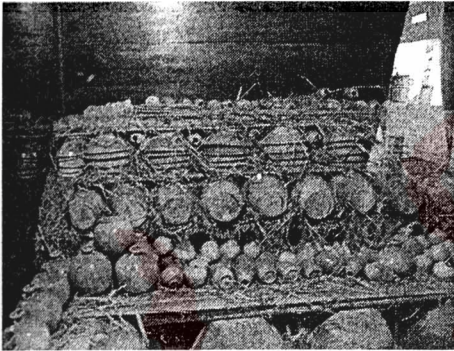
ห้องประวัติศาสตร์และของดีเมืองจันทน์

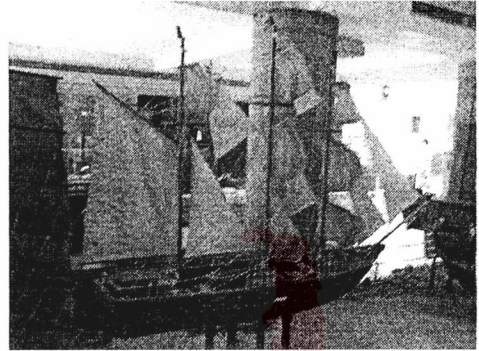
ห้องบุคคลสำคัญ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

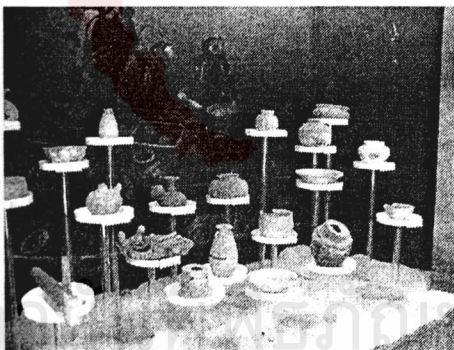
เรือจำลอง

อัญมณี

ประติมากรรมหุ่นนิ่ง แสดงวิถีคนชอง

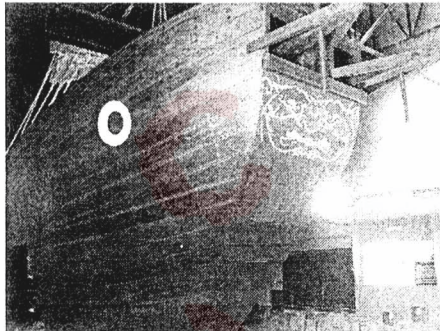

ภาชนะดินเผาที่ได้จากงานโบราณคดีได้นำ

โมเดลจำลองอยู่ต่อเรือพระเจ้าตาก

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

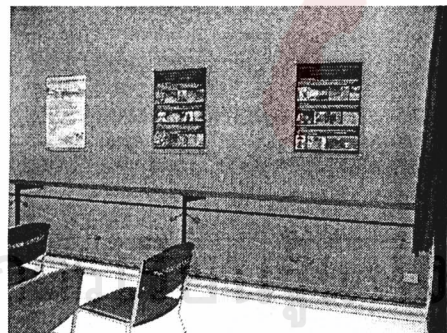

ชื่อวัตถุ	บรรพนาวิน
ประเภท	-
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	เป็นเรือสำเภาที่จำลองให้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของชีวิต ชาวเรือในอดีต ที่ต้องใช้ชีวิตบนเรือจนเปรียบเสมือนบ้าน

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน มีนิทรรศการเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้า

ฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

กิจกรรม

กิจกรรมเพื่อผู้ด้อยโอกาส

กิจกรรมวันครอบครัวสุขสันต์

พิพิธภัณฑสถานสัญจร

พิพิธภัณฑสถานสัญจร

การเสวนา

งานวันเด็ก

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.10.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ
มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ

สิ่งของ

1.10.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

1.10.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
ดำเนินการตามระบบราชการ สังกัดกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

- 1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
- 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 3. นักท่องเที่ยวในประเทศ
- 4. บุคคลทั่วไป
- 5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

2549 (มกราคม - ธันวาคม)	39,991	คน
2550 (มกราคม - ธันวาคม)	36,825	คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

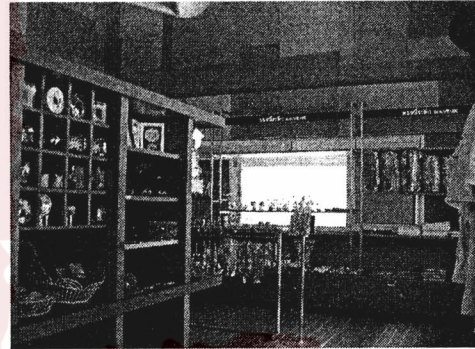
เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย

ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

ร้านอาหารและเครื่องดื่ม

ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทย

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.10.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

อยู่ต่อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน บ้านเสม็ดงาม

1.10.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

1.10.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. พิพิธภัณฑ์ฯ อยู่ภายใต้ข้อจำกัดของการบริหารงานในระบบราชการ
2. นิทรรศการในพิพิธภัณฑ์ ไม่ได้รับการบำรุงรักษา ทำให้นิทรรศการบางส่วนชำรุด เช่น สีซีดจาง ดูไม่มีชีวิตชีวาเหมือนเมื่อเปิดพิพิธภัณฑ์ใหม่

จุดแข็ง

1. พิพิธภัณฑ์ฯ มีภัณฑารักษ์ที่มีความรู้ในเนื้อหาข้อมูลที่จัดแสดงเป็นอย่างดี
2. พิพิธภัณฑ์ฯ ตั้งอยู่ไม่ไกลจากชุมชนและมีการเดินทางที่สะดวก

1.10.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ฯ น่าจะพัฒนาผลิตภัณฑ์ในร้านค้าให้สอดคล้องกับเนื้อหาการจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ หรืออัตลักษณ์ที่พิพิธภัณฑ์ตั้งไว้ ทั้งเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และการจัดหารายได้เพื่อบำรุงพิพิธภัณฑ์ต่อไป

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

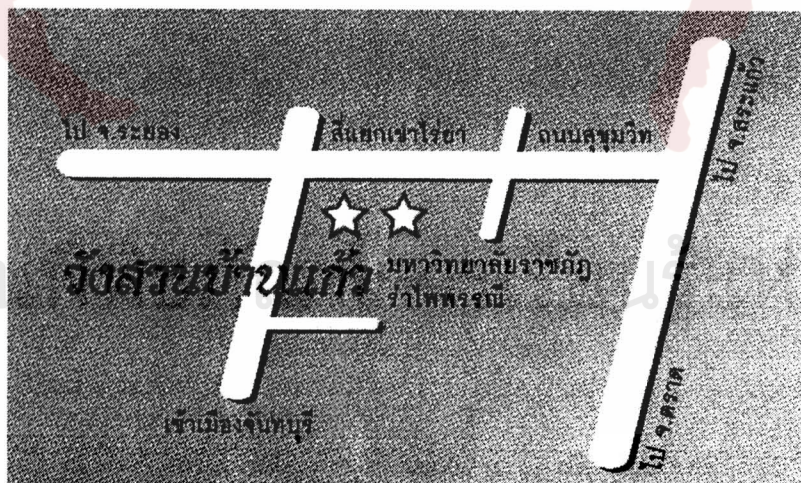
1.11 วังสวณบ้านแก้ว

พิพิธภัณฑ์สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ 7

1.11.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
เลขที่	41
หมู่	5
ถนน	รักศักดิ์ชุมูล
ตำบล	ท่าช้าง
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	จันทบุรี
รหัสไปรษณีย์	22000
โทรศัพท์	039 319 111 ต่อ 7000, 7001
โทรสาร	039 471 064
E-mail	-
Website	www.suanbankaewpalace.com

1.11.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งวังสวณบ้านแก้ว

นอกจากนี้ยังสามารถเข้าชมในส่วนต่างได้อีก คือ เรือนแดง เรือนเทา เรือนเขียว ศาลาทรงเหลี่ยมโรงทอ絲 ไร่ไก่

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพภูมิทัศน์ภายในวังสวนบ้านแก้ว

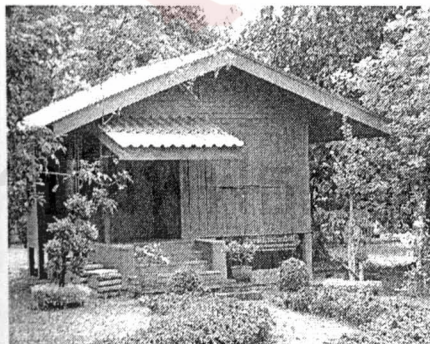
ภาพพื้นที่ด้านหน้าตำหนักเทาใช้
เป็นลานกิจกรรมและลานวัฒนธรรม

ภาพพระบรมราชินยานุสาวรีย์
สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ

ภาพทางเข้าพระตำหนักเทา

ภาพเรือนแดง อดีตที่พักของพระประยูรญาติ

ภาพเรือนเทา ที่ประทับของสมเด็จพระ
ก่อนที่พระตำหนักเทาจะสร้างเสร็จ

1.11.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นายปราโมทย์ สุวรรณนา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรมฯ
หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.11.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.00 - 16.00 น. (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

1.11.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต / โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

ทำการ

1.11.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีใน พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ได้เสด็จนิวัติประเทศไทยเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2492 และได้เสด็จพระราชดำเนินมาประทับ ณ พระตำหนักของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก ณ วังสระปทุม เนื่องจากรัฐบาลยังมิได้ถวายวังสุขุขทัณฑ์บน ต่อมาทรงมีพระราชดำริที่จะประทับในท้องถิ่นที่เงียบสงบ อากาศดี และสามารถปลูกต้นไม้ได้ พลตรีหม่อมทวีวงศ์ถวัลย์ศักดิ์ ราชเลขาธิการสำนักพระราชวังในสมัยนั้น ได้ถวายคำแนะนำให้ทรงเลือกเชียงใหม่ หรือจันทบุรี

พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่และจันทบุรี ทรงเห็นว่าเชียงใหม่ไกลกรุงเทพฯ มาก หากมีพระราชภารกิจที่กรุงเทพฯ จะเสด็จพระราชดำเนินไม่สะดวก พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัยจังหวัดจันทบุรีเพราะทรงพบที่ดินบริเวณสวนบ้านแก้ว ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นสถานที่มีธรรมชาติงดงามและมีความเงียบสงบเป็นที่ต้องพระราชอัธยาศัยของพระองค์ อีกทั้งไม่ห่างไกลจากตัวเมืองมากนัก

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีทรงกู้เงินจากธนาคารไปจัดซื้อที่ดิน บริเวณสองฝั่งคลองบ้านแก้วจากเจ้าของที่ดินเดิมหลายรายรวมพื้นที่ 687 ไร่ แล้วพระราชทานชื่อว่า "วังสวนบ้านแก้ว" โดยมีพระราชประสงค์ให้สวนบ้านแก้วเป็นสถานที่ปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่พสกนิกร นอกจากนี้ยังได้ทรงพัฒนาการทอเสื่อจันทบูร อันเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านของชาวจันทบุรีให้เจริญก้าวหน้ากว่าเดิม พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยข้าราชการบริพารมาประทับครั้งแรก โดยสร้างอาคารชั่วคราว เป็นเรือนไม้ไผ่หลังคามุงจาก เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2493 ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปา พระองค์ประทับเรือนไม้ไผ่ประมาณ 3 ปี จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเรือนไม้หลังเล็กๆ 2 หลัง เรียกว่า เรือนเทา เรือนแดง และสร้างเรือนแบบบังกะโล 1 หลัง พระองค์ประทับเรือนเทา ส่วนเรือนแดงสำหรับข้าราชการบริพาร เรือนเขียวสำหรับราชเลขานุการในพระองค์และพระราชอาคันตุกะ ต่อมาอีก 2 ปี พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระตำหนักใหญ่ (ตำหนักเทา) สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรจังหวัดจันทบุรี รวมทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประการสำคัญคือ พระราชทานวังสวนบ้านแก้ว แก่รัฐบาลเพื่อจัดตั้งเป็นสถานศึกษา ผืนแผ่นดินอันทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์และงดงามด้วยภูมิทัศน์

1.11.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

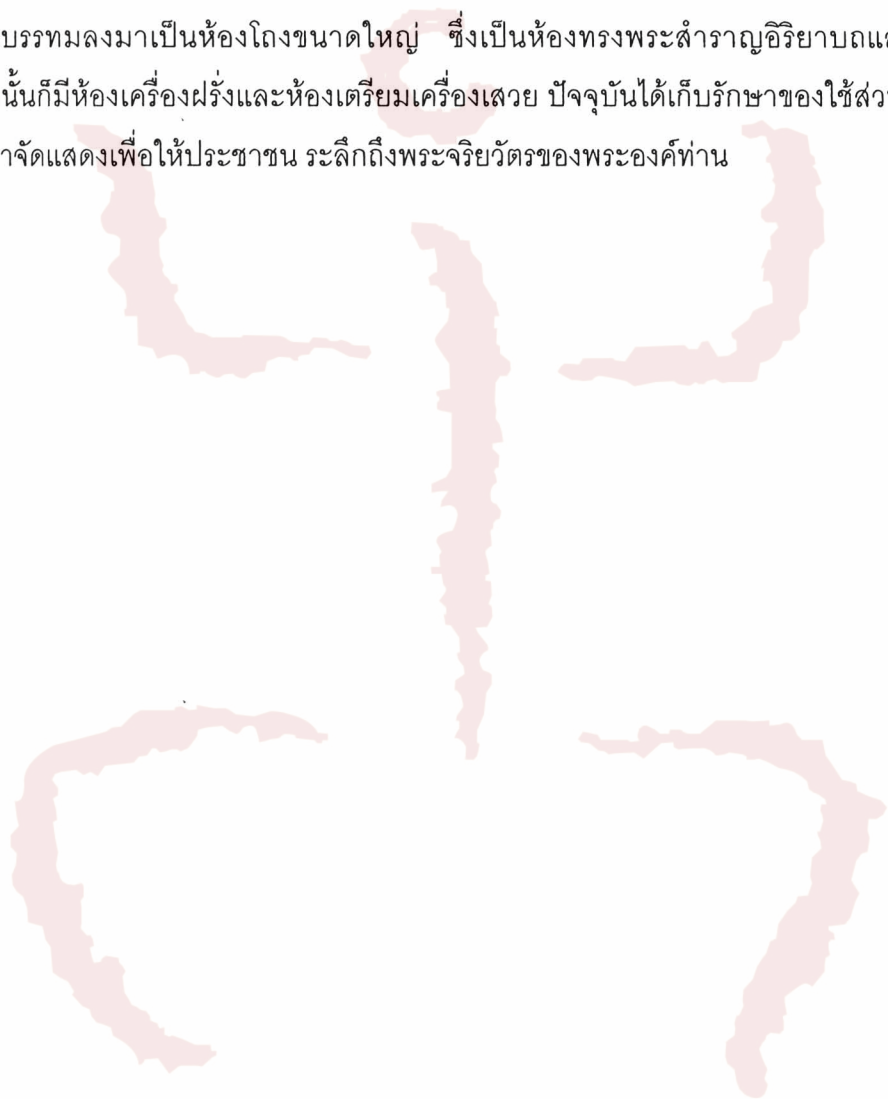
พระราชประวัติ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในพระเจ้าอยู่หัว

รัชกาลที่ 7

แนวคิดของนิทรรศการ

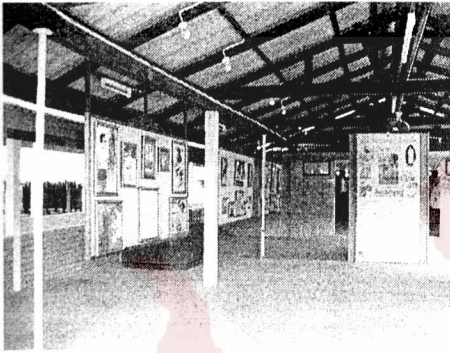
อาคารนิทรรศการ เป็นทางเดินยาวจัดแสดงพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยวัตร ของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่

ตำหนักเทา หรือพระตำหนักใหญ่ มีลักษณะเป็นบ้านชั้นครึ่ง ครึ่งตึกครึ่งไม้ ทาด้วยสีเทาวันนบุรี พระองค์โปรดเกล้าฯให้ หม่อมเจ้าสมัยเฉลิม กฤดากร ทรงออกแบบและ ควบคุมการก่อสร้าง พระตำหนักนี้ ทรงใช้เป็นที่พักส่วนพระองค์ และรับรองพระราชอาคันตุกะ ชั้นบนเป็นห้องพระบรรทม ซึ่งมีเจดีย์ที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์อันสวยงามของวังสวนบ้านแก้ว ถัดจากห้องพระบรรทมลงมาเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นห้องทรงพระสำราญอิริยาบถและรับแขก นอกจากนี้ก็มีห้องเครื่องฝรั่งและห้องเตรียมเครื่องเสวย ปัจจุบันได้เก็บรักษาของใช้ส่วนพระองค์ และนำมาจัดแสดงเพื่อให้ประชาชน ระลึกถึงพระจริยวัตรของพระองค์ท่าน

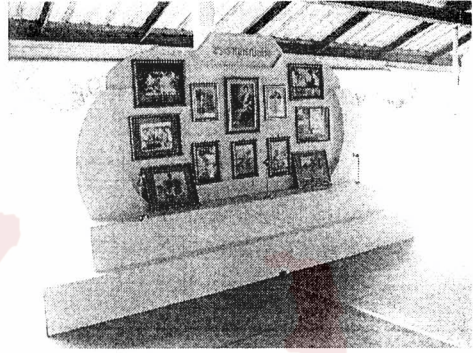

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

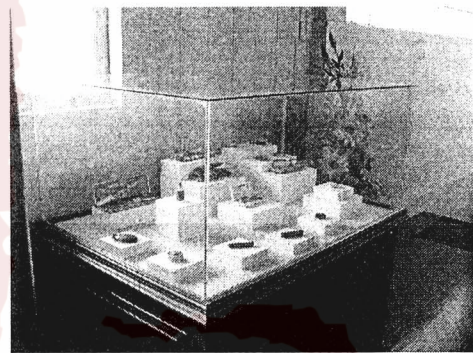
ภาพอาคารนิทรรศการหน้าพระตำหนักเทา

ภาพนิทรรศการที่จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับ
พระราชประวัติ พระราชจริยวัตร

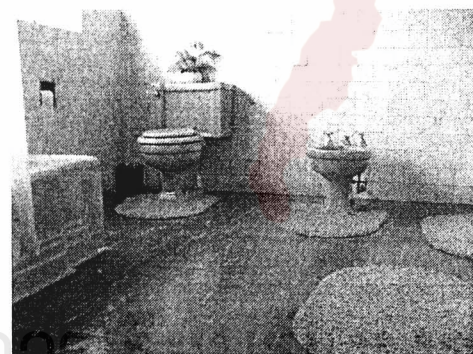
ภาพทางเข้าพระตำหนักเทา

ภาพการจัดแสดงในพระตำหนักเทา

ของใช้ส่วนพระองค์ที่ทางพิพิธภัณฑ์รักษา
ให้อยู่ในสภาพเดิม จัดแสดงในพระตำหนักเทา

ภาพเครื่องเรือน เครื่องสุขภัณฑ์ในพระตำหนักเทา

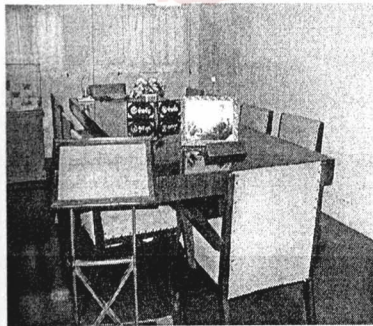
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

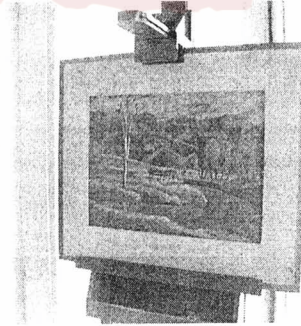
รถยนต์ ยานพาหนะ

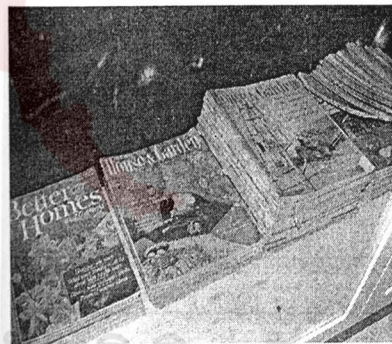
ภาพถ่าย

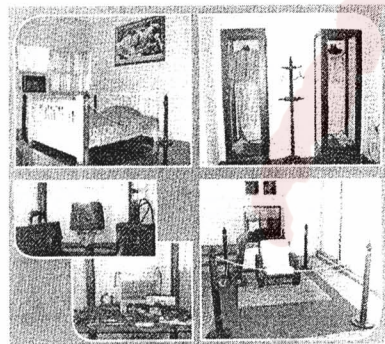
เครื่องเรือน

ภาพจิตรกรรม

หนังสือร่วมรัชสมัย

ของใช้ส่วนพระองค์

เช่น พระบรรทม ฉลองพระองค์ เป็นต้น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	รถยนต์ส่วนพระองค์
ประเภท	ยานพาหนะ
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	รถยนต์ส่วนพระองค์ ใช้เมื่อครั้งสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ ประทับที่วังสวนบ้านแก้ว เช่น ทรงใช้ไปจ่ายตลาด บุรณะซ่อมแซมโดยตระกูลโรจนมณเฑียร หรือ ช.ท.ม. เจริญไชย จันทบุรี จำกัด บุรณะครั้งแรกในปี พ.ศ. 2531 และครั้งที่ 2 ในปี 2547

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม วันครบรอบพระราชสมภพ 20 ธันวาคม มีกิจกรรมเพื่อเทิดพระเกียรติ และกิจกรรมการออกร้าน การแสดงจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

1.11.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.11.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มี ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.11.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนเจ้าหน้าที่ 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานนำชมและอำนวยความสะดวกในการเข้าชม พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นและพิพิธภัณฑ์วังสวนบ้านแก้ว โดยตรง ส่วนการบริหารงานในด้านอื่นๆ ขึ้นตามนโยบายของสำนักศิลปะและวัฒนธรรมฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยปีละ 6,000 - 7,000 คน

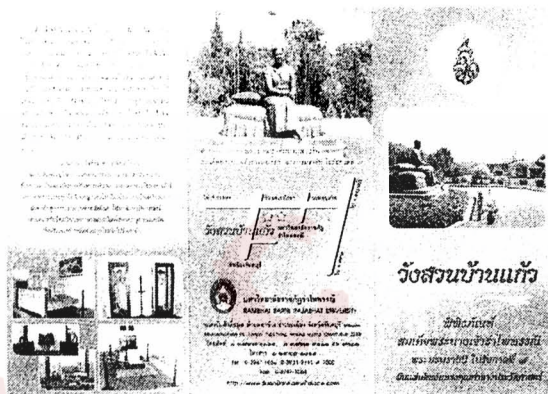
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย มีรถบริการเส้นทางภายในพื้นที่ของวังสวนบ้านแก้ว

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

มีแผ่นพับภาษาไทย และการประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์

เอกสารแนะนำ

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.11.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวิ

1.11.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

บุคลากร มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการทำงาน

1.11.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์โดยตรง รวมทั้งจำนวนบุคลากรก็น้อย

เมื่อเทียบกับปริมาณงาน

จุดแข็ง

1. มีองค์ความรู้และวัตถุจัดแสดงที่ทรงคุณค่ายิ่ง
2. ได้รับความสนใจและการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ในการทำกิจกรรม

1.11.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ฯ ควรหาแนวทางและดำเนินการอนุรักษ์โบราณวัตถุ ซึ่งส่วนใหญ่

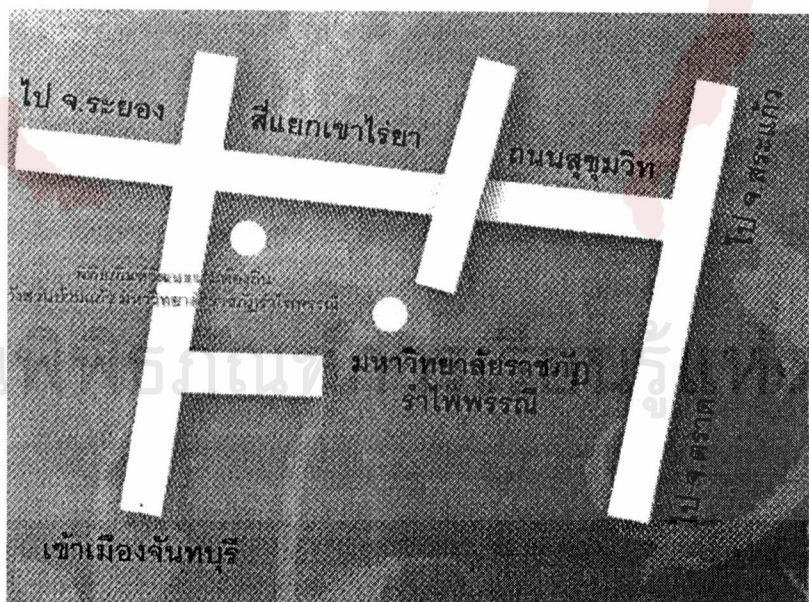
เป็นของใช้ส่วนพระองค์ ของสมเด็จพระราชินี ในรัชกาลที่ 7

1.12 พิพิธภัณฑวัตถุวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี

1.12.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	สำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
เลขที่	41
หมู่	5
ถนน	รักศักดิ์ชุม
ตำบล	ท่าช้าง
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	จันทบุรี
รหัสไปรษณีย์	22000
โทรศัพท์	039 319 111 ต่อ 7000, 7001
โทรสาร	039 471 064
E-mail	-
Website	http://www.rbru.ac.th

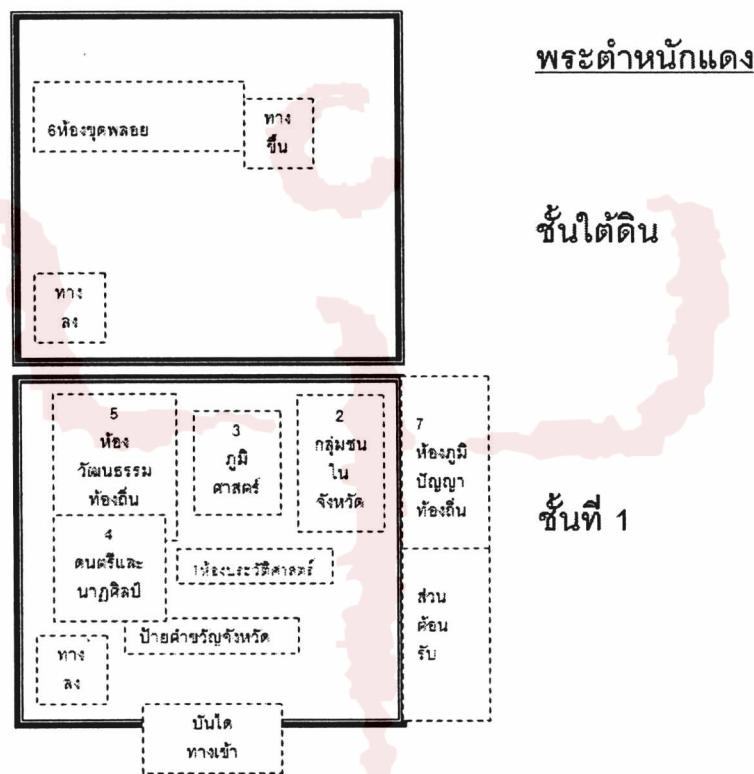
1.12.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.12.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 2 ชั้น

แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

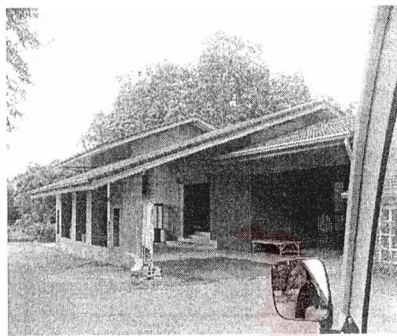
มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 7 ห้อง ดังนี้

ห้องที่ 1	ห้องประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐานและสถานที่สำคัญ
ห้องที่ 2	กลุ่มชนต่างในจังหวัดจันทบุรี
ห้องที่ 3	ห้องภูมิศาสตร์ จังหวัดจันทบุรี
ห้องที่ 4	ห้องดนตรีและนาฏศิลป์
ห้องที่ 5	ห้องวัฒนธรรมท้องถิ่น
ห้องที่ 6	ห้องชุดพลอย
ห้องที่ 7	ห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิทัศน์โดยรอบ

บริเวณวังสวนบ้านแก้ว

ภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ หรือ ตำนานแดง

ภาพป้ายชื่อพิพิธภัณฑ์มุมมองจาก
ทางเข้าด้านหน้า

ป้ายประชาสัมพันธ์รอบอาคารพิพิธภัณฑ์

ภาพด้านหน้าของพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.12.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นายปราโมทย์ สุวรรณ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรมฯ
หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.12.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.00 - 16.00 น. (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

1.12.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำ

การ

1.12.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑสถานวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี ดำเนินการโดยสำนักศิลปะและวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี โดยใช้พระตำหนักดอนแค หรือ พระตำหนักแดง ที่เดิมเป็นที่พักของหม่อมราชวงศ์สวัสดิศรมาณ กฤดากร ราชเลขาณุการส่วนพระองค์ และเจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นอาคาร 2 ชั้นแบบยุโรปสร้างด้วยไม้สักทาสีแดง พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้ เปิดในปี พ.ศ.2550 ในวโรกาสที่สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 มีพระชนมายุครบ 103 ปี ซึ่งพิพิธภัณฑสถานแห่งนี้มีความมุ่งหวังในการนำเสนอ ประวัติศาสตร์ เรื่องราวของ

เมืองจันทบุรี ในด้านต่างๆ เพื่อให้สัมผัสตัวตนคนจันทบุรีดั้งเดิม โดยมีเรื่องนำเสนอ หลักๆ คือ ประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐานและสถานที่สำคัญ กลุ่มชนต่างในจังหวัดจันทบุรี ภูมิศาสตร์ จังหวัดจันทบุรี ดนตรีและนาฏศิลป์วัฒนธรรมท้องถิ่น การทำพลอย และภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.12.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของจังหวัดจันทบุรี
2. วิถีชีวิตของชาวจันทบุรี
3. กลุ่มชนเผ่าต่างๆ ในจังหวัดจันทบุรี
4. วัฒนธรรมและประเพณี ของชาวจันทบุรีในอดีต

แนวคิดของนิทรรศการ

ห้องที่ 1 ห้องประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐานและสถานที่สำคัญ กล่าวถึง ร่องรอยการตั้งถิ่นฐานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยสมัยประวัติศาสตร์ จนกระทั่งพุทธศตวรรษที่ 18 ที่มีหลักฐานในชื่อ จันทบูร และกล่าวถึงแหล่งที่มีหลักฐานทางโบราณคดี เช่น เมืองเพี้ยด บ้านลุ่ม และค่ายเนินวง

ห้องที่ 2 กลุ่มชนต่างในจังหวัดจันทบุรีที่ประกอบด้วย 5 ชุมชน คือ ชาวของ ชาวจีน ชาวนวน ชาวเขมร และกูหล่า

ห้องที่ 3 ห้องภูมิศาสตร์ จังหวัดจันทบุรี นำเสนอลักษณะภูมิประเทศ

ห้องที่ 4 ห้องดนตรีและนาฏศิลป์ แสดงศิลปะการแสดงของคนจันทบูร เช่น ละครชาตรี รำสวด และเครื่องดนตรีในสมัยโบราณ

ห้องที่ 5 ห้องวัฒนธรรมท้องถิ่น แสดงฝีมือหัตถกรรม กระบวนการทอเสื่อ อาชีพดั้งเดิมของคนจันทบุรีและการผลิตเสื่อจันทบูร

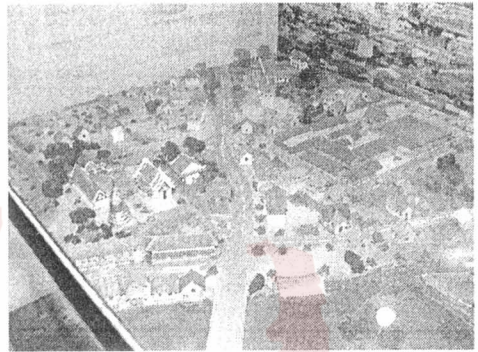
ห้องที่ 6 ห้องชุดพลอย

ห้องที่ 7 ห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น แสดงวิถีชุมชน ความเป็นอยู่ของคนจันทบุรี สมัยก่อน รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น จากชาวบ้านเช่น การทำ สมนไพร เครื่องจักสาน เป็นต้น

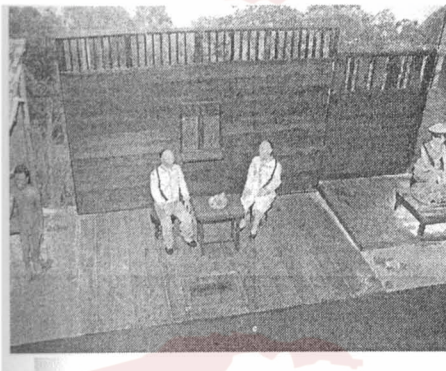
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพด้านหน้าห้องนิทรรศการ

ภาพโมเดลจำลองในห้องภูมิศาสตร์จันทบุรี

ภาพในห้องนิทรรศการกลุ่มชนต่างๆ
ในจังหวัดจันทบุรี

ภาพในห้องนิทรรศการประวัติศาสตร์จันทบุรี

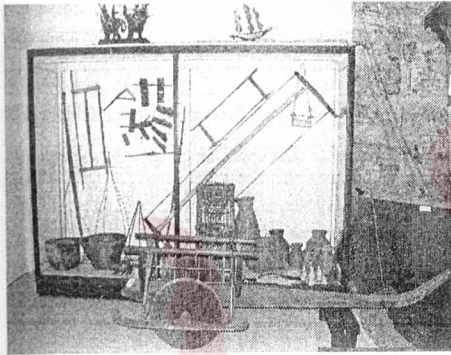

ภาพในห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น

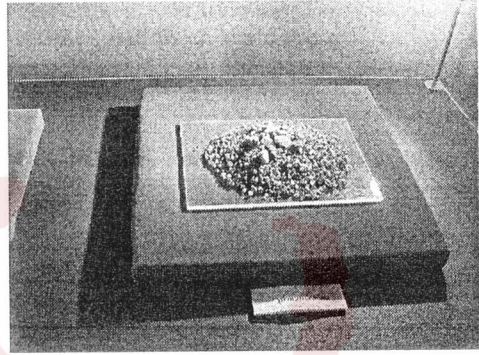

ภาพห้องวัฒนธรรมท้องถิ่น

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

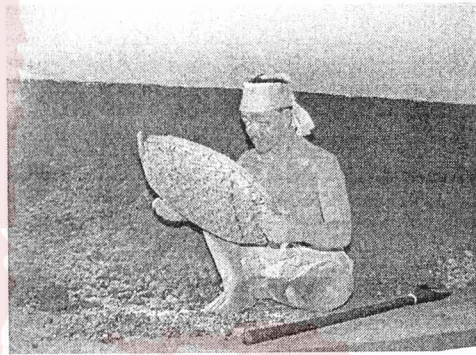
เครื่องมือเครื่องใช้ ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

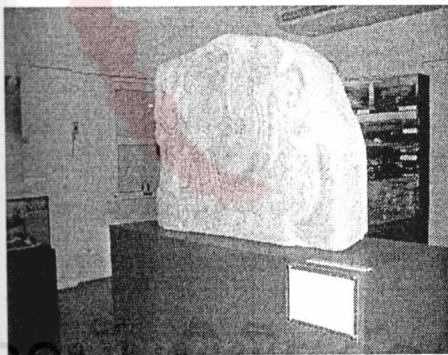
แร่และอัญมณี

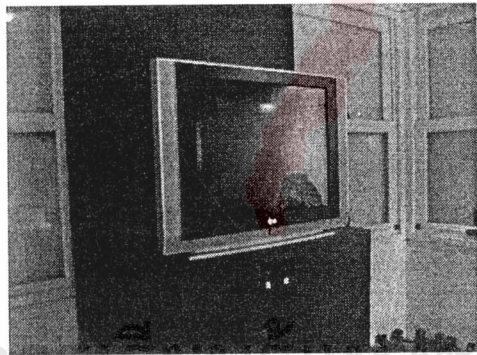
โมเดล

หุ่นนิ่ง จำลองเรื่องราวต่างๆ

สิ่งของจำลอง วัตถุทางวัฒนธรรม

วีดิทัศน์

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม ไม่มี

1.12.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.12.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.12.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานนำชมและอำนวยความสะดวกในการเข้าชม พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นและพิพิธภัณฑ์วังสวนบ้านแก้ว โดยตรง ส่วนการบริหารงานในด้านอื่นๆ ขึ้นตามนโยบายของสำนักศิลปะและวัฒนธรรมฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักท่องเที่ยวในประเทศ
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยเดือนละ 500 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย มีรถบริการเส้นทางภายในพื้นที่ของวังสวนบ้านแก้ว

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทยและการประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศไทย ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.12.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวิ

1.12.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

บุคลากร มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการทำงาน

1.12.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ด้านพิพิธภัณฑ์โดยตรง รวมทั้งจำนวนบุคลากรก็น้อยเมื่อเทียบกับปริมาณงาน
2. พิพิธภัณฑ์ฯ ใช้อาคารเก่ามาจัดแสดง ทำให้อาจมีปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรมของอาคารจัดแสดงและการถูกรบกวนจากสัตว์และแมลงได้ในอนาคต

จุดแข็ง

มีทำเลเหมาะสม อยู่สถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ริมถนนใหญ่ และเขตเมือง รวมทั้งมีการเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว

1.12.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัดจันทบุรี พิพิธภัณฑ์แห่งใหม่ที่เพิ่งเปิด ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ดังนั้นจึงควรประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักกับผู้ชมในวงกว้าง ประการหนึ่งควรวางแผนแม่บทในการบริหารจัดการเพื่อให้พิพิธภัณฑ์ฯ แห่งนี้รองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการทำความเข้าใจประวัติศาสตร์การสร้างบ้านแปงเมืองของจังหวัดจันทบุรี

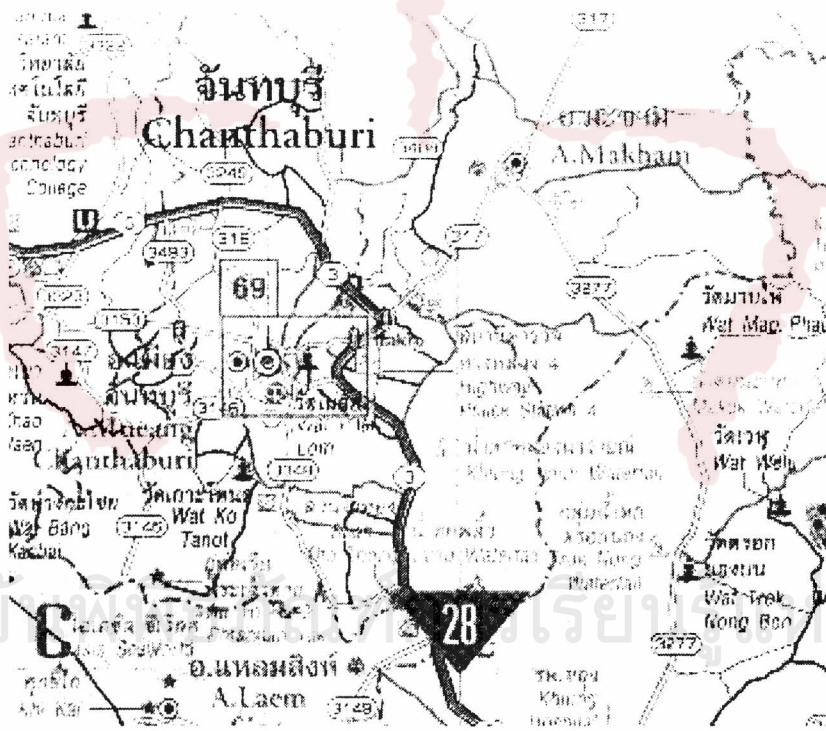
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.13 อู่ต่อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช (KING TAKSIN THE GREAT SHIPYARD)

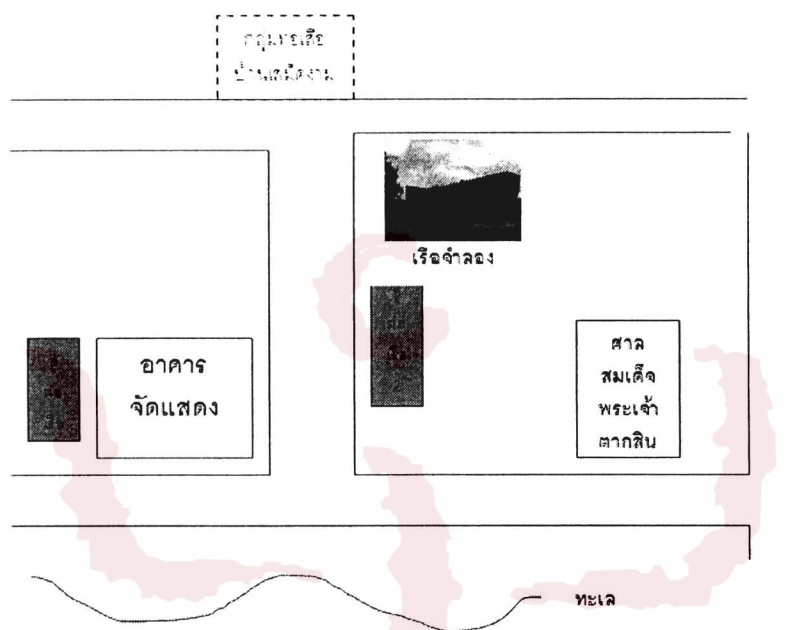
1.13.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว
ตำบล	หนองบัว
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	จันทบุรี
รหัสไปรษณีย์	22100
โทรศัพท์	039 450 353
โทรสาร	039 498029

1.13.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

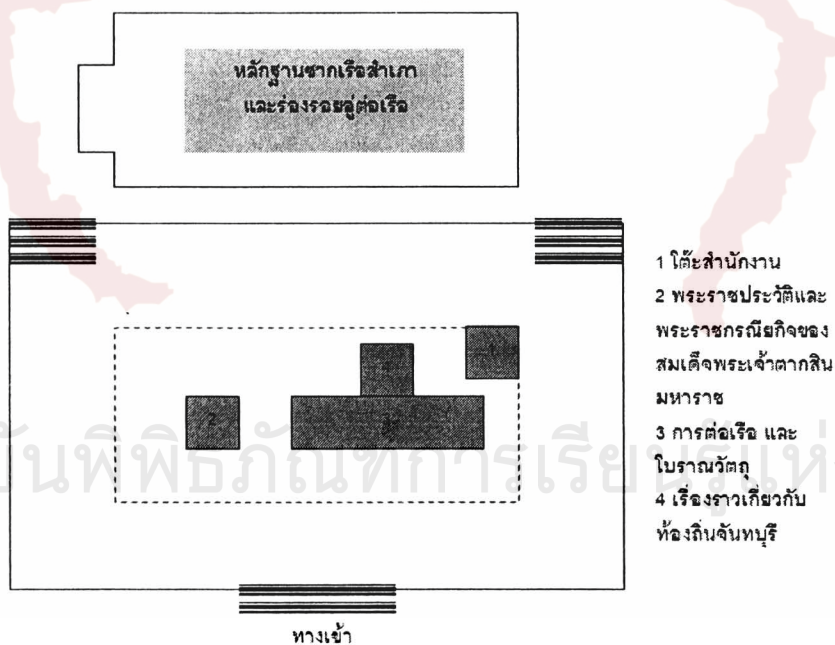
แผนที่แสดงที่ตั้งของอู่ต่อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน

แผนผังแสดงที่ตั้งของตู้ต่อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน

1.13.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของตู้ต่อเรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น

แผนผังอาคารจัดแสดง

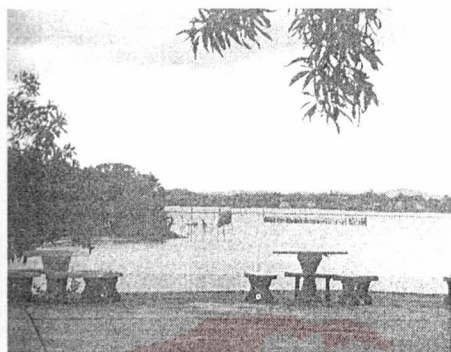
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพทางเข้าคู่มือเรือสมเด็จพระเจ้าตากสิน

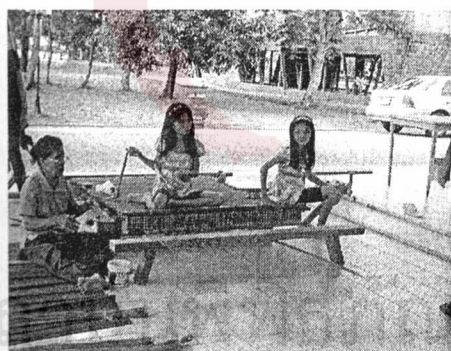
ภาพอาคารจัดแสดง

ภาพทะเลด้านหน้าคู่มือเรือ

ภาพคู่มือเรือเดิม

ภาพกลุ่มทอเสื่อกก เสมัดงาม

ภาพเรือสำเภาจำลองที่ยังจัดแสดงไม่เรียบร้อย

1.13.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล อาจารย์กามนิต ดิเรกศิลป์
ตำแหน่ง อดีตข้าราชการ กรมศิลปากร ผู้ดูแล
หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

1.13.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.00 น. (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

1.13.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำการ

การ

1.13.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

อุตุอเรือบ้านเสม็ดงามแห่งนี้ ได้รับการตั้งชื่อว่า อุตุอเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ประชาชนโดยทั่วไปมีความศรัทธา ความเคารพนับถือ และหวงแหนในมรดกวัฒนธรรมที่สำคัญนี้เป็นอย่างยิ่งคณะกรรมการพัฒนาอุตุอเรือสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้จัดหาทุนทรัพย์มาจัดซื้อที่ดินเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่นายเฉลียว บรรเทาวงศ์ มอบให้เป็นที่ดินสาธารณะ ปัจจุบันบริเวณอุตุอเรือแห่งนี้มีพื้นที่โดยรวมประมาณ 10 ไร่เศษ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่แห่งนี้โดยตรง จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 แผนงานพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว จัดสร้างอาคารนิทรรศการถาวร บริเวณใกล้บ่อที่ 1 ซึ่งพบซากเรือสำเภา พร้อมกับสร้างหลังคาคลุมบ่อเรือสำเภาไว้ เพื่อจัดแสดงให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าชมปรับปรุงอาคารแฝด 2 หลังที่มีอยู่แล้วให้เป็นพื้นที่สาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดนิทรรศการเกี่ยวกับ

ผลิตภัณฑ์ จัดแสดงและเก็บรักษาโบราณวัตถุ และเป็นส่วนงานประชาสัมพันธ์ติดต่อสอบถาม จัดสร้างห้องน้ำ ห้องส้วมสาธารณะรวม 9 ห้อง เพื่อให้เพียงพอกับการใช้สอย ซึ่งขณะนี้การก่อสร้างดังกล่าวได้เสร็จสิ้นแล้ว เหลือเพียงการจัดแสดงและตกแต่งภายในเท่านั้น และยังมีโครงการที่จะพัฒนา ปรับปรุง ก่อสร้างเพิ่มเติมอีกในไม่ช้านี้ คือ จัดตั้งศาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้สักการบูชา พร้อมทั้งปรับปรุงศาลเดิมให้สวยงาม จัดส่วนการแสดงกลางแจ้งไว้เพื่อแสดงลิเก ละคร ดนตรี และการแสดงกิจกรรมกลางแจ้งอื่น ๆ จัดที่จอดรถให้เพียงพอกับการใช้สอย จัดสร้างอาคารคลุมบ่อที่ 2 และแสดงการต่อเรือแบบต่าง ๆ ในสมัย โบราณ จัดสร้างลานกีฬาสาธารณะ ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม รวมทั้งจัดกิจกรรมล่องเรือชมรอบ ๆ เกาะเสม็ดงาม ผู้ออกแบบการก่อสร้างทั้งหมด คือ สำนักสถาปัตยกรรมและหัตถศิลป์ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

1.13.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
2. ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของจันทบุรี
3. เทคโนโลยีในการต่อเรือสำเภา

แนวคิดของนิทรรศการ

การจัดแสดงของอยู่ต่อเรือ แห่งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

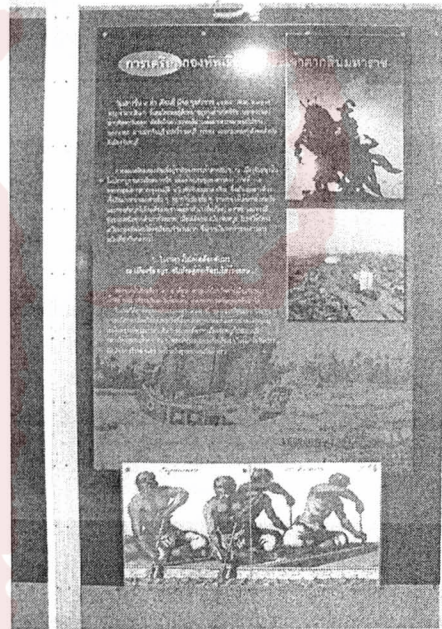
1. หลักฐานซากเรือสำเภาและร่องรอยอยู่ต่อเรือ เป็นแอ่งน้ำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าหลายแห่ง แต่ปัจจุบันเหลือเพียง 2 แห่งเท่านั้น ในบริเวณพบท่อนไม้ขนาดใหญ่และตะกรันโลหะจำนวนมาก ชาวบ้านเล่าว่าบริเวณนี้เคยเป็นอยู่ต่อเรือของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเมื่อครั้งเตรียมการยกทัพไปกู้เอกราช หลังเหตุการณ์เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 จากการสำรวจของกรมศิลปากร พบหลักฐานทางวิชาการจำนวนมาก เช่น ซากเรือสำเภาจีนโบราณ ตัวเรือนเป็นไม้สนเมืองหนาว ชนิด Pinus Sikeya ตามร่องกระดานมีหมันยาชันที่ใช้อุด มีร่องรอยฐานรองเสากระโดง ใช้ตะปูเหล็กในการตอกยึด น่าจะเป็นเรือสำเภาจีน 3 เสาขนาดเล็ก ใช้หางเสือ กลางท้าย จอดขึ้นคานรอซ่อมอยู่ในอู่ พบไม้กระยาสูบสำหรับใช้ในอู่เรือ เครื่องมือช่างไม้เช่น ขวาน เลื่อย เศษภาชนะดินเผาทั้งของไทยและเครื่องลายครามจีนจำนวนมาก กำหนดอายุทางประวัติศาสตร์ศิลปะอยู่ราวพุทธศตวรรษที่ 22-23

2. ส่วนนิทรรศการ ภายในจัดแสดงพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และจัดแสดงซากเรือสำเภาโบราณ การต่อเรือ และโบราณวัตถุ รวมทั้งเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นจันทบุรี

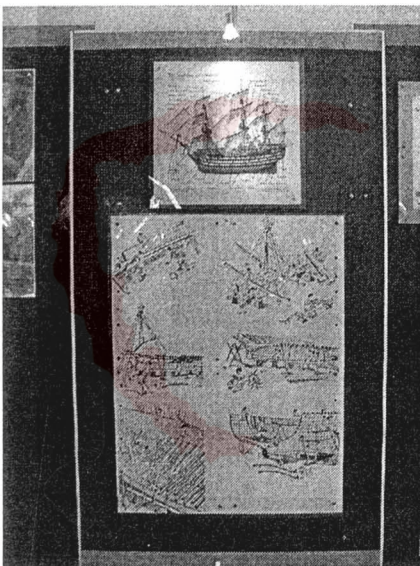
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

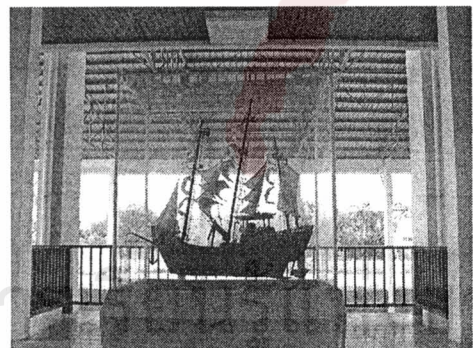
ภาพจัดแสดงซากเรือสำเภาโบราณ
การต่อเรือ และโบราณวัตถุ

ภาพนิทรรศการแสดงพระราชประวัติ
พระราชกรณียกิจสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

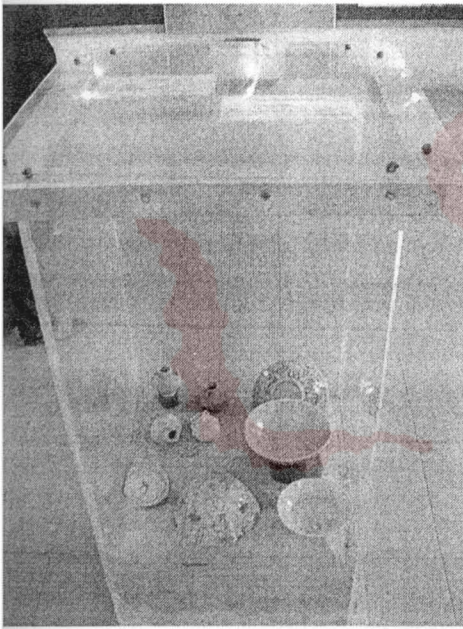

ภาพในนิทรรศการแสดงภาพวาด
และภาพถ่ายเส้นวิธีการต่อเรือ

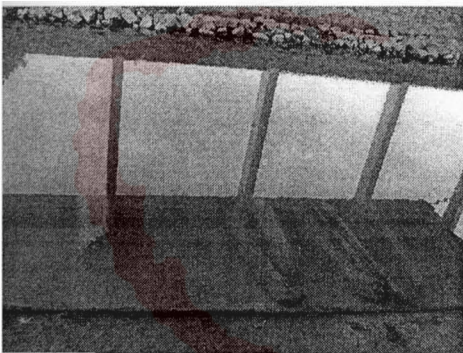

ภาพการจัดแสดงเรือสำเภาจำลอง

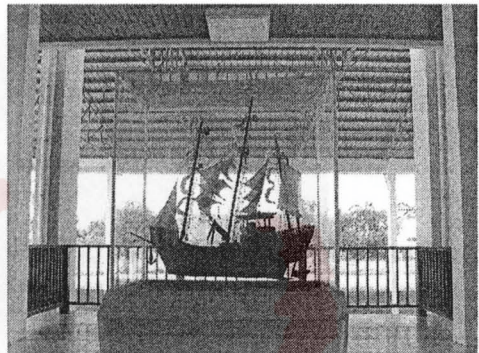
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

ภาชนะลายคราม

คู่ออเรือ

เรือสำเภาจำลอง

เครื่องจักสาน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชั้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

หลักฐานซากเรือสำเภาและร่องรอยอุ้งต่อเรือ เป็นแอ่งน้ำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าหลายแห่ง แต่ปัจจุบันเหลือเพียง 2 แห่ง ในบริเวณพบท่อนไม้ขนาดใหญ่และตะกรันโลหะจำนวนมาก ชาวบ้านเล่าว่าบริเวณนี้เคยเป็นอุ้งต่อเรือของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเมื่อครั้งเตรียมการยกทัพไปกู้เอกราช หลังเหตุการณ์เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 จากการสำรวจของกรมศิลปากร พบหลักฐานทางวิชาการจำนวนมาก เช่น ซากเรือสำเภาจีนโบราณ ตัวเรือเป็นไม้สนเมืองหนาว ชนิด Pinus Sikeya ตามร่องกระดานมีหมันยาชันที่ใช้อุด มีร่องรอยฐานรองเสากระโดง ใช้ตะปูเหล็กในการตอกยึด น่าจะเป็นเรือสำเภาจีน 3 เสาขนาดเล็ก ใช้หางเสือ กลางท้าย จอดขึ้นคานรอซ่อมอยู่ในอุ้ง พบไม้กราบเรือสำหรับใช้ในอุ้งเรือ เครื่องมือช่างไม้เช่น ขวาน เลื่อย เศษภาชนะดินเผาทั้งของไทยและเครื่องลายครามจีนจำนวนมาก กำหนดอายุทางประวัติศาสตร์ศิลปะอยู่ราวพุทธศตวรรษที่ 22-23

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม การเสวนา เรื่องเล่าจากปราชญ์ชาวบ้านและฟังดนตรีจัดในคำของวัน

ศุกร์ ทุกสัปดาห์

1.13.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มี

1.13.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มี ห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.13.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

นักวิชาการโบราณคดีและพิพิธภัณฑ์ 1 คน

นักการ 1 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักท่องเที่ยวในประเทศ
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

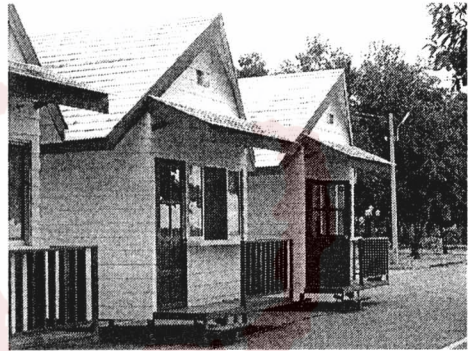
ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย

ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

มีการประชาสัมพันธ์กับชุมชน

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ มี องค์การบริหารส่วนตำบล
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.13.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวิ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.13.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการทำงาน
2. งบประมาณ หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ องค์การบริหารส่วนตำบล อยู่

ระหว่างการจัดทำแผนนโยบายในการจัดสรรงบประมาณให้กับพิพิธภัณฑ์

1.13.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. เนื่องจากพิพิธภัณฑ์แห่งนี้สร้างในแหล่งประวัติศาสตร์ ทำให้มีชื่อเรียกพิพิธภัณฑ์หลายชื่อ สร้างความสับสนในเรื่องชื่อและอัตลักษณ์ของพิพิธภัณฑ์ให้กับผู้เข้าชม
2. พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองจันทบุรี การเดินทางต้องใช้ถนนชุมชน และไม่มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน

จุดแข็ง

พื้นที่ของพิพิธภัณฑ์ฯ มีลักษณะภูมิประเทศและการจัดภูมิทัศน์ ที่สวยงาม ภูมิทัศน์ ประกอบกับมีอาณาบริเวณที่มีสถานที่สำคัญและแหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมของชุมชนอยู่ด้วย

1.13.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

การจัดทำแผนแม่บท การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์และการบริหารองค์ความรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ และแก้ไขอุปสรรคและจุดอ่อนในด้านต่างๆ

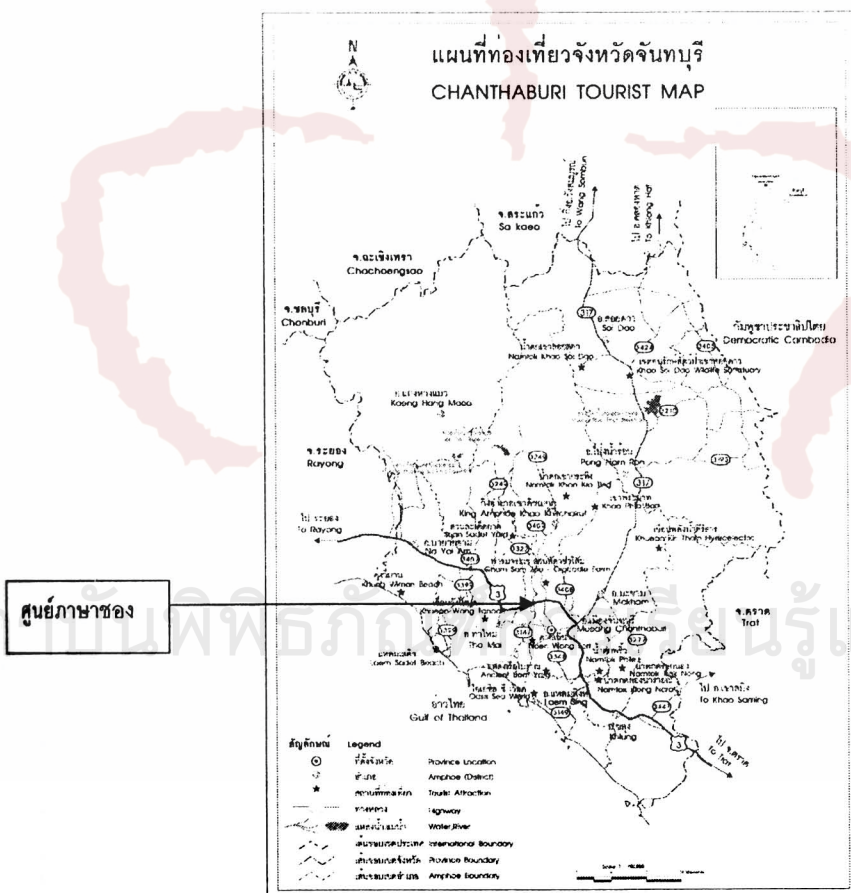
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.14 ศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ จังหวัดจันทบุรี

1.14.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	ศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ จังหวัดจันทบุรี
อำเภอ	เขาคิชฌกูฏ
จังหวัด	จันทบุรี
รหัสไปรษณีย์	22100
โทรศัพท์	085 431 8935
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

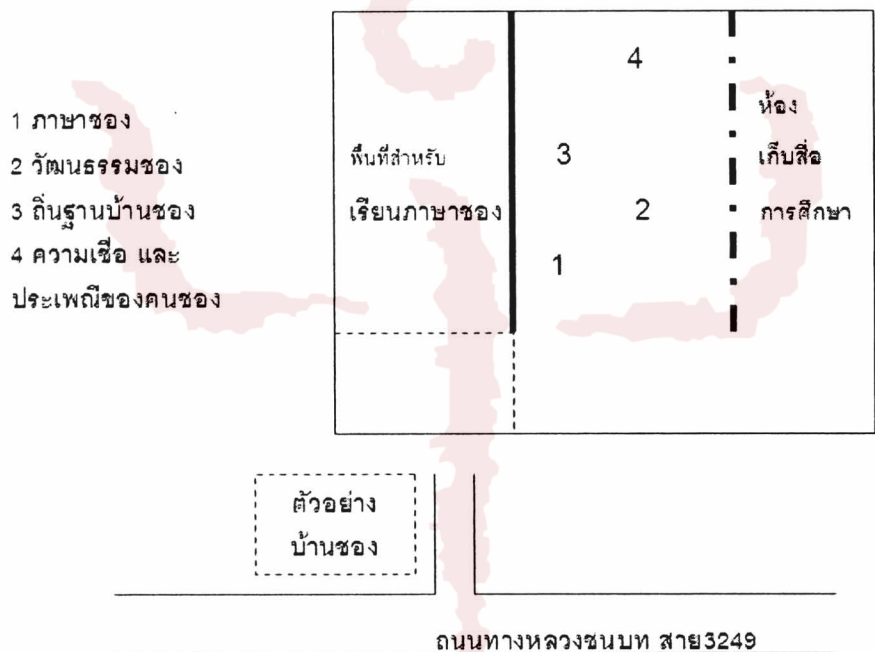
1.14.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ จังหวัดจันทบุรี

1.14.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ
จังหวัดจันทบุรี มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น

แผนผังอาคารจัดแสดงของศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ จังหวัดจันทบุรี

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ภาษาของ
- ส่วนที่ 2 วัฒนธรรมของ
- ส่วนที่ 3 ถิ่นฐานบ้านของ
- ส่วนที่ 4 ความเชื่อ และประเพณีของคนของ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพอาคารศูนย์ฟื้นฟูภาษาฯ

ภาพอาคารศูนย์ฟื้นฟูภาษาฯ

ภาพด้านหน้าศูนย์ฯ

ภาพป้ายนิเทศของกลุ่มที่เข้ามาทำกิจกรรม

ภาพบ้านชาวช่องที่จัดแสดงอยู่ที่ศูนย์ฯ

ปัจจุบันมีสภาพทรุดโทรม

ภาพลานที่ใช้ทำกิจกรรม

1.14.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นายรุ่งเพชร ผันผาย

ตำแหน่ง รองประธานศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ

หน่วยงาน ชุมชน

1.14.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 08.30 - 16.00 น.

1.14.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำ

การ

1.14.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ศูนย์การเรียนรู้ ฟื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ ก่อตั้งขึ้นจากราชดำริของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ตั้งแต่ปี 2537 เพื่อเป็นการรักษาภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชน การดำเนินการเป็นความร่วมมือระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่น (เงิน ผันผาย) ชุมชนและได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยมหิดล และ สกว. ในการอนุรักษ์ภาษาอย่างเป็นระบบ ภายในศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้จัดแสดงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ประวัติความเป็นมาของบรรพบุรุษของ ซึ่งเป็นชน

พื้นบ้านเดิมในจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด ศูนย์ฯ จัดนิทรรศการถาวรในอาคาร และนิทรรศการ
หมุนเวียน เช่น เรื่อง "ของในฐานะชนพื้นเมืองจันทบุรี" กิจกรรมโครงการอนุรักษ์และพัฒนางานจัก
สานพื้นบ้านของ โดยเชิญชาวบ้านมาเป็นวิทยากรในศูนย์วัฒนธรรม เรียกว่าเป็น "ครูภูมิปัญญา
ท้องถิ่น" มาสาธิตการทำเครื่องจักสาน การดำเนินการดังกล่าวเป็นการนำคนท้องถิ่นเข้ามามีส่วน
ร่วม รวมทั้งมีการทำบอร์ดแสดงประวัติและผลงานของท่าน

การก่อตั้งศูนย์ศูนย์การเรียนรู้ พื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของนี้มีวัตถุประสงค์ 3
ประการสำคัญ คือ เพื่อเป็นสถานที่ให้คนของได้พบปะและทำกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูภาษา
วัฒนธรรมของ เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชนและบุคคลทั่วไปได้รู้จักคนของ และเป็นสถานที่
สำหรับเผยแพร่งานทางด้านการฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมแก่คนในชุมชนและผู้สนใจทั่วไป

1.14.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. วิถีชีวิตของคนของในอำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดจันทบุรี
2. กลุ่มชนเผ่า
3. วัฒนธรรมและประเพณี
4. ภูมิปัญญา

แนวคิดของนิทรรศการ

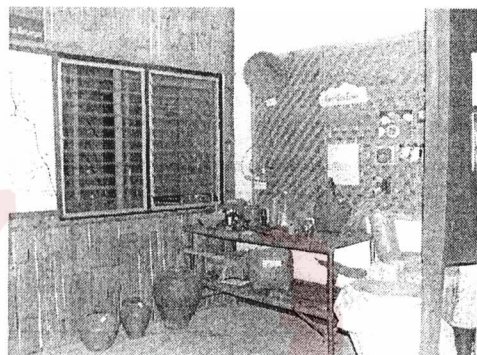
นิทรรศการจัดแสดงในห้องสี่เหลี่ยม ซึ่งมีการนำเสนอ เรื่องคนของ ภาษาของ
วัฒนธรรมของด้านต่างๆ ทั้งการตั้งบ้านเรือนที่อยู่อาศัย อาหารการกิน และประเพณี ความเชื่อ
สำคัญของคนของ รวมทั้ง แผนที่ชุมชน วิถีชีวิต การรักษาโรคและภูมิปัญญาของคนของ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

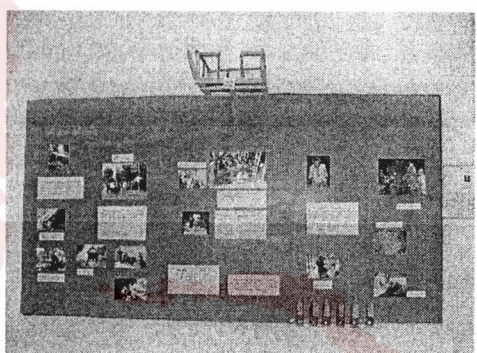
ภาพป้ายนิทรรศการเรื่องถิ่นฐานบ้านของ

ภาพมุมจัดแสดงเกี่ยวกับวัฒนธรรม
การกินของคนของ

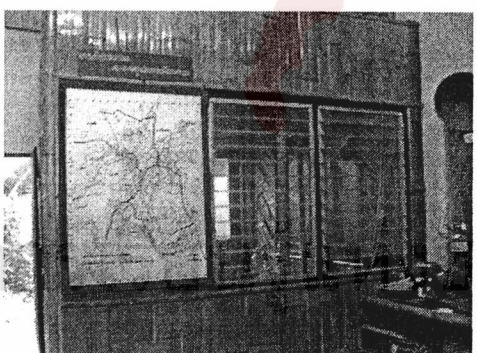
ภาพปฏิทินวัฒนธรรมของ

ภาพความเชื่อในวัฒนธรรมของ

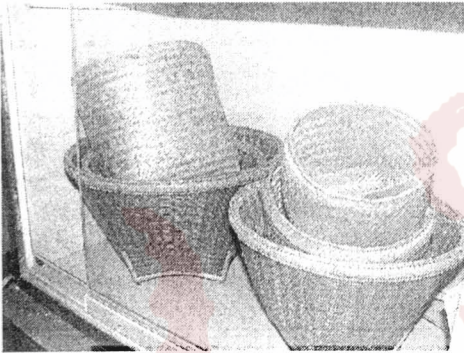

ภาพการอนุรักษ์ และฟื้นฟูภาษาของ

ภาพแผนที่ชุมชน คลองตะเคียน
ในกิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์

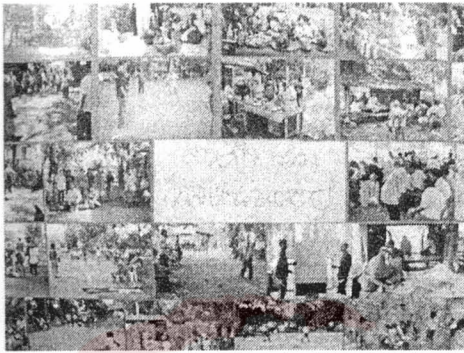
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

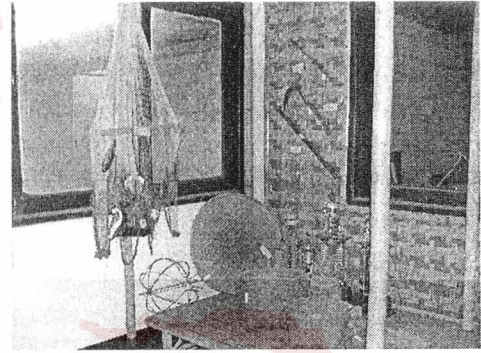
เครื่องจักสาน

สมุนไพร

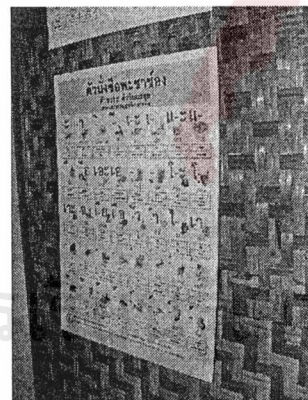
ภาพถ่าย

เครื่องมือ เครื่องใช้ของคนของ

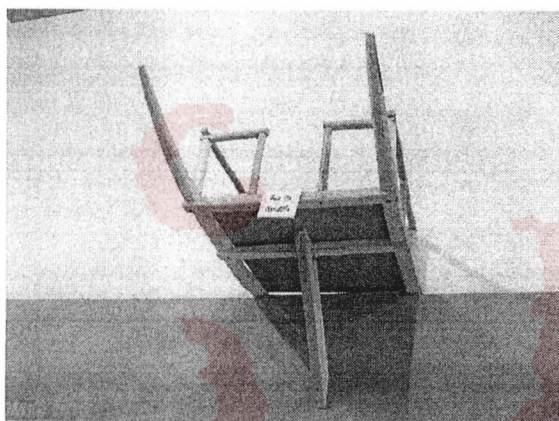

วัตถุทางวัฒนธรรม

ตัว นั้ง ชื้อ พระ ชาซ้อง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	ต้อง ฮึง
ประเภท	วัตถุความเชื่อทางวัฒนธรรม
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	เป็นเรือนผืนหึ่ง ทำจากไม้ มีฐานฐานเป็นรูปกล่ง สี่เหลี่ยม ลักษณะการใช้งานใช้วางวัตถุบูชา ติดกับ ฝาบ้านในที่สูง คล้ายหิ้งพระ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม ลานกิจกรรมของคนของ เดิมนี้เป็นประเพณีที่มักเล่นในยามว่าง
จากการประกอบอาชีพ แต่ปัจจุบันจะเล่นในช่วงวันเทศกาล ตรุษ
สงกรานต์

1.14.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

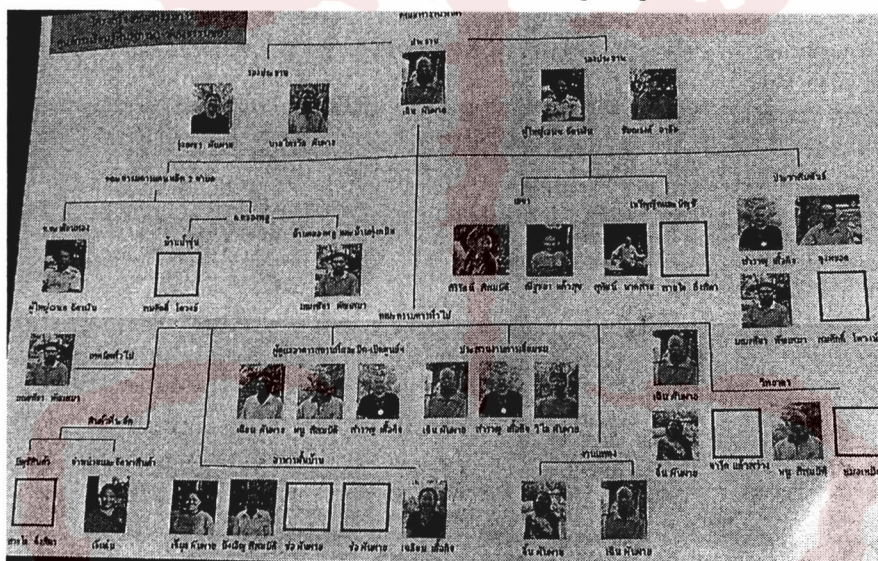
ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.14.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม วัตถุสิ่งของ

1.14.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

แผนผังการทำงานของคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้พื้นฟูภาษา-วัฒนธรรมของ

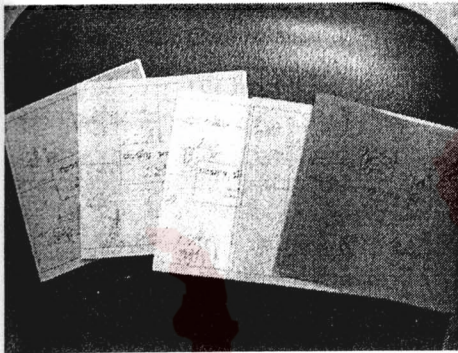
ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักท่องเที่ยวในประเทศ
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

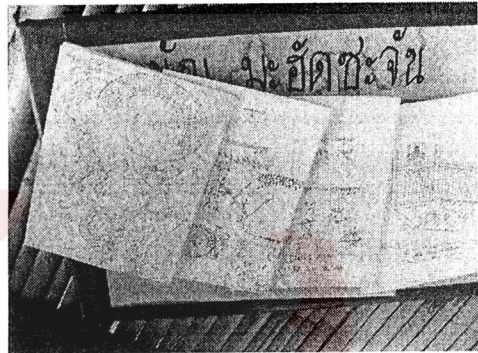
สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยปีละ 4,000 คน

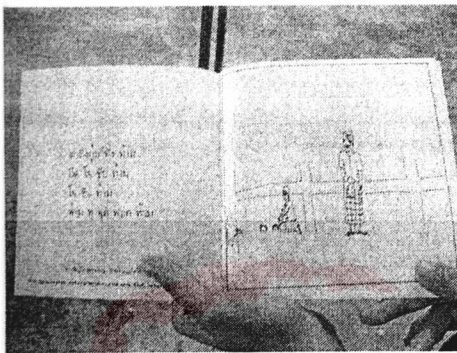
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

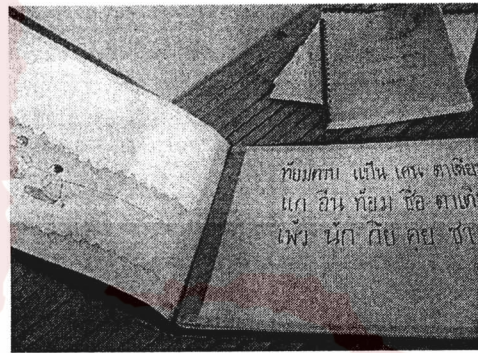
ภาพนิทานภาษาของจากศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

หนังสือแบบเรียนภาษาของ ที่เรียบเรียง
จากเรื่องเล่า นิทานพื้นบ้านของคนของ

หนังสือแบบเรียนภาษาของ ที่เรียบเรียง
จากเรื่องเล่า นิทานพื้นบ้านของคนของ

หนังสือแบบเรียนภาษาของ ที่เรียบเรียง
จากเรื่องเล่า นิทานพื้นบ้านของคนของ
หนังสือเหล่านี้นอกจากจะให้ค้นคว้าในศูนย์ฯ แล้ว
ยังใช้ประกอบในวิชาเรียนตามหลักสูตร
ท้องถิ่นของโรงเรียนในพื้นที่อีกด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทย

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียนในท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยมหิดล
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.14.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
พิพิธภัณฑสถานวัดเขาสกิม

1.14.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร มีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการทำงาน
2. งบประมาณ หลังจากสิ้นสุดโครงการของมหาวิทยาลัยมหิดล ทำให้การดำเนินงาน

1.14.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. อาคารพิพิธภัณฑ์คอนข้างแคบและชำรุด
2. อยู่ห่างจากตัวเมือง ซึ่งไม่สะดวกในการเดินทางหากไม่มีรถยนต์ส่วนตัว

จุดแข็ง

1. พิพิธภัณฑฯ เคยได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหิดลและสกว. ทำให้เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นชาวบ้านได้เรียนรู้แนวคิดและวิธีการ ในการทำงานวิจัย และร่วมเป็นนักวิจัย
2. เป็นพิพิธภัณฑท์ที่เกิดขึ้นโดยมีส่วนร่วมจากชุมชน

1.14.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑท์

การจัดกิจกรรม โครงการเพื่อหาทุนในการสนับสนุนกิจการของพิพิธภัณฑท์ และหาแนวร่วมซึ่งเป็นลูกหลานของคนของในพื้นที่ เพื่อปลูกฝังให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในกลุ่มชาติพันธุ์ของตน ซึ่งเป็นผลดีที่จะทำให้มีผู้ดูแลพิพิธภัณฑท์ในอนาคต

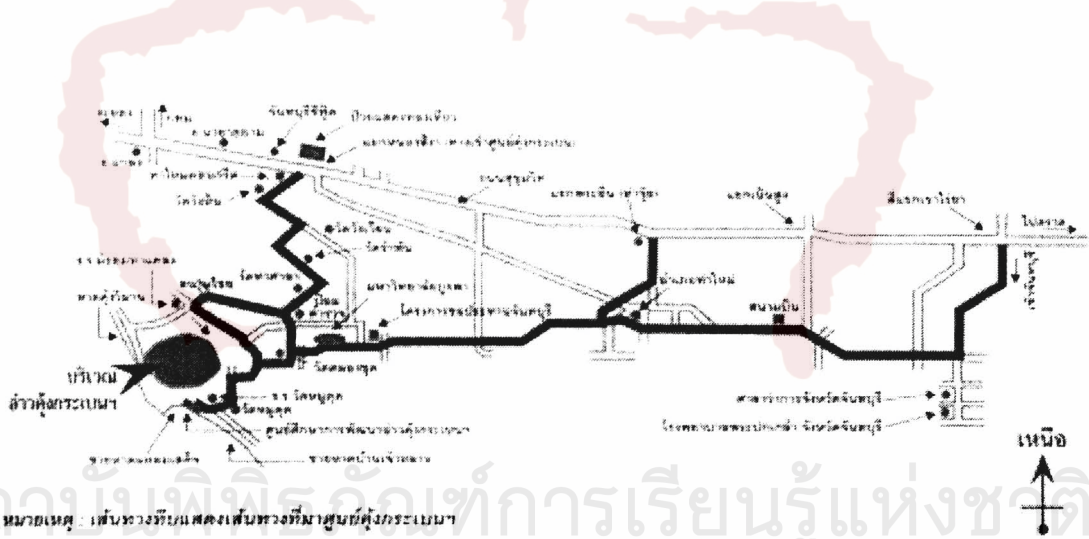
สถาบันพิพิธภัณฑท์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.15 สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา
อ่าวคุ้งกระเบน

1.15.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
หมู่ที่	7
ตำบล	คลองขุด
อำเภอ	ท่าใหม่
จังหวัด	จันทบุรี
โทรศัพท์	039 369 216-8
โทรสาร	039 369 219
E-mail	kkbrdsc@chan.co.th
Website	http://www.fisheries.go.th/fisheries/

1.15.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

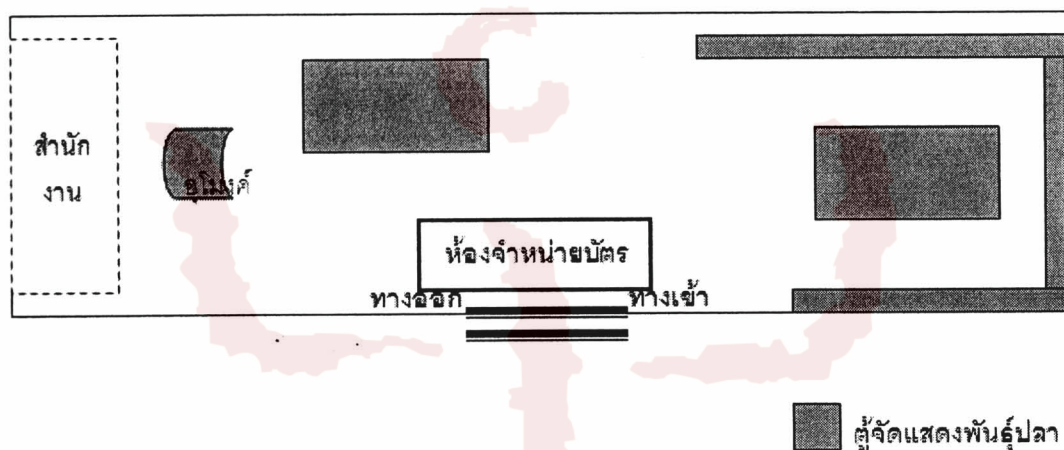

แผนที่แสดงที่ตั้งของศูนย์ศึกษาและพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.15.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด

1 ชั้น

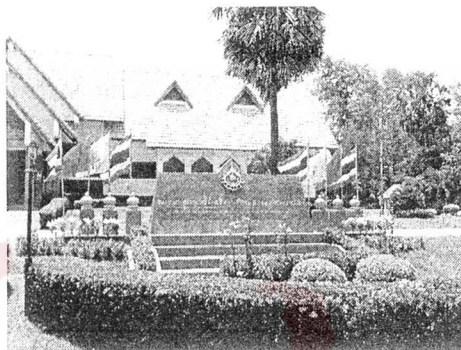
แผนผังอาคารจัดแสดงของสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ

มีการจัดแสดงพันธุ์สัตว์น้ำทั้งหมด 36 ตู้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปลาทะเล โดยแบ่งปลาออกเป็น 4 กลุ่ม คือปลาเศรษฐกิจ, ปลาสวยงาม, ปลาในแนวปะการัง และปลาที่มีรูปร่างแปลก นอกจากนี้ยังมี การทำนิทรรศการเสริม เช่น เครื่องมือประมงของไทย แนวปะการัง โดยใช้พื้นที่ระหว่างตู้จัดแสดง

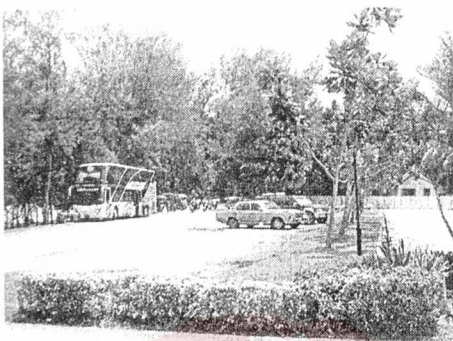
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพอาคารจัดแสดงของสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ

ภาพป้ายด้านหน้าอาคารจัดแสดง
ของสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ

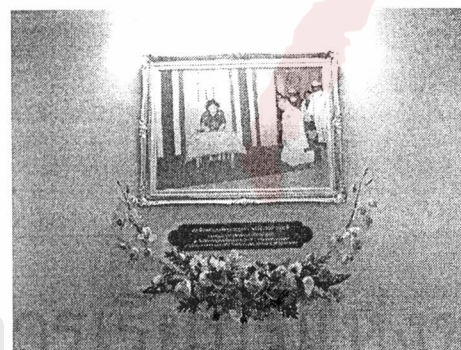
ภาพลานจอดรถ

ภาพห้องประชาสัมพันธ์จำหน่ายบัตร

ภาพทางเข้าห้องจัดแสดง

พระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
บริเวณทางเข้าห้องจัดแสดง

1.15.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นายนพดล คำชาย
ตำแหน่ง นักวิชาการประมง 5
หน่วยงาน ศูนย์ศึกษาและพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน
 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.15.5 วันเวลาเปิดทำการ

ทุกวันอังคาร - ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น.

ทุกวันเสาร์ – อาทิตย์ เวลา 08.30 - 17.30 น.

ปิดบริการทุกวันจันทร์

(หากวันจันทร์ใดเป็นวันหยุดราชการ จะเปิดให้บริการ และปิดบริการในวันถัดไป)

1.15.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำ

การ

1.15.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมายุครบ 72 พระชันษา ในปี พ.ศ. 2542 กรมประมงโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาประมงอ่าวคุ้งกระเบน และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยดำเนินการก่อสร้างสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำในบริเวณพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การก่อสร้างสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ ดังกล่าว ความทราบถึงฝ่าละอองธุลีพระบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานนามสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำแห่งนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลว่า **"สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติ 6. รอบ พระชนมพรรษา"** สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำแห่งนี้ได้เปิดบริการประชาชนทั่วไป ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2544 ต่อมาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2545

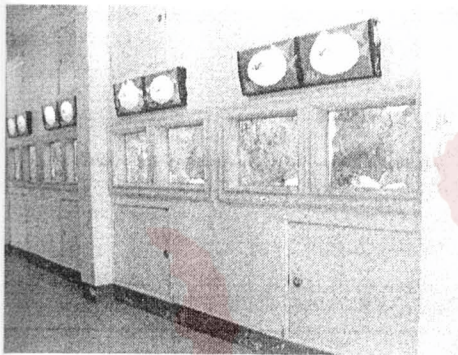
1.15.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

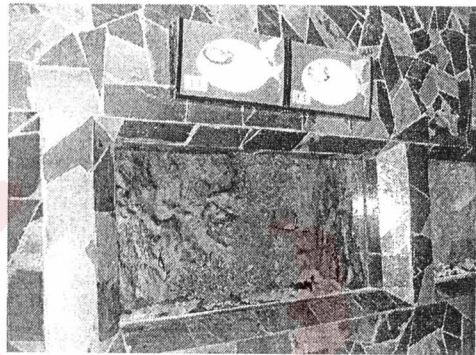
1. สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเค็ม นิทรรศการแบ่ง ตามประเภทของสัตว์น้ำ อาทิ ปลาเศรษฐกิจปลาสวยงาม ปลาในแนวปะการัง ปลาที่มีรูปร่างแปลก
2. เครื่องมือประมงของไทย อธิบายเครื่องมือจับสัตว์น้ำของไทย ทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม และข้อแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำประมงชายฝั่ง
3. ระบบนิเวศชายฝั่ง อธิบายถึงระบบนิเวศชายฝั่ง ทั้งระบบนิเวศแนวปะการัง ระบบนิเวศหาดหิน และระบบนิเวศหาดทราย โดยมีทั้งการใช้สื่อป้ายนิเทศก์ และมีการทำตู้จัดแสดงจำลอง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

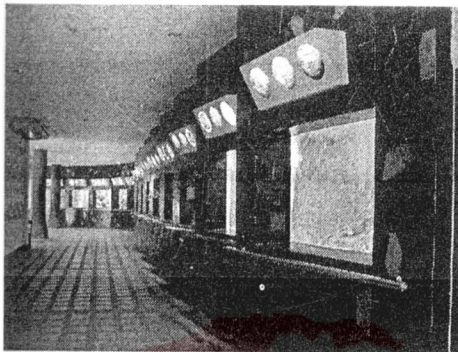
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

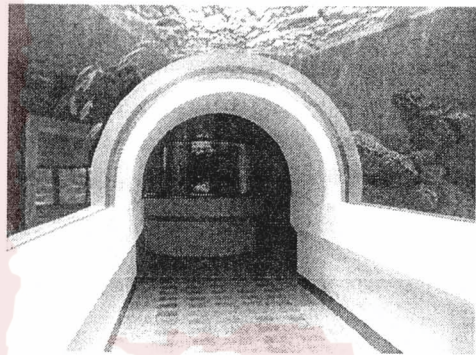
ภาพส่วนจัดแสดงสัตว์น้ำ

ภาพส่วนจัดแสดงสัตว์น้ำ

ภาพส่วนจัดแสดงสัตว์น้ำ

ภาพอุโมงค์อะคริลิกมีการแสดงสัตว์น้ำเล็ก

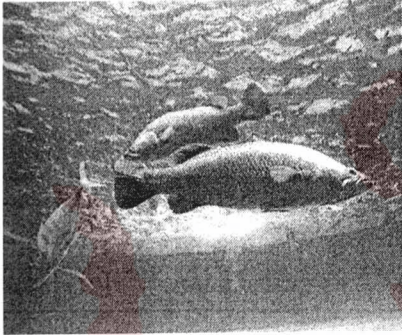

ภาพอุโมงค์อะคริลิก
มีการสาธิตการให้อาหารปลา

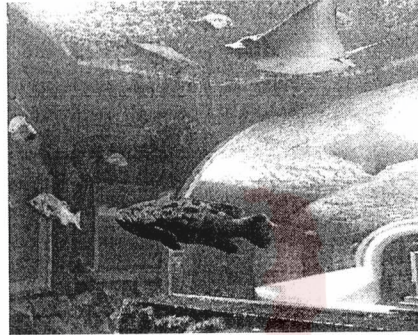

ภาพนิทรรศการเกี่ยวกับระบบนิเวศ
และ ตู้จัดแสดงจำลองระบบนิเวศ

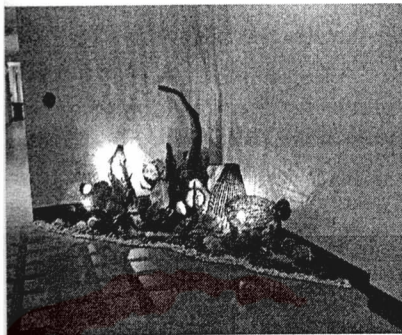
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

สัตว์น้ำเค็ม

สัตว์น้ำเค็ม

อุปกรณ์ดักจับสัตว์น้ำ
และเครื่องมือประมงของคนไทย

ป้ายนิทรรศการ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	สาริตการให้อาหาร
ประเภท	-
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	สาริตการให้อาหารปลา โดยแบ่งเป็น รอบ 10.00 น. และ 14.00 น.

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม

1. กิจกรรมตามโครงการห้องสมุดของพ่อ
2. มีการนำเสนอข่าวสาร เกี่ยวกับเรื่องราวทางทะเลให้กับชาวบ้านและชุมชน

1.15.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
มี

1.15.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.15.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา มีการดำเนินงานภายใต้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาประมงอ่าวคุ้งกระเบนจังหวัดจันทบุรี กรมประมงปฏิบัติงานจัดหาและรวบรวมพันธุ์สัตว์น้ำทะเลที่น่าสนใจจากท้องถิ่นและจัดวิทยากรเพื่อนำบรรยายความรู้ให้กับคณะผู้เยี่ยมชม

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มี

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. การประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์
2. การออกชุมชน

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และมหาวิทยาลัย
2. องค์กรต่างประเทศ เกี่ยวกับการออกสำรวจธรรมชาติทางทะเลที่หน่วยงานรับผิดชอบ

1.15.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

เส้นทางเดินศึกษาป่าชายเลน ภายในศูนย์ศึกษาและพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.15.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

1.15.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

ขาดการพัฒนางานต้อนรับและนำชม

จุดแข็ง

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ดี
2. อยู่ภายใต้การบริหารงานขององค์กรที่ทำงานวิชาการควบคู่ไปกับการจัดแสดง ซึ่งทำให้มีองค์ความรู้ใหม่ๆ มาพัฒนาการจัดแสดงเสมอ
3. ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและมีชื่อเสียงของจังหวัดจันทบุรี

1.15.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำฯ มีโครงการที่จะพัฒนากิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สมบูรณ์ เช่น โครงการห้องสมุด เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสัตว์น้ำในรูปแบบซีดี 1 แผ่นที่มีข้อมูลครบถ้วน เพื่อให้ผู้เข้าชมได้รับความรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์

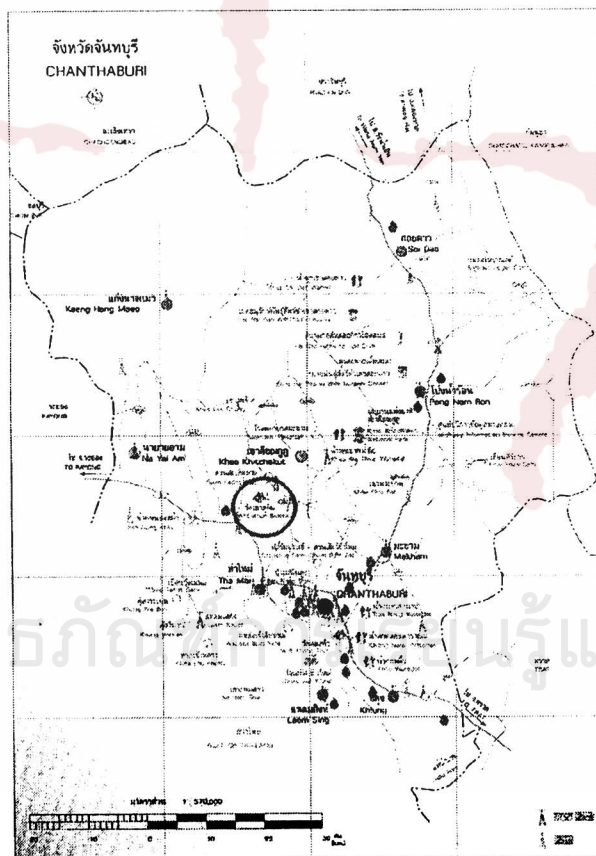
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.16 พิพิธภัณฑวัดเขาสุกิม

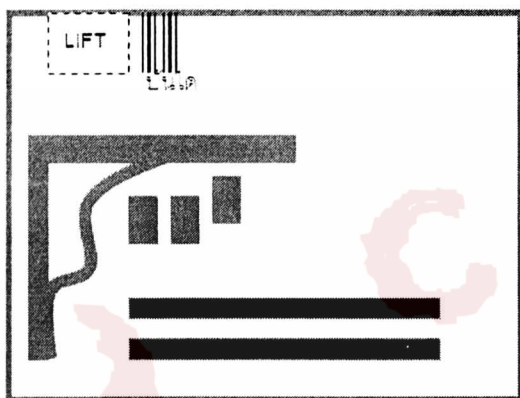
1.16.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	วัดเขาสุกิม
ตำบล	เขายายศรี
อำเภอ	ท่าใหม่
จังหวัด	จันทบุรี
รหัสไปรษณีย์	22120
โทรศัพท์	086 906 9770, 081 861 8736
โทรสาร	039 495 242
E-mail	-
Website	-

1.16.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดเขาสุกิม

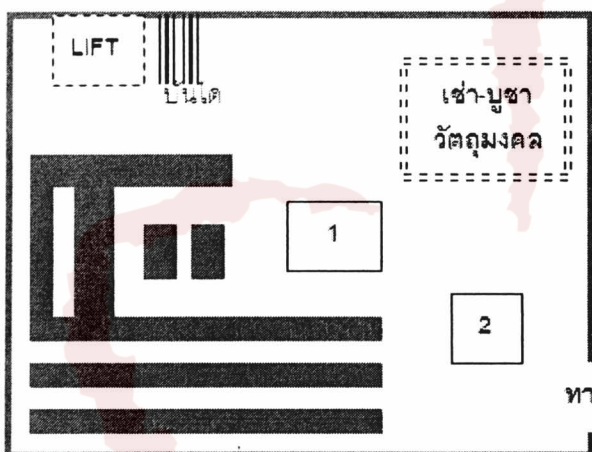

ชั้น 2

- ที่ตั้งศพหลวงปู่สมชาย
ฐิตวิริโย
- นิทรรศการบูชาพระบรม
สารีริกธาตุ

แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2

มีการจัดนิทรรศการบูชาพระบรมสารีริกธาตุ และเป็นที่ตั้งศพหลวงปู่สมชาย ฐิตวิริโย

ชั้น 3

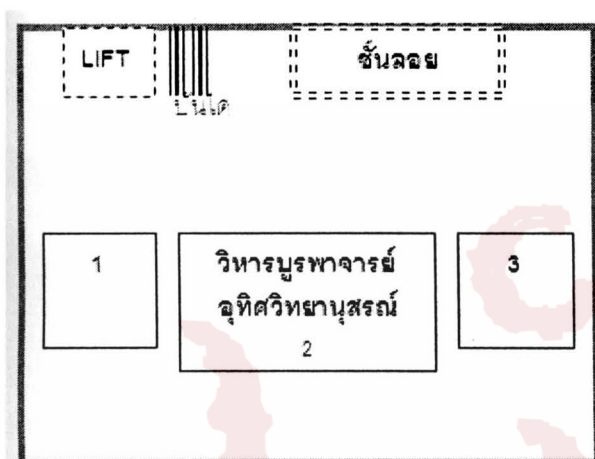
- 1 พื้นที่สำหรับทำบุญกราบไหว้บูชา
พระ
- 2 โมเดล เจดีย์บุรพารัฐวิริยาประชา
สามัคคี

ทางเข้า ■ ตู้จัดแสดงโบราณวัตถุ

แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 3

มีการจัดนิทรรศการโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ชั้น 4

1, 3 เครื่องเรือน เครื่องปลูก เครื่อง
หยก แจกันยักษ์จากเมืองจีน

2 พิพิธภัณฑน์หุ่นขี้ผึ้งบูรพาจารย์
พิพิธภัณฑน์หุ่นขี้ผึ้งหลวงปู่
หลวงปู่เทสร์ และพระอริยสงฆ์สาย
วิปัสสนากรรมฐาน หลายนุ หลาย
องค์

แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 4
มีการจัดพิพิธภัณฑน์หุ่นขี้ผึ้งบูรพาจารย์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

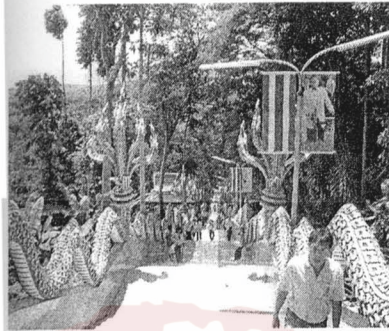
ภูมิทัศน์โดยรอบ

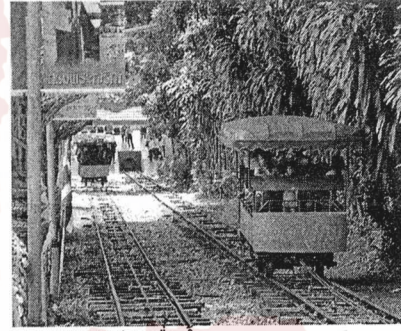
ภาพซุ้มประตูทางเข้าวัดเขาสุกิม

ภาพพระโพธิ์พินาศ

ภาพทางเดินบันไดพญานาค

ภาพรถกระเช้าเพื่อขึ้นมายังอาคารจัดแสดง

ภาพอาคาร 60 ปี เฉลิมพระเกียรติ
ใช้เป็นอาคารจัดแสดง (ถ่ายจากตรง)

ภาพอาคาร 60 ปี เฉลิมพระเกียรติ
ใช้เป็นอาคารจัดแสดง

1.16.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

พระอาจารย์ปรีดา สุทธจิตโต

1.16.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 06.30 - 17.00 น. ทุกวัน

1.16.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำ

การ

1.16.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ ดำริขึ้นจากการเก็บสะสมรวบรวม โบราณวัตถุ ศิลปะวัตถุของทางวัด โดยท่านเจ้าอาวาส พระอาจารย์สมชาย วิถีวิริโย โดยได้เปิดการจัดแสดงตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2510 ที่ศาลาหลังเก่า ในปี พ.ศ.2524 ได้มีการปรับปรุงพัฒนาการจัดแสดงและเพิ่มเติมวัตถุการจัดแสดง ต่อมาในปี พ.ศ.2528 จึงได้มีการสร้างตึก อาคาร 60 ปี เฉลิมพระเกียรติ และแล้วเสร็จในปี พ.ศ.2534 จึงได้เปิดอาคารแห่งนี้ และเปิดเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์จัดแสดงโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุต่างๆ ปัจจุบันพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชน และญาติโยมผู้มีจิตศรัทธา

ในการบริจาค บำรุงต่างๆ โดยอาจารย์จักพันธุ์ ไปรษณีย์ เป็นที่ปรึกษาด้านการออกแบบ
ศิลปกรรม

1.16.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ชีวประวัติบุคคล ที่สำคัญ พระอาจารย์สมชาย จิตวิริโย

แนวคิดของนิทรรศการ

นิทรรศการแบ่ง บรรยายไป

นิทรรศการแบ่ง เป็น 4 ชั้น

ชั้นที่ 1 ห้องโถง ห้องประชุมสัมมนา และนิทรรศการพิเศษ เกี่ยวกับ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ชั้นที่ 2 มีการจัดนิทรรศการบูชาพระบรมสารีริกธาตุ และเป็นที่ตั้งศพหลวงปู่
สมชาย จิตวิริโย มีพิธีสวดพระอภิธรรมทุกคืนวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันพระ และเป็นสถานที่สวด
มนต์ ทำวัตร จันภัตตอาหาร และสำนักงานรับบริจาคกองทุนก่อสร้างเจดีย์

ชั้นที่ 3 มีการจัดนิทรรศการโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ กราบพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์
อธิษฐานขอพรพระประจำวันเกิด ชมโบราณวัตถุ สมัยสุโขทัย สำริด เครื่องมือและอาวุธโบราณ

ชั้นที่ 4 มีการจัดพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งบูรพาจารย์ พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งหลวงปู่มั่น
หลวงปู่เสาร์ และพระอริยสงฆ์สายวิปัสสนากรรมฐาน หลายรูปหลายองค์ และเครื่องมือ เครื่องหยก
แจกันยักษ์จากเมืองจีน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพนิทรรศการพิเศษ (ชั้น 1)

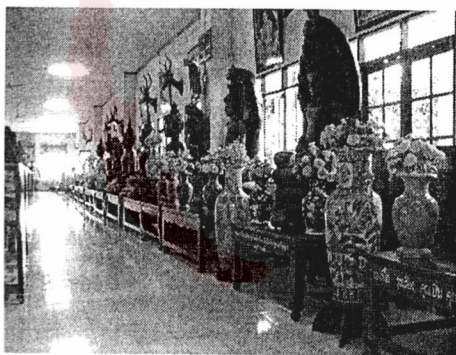
ภาพนิทรรศการพิเศษ (ชั้น 1)

ภาพห้องจัดแสดงชั้น 4

ภาพพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้ง ชั้น 4

ภาพการจัดแสดงโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ชั้น 3

ภาพการจัดแสดงโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ชั้น 3

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

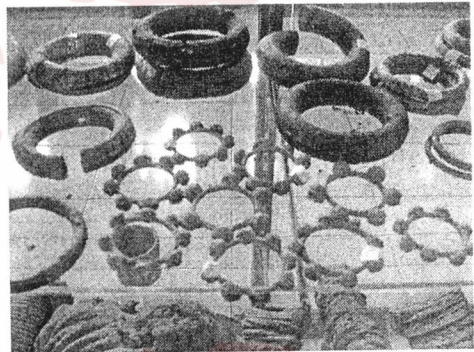
เครื่องเรือน

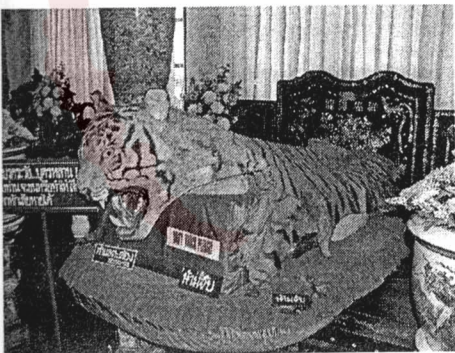
ภาชนะสำริด

เครื่องเบญจรงค์

เครื่องประดับ

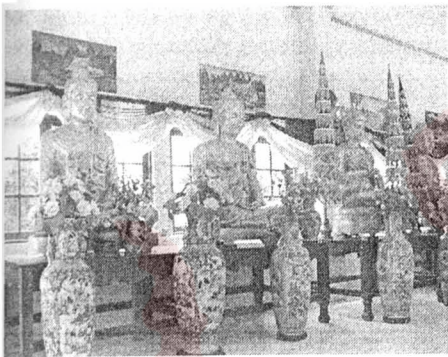

สัตว์สถาป

สถาบันพิพิธภัณฑ์การ

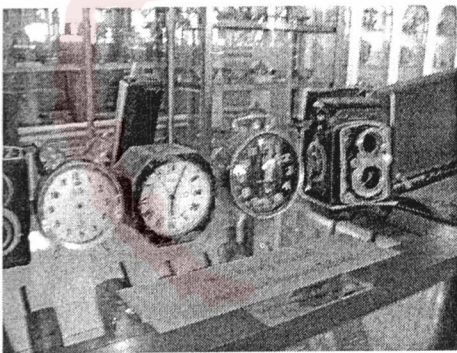
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

พระพุทธรูป แจกันยักษ์

ภาชนะลายคราม

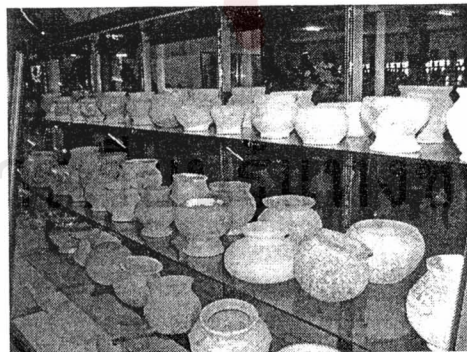
นาฬิกา

หยกสลัก

เปลือกหอย

เครื่องปั้นดินเผา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การสื่อสารทางวัฒนธรรม

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

พระบรมสารีริกธาตุ องค์สำคัญของวัดเขาสุกิม ได้รับพระราชทานมาจากพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในการนี้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงบรรจุลงในผอบทองคำ ซึ่งประดิษฐานอยู่ในเจดีย์หยกคู่ บริเวณชั้น 4 อาคาร 60 ปี และได้รับมอบจากรัฐบาลแห่งประเทศไทยอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนพระเศียร ซึ่งได้ประดิษฐานอยู่ภายในบุษบก บริเวณชั้น 2 ตึก 60 ปี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน นิทรรศการพิเศษ เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ภูมิพลอดุลยเดช

กิจกรรม

1. 15 เมษายน วันเกิดพระอาจารย์สมชาย ต่อมาเรียกว่า งานทำบุญประจำปี
2. มีกิจกรรม ปฏิบัติธรรม วิปัสสนา และบวชชี

1.16.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.16.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.16.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

พระอาจารย์ปรีดา สุทฺธจิตโต เป็นผู้ดูแลหลัก ร่วมทำงานกับเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด ชั้นละ 2 คน และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 3 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยผู้เข้าชม ปีละ 100,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และบูชาวัตถุมงคล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

มีการจัดรายการ วิทยุชุมชน เพื่อประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์ และธรรมะ

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.16.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ไม่มี

1.16.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

1.16.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

พิพิธภัณฑ์มีวัตถุจัดแสดงเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ชมเกิดความล่าในการเข้าชม
จึงควรพัฒนารูปแบบในนิทรรศการให้มีความน่าสนใจ

จุดแข็ง

1. เป็นสถานที่สำคัญ มีชื่อเสียงของจังหวัดจันทบุรี และเป็นที่รู้จักของผู้คนทั้งใน
และต่างประเทศ ทำให้เป็นที่รู้จักจำนวนผู้เข้าชมมากและได้รับเงินบำรุงเพื่อบริหารพิพิธภัณฑ์จาก
เงินบริจาค

2. เก็บสะสมและมีวัตถุจัดแสดงเป็นจำนวนมาก
3. พิพิธภัณฑ์มีอาคารจัดแสดงถาวรและระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี
4. มีสิ่งอำนวยความสะดวกภายในวัด เช่น รถราง โรงทาน ห้องน้ำ ที่พัก
5. เปิดบริการทุกวัน

1.16.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

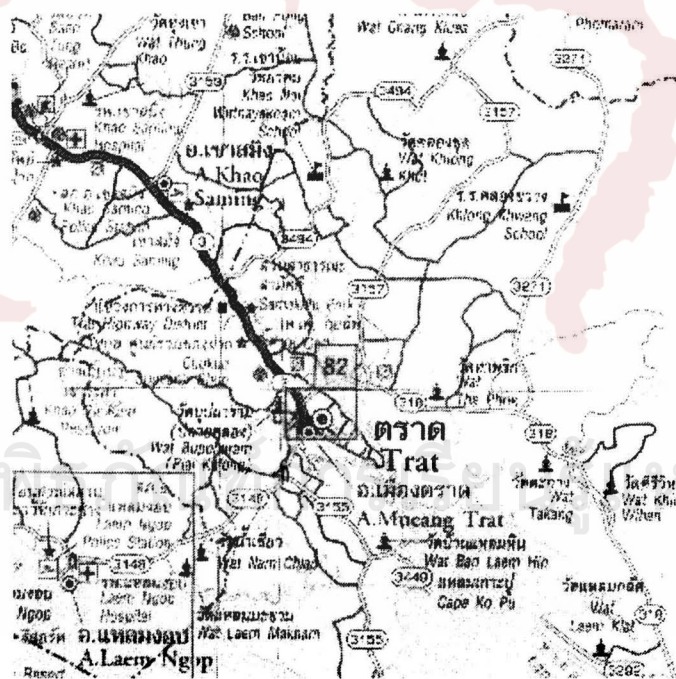
การพัฒนานิทรรศการให้มีความน่าสนใจ และการทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
วัตถุสะสมของพิพิธภัณฑ์ เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการ

1.17 พิพิธภัณฑวัดบุปผาราม

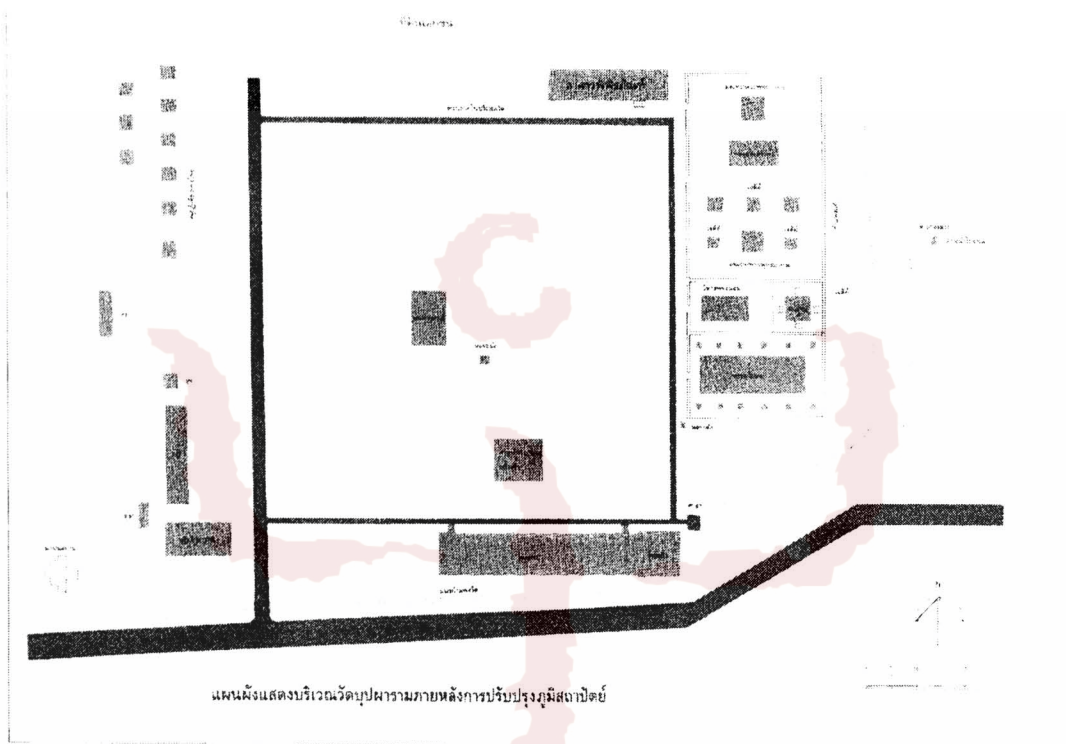
1.17.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	วัดบุปผาราม
หมู่ที่	3
ถนน	พัฒนาการปลายคลอง
บ้าน	ปลายคลอง
ตำบล	วังกระแจะ
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ตราด
รหัสไปรษณีย์	23000
โทรศัพท์	039 512 623
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.17.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

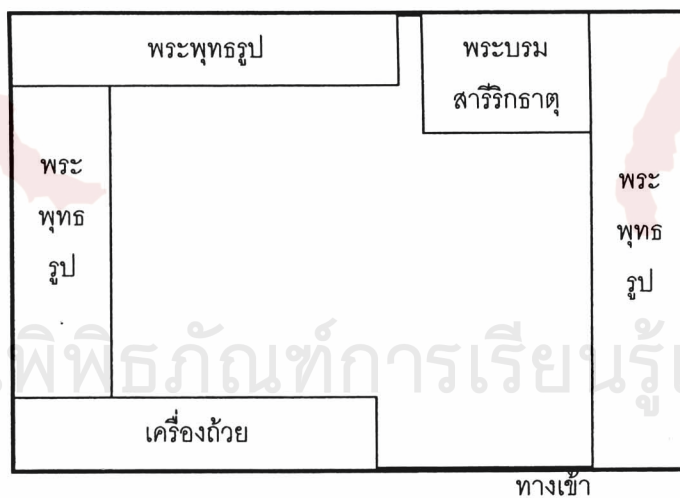
แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดบุปผาราม

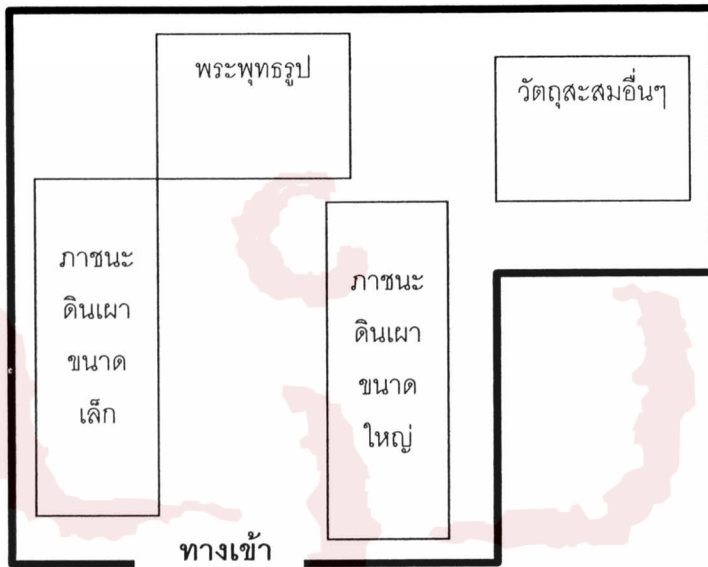
แผนผังภายในวัดบุปผาราม

1.17.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 2 อาคาร

แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 1

แผนผังอาคารจัดแสดงชั้นที่ 2

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

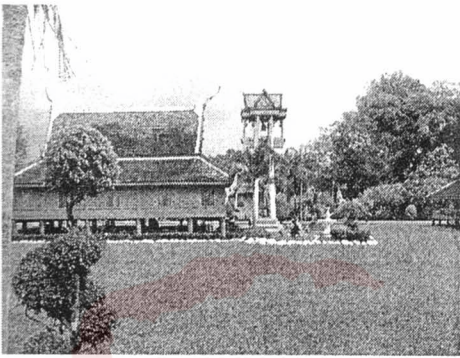
ภูมิทัศน์โดยรอบ

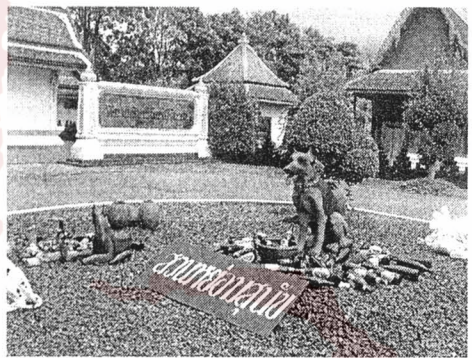
ภาพซุ้มประตูทางเข้าวัดนุปผาราม

ภาพกุฎีเล็ก ซึ่งเป็นกุฎีเก่าของวัด
ปัจจุบันขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน

ภาพลานจอดรถ

ภาพสวนหย่อมสุนัข

ภาพด้านหน้าพิพิธภัณฑวัดนุปผาราม(หลังที่ 2)

ภาพโรงเรียนปริยัติธรรม
ซึ่งเป็นอาคารแผ่กับพิพิธภัณฑ

1.17.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล	พระครูสุวรรณสารวิบูล
ตำแหน่ง	เจ้าอาวาส
หน่วยงาน	วัดบุปผาราม

1.17.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.00 - 16.00 น.

1.17.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 5 วันทำ

การ

1.17.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วัดบุปผาราม (วัดปลายคลอง) เป็นวัดเก่าแก่ที่สุดในจังหวัดตราด มีหลักฐานว่าสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยอยุธยา ราวรัชสมัยพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ.2193) ต่อมาท่านพระครูคุณสารพิสุทธิ์ (หลวงพ่อโห) อดีตเจ้าอาวาสในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้บูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะถาวรวัตถุในวัด จวบจนปัจจุบันท่านพระครูสุวรรณสารวิบูล พร้อมทั้งชาวบ้านได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดตั้งพิพิธภัณฑ์และดูแลภูมิทัศน์โดยรอบวัดให้สะอาดเรียบร้อย วัดนี้จึงเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติ

จากการพิจารณาเห็นว่า โบราณวัตถุของวัดนั้นถูกเก็บไว้หลายแห่ง ไม่มีที่จัดเก็บถาวร รวมทั้งผู้สนใจก็ไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษาค้นคว้า ในปี พ.ศ.2527 จึงได้มีดำริที่จะสร้างพิพิธภัณฑวัตถุโบราณขึ้น โดยได้มีคณะเจ้าหน้าที่จากกองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากรมาสำรวจโบราณวัตถุของวัด ต่อมาในปี พ.ศ. 2529 คณะเจ้าหน้าที่จากกองโบราณคดี กรมศิลปากรได้เข้าสำรวจโบราณสถานภายในวัดเพื่อขึ้นทะเบียน และต่อมากองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติและกองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากรเพื่อวางแผนการสร้างแบบอาคารพิพิธภัณฑสถานฯ ในปี พ.ศ. 2530 คณะกรรมการวัดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เห็นชอบให้ดำเนินการสร้างพิพิธภัณฑฯ และกำหนดให้มีพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อ 2 กรกฎาคม 2531 เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปรีชามงคลภิเษก ใช้เวลาสร้าง 2 ปีแล้วเสร็จ หลังจากนั้นได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระรัตนราชสุตาสยามบรมราชกุมารี เสด็จมาเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดเมื่อ ปี พ.ศ. 2535 ต่อมาวัดบุปผารามได้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนประชาชนจึงได้ร่วมกับสนับสนุนงบประมาณกว่า 2 ล้านบาท ทำการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑฯ หลังใหม่ขึ้นเป็นหลังที่สอง พร้อมทั้งขอให้ทางสำนักศิลปากรที่ 5 ปราจีนบุรี จัดส่งเจ้าหน้าที่มาทำการสำรวจโบราณวัตถุที่ใช้จัดแสดง ทั้งนี้เพื่อให้พิพิธภัณฑฯ แห่งนี้ใช้เป็นที่ยังจัดแสดงโบราณวัตถุที่มีค่าให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้เข้ามาศึกษาและชม อันเป็นการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว ประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนได้มีความรู้และความรักในเรื่องของศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งนี้ทางจังหวัดจะได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำพิพิธภัณฑฯ แห่งนี้เป็นเครื่องหล่อหลอมให้เยาวชนเป็นคนดีมีคุณธรรมจากการเรียนรู้ในเรื่องเหล่านี้

1.17.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑฯ

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. ชีวิตประวัติบุคคล
2. ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของวัด
3. วิถีชีวิตของชุมชน
4. ภูมิปัญญา

แนวคิดของนิทรรศการ

อาคารพิพิธภัณฑฯ ทั้งสองหลัง เป็นการจัดนิทรรศการเพื่อมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงวัตถุสะสม โดยแบ่งการจัดแสดงวัตถุตามประเภท หน้าที่การใช้งาน และขนาด

ในอาคารพิพิธภัณฑ์หลังแรก จัดแสดงวัตถุที่สำคัญและเก่าแก่ของวัด อาทิ พระบรม
สารีริกธาตุ พระพุทธรูปสำคัญ เครื่องถ้วย ส่วนพิพิธภัณฑ์หลังที่สอง จัดแสดงวัตถุที่มีความสำคัญ
กับวิถีชีวิตของชาวบ้านในอดีต เช่น โถง เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน และชิ้นส่วน
สถาปัตยกรรมของวัด

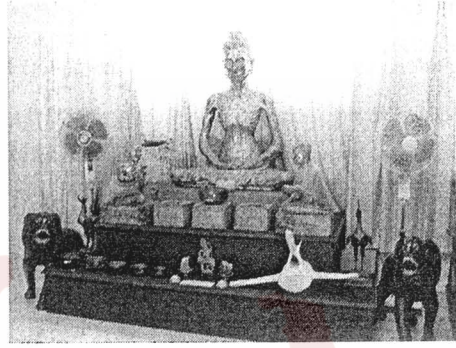

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง อาคารหลังแรก

ภาพด้านหน้าทางเข้าอาคารจัดแสดงหลังที่ ๑

ภาพพระพุทธเจ้าขณะ
บำเพ็ญทุกรกิริยาพร้อมปัญจศีล

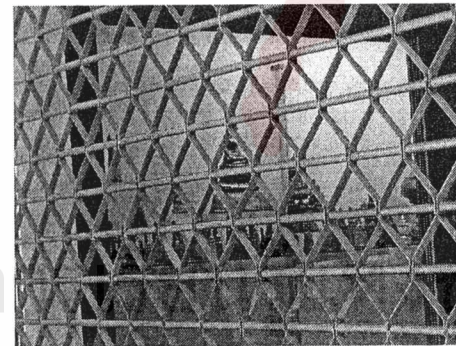
ภาพการจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา
เครื่องเคลือบ

ภาพตู้และห้องจัดแสดง
ภายในอาคารจัดแสดงหลังที่ ๑

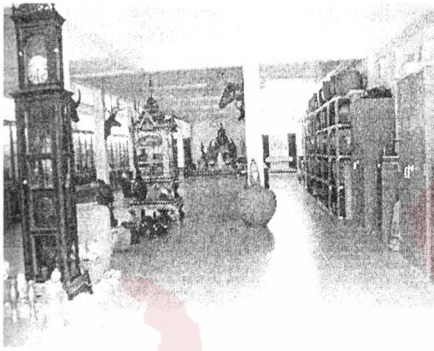

ภาพการจัดแสดงพระพุทธรูป

ภาพการป้องกันโบราณวัตถุ
ชิ้นสำคัญในการจัดแสดง

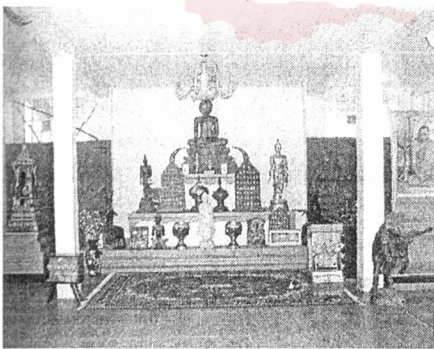
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง อาคารหลังที่สอง

ภาพบรรยากาศห้องจัดแสดงในอาคารหลังที่ 2

ภาพการจัดแสดงตู้พระธรรมและคัมภีร์

ภาพการจัดแสดงพระพุทธรูป

ภาพการจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่

ภาพบรรยากาศห้องจัดแสดง
ในอาคารหลังที่ 2

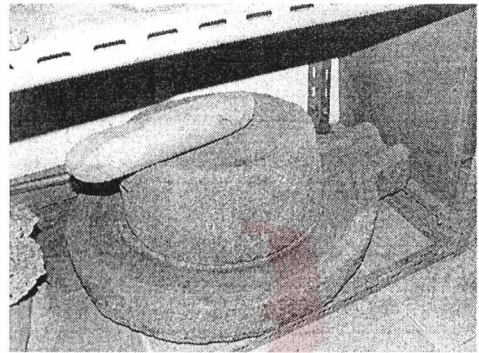
ภาพบรรยากาศห้องจัดแสดง
ในอาคารหลังที่ 2

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องแก้ว

เครื่องใช้ในชีวิตรประจำวันในอดีต

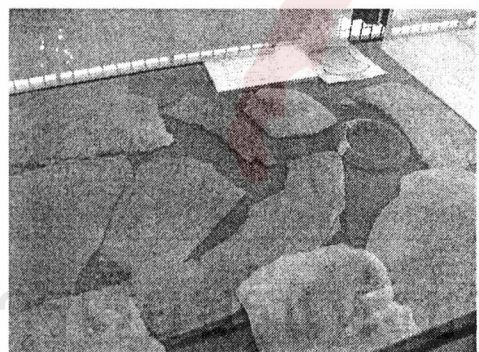
พระพุทธรูป

เครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบ

ภาพถ่ายเก่า

ชิ้นส่วนกลองมะโหรีทีก ลำริด

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	พระบรมธาตุ
ประเภท	กระดูก
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	พระบรมธาตุเป็นปูชนียวัตถุคู่บุญบารมีของเมืองตราด เชื่อ กันว่าเป็นพระบรมสารีริกธาตุจำนวน 3 องค์ มีประวัติเล่า สืบต่อกันมา เดิมได้มาจากเมืองร้างแห่งหนึ่งตอนเหนือ ของจังหวัดเชียงใหม่โดยกัปตันภู ลักษณะสีและสัณฐาน ตรงตามตำราพระบาลี คือ มีเม็ดสัณฐานเท่าเมล็ดข้าวสาร หัก เท่าเมล็ดถั่วเขียวแตก และเท่าเมล็ดพันธุ์ผักกาด มีสีดัง แก้วผลึก

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม วันสำคัญตามพุทธศาสนา

1.17.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

สิ่งของ

1.17.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

1.17.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนี้ รับผิดชอบในการทำความสะอาดและเปิดปิดอาคารทั้งสองแห่ง

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป
3. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
4. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

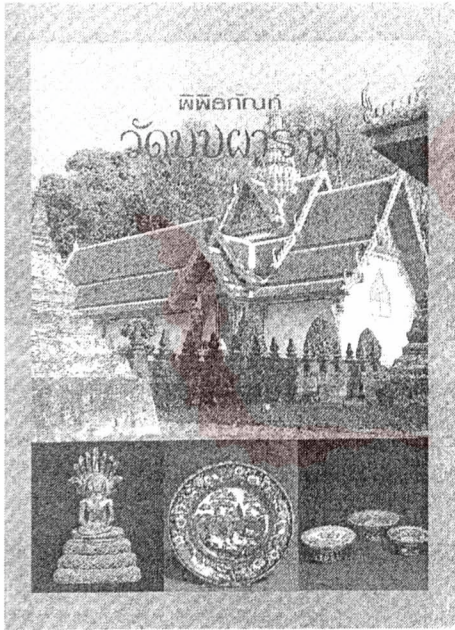
เฉลี่ยเดือนละ 2,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย/ไม่มี
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล/ไม่มี
3. การบรรยาย/ สาริต/ อบรมสาระความรู้/ไม่มี
4. กิจกรรม/ การแสดงทางวัฒนธรรม/ไม่มี
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม/ไม่มี
6. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก/ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

มีหนังสือนำชม

เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทย

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ กรมศิลปากร
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.17.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

หอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

1.17.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

บุคลากร มีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญมาดูแลโดยตรง

1.17.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. นิทรรศการมีเนื้อหาและรายละเอียดค่อนข้างเยอะ และมีแผ่นป้าย คำบรรยายมาก จนขาดความน่าสนใจ

2. ยังไม่มีการจัดกิจกรรม และการให้การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชม

จุดแข็ง

1. เป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ทำให้มีผู้คนเข้ามาชมอยู่เสมอ รวมทั้งเป็นที่รู้จัก
2. นอกจากพิพิธภัณฑ์แล้วยังมีโบราณสถานสำคัญที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมศิลปากร ซึ่งเป็นสถานที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต่อไป

1.17.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

การร่วมมือกับแหล่งการเรียนรู้และองค์กรส่วนจังหวัดในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้ชม และผลักดันให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่สำคัญของจังหวัด เนืองพื้นที่ในจังหวัดตราดยังขาดพิพิธภัณฑ์ที่นำเสนอข้อมูลที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักเมืองตราด

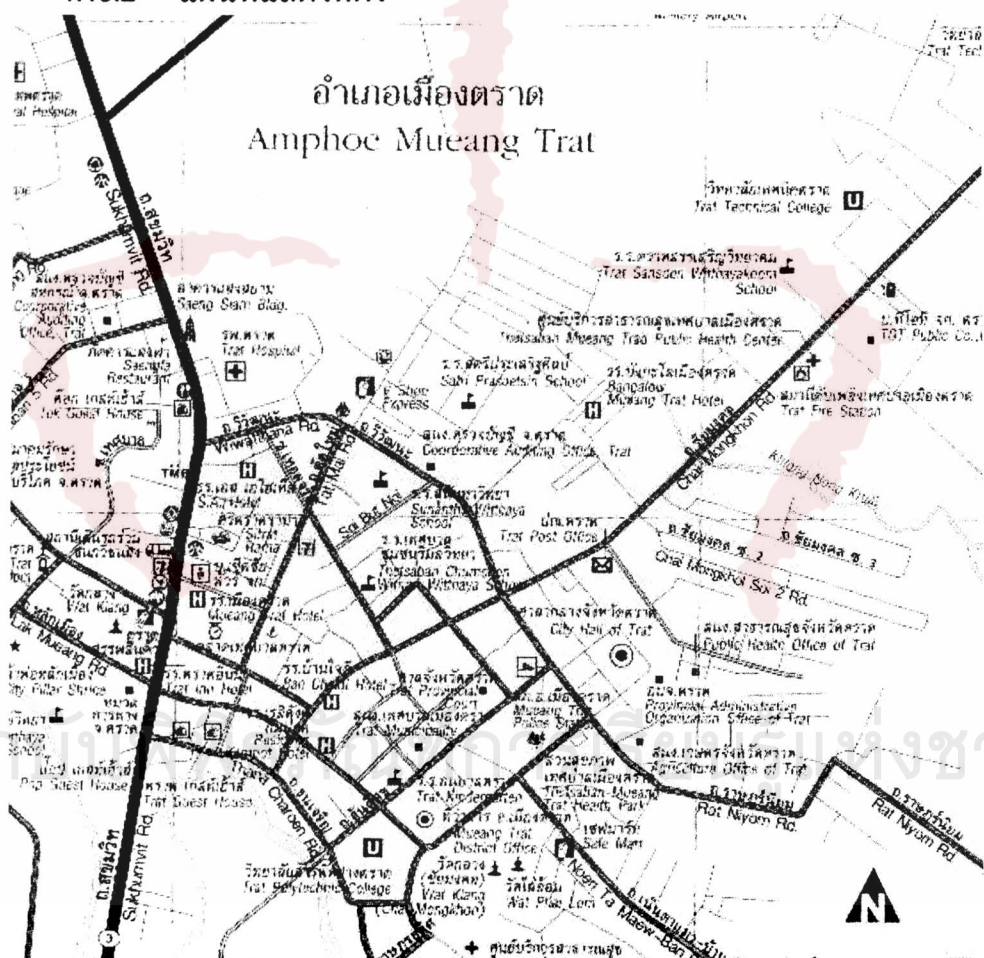
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.18 หอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

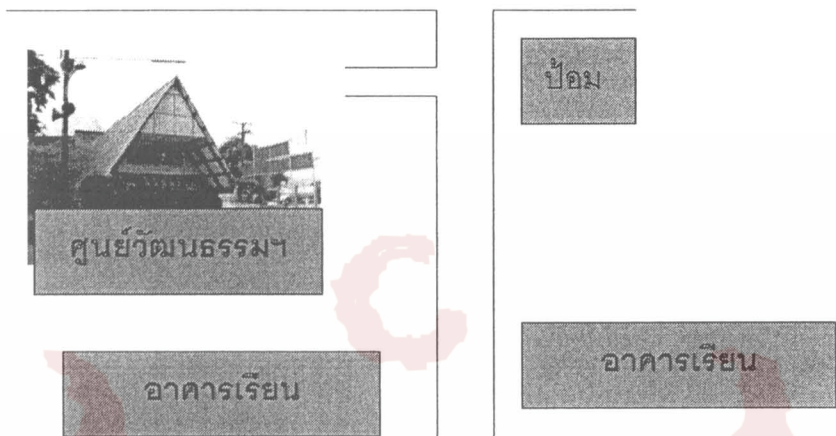
1.18.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ตราด
รหัสไปรษณีย์	23000
โทรศัพท์	039 511 209
โทรสาร	039 531 986
E-mail	-
Website	www.streetrat.th.edu

1.18.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

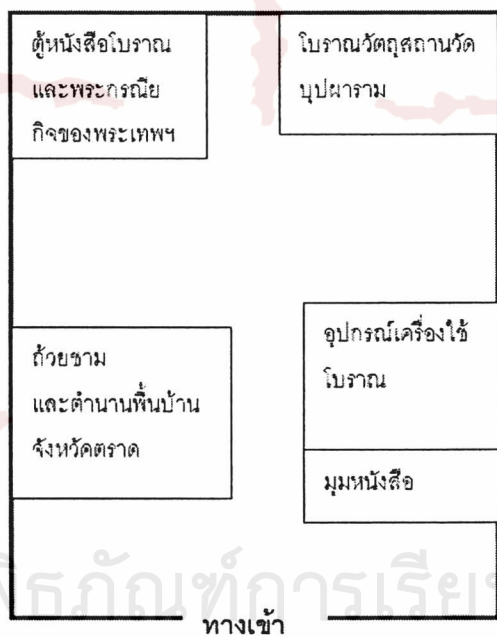
แผนที่แสดงที่ตั้งของโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

แผนผังแสดงที่ตั้งของหอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

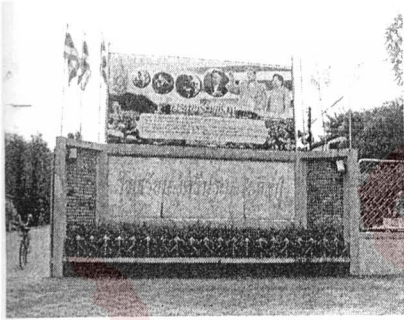
1.18.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของหอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น

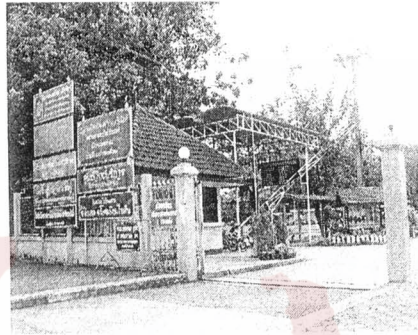

แผนผังอาคารจัดแสดงของหอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

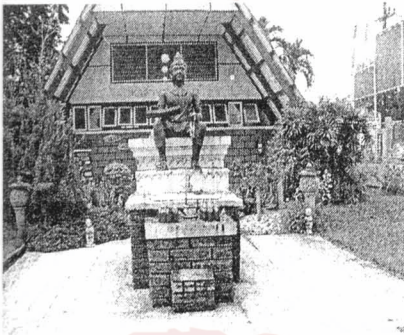
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพป้ายด้านหน้าของ
โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

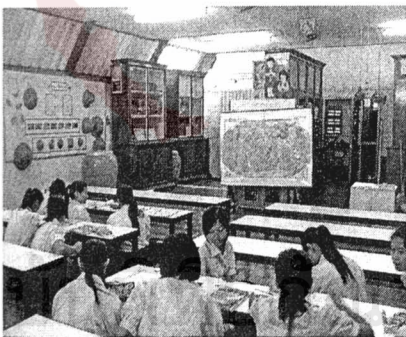
ภาพประตูทางเข้า
โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

ภาพพระบรมรูป พ่อขุนรามคำแหง
หน้าอาคารหอวัฒนธรรมนิทัศน์

ภาพอาคารหอวัฒนธรรมนิทัศน์

ภาพบรรยากาศการเรียน
การสอนที่ใช้หอวัฒนธรรมฯ เป็นห้องเรียน

ภาพป้ายนิเทศก์
หน้าอาคารหอวัฒนธรรมนิทัศน์

1.18.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล อาจารย์เสาวภา ชัยภักดิ์
ตำแหน่ง ครู คศ.2 กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ
หน่วยงาน โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

1.18.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 09.00 น. - 16.00 น. (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

1.18.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำ

การ

1.18.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ในปี 2536 โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ ได้มอบหมายให้จัดห้องเพื่อการเรียนการสอนไว้ที่ห้อง 436 ด้วยเงินบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียนและมีผู้จิตศรัทธาเพื่อใช้เป็นสถานที่เรียนวิชาท้องถิ่นของเราในหมวดสังคมศึกษา ต่อมาปลายปี 2539 จำนวนนักเรียนมากขึ้น จำเป็นต้องใช้ห้องเรียนมากขึ้น จำเป็นต้องใช้ห้องเรียนเพิ่มขึ้น ประกอบกับคุ่มพ่อบุญราชมคำแห่งว่างและขาดผู้ดูแล ทำให้อาคารเริ่มทรุดโทรม โรงเรียนจึงได้ย้ายห้องเพื่อการสอนวิชาท้องถิ่นของเราไปจัดไว้ที่คุ่มพ่อบุญราชมคำแห่งฯ และใช้ชื่อใหม่ว่า หอวัฒนธรรมนิทัศน์ เป็นส่วนหนึ่งของศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดตราด โดยเก็บรวบรวมผลงานบุคคลสำคัญทางศาสนา งานด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาพื้นบ้าน

1.18.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

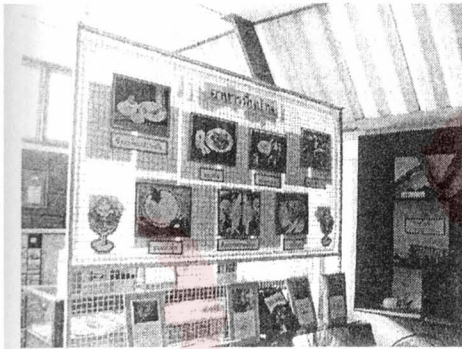
1. ชีวิตประวัติบุคคล
2. ประวัติและวิวัฒนาการด้านประวัติศาสตร์
3. วิถีชีวิต

แนวคิดของนิทรรศการ

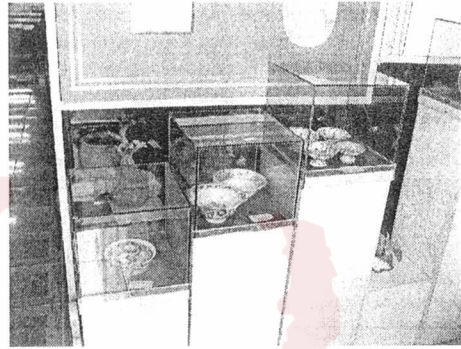
นิทรรศการของศูนย์วัฒนธรรมฯ แห่งนี้ จัดแสดงเรื่องราวประกอบกับการแสดงวัตถุทางวัฒนธรรม โดยแบ่งพื้นที่จัดแสดงต่างๆ คือ ถ้วยชามสังคโลกในตู้ มุมหนังสือสำหรับศึกษาหาความรู้ มุมเครื่องจักสาน วัตถุโบราณต่างๆ มุมหนังสือโบราณมุมพระราชกรณียกิจของพระเทพฯ ศิลาวรึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โบราณวัตถุ ฯลฯ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพป้ายนิเทศเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่

ภาพการจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา

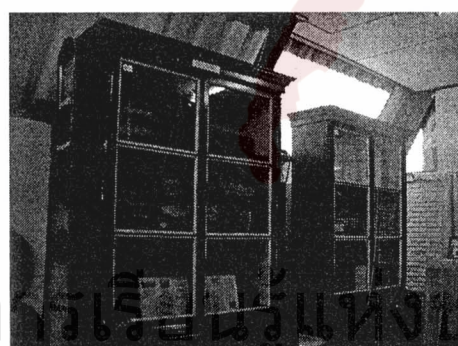
ภาพการจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา

ภาพการจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา

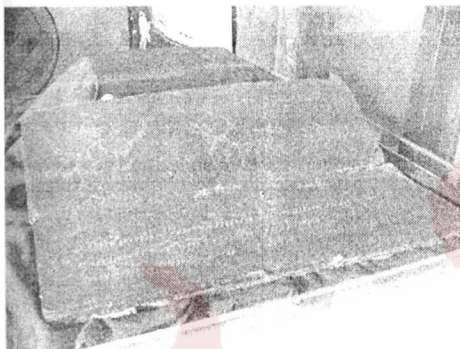

ภาพการจัดแสดงเกี่ยวกับ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

ภาพการจัดแสดงมูมนหนังสือโบราณ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เอกสาร ตำรา

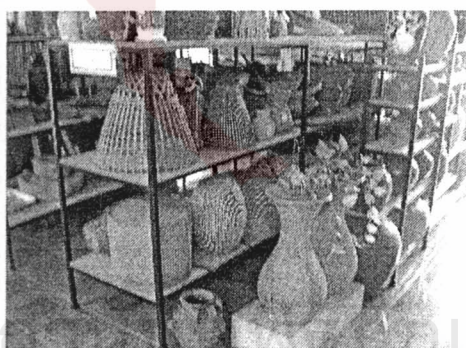
เครื่องปั้นดินเผา เครื่องเคลือบ

อุปกรณ์เทคโนโลยี

โมเดลจำลองการละเล่น

เครื่องจักสาน เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการละเล่น

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม ไม่มี

1.18.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์บางส่วน

1.18.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.18.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนเจ้าหน้าที่ 1 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยเดือนละ 200 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทย

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ โรงเรียน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.18.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
พิพิธภัณฑ์วัดนุฬาราม

1.18.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

อาคารเก่าชำรุด และมีปลวกขึ้นรบกวนอาคารจัดแสดงและวัตถุสะสม ซึ่งทางพิพิธภัณฑ์ไม่มีงบประมาณในการซ่อมบำรุง

1.18.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการค่อนข้างเก่าและชำรุด ทั้งนี้ที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้อาจ

เนื่องมาจากการไม่ได้รับความสนใจจากผู้บริหารของโรงเรียนและได้รับงบประมาณที่ค่อนข้างจำกัด

จุดแข็ง

พิพิธภัณฑฯ อยู่ในความดูแลของโรงเรียนที่เป็นหน่วยงานที่มีความสามารถในการให้การศึกษา

1.18.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑฯ

กระตุ้นและเป็นแนวร่วมให้นักเรียนจัดกลุ่ม ชุมชุม เพื่อให้นักเรียนเข้ามามีบทบาทในการดูแลและพัฒนางานพิพิธภัณฑฯ ซึ่งนอกจากจะทำให้มีบุคลากรในการปฏิบัติงานแล้วยังเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักรักษาหลักฐานทางวัฒนธรรมของตน และถ่ายทอดวิชาการด้านพิพิธภัณฑฯให้กับเด็กอีกด้วย

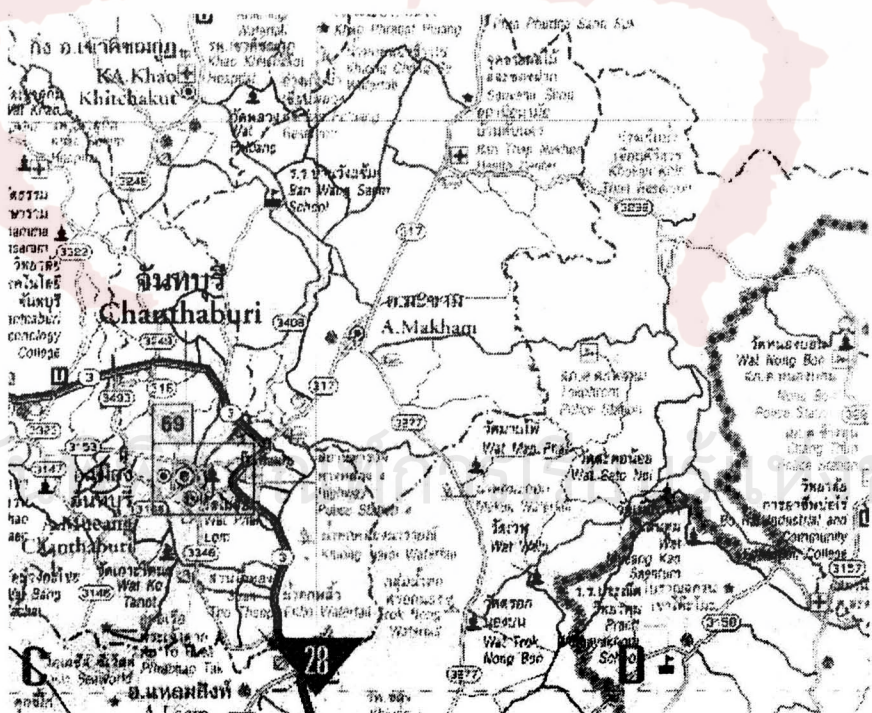
สถาบันพิพิธภัณฑฯการเรียนรู้แห่งชาติ

1.19 พิกัดพื้นที่เหมืองแร่รัตนชาติ วัดหนองบอน

1.19.1 ที่อยู่และการติดต่อ

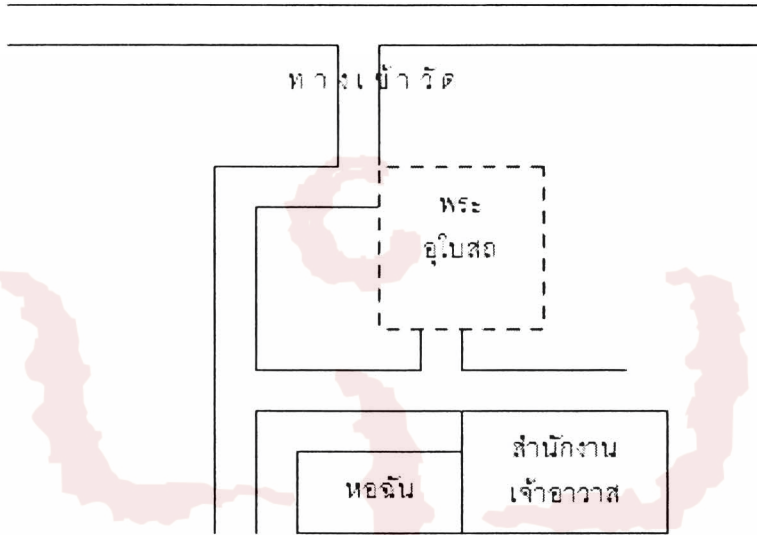
ชื่อ	วัดหนองบอน
หมู่ที่	3
ตำบล	หนองบอน
อำเภอ	บ่อไร่
จังหวัด	ตราด
รหัสไปรษณีย์	23160
โทรศัพท์	039 545 114
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.19.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดหนองบอน

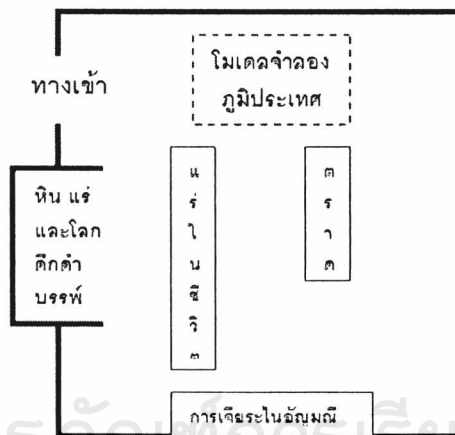
ถนนบ่อไร่หนองบอน

แผนผังแสดงที่ตั้งของหอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดหนองบอนซึ่งอยู่บริเวณชั้นใต้ดินของพระอุโบสถ

1.19.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของหอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดหนองบอน มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น (ชั้นใต้ดินของพระอุโบสถ)

แผนผังอาคารจัดแสดงหอวัฒนธรรมนิทัศน์วัดหนองบอน

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. เรื่องเกี่ยวกับจังหวัดตราด จัดแสดงลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดตราดด้วยโมเดลจำลอง และจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของจังหวัดตราด

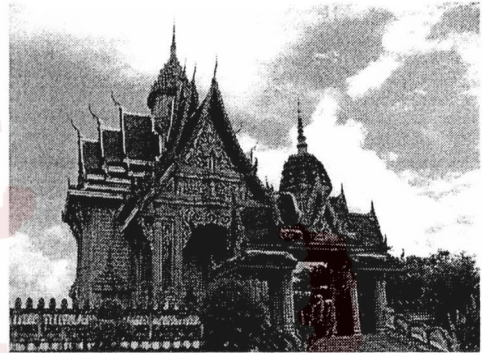
2. เรื่องเกี่ยวกับ หินแร่และโลกดึกดำบรรพ์ จัดแสดงข้อมูลทางธรณีวิทยาของ หินแร่ ด้วยการจัดตู้จำลองโปรไฟล์ของดิน ทำหุ่นนิ่งจำลองชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ดึกดำบรรพ์
3. แร่ในชีวิตประจำวันจัดแสดง ข้อมูลทางธรณีวิทยา คุณสมบัติของหิน แร่ และ การใช้ประโยชน์ พร้อมนำตัวอย่างหินแร่จริงมาประกอบด้วย
4. อัญมณี บ่อพลอย จัดแสดงหินรัตนชาติ ชนิดต่างๆ ทั้งที่ยังและผ่านการ เจียรไนย รวมถึงข้อมูลของบ่อพลอยด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพป้ายชื่อวัดด้านหน้า

ภาพพระอุโบสถซึ่งชั้นใต้ดินเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ

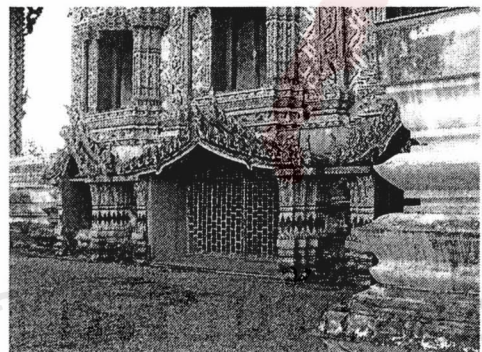
ภาพลานจอดรถและบรรยากาศภายในวัด

ภาพทางเข้าพระอุโบสถ

ภาพพระประธานภายในพระอุโบสถ

ภาพทางเข้าพิพิธภัณฑ
ซึ่งชั้นใต้ดินเป็นของพระอุโบสถ

1.19.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

ตำแหน่ง

เจ้าอาวาสวัดหนองบอน

หน่วยงาน

วัดหนองบอน

1.19.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.00 น.

1.19.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 5 วันทำ

การ

1.19.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วัดหนองบอน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด ซึ่งห่างจากตัวเมืองประมาณ 40 กิโลเมตร มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง มีภูเขาที่เป็นแหล่งหินรัตนชาติ ทำให้ชาวบ้านในแถบนี้ประกอบอาชีพการทำพลอยมาตั้งแต่อดีต รวมถึงมีการทำบ่อพลอยกัน ทำให้มีผู้คนจากถิ่นอื่นเข้ามาอยู่อาศัยเพื่อมาประกอบอาชีพนี้ หมู่บ้านนี้จึงเป็นหมู่บ้านใหญ่ ต่อมาเมื่อวัตถุนั้นแร่ จากธรรมชาติ หมดยลงทำให้การประกอบการบ่อพลอยก็ปิดกิจการไป

ต่อมาเมื่อวัดได้ดำเนินการสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ จึงได้มีโครงการที่จะสร้างพิพิธภัณฑ์ เพื่อแสดงวัตถุสะสมของวัดและเพื่อแสดงประวัติศาสตร์สำคัญของพื้นที่ จึงจัดตั้ง

พิพิธภัณฑ์เมืองแร่รัตนชาติ วัดหนองบอน ขึ้นบริเวณชั้นใต้ดินของโบสถ์ โดยได้รับความร่วมมือจากกรมทรัพยากรธรณี ในการจัดทำนิทรรศการถาวร

1.19.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. วิถีชีวิตของผู้ประกอบเหมืองพลอย
2. ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านธรณีวิทยา และข้อมูลเบื้องต้นของจังหวัด

ตราด

แนวคิดของนิทรรศการ

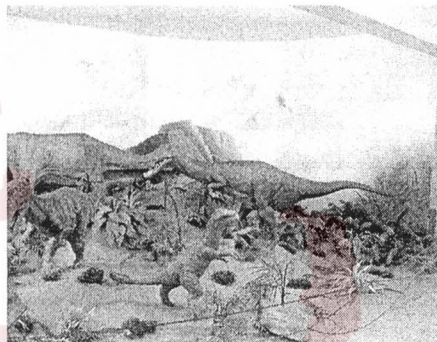
1. เรื่องเกี่ยวกับจังหวัดตราด จัดแสดงลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดตราดด้วยโมเดลจำลอง และจัดแสดงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของจังหวัดตราด
2. เรื่องเกี่ยวกับ หินแร่และโลกดึกดำบรรพ์ จัดแสดงข้อมูลทางธรณีวิทยาของหินแร่ ด้วยการจัดตู้จำลองโปรไฟล์ของหิน ทำหุ่นนิ่งจำลองชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ดึกดำบรรพ์
3. แร่ในชีวิตประจำวันจัดแสดง ข้อมูลทางธรณีวิทยา คุณสมบัติของหิน แร่ และการใช้ประโยชน์ พร้อมนำตัวอย่างหินแร่จริงมาประกอบด้วย
4. อัญมณี บ่อพลอย จัดแสดงหินรัตนชาติ ชนิดต่างๆ ทั้งที่ยังและผ่านการเจียรไนย รวมถึงข้อมูลของบ่อพลอยด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

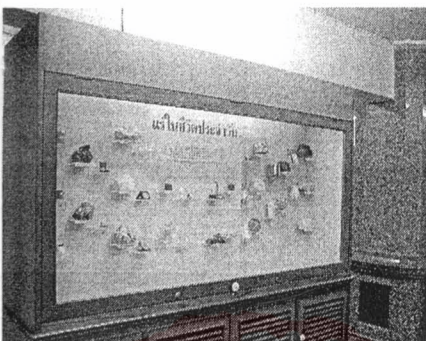
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพการจัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับจังหวัดตราด

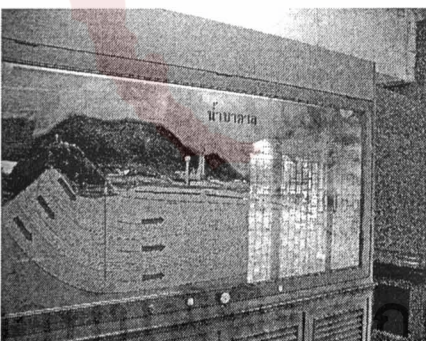
ภาพหุ่นนิ่งสัตว์ในยุคดึกดำบรรพ์

ภาพการจัดแสดงแร่ในชีวิตประจำวัน

ภาพการจัดแสดงอัญมณี

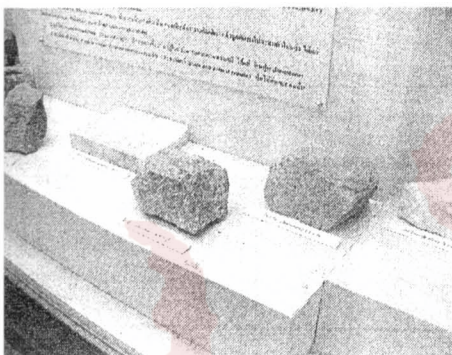

ภาพตู้จัดแสดงโปรไฟล์ดิน

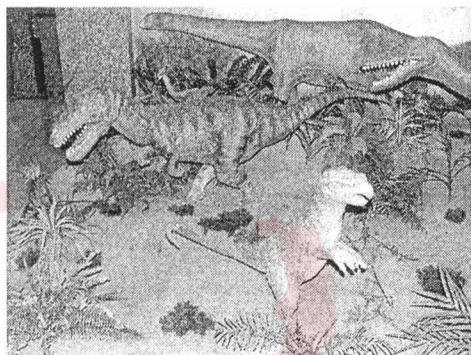

ภาพบรรยากาศห้องจัดแสดง

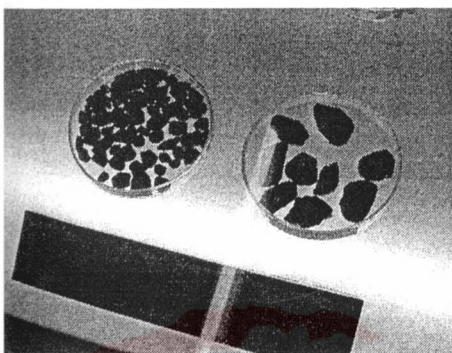
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

แร่ หินชนิดต่างๆ

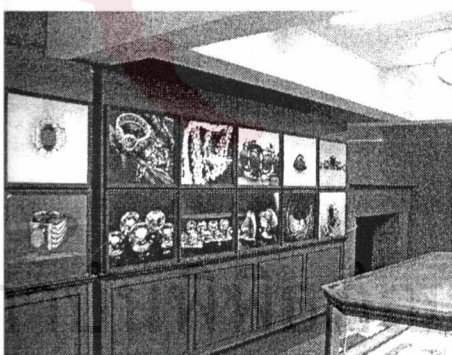
ภาพหุ่นนิ่งจำลอง

อัญมณี

เครื่องมือในการทำพลอย

ป้ายไฟ ใช้ในการแสดงรูปภาพ

โมเดลจำลองลักษณะภูมิประเทศ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม วันครบรอบปี ของอดีตเจ้าอาวาส

- 1.19.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**
มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
- 1.19.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**
ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม
วัตถุสิ่งของ
- 2.19.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**
ไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล มีเพียงพระลูกวัดคอยเปิดปิดเมื่อมีผู้มาติดต่อชม
- ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
 2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
 3. นักท่องเที่ยวในประเทศ
 4. บุคคลทั่วไป
 5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
- สถิติผู้เข้าชมต่อปี
เฉลี่ยเดือนละ 200 คน
- การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์
1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย/ไม่มี
 2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล/ไม่มี
 3. การบรรยาย/ สาธิต/ อบรมสาระความรู้/ไม่มี
 4. กิจกรรม/ การแสดงทางวัฒนธรรม/ไม่มี
 5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม/ไม่มี

6. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก/ไม่มี

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. มีหนังสือนำชม/ไม่มี
2. เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทย/ไม่มี
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่/ไม่มี
4. การประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์/ไม่มี
5. การประชาสัมพันธ์สื่อ/ไม่มี
6. การออกชุมชน/ไม่มี

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ กรมทรัพยากรธรณี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.19.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์วัดบุปผาราม

1.19.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

1.19.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

พิพิธภัณฑ์ยังไม่เป็นที่รู้จักเท่าที่ควร ประกอบกับอยู่ในพื้นที่ที่ห่างจากตัวเมือง
การเดินทางไม่สะดวกหากไม่มีรถส่วนตัวจึงทำให้ไม่มีลูกค้ากลุ่มใหม่

จุดแข็ง

1. มีการสร้างห้องจัดแสดงที่มีประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัย
2. มีนิทรรศการที่น่าสนใจและเป็นพิพิธภัณฑ์เดียวในจังหวัดตราดที่แสดงเรื่องราวเฉพาะทางด้านธรณีวิทยาและการทำเหมืองพลอย

1.19.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

เนื้อหาในนิทรรศการน่าสนใจแต่นิทรรศการมีอายุการใช้งานนานแล้ว จึงควรซ่อมบำรุงส่วนที่ชำรุดและเพิ่มเติมข้อมูลใหม่ในบางส่วน รวมทั้งพิพิธภัณฑ์ยังไม่เป็นที่รู้จัก จึงควรประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

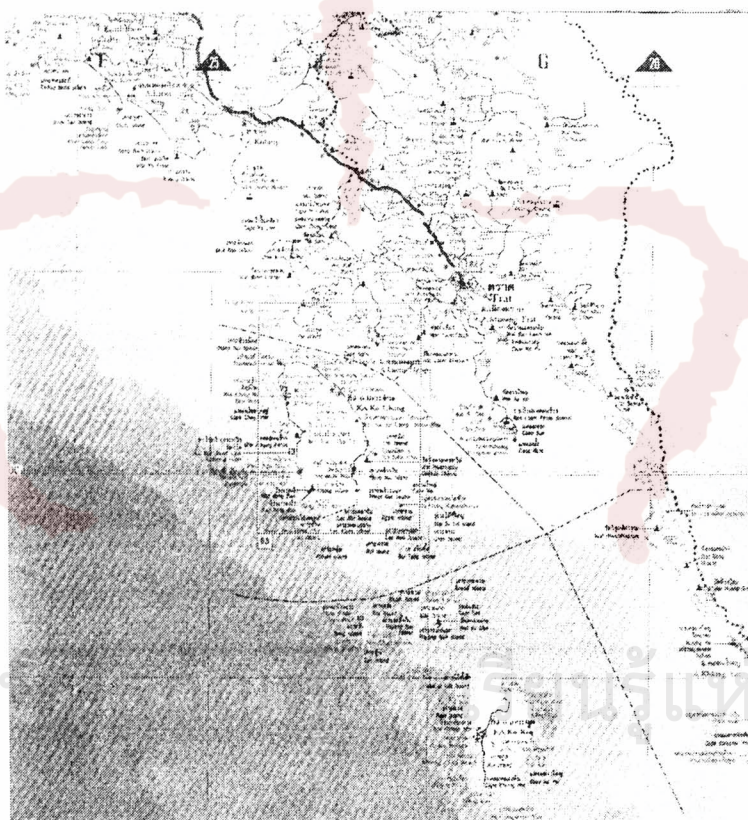
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.20 ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นอิงถิ่นฐาน โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม

1.20.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม
อำเภอ	คลองใหญ่
จังหวัด	ตราด
รหัสไปรษณีย์	23110
โทรศัพท์	039 581 192
โทรสาร	039 581 192
E-mail	-
Website	-

1.20.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

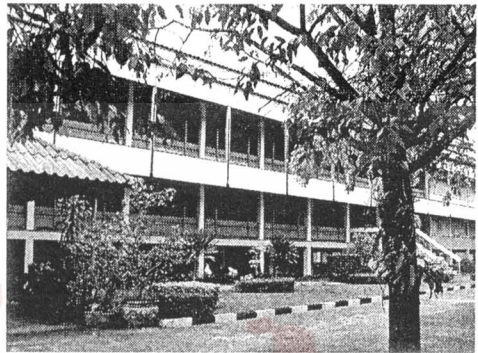

แผนที่แสดงที่ตั้งของโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพถ่ายป้ายโรงเรียนด้านหน้า

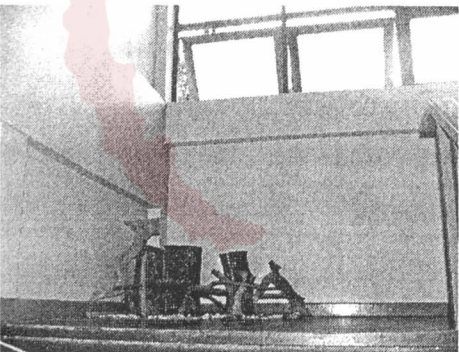
ภาพอาคารเรียน

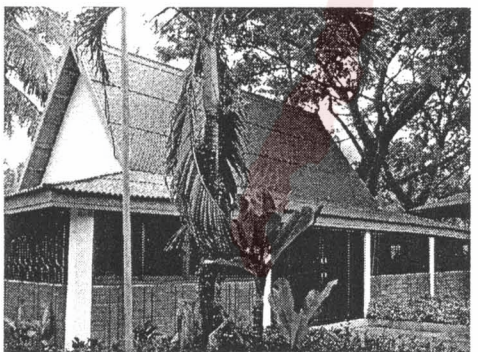
ภาพลานจอดรถ

ภาพห้องเรียนของโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม

ภาพการจัดแสดงวัตถุทางวัฒนธรรม

ภาพอาคารที่เป็นที่ตั้งของศูนย์วัฒนธรรมฯ
ในพื้นที่ของมุมบริเวณอาคารเรียน

1.20.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล	อุทุมพร เชาสถิตย์
ตำแหน่ง	คุณครู กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ
หน่วยงาน	วัดหนองบอน

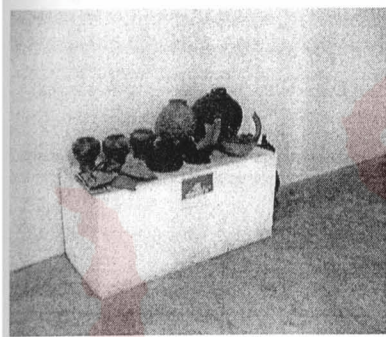
1.20.5 ประวัติความเป็นมา

ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นอิงถิ่นฐาน เป็นโครงการที่ทางโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม วางแผนจัดตั้งขึ้นในปีการศึกษา 2551 โดยได้วางแผนที่จะทำศูนย์วัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาด้านการทำมาหากินของคนในชุมชน รวมถึงวิถีชีวิตของคนในชุมชน โดยได้ทำโครงการเพื่อสำรวจวัตถุเข้ามาจัดแสดง และใช้วัตถุจัดแสดงที่เดิมโรงเรียนมีอยู่จากการทำพิพิธภัณฑ์ของโรงเรียน ซึ่งในขณะนี้โรงเรียนอยู่ในระหว่างการพิจารณาทุนสนับสนุนทางท้องถิ่น และเตรียมที่จะผลักดันให้ศูนย์แห่งนี้เป็นศูนย์วัฒนธรรมของอำเภอต่อไป

ปัจจุบันมีคุณครูที่รับผิดชอบ 2 ท่าน คือ คุณครูอภิญญา รัตนวรชาติ และคุณครูอุทุมพร เชาสถิตย์ และอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

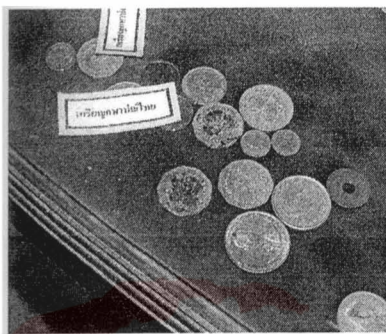
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

ตู้จัดแสดงเงินตรา

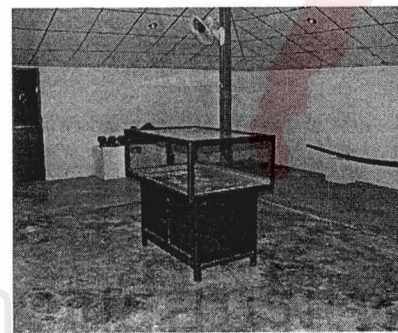
เหรียญ

เครื่องจักสาน

เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตรประจำวัน

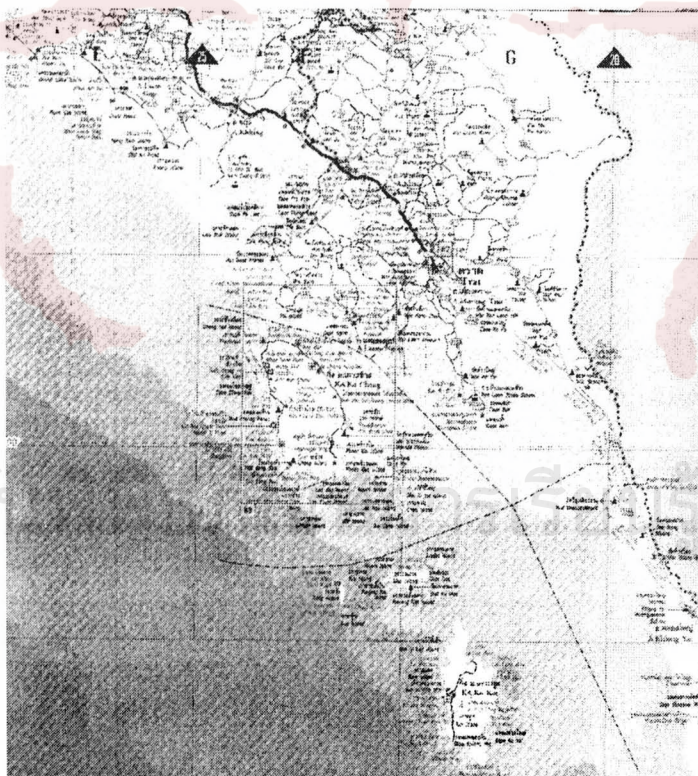
สิ่งของจัดแสดงเดิม

1.21 **พิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**
ศูนย์ราชการศูนย์สภากาชาดไทย เขาล้าน
 (The History of Rajakarun, Thai Red Cross Center Khaolan)

1.21.1 **ที่อยู่และการติดต่อ**

ชื่อ	ศูนย์ราชการศูนย์สภากาชาดไทย เขาล้าน
ผู้ปณ.	13
อำเภอ	คลองใหญ่
จังหวัด	ตราด
รหัสไปรษณีย์	23110
โทรศัพท์	039 521 838, 501 015, 087 600 0686
โทรสาร	039 521 621
E-mail	khaolan@redcross.or.th
Website	http://www.redcross.or.th/khaolan

1.21.2 **แผนที่แสดงที่ตั้ง**

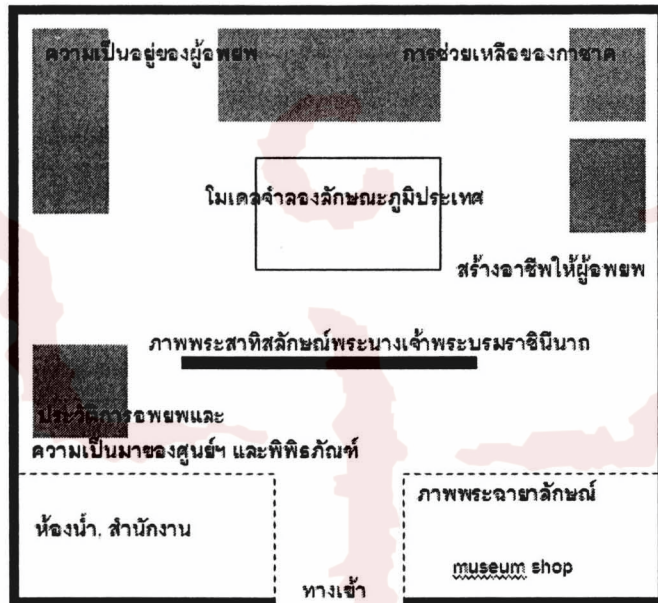

แผนที่แสดงที่ตั้งของศูนย์ราชการศูนย์สภากาชาดไทย เขาล้าน

1.21.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์ มีการจัดนิทรรศการทั้งหมด 1 ชั้น

แผนผังอาคารจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์

มีการจัดแบ่งเรื่องราวเป็นห้องต่างๆ จำนวน 5 ส่วน ดังนี้

1. ประวัติการอพยพและความเป็นมาของศูนย์ราชการุณย์ฯ และพิพิธภัณฑ์
2. ความเป็นอยู่ของผู้ป่วย
3. การช่วยเหลือของกาชาด
4. พระมหากษัตริย์คุณในการพระราชทานการช่วยเหลือ
5. วัตถุทางวัฒนธรรม จากเหตุการณ์ เช่น ของติดตัวผู้ป่วย ธงของศูนย์ ผลงานจากการสร้างอาชีพ เป็นต้น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

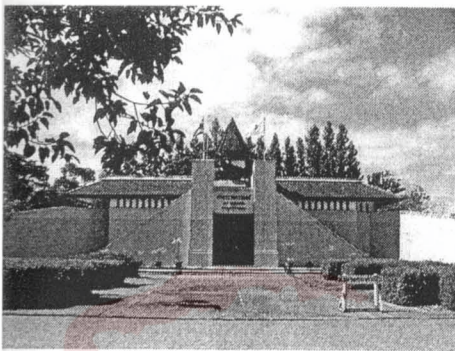
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพป้ายชื่อศูนย์สภากาชาดไทย
บริเวณถนนตราด-คลองใหญ่

ภาพทางเข้าศูนย์สภากาชาดไทย
บริเวณถนนตราด-คลองใหญ่

ภาพศาลาราชการุณย์
ซึ่งเป็นอาคารที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์

ภาพด้านหน้าศาลาราชการุณย์

ภาพที่จุดดรอ

ภาพที่พักของศูนย์สภากาชาดไทย
เขาล้าน บริเวณหาดราชการุณย์

1.21.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล	นายสุวรรณ พิมลแสงสุริยา
ตำแหน่ง	ผู้จัดการศูนย์ราชการุณย์ฯ
หน่วยงาน	ศูนย์ราชการุณย์สภาภาษาไทย เขาล้าน

1.21.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวันพฤหัสบดี-วันจันทร์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

เวลา 09.00 - 16.00 น.

1.21.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 5 วันทำการ

การ

1.21.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ศูนย์ราชการุณย์สภาภาษาไทย เขาล้าน เดิมมีนามว่า" ศูนย์สภาภาษาไทย เขาล้าน" เกิดขึ้นจากพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกา สภาภาษาไทยได้มีพระราชเสาวนีย์ให้สภาภาษาไทย จัดตั้งศูนย์รับผู้อพยพชาวกัมพูชาจำนวนนับแสนคน ณ บริเวณบ้านเขาล้าน ตำบลไม้รูด อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ในโอกาส ที่ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมผู้อพยพที่ได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2522

ในระยะแรกผู้อพยพทำที่พักอาศัยอยู่ที่ใต้ต้นไม้โดยใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่ เช่น ผ้าขาวม้า เป็นเครื่องบังแดดบังฝน ต่อมาได้รับการแจกผ้าพลาสติกเพื่อใช้เป็นที่พักบังแดดบังฝนในระยะต่อมาได้มีการก่อสร้างเพิงเป็นที่พักชั่วคราวทำด้วยไม้ไผ่หลังคามุงแฝกและใบจาก พร้อมกัน

นี้ได้สร้างเพิงชั่วคราวเพื่อใช้เป็นที่พักในการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพ รวมทั้งที่พักและหน่วยพยาบาล ในเวลาต่อมาจึงได้สร้างอาคารถาวร ประกอบด้วยสถานที่เลี้ยงเด็กกำพร้า โรงฝึกอบรมโรงเรียน และบ้านพัก ศูนย์สภากาชาดไทย แห่งนี้ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือชาวกัมพูชาอพยพอยู่ 7 ปีเศษ ได้ปิดลงอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2529 เมื่อปิดศูนย์ฯ สภากาชาดไทยได้ขอให้กองทัพเรือส่งทหารเข้ามาดูแลพื้นที่ กองทัพเรือได้จัดให้ชุดควบคุมทหารพรานนาวิกโยธินที่ 3 เข้ามาอยู่ดูแลพื้นที่สถานที่ดังกล่าวถูกปล่อยให้รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์แต่อย่างใด

สำหรับพิพิธภัณฑ์นั้น เมื่อปี 2535 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย ทรงมีพระราชดำริให้สภากาชาดไทย จัดทำโครงการพัฒนาศูนย์สภากาชาดไทยแห่งนี้เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถสภานายิกาสภากาชาดไทย ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 60 พรรษา ได้พระราชทานแนวทางการพัฒนาไว้ 3 ประการ คือ

1. จัดสร้างพิพิธภัณฑ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานแห่งพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานแก่ชาวไทยชายแดนและชาวกัมพูชาอพยพ พระราชทานนามอาคารพิพิธภัณฑ์ นี้ว่า "ศาลาราชการุณย์" สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2535 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเปิดพิพิธภัณฑ์ เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2537 ภายในพิพิธภัณฑ์จัดแสดงความเป็นมาและสภาพความเป็นอยู่ของชาวกัมพูชาอพยพ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือของสภากาชาดไทยที่มีต่อผู้อพยพ รวมทั้งสิ่งของที่ผู้อพยพนำติดตัวมา

2. จัดเป็นสถานที่เข้าค่ายฝึกอบรมเยาวชนทั้งยุวกาชาด ลูกเสือ เนตรนารี นักเรียน นิสิต นักศึกษา ฯลฯ.

3. ปรับปรุงพื้นที่ชายหาดให้เป็นสถานที่พักผ่อน สำหรับบุคคลทั่วไป

1.21.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. พระราชประวัติ, พระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

2. ประวัติการอพยพของชาวกัมพูชาในสงครามอินโดจีน

แนวคิดของนิทรรศการ

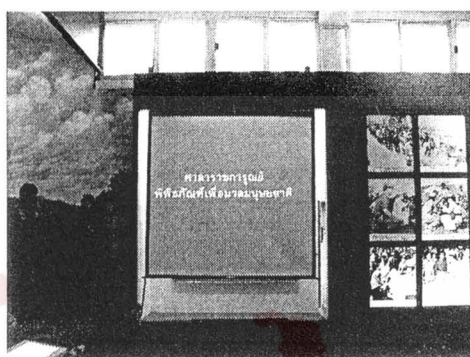
1. ประวัติการอพยพและความเป็นมาของศูนย์ราชการศูนย์ฯ และพิพิธภัณฑ์ฯ จัดแสดงภาพถ่ายเหตุการณ์การอพยพชาวกัมพูชาและมัลดีมีเดียแสดงประวัติความเป็นมาของศูนย์ฯ และการสร้างพิพิธภัณฑ์ฯ ใน VTR นี้มีการอัญเชิญพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่เกี่ยวกับการพระราชทานความช่วยเหลือซึ่งเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นต่อผู้อพยพ
2. ความเป็นอยู่ของผู้อพยพชาวกัมพูชา จำลองสภาพความเป็นอยู่ของผู้อพยพด้วยการทำประติมากรรมหุ่นนิ่ง และที่פקจำลอง ที่สามารถแสดงชีวิตความเป็นอยู่ในขณะนั้น
3. การช่วยเหลือของกาชาด จำลองการช่วยเหลือของกาชาด เช่น การดูแลสุขภาพ การมอบสิ่งของที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต
4. พระมหากรุณาธิคุณในการพระราชทานการช่วยเหลือ ภาพพระสาทิสลักษณ์ขณะเสด็จมายังศูนย์อพยพ เพื่อพระราชทานความช่วยเหลือ รวมทั้งมีการจัดแสดงโมเดลภูมิทัศน์จำลองของพื้นที่การอพยพ เพื่อให้เข้าใจสภาพภูมิประเทศมากขึ้น
5. วัตถุทางวัฒนธรรมจากเหตุการณ์ แม้ว่าเหตุการณ์ครั้งนั้นจะสิ้นสุดลง แต่ยังมีประจักษ์พยานซึ่งเป็นข้อเตือนใจถึงสงคราม ทางพิพิธภัณฑ์จึงได้นำวัตถุสะสมจากศูนย์อพยพเหล่านั้นมาจัดแสดงไว้ อาทิ ของติดตัวผู้อพยพ จำพวก เงินตรา เครื่องใช้โลหะ ภาชนะสำริด ธงผืนแรกของศูนย์ช่วยเหลือผู้อพยพฯ และผลงานจากการสร้างอาชีพ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

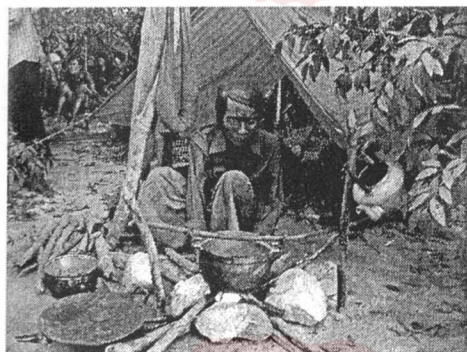
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพนิทรรศการเกี่ยวกับการอพยพ
ของชาวกัมพูชาในสงครามฯ

ภาพมุมแสดงวีทีอาร์
เกี่ยวกับประวัติของศูนย์และการสร้างพิพิธภัณฑ์

ภาพจำลองชีวิตความเป็นอยู่
ของชาวกัมพูชาที่อพยพ

ภาพจำลองการให้ความช่วยเหลือชาวกัมพูชา

ภาพจำลองการให้ความช่วยเหลือชาวกัมพูชา

ภาพพระบรมสาทิสลักษณ์และตู้แสดงลักษณะ
ภูมิประเทศบริเวณเขาล้าน เทือกเขาบรรทัด

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุประสงค์

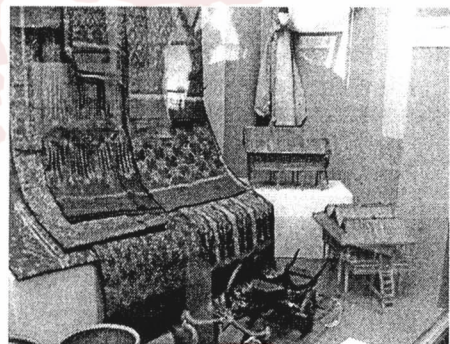
ภาพหุ่นนิ่งจำลองชีวิตความเป็นอยู่

ภาพภูมิประเทศจำลอง

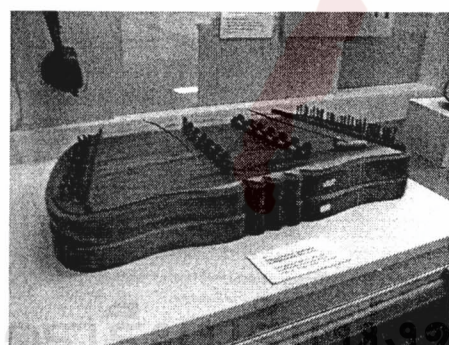
ภาชนะสำริด เครื่องเครื่องใช้

ผ้า

ภาพถ่ายและเครื่องจักสาน

เครื่องดนตรี

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	ตราสัญลักษณ์ประจำตำแหน่ง
ประเภท	สำริด
กำหนดอายุ	-
คำบรรยาย	ตราสัญลักษณ์ประจำตำแหน่งทำจาก สำริด เป็นโลหะวัตถุที่ชาวกัมพูชานำติด ตัวมาในระหว่างอพยพ ตราสัญลักษณ์นี้ เป็นสัญลักษณ์ประจำตำแหน่งของผู้นำ โดยได้นำมามอบให้ที่ศูนย์ฯ เพื่อ เป็นสัญลักษณ์แสดงว่าบัดนี้เขมรได้แตก แล้ว

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระ

เจ้าอยู่หัว พระบรมราชูปถัมภ์ สภาภาษาชาติไทย ทรงพระชนมายุ 80 พรรษา

กิจกรรม

กิจกรรมของสภาภาษาชาติไทยและศูนย์ราชการศูนย์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.21.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.21.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.21.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 35 คน ได้แก่

เจ้าหน้าที่ส่วนงานพิพิธภัณฑ์	จำนวน	1	คน
เจ้าหน้าที่ส่วนสำนักงาน	จำนวน	5	คน
เจ้าหน้าที่อื่นๆ	จำนวน	29	คน
ผู้จัดการศูนย์ฯ	จำนวน	1	คน
ลูกจ้างประจำ	จำนวน	3	คน
ลูกจ้างชั่วคราวนักการภารโรงฯ	จำนวน	13	คน
ลูกจ้างโครงการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้	จำนวน	10	คน
ลูกจ้างรายวัน	จำนวน	2	คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป
2. นักท่องเที่ยวในประเทศ
3. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
4. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
5. นักวิชาการ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยเดือนละ 1,000 คน

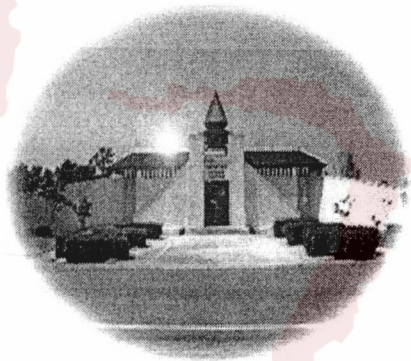
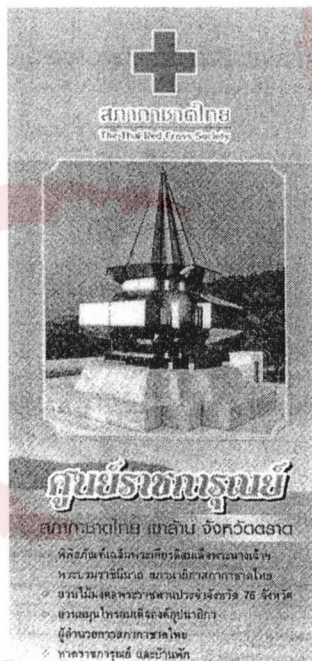
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ
ภาษาไทยและร้านจำหน่ายของที่ระลึก

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1. มีหนังสือนำชม
2. เอกสารแนะนำ มีแผ่นพับภาษาไทย
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่
4. การประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์
5. การประชาสัมพันธ์สื่อ
6. การออกชุมชน

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ สภาอากาศไทย
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.21.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ศึกษาพรรณไม้ สวนไม้มงคล พระราชทาน 76 จังหวัด สวนสมุนไพร สวนไม้ในพุทธประวัติ และป่าชายเลน

1.21.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

1.21.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

ที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ต้องใช้ระยะเวลาการเดินทางค่อนข้างนาน

จุดแข็ง

1. เป็นพิพิธภัณฑ์ที่ได้รับความดูแลเอาใจใส่จากหน่วยงานหลักเป็นอย่างดี
2. ภายในศูนย์ราชการกาญจนา มีการให้บริการหลายรูปแบบ อาทิ บ้านพักตากอากาศ สถานที่ตากอากาศ ร้านอาหาร ค่ายพัก จึงเป็นผลพลอยได้ที่ทำให้มีคนเข้ามาดูนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์เพื่อทำความรู้จักศูนย์ราชการกาญจนาอย่างต่อเนื่อง

1.21.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

การขยายความและพัฒนานิทรรศการ เนื่องจากพิพิธภัณฑ์มีวัตถุประสงค์ที่เป็นหลักฐานทางวัฒนธรรมของผู้พยพ ซึ่งหากทำการศึกษาก็จะสามารถต่อยอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นได้

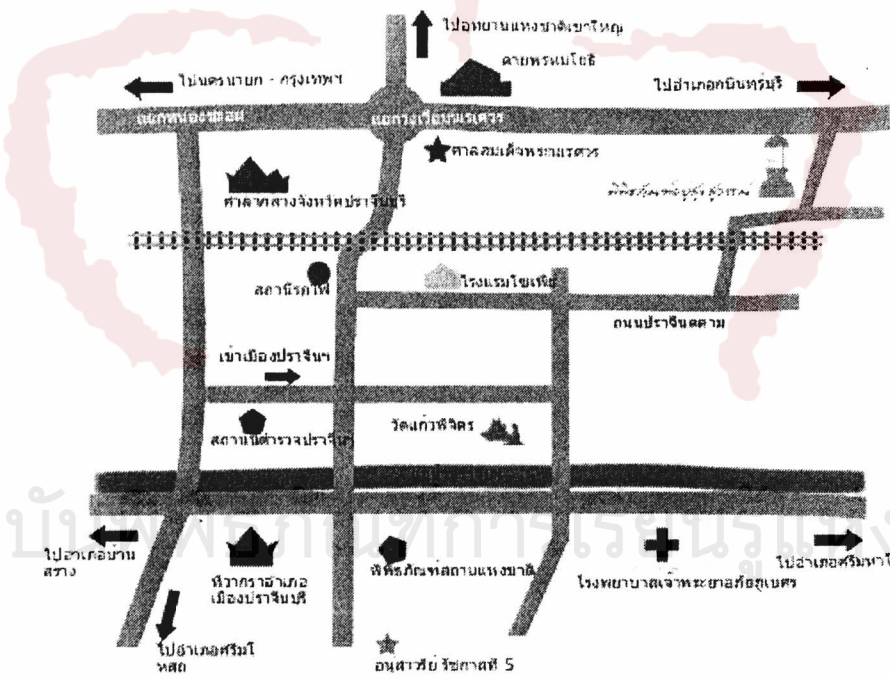
สถาปนาพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.22 ห้องเกียรติยศกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์

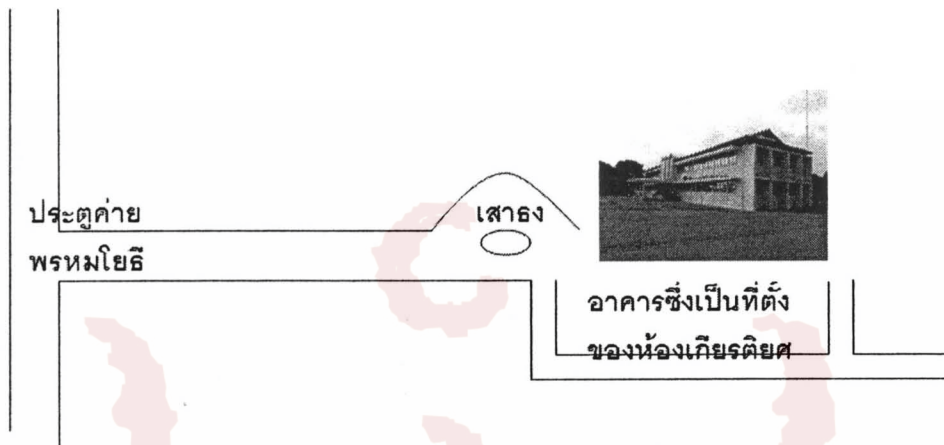
1.22.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	กองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ ค่ายพรหมโยธี
ตำบล	บ้านพระ
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25230
โทรศัพท์	037 471 438-9 ต่อ ฝ่ายกำลังพล.ร.2 รอ. หรือติดต่อทบ. 63311
E-mail	-
Website	-

1.22.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

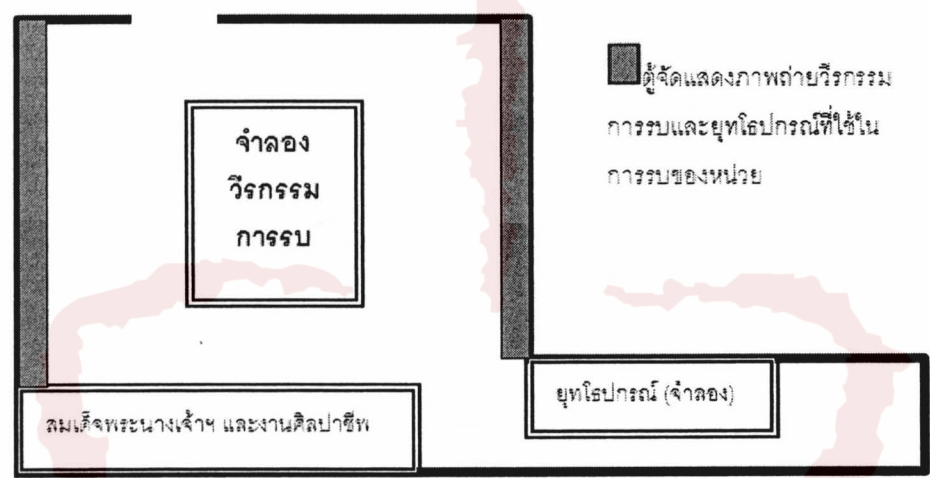

แผนที่แสดงที่ตั้งค่ายพรหมโยธี

แผนที่ห้องเกียรติยศกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์

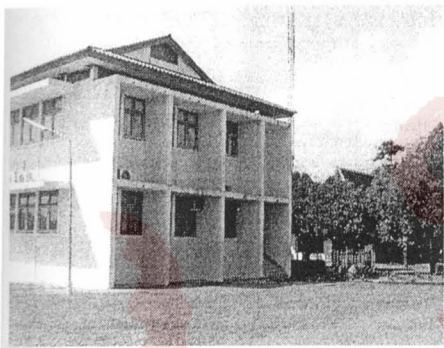
1.22.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

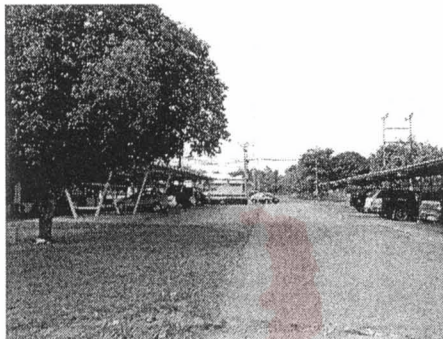
ผังการจัดแสดงห้องเกียรติยศกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ทางเข้าหอเกียรติยศ
ซึ่งอยู่ที่ตึกกองบัญชาการ

ที่จอดรถข้างตึกกองบัญชาการ
ซึ่งเป็นที่ตั้งของหอเกียรติยศ

ตึกกองบัญชาการซึ่งเป็นที่ตั้งของหอเกียรติยศ

สนามด้านหน้าตึกกองบัญชาการ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.22.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

พ.ท.ปัญญา ตั้งความเพียร

ตำแหน่ง

หัวหน้าฝ่ายกำลังพล พล.ร.2 รอ.

หน่วยงาน

กองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์
ค่ายพรหมโยธี

ผู้ดูแล

ส.อ. ธนพงศ์ ใจภักดี

ตำแหน่ง

เสมียนพิมพ์ดีด ฝ่ายกำลังพล พล.ร.2 รอ.

หน่วยงาน

กองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์
ค่ายพรหมโยธี

1.22.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดเฉพาะวันที่มีคณะมาตรวจเยี่ยม หรือวันสำคัญของหน่วยงาน

1.22.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำ

การ

1.22.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ห้องเกียรติยศกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์

1.22.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ประวัติการรบ ยุทธโศภรณ์ และความเป็นมาของผู้กล้า

แนวคิดของนิทรรศการ

1. ยานพาหนะ ยุทธโศภรณ์จำลอง
2. หุ่นจำลองการฝึกการรบ
3. พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
4. หุ่นจำลองแสดงจิตมวยไทย
5. หุ่นจำลองแสดงหลุมหลบภัยในอดีต

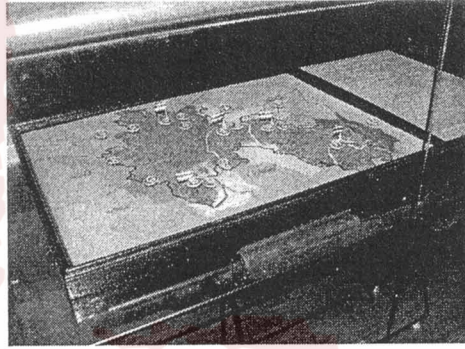
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

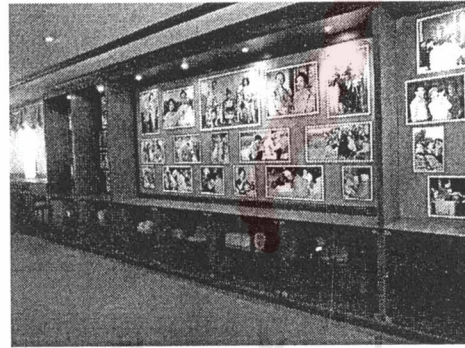
ภาพถ่ายประวัติหน่วยและทหารผู้กล้า

รวมทั้งจัดแสดงโมเดลจำลองการฝึกและแสดงยุทธโปกรณ์ที่ใช้ในสงคราม

ตู้จัดแสดงเกียรติประวัติของหน่วย

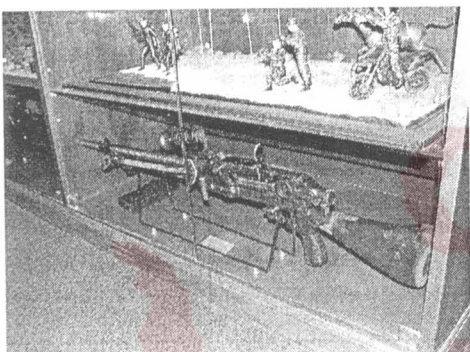
โมเดลจำลองลักษณะภูมิประเทศในสนามรบ

โมเดลจำลองลักษณะภูมิประเทศในสนามรบ

นิทรรศการสมเด็จพระนางเจ้าฯ
พระบรมราชินีนาถและงานศิลปาชีพ

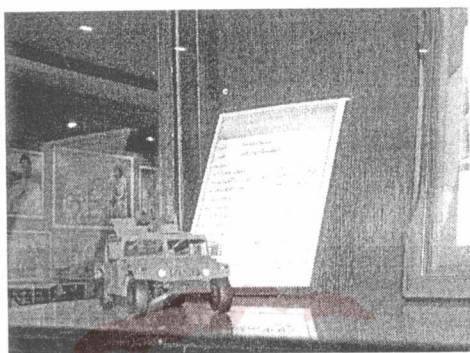
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

ยุทโธปกรณ์ที่ใช้ในการรบ

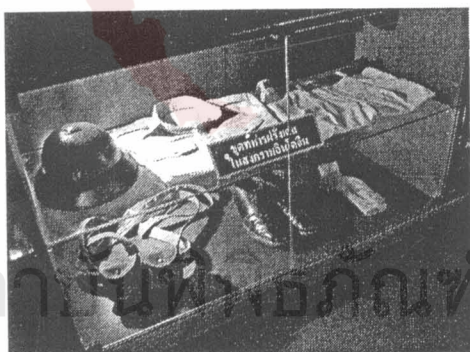
สื่อมวลชนมีเดีย

ยุทโธปกรณ์จำลอง

เอกสารและเครื่องแต่งกาย

เครื่องแต่งกาย

เครื่องจักสาน

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

1.22.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.22.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.22.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**

จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 2 คน

1.จ.ส.อ. ภักดี โพธิงาม ตำแหน่ง นายสิบกำลังพลกองพลทหารราบที่ 2 รักษา

พระองค์

2.ส.อ. ธนพงศ์ ใจภักดี ตำแหน่ง เสมียนพิมพ์ดีด ฝ่ายกำลังพล พล.ร.2 รอ.

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

มุ่งให้บริการเฉพาะอาคันตุกะของกองบัญชาการกองพลทหารราบที่ 2 รักษา

พระองค์ ค่ายพรหมโยธี

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์

2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หอสมุด พิพิธภัณฑ์

2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.22.12 แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมธารี (เส็ง สุโขโต)

1.22.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

1.22.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

พื้นที่จัดแสดงค่อนข้างแคบ ประกอบกับพิพิธภัณฑ์เปิดให้บริการเฉพาะคณะ
ที่มาตรวจเยี่ยมทำให้ห้องนิทรรศการค่อนข้างอับทึบ

จุดแข็ง

มีการเก็บรวบรวมข้อมูล และเลือกประเด็นที่น่าสนใจในการนำเสนอ รวมทั้ง
ใช้เทคนิคการนำเสนอที่หลากหลาย

1.22.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

หากมีความพร้อมในการดำเนินการ น่าจะจัดให้บริการกับสาธารณะ เนื่องจาก
เนื้อหาและการนำเสนอในนิทรรศการมีความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของเด็ก
เยาวชนและคนในชาติ

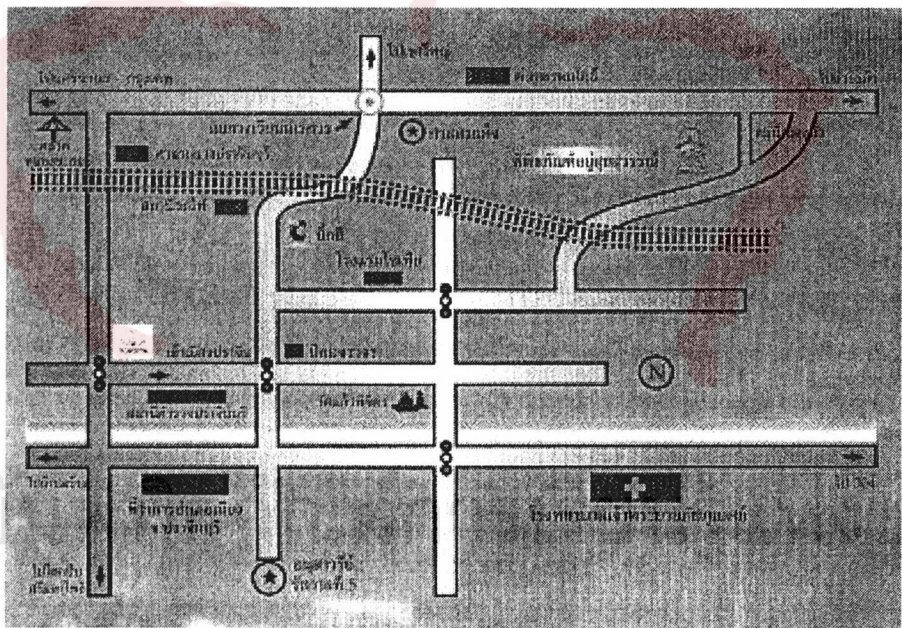
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.23 พืชภัณฑ์การแพทย์แผนไทย อภัยภูเบศร

1.22.1 ที่อยู่และการติดต่อ

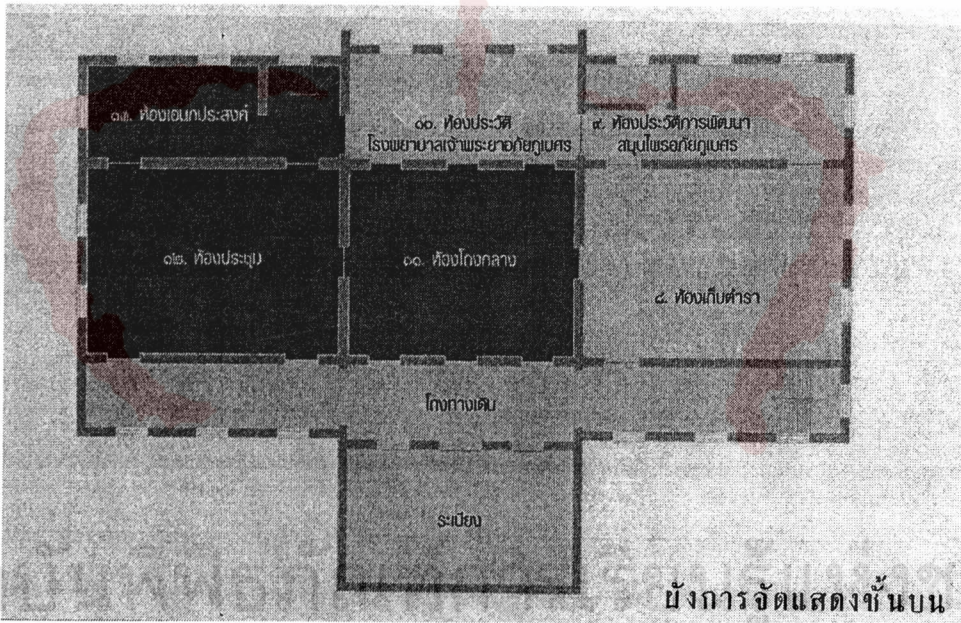
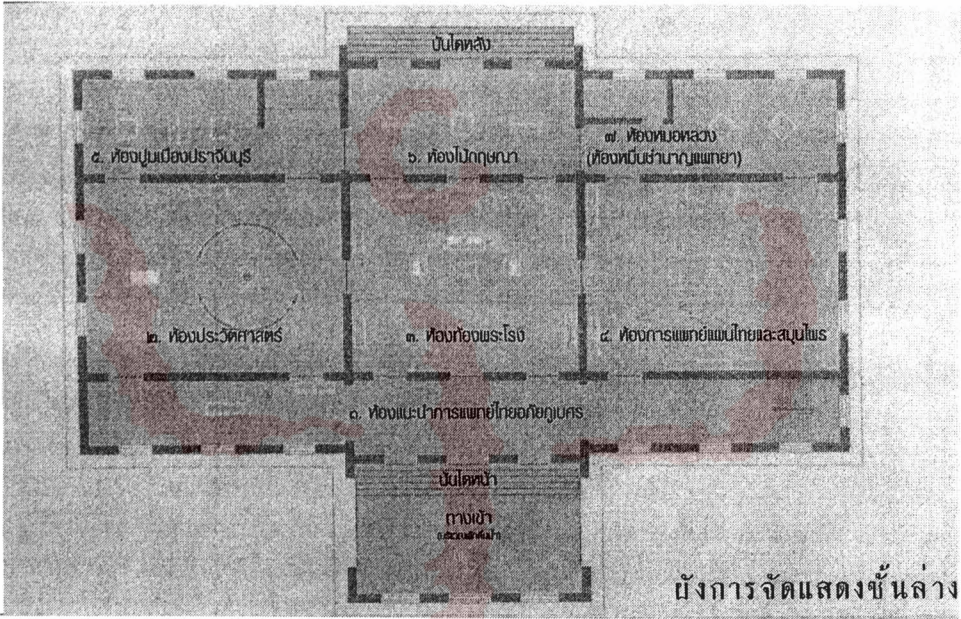
เลขที่	32/7
หมู่	12
ตำบล	ท่างาม
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25000
โทรศัพท์	037 213 681
โทรสาร	037 452 208
E-mail	webmaster@abhaiherb.com
Website	www.abhaiherb.com

1.22.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

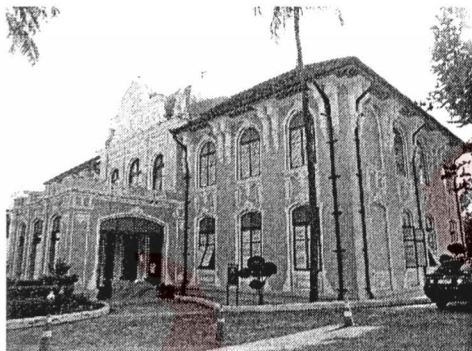
แผนที่พืชภัณฑ์การแพทย์แผนไทย อภัยภูเบศร

1.22.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

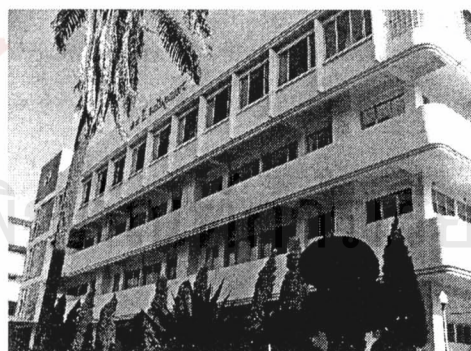

ผังการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทย อภัยภูเบศร

อาคารและภูมิทัศน์โดยรอบ

อาคารโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร (เดิม)
ซึ่งเป็นที่ตั้งของ พิพิธภัณฑ์ศูนย์การแพทย์ไทย อภัยภูเบศร

ตึกโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ปัจจุบัน)

1.22.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

เจ้าของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์

ตำแหน่ง

เจ้าของ

หน่วยงาน

โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์

ภาพพยาบาลวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่เป็นประชาสัมพันธ์ในวันที่ผู้วิจัยเข้าทำการเก็บข้อมูล

1.22.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน 8.30 น. - 16.00 น.

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.22.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.22.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2452 โดยท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ชุ่ม อภัยวงศ์) ได้ว่าจ้างบริษัท โฮวาร์ดเฮอร์สกินก่อสร้าง ตามแบบศิลปะบาโร้คของตะวันตก เพื่อใช้เป็นที่ประทับแรมของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หากเสด็จมณฑลปราจีนบุรีอีกหลังจากเสด็จครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2451 แต่พระองค์สวรรคตเสียก่อนในปี พ.ศ. 2453 อย่างไรก็ตามตึกหลังนี้ได้ใช้เป็นที่ประทับแรมของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ. 2455 รวมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์อีกหลายพระองค์ คราเสด็จมณฑลปราจีนบุรี โดยที่ท่านเจ้าของตึกไม่เคยใช้ตึกหลังนี้เป็นที่พำนักส่วนตัวเลยตราบนานหลายปี ในปี พ.ศ. 2465 จึงได้มีการตั้งศพของท่านไว้ชั้นบนของตึกนี้ ก่อนการพระราชทานเพลิงศพในปีเดียวกัน

หลังจากอสัญกรรมของท่าน ตึกหลังนี้ก็ตกเป็นของตระกูลอภัยวงศ์ และเมื่อหลานสาวคนหนึ่งของท่านได้รับการสถาปนาเป็นพระนางเจ้าสุวัทนาวรรัชเทวีในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตระกูลอภัยวงศ์จึงได้ถวายกรรมสิทธิ์ในตึกหลังนี้ตลอดจนที่ดินบริเวณนั้นให้กับพระนางเจ้าสุวัทนา ต่อมาเมื่อปี 2480 เมื่อพระองค์จะโดยเสด็จเจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดาพระราชธิดาไปประทับที่ประเทศอังกฤษ จึงประทานที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั้งหมดแก่มณฑลทหารบกที่ 2 จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อใช้เป็นสถานพยาบาลสำหรับทหารและประชาชนทั่วไป ซึ่งต่อมาได้โอนมาเป็นของกรมสาธารณสุข จัดตั้งเป็นโรงพยาบาลปราจีนบุรี และได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ในวันที่ 24 มิถุนายน 2509 เพื่อรำลึกถึงบุญคุณของท่านเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรนั้น เดิมเป็นตึกอำนวยการ ได้มีการดัดแปลงทำชั้นล่างเป็นห้องตรวจโรค ห้องจำหน่ายยา และห้องผ่าตัด ชั้นบนทำหน้าที่รับคนไข้หญิง โดยมีเรือนคนไข้ชายแยกต่างหาก มีเตียงรับคนไข้ 50 เตียง มีโรงประกอบอาหารคนไข้ โรงซักฟอก ที่เก็บศพ เรือนพักคนงาน บ้านนายแพทย์อย่างละ 1 หลัง บ้านพักพยาบาลอีก 3 หลัง การสัญจรติดต่อกับจังหวัดใช้ทางเรืออย่างเดียว จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2486 ได้มีการสร้างถนนติดต่อกับจังหวัดโดยขอที่ดินจากเอกชน ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้ถูกใช้งานเป็นโรงพยาบาลจนถึงปี 2512 หลังจากที่ดินที่ตึกอำนวยการในปัจจุบันได้ก่อสร้างเสร็จ จากนั้นทางโรงพยาบาลจะใช้ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรในการประชุมสัมมนาในบางกรณี จนกระทั่งในวันที่ 25 มกราคม 2533 กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรเป็นโบราณสถาน และได้รับรางวัลสถาปัตยกรรมดีเด่นประเภทอาคาร จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในระหว่างการใช้เป็นโรงพยาบาลคาดว่ามีการดัดแปลงซ่อมแซมหลายแห่ง แต่ไม่ได้มีการบันทึกไว้ แต่เท่าที่ทราบคือ บานหน้าต่างเดิมเป็นบานกรอบไม้ติดกระจกทำลวดลายฝัง

ด้วยกระจกสีในเนื้อ เป็นลวดลายแจกันและดอกไม้ ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นบานเกล็ดไม้อย่างที่เห็นในปัจจุบัน พื้นกระเบื้องชั้นล่างปีกซ้ายได้ถูกเปลี่ยนเป็นพื้นหินขัด เพื่อดัดแปลงเป็นห้องผ่าตัด เป็นต้น

ในปี พ.ศ.2537 ทางโรงพยาบาลได้รับเงินพัฒนาจังหวัดสมทบกับเงินบริจาค นำมาบูรณะซ่อมแซมตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศรจนกระทั่งมีความสวยงามใกล้เคียงสภาพเดิม และเพื่อให้สถานที่นี้เป็นโบราณสถานที่มีคุณค่ามีประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้จริง ทางโรงพยาบาล จึงจัดทำโครงการพิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทย วัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแหล่งการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิงรวบรวมการอนุรักษ์ตำรายาไทย การแพทย์ไทย การแพทย์พื้นบ้านของจังหวัดปราจีนบุรี รวมทั้งมีการดำเนินการเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในการนี้ ทางโรงพยาบาลได้รับการสนับสนุนจากนายแพทย์ไพโรจน์ ینگสานนท์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ให้มีการจัดตั้งมูลนิธิหมื่นชำนานูแพทยา (พลอย แพทยานนท์) ซึ่งทางโรงพยาบาลได้จัดเตรียมการสืบเนื่องตลอดมา จวบกระทั่งแล้วเสร็จจึงได้ทำการเปิดพิพิธภัณฑ์การแพทย์แผนไทย อย่างเป็นทางการในวันที่ 24 มิถุนายน 2539

1.22.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

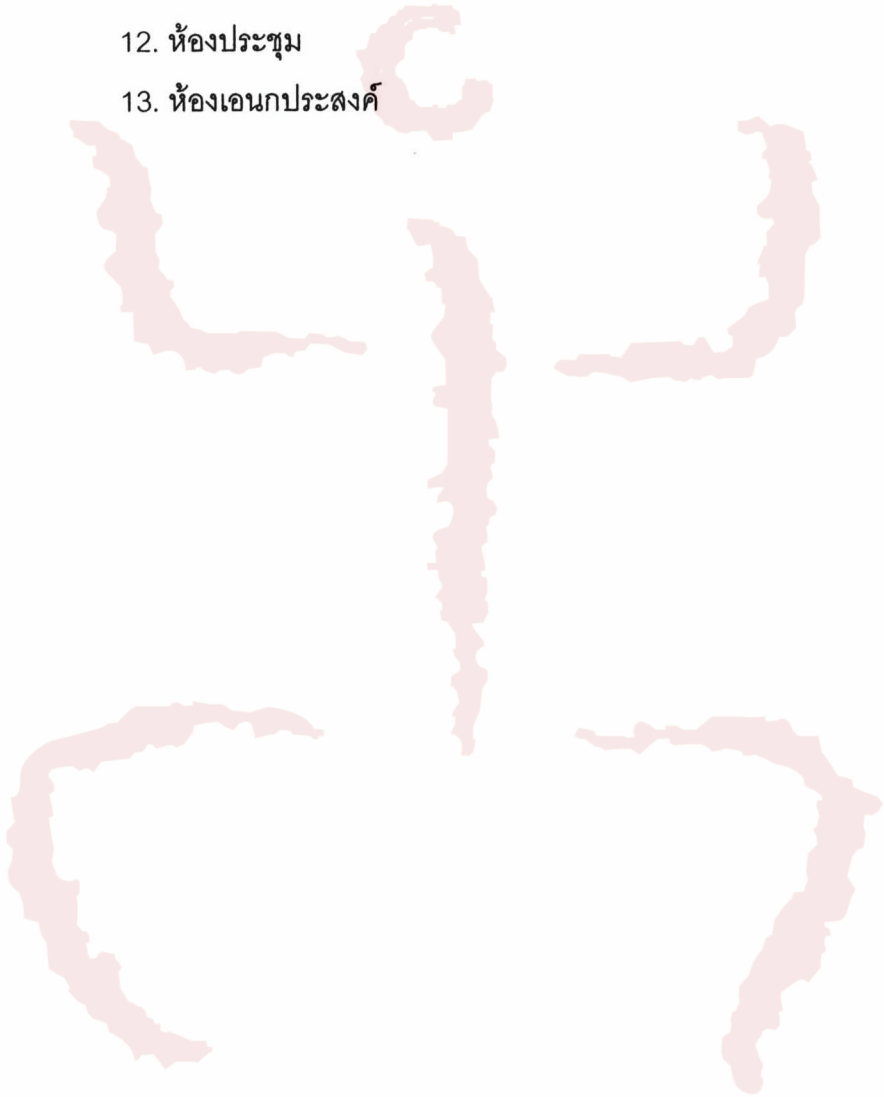
1. ชีวิตประวัติบุคคล-เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์, พระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี, สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนฯ
2. ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของปราจีนบุรี
3. การแพทย์แผนโบราณ

แนวคิดของนิทรรศการ

แบ่งเป็นห้องต่างๆ จำนวน 13 ห้อง

1. ห้องแนะนำการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร
2. ห้องประวัติศาสตร์
3. ห้องท้องพระโรง
4. ห้องการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร
5. ห้องปทุมเมืองปราจีนบุรี
6. ห้องไม้กฤษณา
7. ห้องหมอลหลวง(หมื่นชำนานูแพทยา)

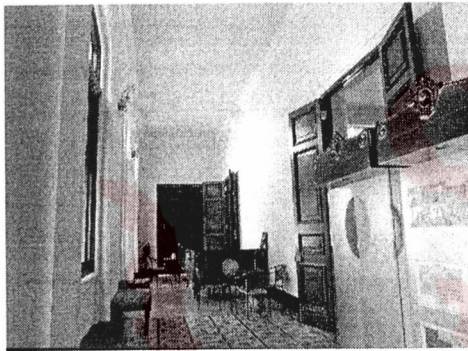
8. ห้องเก็บตำรา
9. ห้องประวัติการพัฒนาศูนย์ไพร่อกษัตริย์เบส
10. ห้องประวัติ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศ
11. ห้องโถงกลาง
12. ห้องประชุม
13. ห้องเอนกประสงค์

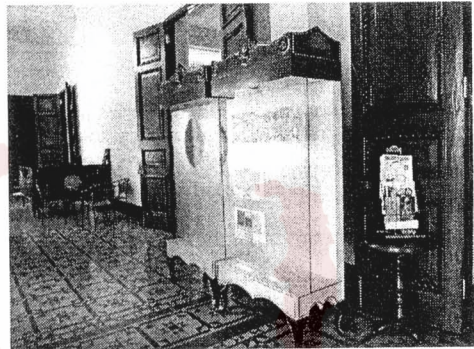
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม

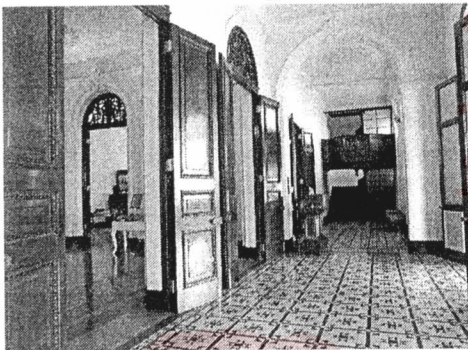
ห้องแนะนำการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร

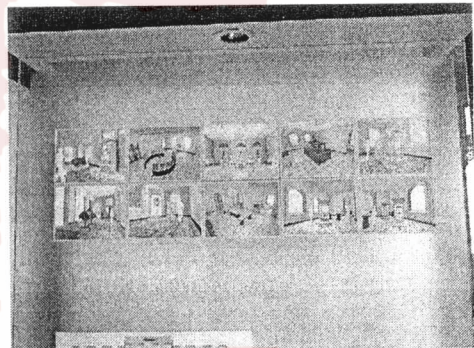
บริเวณทางเข้าด้านหน้าอาคาร

บริเวณทางเข้าด้านหน้าอาคาร

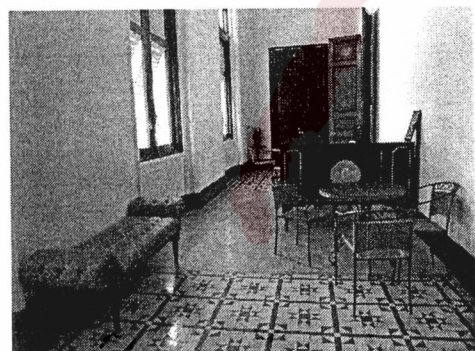
ห้องโถงด้านหน้า มีทางขึ้นไปยังชั้น 2

ป้ายกระຈกแนะนำผังอาคารพิพิธภัณฑ์

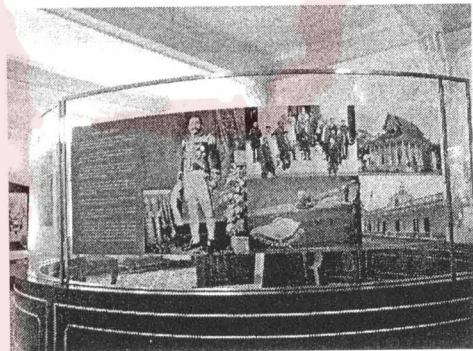
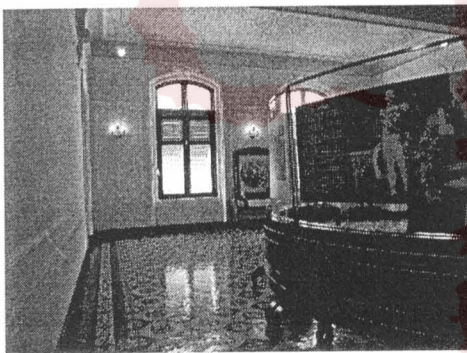
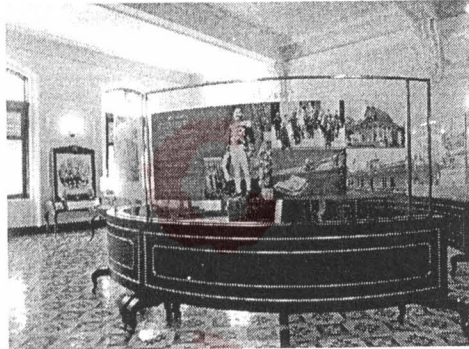
ภาพถ่ายและประวัติของเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์

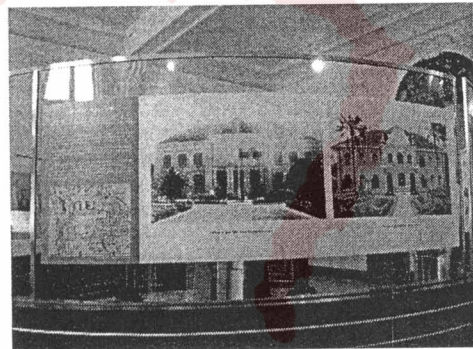
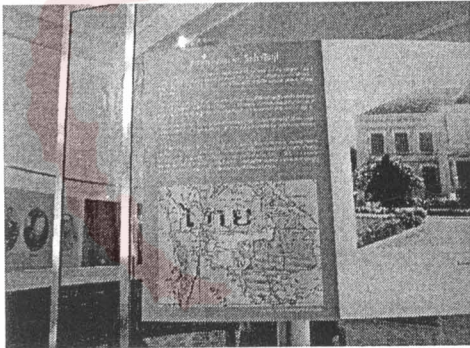
ห้องพักคอยในห้องแนะนำด้านหน้า

ก่อนเข้าชมนิทรรศการ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม ห้องประวัติศาสตร์

นิทรรศการแสดงผลภาพถ่ายและข้อมูล เกี่ยวกับประวัติของเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

นิทรรศการแสดงผลภาพถ่ายและข้อมูล เกี่ยวกับประวัติของเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
และการสร้างตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ ซึ่งต่อมาเป็นโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
เปรียบเทียบกับสถาปัตยกรรมของตึกที่พระตะบอง ประเทศกัมพูชา

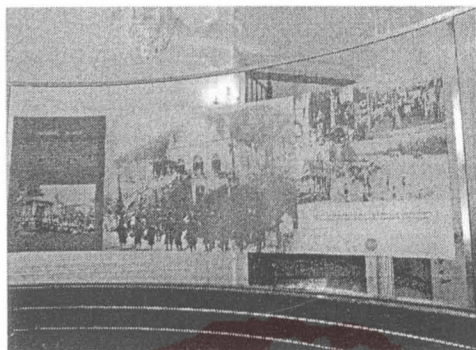
ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม ห้องท้องพระโรง

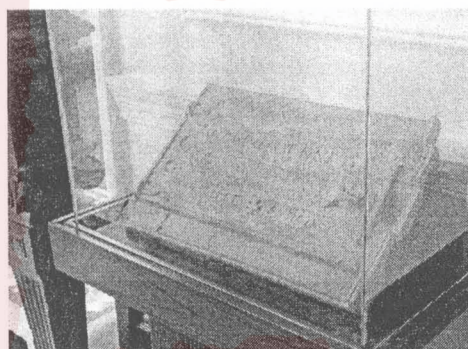
บรรยากาศการจัดแสดงในห้องพระโรง

ผนังลำดับสกุล อภัยวงศ์

ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้งานตึก
เจ้าพระยาอภัยภูเบศรในอดีต

แท่นดินเผา

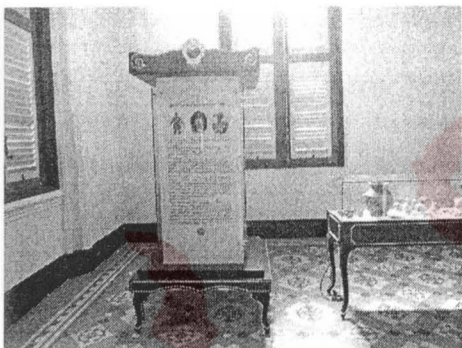

ข้อมูลเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมของ
ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

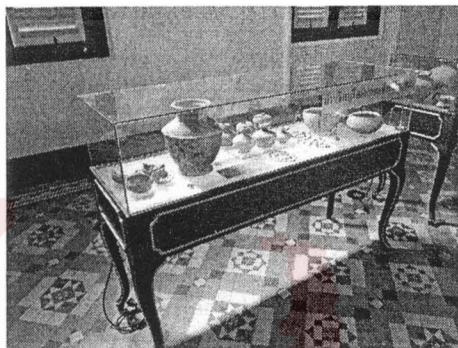

ข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดปราจีนบุรี
ในสมัยต่างๆ (สมัยอยุธยา)

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัดถุสะสม ห้องปุมเมืองปราจีนบุรี

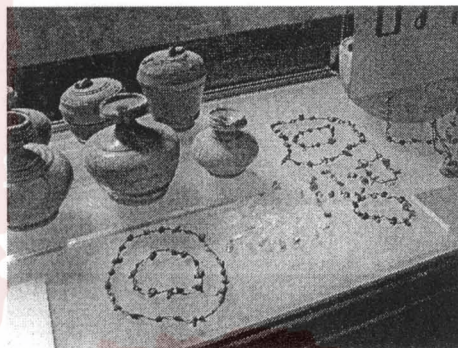
แท่นจัดแสดงบุคคลสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี

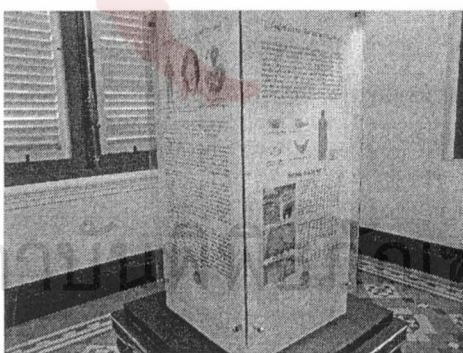
การจัดแสดง หลักฐานทางโบราณคดีที่พบ
จากแหล่งต่างๆ ในปราจีนบุรี

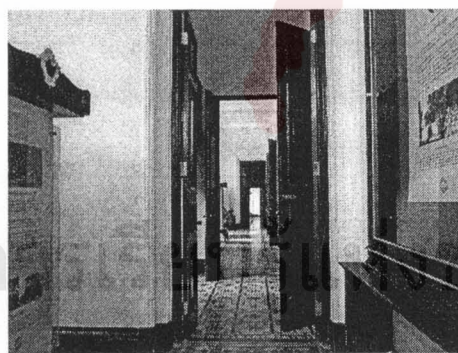
เครื่องปั้นดินเผา หลักฐานทางโบราณคดีที่
พบจากแหล่งต่างๆ ในปราจีนบุรี

เครื่องปั้นดินเผาและลูกปัด หลักฐานทาง
โบราณคดีที่พบจากแหล่งต่างๆ ในปราจีนบุรี

แท่นจัดแสดงข้อมูลทางโบราณคดี
ของจังหวัดปราจีนบุรี

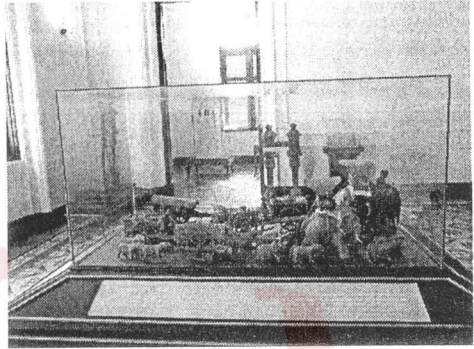

ประตูและทางเดินภายในอาคาร

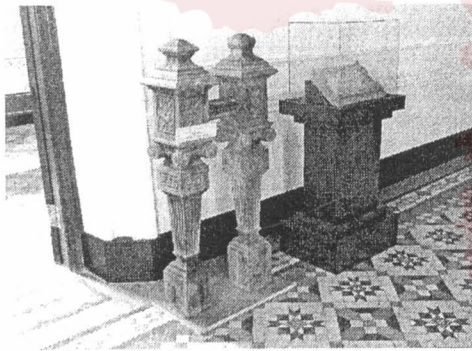
ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม ห้องหมอลวง
(หมื่นชำนาญแพทย์)

บรรยากาศในห้องจัดแสดง

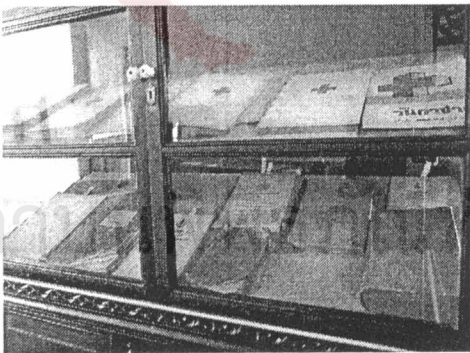

โมเดลไม้ จำลองการเคลื่อนย้ายขบวน
ของเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

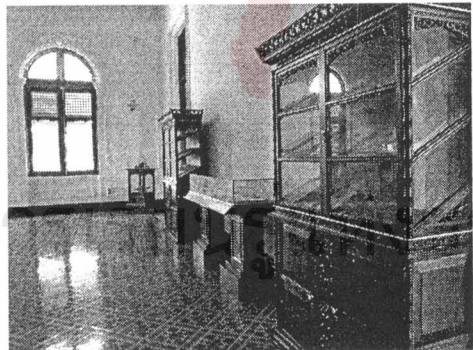

ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรมเดิมที่จัดแสดงอยู่ในห้อง

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม ห้องเก็บตำรา

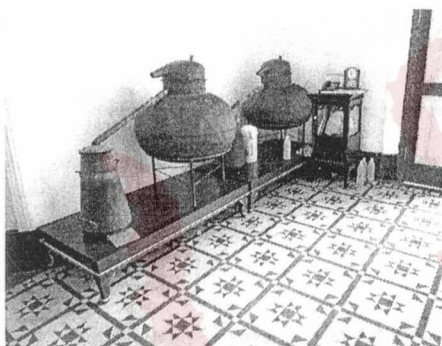
เอกสารที่จัดเก็บไว้ในห้องจัดแสดง

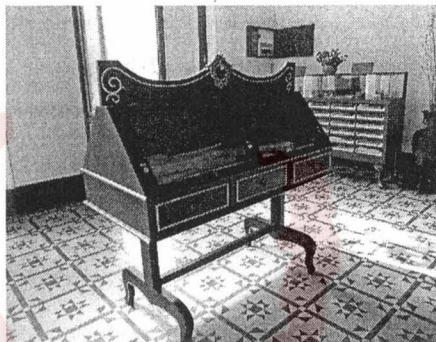
ตู้และบรรยากาศในห้องจัดแสดง

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม

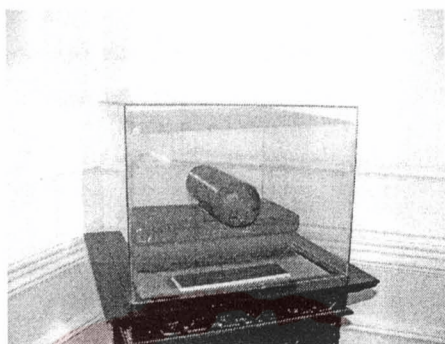
ห้องประวัติการพัฒนาสมุนไพรไทยยุคเบส

อุปกรณ์ทางการแพทย์

ตู้จัดแสดงและเก็บเอกสารตำรายา

หินบดยา

การเก็บเอกสารตำรายา

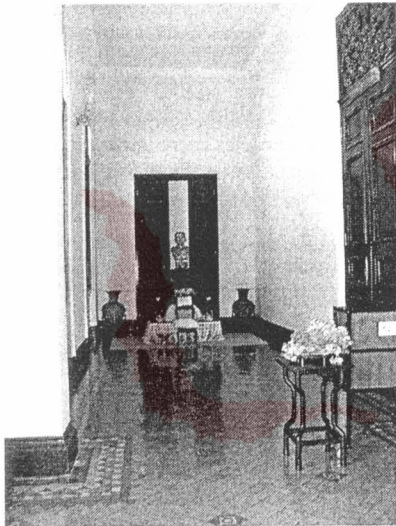
สมุนไพรจากสัตว์

ตู้เก็บเครื่องยาสมุนไพร

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม ห้องประวัติ

โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

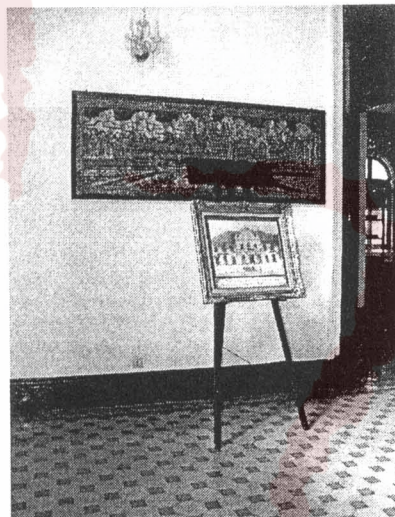
รูปหล่อ เจ้าพระยาอภัยภูเบศร

พระประวัติ พระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี

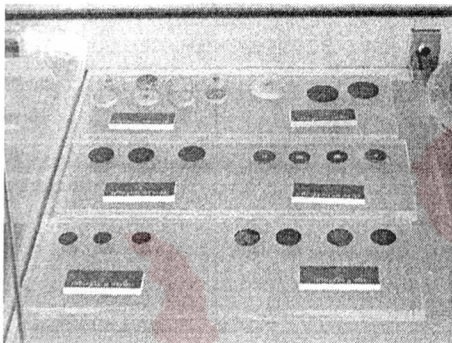
ป้ายนิเทศก์ข้อมูล ประวัติของโรงพยาบาล

ภาพถ่ายเก่าของตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม ห้องโถงกลาง

เหรียญ เบี้ย

พระบรมฉายาลักษณ์, พระฉายาลักษณ์
และเครื่องเรือน

ภาพพระสาทิสลักษณ์ พระบรมวงศานุวงศ์

ชุดพานพระศรี และสิ่งของพระราชทาน

เครื่องปั้นดินเผา
เครื่องประดับสำริด และหอยเบี้ย

วัตถุสะสมที่ได้จากการรับมอบของ
ที่ระลึกจากผู้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

1.22.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.22.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.22.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ฯ อยู่ในความดูแลของงาน ฝ่ายการตลาด โรงพยาบาลศูนย์
เจ้าพระยาอภัยภูเบศร โดยมีการจัดให้ เกษัชกร พยาบาลวิชาชีพ และเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
ผลัดเปลี่ยนมาทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ในการให้บริการในวันทำการของพิพิธภัณฑ์วันละ 1 คน
ยกเว้นในวันที่มีหมู่คณะมาเยี่ยมชมพิเศษ และในวันเสาร์-อาทิตย์ จะเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้อง
กับผู้เยี่ยมชม ส่วนงานทำความสะอาดและการเปิดปิด อาคารนั้น มีพนักงานทำความสะอาด 1
เป็นผู้รับผิดชอบ

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักวิชาการ/นักวิจัย
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
4. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
5. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้แห่งชาติ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.23.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

1.23.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

1.23.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. พิพิธภัณฑ์ฯ ไม่มีภัณฑารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ประจำ ซึ่งในอนาคตอาจทำให้ขาดความต่อเนื่องของข้อมูล
2. ขาดการพัฒนางานวิจัยในประเด็นศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์

จุดแข็ง

1. อยู่ในเขตเมือง การเดินทางสะดวกและเป็นสถานที่ราชการที่มีผู้คนเดินทางมาอย่างต่อเนื่อง
2. มีวัดสุทธาสมและอาคารอนุรักษ์อันเป็นหลักฐานทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์
3. ได้รับการดูแลเอาใจใส่และการบริหารจัดการทั่วไปเป็นอย่างดี

1.23.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

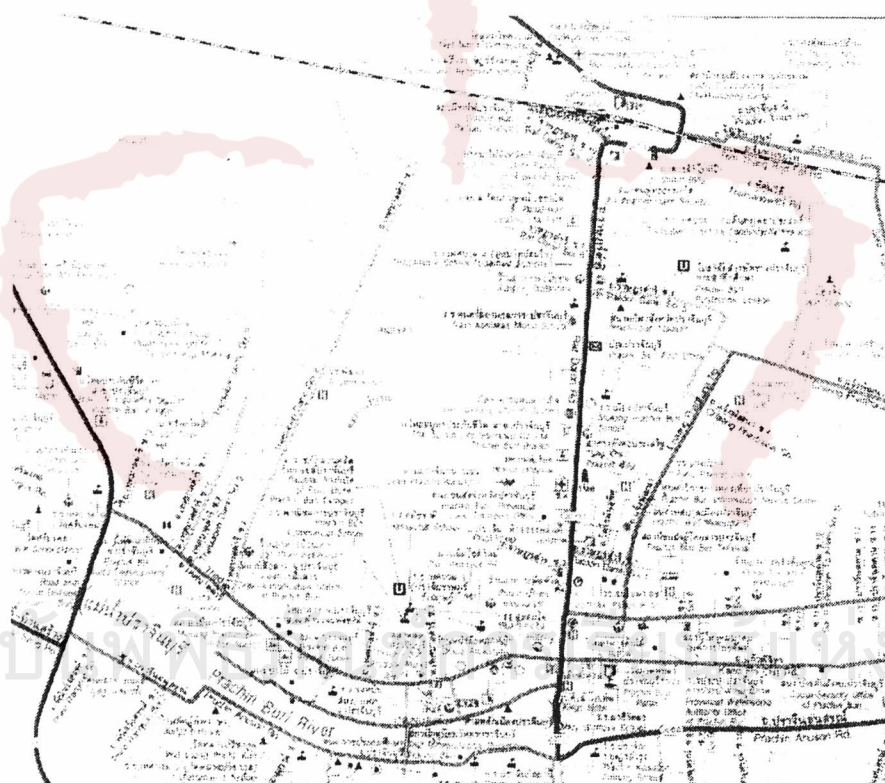
ปัจจุบันพิพิธภัณฑ์ฯ มีการพัฒนางานการศึกษากับผู้ชมในเรื่องยาและสมุนไพร ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ควรพัฒนางานให้องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมควบคู่ไปด้วย

1.24 พิพิธภัณฑสถานหาค่ายจักรพงษ์

1.24.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	มณฑลทหารบกที่ 12 (ค่ายจักรพงษ์)
ตำบล	ดงพระราม
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25000
โทรศัพท์	037 475 240 -2
โทรสาร	037 475 208
E-mail	-
Website	-

1.24.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

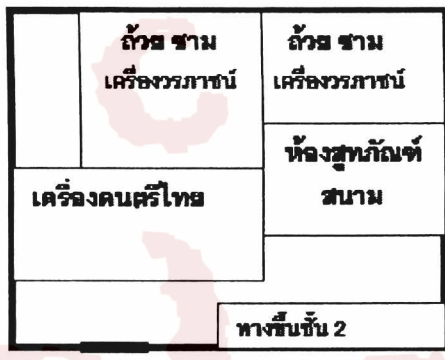

แผนที่แสดงที่ตั้งของพิพิธภัณฑสถานหาค่ายจักรพงษ์

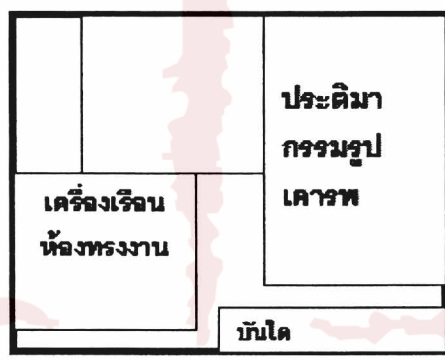
1.24.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ทหารค่ายจักรพงษ์แห่งนี้เป็นสถานที่จัดแสดงเกี่ยวกับอาวุธสมัยโบราณ ถ้วยชาม และเครื่องสูงทภัณฑ์ทางราชการทหาร

ชั้น 1

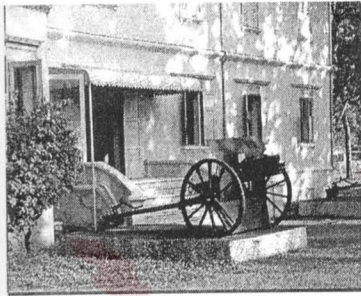
ชั้น 2

แผนผังการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ทหารค่ายจักรพงษ์ ชั้น 1 และชั้น 2

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

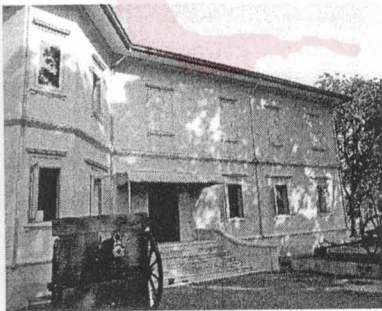
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพปืนใหญ่ด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ

ภาพบริเวณที่จอดรถ

ภาพประตูเข้าพิพิธภัณฑ

ภาพอาคารพิพิธภัณฑ

ภาพป้ายพิพิธภัณฑ

ภาพถ่ายด้านข้างอาคารพิพิธภัณฑ

มีประติมากรรมนูนต่ำ อักษร พ.ศ. ๒๔๖๘

สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ

1.24.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล จ.ส.อ.นพนันท์ หมอยาสีทธิ
หน่วยงาน กองยุทธการ มณฑลทหารบกที่ 12

1.24.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการวันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 10.00 - 16.00 น.

1.24.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วันทำ

การ

1.24.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

อาคารพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ เป็นตึกเดิมกองบัญชาการของมณฑลทหารบกที่ 12 ค่ายจักรพงษ์ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2467 เมื่อครั้งสถาปนาค่ายทหารแห่งนี้ ต่อมาภายหลังเมื่อมีการขยายพื้นที่ ค่ายจักรสุทธานท์ทางราชการสนาม เครื่องวรภาชน์ เครื่องดนตรีไทย เครื่องเรือน และเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.24.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. เทคโนโลยีและจักรกลที่เกี่ยวข้องกับการรบ
2. วัฒนธรรมและระสนิยมในช่วง พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6-9

แนวคิดของนิทรรศการ

1. อาวุธในสมัยโบราณ
2. เครื่องวรภาชนะ (ถ้วย ชาม)
3. เครื่องสุทภัณฑ์ทางราชการทหาร (อุปกรณ์สำหรับหุงต้มอาหาร)
4. จัดแสดงเครื่องเรือน

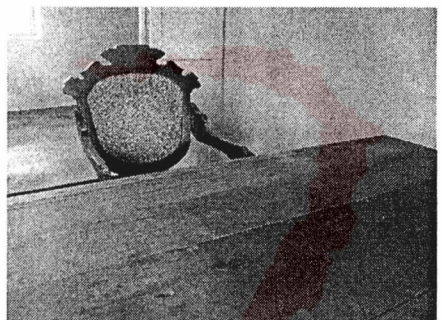
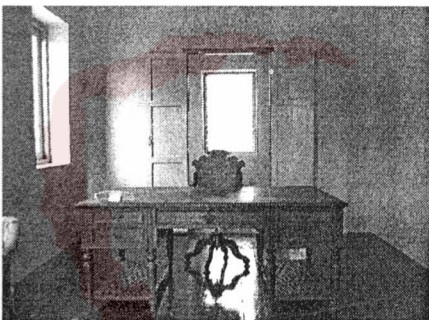
ภาพถ่ายอาคารและห้องจัดแสดง

ทางลงชั้นใต้ดินของตึก

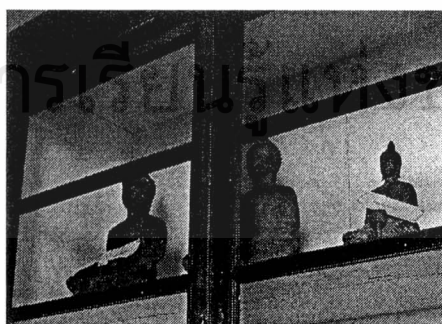
อาวุธปืนสมัยโบราณ

โต๊ะทรงงาน สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถฯ ในห้องจัดแสดงชั้น 2

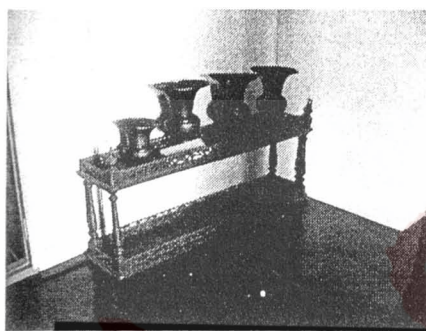

เหรียญโลหะที่ระลึก

พระพุทธรูป

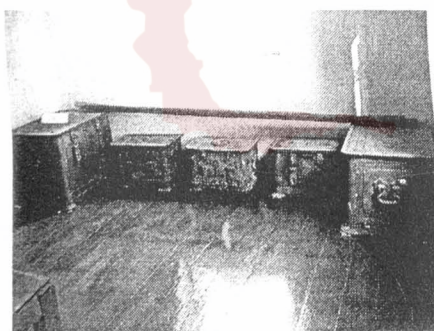
วัตถุจัดแสดง/ วัตถุสะสม

ภาชนะสำริด

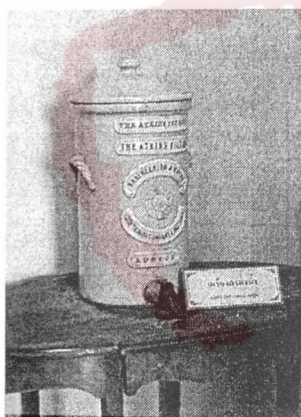
เครื่องสุทภณัทสนาม

กำปั้น เก็บของมีค่าที่ใช้ในสนาม

เปลสนาม

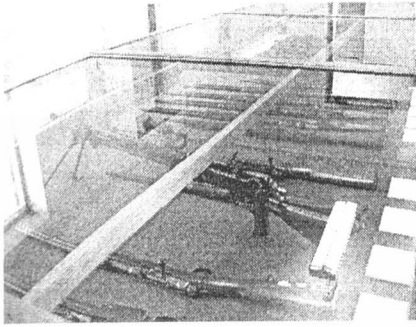
เครื่องกรองน้ำ ผลิตจากประเทศอังกฤษ

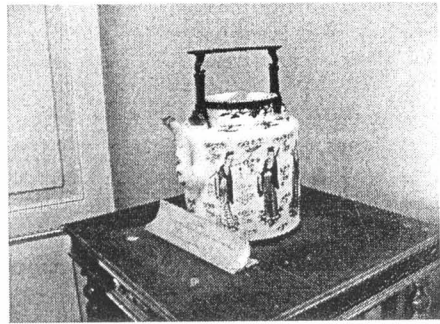
เครื่องวราภาน ภาชนะสำหรับรับรองบุคคล

สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ (ปลายรัชกาลที่ 5 ถึงรัชกาลที่ 6)

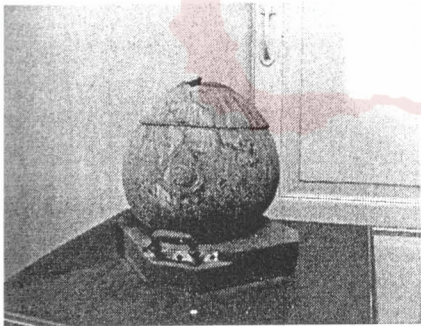
วัตถุจัดแสดง/ วัตถุสะสม

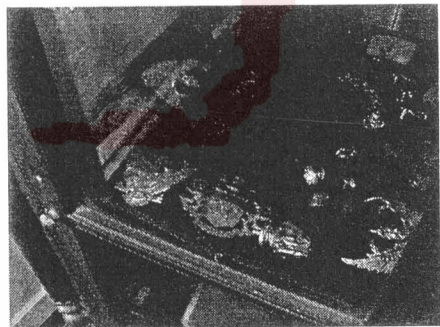
อาวูธ

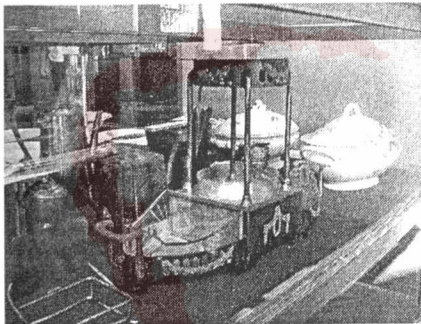
เครื่องปั้นดินเผา

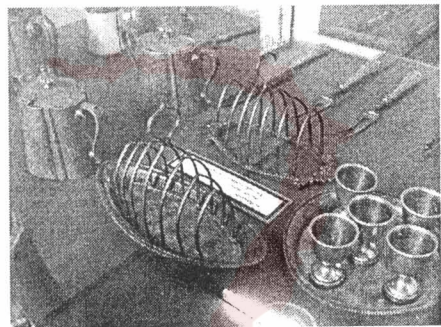
เครื่องสนาม

เหรียญ เครื่องประดับยศ

อาวูธ เครื่องปั้นดินเผา

ภาชนะ อุปกรณ์ เครื่องครัว

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.24.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.24.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.24.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ รวม 9 คน เป็นเจ้าหน้าที่ประจำพิพิธภัณฑ์ทหาร

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มี

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
3. ลานจอดรถ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. การเผยแพร่ผ่านสื่อบุคคล

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.24.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. พิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมธารี (เล็ง สุชีโต)
2. พิพิธภัณฑ์อยู่สุขสุวรรณ
3. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

1.24.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร
2. งบประมาณ

1.24.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณที่มีการเก็บเชื้อเพลิงซึ่งเป็นวัตถุไวไฟ

จุดแข็ง

1. อาคารจัดแสดงเป็นอาคารที่ได้รับการขึ้นทะเบียนโบราณสถานจากกรมศิลปากร มีความสวยงามและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
2. เก็บสะสมวัตถุแสดง เฉพาะเรื่องที่มีความน่าสนใจ

1.24.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ได้ทำการปิดชั่วคราวเพื่อทำการซ่อมแซมอาคาร ทำให้หลังจากพิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมแล้วนักท่องเที่ยวยังไม่ได้รับข่าวสารการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ พิพิธภัณฑ์ฯ ยังมีแนวคิดเพื่อพัฒนางานนิทรรศการ

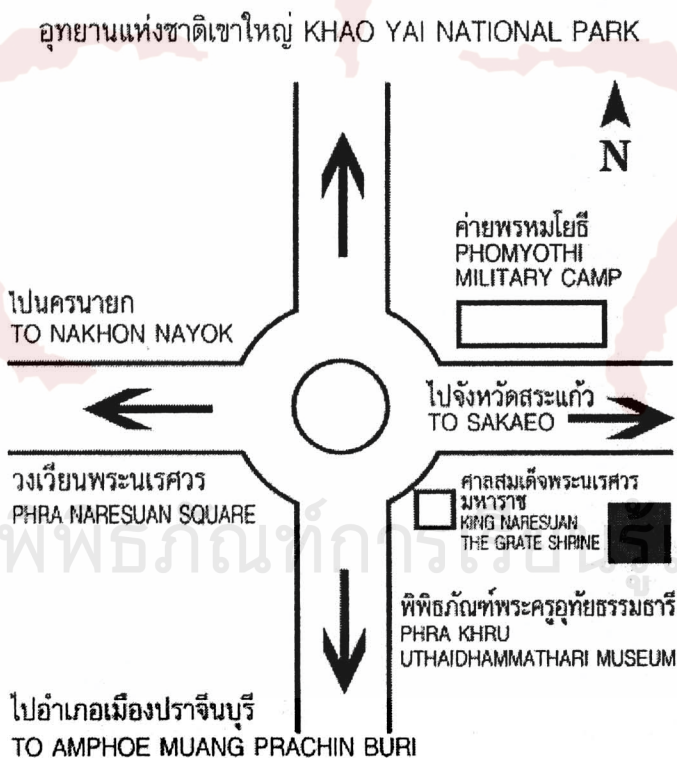
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.25 พิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมธารี (เส็ง สุขิตโต)

1.25.1 ที่อยู่และการติดต่อ

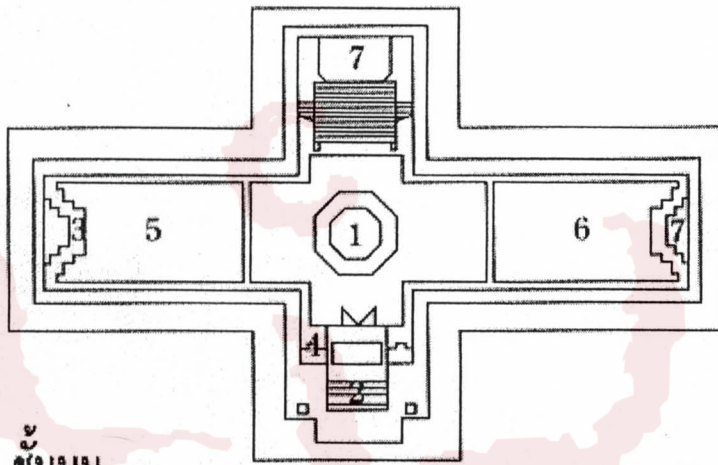
ชื่อ	มณฑลทหารบกที่ 12
ตำบล	ดงพระราม
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25000
โทรศัพท์	037 475 240-2
โทรสาร	037 475 208
E-mail	-
Website	-

1.25.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่พิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมธารี (เส็ง สุขิตโต)

1.25.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

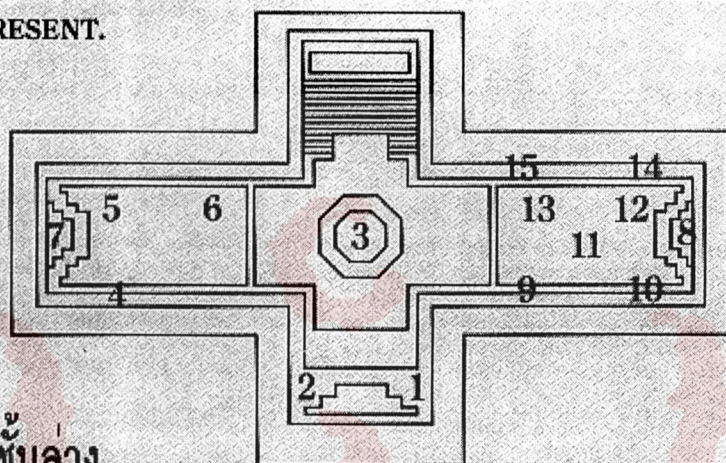
ชั้นบน

1. ประวัตี รูปเหมือน เครื่องใช้ อุปกรณ์โหราศาสตร์ของ พระครูอุทัยธรรมธารี และวัตถุมงคลที่ท่านทำขึ้น
2. พระสยามเทวาธิราช
3. เทพเจ้าทั้ง 3 ของจีน และพระโพธิสัตว์
4. เครื่องถ้วยลายคราม (เลียนแบบ)
5. เครื่องถ้วยเบญจรงค์ (เลียนแบบ)
6. เครื่องถ้วยลายน้ำทอง (เลียนแบบ)
7. พระพุทธรูป

ผังชั้นบนพิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมธารี (เส็ง สุชีโต)

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

PRESENT.

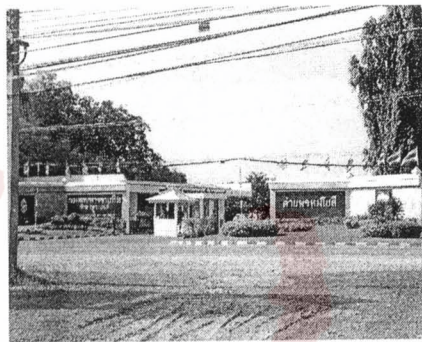
ชั้นล่าง

1. ประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ของที่ระลึก และที่ฝากของ
2. ห้องทำงาน
3. ประวัติพิพิธภัณฑ์และพระเกจิอาจารย์ 10 รูป ในจังหวัด-
ปราจีนบุรี พระพุทธรูป วัดมุนคล และ เครื่องรางของขลัง
4. เครื่องปั้นดินเผาและเครื่องถ้วยไทย 5. เครื่องถ้วยจีน
6. ศิลปะยุโรป 7. พระพุทธรูป
8. เทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์ 9. เครื่องรางของขลัง
10. เงินตราไทยโบราณ 11. เหรียญกษาปณ์ไทย
12. ธนบัตรไทย 13. เหรียญและธนบัตรต่างประเทศ
14. เครื่องถ้วยสุโขทัย 15. ศิลปะไทยและพื้นบ้าน

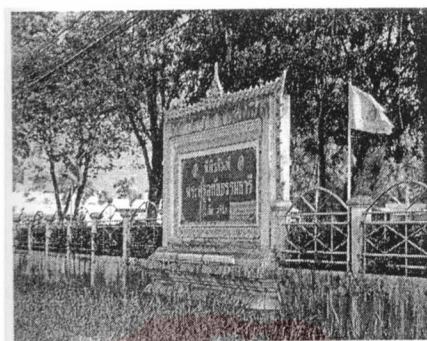
ผังชั้นล่างพิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมธารี (เส็ง สุจิต)

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

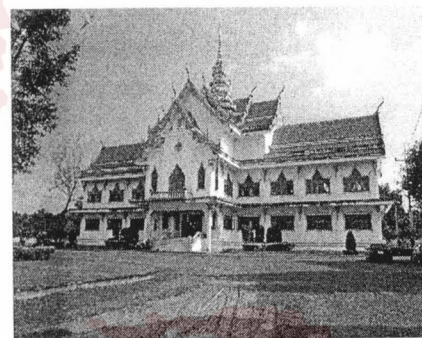
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพด้านหน้าทางเข้าพิพิธภัณฑฯ (ตรงข้ามกับมณฑลทหารบกที่ 12 ค่ายพรหมโยธี)

ป้ายพิพิธภัณฑฯ ด้านหน้าทางเข้า

ภาพอาคารพิพิธภัณฑฯพระครูอุทัยธรรมธารี
(เสิง สุธิโต)

1.25.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

สถาบันพิพิธภัณฑฯ เรียนรู้แห่งชาติ

ผู้ดูแล

จสอ.สุนทร เขตสยาม

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรมฯ

หน่วยงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ไม่มีภาพ

ผู้ดูแล	นายปราโมทย์ สุวรรณ
ตำแหน่ง	ไม่มีข้อมูล
หน่วยงาน	ไม่มีข้อมูล

1.25.5 **วันเวลาเปิดทำการ**
เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.00 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.25.6 **การเก็บค่าเข้าชม**
ไม่เสียค่าเข้าชม

1.25.7 **ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป**

พระครูอุทัยธรรมธำ (เส็ง สุโขโต) อดีตเจ้าอาวาสวัดป่ามะไฟมีเจตนารมณ์จัดสร้างพิพิธภัณฑสถานสำหรับจัดแสดงโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ ซึ่งท่านได้รวบรวมไว้เพื่อมอบให้กองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการอนุรักษ์มรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ และเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยขอใช้ที่ดินกองทัพบก บริเวณสี่แยกนเรศวรเป็นสถานที่จัดสร้างพิพิธภัณฑสถาน ใน พ.ศ. 2536 อาคารพิพิธภัณฑสถานเริ่มก่อสร้าง พ.ศ. 2537 การก่อสร้างอาคารหยุดชะงักลงเนื่องจากพระครูอุทัยธรรมธำ มรณภาพเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2538

คณะสงฆ์ได้แต่งตั้งพระอธิการสัมพันธ์ ปญญาปทีโป เจ้าอาวาสวัดป่ามะไฟองค์ปัจจุบัน เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างอาคารเสร็จในเดือน กันยายน พ.ศ. 2543 พร้อมทั้งเคลื่อนย้ายโบราณวัตถุและศิลปวัตถุจากวัดป่ามะไฟ มาจัดแสดงนิทรรศการถาวร การจัดแสดงแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 โดยคณะพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี และวัดป่ามะไฟ เจ้าอาวาสวัดป่ามะไฟได้มอบอาคารพิพิธภัณฑสถานและโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ให้กองทัพบกโดยมีพิธีรับ

มอบเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2544 และมอบเงินกองทุน บริหารพิพิธภัณฑ์ 1,000,000 บาทถ้วน เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2544 ค่าก่อสร้างอาคารปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ การจัดแสดงและพิธีรับมอบเป็นเงิน ประมาณ 25 ล้านบาท

1.25.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. ชีวิตประวัติบุคคล
2. ผลงานศิลปะ

แนวคิดของนิทรรศการ

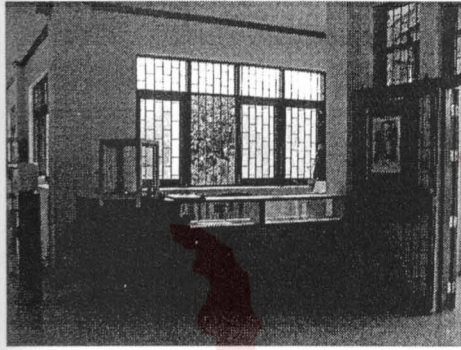
การจัดแสดงแบ่งเป็น 2 ชั้น

ชั้นล่าง จัดแสดงประวัติพิพิธภัณฑ์ ประวัติเกจิอาจารย์ 10 รูปในจังหวัดปราจีนบุรีวัดมณีมงคล เครื่องรางของขลัง พระเครื่อง พระพิมพ์แบบต่างๆ พระพุทธรูปปางต่างๆ และสมัยต่างๆ ในประเทศไทย เทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์ เงินตราไทยโบราณ เหรียญกษาปณ์และธนบัตรไทย เหรียญและธนบัตรต่างประเทศ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องถ้วยไทย เครื่องถ้วยจีน เครื่องถ้วยไทย-จีน ศิลปะยุโรป เครื่องทองเหลือง คันชั่งและลูกชั่ง หีบพระธรรมพร้อมคัมภีร์ใบลาน เป็นต้น

ชั้นบน จัดแสดงรูปเหมือน ผ้าไตร ตาลบัตร บาตรพร้อมผ้า เครื่องใช้อุปกรณ์ทางโหราศาสตร์ของพระครูอุทัยธรรมธาวี วัดมณีมงคล เครื่องรางของขลัง และพระสยามเทวาธิราช ซึ่งท่านทำขึ้น เทพเจ้าทั้ง 3 ของจีน ได้แก่ ฮก ลก ชิว พระโพธิสัตว์ในศาสนาพุทธฝ่ายมหายาน พระพุทธรูปสมัยต่างๆในประเทศไทย เครื่องถ้วยลายน้ำทอง เครื่องถ้วยเบญจรงค์และเครื่องถ้วยลายครามผลิตลายน้ำทอง เครื่องถ้วยเบญจรงค์และเครื่องถ้วยลายครามผลิตในสมัยปัจจุบัน (เลียนแบบ) เป็นต้น

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

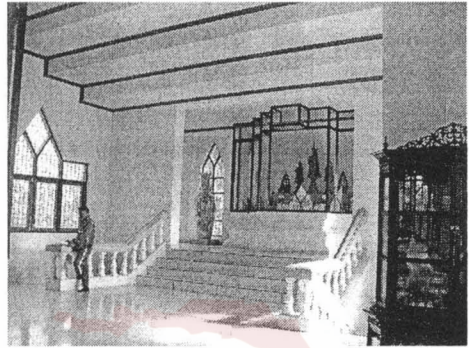
เคาท์เตอร์ประชาสัมพันธ์
บริเวณห้องจัดแสดง ชั้น 1

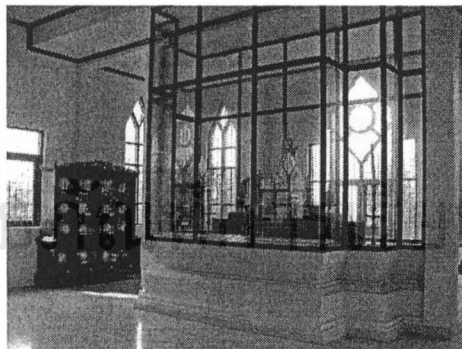
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง ชั้น 1

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง ชั้น 2

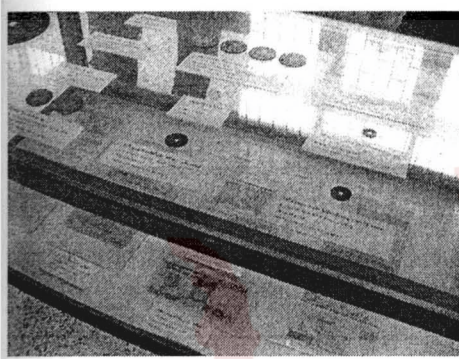
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง
บริเวณชั้นลอยของ ชั้น 2

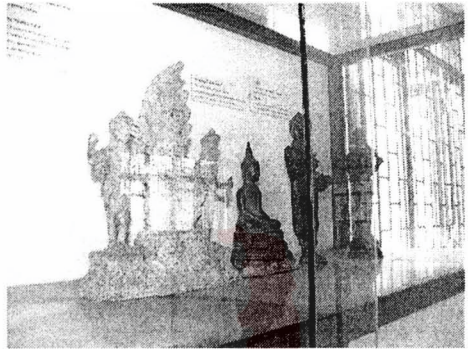
ภาพถ่ายห้องจัดแสดงบริเวณด้านสกัดของอาคาร ชั้น 2

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

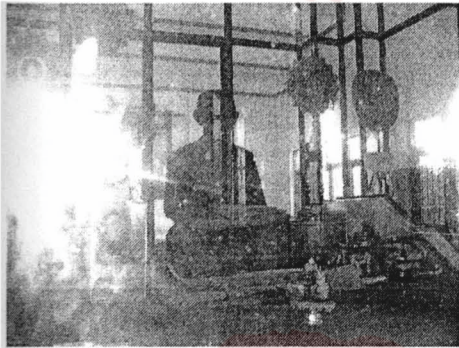
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

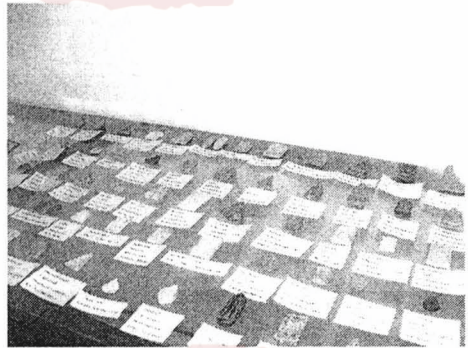
เหรียญ เงินตรา

ประติมากรรมรูปเคารพเนื่องในศาสนา

ประติมากรรมหุ่นนิ่ง และเครื่องอัฐบริขาร

พระเครื่อง พระพิมพ์

เครื่องปั้นดินเผา

ภาชนะโลหะ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

1.25.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.25.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.25.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 3 คน

1. จ.ส.อ. สุนทร เขตสยาม
2. จ.ส.อ. เจริญ คนแคล้ว
3. ส.อ. สุเทพ ประกอบทรัพย์

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
2. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
3. ทหาร
4. บุคคลทั่วไป
5. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์พระครูอุทัยธรรมธารี
(เส็ง สุกิโต)

PHRA KHRU UTHAIDHAMMATHARI MUSEUM
(SENG SUKHITO)

บริเวณสี่แยกนเรศวร ตำบลบ้านพระ
อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี
25230
โทรศัพท์ (037) 211240-2
AT NARE SUAN CROSSROADS
TAMBON BANPHRA, AMPHOE MUANG,
PRACHIN BURI, 25230
TEL : (037) 211240-2

แผนพืบนำนํ้าพิพิธภัณฑ์

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ พิพิธภัณฑ์
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.25.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์ค่ายจักรพงษ์

1.25.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ปัญหาทางด้านบุคลากร ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1.25.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

ขาดการติดตามเรื่องการดูแลรักษาวัตถุสะสม ซึ่งส่งผลให้มีวัตถุสะสมจำนวนมาก ขำรดเสื่อมสภาพ

จุดแข็ง

1. พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน และติดถนนสายหลัก
2. อาคารพิพิธภัณฑ์มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี
3. พิพิธภัณฑ์เก็บรักษาและจัดแสดงวัตถุสะสมสำคัญและน่าสนใจ

1.25.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์โบราณวัตถุ เข้ามาสำรวจและทำการอนุรักษ์วัตถุสะสม เนื่องจากปัจจุบันมีวัตถุสะสมจำนวนมาก ขำรด เสียหาย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.26 พิพิธภัณฑ์โรงเรียนวัดป่ามะไฟ

(ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลโคกไม้ลาย)

1.26.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	โรงเรียนวัดป่ามะไฟ
ตำบล	โคกไม้ลาย
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25230
โทรศัพท์	037 599 453
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.26.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่พิพิธภัณฑ์โรงเรียนวัดป่ามะไฟ

1.26.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

วัตถุสะสมที่มีขนาดใหญ่	ห้องสมุด		วัตถุสะสมที่มีขนาดเล็ก
	ชั้นใต้ถุนอาคารเรียน โรงเรียนวัดป่ามะไฟ		

ผังพิพิธภัณฑ์โรงเรียนวัดป่ามะไฟ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพป้ายศูนย์บูรณาการวัฒนธรรม
ไทยสยายใบชุมชนตำบลโคกไม้ลาย

ภาพห้องสมุดซึ่งอยู่ใต้ถุนอาคารเรียน
เป็นที่เก็บวัตถุสะสม

บรรยากาศภายในโรงเรียนวัดป่ามะไฟ

บรรยากาศภายในโรงเรียนวัดป่ามะไฟ

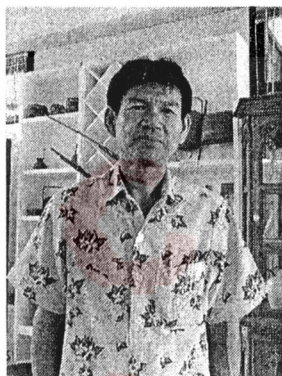
บรรยากาศภายในโรงเรียนวัดป่ามะไฟ

บริเวณลานจอดรถ

สถาปัตย์เพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ

1.26.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล	ไม่มีข้อมูล
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปามะไฟ
หน่วยงาน	โรงเรียนวัดปามะไฟ

1.26.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30 - 16.30 น. (หยุดนักขัตฤกษ์)

1.26.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.26.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เริ่มแรกคณะกรรมการศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลโคกไม้ลาย มีมติที่ประชุมให้จัดตั้งศูนย์ ณ โรงเรียนวัดปามะไฟ(หลังเก่า) เป็นอาคารร้าง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกไม้ลาย จะให้งบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซม แต่เนื่องจากต้องใช้งบจำนวนมาก ทำให้ใช้เวลาในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์ต้องล่าช้า จึงได้ทำการประชุมคณะกรรมการศูนย์ อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งครั้งนี้ที่ประชุมมีมติให้เปลี่ยนสถานที่ตั้งศูนย์จากเดิม ตั้ง ณ โรงเรียนวัดปามะไฟ(หลังเก่า) มาจัดตั้งที่ห้องสมุดโรงเรียนวัดปามะไฟ หมู่ 4 บ้านแหลมยาง ตำบลโคกไม้ลาย อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี

ซึ่งการสัมภาษณ์และสอบถามจาก ครู อาจารย์ ประชาชน ผู้นำท้องถิ่น ต่างมีความเห็นชอบที่จะให้ตั้งศูนย์ ณ ห้องสมุดโรงเรียนวัดปามะไฟ ซึ่งทางโรงเรียนมีความยินดีที่จะดูแลรักษาและพัฒนาศูนย์นี้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลโคกไม้ลาย ใช้ป้ายชื่อว่า "ศูนย์สืบค้นข้อมูลสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่นตำบลโคกไม้ลาย" เนื่องจาก สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปราจีนบุรี ได้รับงบประมาณองค์การเครือข่ายวัฒนธรรม จากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2546 จำนวน 10,000 บาท ให้มาจัดตั้งศูนย์สืบค้นข้อมูลสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปราจีนบุรี จึงนำเงินจำนวนดังกล่าว จัดทำป้ายชื่อศูนย์และบอร์ดจัดนิทรรศการจำนวน 2 อัน เพื่อใช้ในการดำเนินงานของศูนย์ ซึ่งทั้ง 2 แห่ง ก็คือ ศูนย์ฯ เดียวกัน เพราะใช้สถานที่แห่งเดียวกัน มีแนวทาง หลักการ วัตถุประสงค์การดำเนินงานเหมือนกัน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ได้จัดทำป้ายชื่อ "ศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลโคกไม้ลาย" อีกอันหนึ่งมาติดคู่กับ "ศูนย์สืบค้นข้อมูลสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่นตำบลโคกไม้ลาย"

1.26.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

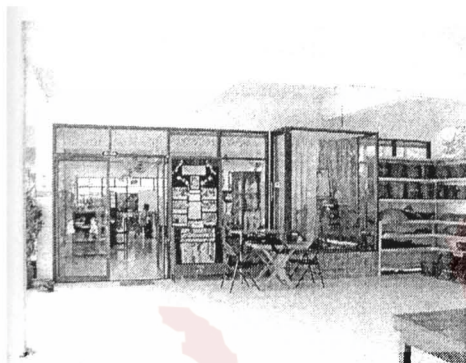
ภูมิปัญญา

แนวคิดของนิทรรศการ

การจัดแสดงวัตถุสะสมในศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลโคกไม้ลาย นั้น ใช้พื้นที่บริเวณใต้ถุนอาคารเรียนซึ่งเป็นส่วนของห้องสมุด โดยจัดแสดงด้วยการแยกประเภทวัตถุสะสม อาทิ เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องมือเครื่องใช้ พระพิมพ์ และมีการเขียนป้ายบรรยายประกอบบางส่วน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพพื้นที่ว่างหน้าห้องสมุดซึ่งเป็นพื้นที่เก็บ
วัตถุสะสมของศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทย
สลายโยชุมชนตำบลโคกไม้ลาย

ภาพการจัดแสดง

เครื่องมือเครื่องใช้ในอดีต

เครื่องจักสาน

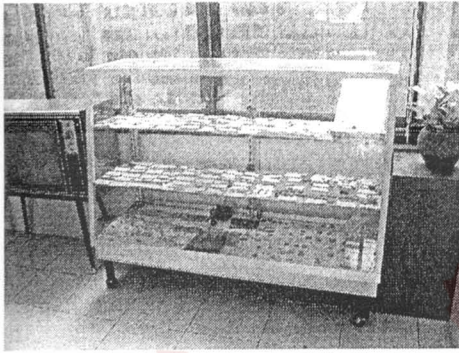

พระพิมพ์โลหะ พระพิมพ์ดินเผา

เครื่องปั้นดินเผา ภาพชนะเคลือบ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

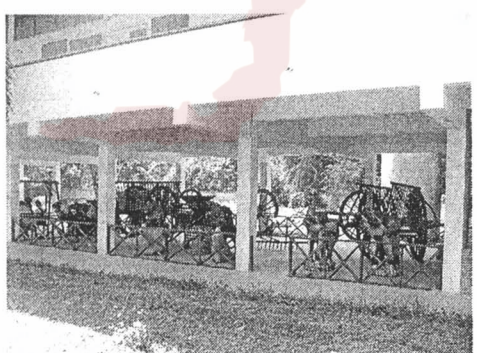
การจัดแสดงวัตถุสะสม

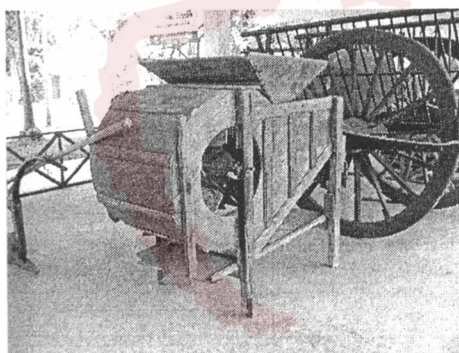
ภาพห้องสมุดของโรงเรียน

ภาพห้องสมุดของโรงเรียน

ภาพวัตถุสะสมที่จัดแสดงอยู่ใต้ถุนอาคาร

เทคโนโลยีในอดีต

ภาพนักเรียนที่มาใช้บริการในห้องสมุด

และศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทย

สายใยชุมชนตำบลโคกไม้ลาย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

กิจกรรม เรียนรู้ชุมชน ตามโครงการศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชน ตำบลโคกไม้ลาย โดยจัดให้นักเรียนได้เข้าค่ายวัฒนธรรม และมีปราชญ์ชาวบ้านเป็นวิทยากร และมีกิจกรรมหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ของชุมชน จากนั้นจึงนำองค์ความรู้ที่ได้มาสร้างรวบรวมเป็นหนังสือและใช้หนังสือต่อไป

1.26.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.26.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.26.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

ดำเนินงานโดยคุณครูกลุ่มสาระสังคมศึกษา ในการวางแผนการจัดกิจกรรม/งานต่างๆ ส่วนด้านงานพิพิธภัณฑ์นั้น ปัจจุบันคงไว้แต่การดูแลวัตถุสะสม

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป
3. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

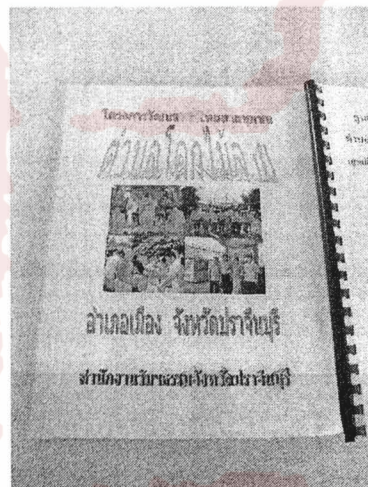
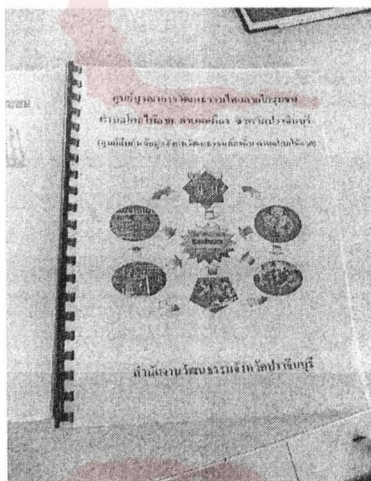
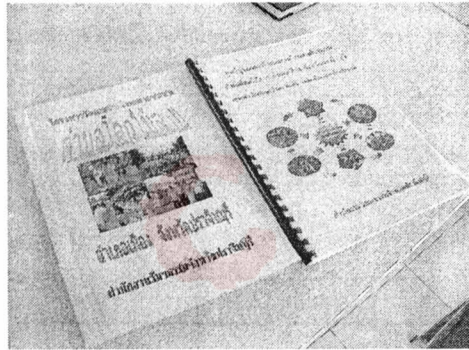
สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

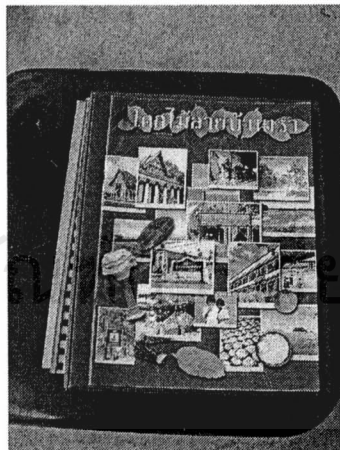
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือแนะนำพิพิธภัณฑ์
3. การเผยแพร่ผ่านสื่อบุคคล

สื่อและเอกสารหลักสูตรท้องถิ่น

รายงานที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลตามโครงการต่างๆ
ของศูนย์บูรณาการวัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนตำบลโคกไม้ลาย
โดยมาจากความร่วมมือของชุมชน

รายละเอียดและประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ วัดและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.26.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
วัดปามะไฟ

1.26.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

1.26.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์
จุดอ่อน

1. พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ห่างจากถนนสายหลัก และเป็นที่ที่เป็นรอยต่อระหว่างจังหวัดนครนายกและจังหวัดปราจีนบุรี
2. พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในจุดที่มีน้ำท่วมถึงรวมทั้งไม่มีส่วนจัดแสดงเป็นของตัวเอง เป็นงานที่ฝากรวมไว้กับห้องสมุด

จุดแข็ง

1. ได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการจัดกิจกรรมทั้งเพื่อการให้ความรู้และความบันเทิงเป็นอย่างดี
2. มีรูปแบบการเป็นแหล่งเรียนรู้และการให้ความรู้กับเด็กที่น่าสนใจ

1.26.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

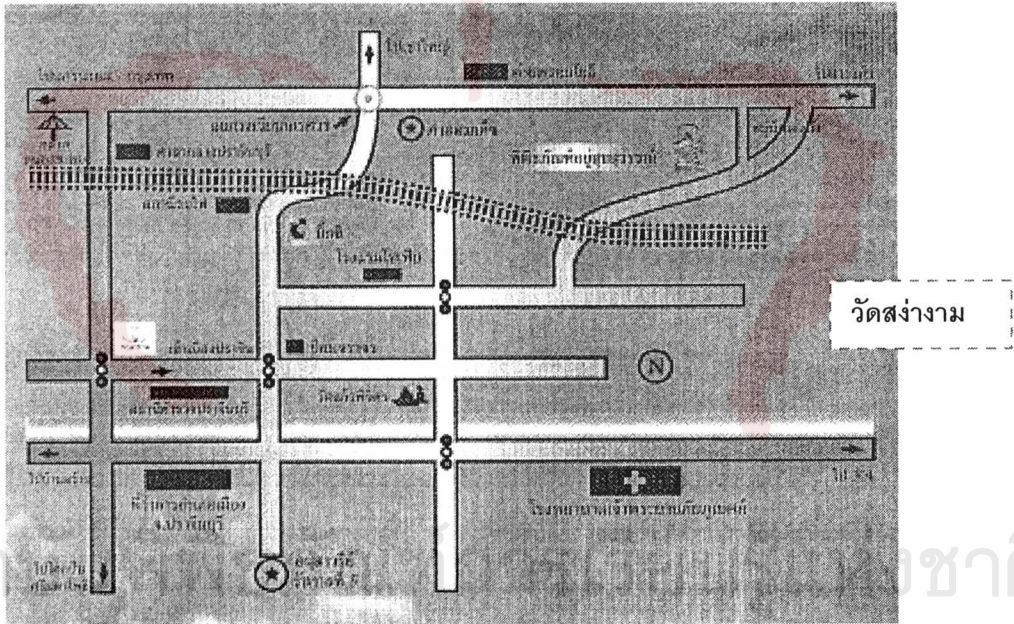
พิพิธภัณฑ์ควรจัดกิจกรรมให้มีความต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้การรวมกลุ่มระหว่างนักเรียน โรงเรียน วัดและชุมชนมีความเข้มแข็ง

1.27 พืพิภพณ์ท์วัดสง่างาม

1.27.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	วัดสง่างาม
ตำบล	บางบริบูรณ์
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25000
โทรศัพท์	089 003 1130
E-mail	-
Website	-

1.27.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่พืพิภพณ์ท์วัดสง่างาม

ภูมิทัศน์โดยรอบ

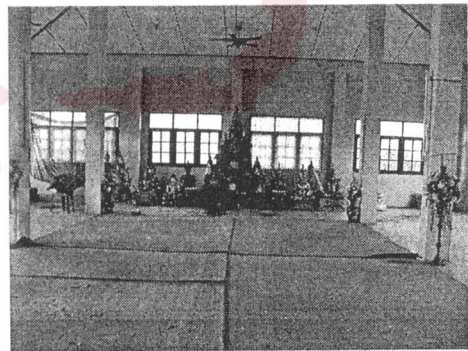
พระอุโบสถ วัดสง่างาม

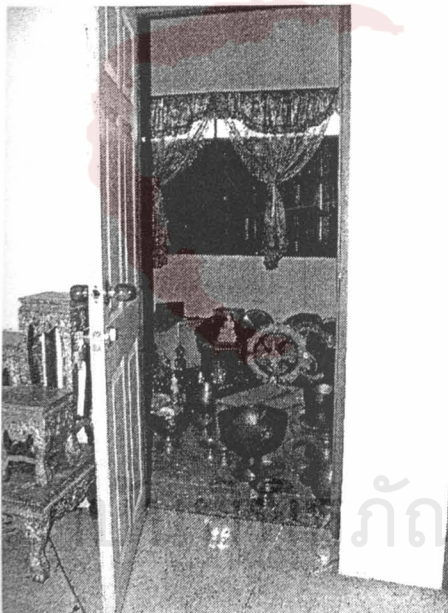
ภาพด้านหน้าทางเข้าวัดสง่างาม

ภาพด้านหน้าศาลาการเปรียญ

ภาพด้านบนศาลาการเปรียญซึ่ง
ไม่ค่อยได้ใช้งาน และอาคารชำรุด

ภาพด้านบนศาลาการเปรียญซึ่ง
ไม่ค่อยได้ใช้งาน และอาคารชำรุด

ศาลาการเปรียญ
ซึ่งชั้นสองเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์

1.27.3 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล พระครูสังฆภาณวิสุทธิ (วันชัย ภาทรชโต)
ตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดสง่างาม

1.27.4 วันเวลาเปิดทำการ

อยู่ในระหว่างการรอเพื่อปรับปรุงเนื่องจากหลังคาอาคารจัดแสดงรั้ว ทำให้วัดถู
สะสม บางส่วนชำรุด ประกอบกับศาลาการเปรียญแห่งนี้ก็ไม่ค่อยได้ใช้งาน ทำให้เป็นที่สะสมของ
ฝุ่น และมดเข้ามาอาศัย ซึ่งทางวัดจะได้ดำเนินการปรับปรุงต่อไป

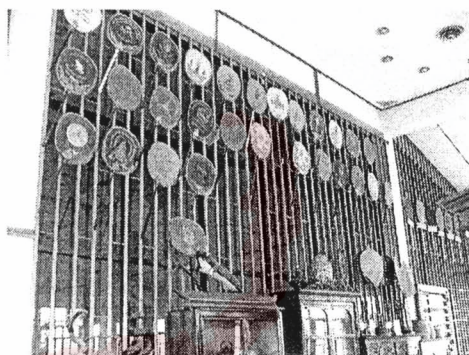
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.27.5 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

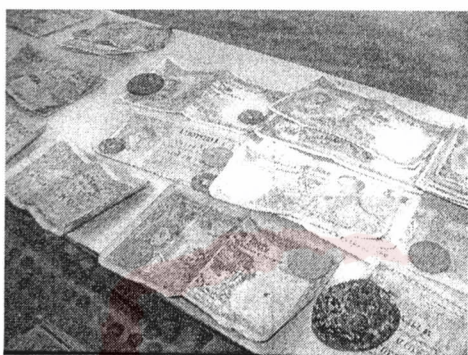
ภาพถ่ายห้องจัดแสดงในปัจจุบัน

มีการเคลื่อนย้ายและจัดเก็บโบราณวัตถุ

การจัดแสดงในช่วงที่พิพิธภัณฑ์ยังเปิดทำการ

วัตถุส่วนใหญ่ยังจัดเก็บในตู้จัดแสดง

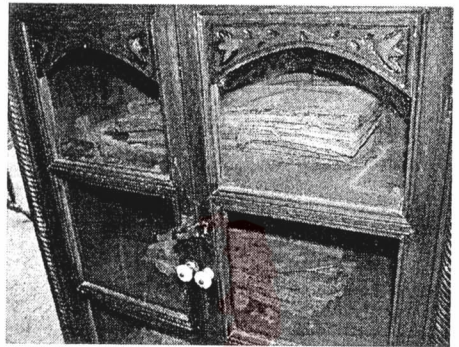
โบราณวัตถุที่จัดเก็บไว้ในห้องจัดแสดงเดิม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

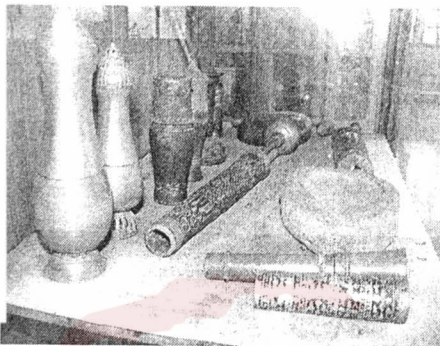
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

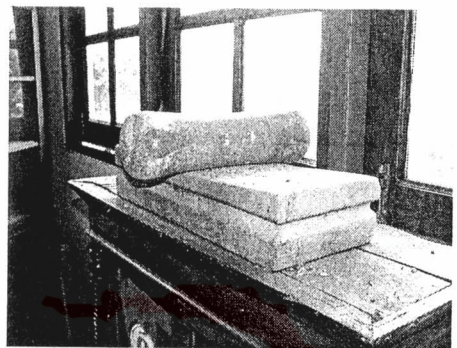
โบราณวัตถุจำพวกหินก็ยังจัดไว้ที่เดิม
เพียงแต่มีการสะสมของฝุ่นผง

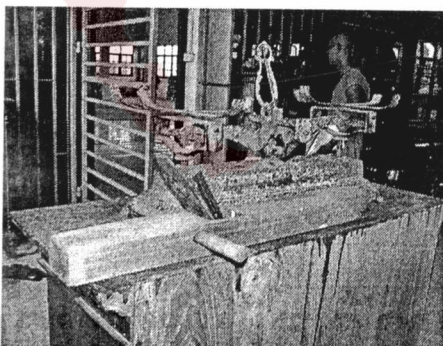
เอกสารที่จัดเก็บไว้ในตู้ มีฝุ่นรา
เนื่องจากความชื้นที่ได้จากฝนที่รั่ว

เครื่องใช้โลหะ

โบราณวัตถุจำพวกหินก็ยังจัดไว้ที่เดิม
เพียงแต่มีการสะสมของฝุ่นผง

เนื่องด้วยอาคารชำรุด

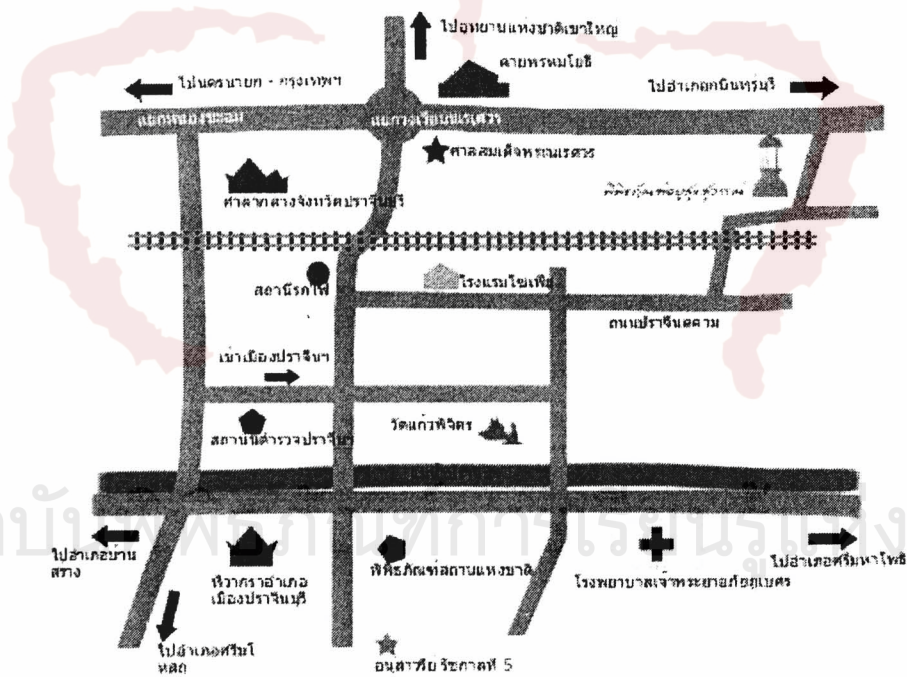
จึงทำให้ต้องย้ายตู้จัดแสดงออกมาไม่ให้ติดผนัง

1.28 พิพิธภัณฑสถานวัดแก้วพิจิตร

1.28.1 ที่อยู่และการติดต่อ

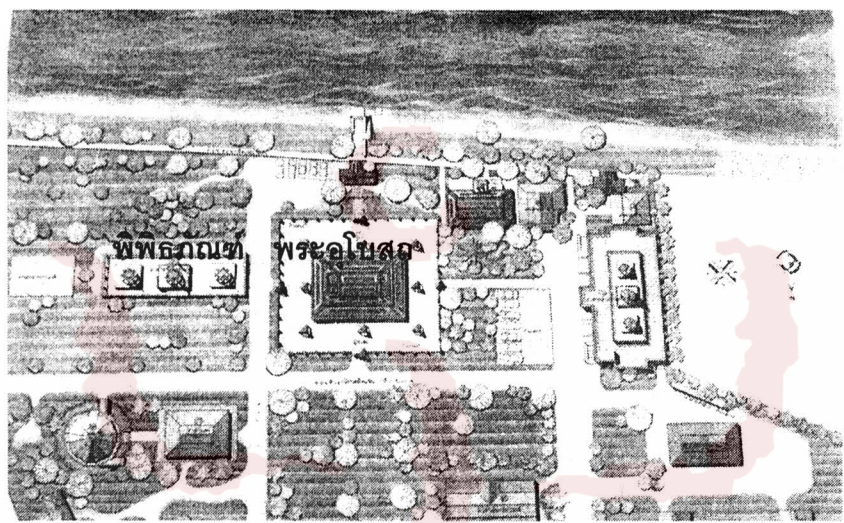
ชื่อ	วัดแก้วพิจิตร
ถนน	แก้วพิจิตร
ตำบล	หน้าเมือง
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25000
โทรศัพท์	081 481 1740
E-mail	-
Website	-

1.28.2 แผนกแสดงที่ตั้ง

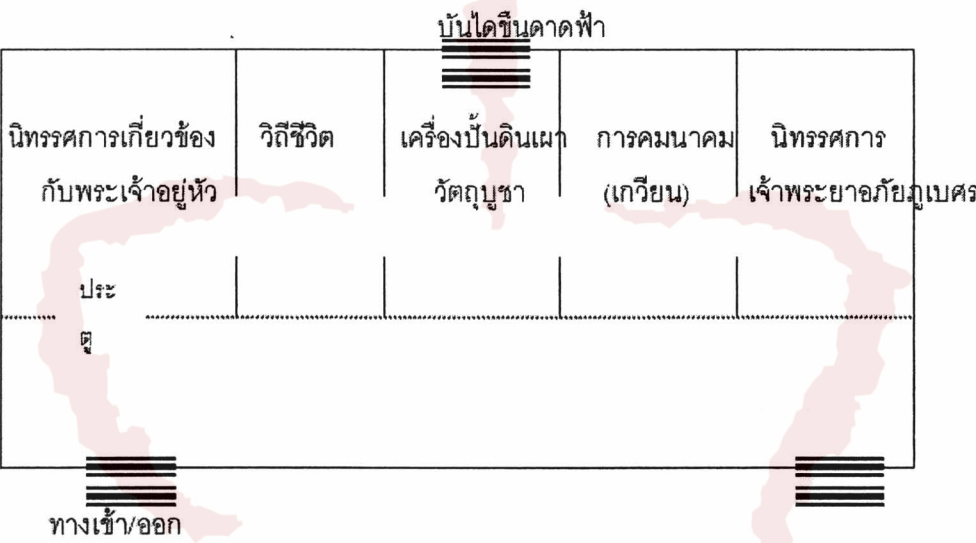

แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดแก้วพิจิตร

1.28.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

ผังภายในวัดแก้วพิจิตร

แผนผังการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์สถาน วัดแก้วพิจิตร

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ภาพด้านหน้าอาคาร
ซึ่งเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์

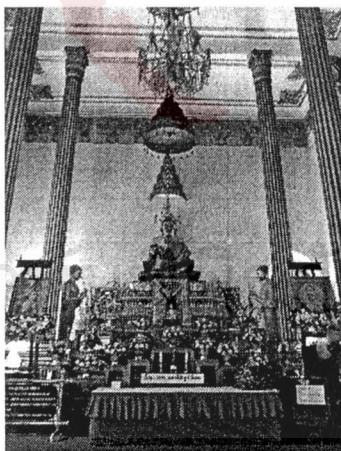
ภาพอาคารเก่าภายในวัดแก้วพิจิตร

ศาลาทำน้ำ ด้านหน้าอาคาร
ซึ่งเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์

พระอุโบสถ วัดแก้วพิจิตร

พระประธานในพระอุโบสถ วัดแก้วพิจิตร

สภาพทั่วไปภายในวัด

1.28.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล คุณมาลิน คุ่มกาญจน์
ตำแหน่ง ผู้จัดการโบราณสถานวัดแก้วพิจิตร

1.28.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.30 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.28.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

ต้องส่งจดหมายขออนุญาตหรือโทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำการ หากมาเป็นหมู่คณะให้ประสานงานก่อน

1.28.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วัดแก้วพิจิตร เป็นวัดเก่าแก่ที่สร้างขึ้นมามีตั้งแต่ปี พ.ศ.2422 ซึ่งตรงกับรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่ บนริมฝั่งขวาของแม่น้ำปาวจินบุรี ห่างจากตัวเมือง ไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 2 กิโลเมตร สร้างขึ้นโดยนางประมุขโกคา หรือนางแก้ว ประสงค์ เพื่อใช้ในการทำบุญตักบาตร ถือน้ำพิพัฒน์สัตยาโดยมีผู้ร่วมกัน บริจาคที่ดิน แรงงานและทุนทรัพย์ ในการก่อสร้าง สิ่งก่อสร้างในระยะแรก ประกอบด้วย ศาลาการเปรียญ หอสวดมนต์ กุฏิ พระอุโบสถ ศาลาท่าน้ำและเรือนแพ ภายในพระอุโบสถแต่เดิมประดิษฐานรอยพระพุทธรูปจำลอง

เมื่อเจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้อพยพครอบครัวจากเมืองพระตะบองมาอยู่ที่ปาวจินบุรี ท่านก็ได้อุปถัมภ์วัดนี้ โดยการบูรณะ ปฏิสังขรณ์ ตลอดจนการสร้างเสนาสนะทั้งที่สร้าง

ขึ้นใหม่และสร้างทดแทนของเก่าเช่น ในปี พ.ศ. 2451สร้างศาลาธรรมสังเวช และเมรุเผาศพ ต่อมา ในปี พ.ศ. 2457 เมื่อเจ้าพระยาอภัยภูเบศรสร้างโรงเรียน ศาลา เมรุ จึงได้ถูกรื้อไปจนหมดสิ้น

ในปี พ.ศ. 2475เจ้าพระยาอภัยภูเบศรได้รื้อ อาคารโรงเรียน หนังสือไทยหลังเดิม แล้วสร้าง โรงเรียนบาลีธรรมวินัยและหนังสือไทยเป็นอาคาร ตามแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก โรงเรียนแห่งนี้ จัดได้ว่าเป็นโรงเรียนปริยัติธรรมแห่งแรกของจังหวัดปราจีนบุรี และภายหลัง จึงได้รับพระราชทานนาม โรงเรียนว่าโรงเรียนอภัยพิทยาคาร เจ้าพระยาภูเบศรได้รื้อพระอุโบสถหลังเก่าซึ่งชำรุดแล้วสร้างพระอุโบสถ หลังใหม่ขึ้นแทนที่ พระอุโบสถหลังใหม่นี้มีลักษณะสถาปัตยกรรมที่ผสมผสานกันระหว่างศิลปะไทย จีน เขมร และตะวันตก กรมศิลปากรจึงได้ขึ้นทะเบียน วัดนี้เป็นโบราณสถาน ของชาติ ในปี พ.ศ. 2533 และในปี พ.ศ.2535 จังหวัดปราจีนบุรีจึงได้ดำเนินการบูรณะวัดนี้อีกครั้ง โดยใช้รูปแบบวิธีการบูรณะของ กรมศิลปากร

สำหรับพิพิธภัณฑสถานวันแก้วพิจิตรนั้น ได้ก่อตั้งขึ้นโดยการรวบรวมโบราณวัตถุสะสมของวัด โดยได้เริ่มดำเนินอย่างเป็นทางการตั้งแต่ประมาณ ปี พ.ศ. 2535 โดยใช้ตึกโรงเรียนอภัยพิทยาคาร (โรงเรียนหอไตรพระไตรปิฎกและวินัย) ซึ่งตึกนี้มีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบตะวันตกยุคโคโลเนียล ลักษณะเป็นอาคารที่มีหลังคาเป็นโดม มีหน้าบันอยู่กึ่งกลางอาคาร รอบอาคารเป็นชานชาลาเดินได้รอบ มีเสาบแบบกรีกรองรับชายคา เสาเจาะร่อง หัวเสาแบบไอโอนิก หรือหัวเสาแบบก้นหอย

1.28.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. ชีวประวัติบุคคล เช่น พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และชีวประวัติของเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
2. ประวัติและวิวัฒนาการ ทางด้านโบราณคดีและประวัติศาสตร์ของปราจีนบุรี
3. ภูมิปัญญาและเครื่องมือเครื่องใช้ในอดีต

แนวคิดของนิทรรศการ

นิทรรศการภายในอาคารพิพิธภัณฑ แบ่งออก เป็น 5 ห้อง โดยมีแนวคิดหลักในการจัดแสดงเนื้อหาออกเป็น 3 เรื่อง คือ

1. พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จัดแสดงโดยใช้ภาพถ่าย และศิลาจารึกลายพระหัตถ์พระนามของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ

2. ประวัติของเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีคุณูปการต่อวัด และประชาชนในจังหวัดปราจีนบุรี รวมทั้งประวัติของอาคารจัดแสดง จัดแสดงโดยภาพ ภาพถ่าย และป้ายนิเทศในห้องสุดท้ายของนิทรรศการ

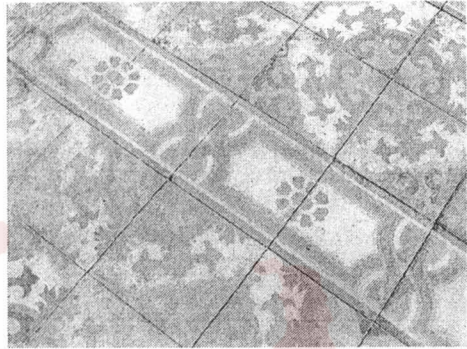
3. วิถีชีวิตของผู้คนในชุมชน โดยจัดแสดงโดยใช้วัตถุทางวัฒนธรรม เช่น เครื่องปั้นดินเผา วัตถุบูชา เกวียน พระพุทธรูป หลักฐานทางโบราณคดี ร่วมกับการสื่อความ ด้วยภาพนิ่ง หุ่นจำลองร่วมด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายอาคารจัดแสดง

อาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ

ลวดลายบนพื้นของอาคารจัดแสดง

พิพิธภัณฑเปิดให้เข้าชม
โดยใช้ประตูด้านหน้าเพียงแห่งเดียว

ประตูทางเข้าด้านหน้าของอาคารจัดแสดง
(มุมมองระยะใกล้)

สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ

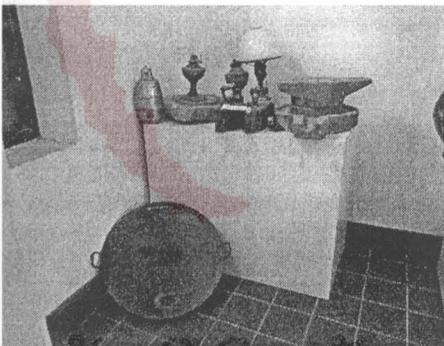
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

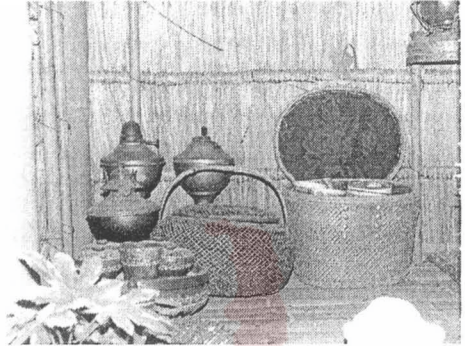
ห้องจัดแสดงแรกมีเนื้อหาเกี่ยวกับ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

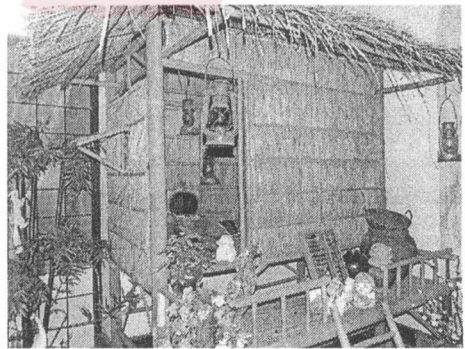
ห้องจัดแสดงที่มีการจำลองบรรยากาศต่างๆ
เพื่อย่อยต่อการเข้าใจบริบททางวัฒนธรรม

แท่นฐานที่ตั้งเพื่อใช้ในการจัดแสดง

การจัดแสดงวัตถุในห้องจัดแสดง

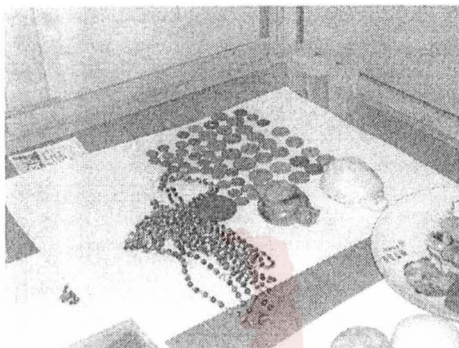
นิทรรศการจัดแสดงโดยใช้วัตถุ
เป็นสื่อมากกว่าการใช้ข้อความ

สภามหาวิทยาลัยการศึกษาระดับปริญญาโท

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

เครื่องปั้นดินเผา

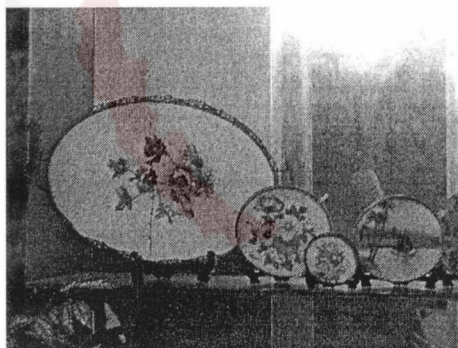
ลูกปัด และเหรียญโลหะ

หลักฐานทางโบราณคดี

ภาชนะ เครื่องเคลือบดินเผา

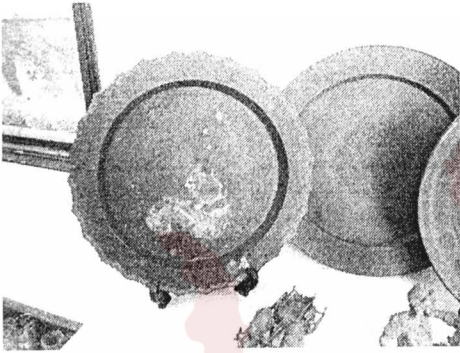
ภาชนะเครื่องใช้ ถาดขอบเงินเขียนสีเครื่องครัว

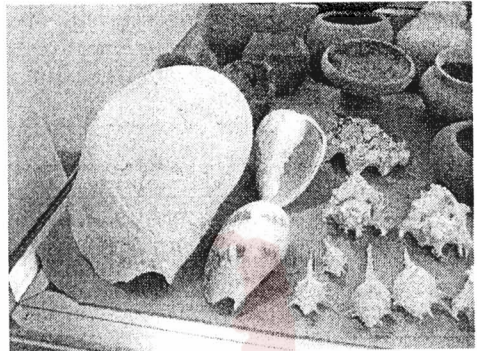
เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

สภามหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

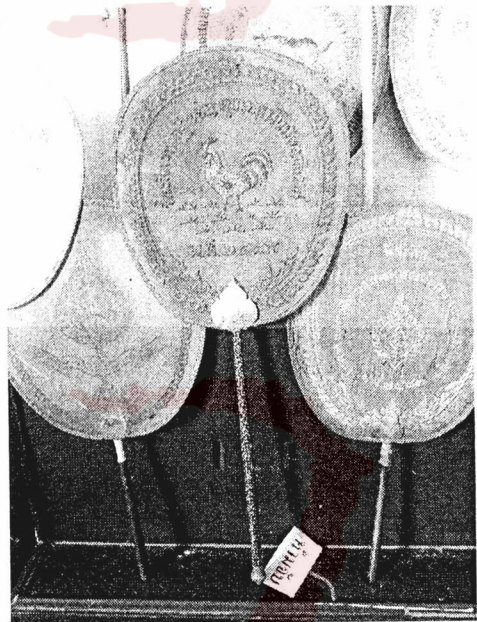
โลหะสำริด

เปลือกหอย

ศิลาลายพระหัตถ์

ตาลปัตร

เอกสารโบราณ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	หินสลัก
ประเภท	จารึก
กำหนดอายุ	ไม่มีข้อมูล
คำบรรยาย	หินสลัก พร้อมพระปรมาภิไธย ลายพระหัตถ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชเมื่อ วันที่ 16 พฤศจิกายน 2507

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

- 1.28.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
- ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

- 1.28.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษาซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.28.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป
3. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์
3. การเผยแพร่ผ่านสื่อบุคคล

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.28.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

1.28.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

งบประมาณไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่ายได้รับการบริจาคซึ่งสามารถเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนงานการจัดการทั่วไป ซึ่งไม่เพียงพอหากตรงการปรับปรุงอาคารหรือพัฒนานิทรรศการ

1.28.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

อาคารจัดแสดงเก่าและมีปัญหาที่เกิดจากความชำรุด ทำให้วัตถุสะสมบางส่วนได้รับความเสียหาย

จุดแข็ง

1. บุคลากรของพิพิธภัณฑ์มีความรัก ทูมเทและเห็นคุณค่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ภายในวัด
2. พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน และเป็นสถานที่สำคัญมีชื่อเสียง ทำให้มีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก
3. อาคารที่เป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ เป็นสถาปัตยกรรมที่สวยงามและมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

1.28.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

น่าจะมีการพัฒนานิทรรศการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่พิพิธภัณฑ์ต้องการ

นำเสนอ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.29.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

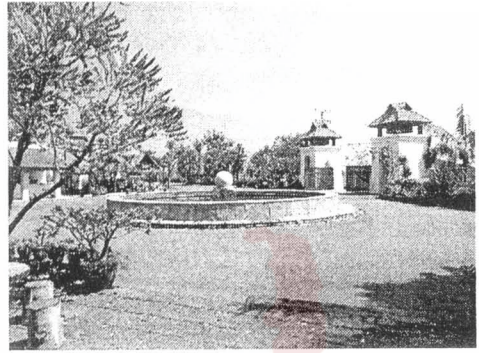
ผังการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์อยู่สุพรรณ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

อาคารและภูมิทัศน์โดยรอบ

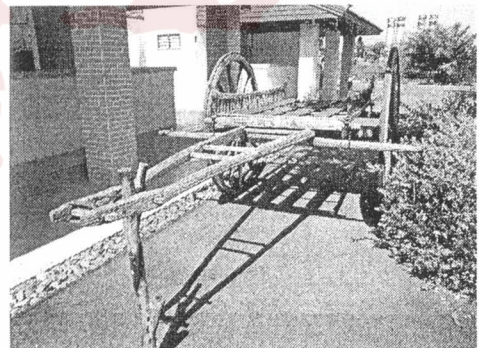
ภาพทางเข้าพิพิธภัณฑ์

บรรยากาศด้านในบริเวณประตูทางเข้า

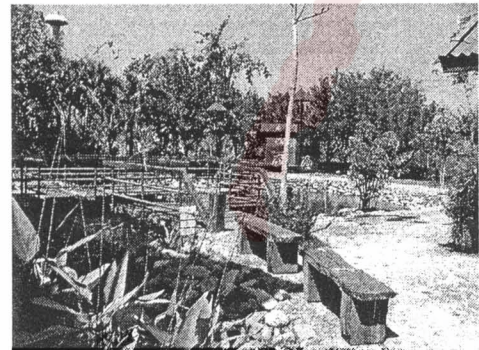
พื้นที่ส่วนบริการ เช่น ร้านอาหาร ที่จอดรถ

พิพิธภัณฑ์ได้นำวัตถุสะสม
มาจัดแสดงบริเวณส่วนบริการ

บรรยากาศรอบอาคารพิพิธภัณฑ์

ด้านหลังอาคารจัดแสดง

1.29.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล คุณณรงค์ อยู่สุขสุวรรณ
ตำแหน่ง ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ

1.29.5 วันเวลาเปิดทำการ

ทุกวัน เวลา 09.00 – 17.00 น.

1.29.6 การเก็บค่าเข้าชม

เก็บค่าเข้าชม

เด็ก 30 บาท

ผู้ใหญ่ 80 บาท

ชาวต่างชาติ 150 บาท

เด็กชาวต่างชาติ 100 บาท

ข้อยกเว้น ลดค่าเข้าชมเป็นพิเศษกรณีมาเป็นหมู่คณะตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป

1.29.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑอยู่สุขสุวรรณ อยู่ห่างจากตัวเมืองปราจีนบุรีประมาณ 6

กิโลเมตร พื้นที่โดยรอบของพิพิธภัณฑโอบล้อมไปด้วยพรรณไม้สวยงามนานาชนิด อีกทั้งยังมีสัตว์
สวยงามต่างๆ มากมาย เมื่อท่านได้ก้าวเข้าสู่พิพิธภัณฑแห่งนี้ท่านจะได้พบกับตะเกียงจำนวนมาก
มหาศาลซึ่งมีแขวนอยู่ทุกๆ ที่ ไม่ว่าจะเป็นตามที่จอดรถ ร้านค้าบนเพดานตามอาคารต่างๆ
แม้กระทั่งห้องน้ำอีกด้วย พิพิธภัณฑแห่งนี้มีอาคารทั้งหมด 5 อาคาร

พิพิธภัณฑ์อยุธยาสุวรรณ ได้ตั้งตามชื่อสกุลของ คุณณรงค์ อยู่สุขสุวรรณ หรือที่ชาวปราจีนบุรีเรียกว่า "เฮียพันธ์" ซึ่งแต่เดิมนั้นประกอบอาชีพรับซื้อขายของเก่าจำพวกเศษเหล็กและโลหะ ในช่วงแรกๆ จะมีตะเกียงเจ้าพายุติดมากับพวกเศษโลหะจำนวนมาก แต่ก็ยังไม่ได้ให้ความสนใจมากนักและยังขายราคาเดียวกับเศษเหล็กด้วยซ้ำ แต่เมื่อมีคนมาซื้อได้ให้ราคาเป็นดวงที่สูงกว่าการขายเป็นกิโลกรัม โดยให้ราคาดวงละ 50 บาท จึงคัดแยกไว้ขายให้คนที่ต้องการเพราะเริ่มมีคนสนใจมากขึ้น เพื่อที่จะนำไปตกแต่งให้สวยงามและขายต่อให้ชาวต่างประเทศในราคาสูงราคาจึงพุ่งขึ้นถึงดวงละ 100 บาท นับเป็นราคาที่สูงมากในขณะนั้น คุณณรงค์จึงเริ่มสงสัยและถามผู้ที่มาซื้อจึงได้ทราบเรื่องและอุกคิดขึ้นมาว่า หากขายออกไปจำนวนมากอาจทำให้ตะเกียงเจ้าพายุซึ่งเป็นตะเกียงที่มีเอกลักษณ์สวยงามและทนทาน หดไปจากประเทศไทยและคนรุ่นหลังอาจไม่รู้จักระเพราะไม่เคยเห็นตะเกียงแบบนี้ จึงได้ตัดสินใจเริ่มสะสม โดยตะเกียงดวงแรกคือ ตะเกียงขนาด 150 แรงเทียน แม้จะดูเหมือนตะเกียงเจ้าพายุทั่วไป แต่เป็นแบบดวงเล็กเห็นแล้วชอบจึงเก็บเอาไว้ และเริ่มมีตะเกียงแบบแปลกๆ มากขึ้น และเพื่อนฝูงหรือคนรู้จักต่างก็ซื้อมาฝากด้วย

สิ่งแรกที่เก็บสะสมจะเป็นตะเกียง แล้วจึงเริ่มสะสมสิ่งอื่นๆตามมาทีหลัง อาทิเช่น นาฬิกาจักรยาน ข้าวของเครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น ประกอบกับคุณวิภาวรรณ อยู่สุขสุวรรณ ซึ่งเป็นภรรยาของคุณณรงค์ อยู่สุขสุวรรณ ก็เป็นคนที่ชอบสะสมตุ๊กตา ตุ๊กตาโบราณที่ทำจากไม้สัก จึงทำให้มีของเก็บสะสมจำพวกตุ๊กตามากขึ้น พอเก็บสะสมได้มากขึ้นก็มีคนขอเข้าชมโดยที่ไม่ได้เก็บเงิน แต่ก็เกิดความไม่สะดวกแก่ผู้เข้าชมเพราะพื้นที่แคบและของบางอย่างก็ไม่สามารถที่จะวางโชว์ได้ ก็จะมีแต่ตะเกียงเพียงอย่างเดียว เวลาที่จะดูแลผู้มาเยี่ยมชมก็น้อย เพราะจะต้องดูแลกิจการร้านด้วย จึงมีความคิดที่จะสร้างพิพิธภัณฑ์ขึ้นเพื่อที่จะให้คนรุ่นหลังได้เห็น ได้รู้จักและทราบถึงข้อมูลสิ่งของที่หาดูได้ยากเหล่านี้ สิ่งเหล่านี้ก็เป็นจุดกำเนิดของพิพิธภัณฑ์อยุธยาสุวรรณก็ว่าได้

พิพิธภัณฑ์อยุธยาสุวรรณ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2545 ใช้ระยะเวลาในการก่อสร้างเป็นเวลา 4 ปีเศษ เปิดให้เข้าชมเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2550

1.29.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

1. ประวัติและวิวัฒนาการข้าวของเครื่องใช้ เครื่องเรือนต่างๆ
2. เทคโนโลยีและจักรกล
3. วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์นิยม

แนวคิดของนิทรรศการ

อาคารที่ 1 อาคารราชวดี อาคารนี้เป็นอาคารสองชั้น ในส่วนของการจัดแสดง ชั้นล่าง ได้จัดแสดงเกี่ยวกับสิ่งของโบราณหลากหลายชนิด อาทิเช่น เครื่องเงิน เครื่องทองเหลือง เติร์ดโบราณ เครื่องปั้นดินเผา ตู้เย็นใช้น้ำมันก๊าด เป็นต้น ในส่วนของชั้นสองเป็นชั้นที่รวบรวม ตะเกียงเจ้าพายุหลากหลายยี่ห้อ ทั้งยังมีตะเกียงที่มีการใช้งานที่แตกต่างกันไปเช่น ตะเกียงเรือ ตะเกียงฉายสไลด์ นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดของส่วนประกอบตะเกียงให้ท่านได้ศึกษาอีกด้วย

อาคารที่ 2 อาคารลีลาวดี อาคารนี้เป็นอาคารแฝดที่เชื่อมต่อกันทั้งหมดซึ่งมีสองชั้นรวมหกห้องโดยแบ่งเป็นสองชั้น ชั้นล่างประกอบไปด้วย

1. ห้องราชพฤกษ์ ได้จัดแสดงเกี่ยวกับถ้วยชามโบราณ ถาดกระเบื้อง โถหู ขวดน้ำมันดิน ซึ่งเป็นขวดน้ำอัดลมในสมัยก่อน
2. ห้องชัยพฤกษ์ ส่วนใหญ่ของที่จัดแสดงจะเป็นเครื่องทองเหลือง อาทิ เชี่ยนหมากทองเหลือง ชันลงหิน เตาใช้น้ำมันก๊าด ตะเกียงลาน
3. ห้องกัลปพฤกษ์ ใครที่ชื่นชอบเกี่ยวกับเรื่องของรถจักรยานและรถจักรยานยนต์ ต้องไม่พลาด ภายในห้องนี้ได้รวบรวมรถจักรยานหลายยี่ห้อรวมถึงรถจักรยานยนต์ที่มีหลักการทำงานเป็นสองส่วนคือจะใช้เป็นจักรยาน (ถีบ) หรือเป็นรถจักรยานยนต์ ก็ได้
4. ห้องทองกวาว ห้องนี้เห็นได้ว่าจะเป็นที่ชื่นชอบของเด็กๆ เพราะภายในห้องนี้เป็นของสะสมที่เป็นของเล่นสังกะสีโดยส่วนใหญ่ และยังมีสามล้อถีบของเด็กในสมัยก่อน ซึ่งเป็นห้องที่เด็กๆจะได้เห็นวิวัฒนาการของของเล่นในอดีตถึงปัจจุบัน
5. ห้องทองหลาง ภายในห้องนี้ได้จัดแสดงในเรื่องของพระ เช่นพระผง พระเหรียญรวมถึงรูปพระเก่าไว้มากมายหลายแบบ รวมทั้งพระเครื่องที่ขึ้นชื่อของจังหวัดปราจีนบุรี
6. ห้องทองพันชั่ง เป็นการรวบรวมเกี่ยวกับ เครื่องคำนวณ ตราชั่งและเครื่องตวงวัด ในรูปแบบต่างๆ เช่น ตราชั่งคัน ซึ่งมีตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ในการจัดแสดงของอาคารหลังนี้ ได้จัดแสดงสิ่งของออกเป็นหมวดหมู่ โดยในแต่ละห้องจะมีจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไป

อาคารที่ 3 อาคารชวนชม อาคารนี้เป็นอาคารชั้นเดียว อาคารแห่งนี้จัดแสดงในเรื่องของรูปเก่าของเมืองปราจีนบุรีในสมัยก่อน และรูปของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อครั้งเสด็จมาเยือนจังหวัดปราจีนบุรี ณ วัดแก้วพิจิตร และยังมีหนังสือเก่านานาชนิด เช่น หนังสือพิมพ์ที่วางจำหน่ายตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 หนังสือการ์ตูน และสำหรับผู้ที่ชื่นชอบในเรื่องของแสตมป์ ทาง

พิพิธภัณฑ์ได้จัดแสดงแสดมปีที่สำคัญๆ ไว้หลายชุดด้วยกัน รวมถึงยังมีลือตเตอรืรุ่นแรกของไทย อีกด้วย

อาคารที่ 4 อาคารเจ้าพายุ อาคารนี้เป็นอาคารที่สร้างจากรูปแบบของตะเกียง เจ้าพายุ โดยมีส่วนสูงประมาณ 13 เมตร ซึ่งภายในของอาคารนี้นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นไปเพื่อชม วิวโดยรอบได้ ทุกคนได้ชมกับของสะสมนานาชนิดที่ทำให้ท่านได้ย้อนกลับสู่อดีตแล้ว ทาง พิพิธภัณฑ์ยังมีสถานที่ที่ให้ทุกท่านได้พักผ่อนหย่อนใจไปกับธรรมชาตินั่นคือ บ่อปลาและกรงนก ขนาดใหญ่ ที่มีนกสวยงามนานาชนิดให้ท่านได้ชื่นชม เช่น นกยูงไทยที่ในปัจจุบันหาดูได้ยากแล้ว และยังมีบ่อเตารวมไปถึงบ่อจระเข้อีกด้วย

อาคารที่ 5 อาคารฟ้าประดิษฐ์ ซึ่งที่นี่ท่านจะได้พบกับเรือหลากหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นเรือขุดที่ใช้ดันไม้ทั้งต้นมาทำเป็นเรือขุดเพียงลำเดียว และภายในโรงเรือนยังมีเรือนผูก ซึ่งเป็นบ้านที่สร้างจากไม้ไผ่โดยไม่ต้องใช้ตะปูหรือลวดในการก่อสร้างเลย และภายในบ้านได้จัดข้าว ของเครื่องใช้ในการดำรงชีวิตในสมัยก่อน ให้เยาวชนได้ศึกษาอีกด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

พิพิธภัณฑ์ได้จัดแสดงแสดมปีที่สำคัญๆ ไว้หลายชุดด้วยกัน รวมถึงยังมีลือตเตอรืรุ่นแรกของไทยอีกด้วย

อาคารที่ 4 อาคารเจ้าพายุ อาคารนี้เป็นอาคารที่สร้างจากรูปแบบของตะเกียงเจ้าพายุ โดยมีส่วนสูงประมาณ 13 เมตร ซึ่งภายในของอาคารนี้นักท่องเที่ยวสามารถขึ้นไปเพื่อชมวิวโดยรอบได้ ทุกท่านได้ชมกับของสะสมนานาชนิดที่ทำให้ท่านได้ย้อนกลับสู่อดีตแล้ว ทางพิพิธภัณฑ์ยังมีสถานที่ที่ให้ทุกท่านได้พักผ่อนหย่อนใจไปกับธรรมชาตินั่นคือ บ่อปลาและกรงนกขนาดใหญ่ ที่มีนกสวยงามนานาชนิดให้ท่านได้ชื่นชม เช่น นกยูงไทยที่ในปัจจุบันหาดูได้ยากแล้ว และยังมีบ่อเตารวมไปถึงบ่อจระเข้อีกด้วย

อาคารที่ 5 อาคารฟ้าประดิษฐ์ ซึ่งที่นี่ท่านจะได้พบกับเรือหลากหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นเรือชุดที่ใช้ต้นไม้ทั้งต้นมาทำเป็นเรือชุดเพียงลำเดียว และภายในโรงเรียนยังมีเรือนผูก ซึ่งเป็นบ้านที่สร้างจากไม้ไผ่โดยไม่ต้องใช้ตะปูหรือลวดในการก่อสร้างเลย และภายในบ้านได้จัดข้าวของเครื่องใช้ในการดำรงชีวิตในสมัยก่อน ให้เยาวชนได้ศึกษาอีกด้วย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม/วัตถุจัดแสดงในอาคารราชวดี

ตะเกียงเจ้าพายุที่จัดแสดง
ด้วยการแขวนไว้ทั่วเพดานของห้อง

พิพิธภัณฑ์ได้ปรับเปลี่ยนเครื่องเรือน
ให้เข้ากับวัตถุสะสม

ปิ่นโต และภาชนะจีนามาเล

ภาชนะ ถาดกระเบื้อง

ร้านกาแฟโบราณ

จัดแสดงด้วยเครื่องเรือน ภาชนะ ขวด ฯลฯ

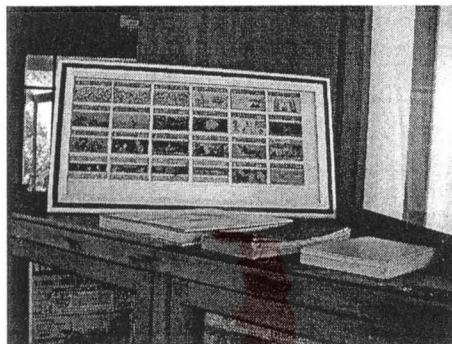

ลูกปัด

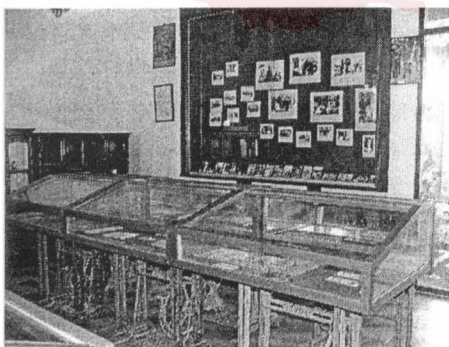
ภาพถ่ายห้องจัดแสดงและวัตถุสะสม/วัตถุจัดแสดงในอาคารชวนชม

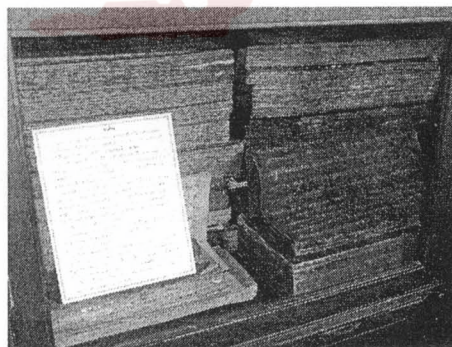
ภาพอาคารชวนชม

บัตรโทรศัพท์และหนังสือเก่า เอกสารเก่า

ภาพถ่าย

คัมภีร์ เอกสารเก่า

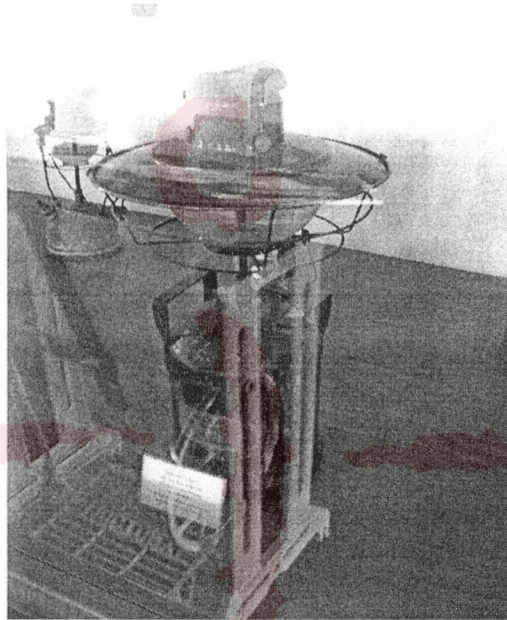
เงินตราต่างประเทศ

สลากินแบ่งและเครื่องเรือน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การ

วัตถุจัดแสดงชั้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ

ตะเกียงทิลเลย์ รุ่นจีแอล1

ประเภท

เครื่องมือ/เครื่องใช้

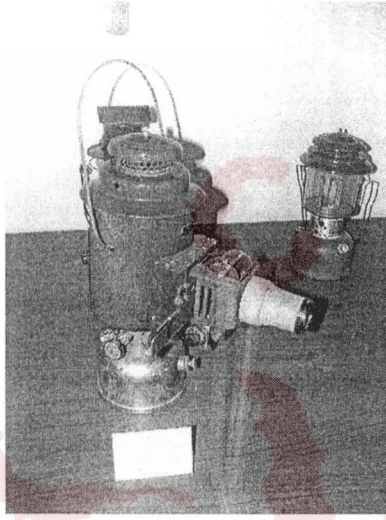
กำหนดอายุ

ค.ศ. 1933 -1940

คำบรรยาย

ตะเกียงรุ่นนี้อยู่ในคอลเล็กชันของ นีล แมคเร

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ชื่อวัตถุ	ตะเกียงดัดแปลงรุ่น 237
ประเภท	เครื่องมือ/เครื่องใช้
กำหนดอายุ	ราวค.ศ. 1949
คำบรรยาย	โคลแมนดัดแปลงตะเกียง รุ่น 237 ด้วยฟิล์มสไลด์อเมริกัน ผู้ที่นำมาใช้เป็นพวกมิชชันนารีและกลุ่มคนชนบทที่ไม่มี ไฟฟ้าใช้ เห็นได้จากหนังสือพิมพ์โคลแมน ฉบับ ค.ศ. 1949 ตะเกียงนี้ไม่มีวันที่ผลิต อยู่ในคอลเลกชันของ ดิค เซลเลอร์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ชื่อวัตถุ	ตะเกียงทิลเลย์รุ่น เอฟแอล 6
ประเภท	เครื่องมือ/เครื่องใช้
กำหนดอายุ	ระหว่างกลางยุคปี 1940 และต้นยุค 1950
คำบรรยาย	ตะเกียงนี้ได้รับการผลิตในระหว่างกลางยุคปี 1940 และต้นยุค 1950 รุ่นนี้ถูกประทับตราให้กับการป้องกันฝ่ายพลเรือนสวีดิช

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

1.29.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ และกำลังดำเนินการอยู่ ปัจจุบัน
วัตถุที่ลงทะเบียนแล้วร้อยละ 80

1.29.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**

มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ และไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุ

โดยเฉพาะ

1.29.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 10 คน

1. เจ้าหน้าที่ส่วนงานพิพิธภัณฑ์ 4 คน ได้แก่

พนักงานขายบัตร 1 คน

พนักงานต้อนรับ 2 คน

ผู้จัดการ 1 คน

2. เจ้าหน้าที่อื่นๆ จำนวน 6 คน ได้แก่

แม่บ้าน 2 คน

เจ้าหน้าที่ รปภ. 2 คน

คนสวน 1 คน

ช่าง 1 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

2. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

3. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

4. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

5. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ (ภาษาไทย)

2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

3. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้

4. ลานจอดรถ

5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ประเภทเสื้อผ้า, ตะเกียงจำลอง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์

เอกสารนำชมพิพิธภัณฑ์

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.29.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. โบราณสถาน วัดแก้วพิจิตร
2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

1.29.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

บุคลากร ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ โบราณวัตถุ

1.29.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

การออกแบบนิทรรศการมีความน่าสนใจแต่ควรคำนึงเรื่องการอนุรักษ์วัตถุ
ควบคู่ไปด้วย

จุดแข็ง

1. พิพิธภัณฑ์มีอาคารจัดแสดงที่ออกแบบเพื่อเป็นอาคารพิพิธภัณฑ์ และมีการออกแบบภูมิทัศน์โดยรอบร่มรื่นสวยงาม
2. พิพิธภัณฑ์มีวัตถุสะสมที่หลากหลายและมีการจัดแสดงที่น่าสนใจ
3. เจ้าของมีความสามารถและวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ฯ รวมทั้งเข้ามาดูแลอย่างใกล้ชิด

1.29.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ฯ มีแนวคิดที่จะพัฒนาพื้นที่โดยรอบพิพิธภัณฑ์ให้เป็นศูนย์กลางการพักผ่อนของจังหวัดปราจีนบุรี และผลักดันให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.30 พืพิภพณ์ท์เหมืองทองคำ บ้านบ่อทอง (The Kabinburi Gold Mine)

1.30.1 ที่อยู่และการติดต่อ

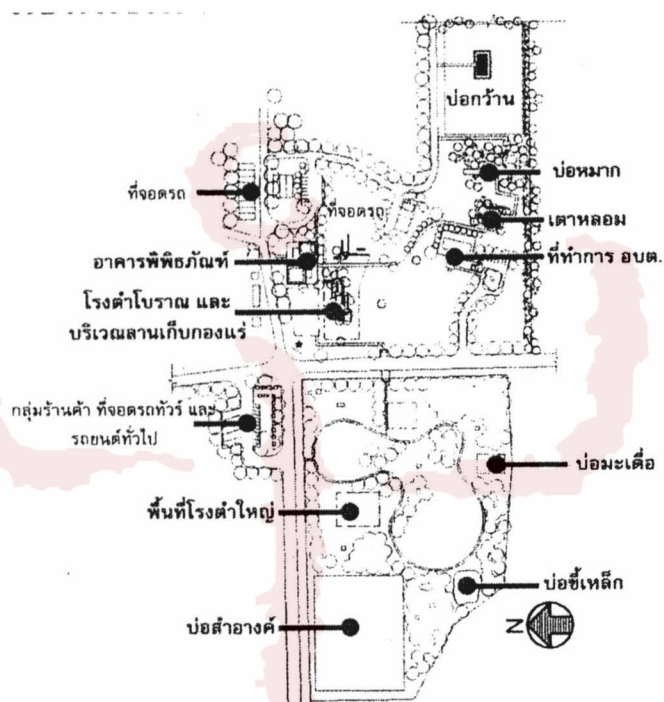
ชื่อ	ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง
เลขที่	136
หมู่	5
ตำบล	บ่อทอง
อำเภอ	กบินทร์บุรี
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25240
โทรศัพท์	037 289 005
โทรสาร	037 289 005
E-mail	-
Website	www.dpim.go.th

1.30.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

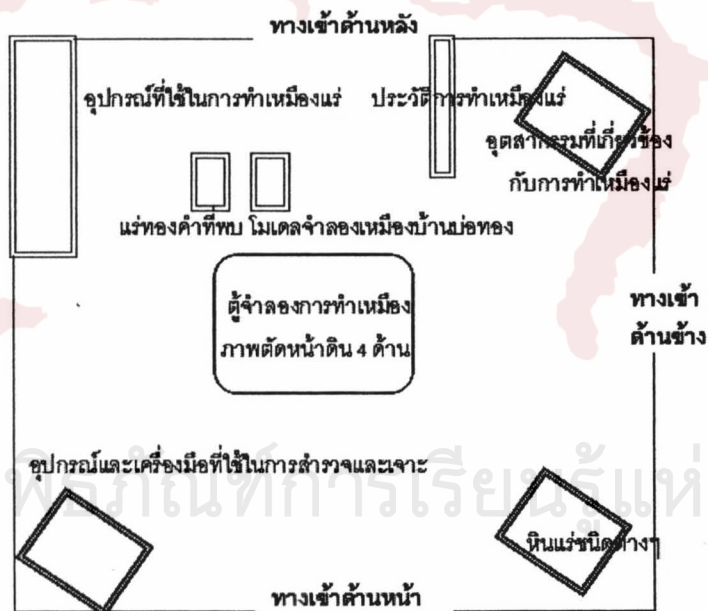

แผนที่พืพิภพณ์ท์เหมืองทองคำ บ้านบ่อทอง

1.30.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

ผังพิพิธภัณฑ์เหมืองทองคำ บ้านบ่อทอง

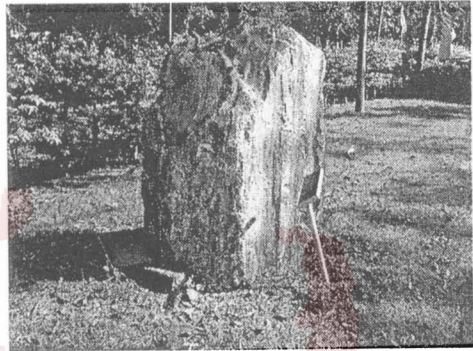

ผังภายในอาคารพิพิธภัณฑ์เหมืองทองคำ บ้านบ่อทอง

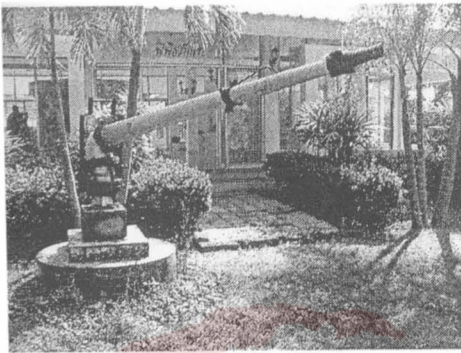
ภูมิทัศน์โดยรอบ

อาคารพิพิธภัณฑ์เหมืองทองคำ

ภาพการจัดแสดงด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์

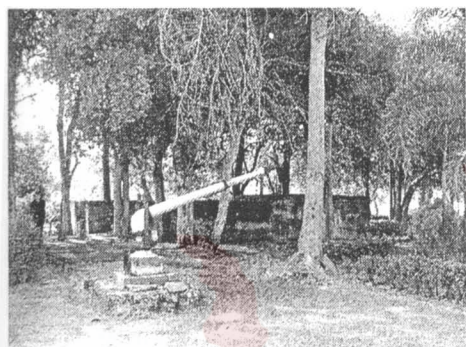
ทางเข้าห้องจัดแสดงนิทรรศการ

ทางเข้าห้องจัดแสดงนิทรรศการ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

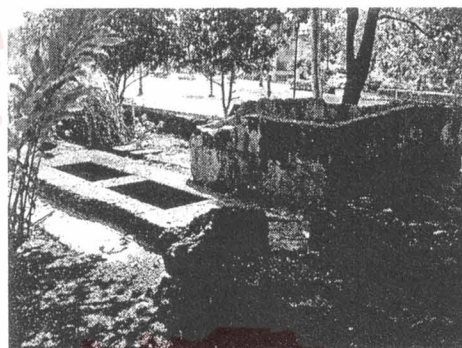
ภาพถ่ายพื้นที่จัดแสดงกลางแจ้ง
บริเวณรอบอาคารจัดแสดง

บ่อกักเก็บน้ำ

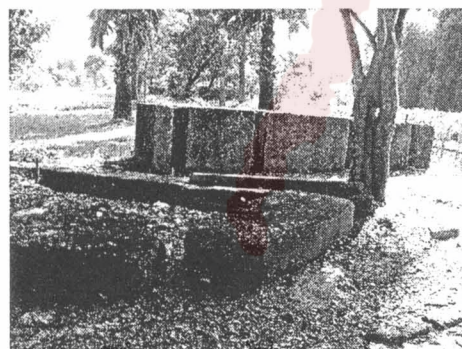
พื้นที่ที่ตั้งโรงไฟฟ้า

บริเวณแยกแระและเศษดินเศษหิน

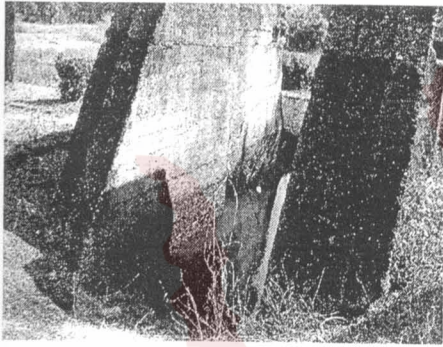

ภาพถ่ายแสดงร่องรอยการหลอมเหล็ก

เตาหลอมเล็ก

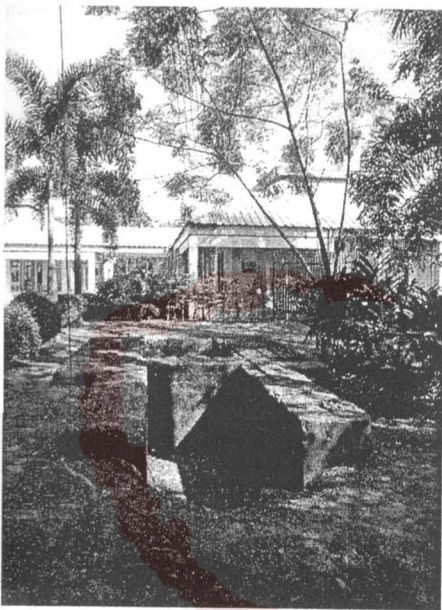
ภูมิทัศน์โดยรอบ

บ่อกว้าน

บ่อกว้าน

บริเวณลานเก็บกองแร่

บริเวณลานเก็บกองแร่

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.30.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นายสุวิทย์ ชมชื่น
ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง
หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง

1.30.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.30 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.30.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 3 วันทำ

การ

หากมาเป็นหมู่คณะ ให้ประสานงานก่อน

1.30.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

แหล่งแร่ทองคำที่ตำบลบ่อทอง อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี พบครั้งแรกในปีพุทธศักราช 2414 ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยเจ้าเมืองปราจีนบุรีในสมัยนั้นเป็นผู้ดำเนินการทำเหมืองด้วยการขุดเจาะเป็นหลุมลึกลงไปเป็นอุโมงค์ใต้ดิน หลังจากนั้นบริษัทของชาวต่างประเทศร่วมกับชาวไทยเข้ามาดำเนินการทำเหมืองได้ดินระดับลึกอีกครั้ง แต่เนื่องจากสินแร่ที่มีความสมบูรณ์เริ่มหมดลงไป และผลกระทบอันเนื่องมาจาก สงครามโลกครั้งที่ 1 จึงได้หยุดดำเนินการไป ต่อมากรมโลหกิจหรือกรมอุตสาหกรรม

พื้นฐานและการเหมืองแร่ในปัจจุบัน ได้จัดตั้งศูนย์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ขึ้น และดำเนินการผลิตแร่ทองคำต่อในช่วงระหว่างปีพุทธศักราช 2493 - 2500 ในครั้งนั้นได้แร่ทองคำมากถึง 55 กิโลกรัม

จากประวัติความเป็นมาที่ยาวนานกว่าร้อยปีของการทำเหมืองทองคำที่บ้านบ่อทอง อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ปัจจุบันยังพบซากปรักหักพังปรากฏอยู่ในหลายบริเวณโดยรอบพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่ทองคำ ซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จึงร่วมกับจังหวัดปราจีนบุรี โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง ดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่ในบริเวณนี้ขึ้น โดยจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์เหมืองแร่ทองคำและปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์โดยรอบเพื่อให้เป็นศูนย์วัฒนธรรมเป็นที่รวบรวมวัสดุสิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ และเป็นอนุสรณ์ ตลอดจนแหล่งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์การทำเหมืองแร่ทองคำที่สำคัญของไทยรวมถึงเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญภายในจังหวัดปราจีนบุรีอีกแห่งหนึ่งสืบต่อไป

ทั้งนี้เมื่อวันศุกร์ที่ 14 มกราคม 2548 กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ร่วมกับจังหวัดปราจีนบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง ได้จัดพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์เหมืองทองคำบ้านบ่อทองอย่างเป็นทางการ พร้อมทั้งมอบพิพิธภัณฑ์ดังกล่าวให้แก่จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อให้จังหวัดส่งมอบต่อไปให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทองเป็นผู้ดูแลและใช้ประโยชน์

1.30.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ประวัติและวิวัฒนาการของการทำเหมืองแร่

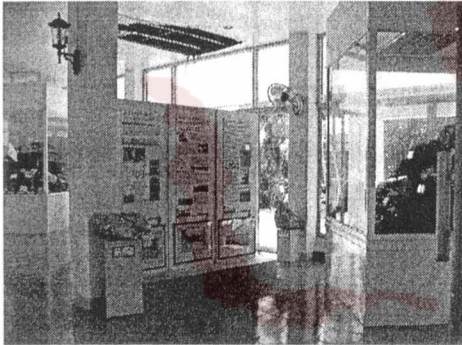
แนวคิดของนิทรรศการ

มีการแบ่งหัวข้อในการนิทรรศการ ดังนี้

1. การทำเหมืองแร่ มีการจัดแสดงวิธีการค้นพบเหมืองแร่ และวิธีการถลุงแร่ โดยใช้ตู้จัดแสดง จำลองโปรไฟล์ดิน (การใช้พื้นที่ในแนวดิ่ง) ซึ่งมีหัวข้อตามลำดับคือ แหล่งแร่ทองคำในธรรมชาติ การทำในลานแร่ การทำแร่โดยใช้เครื่องจักร และการยกแร่
2. จัดแสดงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่ เช่น เครื่องเจาะ เครื่องจับสัญญาณ เลียงร่อนแร่ เป็นต้น
3. การทำโมเดลจำลองพื้นที่เหมือง บริเวณบ้านบ่อทองคำ และตัวอย่างแร่ทองคำที่ได้
4. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่และตัวอย่างแร่ชนิดอื่นๆ

5. ประวัติการทำเหมืองแร่ จัดป่าไม้ เทศ บรยายประวัติและวิวัฒนาการ ใน ประเทศไทย ประวัติการทำเหมืองแร่บริเวณบ้านบ่อทองคำ และข้อมูลแนะนำจังหวัดปราจีนบุรี เบื้องต้น

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

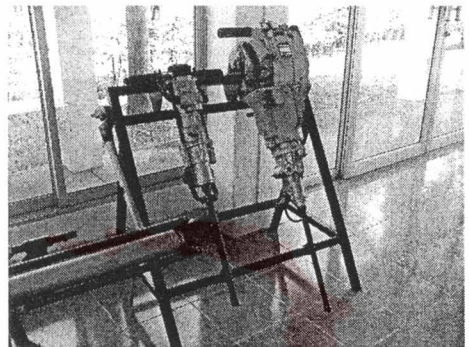
ภายในพิพิธภัณฑ์

แบบจำลองการร่อนทองในอดีต

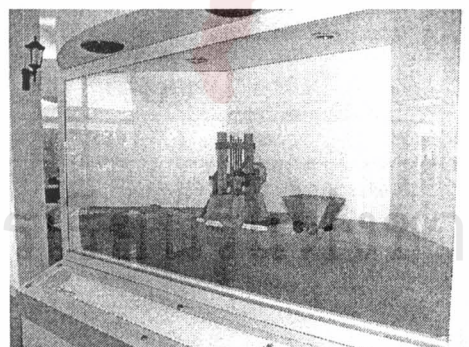
อุปกรณ์ที่ใช้ในการขุด เจาะ เหมืองทองคำ

อุปกรณ์ที่ใช้ในการขุด เจาะ เหมืองทองคำ

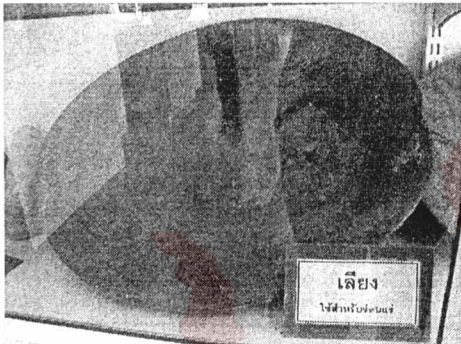

อุปกรณ์ที่ใช้ในการขุด เจาะ เหมืองทองคำ

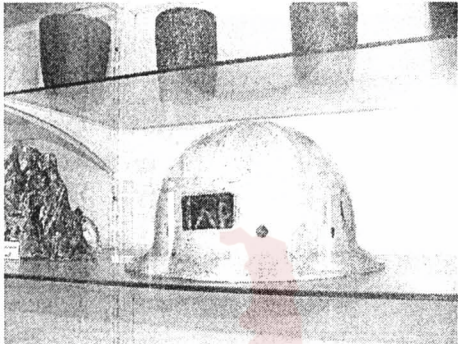

หุ่นจำลองขั้นตอนการแยกแร่

วัตถุสะสมของพิพิธภัณฑ์

เสียง (อุปกรณ์สำหรับร่อนแร่ทองคำ)

หมวกนิรภัยสำหรับผู้ทำงานในเหมืองแร่

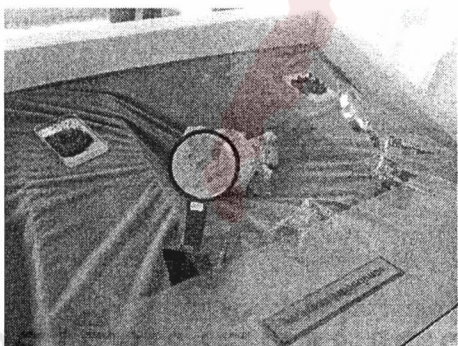
อุปกรณ์สำหรับเจาะสำรวจแร่

ก้อนแร่ชนิดต่างๆที่ขุดพบ

ก้อนแร่ชนิดต่างๆที่ขุดพบ

ก้อนแร่ทองคำ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

ไม่มี

1.30.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.30.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.30.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**

มีจำนวนหน้าที่ 1 คน เป็นนักวิชาการการศึกษา

ในส่วนอื่นๆ มีเจ้าหน้าที่ อบต. และอาสาสมัครภาคเอกชน คอยให้

คำแนะนำและให้บริการ อำนวยความสะดวกต่างๆ

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป
3. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

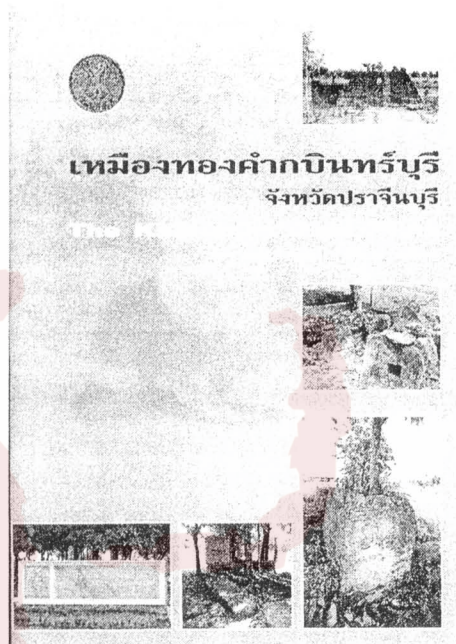
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์
3. การเผยแพร่ผ่านสื่อบุคคล

แผ่นพับแนะนำพิพิธภัณฑ์

หนังสือรวบรวมความรู้เกี่ยวกับทองคำและ
ประวัติความเป็นมาของเหมืองทองคำกบินทร์บุรี

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.30.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
พระแก้วนิลกาฬ วัดบ้านดุง

1.30.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

บุคลากร ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบโดยตรง มีเพียงอาสาสมัคร จึงทำให้
อาจเกิดการขาดบุคลากรในการปฏิบัติงานได้ในบางช่วงเวลา

1.30.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ท่าเลที่ตั้งอยู่ห่างจากถนนสายหลัก การเดินทางลำบากหากไม่มีรถส่วนตัว
2. ห้องนิทรรศการมีแสงสว่างมากเกินไป และไม่สามารถควบคุมแสงธรรมชาติได้ ทำให้นิทรรศการบางส่วนชำรุดและไม่ได้รับการบำรุงรักษา

จุดแข็ง

มีร่องรอยของเมืองทองคำในสมัยแรก ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ทำให้น่าสนใจและกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้เกี่ยวกับกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเมืองทองคำ ซึ่งมีเนื้อหาแสดงอยู่ในส่วนนิทรรศการของพิพิธภัณฑ์

1.30.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ฯ มีนโยบายในการจัดหาภัณฑารักษ์ประจำพิพิธภัณฑ์ฯ เพื่อทำหน้าที่ดูแล และจัดกิจกรรมต่างๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้

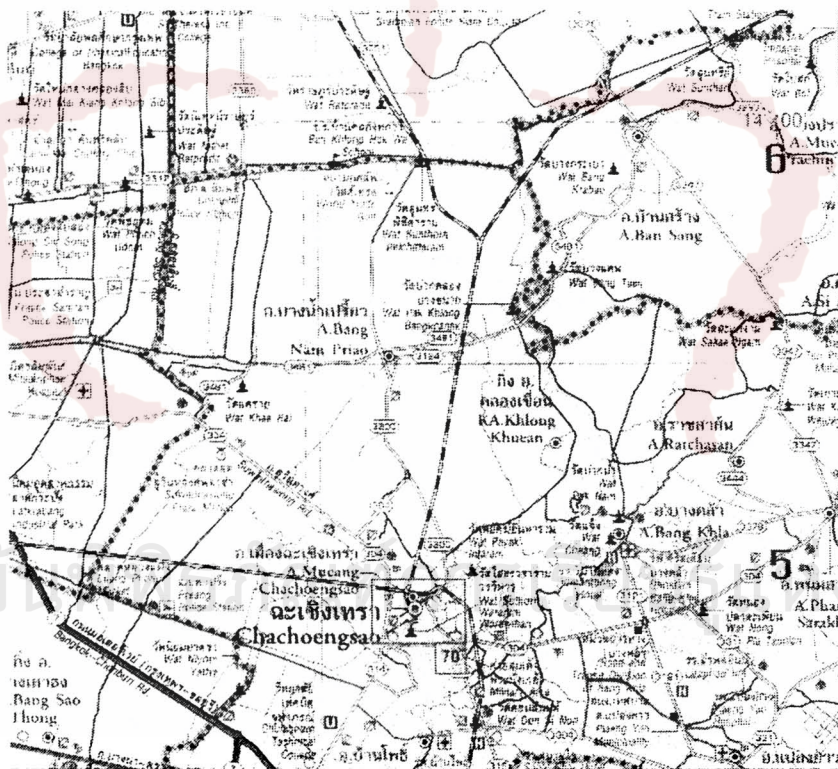
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.31 พิพิธภัณฑสถานบ้านวัดบางเตน

1.31.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	วัดบางแตน
ตำบล	บางแตน
อำเภอ	บ้านสร้าง
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25150
โทรศัพท์	037 295 179
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.31.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่พิพิธภัณฑ์วัดบางเตน

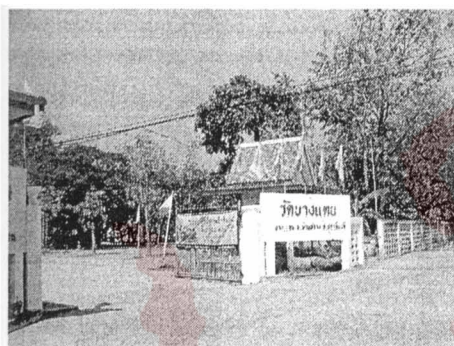

ชั้น 2

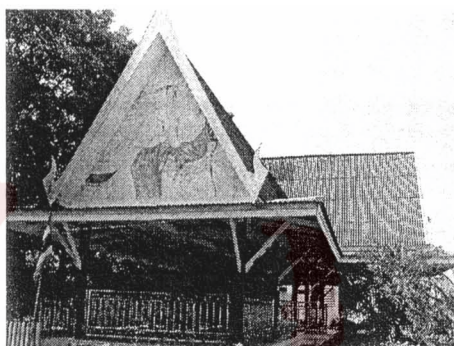

- 339 -

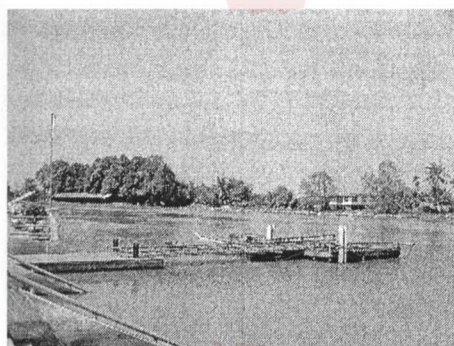
ภูมิทัศน์โดยรอบ

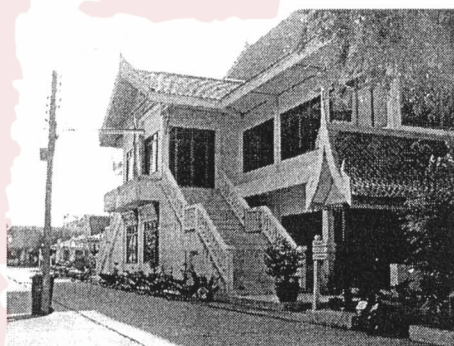
ภาพด้านหน้าทางเข้าวัดบางเตน

ศาลาบริเวณด้านหน้าวัดด้านริมน้ำ

ริมแม่น้ำปราจีนบุรี

ศาลาการเปรียญ

อาคารพิพิธภัณฑ์
ซึ่งอยู่ติดกับสำนักงานเจ้าอาวาส

บริเวณลานจอดรถด้านหน้าศาลาการเปรียญ

1.31.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล พระครูโกศลถาวรกิจ
ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดบางแตน

1.31.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 - 16.30 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.31.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.31.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านวัดบางแตน ตั้งอยู่ริมฝั่งซ้ายของแม่น้ำบางปะกง เดิมชื่อวัดสลัดสดทาทำ เป็นวัดเก่าแก่ก่อตั้งมานานกว่า 200 ปี ครั้นที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราช เสด็จมาตรวจคณะสงฆ์มณฑลปราจีนบุรี ในสมัยพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้มีรับสั่งให้ใช้ชื่อวัดตามตำบลที่ตั้งอยู่ จึงได้ชื่อวัดบางแตนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

พระครูโกศลถาวรกิจ เจ้าอาวาสวัดบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านวัดบางแตนขึ้นมา เริ่มจากการเก็บเล็กผสมน้อยจากของที่มีอยู่ในวัด และรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ในการเกษตรโดยการซื้อและบริจาคจากชาวบ้าน ด้วยความกลัวว่าอนาคตจะไร้รากหากขาดอดีต หลวงพ่อจึงได้เก็บรวบรวมเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้านอันเป็นเครื่องแสดงถึงประเพณี วิถีชีวิต และสังคมของชาวบ้านบางแตนในอดีต มาจัดแสดงไว้ให้ศึกษากันในรูปแบบของพิพิธภัณฑสถานพื้นบ้านวัดบางแตน

1.31.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

แนวคิดของนิทรรศการ

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางแตน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นอาคารถาวร 2 ชั้น จัดแสดงข้าวของเครื่องใช้และศิลปวัตถุต่างๆ ของวัด เช่น พระพุทธรูป ถ้วยโอชามต่างๆ เรือบิณฑบาตที่รัชกาลที่ 5 พระราชทานให้อธิบดีเจ้าอาวาสวัดบางแตน คราที่ได้เสด็จประพาสสมณชลปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2451 ได้ทรงแวะประทับแรมที่วัดแห่งนี้ ตลอดจนเครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักสาน ตะเกียงเจ้าพายุ โดยมากเป็นของจากต่างถิ่นโดยเฉพาะกรุงเทพฯ เนื่องจากวัดนี้เป็นวัดเก่าและสำคัญมาแต่โบราณ ตั้งอยู่บนเส้นทางคมนาคมสายหลัก จึงเป็นวัดที่สัมพันธ์กับคนต่างถิ่นอยู่เสมอ

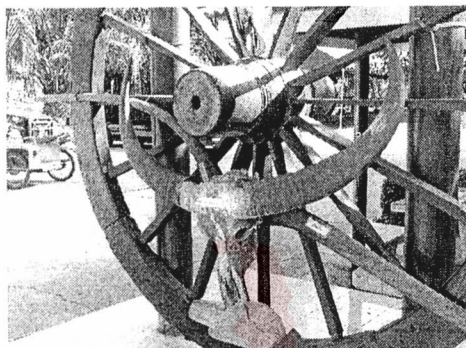
อีกส่วนหนึ่งเป็นโรงไม้ยาวที่จัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน แบ่งตามการใช้สอย เช่น เครื่องมือทำนา เครื่องมือหาปลาและเรือยาว ที่บอกเล่าสภาพการดำรงชีวิตของชาวบางแตนในอดีต ด้วยเหตุนี้พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านวัดบางแตนจึงเป็นแหล่งความรู้ประจำท้องถิ่น ที่ให้การศึกษาให้ทราบถึงตัวตนของบ้านบางแตนทั้งภายในและภายนอก แม้ขณะนี้จะยังไม่มีการให้คำอธิบายของที่จัดแสดงแต่ละชิ้นก็ตาม แต่มีการจัดทำเอกสารอธิบายวัตถุสะสมประเภทเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำ ซึ่งผู้เข้าชมสามารถอ่านเอกสารเหล่านี้เพื่อทำความเข้าใจวัตถุทางวัฒนธรรมต่างๆ ได้

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

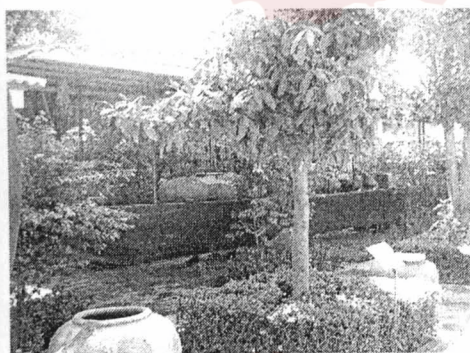
ภาพถ่ายการจัดแสดงและวัตถุสะสมบริเวณคุ่มด้านหน้าพิพิธภัณฑ์

คุ่มอาคารจัดแสดงย่อยด้านหน้าพิพิธภัณฑ์

ภาพการจัดแสดงพานะที่ใช้ในอดีต

ภาพการจัดแสดงด้านหน้าอาคารพิพิธภัณฑ์

เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน
ที่ทางพิพิธภัณฑ์เก็บสะสมไว้

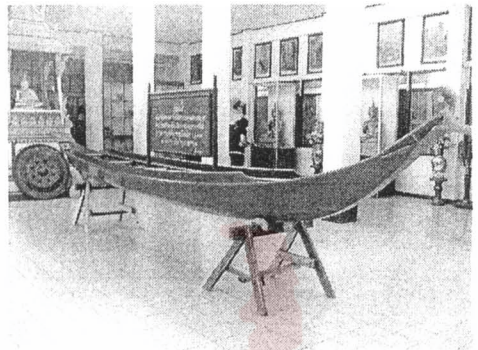
เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพบรรยากาศการจัดแสดง
ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ ชั้นบน

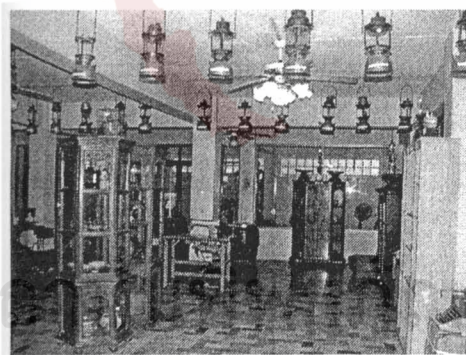
ภาพการจัดแสดงเรือพระราชทาน
ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ ชั้นบน

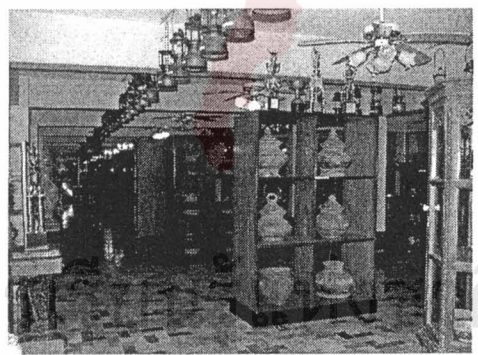
ภาพการจัดแสดงพระพุทธรูป
ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ ชั้นบน

ภาพการจัดแสดงตู้พระธรรม ธรรมมาสน์
ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ ชั้นบน

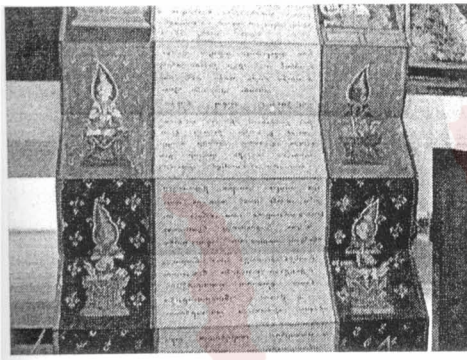

ภาพการจัดแสดง
ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ ชั้นล่าง

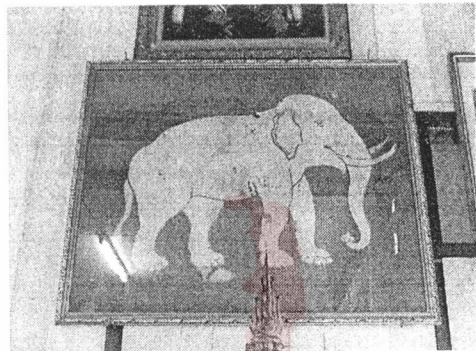

ภาพการจัดแสดง
ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์ ชั้นล่าง
ส่วนจัดแสดงเครื่องมือเครื่องใช้

วัตถุสะสมภายในพิพิธภัณฑ์

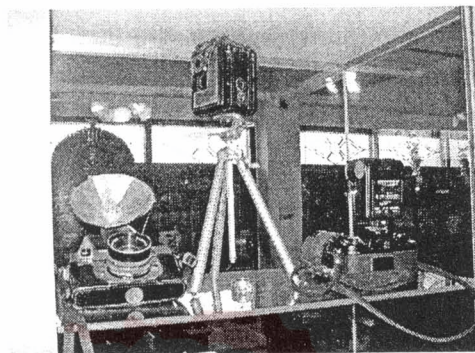
คัมภีร์ทางศาสนา

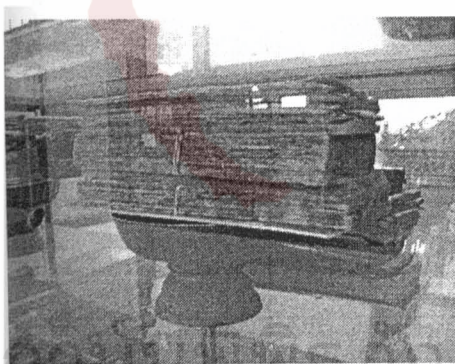
ธงชาติ

เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน

กล้องถ่ายภาพ

ตำรายา

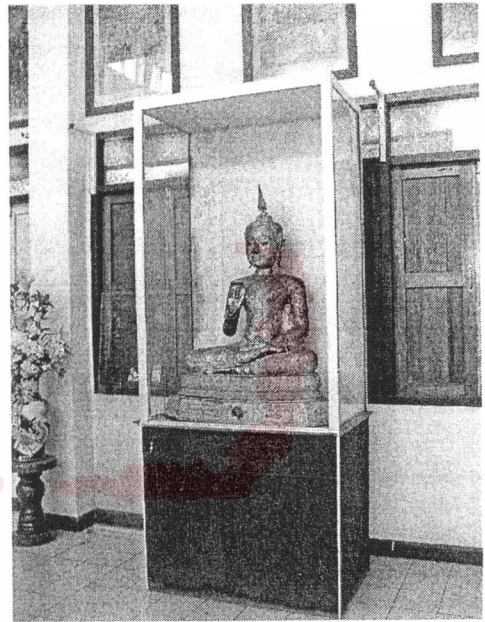

เครื่องปั้นดินเผา

วัดอุษะสมภายในพิพิธภัณฑ์

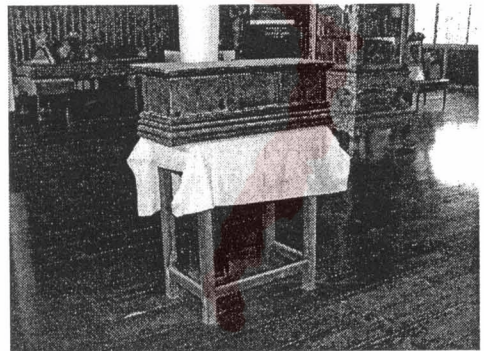
ประติมากรรมรูปเคารพ

พระพุทธรูป

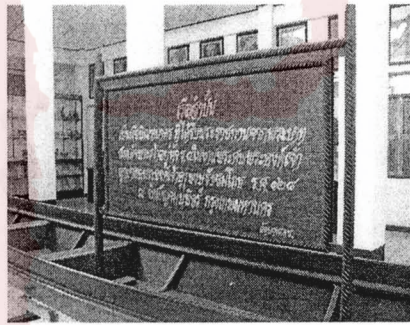
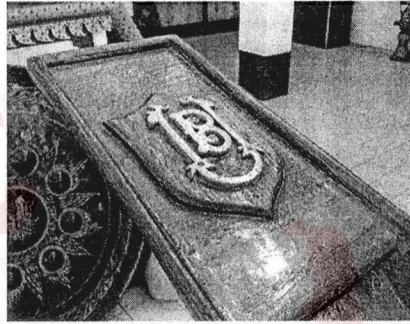
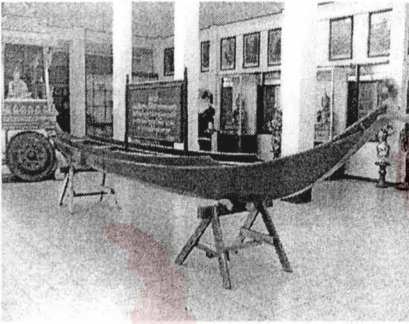

บุษบกธรรมาสน์

ที่เก็บคัมภีร์ทางศาสนา

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	เรือลำปั้นพระราชทาน
ประเภท	ยานพาหนะ
กำหนดอายุ	สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว
คำบรรยาย	เป็นเรือบิณฑบาต ที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว ในงานพระศพพระองค์เจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้าอุรังษรรัชสมโภช ร.ศ. 128 ณ วัดเบญจมบพิตร กรุงเทพมหานคร

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

1.31.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุบางส่วน

1.31.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซม

วัตถุสิ่งของ

1.31.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์วัดบางแตน อยู่ในความดูแลของเจ้าอาวาสวัดบางแตน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป
3. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์
3. การเผยแพร่ผ่านสื่อบุคคล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.31.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี

1.31.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

1.31.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

พิพิธภัณฑ์ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ในการอนุรักษ์โบราณวัตถุ ซึ่งในอนาคตอาจเกิดผลเสียต่อการรักษาหลักฐานทางวัฒนธรรม

จุดแข็ง

พิพิธภัณฑ์มีวัตถุประสงค์ที่มีคุณค่าในการสร้างองค์ความรู้ด้านต่างๆ และเปิดโอกาสให้บุคคล หน่วยงานต่างๆ เข้าไปทำการศึกษาและผลที่ได้มาเผยแพร่ขยายองค์ความรู้ในพิพิธภัณฑ์

1.31.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ควรขอความร่วมมือจากองค์กรหรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในการอนุรักษ์โบราณวัตถุ มาตรวจสอบดูแลสภาพปัจจุบันของวัตถุที่เก็บสะสม เพื่อเป็นการปกป้องปัญหาที่อาจเกิดกับวัตถุในอนาคต

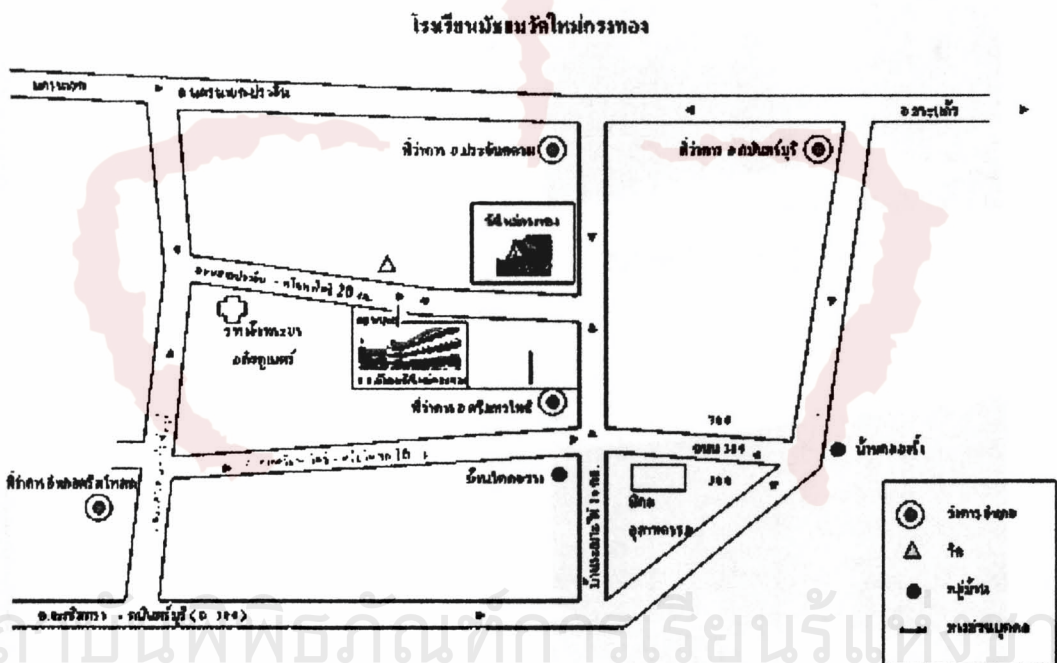
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.32 พิพิธภัณฑวัดใหม่กรรทอง

1.32.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	โรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรรทอง
ตำบล	ศรีมหาโพธิ
อำเภอ	ศรีมหาโพธิ
จังหวัด	ปราจีนบุรี
รหัสไปรษณีย์	25140
โทรศัพท์	037 279 097
E-mail	-
Website	-

1.32.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

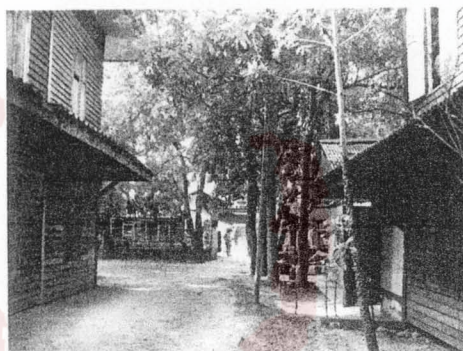
แผนที่วัดใหม่กรรทองและโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรรทอง

1.32.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

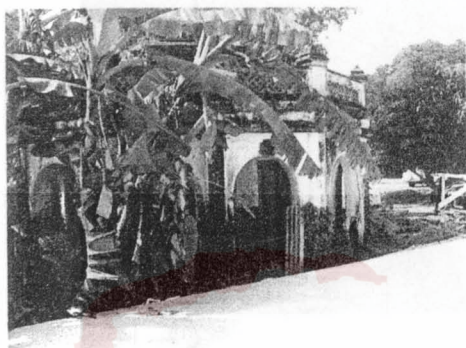
ภูมิทัศน์โดยรอบของวัดใหม่กรงทองและพิพิธภัณฑ์

ภาพพระอุโบสถของวัดใหม่กรงทอง

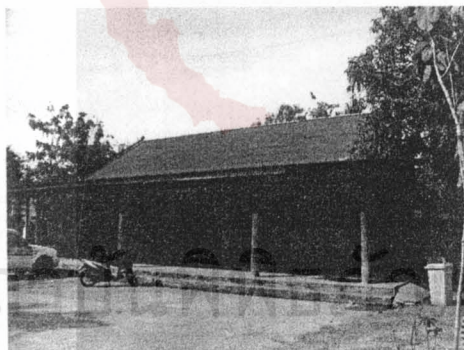
ภาพภูมิภายในวัดใหม่กรงทอง

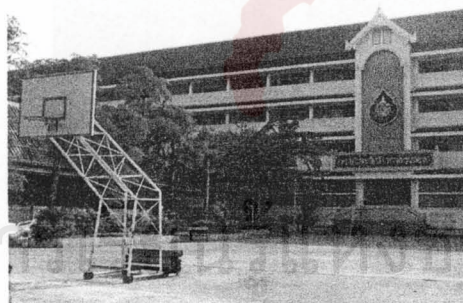
ภาพเจดีย์ภายในวัดใหม่กรงทอง

สภาพทั่วไปของวัดใหม่กรงทอง

สภาพทั่วไปของวัดใหม่กรงทอง

ภาพอาคารเรียนของโรงเรียนวัดใหม่กรงทอง
ซึ่งเป็นที่เก็บวัตถุสะสมในปัจจุบัน

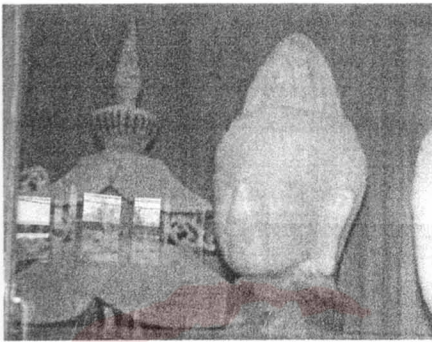
ภาพถ่ายห้องผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่กรทอง (เป็นที่เก็บในปัจจุบัน)

ภาพเอกสาร (หนังสือ)
ที่เดิมพิพิธภัณฑ์เก็บสะสมไว้

วัตถุสะสมที่เก็บไว้ในปัจจุบัน

วัตถุสะสม

วัตถุสะสม

ภาพตู้ไม้ที่จัดเก็บวัตถุสะสม

ภาพหนังสือและวัตถุสะสมที่เก็บไว้ในปัจจุบัน

ภาพถ่ายห้องผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่กรทอง (เป็นที่เก็บในปัจจุบัน)

ภาพหนังสือและวัตถุสะสมที่เก็บไว้ในปัจจุบัน

สถาบันที่เก็บรักษาและมีการทำทะเบียนวัตถุ

1.32.4 สาเหตุและปัจจัยในการยกเลิกกิจการของพิพิธภัณฑ

พิพิธภัณฑวัดใหม่กรงทอง เกิดขึ้นจากปณิธานของพระครูศรีมหาโพธิคุณารักษ์ (สวาสดี กิตฺติมา) ที่ต้องการให้คนรุ่นหลังได้ทราบเรื่องราว ความเก็บมาของประวัติศาสตร์ เรื่องราวในแถบศรีมหาโพธิ อันเป็นเมืองเก่าสำคัญ วัดถูกจัดแสดงส่วนใหญ่เป็นวัตถุที่ได้จากการค้นพบในอำเภอศรีมหาโพธิ์ และจากการบริจาคถวายของศิษยานุศิษย์ วัตถุสะสมที่ทางพิพิธภัณฑเก็บรักษาไว้ ส่วนใหญ่เป็นวัตถุที่เกี่ยวข้องกับศาสนา วัตถุบูชาต่างๆ อาทิ พระพุทธรูป ประติมากรรม รูปเคารพ วัตถุมงคล เครื่องประกอบศาสนสถาน ภาชนะ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งหนังสือหายาก ในระหว่างที่ดำเนินกิจการพิพิธภัณฑนั้น ก็ได้มีการทำทะเบียนวัตถุ และการอธิบายวัตถุสะสม เพื่อเป็นประโยชน์ทางการศึกษา

ต่อมาเมื่อประมาณปี พ.ศ.2544 เมื่อพระครูศรีมหาโพธิคุณารักษ์ (สวาสดี กิตฺติมา) มรณภาพ การดำเนินงานพิพิธภัณฑจึงได้หยุดชะงักไป ประกอบกับมีการขยายพื้นที่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ปัจจุบันวัตถุสะสมเหล่านี้ ยังเก็บรักษาไว้ในห้องผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฯ ชั้น 1 อาคารเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบฯ

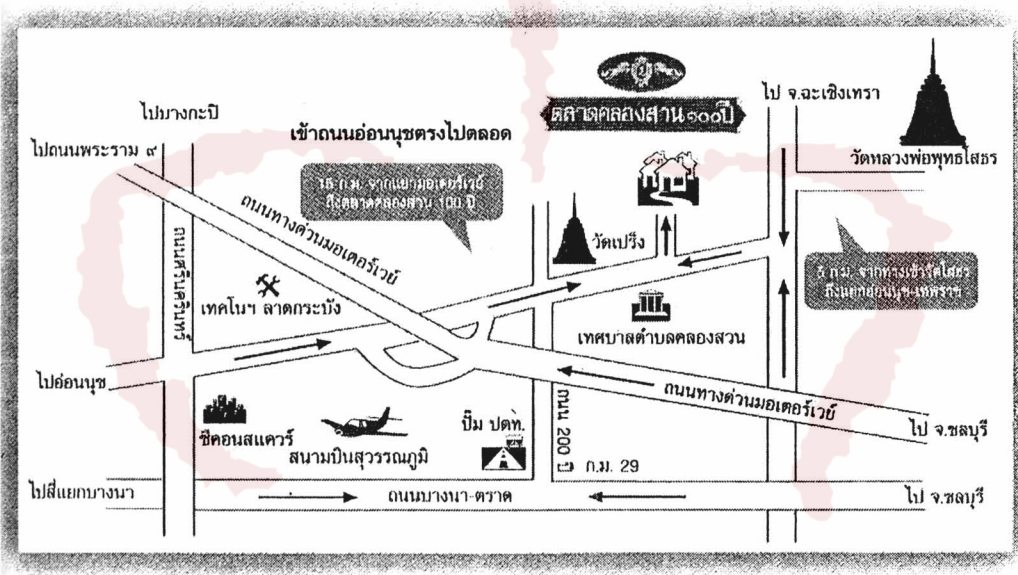
สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ

1.33 พิพิธภัณฑ์มีชีวิตตลาดน้ำคลองสวน 100 ปี

1.33.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	เทศบาลตำบลคลองสวน
ตำบล	คลองสวน
อำเภอ	บางปะอิน
จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
รหัสไปรษณีย์	24000
โทรศัพท์	02 739 332-9
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

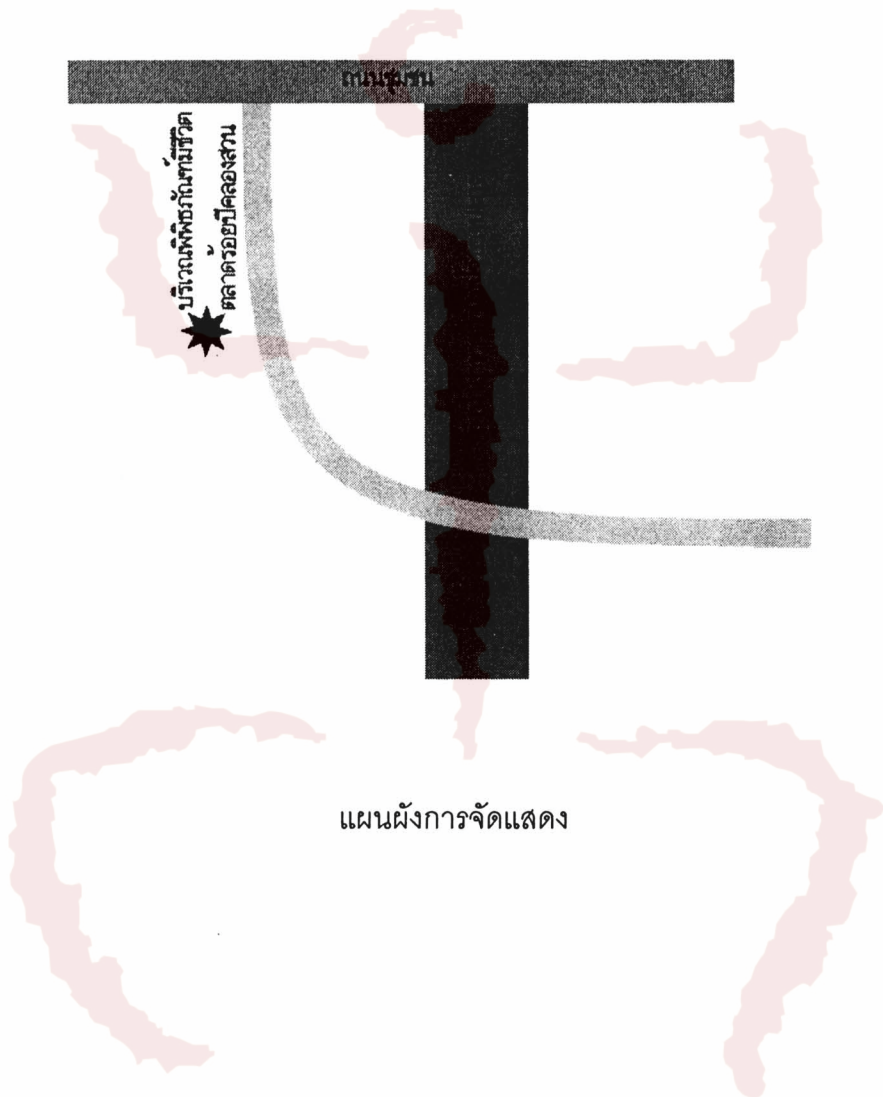
1.33.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
แผนที่แสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑ์มีชีวิตตลาดน้ำคลองสวน 100 ปี

1. 33.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

ชุมชน ให้ร่วมกันอนุรักษ์บ้านเรือน รวมถึงการดำเนินชีวิตให้คงไว้ซึ่งวิถีแห่งความเรียบง่าย โดยส่งเสริมให้ตลาดคลองสวน เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาเรียนรู้ สัมผัสวิถีชีวิตผู้คน

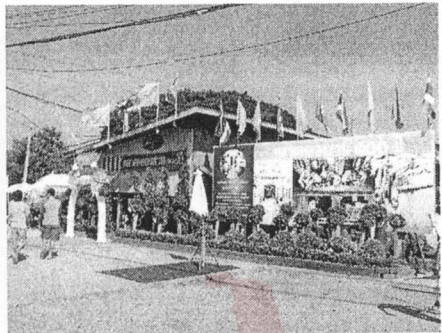

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

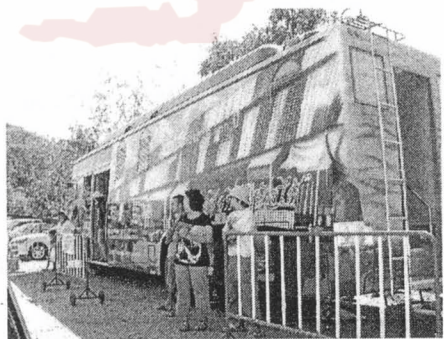
ประตูทางเข้าตลาดน้ำคลองสวน 100 ปี

ตลาดน้ำคลองสวน 100 ปี

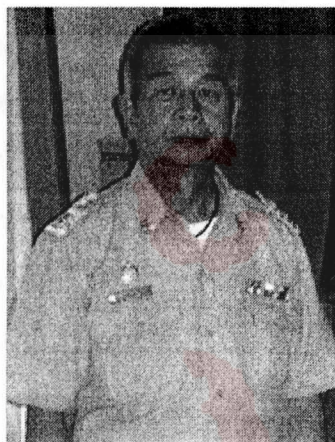
ลานจอดรถ

รถสุขาเคลื่อนที่ของเทศบาลบางบ่อ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.33.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นายวิรุฬห์ ศุภพิพัฒน์
ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลบางบ่อ

1.33.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 – 16.30 น.

วันหยุดนักขัตฤกษ์ เปิดถึง 17.00 น.

1.33.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.33.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ตลาดคลองสวน 100 ปี เป็นที่ชุมนุมเพื่อการซื้อขายของต่างๆ ทั้งการซื้อขายประจำและการซื้อขายแบบเป็นครั้งคราว และคนที่มาเดินตลาด จะสามารถหาซื้อของใช้ ของกิน ที่หลากหลาย และบ่อยครั้งที่เรามักจะพบของแปลกๆ ที่หาไม่พบตามตลาดชั้นสูง หรือซูเปอร์มาร์เก็ต ตลาดร้อยปี มักตั้งอยู่ริมแม่น้ำ เล่ากันว่า เป็นที่รวมของชุมชนไทย จีน ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 โดยมากเป็นเส้นทางประพาสของรัชกาลที่ 5 ในสมัยนั้น ตลาดร้อยปีที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน มีหลายแห่ง อาทิ ตลาดร้อยปีสามชุก ตลาดร้อยปีบ้านใหม่ ตลาดคลองสวนร้อยปี ฯลฯ วัดคลองสวน อยู่คนละฝั่งคลองกับตลาดคลองสวนร้อยปี เพียงแค่คลองไม่กว้างมากนัก ก็เป็นพื้นที่คนละจังหวัดกันเสียแล้ว ตลาดคลองสวนร้อยปี ตั้งอยู่ริมคลองประเวศน์บุรีรมย์ เป็นพื้นที่ในเขตสองจังหวัด คือตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และตำบลคลองสวน อำเภอบางบ่อ

จังหวัดสมุทรปราการ แค่ขึ้นหรือลงบันได คุณก็สามารถเดินทางข้ามจังหวัดได้แล้ว ตลาดคลองสวนร้อยปี ก็เหมือนตลาดร้อยปีที่อื่นๆ คือเป็นตลาดเก่าแก่ มีมาตั้งแต่ครั้งสมัยรัชกาลที่ 5 โดยตลาดคลองสวนร้อยปีแห่งนี้ ในอดีตเป็นจุดแวะพัก และเป็นศูนย์รวมการแลกเปลี่ยนสินค้าของชุมชนชาวไทยพุทธ ไทยจีน และไทยมุสลิม ทั้งของกิน ของใช้ และของใช้ในชีวิตรประจำวัน ที่สามารถหาซื้อได้ที่ตลาดคลองสวนร้อยปี จะถือแล้วรับประทานไปเดินไป หรือจะนั่งรับประทานให้เป็นเรื่องเป็นราวก็มีสารพัดอาหารหลากหลายให้ลองลิ้มชิมรสกันปัจจุบัน ตลาดคลองสวนร้อยปี อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานเทศบาล ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเทศบาลตำบลคลองสวน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และได้รับการสนับสนุนในด้านการอนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชนแห่งนี้ให้ดำรงไว้ซึ่งความเรียบง่าย และส่งเสริมให้ตลาดคลองสวนแห่งนี้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม รวมถึงสถาปัตยกรรมที่ผู้มาเยือนจะได้ชมบรรดาสิ่งปลูกสร้างที่ยังคงกลิ่นอายสมัยรัชกาลที่ 5 ไว้อย่างมากมาย บ้านเก่าที่เปิดเป็นพิพิธภัณฑ์ ให้คนมาเยี่ยมชม โดยมีสถาบันการศึกษาเข้ามาช่วยในเรื่องของการอนุรักษ์/บูรณะสิ่งก่อสร้างต่างๆ และการจัดวางผัง

1.33.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

แนวคิดของนิทรรศการ

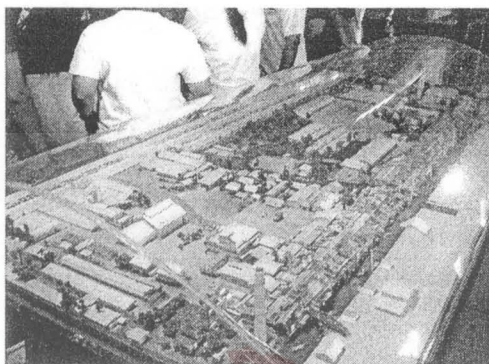
ตลาดคลองสวน 100 ปีแห่งนี้ได้อนุรักษ์การเป็นอยู่แต่เก่าแก่แบบโบราณ ซึ่งมีอายุนับร้อยปี จัดแสดงจำลองอดีตของตลาดคลองสวน เต็มไปด้วยบรรยากาศคึกคัก โดยอาศัยโครงสร้างของตลาดที่เป็นไม้เก่าๆ และแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของชนชาติที่อาศัยอยู่ด้วยกันอย่างสันติสุข

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

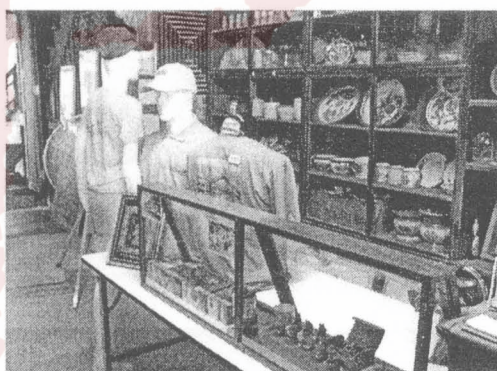
บริเวณติดต่อเข้าชมบ้าน
ที่จัดแสดงเป็นพิพิธภัณฑ์

แผนผังบริเวณตลาดน้ำคลองสวน

อดีตเจ้าของบ้านที่จัดบ้านเป็นพิพิธภัณฑ์

ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลสำคัญ เช่น ลอยกระทง วันเด็ก วัน

เฉลิมพระชนมพรรษา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.33.9

การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.33.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษาซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.33.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

สำนักงานเทศบาลร่วมกับชุมชน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักวิชาการ - นักวิจัย
5. นักท่องเที่ยวในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ
7. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก
8. บริการพิเศษอื่นๆ ได้แก่ เรือนำเที่ยวแม่น้ำบางปะกง

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ
2. Website

1.33.12 แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. ตลาดคลองหัว
2. ตลาดบ้านใหม่

1.33.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. การบริหารจัดการ ลานจอดรถไม่เพียงพอต่อผู้เข้าชม ในวันที่มีเทศกาลต่างๆ
2. งบประมาณ บริหารโดยชุมชน ไม่มีงบประมาณส่วนกลาง งบที่นำมาใช้ได้มา

จากเงินบริจาค

3. ปัญหาอื่นๆ ได้แก่ น้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก ปัญหาความสะอาดที่ยังจัดการได้ไม่

ดีพอ

1.33.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี
2. ยังไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้เป็นลายลักษณ์อักษร

จุดแข็ง

1. ชุมชนมีความสามัคคีในการจัดกิจกรรม
2. ส่วนราชการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

1.33.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ควรหันมาใช้วัสดุจากธรรมชาติในการจำหน่ายสินค้าให้มากขึ้น รวมทั้งจัดการขยะ ป้องกันแมลงวันและเชื้อโรค สร้างมาตรฐานความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว เพิ่มเติมกิจกรรมประจำปี และควรเน้นผลิตภัณฑ์ที่มาจากภูมิปัญญาชาวบ้านให้มากขึ้น

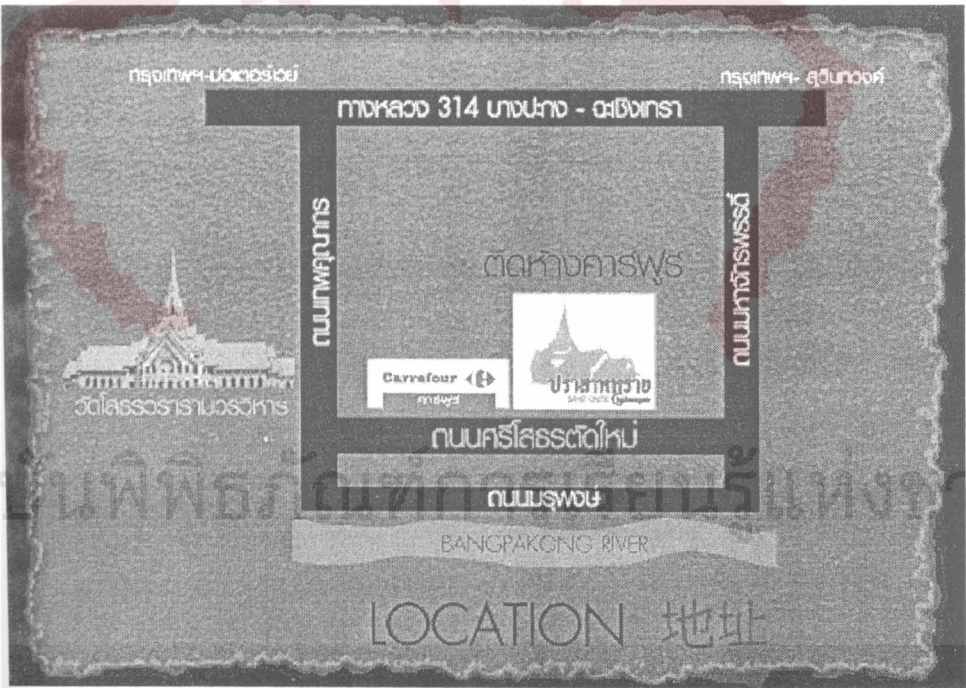
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.34 พิพิธภัณฑ์ปราสาททราย

1.34.1 ที่อยู่และการติดต่อ

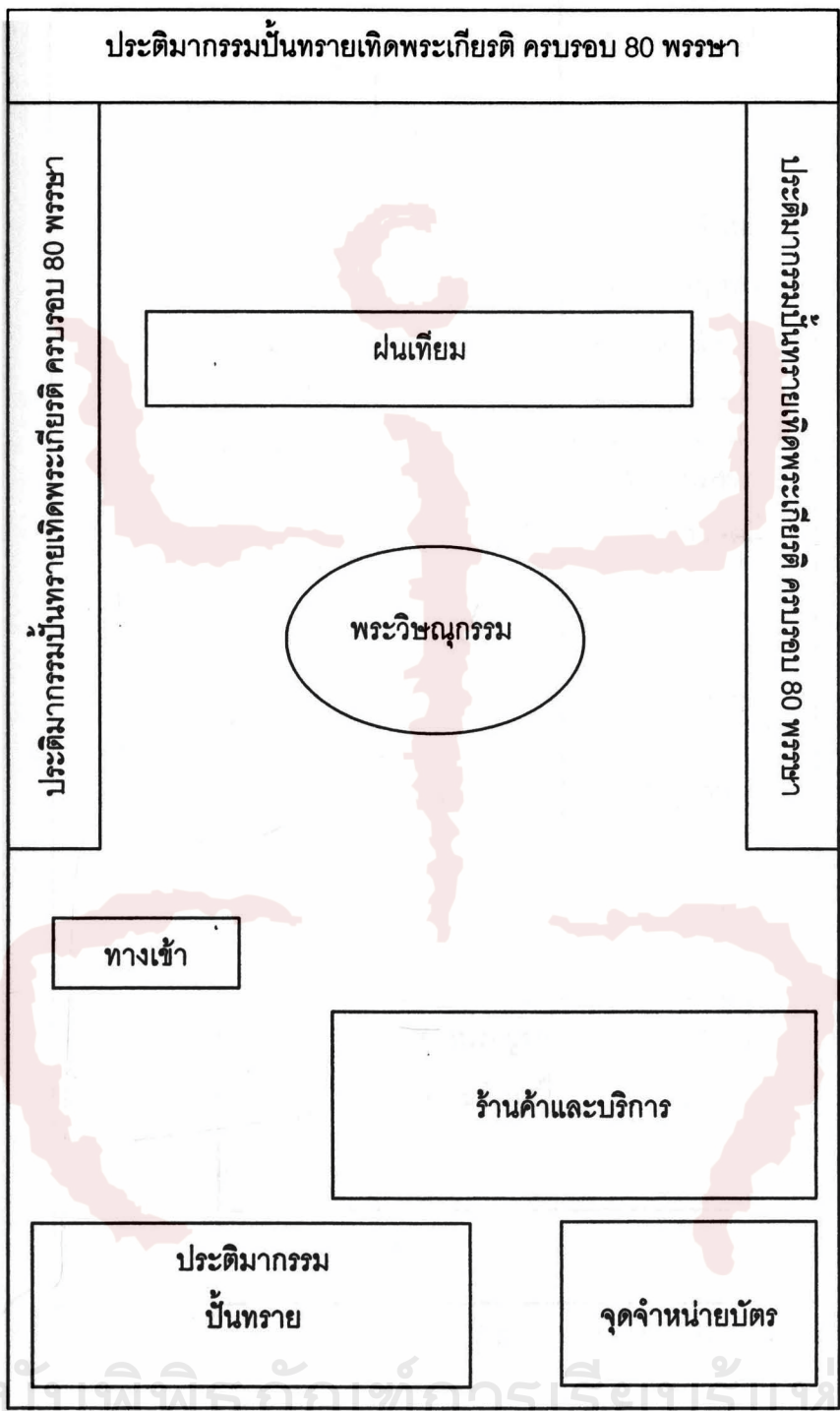
ชื่อ	พิพิธภัณฑ์ปราสาททราย
เลขที่	28/92
ถนน	ศรีโสดรตัดใหม่
ตำบล	หน้าเมือง
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
รหัสไปรษณีย์	24000
โทรศัพท์	038 515 120
โทรสาร	038 515 121
E-mail	-
Website	www.thaisandcity.com

1.34.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

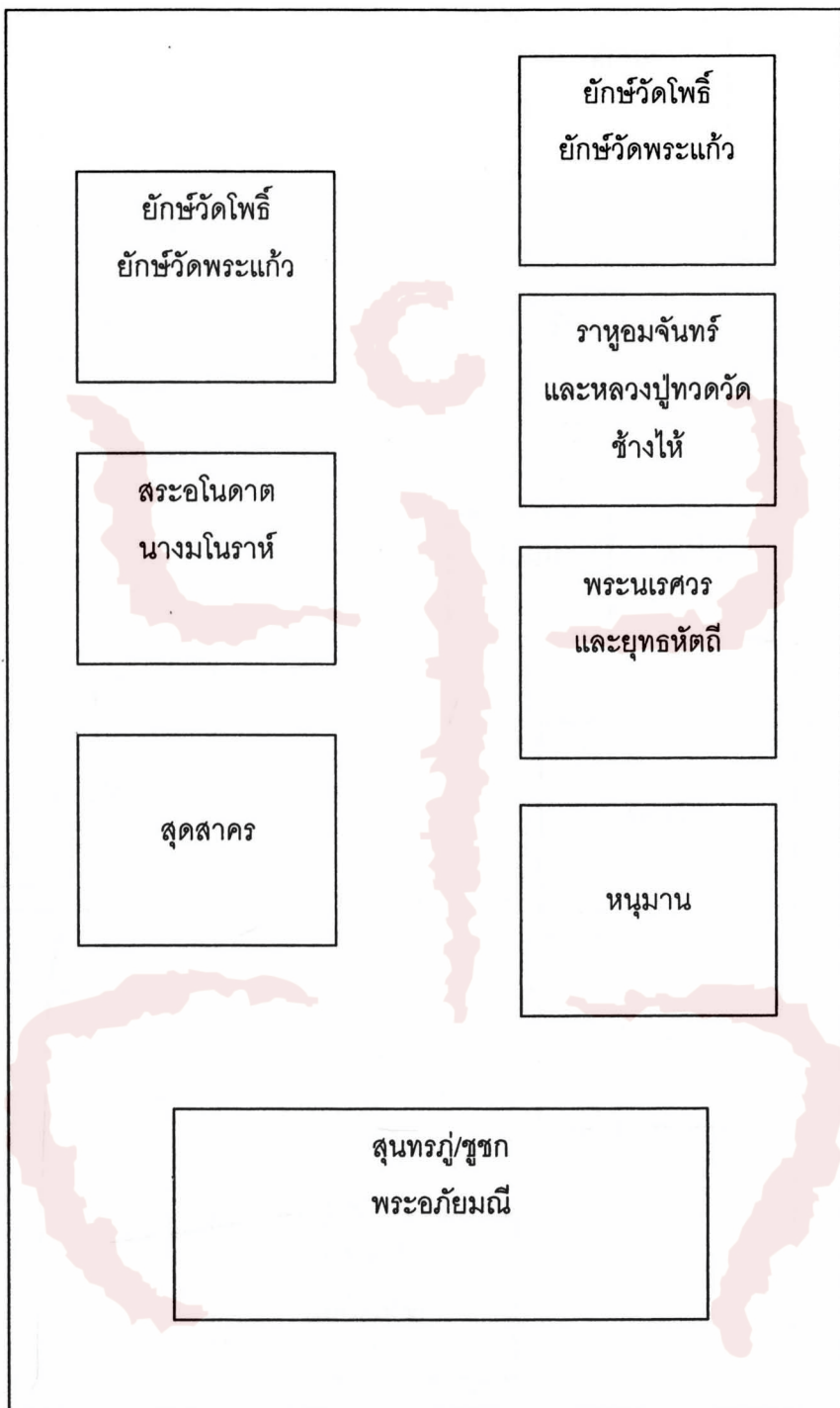

แผนที่พิพิธภัณฑ์ปราสาททราย

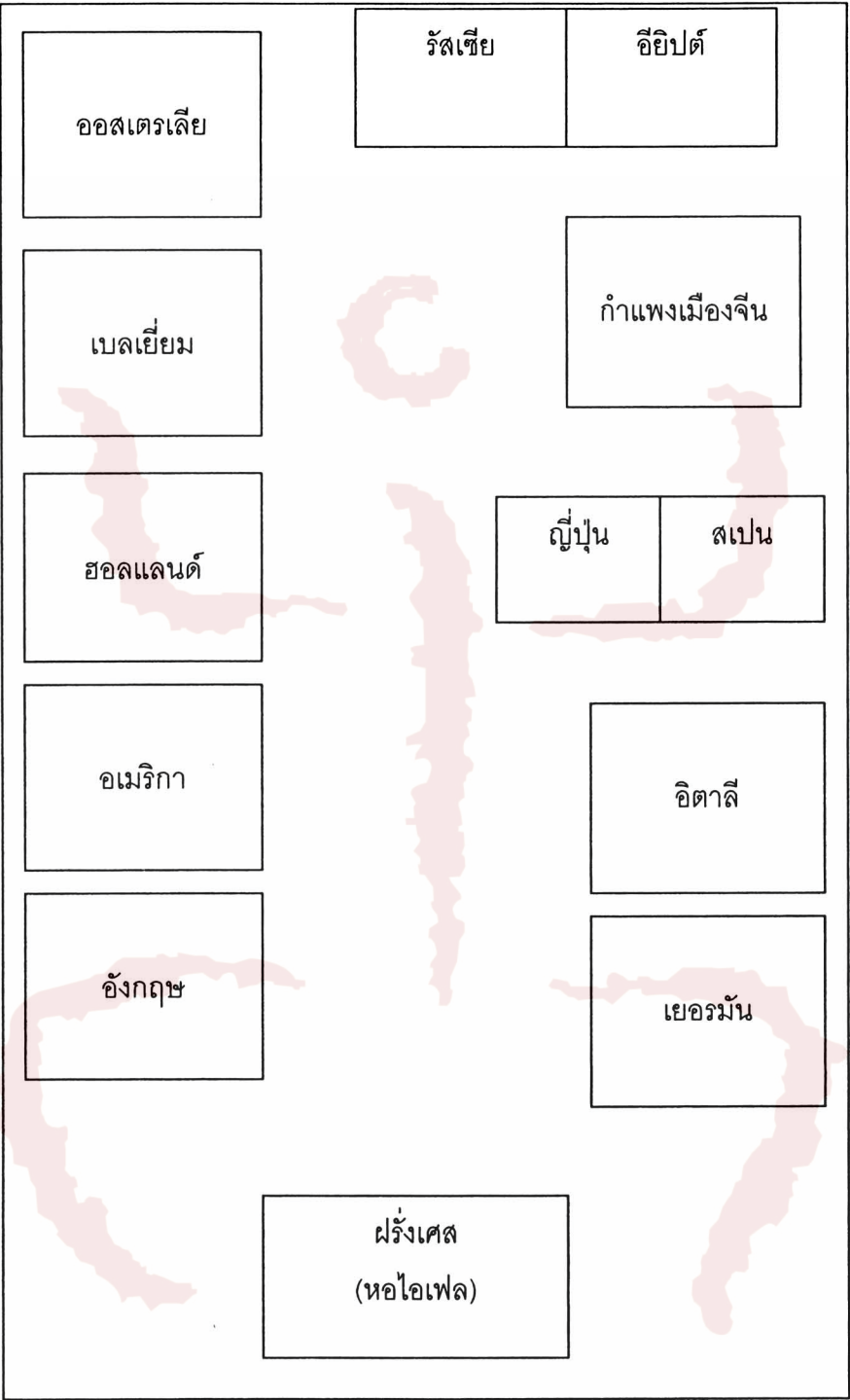
1.34.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

ผังพิพิธภัณฑ์ปราสาททราย อาคารที่ 1

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
ผังพิพิธภัณฑ์ปราสาททราย อาคารที่ 2

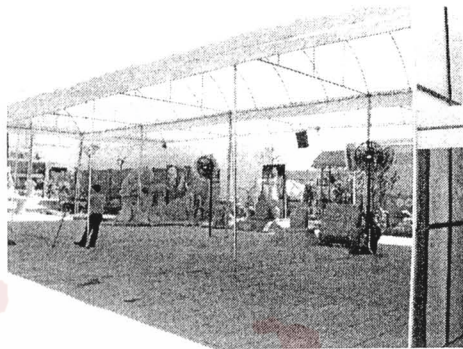
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ผังพิพิธภัณฑ์ปราสาททราย อาคารที่ 3

ภูมิทัศน์โดยรอบ

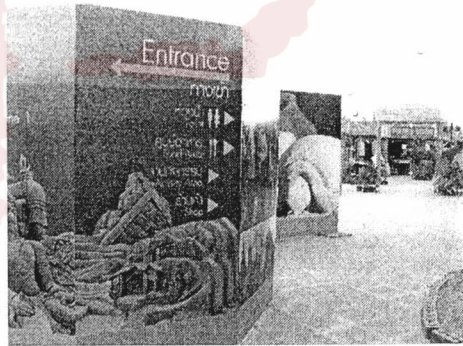
บริเวณลานจอดรถ

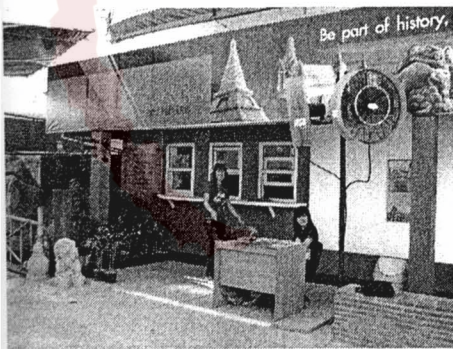
นิทรรศการกลางแจ้ง

ป้ายทางเข้าด้านหน้า

ป้ายแนะนำสถานที่ต่างๆ ภายในพิพิธภัณฑ์

บริเวณที่ขายบัตรเข้าชม

ป้ายทางเข้า

สถาบันพิพิธภัณฑ์การ

ชาติ

1.34.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล คุณสุรพร เปรมภักดิ์
ตำแหน่ง แผนกประชาสัมพันธ์
หน่วยงาน พิพิธภัณฑ์ปราสาททราย

1.34.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.30 - 18.30 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.34.6 การเก็บค่าเข้าชม

เก็บค่าเข้าชม

เด็ก 40 บาท

ผู้ใหญ่ 80 บาท

ลดค่าเข้าชมเป็นพิเศษ 25% กรณีมาเป็นกลุ่ม 50-100 คนขึ้นไป

จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์ แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย

1 วัน

1.34.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

เพื่อร่วมฉลองปีมหามงคล เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา บริษัท เอ็ดดูเทนเมนท์ แพลนเน็ต จำกัด จึงร่วมกับ สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จัดงานมหกรรมบ้านทรายขึ้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งการจัดแสดงและก่อสร้างประติมากรรมทรายในครั้งนี้ เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดย บริษัท เอ็ดดูเทนเมนท์ แพลนเน็ต จำกัด ได้เชิญนักปั้น

ทรายมีอาชีพจากประเทศต่างๆ เช่น ประเทศเนเธอร์แลนด์ เบลเยียม สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเช็ก และไอร์แลนด์ มาสร้างปรากฏการณ์นี้ร่วมกับทีมปั้นทรายตัวแทนประเทศไทยอีกหลายทีม และเปิดให้นักท่องเที่ยวชม ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2550

ศิลปะการปั้นทรายเริ่มต้นในศตวรรษที่ 20 เมื่อช่างศิลป์ในยุคนั้นค้นพบลักษณะพิเศษของทราย กล่าวคือ เมื่อใส่อากาศออกจากทรายจนหมด ทรายจะมีความหนาแน่น สามารถปั้นหรือแกะเป็นรูปต่างๆตามจินตนาการ หรือตามภาพที่สเกตขึ้นมา โดยไม่จำกัดว่าจะมีความละเอียดมากน้อยเพียงใด หรือมีขนาดเล็กเท่าใด และที่สำคัญ การปั้นทรายทำได้โดยไม่ต้องใช้เวลานานตามสถิติโลกที่บันทึกไว้ รูปปั้นทรายที่สูงที่สุดในโลก มีความสูงถึง 21 เมตร ใช้เวลาปั้นเพียง 14 วัน โดยเป็นผลงานของนักปั้นเนเธอร์แลนด์ที่เข้าร่วมก่อสร้างประติมากรรมในประเทศไทยครั้งนี้ด้วย ต่อมาประเทศต่างๆ ในแถบทวีปยุโรป เช่น ประเทศฝรั่งเศส เบลเยียม ฮอลแลนด์ เยอรมนี อังกฤษ และเดนมาร์ก จึงริเริ่มจัดงานมหกรรมปั้นทรายขนาดใหญ่ขึ้น ความงดงาม และความยิ่งใหญ่ในการก่อสร้าง สร้างความประทับใจให้กับผู้พบเห็น และดึงดูดความสนใจของผู้มาท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ทำให้มหกรรมปั้นทรายเป็นที่นิยมและแพร่หลายไปทั่วโลก

เสน่ห์และความสวยงามของประติมากรรมทรายขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์ ทักษะ และจินตนาการของนักปั้น ที่จะรังสรรค์ชิ้นงานขึ้นโดยให้ความพิถีพิถันกับพื้นผิวของงาน ความคมของขอบ เหลี่ยมมุม จนถึงรูปทรงและความละเอียดอ่อนในการปั้นและแกะสลัก อย่างไรก็ตาม นักปั้นมีความเชื่อว่า ทรายไม่ใช่คำตอบทุกอย่าง แต่เป็นศิลปะที่นักปั้นทั่วทุกมุมโลกที่เคยเห็นและสัมผัส ยอมรับถึงความมหัศจรรย์ในศิลปะแขนงนี้

ความยิ่งใหญ่ตระการตาของประติมากรรมทรายได้ถูกเนรมิตบนพื้นที่กว่า 12 ไร่ ก่อสร้างโดยทีมงานจาก ประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งมีนักปั้น ที่เคยปั้นทรายที่สูงที่สุดในโลกเดินทางมาร่วมงานด้วย พร้อมกับ นักปั้น ผู้ฝึกสอน ฝ่ายศิลป์ และฝ่ายเทคนิค จากอีกหลายประเทศ ได้แก่ เบลเยียม สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเช็ก และไอร์แลนด์ รวมทั้ง ทีมปั้นทรายตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วม เช่น ทีมอาจารย์พิเศษภาควิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ทีมแชมป์แกะสลักประเทศไทย 3 ปีซ้อน ทีมแชมป์แกะสลักน้ำแข็งที่ประเทศสิงคโปร์ ทีมช่างปั้นต้นแบบเซรามิค และผู้ทำขุมเทิดพระเกียรติงานมหามงคล 80 พรรษา จังหวัดเชียงใหม่ ทีมช่างปั้นหุ่นขี้ผึ้งต้นแบบพระนเรศวรทรงม้า ทีมแชมป์ประเภทลายเส้นระดับประเทศ ทีมแกะสลักน้ำแข็ง และทีมประติมากรรมช็อกโกแลต โดยใช้ทรายทั้งหมดกว่า 3,500 ตันในการสร้างประติมากรรม

1.34.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ประติมากรรมต่างๆได้จัดแสดงไว้ในพื้นที่ที่ติดตั้งระบบระบายอากาศ พื้นที่ประมาณ 3,000 ตารางเมตร จัดแสดงประติมากรรมจำนวนกว่า 70 ชิ้นงาน คลอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 3โซนโดยแต่ละโซนนำเสนอเรื่องราวแตกต่างกัน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เทิดพระเกียรติในหลวง

เป็นการแสดงงานประติมากรรมที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ และพระอัจฉริยภาพในด้านต่างๆ ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ เช่น กังหันน้ำชัยพัฒนา เรือไมโครมด โครงการเชื่อนภูมิพล โครงการฝนหลวง พระอัจฉริยภาพในด้านดนตรี โครงการแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ประวัติศาสตร์และวรรณประวัติแห่งไทย

เป็นการนำเสนอประติมากรรมทราขายในเด็นที่มีด้วยระบบ แสง สี เสียง เพื่ออธิบายเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และวรรณประวัติ แห่งไทย เช่น โบสถ์วัดโสธรวรารามวรวิหาร ยักษ์และวัดพระแก้ว นางกนิรี หนูมาน สุตสาคร พระอภัยมณี ฝี่เสื้อสมุทร พระสุนทรโวหาร (สุนทรภู่) สมเด็จพระนเรศวรทรงกระทำยุทธหัตถี เป็นต้น

ส่วนที่ 3 แลนมาร์ค ออฟ เดอะเวิลด์

เป็นการจัดแสดงประติมากรรมทราขายซึ่งเป็นผลงานของนักปั้นชาวเนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส เบลเยียม สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเช็ก และประเทศไอร์แลนด์ โดยนำเสนอสถานที่ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักทั่วโลก เช่น ประตูแบรนเดนเบิร์ก ประเทศเยอรมนี จิตรกรชาวฝรั่งเศสกับห่อไอเฟล ผู้หญิงกับกังหันลมซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของประเทศเนเธอร์แลนด์ ทหารองครักษ์ของอังกฤษ กับหอนาฬิกาบิ๊กเบล อนุสาวรีย์เทพีเสรีภาพ และภาพทิวทัศน์เมืองแมนฮัตตัน นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โบสถ์เซนต์นิโคลัส ประเทศรัสเซีย นักเดินฟลามิงโก ประเทศสเปน ประติมากรรมแฟนตาซี โรงละครโอเปร่า ประเทศออสเตรเลีย ภูเขาไฟฟูจิ ประเทศญี่ปุ่น บ้านโบราณ ประเทศเบลเยียม กำแพงเมืองจีนกับรูปปั้นทหารกองทัพราชวงศ์จีน ประเทศจีน เป็นต้น

แนวคิดของนิทรรศการ

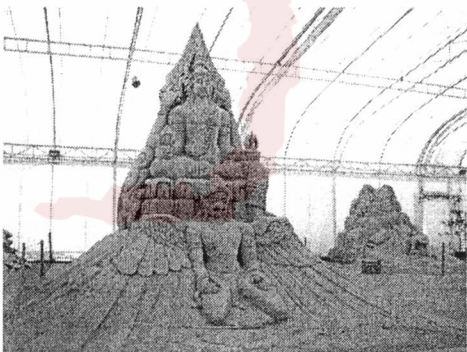
เพื่อร่วมฉลองปีมหามงคล เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา บริษัท เอ็ดดูเทนเมนท์ แพลนเน็ต จำกัด จึงร่วมกับ สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จัดงานมหกรรมปั้นทรายขึ้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งการจัดแสดงและก่อสร้างประติมากรรมทราขายในครั้งนี้ เกิดขึ้น

เป็นครั้งแรกใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดย บริษัท เอ็ดดูเทนเมนท์ แพลนเน็ต จำกัด ได้เชิญนักปั้นทรายมืออาชีพจากประเทศต่างๆ เช่น ประเทศเนเธอร์แลนด์ เบลเยียม สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเช็ก และไอร์แลนด์ มาสร้างปรากฏการณ์นี้ร่วมกับทีมปั้นทรายตัวแทนประเทศไทยอีกหลายทีม และเปิดให้นักท่องเที่ยวชม

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

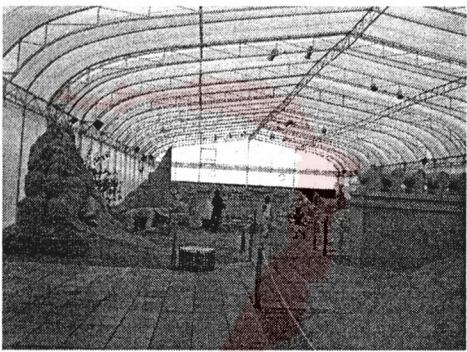
ประติมากรรมปั้นทรายจากเทพนิยาย

พระวิษณุกรรม

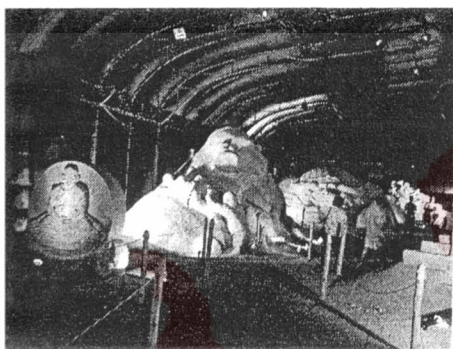
ประติมากรรมเทพเจ้า

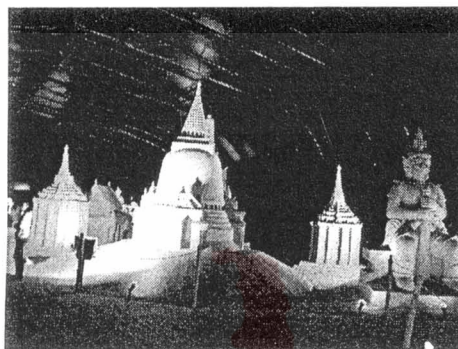
นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

นิทรรศการปั้นทรายอาคารที่ 2

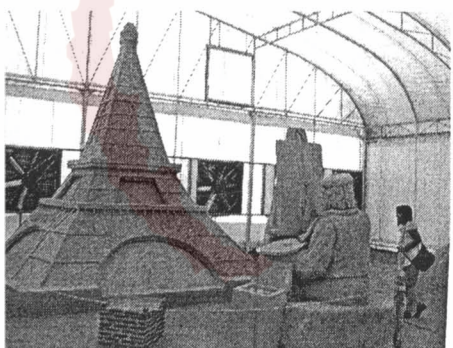
นิทรรศการปั้นทรายอาคารที่ 2

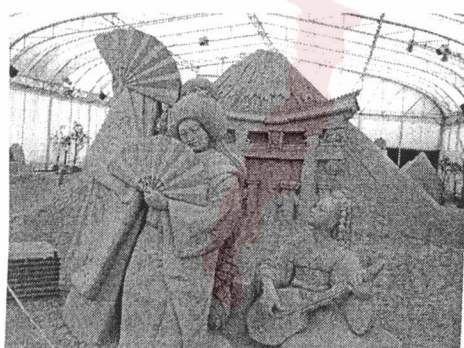
นิทรรศการปั้นทรายอาคารที่ 2

นิทรรศการปั้นทรายอาคารที่ 2

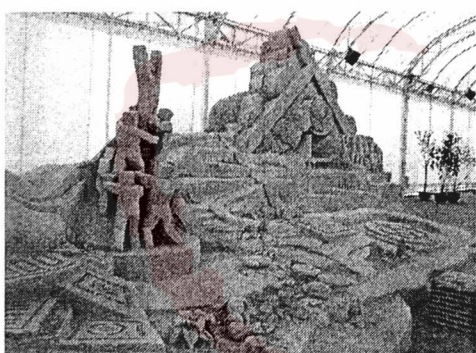
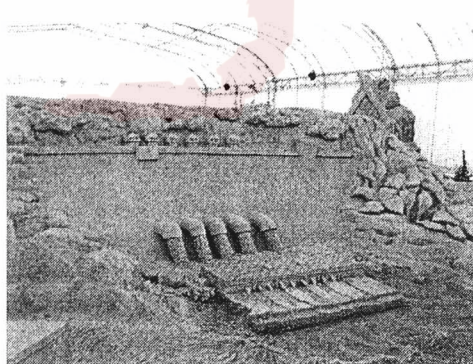
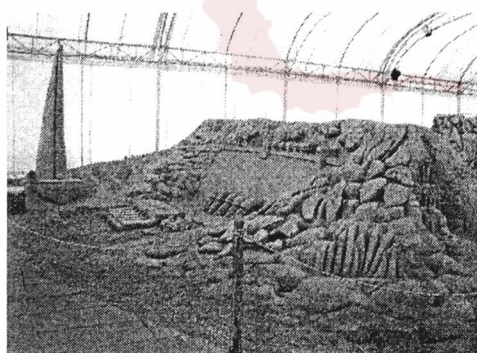
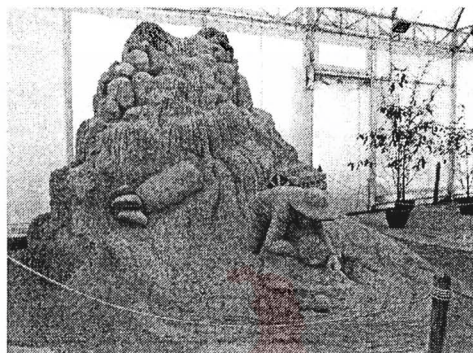
นิทรรศการปั้นทรายอาคารที่ 3

นิทรรศการปั้นทรายอาคารที่ 3

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ

ประติมากรรมปั้นทรายเทิดพระเกียรติในหลวง

ประเภท

สถาปัตยกรรม

อายุสมัย

คำบรรยาย

เป็นประติมากรรมเทิดพระเกียรติในหลวง ประกอบด้วย
เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับในหลวง เช่น โครงการฝนหลวง
พระอัจฉริยภาพทางดนตรี กำแพงวัดพระแก้วและสระบัว
 เป็นต้น

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
มีกิจกรรมบันทายเป็นรูปต่างๆ ตามที่นักท่องเที่ยวต้องการ

- 1.34.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
- 1.34.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ
- 1.34.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 18 คน ทั้งหมดเป็นเจ้าหน้าที่ชั่วคราว

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
3. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ
4. บุคคลทั่วไป
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยเดือนละ 2,500 คน

การบริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ
2. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้
3. กิจกรรม/การแสดงทางวัฒนธรรม
4. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
5. ลานจอดรถ
6. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก OTOP

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์รายปักษ์ จดหมายข่าว ป้ายโฆษณา Website สื่อบุคคล

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.34.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. วัดโสธรวราราม
2. พิพิธภัณฑ์มีชีวิต ตลาดบ้านใหม่

1.34.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. งบประมาณ เนื่องจากการใช้ไฟฟ้าเยอะ ทำให้มีค่าใช้จ่ายสูง
2. ปัญหาทางด้านอื่นๆ เช่น ความร้อน ความชื้น ฝน เป็นต้น

1.34.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

ป้ายบอกรายละเอียดในนิทรรศการมีน้อย

จุดแข็ง

1. การเดินทางสะดวกสบาย
2. นิทรรศการและพื้นที่โดยรอบมีความสะอาดมาก
3. มีบริเวณกว้าง สามารถบริการผู้เข้าชมได้ดี
4. ข้อมูลมีจำนวนมากและให้บริการเป็นอย่างดี

1.34.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

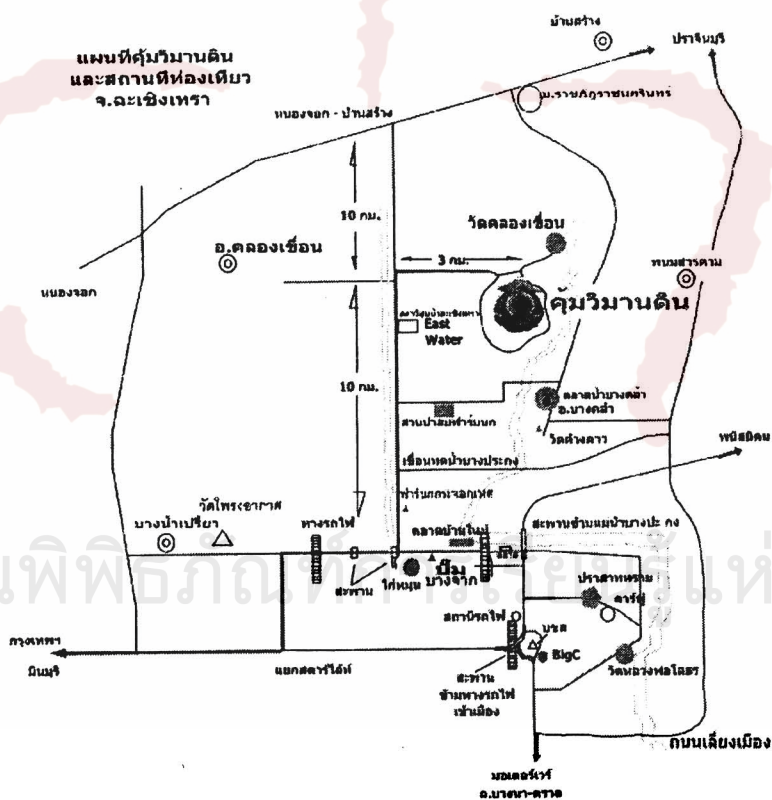
ควรมีการจัดทำป้ายบอกข้อมูลหน้าวัตถุจัดแสดง เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เข้าชมมากขึ้น และจัดทำประติมากรรมเพิ่มเติมจากเดิม เพื่อให้นิทรรศการมีความหลากหลายและตรงกับความสนใจของผู้เข้าชมได้มากขึ้นเพื่อขยายกิจการพิพิธภัณฑ์

1.35 คุ่มวิมานดิน

1.35.1 ที่อยู่และการติดต่อ

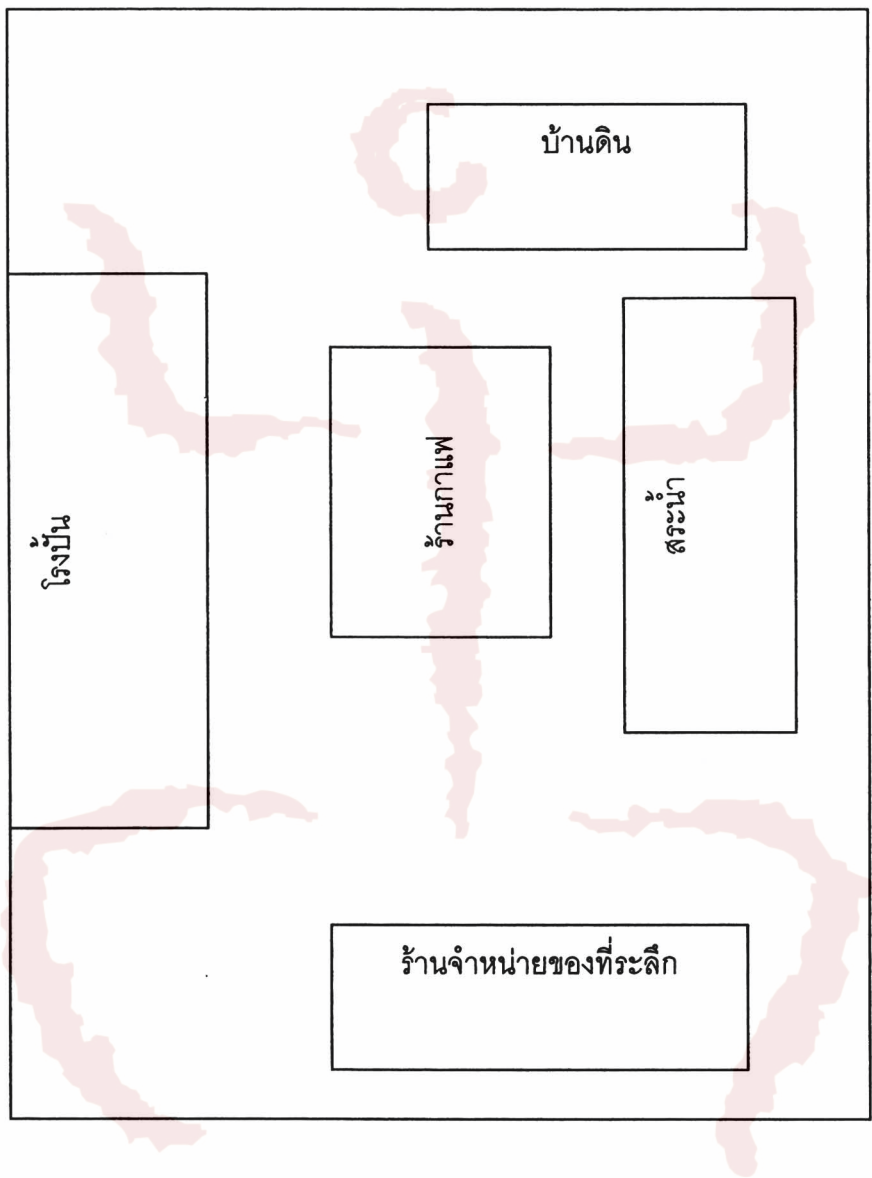
ชื่อ	บ้านหัวลำพูเก่า
เลขที่	121/1
หมู่	3
ตำบล	คลองเขื่อน
อำเภอ	คลองเขื่อน
จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
รหัสไปรษณีย์	24000
โทรศัพท์	038 515 120 , 081 866 8700
โทรสาร	038 515 121
E-mail	koomwimarndin@gmail.com
Website	www.koomwimarndin.com

1.35.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่คุ่มวิมานดิน

1.35.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

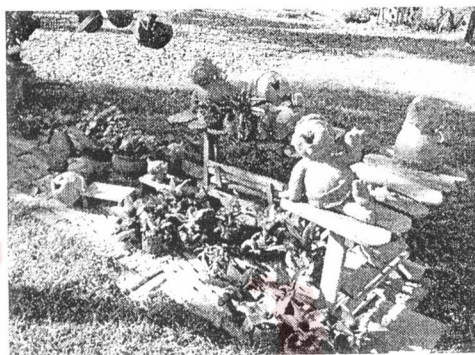
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

แผนผังคู่มือบ้านดิน

ภูมิทัศน์โดยรอบ

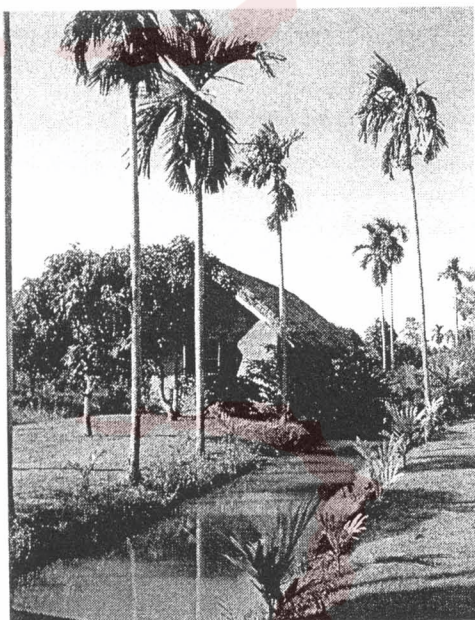
บริเวณรอบๆ คุ่มวิมานดิน

เครื่องปั้นดินเผา

บริเวณคลองขุด

ภูมิทัศน์โดยรอบพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.35.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล บริษัท วิมานดิน ดอทคอม จำกัด
หน่วยงาน เอกชน

1.35.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการวันศุกร์-อาทิตย์ เวลา 09.00 - 17.30 น. (และวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.35.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

เงื่อนไขพิเศษสำหรับการเข้าชมอื่นๆ ได้แก่ มีค่าบริการสอนปั้นดินที่โรงปั้น

1.35.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

กึ่ง อ.คลองเขื่อน จ.ฉะเชิงเทรา เมื่อหลายปีที่ผ่านมา คือกึ่ง อ.เล็ก ๆ ที่แยกตัวออกมา จากอำเภอ บางคล้า ผู้คนที่นี่ ปลูกมะม่วงเป็นพืชสวน และเลี้ยงกุ้งอีกเป็นจำนวนมาก และไม่มีคำว่า "งานศิลปะ" เคยปรากฏบนผืนดิน ที่ค่อนข้างแห้งแล้ง และมีน้ำจืดเพียงไม่กี่เดือนต่อปี ท่ามกลางภูมิประเทศที่เป็นดินเหนียว จึงไม่เอื้อต่อการทำพืชเกษตรชนิดอื่นๆ ในสมัยนั้นเวลากลางวันจึงเป็นเวลาว่าง ที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใด

จนกระทั่ง ปี 2548 ที่ผ่าน เครื่องปั้นดินเผา วิมานดิน ก็ได้เกิดขึ้นที่นี่ เพื่อเป็นแหล่งฝีมือแรงงานของชุมชน และเป็นที่เป็นศูนย์กลางของ การเรียนรู้งานศิลปะ ซึ่งเดิมเป็นเรื่องไกลตัวมาก สำหรับชาวบ้าน ที่ไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อน ที่สำคัญแหล่งดินเหนียวที่ไม่ก่อประโยชน์ต่อการทำการเกษตร มาแต่ไหนแต่ไรแต่การเริ่มต้นในตอนนั้นต้องยอมรับว่า ทิศทาง และปัจจัยหลายๆ อย่าง ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการก้าวไปข้างหน้าสักเท่าไร

จนเมื่อแรงบันดาลใจ อันยิ่งใหญ่ที่สุดปรากฏขึ้น วิมานดิน มีโอกาสได้นำชิ้นงาน ไปถวาย แต่ สมเด็จพระเทพฯ ที่ ณ การเสด็จ มา จ.ฉะเชิงเทรา ที่ อ.แปลงยาวครั้งนั่นเอง ที่ทำให้ กำลังใจ แรงบันดาลใจ และความปลื้มปิติที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ก็มีมากขึ้นและผลงานปั้น ของวิมานดิน ก็ได้รับพระกรุณาธิคุณ อย่างล้นพ้นได้ทรงเลือกให้เข้าไปจำหน่าย ณ ร้านกาแฟ ของสมเด็จพระเทพฯ ทำให้เครื่องปั้นดินเผาวิมานดินเป็นที่รู้จักมากขึ้น

1.35.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

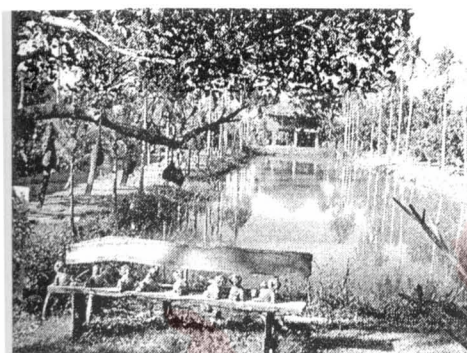
จัดแสดงนิทรรศการเครื่องปั้นดินเผารูปแบบต่างๆ ทั้งกระถาง ตะเกียง ตุ๊กตา มूर्ติ และอื่นๆอีกมากมาย รวมทั้งมีการจัดแสดงบ้านดินให้เข้าชม เพื่อประชาสัมพันธ์การสร้างบ้านดินและผลิตภัณฑ์จากดินเผาให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น นอกจากนั้น ยังมีการสอนปั้นดินเผาอีกด้วย เพื่อให้ผู้เข้าชมได้เข้าใจถึงกระบวนการผลิตเครื่องปั้นดินเผามากขึ้น

แนวคิดของนิทรรศการ

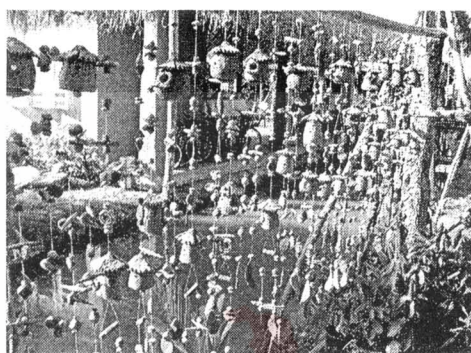
เน้นจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา บ้านดิน และผลิตภัณฑ์อื่นๆที่ผลิตจากดิน และยังจัดสถานที่ให้ร่มรื่น เหมาะสำหรับการพักผ่อนของครอบครัวในวันหยุดสุดสัปดาห์เป็นอย่างยิ่ง และยังมีกิจกรรมการสอนปั้นดินเพื่อเป็นกิจกรรมที่ครอบครัวสามารถทำร่วมกันได้อย่างเพลิดเพลิน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายบริเวณจัดแสดง

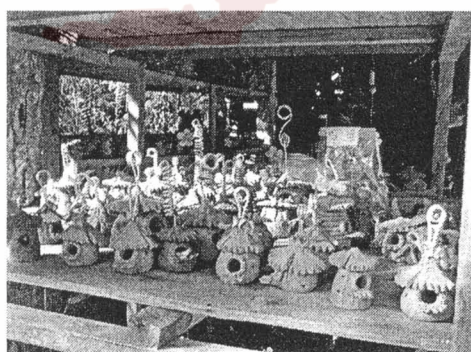
เครื่องปั้นดินเผาบริเวณรอบสระน้ำ

เครื่องปั้นดินเผาบริเวณรอบสระน้ำ

บ้านดิน

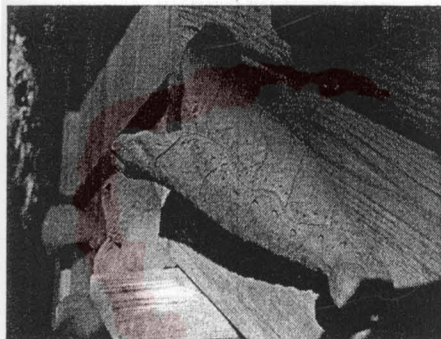
เครื่องปั้นดินเผาสำหรับใส่เทียน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายบริเวณจัดแสดง

เครื่องปั้นดินเผาสำหรับใส่ไม้ประดับ

เครื่องปั้นดินเผา

บ้านดิน

เครื่องปั้นดินเผา

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)
ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
กิจกรรมสอนการทำเครื่องปั้นดินเผา

1.35.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.35.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.35.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

ดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่ของคุ้มวิมานดิน จำนวน 6 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. บุคคลทั่วไป
3. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ
4. ศิลปิน
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

พ.ศ. 2550-2551 เฉลี่ยเดือนละ 1,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม/การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ
7. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ประเภทเครื่องปั้นดินเผาชนิดต่างๆ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์
3. การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุ

โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ รายปักษ์ จดหมายข่าว ป้ายโฆษณา Website สื่อบุคคล

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.35.12 แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. วัดคลองเขื่อน
2. สวนปาล์มฟาร์มนก

1.35.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ปัญหาทางด้านอื่นๆ เช่น ป้ายบอกทางจากตัวเมืองมีจำนวนน้อย การประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ

1.35.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ป้ายบอกทางจากตัวเมืองมีจำนวนน้อยและการเดินทางลำบาก
2. ขาดการประชาสัมพันธ์

จุดแข็ง

1. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ใกล้ชิดธรรมชาติมาก
2. สถานที่สวยงาม
3. สามารถฝึกปั้นดินได้ ทำให้ผู้เข้าชมมีความเข้าใจในขั้นตอนการผลิตมากขึ้น

1.35.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดกิจกรรมร่วมกันและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ รวมทั้งจัดทำนิตรรศการหมุนเวียน

1.36 ถนนสายวัฒนธรรม กำแพงเมืองเก่าจะเชิงเทรา

1.36.1 ที่อยู่อาศัยและการติดต่อ

ชื่อ _____ สำนักการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดฉะเชิงเทรา

อำเภอ เมือง

จังหวัด
ฉะเชิงเทรา

รหัสไปรษณีย์	24000
--------------	-------

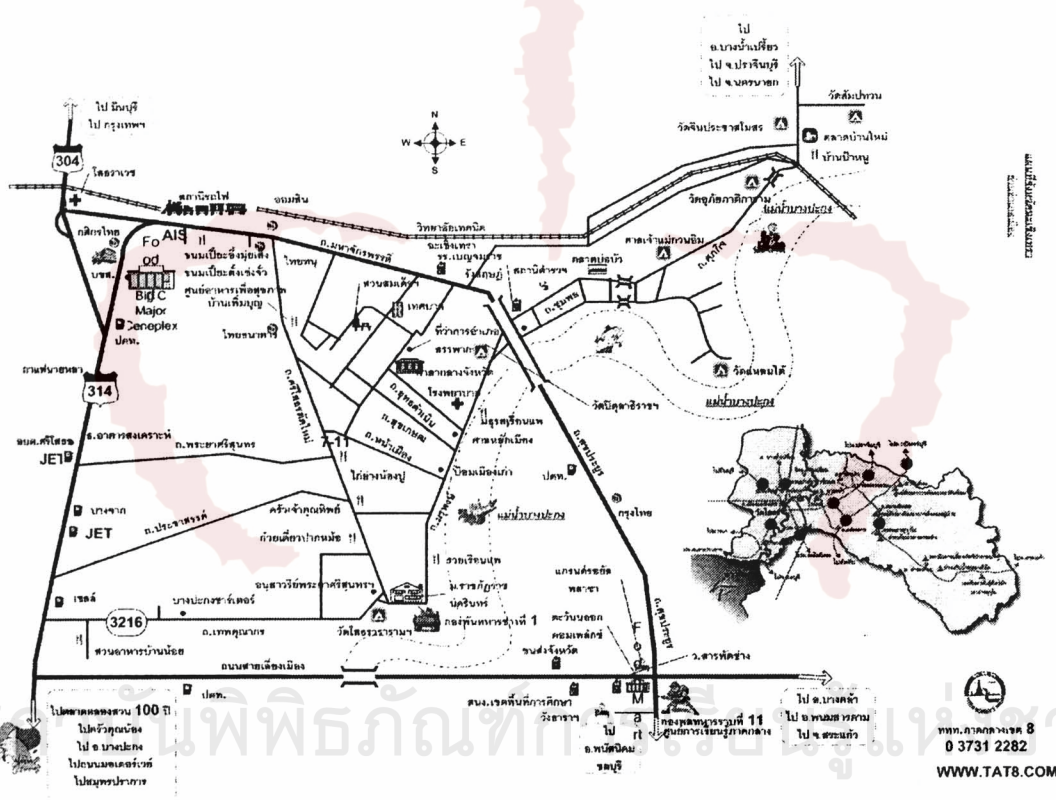
โทรศัพท 038 511 816

โทรสาร -

E-mail -

Website -

1.36.2 แผนทีแสดงที่ตง

แผนที่แสดงที่ตั้งของตัวเมืองฉะเชิงเทรา

1. 36.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังการจัดแสดงของถนนสายวัฒนธรรม

ภูมิทัศน์โดยรอบ

กำแพงเมืองเก่าจะเช็งเทรา

สวนเมรุพงษ์

ลานกิจกรรมหน้าแม่น้ำบางปะกง

ศาลหลักเมือง

1.36.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดฉะเชิงเทรา

1.36.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 – 16.30 น.

วันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 08.30 – 17.00 น.

1.36.6 การเก็บค่าเข้าชม

ค่าขึ้นรถชมเมือง คนละ 40 บาท

1.36.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

จังหวัดฉะเชิงเทราหรือที่นิยมเรียกกันว่า "แปดริ้ว" เคยเป็นเมืองหนึ่งที่อยู่ในอาณาจักรปกครองของขอมมาก่อนในสมัยอิทธิพลของอาณาจักรลพบุรี (ขอม) เมืองฉะเชิงเทราตั้งอยู่สองฝั่งแม่น้ำบางปะกง เป็นไปได้ว่าชาวเมืองสมัยโบราณอาจจะเรียกชื่อแม่น้ำบางปะกงว่า คลองเล็กหรือคลองใหญ่ ตามลักษณะที่มองเห็นแต่ด้วยอิทธิพลเขมรจึงได้เรียกชื่อแม่น้ำ เป็นภาษาเขมรว่า "สตีงเตรง หรือ จตริงเทรา" ซึ่งแปลว่า คลองเล็ก นั่นเอง ครั้นเรียกกันไปนาน ๆ เสียงเลยเพี้ยนกลายเป็น "ฉะเชิงเทรา" แต่ก็มีความเห็นอื่นที่แตกต่างออกไปว่าชื่อ "ฉะเชิงเทรา" น่าจะเพี้ยนมาจาก "แสงเชรา" หรือ "แซงเชา" หรือ "แสงเชา" อันเป็นชื่อเมืองที่สมเด็จพระบรมราชาธิราช เสด็จไปได้ตามที่พระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐกล่าวไว้ มากกว่า

ส่วนความเป็นมาของชื่อ "แปดริ้ว" ก็มีเล่าขานกันมาหลายกระแส บ้างก็ว่าที่ได้ชื่อว่าเมืองแปดริ้ว ก็เพราะขนาดอันใหญ่โตของปลาช่อนที่ชุมเมื่อนำมาแล้ว จะต้องแลถึงแปดริ้ว หรือไม่ก็ว่ามาจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง "พระรถเมรี" เล่าว่ายักษ์ฆ่านางสิบสองแล้วฆ่าหะศพออกเป็นชิ้นๆ รวมแปดริ้ว ทั้งลอยไปตามลำน้ำท่าลาดสำหรับข้อสันนิษฐานการตั้งเมืองฉะเชิงเทรา

ปรากฏครั้งแรกในสมัยกรุงศรีอยุธยา ในฐานะหัวเมืองชั้นในหรือเมืองจัตวา ในแผ่นดินของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ.1991-2031) แต่สำหรับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ปรากฏชัดเจนในสมัยพระนเรศวรมหาราชที่ใช้เมืองฉะเชิงเทราเป็นที่รวบรวมไพร่พล เมื่อ พ.ศ.2136 ด้วยชัยภูมิของเมืองที่เหมาะสมแก่การทำสงครามกองโจร ทำให้ฉะเชิงเทราเป็นเมืองหน้าด่านที่ใช้ป้องกันศัตรู ปกป้องเมืองหลวง จวบจนสู่การปกครองระบบประชาธิปไตยในปี พ.ศ.2475 และในปี พ.ศ.2476 มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ส่วนภูมิภาค คำว่าเมืองเปลี่ยนเป็นจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ครองเมือง หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2495 ซึ่งเป็นปีที่มีการตั้งภาคครั้งสุดท้ายของไทย ฉะเชิงเทราได้รับเลือกเป็นสถานที่ภาคมีเขตความรับผิดชอบ 8 จังหวัด ซึ่งนับเป็นบทบาทที่สำคัญทางประวัติศาสตร์การปกครองของจังหวัดฉะเชิงเทรา

“ฉะเชิงเทรา” กับ “แปดริ้ว”

“ฉะเชิงเทรา” กับ “แปดริ้ว” คือสองชื่อที่เรียกขานเมืองนี้ “ฉะเชิงเทรา” เป็นชื่อที่ใช้ในทางราชการ ส่วน “แปดริ้ว” เป็นภาษาท้องถิ่นที่ชาวบ้านใช้เรียกกันมาช้านาน ซึ่งทั้งสองชื่อต่างก็มีเรื่องเล่าขานถึงความเป็นมาอย่างหลากหลายและมีสีสัน

ชื่อ “ฉะเชิงเทรา” มีต้นเค้าหนึ่งมาจากหนังสือชุมนุมพระนิพนธ์ภาคปภินกะ ภาค 1 ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีความพาดพิงถึงเมืองฉะเชิงเทราว่า “...ชื่อบ้านเมืองเหล่านี้เป็นชื่อไทยบ้าง ชื่อเขมรบ้าง เป็นสองชื่อทั้งไทยทั้งเขมรบ้าง อย่างเมืองฉะเชิงเทราเป็นชื่อเขมร แปดริ้วเป็นชื่อไทย...” นักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดีบางท่านจึงมีความเห็นว่า “ฉะเชิงเทรา” น่าจะเพี้ยนมาจากคำเขมรว่า “สตรง์เตรง” หรือ “ฉฺทฺริงเทรา” ซึ่งแปลว่า “คลองลึก” ความเห็นนี้คงอาศัยเหตุผลทางภูมิศาสตร์ด้วย เพราะเมืองฉะเชิงเทราตั้งอยู่สองฝั่งแม่น้ำบางปะกง เมื่อครั้งที่ขอมยังมีอำนาจปกครองแผ่นดินไทยอยู่นั้น เมืองนี้เป็นเมืองหนึ่งที่อยู่ในอำนาจการปกครองของขอมมาก่อน เป็นไปได้ว่าชาวเมืองในสมัยโบราณอาจจะเรียกแม่น้ำบางปะกงว่า “คลองลึก” หรือคลองใหญ่ ตามลักษณะที่มองเห็น และด้วยอิทธิพลเขมรจึงได้เรียกชื่อแม่น้ำเป็นภาษาเขมรว่า “สตรง์เตรง” หรือ “ฉฺทฺริงเทรา” ครั้นเรียกกันไปนานๆ เสียงก็เพี้ยนกลายเป็น “ฉะเชิงเทรา” เมืองที่อยู่บนฝั่งแม่น้ำก็พลอยได้ชื่อว่า “ฉะเชิงเทรา” ไปด้วย อย่างไรก็ตาม คนจำนวนมากมักมีความเห็นต่างออกไปว่า ชื่อ “ฉะเชิงเทรา” น่าจะเพี้ยนจาก “แสงเชรา” หรือ “แซงเซา” หรือ “แสงเซา” อันเป็นชื่อเมืองที่สมเด็จพระบรมราชาธิราชเสด็จไปได้ ตามที่พงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐกล่าวไว้มากกว่า เพราะการออกเสียงใกล้เคียงกันมาก ยิ่งเมื่อประกอบความคิดที่ว่า เมืองตั้งขึ้นในตอนต้นกรุงศรีอยุธยา อันเป็นเวลาชื่อเสียงเรียงนามต่างๆ น่าจะเป็นคำไทยหมดแล้ว โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับเมืองอื่นๆ ที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน อย่างนนทบุรี นครไชยศรีและสาครบุรี ซึ่งล้วนแต่มีเชื้อสายไทยอิทธิพลอินเดีย ยิ่งทำให้น่าเชื่อว่าเมืองนี้ไม่ใช่คำเขมร หากแต่เป็นคำไทยที่เพี้ยนมาจากชื่อเมืองในพงศาวดารนี้เอง

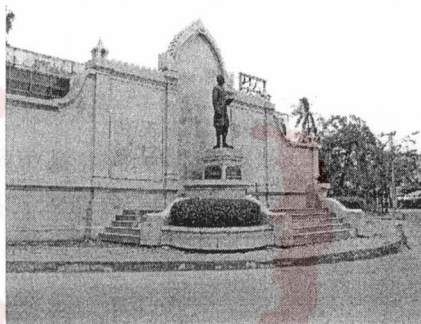
1. 36.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ศาลหลักเมือง

อนุสาวรีย์น้อย อาจารย์ยางกูร

ถนนสายวัฒนธรรม

บริเวณจุดขึ้นรถหน้าวัดโสธรวราราม

แนวคิดของนิทรรศการ

เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในจังหวัดฉะเชิงเทราสามารถ ทราบประวัติของเมือง
แปดริ้ว ได้ภายใน 1 วัน และสามารถนำไปบอกต่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวแบบปากต่อ
ปาก

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา

งานเทศกาลนมัสการหลวงพ่โสธร งานลอยกระทง งานกาชาด และเทศกาล
ตามวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

1.36.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.36.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.36.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

อยู่ในความดูแลของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป
2. นักวิชาการ-นักวิจัย
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

พ.ศ. 2551 (มกราคม-มิถุนายน) 200,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ
7. การอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ ทางเดินพิเศษ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือแนะนำชมพิพิธภัณฑ์

3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์รายปักษ์ จดหมายข่าว ป้ายโฆษณา Website และสื่อบุคคล

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.36.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. แม่น้ำบางปะกง
3. วัดโสธรวราราม

1.36.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจ ถนนสายวัฒนธรรม จึงทำให้บุคลากรไม่เพียงพอ แต่ได้แก้ปัญหาโดยได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. การบริหารจัดการ มีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก สามารถจัดได้มากที่สุดแต่วันละสองเที่ยว ไม่เพียงพอต่อวันต้องการ

1.36.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. มีผู้ชมจำนวนมาก ห้องน้ำและลานจอดรถไม่เพียงพอต่อผู้เข้าชม
2. ข้อมูลในนิทรรศการน้อยเกินไปในการทำความเข้าใจการจัดแสดง

จุดแข็ง

สามารถนำเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มาย่อเป็นกิจกรรมหรือจัดหลักสูตรการศึกษาที่น่าสนใจได้

1.36.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พัฒนาบุคลากรด้านความรู้เฉพาะทาง เพื่อให้สามารถให้บริการได้อย่างมีมาตรฐาน จะทำให้มีการบริหารจัดการเป็นระบบตามเกณฑ์มาตรฐานมีคุณภาพสามารถนำชมได้น่าสนใจกว่าที่เป็นอยู่

1.37 พิพิธภัณฑสถานพัฒนาเขาคินซอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.37.1 ที่อยู่อาศัยและการติดต่อ

ชื่อ พิพิธภัณฑ์ศูนย์การพัฒนาเขานินฮ้อนอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

เลขที่ 7

หมู่ 2

ตำบล	เขานินซ็อน
------	------------

อำเภอ พนมสารคาม

จังหวัด ฉะเชิงเทรา

รหัสไปรษณีย์ 24120

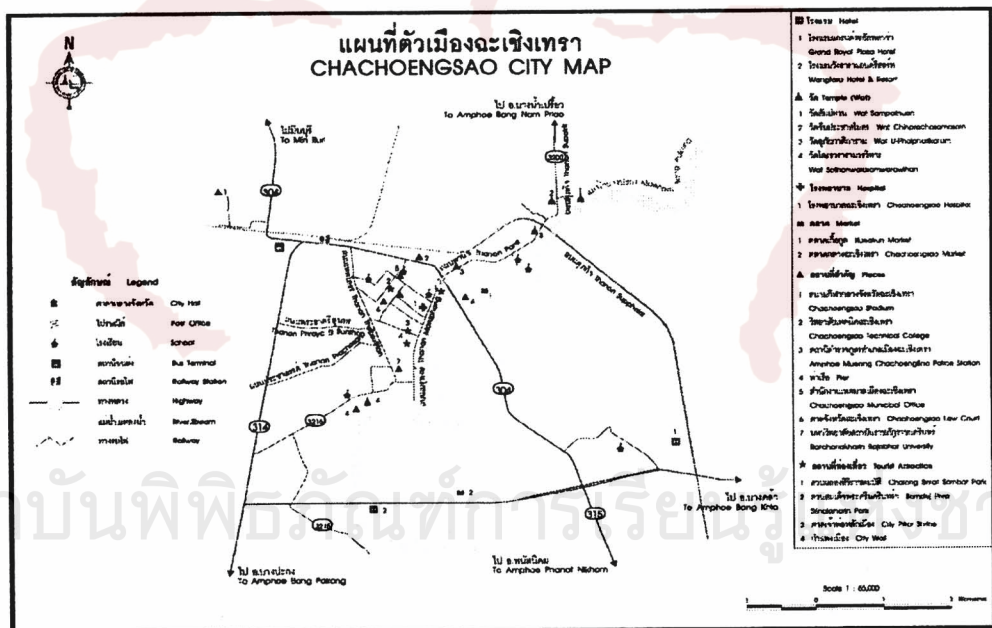
โทรศัพท์ 038 599 105 6

โทรสาร 038 599 117

E-mail: ckh_1@ladd.go.th

Website www.khaohinsorn.com

1.37.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

1.37.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นศูนย์เรียนรู้สถาน “ศึกษา” และให้การ “พัฒนา” ไปพร้อมกัน กล่าวคือ มีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย และแสวงหาแนวทาง หรือวิธีการพัฒนาถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรสาขาต่างๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเพื่อการประกอบอาชีพของราษฎร ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นๆ ให้ราษฎรได้รู้ ได้เห็น ได้สัมผัส และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง เมื่อศึกษาทดลองได้ผลแล้ว ก็จะนำไปขยายผลในลักษณะ “การพัฒนา” ราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และขยายผล เป็นวงกว้างออกไป

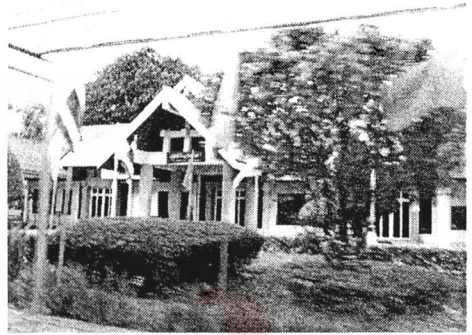

แผนผังการจัดแสดง

ภูมิทัศน์โดยรอบ

อาคารสำนักงาน

อาคารประสานงาน

ลานจอดรถ

ร้านค้าสวัสดิการ

1.37.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ไม่มีภาพ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ผู้ดูแล

นางสาวสุดา สวัสดิ์ธนาคุณ

ตำแหน่ง

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ

หน่วยงาน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.37.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการวันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา 08.30 – 16.30 น.

1.37.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต / โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 14 วัน

ทำการ

1.37.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

การจัดตั้งพิพิธภัณฑ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริแห่งแรกในจำนวน 6 ศูนย์ทั่วประเทศ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2522 คราวเสด็จพระราชดำเนินมาเปิดศาลพระบวรราชานุสาวรีย์ของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงวิเคราะห้ปัญหาเมื่อทอดพระเนตรที่ดินนั้นอมเกล้าฯ ผืนนี้ว่า “เป็นดินทราย มีแร่ธาตุน้อย และมีการตัดป่า แล้วปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด และมันสำปะหลัง ทำให้ดินจืดและกลายเป็นดินทราย ในฤดูแล้งจะมีการชะล้างเนื่องจากลมพัด (wind erosion) “ ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทราว่า “ ถ้าหากไม่สร้างตำหนัก แต่ว่าสร้างเป็นสถานที่ที่จะศึกษาเกี่ยวกับการเกษตรจะเอาไหม เขาก็บอกยินดี ก็เลยเริ่มทำในที่นั้น”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริเป็นหลักการสำคัญที่ให้ปฏิบัติ คือ “การพัฒนาที่ดินเลวหรือที่ดินเสื่อมโทรมให้ได้รับการฟื้นฟูจนกลายเป็นพื้นที่ที่มีประโยชน์” เมื่อครั้งแรกเริ่มจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีผู้กราบบังคมทูลรายงานว่าการลงทุนพัฒนาในพื้นที่นี้อาจไม่คุ้มทุน แต่ทรงคัดค้าน และพระราชทานข้อคิดว่า “ ... ถ้าหากว่าบอกว่าที่ดินไม่ดีไม่ช่วยไม่ทำ ลงท้ายประเทศไทยทั้งประเทศจะกลายเป็นทะเลทรายหมด ...”

ทรงมีพระราชดำรัสให้ร่วมกันพัฒนาพื้นที่แห่งนี้จัดทำเป็นศูนย์ศึกษาตัวอย่างสาธิตการพัฒนาการเกษตรกรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ เสมือนเป็นพิพิธภัณฑธรรมชาติที่มีชีวิต “...เป็นสถานที่แห่งหนึ่ง ที่คนทุกระดับสามารถที่จะมาดู มีวิชาการใดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นอกจากนั้น ไปดูศูนย์ศึกษาก็ไปหย่อนใจได้ เพราะว่าไปเที่ยวศูนย์ศึกษาเหมือนไปเที่ยวสวนสาธารณะก็ได้ ได้ความรู้ด้วย นี่แหละเป็นหลักของศูนย์ศึกษาการพัฒนา...”

จากผลการศึกษาพัฒนาที่ผ่านมาย่อมเป็นที่ประจักษ์ว่า สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศโดยรวมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง ดังพระราชดำริพระราชทานเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2540 ความว่า " ...ที่เขาหินซ้อนหลายฝ่ายช่วยกันใช้เวลา 15 ปี ที่นี้จึงเป็นแม่แบบช่วยชาวบ้านได้ ที่อื่นเลยทำง่ายขึ้นต้องอดทน แล้วเป็นไง ก็ได้ประโยชน์ ชาวบ้านมีความสุข เราก็สุข ที่นี้เมื่อก่อนปลูกมันล้มปะหลังยังไม่ขึ้นเลย เดียวนี้ดีขึ้น แต่ก็เย็นสบายดีเปลี่ยนแปลงไปมาก..."

1.37.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

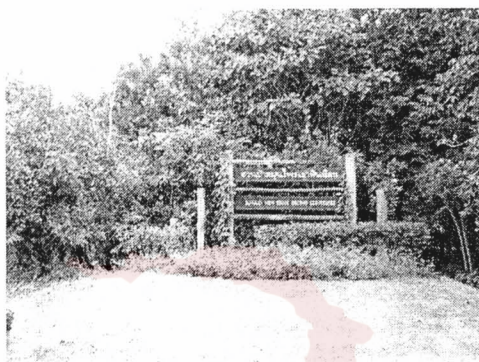
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ประวัติและวิวัฒนาการ

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

ภาพการติดป้ายให้ความรู้
ภายในโครงการพระราชดำริฯ

ภาพด้านหน้าสวนสมุนไพรเขาหินซ้อน

ภาพภายในโครงการพระราชดำริฯ

ภาพถ่ายด้านหน้าโรงสีข้าวพระราชทาน

แนวคิดของนิทรรศการ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นศูนย์เรียนรู้สถาน “ศึกษา” และให้การ “พัฒนา” ไปพร้อมกัน กล่าวคือ มีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย และแสวงหาแนวทาง หรือวิธีการพัฒนาถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรสาขาต่างๆ ที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเพื่อการประกอบอาชีพของราษฎร ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นๆ ให้ราษฎรได้รู้ ได้เห็น ได้สัมผัส และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง เมื่อศึกษาทดลองได้ผลแล้ว ก็จะไปขยายผลในลักษณะ “การพัฒนา” ราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และขยายผล เป็นวงกว้างออกไป

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา
นิทรรศการหมุนเวียน มี ดังนี้

- 1. นิทรรศการ 60 ปีครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาราษฎร (จัดในปี พ.ศ. 2549)
- 2. นิทรรศการ 80 พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์ (จัดในปี พ.ศ. 2550)
- 3. นิทรรศการ ได้ร่วมพระบารมี 29 ปี เขาหินซ้อน (จัดในปี พ.ศ. 2551)

กิจกรรม

การแสดงผลสำเร็จทางวิชาการที่ขยายผลสู่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- 1.37.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**
กำลังดำเนินการอยู่ ถึงปัจจุบันมีวัตถุลงทะเบียนแล้วร้อยละ 40 (LCD และคอมพิวเตอร์)
- 1.37.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**
ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และมีห้องปฏิบัติการดูแลรักษาซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ
- 1.37.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**
จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 58 คน
 - 1. งานพัฒนาที่ดินจำนวน 10 คน
 - 2. งานวิชาการเกษตรจำนวน 1 คน
 - 3. งานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจำนวน 7 คน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

4. งานส่งเสริมสหกรณ์	2	คน
5. งานปศุสัตว์	1	คน
6. งานประมง	2	คน
7. งานชลประทาน	1	คน
8. งานสวนพฤกษศาสตร์	1	คน
9. งานสวนรุกขชาติ	1	คน
10. งานเพาะชำกล้าไม้	1	คน
11. งานพัฒนาชุมชน	1	คน
12. งานอาชีวศึกษา (วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา)	30	คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป
2. นักวิชาการ-นักวิจัย
3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา- มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

พ.ศ. 2548 (มกราคม-มิถุนายน)	17,728 คน
(กรกฎาคม-ธันวาคม)	5,274 คน
พ.ศ. 2549 (มกราคม- มิถุนายน)	61,487 คน
(กรกฎาคม-ธันวาคม)	145,866 คน
พ.ศ. 2550 (มกราคม-มิถุนายน)	49,256 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล www.khaohinsorn.com
3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ

7. การอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ ทางเดินพิเศษ
8. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพร เครื่องจักสาน ฯลฯ
9. บริการพิเศษอื่นๆ ฝึกอบรมวิชาชีพด้านการเกษตรกร ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุ

โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์รายปักษ์ จดหมายข่าวป้ายโฆษณา Website และสื่อบุคคล เป็นต้น

1.37.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

ศูนย์เรียนรู้การเกษตร (ผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม)

1.37.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร
2. การบริหารจัดการ
3. งบประมาณ

1.37.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

เป็นแหล่งเรียนรู้ขนาดใหญ่และมีองค์ความรู้มากมาย ต้องใช้เวลาศึกษามากกว่า 1 วัน อาจจะแบ่งเป็นเรื่องเล็กๆ และทำความเข้าใจกับนักเรียนได้ง่ายกว่านี้

จุดแข็ง

เป็นโครงการพระราชดำริที่มีความสำคัญและควรค่าแก่การศึกษา การเดินทาง สะดวก และมีการจัดแสดงที่น่าสนใจ

1.37.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีองค์ความรู้ที่มีประโยชน์ในการพัฒนาด้านต่างๆ จึงควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เฉพาะด้าน และจัดกิจกรรมเพื่อบูรณาการความรู้ด้านต่างๆ แก่ผู้เยี่ยมชม

1.38 พิพิธภัณฑ์วัดโสธรวราราม

1.38.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	พิพิธภัณฑ์วัดโสธรวราราม
ถนน	เมรุพงษ์
ตำบล	หน้าเมือง
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
รหัสไปรษณีย์	24000
โทรศัพท์	038 511 449
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

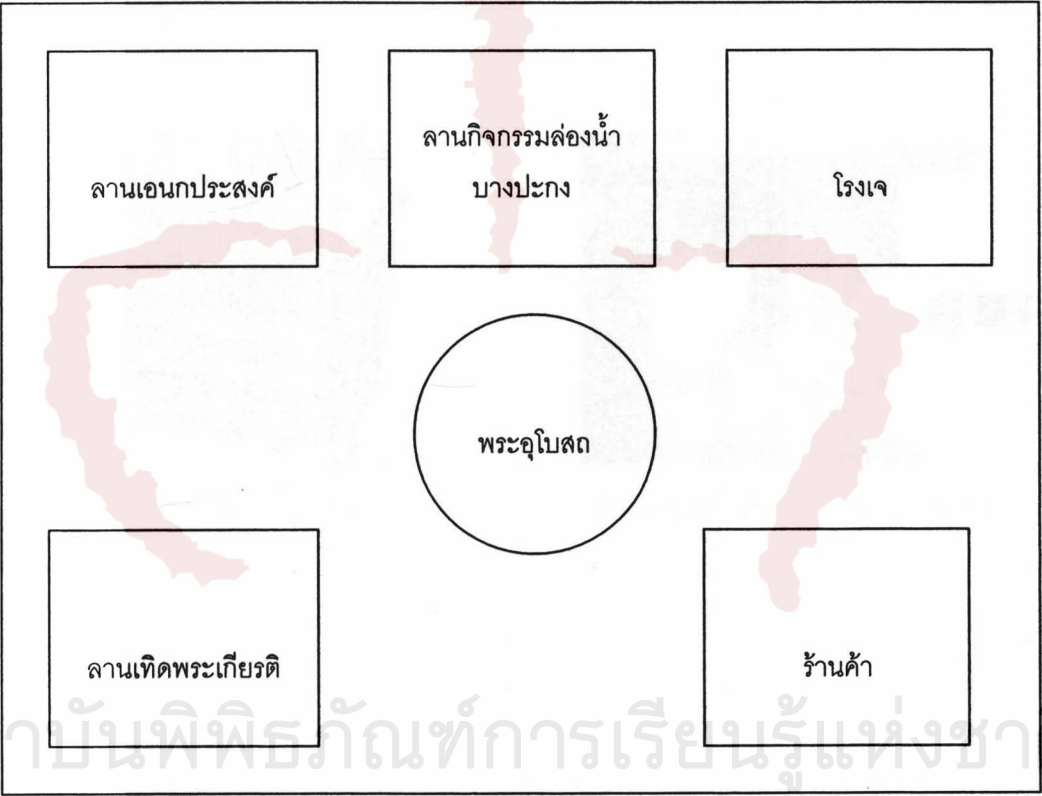
1.38.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของตัวเมืองฉะเชิงเทรา

1.38.3 **ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ**

ตั้งอยู่ที่ถนนเมรุพงษ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 2 กิโลเมตร บนเนื้อที่ 21 ไร่ 42 ตารางวา วัดโสธรฯ นี้ เดิมมีชื่อว่า "วัดหงส์" เนื่องจากมีเสาหงส์อยู่ในวัด เสาหงส์มีลักษณะเป็นเสาสูง ปลายเสาเป็นรูปหงส์ตั้งอยู่ เล่ากันว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลายโดยฝีมือชาวมอญ เนื่องจากมีเสาหงส์ซึ่งเป็นลักษณะศิลปะของชาวมอญปรากฏอยู่ต่อมาพายุใหญ่ได้พัดเอาตัวหงส์ที่อยู่บนยอดเสาหักพังลงมาเหลือแต่เสาชาวบ้านจึงได้นำผ่าขึ้นไปผูกแทน นานเข้าผู้คนได้พากันเรียกชื่อตามภาพที่เห็นว่า "วัดเสาธง" หลังเวลาผ่านไปอีกช่วง เสาหงส์หรือเสาธงซึ่งถูกแดดลมกัดกร่อนเป็นเวลานานเมื่อถูกพายุจึงหักลงมาเป็นสองท่อน ชาวบ้านเลยพากันเรียกชื่อวัดว่า "วัดเสาธงทอน" ตามลักษณะการหักเป็นสองท่อนของเสาหงส์หรือเสาธง

แผนผังการจัดแสดง

ภูมิทัศน์โดยรอบ

พระอุโบสถ

หินอ่อนเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา

ป้ายบอกระเบียบในการเข้าชม

กิจกรรมลองเรือชมแม่น้ำบางปะกง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.38.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

วัดโสธรวราราม

1.38.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.30 – 16.30 น.

1.38.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.38.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

มีเรื่องเล่าว่า ครั้งหนึ่งได้มีพระพุทธรูปสัมฤทธิ์ 3 พี่น้องลอยตามแม่น้ำปิงมาจากทางเหนือแล้วลัดเข้าคลองมาทางพระโขง ก่อนออกสู่แม่น้ำบางปะกงได้แสดงอภินิหารไหลพ้นน้ำให้ชาวบ้านเห็น ชาวบ้านได้ช่วยกันชักลากขึ้นจากน้ำแต่ไม่สำเร็จ ภายหลังจึงได้เรียกชื่อคลองนี้ว่า "คลองชักพระ" แล้วได้ลอยทวนน้ำขึ้นไปจนถึงวัดสัมปทวนในปัจจุบัน เมื่อถึงบริเวณดังกล่าวได้แสดงอภินิหารลอยขึ้นเหนือน้ำให้ชาวบ้านเห็นอีก ชาวบ้านได้พากันเอาเชือกพรวนไปผูกพระพุทธรูปทั้ง 3 องค์ไว้ เพื่อจะขุดลากขึ้นแต่ไม่เป็นผลสำเร็จ ชาวบ้านจึงพากันเรียกวัดนี้ว่า "วัดสามพระทวน" ภายหลังเพี้ยนเป็น "สัมปทวน" จากนั้นพระพุทธรูปทั้ง 3 องค์ได้ลอยย้อนกลับลงมาตามกระแสน้ำผ่านหน้าวัดโสธรฯ ไปแสดงอภินิหารให้ชาวบ้านเห็นอีกครั้งบริเวณคู้้งน้ำใต้วัด ชาวบ้านพากันขุดขึ้นจากน้ำแต่ไม่เป็นผลสำเร็จ ชาวบ้านจึงพากันเรียกชื่อหมู่บ้านและคลองบริเวณนั้นว่า "บางพระ" จากนั้นได้ลอยทวนน้ำวนอยู่หัวเลี้ยวตรงกองพันทหารช่างที่ 2 จนเป็นที่มาของชื่อว่า "แหลมหัววน" และ "คลองสองพี่น้อง"

ต่อมาพระพุทธรูปองค์ที่ใหญ่ได้แสดงอภินิหารลอยเข้าไปตามลำแม่น้ำแม่กลอง แล้วไปผุดขึ้นที่บริเวณบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงคราม ชาวบ้านได้อัญเชิญขึ้นไว้ที่วัดบ้านแหลม ได้ชื่อว่า "หลวงพ่อบ้านแหลม" ส่วนพระน้ององค์เล็กได้ลอยตามน้ำล่องไปตามคลองบางพลี และผุด

พื้นที่คลองใกล้วัดบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ชาวบ้านได้อัญเชิญขึ้นไว้ที่วัดบางพลี มีชื่อว่า “หลวงพ่อบางพลี” สำหรับองค์กลางมาผุดขึ้นที่หน้าวัดหงส์หรือวัดเสาชิงช้า ชาวบ้านได้นำเชือกมาผูกเพื่อจะชักลากขึ้นฝั่งแต่ไม่สำเร็จที่สุดได้มีผู้รู้ทางไสยศาสตร์ท่านหนึ่งได้ร่วมกับชาวบ้านทำที่ตั้งศาลเพียงตากระทำพิธีบวงสรวงแล้วเอาด้ายสายสิญจน์คล้องไว้กับพระหัตถ์ จึงอัญเชิญขึ้นมาได้สำเร็จและนำมาประดิษฐานไว้ที่อุโบสถของวัด วันที่อัญเชิญมาตรงกับวันที่ 14 ค่ำ เดือน 5 ซึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะอยู่ในราว พ.ศ. 2313 ซึ่งเป็นช่วงต้นกรุงธนบุรี ต่อมาชาวบ้านได้ร่วมใจกันถวายนามว่า “พระโสทร” มีความหมายว่าพี่น้องร่วมอุทร ซึ่งหมายถึงพระพุทธรูปทั้ง 3 องค์ ที่ลอยตามน้ำมาด้วยกันโดยประดิษฐานอยู่ ณ วัดนี้คือหนึ่งในสามองค์นั้น

จากนั้นชาวบ้านได้พากันเรียกชื่อวัดตามชื่อหลวงพ่อบางพลี “วัดโสทร” และเลยเรียกรวมไปถึงชื่อหมู่บ้านและคลองที่อยู่ใกล้เคียงกับวัดนั้นด้วย

ล่วงมาถึงรัชกาลที่ 6 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ คำว่า “โสทร” ได้เปลี่ยนไปเขียนใหม่ใหม่เป็น “โสธร” แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นผู้เปลี่ยนสำหรับชื่อ “โสธร” ที่เขียนใหม่นี้มีความหมายว่า “บริสุทธิ์” หรือ “ศักดิ์สิทธิ์” สำหรับเหตุที่มีการเปลี่ยนชื่อจาก “หลวงพ่อบุทธโสทร” มาเป็น “หลวงพ่อบุทธโสธร” ก็คงเป็นด้วยความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงพ่อบุทธโสธรที่ประชาชนทั่วไปต่างเคารพนับถือมาแต่โบราณกาลแล้ว นอกจากนี้พุทธลักษณะอันงดงามของหลวงพ่อบุทธโสธรก็เป็นปัจจัยสนับสนุนให้เปลี่ยนอักษรเขียนชื่อใหม่ดังกล่าว

พระพุทธรูปโสธรเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ หน้าตักกว้าง 165 เซนติเมตร สูง 198 เซนติเมตร ประทับอยู่เหนือบัลลังก์ 4 ชั้น ปูลาดด้วยผ้าทิพย์ ซึ่งหมายถึงการอยู่สูงสุด เป็นพุทธเหนืออริยบุคคล 4 คือ พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี และพระอรหันต์

ตามประวัติเล่าว่า เดิมเป็นพระพุทธรูปหล่อด้วยสัมฤทธิ์ ปางสมาธิ หน้าตักกว้าง 165 เซนติเมตร รูปทรงสวยงาม ภายหลังพระสงฆ์ภายในวัดเห็นความงดงามนี้จะเป็นอันตรายต่อองค์พระเอง จึงได้ช่วยกันนำปูนมาพอกเสริมปั้นหุ้มองค์เดิมไว้ พระพุทธรูปโสธรที่เห็นในปัจจุบันจึงเป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ลงรักปิดทอง พระพักตร์แบบศิลาแลง พระเกตุมาลาแบบปรี ความกว้างของพระเพล 3 ศอก 5 นิ้ว หรือ 1 เมตร 65 เซนติเมตร สูง 1 เมตร 98 เซนติเมตร

นอกจากนี้ ทางวัดและทางจังหวัดจะเข้เกรายังได้ร่วมกันจัดสร้างพระอุโบสถหลังใหม่สำหรับเป็นที่ประดิษฐานหลวงพ่อบุทธโสธรขึ้น โดยเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาทรงวางศิลาฤกษ์ก่อสร้างพระอุโบสถ จากนั้นได้ดำเนินการก่อสร้างเรื่อยมาจนแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2541 พระอุโบสถหลังใหม่นี้มีลักษณะทรงไทยประยุกต์ กว้าง 44.50 เมตร ยาว 123.50 เมตร ลักษณะเป็นอาคารหลังคาประกอบเครื่องยอด ชนิดยอดทรงมณฑปแบบไทย ต่อเชื่อมด้วยวิหารทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ด้านข้างต่อเชื่อมด้วยอาคารรูปทรงอย่างเดียวกันกับพระวิหาร

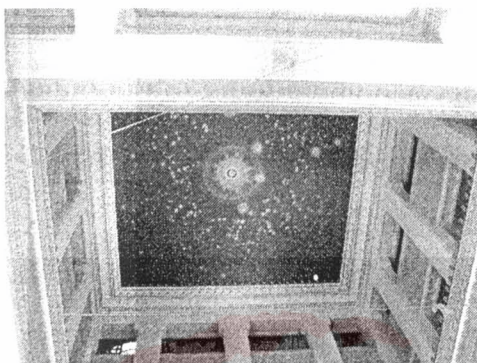
เป็นอาคารจัตุรมุข ซึ่งเมื่อประกอบเข้าด้วยกันแล้วจะเป็นหลังคาแบบจัตุรมุขอย่างอาคารปราสาทแบบไทย กำแพงปูด้วยหินอ่อนจากเมืองคาร์ราร์่า ประเทศอิตาลี จัดเป็นพระอุโบสถที่งดงามมากและมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก

สำหรับพระอุโบสถหลังใหม่นี้ ชาวจังหวัดฉะเชิงเทราสร้างขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อสนับสนุนพระศาสนาซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของพุทธศาสนิกชนและเพื่อร่วมเฉลิมฉลองพระราชพิธีกาญจนาภิเษกถวายเป็นพระราชกุศล โดยร่วมกันทูลเกล้าฯ ถวายเป็นพระอุโบสถประจำรัชกาลที่ 9 สืบต่อไป

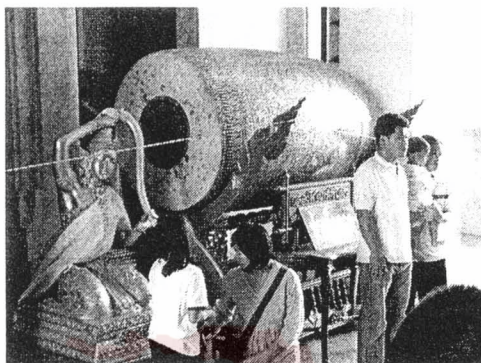
1.38.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

จิตรกรรมภาพดวงดาวบนเพดานพระอุโบสถ
วัดโสธรวรารามวรวิหาร

กลองชัยมงคล

หลวงพ่อพุทธโสธร

ศิลปกรรมบนพื้นแกรนิตภาพมหาสมุ

1. ศิลปกรรมบนพื้นแกรนิตภาพมหาสมุทร

ในส่วนพระอุโบสถ ที่ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์จริง พระประธาน และพระพุทธรูปอื่นรวม 18 องค์ ประดิษฐานในดอกบัว ลายล้อมด้วยศิลปกรรมบน พื้นแกรนิตภาพมหาสมุทร แสดงถึงตำนานหลวงพ่อโสธรที่ลอยนํ้ามายังบริเวณนี้ มีปลาขนาดใหญ่ประจำเมืองแปดตัว 5 ตัว ว่ายนํ้าอัญเชิญดอกบัวรอบๆ มีสัตว์น้ำนานาชนิด ทั้งกุ้ง หอย ปู ปลา คาบดอกบัวมาส่งการะหลวงพ่อ ลวดลายบนภาพพื้นพระอุโบสถ มีความสมจริงตั้งพื้นนํ้า ด้วยฝีมือช่างผู้ชำนาญ ที่สามารถแกะสลักหินแกรนิตหลากหลาย จากต้นแบบของ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประหยัด พงษ์ดำ และคณะให้เป็นลวดลายสมจริงเช่นนี้ ทั้งหมดที่ท่านเห็นบนพื้นพระอุโบสถ ทำจากหินแกรนิตแกะสลักสลักขึ้นกันหลายชั้นมีความพิถีพิถันในการให้สี มีความใส่ใจในรายละเอียด ทำให้ได้ภาพเขียนศิลปกรรมขนาดใหญ่จากแกรนิตที่สวยงาม แห่งเดียวในโลก

2. จิตรกรรมภาพดวงดาวบนเพดานพระอุโบสถวัดโสธรวรารามวรวิหาร

จิตรกรรมภาพดวงดาวบนเพดานพระอุโบสถ ท้องฟ้าสีดำประดับด้วยดวงดาวมากมาย เป็นฝีมือของจิตรกรเอกหลายท่านของเมืองไทย นำโดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณประหยัด พงษ์ดำ ศิลปินแห่งชาติพร้อมคณะที่ร่วมกันสรรค์สร้างเป็นภาพสีน้ำมันบนวัสดุเคลือบด้วยนํ้ายาชนิดพิเศษที่ให้ความคงทน และรักษาสีไม่ให้ซีดจาง เมื่อแหงนหน้ามองขึ้นไป จะรู้สึกเหมือนกับว่าภาพบนเพดานแบนราบ แท้จริงแล้วกลับเป็นเพดาน ทรงโดมโค้ง ภาพนี้แสดงตำแหน่งของดวงดาวใน วัน เวลา นาที ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ พระราชดำเนินยกยอดฉัตรพระอุโบสถวัดโสธรวรารามวรวิหาร

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา

งานเทศกาลนมัสการหลวงพ่อโสธร

หลวงพ่อโสธร เป็นพระศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง มีอภินิหาร มีประชาชน พุทธบริษัทและเทพพากันหลั่งไหลไปนมัสการทุกวันไม่ขาด ถ้าเป็นวันเสาร์ อาทิตย์ หรือวันหยุดอื่นๆ ประชาชนยิ่งพากันไปมากกว่าวันธรรมดาถึงในเทศกาลด้วยแล้ว ประชาชนพากันหลั่งไหลไปนับจำนวนแสน งานปีของหลวงพ่อโสธรนั้นมีปีละ 3 ครั้ง ตามลำดับ ดังนี้ ครั้งแรก งานวันเกิดหลวงพ่อโสธร คือ กลางเดือน 5 มีงาน 3 วัน 3 คืน ครั้งที่ 2 งานกลางเดือน 12 มีงาน 5 วัน 5 คืน ครั้งที่ 3 งานตรุษจีน มี 5 วัน 5 คืน

งานนมัสการหลวงพ่อครั้งแรกนั้น ตามตำนานกล่าวว่า ประชาชนพากันอาราธนาหลวงพ่อขึ้นจากแม่น้ำ แล้วอัญเชิญมาประดิษฐานในพระอุโบสถ จึงมีงานสมโภชถวาย ต่อ

แต่นั้นมาก็มีถวายหลวงพ่อกับเป็นประจำมาจนถึงทุกวันนี้ งานนี้เริ่มแต่วันขึ้น 14 -15 ค่ำ และแรม 1 ค่ำ เดือน 5 รวม 3 วัน 3 คืน มีมหรสพสมโภชตลอดงาน ถือกันว่าเป็นงาน วันเกิดของหลวงพ่อก

งานเทศกาลนมัสการหลวงพ่อกกลางเดือน 12 นั้น เริ่มมีตั้งแต่วันขึ้น 11 ค่ำ เดือน 12 วันนี้เป็นวันทำพิธีเจริญพระพุทธมนต์เปิดงาน และปลุกเสกพระเครื่องรางของขลังของหลวงพ่อกเสร็จแล้วทำพิธีเปิดงานในวันรุ่งขึ้น คือ วันขึ้น 12 ค่ำ เดือน 12 ถึงวันแรม 1 ค่ำ เดือน 12 รวม 5 วัน 5 คืน งานกลางเดือน 12 นี้ มีการแห่หลวงพ่อกไปทางบกและ ทางน้ำ พร้อมทั้งมีการแข่งเรือทุกชนิด และมีงานสนุกสนานมากตลอดจนถึงศาลากลางจังหวัด

สำหรับการจัดงานนมัสการพระพุทธโสธร ประจำปี 2551 จะแยกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 คือ งานนมัสการพระพุทธโสธร เริ่มตั้งแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน 2551 ถึงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2551 จัดขึ้น บริเวณวัดโสธรวรารามวรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ส่วนที่ 2 คือ งานนมัสการพระพุทธโสธร และงานกาชาด ประจำปี 2551 เริ่มตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 ถึงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2551 จัดขึ้น ณ บริเวณหน้า ศาลากลางจังหวัด อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย การนมัสการหลวงพ่อกพระพุทธโสธร พิธีเปิด ขบวนแห่ที่ยิ่งใหญ่ตระการตา มีการแห่หลวงพ่อกไปทางบกและทางน้ำ มีการแข่งขันกีฬาทางน้ำ การออกร้านกาชาด นิทรรศการของราชการและภาคเอกชน ตลอดทั้งสินค้าราคาถูกมากมาย จากบริษัทห้างร้าน โรงงาน

1.38.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.38.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุสิ่งของ

1.38.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป

2. นักวิชาการ - นักวิจัย

3. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

4. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา - มัธยมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

พ.ศ. 2551 (มกราคม-มิถุนายน) 149,256 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ
7. การอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการ ทางเดินพิเศษ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์
3. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วิทยุ

โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์รายปักษ์ จดหมายข่าว ป้ายโฆษณา Website และสื่อบุคคล

- 1.38.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์

- 1.38.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บุคลากร
2. การบริหารจัดการ
3. งบประมาณ

- 1.38.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

ในวันหยุดมีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก ทำให้สาธารณูปโภคที่ทางวัดจัดไว้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ

จุดแข็ง

1. นิทรรศการที่จัดแสดงมีรายละเอียดทางพระธรรมทำให้เด็กรุ่นใหม่ได้รู้จักและเข้าใจหลักธรรมมากยิ่งขึ้น
2. วัดโสธรวรารามเป็นวัดที่มีคนศรัทธาและมีชื่อเสียงทำให้ไม่ต้องลงทุนด้านการประชาสัมพันธ์

1.38.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากพร้อมกับพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ภายในวัดเพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวในอนาคต

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.39 พิพิธภัณฑที่มีชีวิตตลาดน้ำบางคล้า

1. 39.1 ที่อยู่อาศัยและการติดต่อ

ชื่อ	เทศบาลตำบลบางคล้า
ตำบล	บางคล้า
อำเภอ	บางคล้า
จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
รหัสไปรษณีย์	24000
โทรศัพท์	038 541 027 ในเวลาราชการ 038 541 061 นอกเวลาราชการ
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

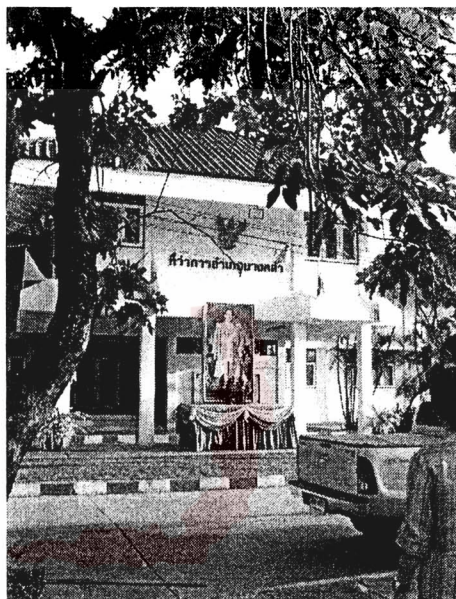
1.39.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑ์มีชีวิตตลาดน้ำบางคล้า

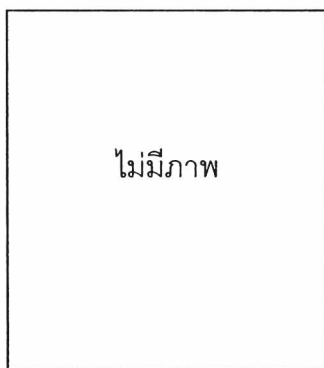

ประตูทางเข้าพิพิธภัณฑ์มีชีวิต
ตลาดน้ำบางคูวัด

ที่ว่าการอำเภอบางคูวัด

1. 39.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ผู้ดูแล

เทศบาลตำบลบางคูวัด

1.39.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 08.30 – 16.30 น.

1.39.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.39.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ตลาดน้ำบางคล้า จัดตั้งขึ้นภายใต้นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของคณะผู้บริหารเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของอำเภอบางคล้า โดยส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ซึ่งทางเทศบาลตำบลบางคล้าได้เตรียมการรองรับตลาดน้ำบางคล้าโดยจัดมีการฝึกอบรมอาชีพแก่ประชาชน เช่น บริการนวดเพื่อสุขภาพ การทำอาหารและทำขนม การประดิษฐ์ของที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพจริงและสร้างรายได้จริง ตลาดน้ำบางคล้า มีลักษณะเป็นโป๊ะที่ยื่นลงสู่แม่น้ำบางปะกง และมีการค้าขายสินค้าทางเรือโดยส่วนมาก โดยมีการจัดจำหน่ายสินค้าอย่างหลากหลายทั้งยังเป็นสินค้าที่ผสมผสานความเป็นไทยในอดีตกับปัจจุบันได้อย่างลงตัว ไม่ว่าจะเป็นหีบห่อของอาหารที่ทำจากใบตอง ภาชนะใส่เครื่องดื่มทำจากดินปั้น เป็นต้น ตลาดน้ำบางคล้ายังมีความพิเศษในเรื่องทัศนียภาพที่สวยงามริมฝั่งแม่น้ำบางปะกง ธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์เป็นปายายเลนที่มีทรัพยากรธรรมชาติอยู่มากมายไม่ว่าจะเป็น กุ้ง ปลา พันธุ์ไม้ต่าง ๆ หรือแม้แต่วิถีชีวิตของชาวบ้านริมฝั่งแม่น้ำที่มีการดักลอบปลา หรือพายเรือจับปลา จับกุ้ง เป็นต้น ตลาดน้ำบางคล้า อ.บางคล้า จ.ฉะเชิงเทรา อยู่ห่างจากอ.เมืองแปดริ้วประมาณ 25 กม. สามารถนั่งเรือท่องเที่ยวรอบเกาะน้ำจืดขนาดใหญ่ ชมวิถีชีวิตชาวบ้านได้ด้วยอาหารอร่อย น่ารักประทานเพียบ ไหว้หลวงพ่อดุสิตก่อนแล้วไปดูค้างคาวแม่ไก่วัดโพธิ์ และแวะเที่ยวตลาดน้ำบางคล้าหาอาหารไปนั่งทานในเรือแล้วนั่งรอบเกาะลัด

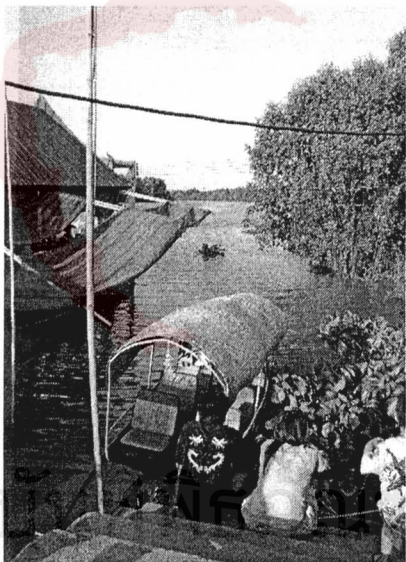
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.39.8 **ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์**
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

บริเวณร้านค้าในตลาดน้ำ

ท่าเรือท่องเที่ยวเกาะลัด

เรือนแพริมน้ำ

ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

แนวคิดของนิทรรศการ

ในอดีตบางคล้าเป็นเมืองท่ามีสินค้าหลากหลายชนิด ที่ผลิตจากกรุงเทพมหานครแล้วลำเลียงโดยเรือสินค้า ล่องตามลำน้ำบางปะกง จอดรับและส่งสินค้าตั้งแต่หัวตลาดเป็นแนวยาวถึงท้ายตลาด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญก้าวหน้าทางด้านการค้าขาย มีวัดโพธิ์บางคล้า เป็นสถานที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ สร้างในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลสำคัญ เช่น ลอยกระทง วันเด็ก วัน

เฉลิมพระชนมพรรษา

1.39.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.39.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษาซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.39.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักวิชาการ-นักวิจัย
5. นักท่องเที่ยวในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ
7. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก
8. บริการพิเศษอื่นๆ ได้แก่ เรือนำเที่ยวเกาะลัด

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ
2. เว็บไซต์

1.39.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. สวนปาล์มฟาร์มนก
2. คุ่มบ้านดิน

1.39.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. การบริหารจัดการ ลานจอดรถไม่เพียงพอต่อผู้เข้าชม ในวันที่มีเทศกาลต่างๆ
2. งบประมาณ ตลาดน้ำบริหารโดยชุมชน ไม่มีงบประมาณส่วนกลางงบที่นำมาใช้ได้มาจากเงินบริจาค
3. ปัญหาอื่นๆ ได้แก่ น้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก ปัญหาความสะอาดที่ยังจัดการได้ไม่ดีพอ

1.39.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. การประชาสัมพันธ์ภายในบริเวณตลาดป้ายทิศทางยังไม่ชัดเจน
2. ยังไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้เป็นลายลักษณ์อักษร

จุดแข็ง

1. ชุมชนมีความสามัคคีในการจัดกิจกรรม
2. ส่วนราชการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.39.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ควรสร้างมาตรฐานความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว รวมทั้งเพิ่มเติมกิจกรรมประจำปี และควรเน้นผลิตภัณฑ์ที่มาจากภูมิปัญญาชาวบ้านให้มากขึ้น

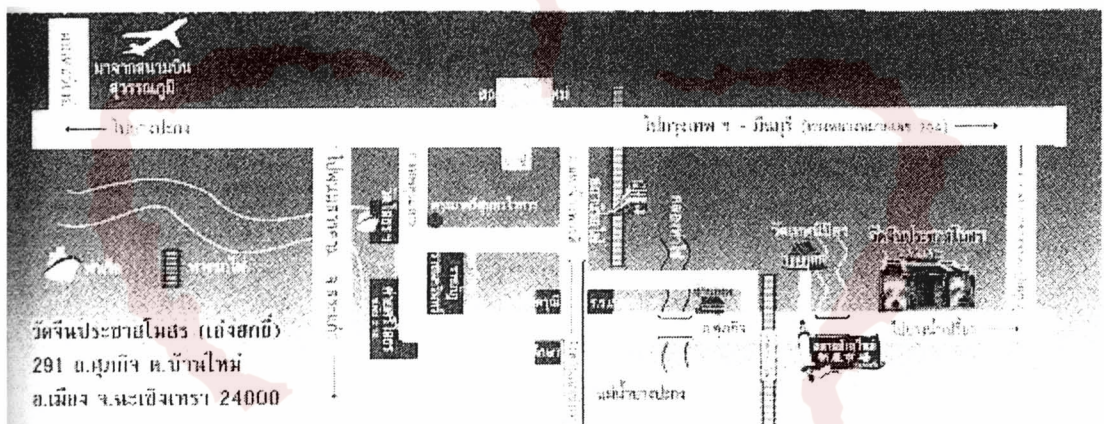
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.40 พิพิธภัณฑวัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่)

1.40.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	พิพิธภัณฑวัดจีนประชาสโมสร (เล่งฮกยี่)
เลขที่	291
ถนน	ศุภกิจ
ตำบล	บ้านใหม่
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
รหัสไปรษณีย์	24000
โทรศัพท์	038 511 069
โทรสาร	038 517 510
E-mail	-
Website	-

1.40.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่วัดจีนประชาสโมสร
สถาบันพิพิธภัณฑการเรยนรู้แห่งชาติ

1.40.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

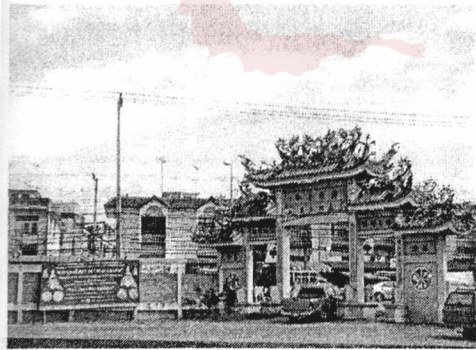
ภูมิทัศน์โดยรอบ

บริเวณลานจอดรถ

ประตูทางเข้าห้องจัดแสดง

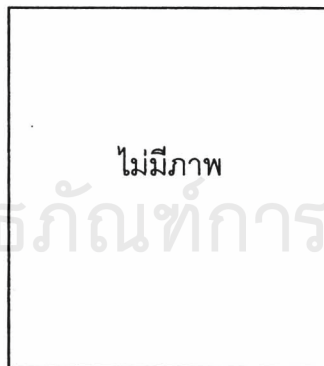

ภาพมุมประตูด้านหน้าวัดฯ

บริเวณด้านหน้าวัด

1.40.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ไม่มีภาพ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ผู้ดูแล

วัดจีนประชาสโมสร

1.40.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 07.00 - 17.00 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.40.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์ แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย

7 วัน

1.40.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วัดจีนประชาสโมสร หรือที่ชาวจีนเรียกว่า “วัดเล่งฮกยี่” เป็นอารามแห่งมหายาน นิกายเก่าแก่ และเป็นวัดจีนเพียงวัดเดียวในจังหวัดฉะเชิงเทรา บุรพจารย์ผู้สร้างคือพระคณาจารย์ จินวังส์สมาธิวัตร (สกเหิง) ปฐมเจ้าอาวาสแห่งวัดมังกรกมลาวาส หรือวัดเล่งเน่ยยี่ และปฐม บุรพจารย์แห่งนิกายมหายานในประเทศไทย

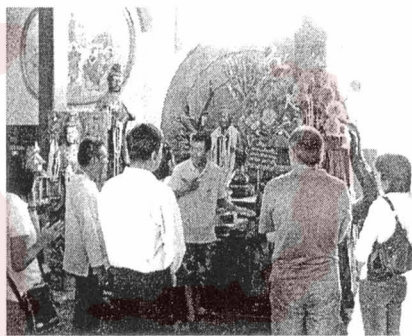
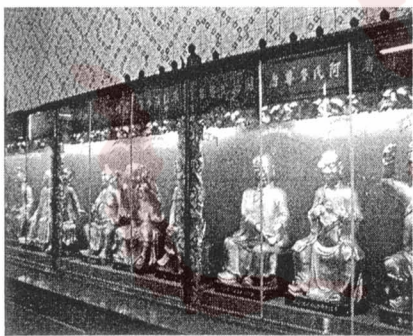
คำว่า “ฮก” ในภาษาจีนเป็นคำมงคล หมายถึง โชคลาภ วาสนา ความมั่งมีศรีสุข คำว่า “เล้ง” หรือ “เล้ง” ภาษาจีนหมายถึงมังกร เมื่อรวมความหมายของคำว่า “เล้งฮกยี่” หมายถึง “มังกรวาสนา” หรือ “มังกรแห่งโชค” ดังนั้นชื่อวัดเล้งฮกยี่ จึงเป็นนามที่เป็นสิริมงคล มีความหมาย ลึกซึ้ง ต่อมาภายหลัง ครั้งที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 5 ซึ่งทรงมีความ เลื่อมใส ศรัทธาในพระคณาจารย์จินวังส์สมาธิวัตร(สกเหิง)อย่างมาก ได้เสด็จฯ ประพาสมณฑล ปราจีนบุรี เพื่อเปิดเส้นทางรถไฟสายตะวันออก กรุงเทพฯ – ฉะเชิงเทรา และทรงเสด็จเยี่ยมวัดเล้งฮก ยี่ พระองค์ทรงพระราชทานเงินจำนวน 1 ชั่ง หรือประมาณ 80 บาท เพื่อบำรุงวัดพร้อมทั้งทรงพระ กรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อวัดว่า “วัดจีนประชาสโมสร” อันมีความหมายว่า วัดแห่งนี้เป็นที่ ชุมชุมของคนจีน โดยแผ่นป้ายชื่อพระราชทานยังได้รับการเก็บรักษาอย่างดีภายในวัด ดังนั้นวัดจีน ประชาสโมสร(เล้งฮกยี่) จึงเป็นพุทธสถานศูนย์รวมจิตใจทั้งของคนไทยและคนจีนมาตั้งแต่อดีตจวบ จนปัจจุบัน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.40.8 **ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์**

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

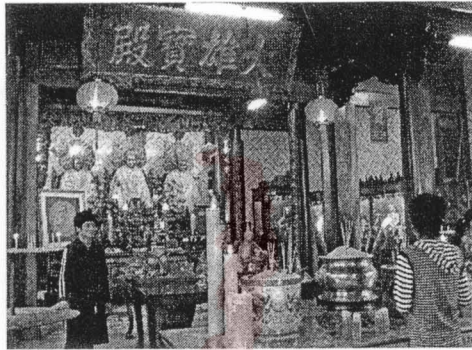
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพการจัดแสดงเทพเจ้าภายในวัด

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	พระอมิตพุทธเจ้า พระศรีศากยมุนี พระโฆษาจารย์พุทธเจ้า
ประเภทวัตถุ	พระพุทธรูป
อายุสมัย	ไม่มีข้อมูล
คำบรรยาย	เป็นพระประธานของวัด เชื่อว่าสามารถบำบัดโรคภัยไข้เจ็บ ทั้ง 3 องค์สร้างขึ้นจากกระดาศ นามมาจากเมืองเซียงไฮ้ ประเทศจีน

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
เทศกาลไหว้พระประจำปี เทศกาลกินเจ เทศกาลท่องเที่ยวเมืองฉะเชิงเทรา

1.40.9 **การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์**

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุ

1.40.10 **การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง**

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.40.11 **การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์**

จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 2 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

- 1.บุคคลทั่วไป
- 2.นักท่องเที่ยวภายในประเทศ
3. นักเรียนระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา
4. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
5. นักวิชาการ / นักวิจัย

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยเดือนละ 5,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ
2. ศูนย์ค้นคว้า
3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. หนังสือนำชมพิพิธภัณฑ์
2. การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.40.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. ตลาดบ้านใหม่
2. วัดเทพนิมิต

1.40.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ปัญหาทางด้านอื่นๆ เช่น ควรมีอาคารประวัติศาสตร์ที่รวบรวมองค์ความรู้ของวัดโดยเฉพาะ

1.40.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ขาดการประชาสัมพันธ์
2. ยังไม่มีการจัดระบบองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุสะสมภายในวัด

จุดแข็ง

1. อยู่ใกล้ตลาดบ้านใหม่ ซึ่งมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก
2. กลุ่มชาวจีนอาศัยอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทราให้ความสนใจเรื่องเทพเจ้าและให้

การสนับสนุน

1.40.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ควรมีการจัดทำป้ายบอกทางจากตัวเมืองมายังวัดให้ชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดระบบการเรียนรู้ภายในวัด และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

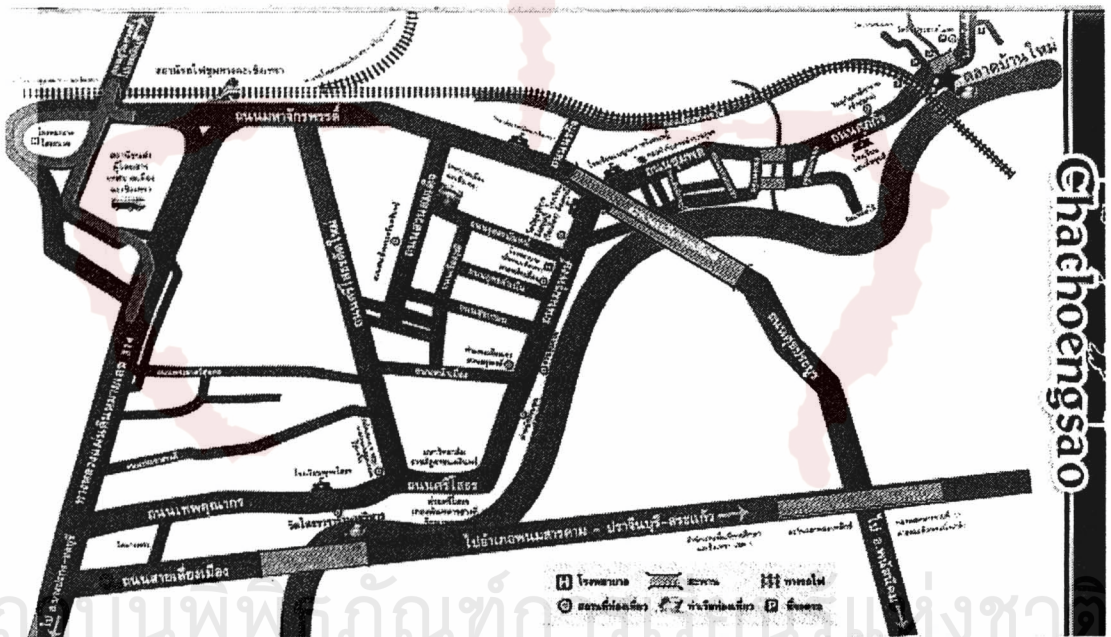
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.41 พืชพันธุ์มีชีวิต ตลาดบ้านใหม่เมืองแปดริ้ว

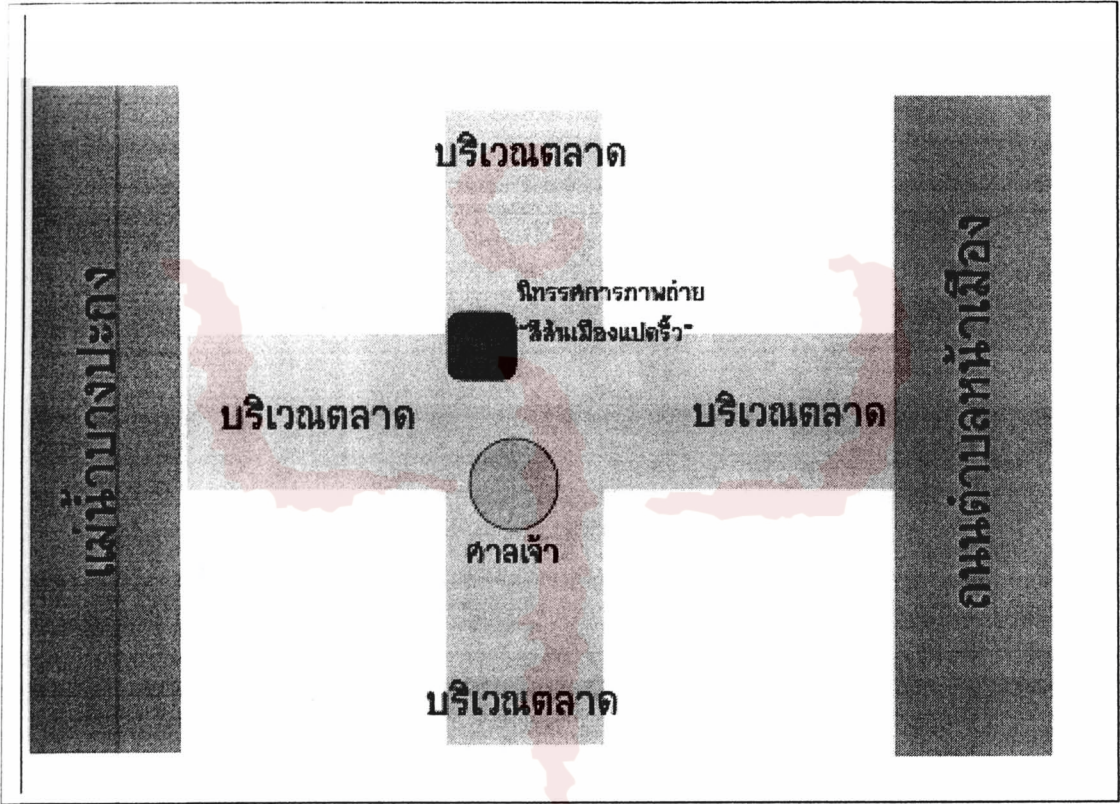
1.41.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	ตลาดบ้านใหม่ เมืองแปดริ้ว
ตำบล	หน้าเมือง
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	ฉะเชิงเทรา
รหัสไปรษณีย์	24000
โทรศัพท์	038 817 336, 089 881 7161
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.41.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่พืชพันธุ์มีชีวิต ตลาดบ้านใหม่ เมืองแปดริ้ว

ผังพิพิธภัณฑ์มีชีวิต ตลาดบ้านใหม่ เมืองแปดริ้ว

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

บริเวณลานจอดรถ

นิทรรศการกลางแจ้ง

เรือนำเที่ยว

สะพานระหว่างพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.41.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

ชุมชนตลาดบ้านใหม่

หน่วยงาน

โครงการบูรณาการเครือข่ายเพื่อการอนุรักษ์และ
พัฒนา ย่านตลาดบ้านใหม่

1.41.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 07.00 - 18.00 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.41.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.41.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ตลาดบ้านใหม่ ตั้งอยู่ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำบางปะกง ริมถนนสุขกิจ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นย่านเศรษฐกิจเก่าแก่ที่มีอายุมากกว่า 150 ปี แต่เดิมเรียกกันว่า “ตลาดริมน้ำ” ในอดีตตลาดแห่งนี้คับคั่งไปด้วยพ่อค้าแม่ค้าและผู้คนที่เดินทางมาหาซื้อสินค้า เครื่องใช้ต่างๆ สันนิษฐานว่าย่านตลาดบ้านใหม่ได้ถูกสร้างขึ้นทดแทนตลาดริมน้ำเดิมที่ถูกไฟไหม้ในราวปี 2447-2448 โดยลักษณะของตลาด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ “ตลาดบน” และ “ตลาดล่าง” ตลาดบนนั้นกล่าวกันว่า ชุนอินทรนริกิจเป็นผู้สร้างขึ้น พื้นที่ตลาดบนตั้งอยู่ทางด้านเหนือของลำคลองข้างวัดเทพนิมิต ต่อเนื่องไปจนถึงวัดจีนประชาสโมสร(เล่งฮกยี่) ส่วนตลาดล่างอยู่ที่บริเวณริมน้ำด้านหน้าวัดอุภัยภาติการาม เป็นตลาดที่ขุนอักษาริวานุวัตร(จีนฮี้)กับขุนพิพิธพานิชยกรรม(จีนแดง) คหบดีชาวจีนเป็นผู้สร้างขึ้น

เมื่อราว 50 - 60 ปีก่อน ย่านตลาดบ้านใหม่ มีร้านรวงต่างๆมากกว่า 120 ร้าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของคนไทยเชื้อสายจีน มีทั้งร้านขายทองคำ ร้านเสื้อผ้า ร้านอาหาร ร้านก๋วยเตี๋ยว ร้านกาแฟ

ร้านน้ำแข็งไส ร้านขนมและของเด็กเล่น ร้านตัดผม ร้านตีมีด ร้านขายยา ร้านขายเครื่องกงเด็ก โรง
บ่อน โรงยาฝิ่น เป็นต้น ลักษณะการสร้างบ้านเรือนยังคงเอกลักษณ์ รูปแบบอาคารในสมัยรัชกาลที่
5 - 6 ที่ปลูกสร้างต่อเนื่องกันอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำอย่างชัดเจน

1.41.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

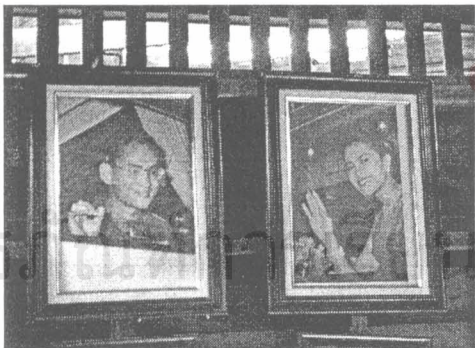
ภาพถ่ายการจัดแสดง

ศูนย์ข้อมูล

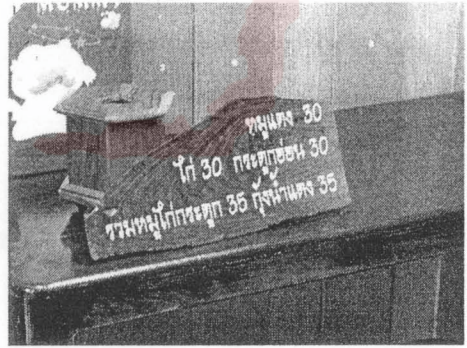
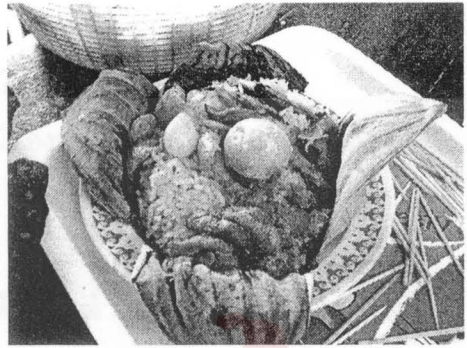
นิทรรศการภาพถ่ายเมืองแปดริ้ว

นิทรรศการพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ	ข้าวห่อใบบัว
ประเภทวัตถุ	ไม่มีข้อมูล
อายุสมัย	ไม่มีข้อมูล
คำบรรยาย	

ข้าวห่อใบบัวเป็นอาหารที่หารับประทานได้ยาก เพราะมีเครื่องปรุงและส่วนผสมมาก อีกทั้งปัญหาใหญ่คือบัว เพราะมีการถมบ่อหรือสระน้ำเพื่อการเกษตรประเภทอื่นๆ เครื่องปรุงล้วนมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ได้แก่ เม็ดบัว แป๊ะก๊วย เห็ดหอม แครอท ถั่วลิสงเตา กุ้งแห้ง ฯลฯ และไม่ลืมโปรตีนจากเนื้อสัตว์ต่างๆ เช่น หมู ไก่ กระดุกอ่อน กุ้งและกุ้งเชียง ที่ขาดไม่ได้คือ ไข่เค็มแดง เพิ่มความมันและอร่อยขึ้น

นิทรรศการชั่วคราว/กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

1. กิจกรรม “ตลาดบ้านใหม่เมื่อวันวาน”
2. กิจกรรม “แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาย่านตลาดบ้านใหม่อย่างยั่งยืน”

1.41.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.41.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ
สิ่งของ

1.41.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
บริหารโดยชุมชน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. บุคคลทั่วไป
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
4. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

พ.ศ. 2550-2551 ปีละ 50,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
2. บรรยาย/สาธิต/อบรมสาระความรู้
3. กิจกรรม/การแสดงทางวัฒนธรรม

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และWebsite

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ไม่มี
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.41.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. วัดโสธรวราราม
- 2 .พิพิธภัณฑ์ปราสาททราย

1.41.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. การบริหารจัดการ ระบบการจัดการสาธารณูปโภคเพื่อลดปัญหาขยะ การระบายน้ำและการระบายอากาศ

1.41.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. การจัดการความสะอาดและสุขอนามัยยังไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร
2. การประสานความร่วมมือระหว่างชุมชนกับหน่วยงานอื่นๆ

จุดแข็ง

1. การเดินทางสะดวกสบาย
2. ชุมชนมีการนำเสนอมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ
3. ที่ตั้งใกล้กับวัดโสธรวราราม ที่เป็นที่เคารพศรัทธาของพุทธศาสนิกชน ทำให้มีผู้คนแวะมาที่ตลาดบ้านใหม่เป็นจำนวนมาก

1.41.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

การหาวิธีการเพื่อจัดการระบบสาธารณูปโภคและสุขอนามัยให้เรียบร้อย รวมทั้งควรวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับส่งเสริมการท่องเที่ยว ระดมทุนและขอความร่วมมือทั้งจากภาครัฐและเอกชน

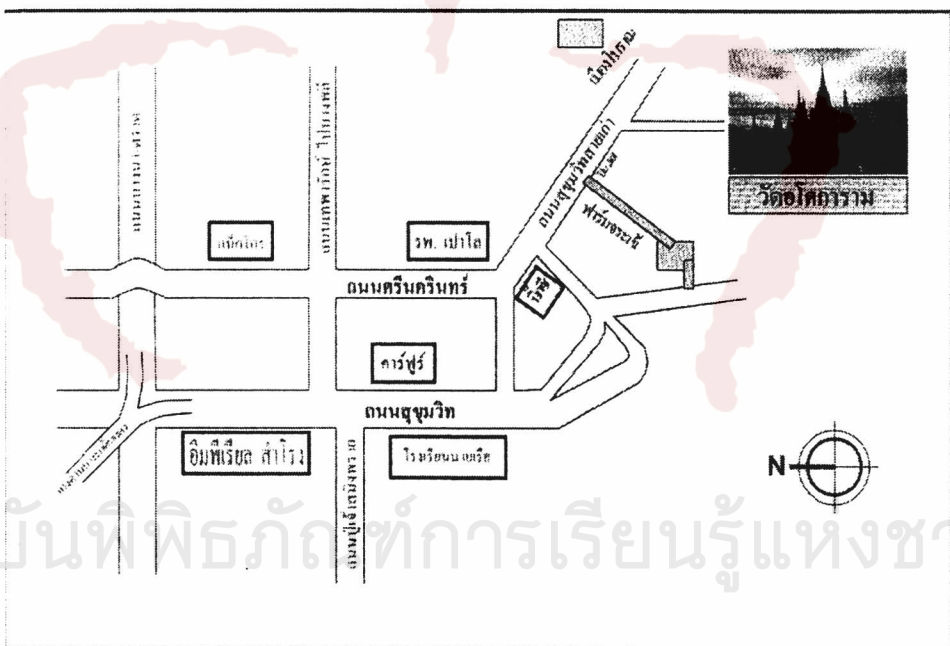
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.42 ศูนย์การเรียนรู้วัดโศการาม

1.42.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	วัดโศการาม
ซอย	สุขาภิบาล 58
ถนน	สุขุมวิท
ตำบล	ท้ายบ้าน
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	สมุทรปราการ
รหัสไปรษณีย์	10280
โทรศัพท์	02 389 2299
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.42.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งของวัดโศการาม

แผนผังแสดงบริเวณจุดเรียนรู้ภายในวัดดอโศการาม

1.42.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

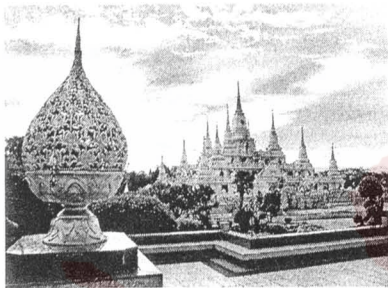
ภายในบริเวณวัดมีสถานที่สำคัญต่อการศึกษาเรียนรู้ด้านพระพุทธศาสนาและ
 ธรรมชาติ ดังนี้

ศาลาหลวงพ่อทรงธรรม, อุโบสถ, หลวงพ่อเคียร, หลวงพ่อโต, หลวงพ่อโสธร
 พระพุทธรูปเจดีย์ เป็นเจดีย์หมู่ 13 องค์ ของพระกรรมฐานภายในเจดีย์องค์ใหญ่ที่
 เป็นประธาน

ห้องสมุดวัดดอโศการาม รวบรวมประวัติครูบาอาจารย์ ของพระกรรมฐานจากทั่ว
 ประเทศและด้านอื่นๆ รวมทั้งพระกรรมฐานทั้ง 28 องค์ ที่ประดิษฐานบนเจดีย์

ป่าชายเลน นอกจากนี้ทางด้านทิศใต้ของวัดดอโศการามยังคงอนุรักษ์ป่าชายเลน
 ไว้เพื่อเป็นแหล่งศึกษาระบบนิเวศและผลกระทบด้านต่างๆ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

พระธาตุเจดีย์

วิหารสุทธธรรมรังสี

พระเจ้าอโศกมหาราช

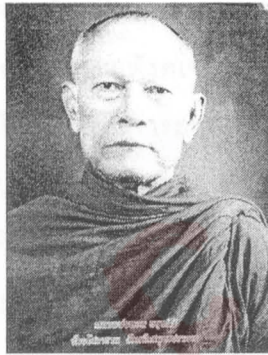
ห้องสมุดวัดอโศการาม

ศูนย์การเรียนรู้ป่าชายเลน

สถาบันที่ ๑ กับการเรียนรู้แห่งชาติ

1.42.4 ผู้ดูแล/หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล พระญาณวิศิษฐ์ (หลวงพ่отอง)
ตำแหน่ง เจ้าอาวาส
หน่วยงาน วัดอโศการาม

1.42.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.00 - 17.00 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.42.6 การเก็บค่าเข้าชม

ค่าเข้าชม ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/ โทรศัพท์แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลา 7 วัน

ทำการ

1.42.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

นาแม่ขาว เป็นชื่อดาบที่ตั้งของวัดอโศการามปัจจุบัน ตามประวัติที่กล่าวไว้ในหนังสือชีวประวัติพระสุทธิธรรมรังสีคัมภีรเมธาจารย์ (พระอาจารย์สี ฐมมโร) ความว่า ที่ตั้งของวัดอโศการามปัจจุบันนี้เดิมเรียกว่า “นาแม่ขาว” เจ้าของที่ดิน คือ นางกิมหงษ์ และนายสุเมธ ไกรกาณจน์ ได้ถวายที่ดินให้สร้างวัดเนื้อที่ประมาณ 53 ไร่ เมื่อ ปี 2477 จนกระทั่งปี 2478 จึงได้เริ่มตั้งสำนักขึ้นเป็นครั้งแรก โดยให้พระลูกศิษย์ คือพระครูใบฎีกาทศน์ มาเฝ้าสำนักแทน พร้อมลูกศิษย์อีก 5 รูป รวมมีพระที่สำนักนี้ในครั้งแรกเริ่มตั้ง จำนวน 6 รูป เมื่อออกพรรษาและได้จัดงานพระราชทานเพลิงศพ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ในรัชกาลที่ 5 แล้ว ในปี 2478 ท่านพ่อลี จึงได้ออกไปจำพรรษา ณ วัดอโศการาม ในระหว่างนี้ได้เริ่มคิดดำริจัดงานฉลองสมโภช 25 พุทธศตวรรษ ในปี 2500 การดำริในเรื่องนี้ ท่านได้ดำรินานปีแล้ว คือเริ่มดำริตั้งแต่ปีที่ได้เดินทางออกมาจากดงบ้านผาแด่นแสนกัณดาร (เชียงใหม่)

วัดอโศการามได้รับการพัฒนาต่อเนื่องมาโดยลำดับแม้หลังท่านพ่อลีมรณะภาพไปแล้ว (ปี 2504) ได้มีการขยายพื้นที่ออกไปทางด้านทิศตะวันออก ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของวิหารสุทธธรรมรังสีในปัจจุบัน พร้อมกันนั้นก็ได้ทำการสร้างพระอุรังคเจดีย์ที่ท่านพ่อได้วางแบบเอาไว้ เป็นปูชนียสถานประดิษฐาน พระบรมสารีริกธาตุไว้เป็นที่สักการะของเหล่าเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายชื่อว่า “อุรังคเจดีย์” เป็นเจดีย์หมู่ 13 องค์ วัดอโศการาม เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมกัมมัฏฐานภาวนา ที่ท่านพ่อลีได้วางรากฐานเอาไว้ เหล่าศิษยานุศิษย์ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาตราบทุกวันนี้ โดยเฉพาะหลักอานาปานสติกัมมัฏฐาน เป็นหลักฐานให้แก่ผู้ที่สนใจได้ศึกษาทดลองปฏิบัติจนเป็นที่น่าพอใจสมควรแก่การปฏิบัติของแต่ละท่าน จวบจนปัจจุบัน

1.42.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

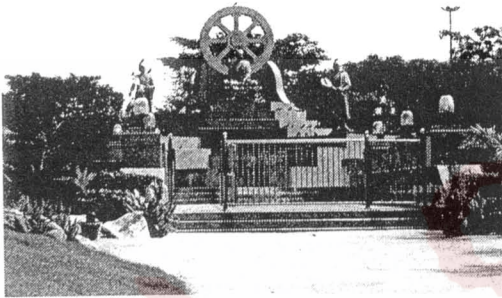
1. ชีวประวัติบุคคล ภาพจิตรกรรมแสดงประวัติของท่าน และประวัติพระกรรมฐานจากทั่วประเทศ
2. ประวัติและวิวัฒนาการ จัดแสดงเสาอโศก และรูปปั้นพระเจ้าอโศกมหาราช กษัตริย์ผู้มีบทบาทในการเผยแผ่พุทธศาสนาเข้าสู่ดินแดนสุวรรณภูมิ
3. ผลงานศิลปะประติมากรรม พระเถระ และบุคคลสำคัญผู้มีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
4. ธรรมชาติ จัดแสดงพื้นที่ป่าชายเลนที่อนุรักษ์ไว้สำหรับการศึกษาระบบนิเวศ เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ

แนวคิดของนิทรรศการ

รอบๆ บริเวณวัดจะจัดแสดงประติมากรรมพระเถระต่าง อาทิ พระเจ้าอโศกมหาราช พระอุปัชฌาย์ ผู้ได้รับการยกย่องให้เป็นประธานพระอรหันต์ นอกจากนี้ยังจัดแสดงจิตรกรรมฝาผนังประวัติของท่านลี เหตุการณ์สำคัญรวมถึงการก่อตั้งวัดอโศการาม

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

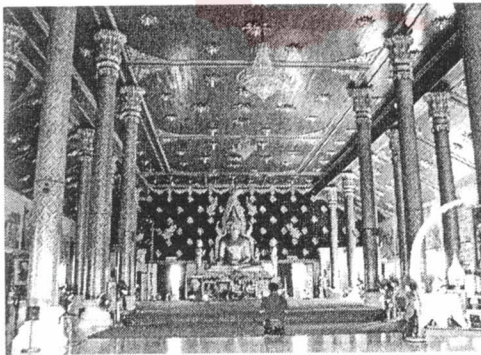
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

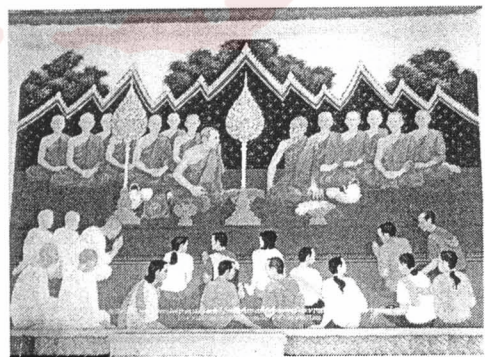
พระอุปคุปต์มหาเถระ พร้อมด้วยพระโสณะเถระ
(ชาย) และพระอุตตรเถระ (ขวา)

พระเจ้าอโศกมหาราช
และเสาชะพระเจ้าอโศก

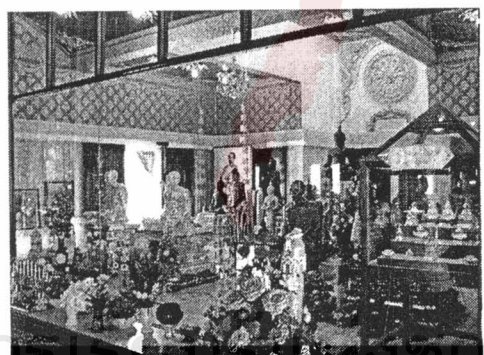
วิหารสุทธจริธรรมรังสี

ภาพจิตรกรรมแสดงชีวประวัติพ่อท่านลี
กับเหตุการณ์สำคัญต่างๆ

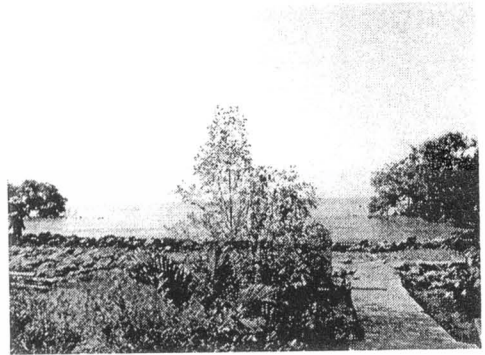
ภาพจิตรกรรมแสดงชีวประวัติพ่อท่านลี
กับเหตุการณ์สำคัญต่างๆ

รูปหล่อพระเถระองค์สำคัญ

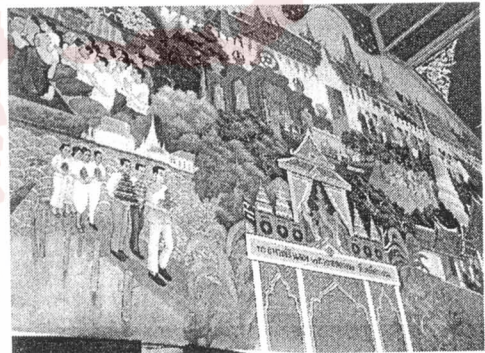
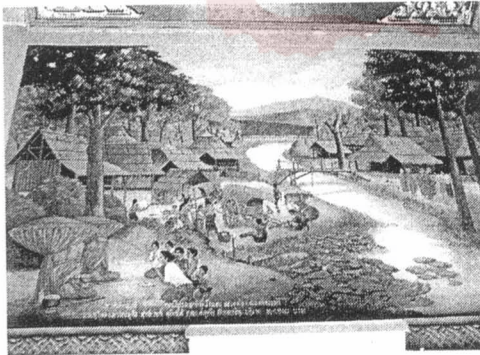

ภายในห้องสมุด

ศูนย์ศึกษารวมชาติป่าชายเลน

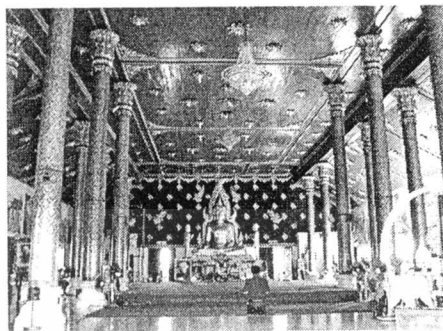
ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัตถุสะสม

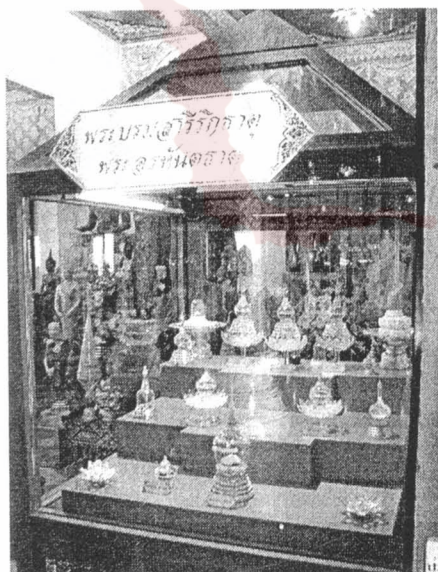
ภาพจิตรกรรมฝาผนัง

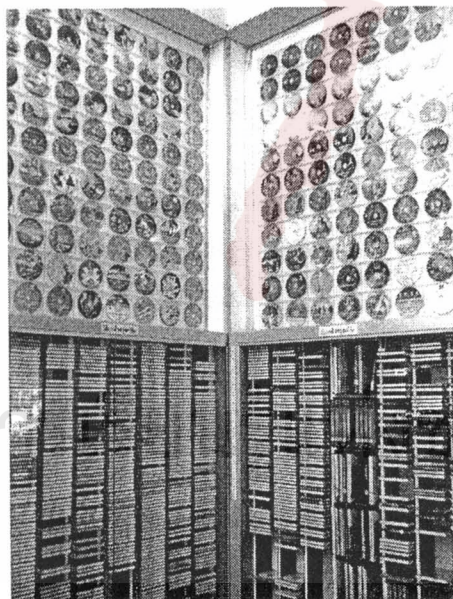
เครื่องไม้ (ไม้แกะสลักรูปพุทธประวัติ)

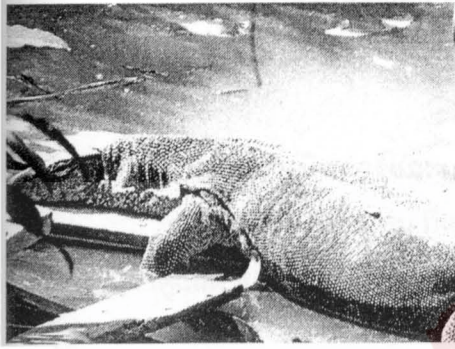
พระพุทธรูป

พระบรมสารีริกธาตุ รูปจำลองพระเถระองค์สำคัญ

หนังสือ และสื่อการศึกษาพระพุทธศาสนาอื่นๆ

พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

ชื่อวัตถุ

จิตรกรรมฝาผนังพ่อท่านลี ภายในวิหารวิสุทธิธรรมรังสี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม

โครงการบัณฑิตวิไล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.42.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.42.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.42.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ 1 คน มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และมีพระภายในวัด
ผลัดเวียนกันมาดูแลตามสถานที่สำคัญต่างๆ

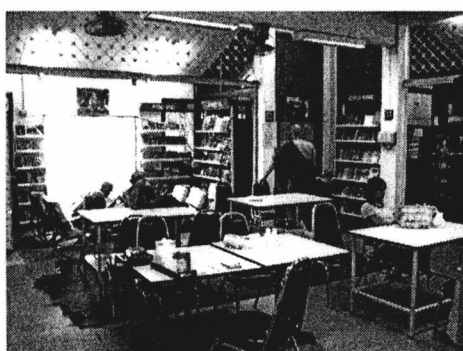
ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. พุทธศาสนิกชน
2. บุคคลทั่วไป
3. นักเรียนระดับประถม-มัธยมศึกษา
4. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ
5. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

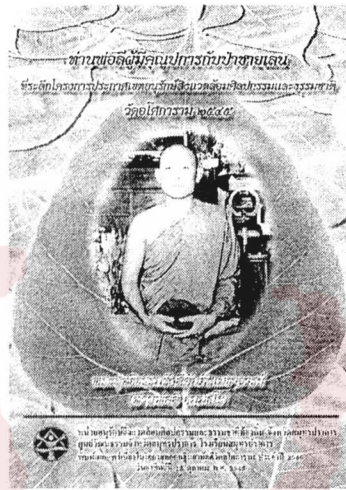
ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

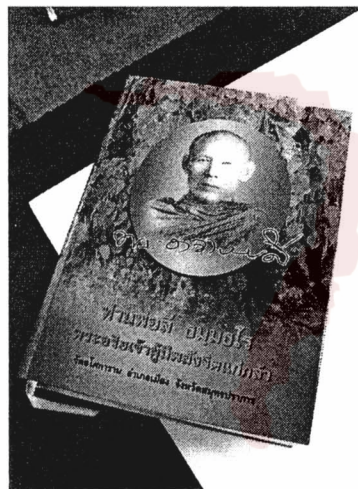
การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

แผ่นพับแนะนำสถานที่ภายในวัดอโศการาม

สิ่งพิมพ์เผยแพร่ หนังสือที่ระลึกโครงการ
ประกาศเขตอนุรักษสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
และธรรมชาติ วัดอโศการาม ปี 2545

สิ่งพิมพ์เผยแพร่ พระกุดังคเจดีย์

สิ่งพิมพ์เผยแพร่ ประวัติ ท่านพ่อลี ฐมมธโร

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, โรงเรียน และชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.42.12 แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

เมืองโบราณ

พิพิธภัณฑ์ทหารเรือ

1.42.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

1.42.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

การประชาสัมพันธ์ยังไม่ค่อยทั่วถึง โดยมากเป็นการประชาสัมพันธ์แบบปากต่อปาก คนส่วนมากไม่ทราบว่าทางวัดมีศูนย์การเรียนรู้ทางธรรมชาติ และศูนย์ค้นคว้าข้อมูลทางธรรมมะอยู่

จุดแข็ง

1. มีทำเลอยู่ในเขตเมือง ใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของทางจังหวัด มีป้ายบอกทางเป็นระยะ การเดินทางไปมาสะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนตัว
2. เป็นแหล่งเรียนรู้ทางพุทธศาสนาที่มีความหลากหลายทั้งเนื้อหาและสื่อที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นประติมากรรม จิตรกรรม นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งศึกษาระบบนิเวศทางธรรมชาติป่าชายเลนที่มีความอุดมสมบูรณ์อีกแหล่งหนึ่ง

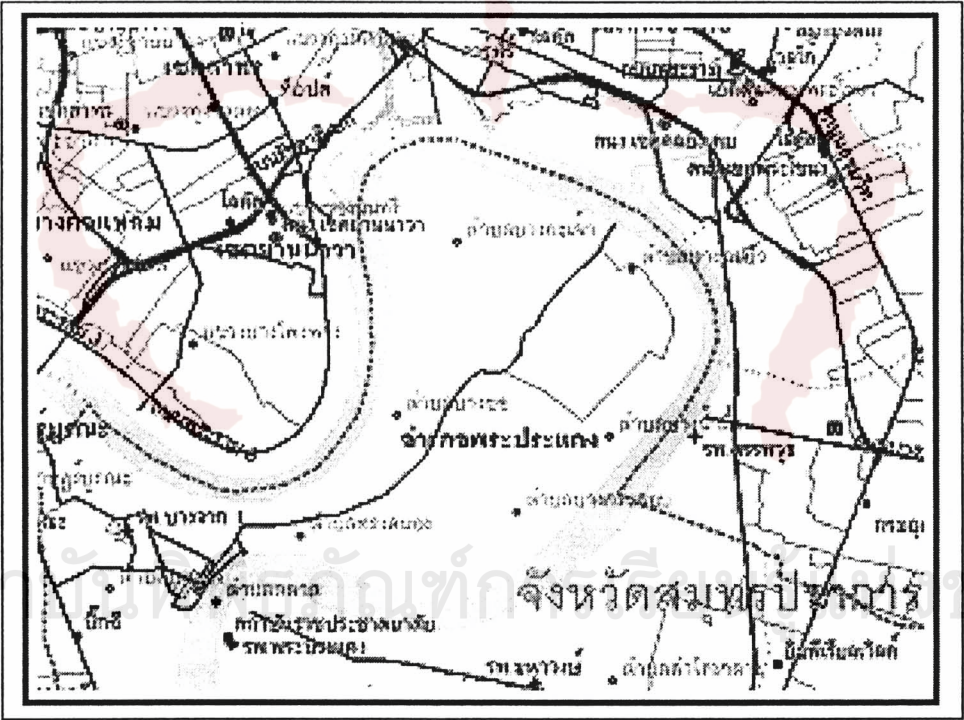
1.42.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

วางแผนการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และจัดกิจกรรมการศึกษาโดยใช้องค์ความรู้ที่มีภายในศูนย์การเรียนรู้มาบูรณาการ

1.43 ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

1.43.1	ที่อยู่และการติดต่อ
ชื่อ	ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง
ตำบล	บางน้ำผึ้ง
อำเภอ	พระประแดง
จังหวัด	สมุทรปราการ
รหัสไปรษณีย์	10130
โทรศัพท์	02 819 6762 (ศูนย์บริการข้อมูลและรับรองนักท่องเที่ยว)
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.43.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

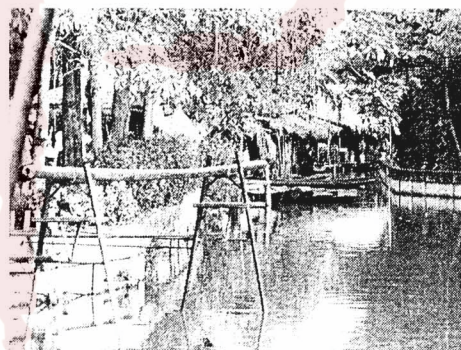

แผนที่แสดงที่ตั้งของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

1.43.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

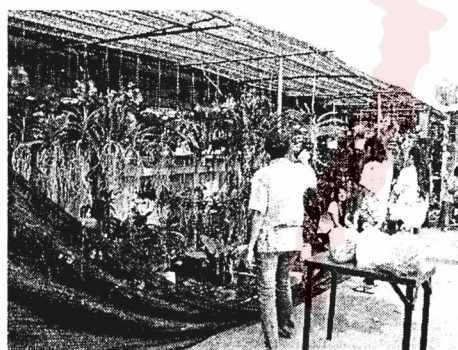
ตลาดน้ำบางน้ำผึ้งคือตลาดน้ำในบรรยากาศของสวนไม้เขียวครึ้มตั้งคู่กับคลองสายเล็กอยู่ด้านหลังวัดบางน้ำผึ้งโน้ เส้นหนึ่งของตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง คือวิถีชีวิตริมคลองซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายมอญ น้ำในคลองยังใสสะอาด มีของพื้นบ้านอร่อยๆ ที่ชาวบ้านทำมาขายเองมีเรือขายกล้วยเดี่ยวหมุดม้ายำ ขนมจีนน้ำยา ขนมใส่ไส้ มีกลุ่มแม่บ้านสตรี ร้านขนมทองหยอด เม็ดขนุน ฝอยทอง กาละแมวกวน และสุดยอดความอร่อยของที่นี่ คือห่อหมกหมู หอยทอดขนมครก รวมทั้งผลไม้ที่มีอยู่ทั่วไปสองฝั่งคลอง ผลไม้ขึ้นชื่อที่สุดของบางน้ำผึ้ง คือมะม่วงน้ำดอกไม้และยังมีดอกไม้ประดับ ดินค่านึงตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เช่นดอกไม้ประดิษฐ์ ไข่เค็มดินสอพอง

ภูมิทัศน์โดยรอบ

ป้ายโฆษณา

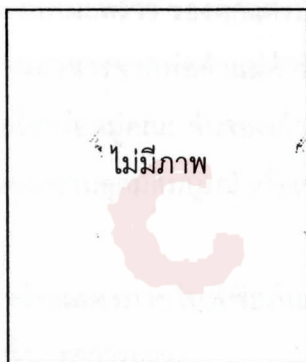
บรรยากาศริมคลองหลังวัดบางน้ำผึ้ง

บรรยากาศโดยรอบ

อาคารบริการศูนย์ข้อมูล

1.43.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งและชุมชนชาวบางน้ำผึ้ง

1.43.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 08.30 - 17.00 น. (หยุดวันนักขัตฤกษ์)

1.43.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.43.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง และ ประชาชนชาวบางน้ำผึ้ง ที่ได้ร่วมใจปลุกวิถีชีวิตดั้งเดิมขึ้นมาใหม่ โดยพร้อมใจกันสร้าง "ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง" ขึ้นมาใหม่ เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับขายสินค้า ของชุมชนบางน้ำผึ้งและตำบลใกล้เคียงฝั่งเมืองพระประแดง จนถึงปัจจุบันเติบโต จนเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัด สมุทรปราการ นับเป็นตลาดน้ำใกล้กรุงเทพฯ ที่มีสินค้าหลากหลายชนิด มีการจัดเป็นขุมทางเดินยาวกว่า 2 กิโลเมตร ขนานไปกับคลองสายเล็กๆ ที่แตกแขนงจากแม่น้ำเจ้าพระยา เข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้าน จำหน่ายต้นไม้พันธุ์ ปลูกสวยงามหลากชนิด และผลิตผลของชาวบ้าน เช่น มะพร้าวอ่อน มะม่วงน้ำดอกไม้ กล้วยหอม ชมพู่มะเหมี่ยว ขนมหวานพื้นเมือง เช่น ขนมห้วย ขนมาจาก กล้วยแขก ม้าฮ่อ ขนมะตะกั่วทอง กาละแมวกวน ฝอยเงิน - ที่ใช้ให้ชาวต้มในน้ำเชื่อมรสหวานชุ่มคอ หมักกรอบโบราณ ฯลฯ อาหารคาว เช่น ก๋วยเตี๋ยวหลอด ไส้กรอกโบราณ ห่อหมกหมู หอยทอดในถาดขนมครก ไข่สะเต๊ะ น้ำพริกนานาชนิด ผักดองชนิดต่างๆ ที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแปรรูปพืชผักให้มีรับประทานนอกฤดูกาล

นอกจากนี้ ตลาดน้ำไกล่กรุงฯ แห่งนี้ยังเป็นศูนย์รวมสินค้า OTOP ของคนในชุมชนและตำบลใกล้เคียง เช่น ดอกไม้เกล็ดปลา บ้านธูปสมุนไพร ผลิตภัณฑ์จากทะเลอย่างกุ้งแห้ง กะปิ หอยดอง ภาพประดิษฐ์ จารกรรมะพร้าว ของตกแต่งบ้าน โมบายล์ ลูกตีนเป็ดรูปร่างแปลกตา เป็นต้น พร้อมเลือกรับประทานอาหารจากพ่อค้าแม่ค้าที่ลอยลำเรือ มารับรายการอาหารจากนักท่องเที่ยวซึ่งจะมาเป็นครอบครัวหรือหมู่คณะ จับจองเก้าอี้ไม้ตัวเตี้ย นั่งพูดคุย และชมบรรยากาศตลาดริมน้ำและสวนเกษตรที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ หรือเช่าเรือพายชมสวนได้อีกบรรยากาศหนึ่ง

1.43.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

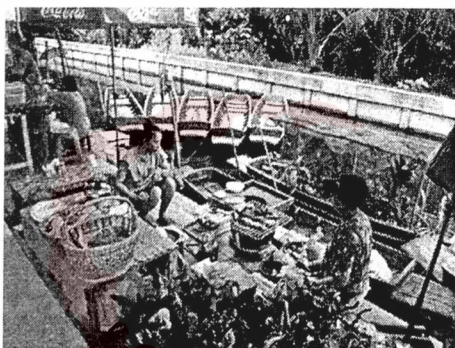
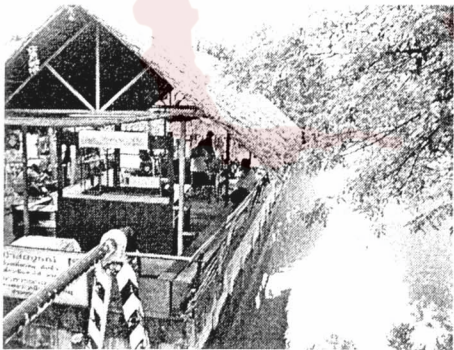
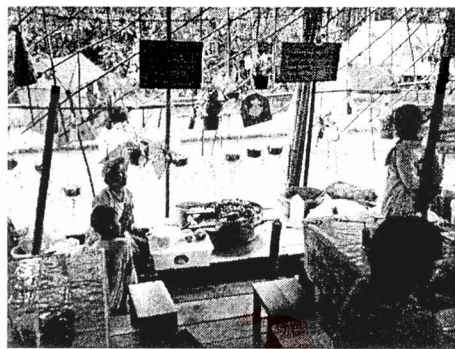
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

วิถีชีวิต ของชาวบางน้ำผึ้งทั้งที่สืบทอดแบบดั้งเดิม และการประยุกต์ผลิตภัณฑ์ให้

เข้ากับยุคสมัย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

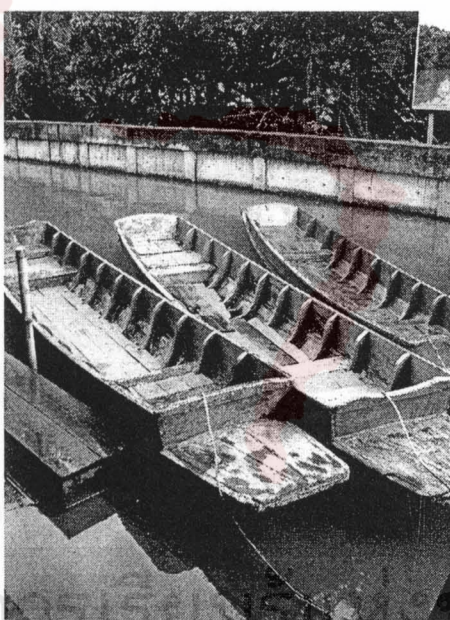
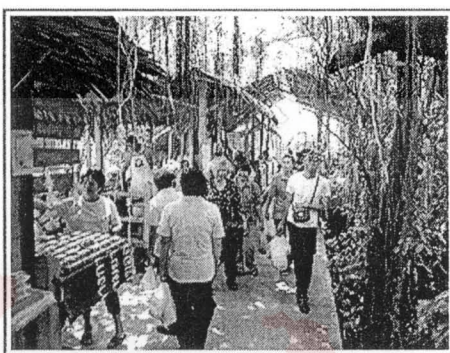
ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

บรรยากาศภายในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ประเภทสิ่งของที่จัดแสดง/ วัดฤๅษะสม

สัมผัสวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนชาวมอญที่บางน้ำผึ้ง

วัตถุจัดแสดงชิ้นที่มีความสำคัญ (Masterpiece)

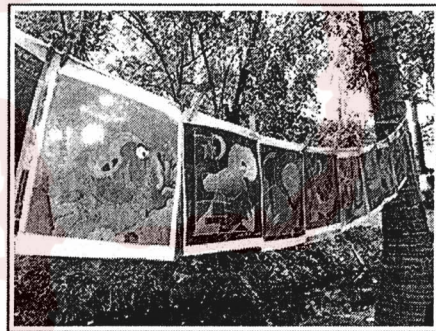
ไม่มี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

นิทรรศการหมุนเวียน ไม่มี

กิจกรรม

กิจกรรมสำหรับเด็กระบายสีผ้าเช็ดหน้าบาติก

1.43.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มี

1.43.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.43.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนหน้าที่ ชาวชุมชนบางน้ำผึ้งและละแวกใกล้เคียง

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวในประเทศ
2. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
3. บุคคลทั่วไป

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เปิดเฉพาะ เสาร์-อาทิตย์ เฉลี่ยมีผู้เข้ามาเยี่ยมชมอาทิตย์ละ 4,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. โฮมเสตย์
2. บริการเรือพาย, นั่งเรือชมหิ่งห้อย, รถม้านำเที่ยว

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. ป้ายโฆษณา
2. website

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานรัฐ, ชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.43.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. สวนสาธารณะศรีนครเขื่อนขันธ์
2. พระสมุทรเจดีย์
3. ป้อมพระจุลจอมเกล้า

1.43.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ ไม่มี

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.43.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

การบริหารพื้นที่จุดตรงยังไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร

จุดแข็ง

1. มีเอกลักษณ์ด้วยวิถีชีวิตที่ผสมผสานทั้งชาวมอญ และชาวบ้านลุ่มน้ำภาคกลาง
2. มีกิจกรรมที่หลากหลาย สำหรับเด็กมีวาดรูประบายสี วัยรุ่นสามารถพายเรือชมธรรมชาติริมน้ำได้ สำหรับผู้ใหญ่ก็มีรถม้าม้าเที่ยว เที่ยวได้ทั้งไปเช้าเย็นกลับและค้างคืน

1.43.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

การจัดโปรแกรมการศึกษาเพื่อเพิ่มองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากตลาดน้ำบางน้ำผึ้งได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากจึงควรวางแผน ระบบการดำเนินการให้เรียบร้อยเพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.44 พิพิธภัณฑ์ทหารเรือ

1.44.1 ที่อยู่และการติดต่อ

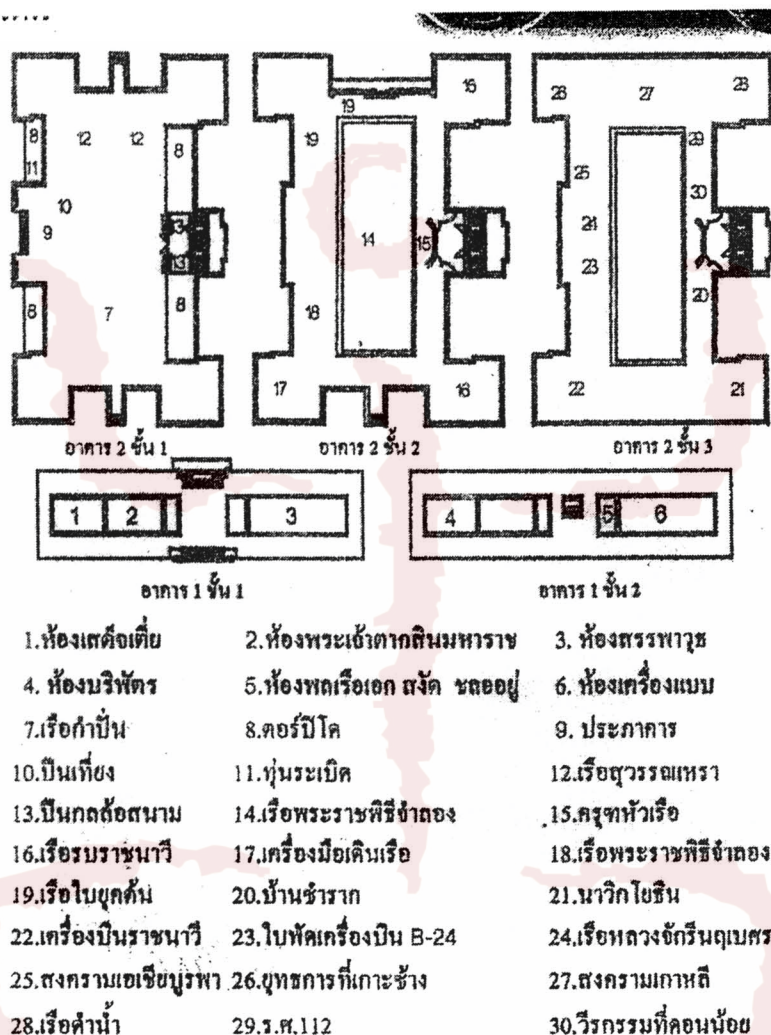
ชื่อ	พิพิธภัณฑ์ทหารเรือ
เลขที่	99
ถนน	สุขุมวิท
ตำบล	ปากน้ำ
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	สมุทรปราการ
รหัสไปรษณีย์	10270
โทรศัพท์	02 394 1997 , 02 475 3808
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	www.navi.mi.th/nauseum

1.44.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ทหารเรือ

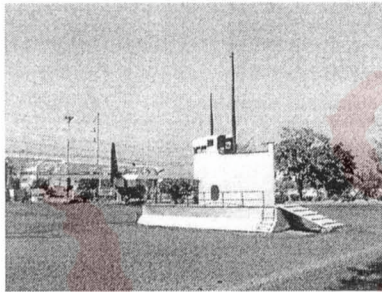
1.44.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังการจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

เรือขนาดใหญ่ด้านหน้า

ป้ายทางเข้าถนนสุขุมวิทสายเก่า

เรือดำน้ำด้านหน้าพิพิธภัณฑ

อาคารพิพิธภัณฑ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.44.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล นาวาโทไพรัช สมุทรสินธุ์
ตำแหน่ง หัวหน้าพิพิธภัณฑ์ กปศ. ยก. ทร.

1.44.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 09.00 – 15.30 น.

หยุดนัดชัตตรฤกษ์ เปิดถึง

1.44.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1. การเข้าชมเป็นรายบุคคล สามารถเข้าชมได้ตามวัน-เวลา ที่กำหนด
2. การเข้าชมเป็นหมู่คณะ สามารถเข้าชมได้ตามวัน-เวลา ที่กำหนดเช่นกัน และ

ทางพิพิธภัณฑ์จะจัดวิทยากรในการบรรยาย (มีแบบฟอร์มขอเข้าชม)

1.44.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

งานทางด้านประวัติศาสตร์และพิพิธภัณฑ์ของกองทัพเรือ ได้ถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 เดือนมีนาคม 2466 ซึ่งกระทรวงทหารเรือ ได้เล็งเห็นความสำคัญกิจการทางด้านนี้ จึงได้จัดตั้งกองประวัติศาสตร์ขึ้น มีหน้าที่รวบรวมประวัติของราชการทหารเรือและอื่น ๆ ตามความประสงค์ของเสนาธิการทหารเรือ พ.ศ. 2484 กองทัพเรือได้วางโครงการปรับปรุงกองประวัติศาสตร์ขึ้นใหม่ และริเริ่มโครงการพิพิธภัณฑ์ขึ้นเป็นครั้งแรก แต่โครงการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ในครั้งนี้มิได้ดำเนินการแต่อย่างใด เนื่องจากไม่มีงบประมาณเพียงพอ แต่ก็ได้พยายามเก็บรวบรวมวัตถุไว้ที่กองประวัติศาสตร์ และใช้สถานที่ของสโมสรกรมเสนาธิการทหารเรือ ซึ่งเป็นอาคารไม้ ตั้งอยู่ติดอาคารกรมสื่อสารทหารเรือ พ.ศ. 2485 กิจกรรมด้านพิพิธภัณฑ์ได้เริ่มขึ้นตอนรวบรวมวัตถุพิพิธภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีจากที่ต่าง ๆ ในกองทัพเรือ และนำมาสงวนรักษาไว้ แต่ยังไม่มีการจัดแสดง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2496 ได้กำหนดให้มีแผนกพิพิธภัณฑ์ขึ้นเป็นแผนกหนึ่งในกอง

ประวัติศาสตร์ และเปลี่ยนสายการบังคับบัญชา จากกองขึ้นตรงต่อ กรมเสนาธิการทหารเรือ ไปเป็น กองขึ้นตรงต่อกรมยุทธการทหารเรือ (กรมสารบรรณทหารเรือในปัจจุบัน) และมีอัตราเจ้าหน้าที่สำหรับ บริหารงานด้านนี้โดยเฉพาะต่อมาในปี พ.ศ. 2497 กองประวัติศาสตร์ได้ย้ายสถานที่ทำการจาก สโมสรกรมเสนาธิการทหารเรือ ไปตั้งอยู่ที่ราชนาวิกสภาชั้นล่าง ได้จัดให้แผนกพิพิธภัณฑสถานอยู่ ทางด้านเหนือ (2 ห้อง) และได้ขออนุมัติจากกองทัพเรือเปิดให้ประชาชนเข้าชมเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2498 ซึ่งเป็นเวลาเกือบ 50 ปีมาแล้ว นับว่าอาคารราชนาวิกสภาคือที่กำเนิดของพิพิธภัณฑสถาน ทหารเรือ พ.ศ. 2501 กองทัพเรือได้ย้ายสถานที่ของกองประวัติศาสตร์กลับมาอยู่ในพระราชวังเดิม และย้ายแผนกพิพิธภัณฑสถานไปอยู่ ณ ป้อมพระจุลจอมเกล้า ในปีนี้กองทัพเรือได้พิจารณาเห็นว่า กองประวัติศาสตร์เป็นงานที่สนับสนุนความต้องการของฝ่ายอำนวยการด้านยุทธการมากกว่าหน่วย อื่น ๆ จึงได้ให้กองประวัติศาสตร์ย้ายจากกรมสารบรรณทหารเรือไปขึ้นตรงต่อกรมยุทธการทหารเรือ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2501 ต่อมาในปี พ.ศ. 2503 ได้เปิดให้ประชาชนเข้าชม และได้กระทำ ติดต่อกันมาประมาณ 8 เดือนเศษ กองทัพเรือจำเป็นต้องใช้สถานที่ในบริเวณนั้นเป็นที่เก็บวัตถุ ระเบิด จึงทำให้ต้องงดการจัดแสดงไป ในปี พ.ศ. 2512 พลเรือเอก จรุง เฉลิมเตียรณ ผู้บัญชาการ ทหารเรือในขณะนั้น ได้เห็นความสำคัญของการจัดให้มีอาคารพิพิธภัณฑสถานทหารเรือขึ้นเป็นการถาวร จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อจัดทำโครงการสร้างอาคารพิพิธภัณฑสถานทหารเรือ และได้เลือกใช้ที่ดินของกองทัพเรือบริเวณตรงข้ามโรงเรียนนายเรือ ซึ่งเป็นที่ดินว่างเปล่าอยู่ประมาณ 22 ไร่ เป็นที่ตั้งอาคารพิพิธภัณฑสถานทหารเรือ แต่เนื่องจากกองทัพเรือมีงบประมาณจำกัด จึงดำเนินการ ก่อสร้างอาคารเพียงส่วนหนึ่งเป็นอาคารตึก 2 ชั้น 1 หลัง ซึ่งเป็นอาคารพิพิธภัณฑสถานทหารเรือ อาคาร หมายเลข 1 ในปัจจุบัน พิพิธภัณฑสถานทหารเรือได้เริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2514 แล้วเสร็จและได้เปิดให้ ประชาชนเข้าชมในปี พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา พิพิธภัณฑสถานทหารเรือที่ได้จัดตั้งขึ้นในครั้งนี้นี้จัดเป็น พิพิธภัณฑสถานแบบพิเศษ ซึ่งกองทัพเรือจัดตั้งขึ้นเพื่อแสดงและรวบรวม สงวนรักษาวัตถุพิพิธภัณฑสถาน เรื่องราว ประวัติความเป็นมาของกองทัพเรือ โดยเฉพาะเพื่อใช้ประกอบการศึกษาเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ทหาร และพัฒนาการทางทะเล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญใน การศึกษาพิจณายุทธศาสตร์ ยุทธวิธี และหลักนิยมในการรบของกองทัพเรือ เพื่อให้ข้าราชการของ กองทัพเรือ ข้าราชการทั่วไป ตลอดจนประชาชนได้เข้าชมเพื่อการศึกษา และได้รับความเพลิดเพลิน ในโอกาสเดียวกัน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 จนถึงปี พ.ศ. 2525 อาคารพิพิธภัณฑสถานทหารเรือที่สร้างไว้ เดิมได้คับแคบลง เนื่องจากมีวัตถุพิพิธภัณฑสถานเป็นจำนวนมากประมาณ 2,000 กว่าชิ้น จนทำให้ อาคารพิพิธภัณฑสถานทหารเรือได้กลายเป็นคลังเก็บรักษาวัตถุพิพิธภัณฑสถานมากกว่าการจัดแสดงวัตถุ พิพิธภัณฑสถาน ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการพิพิธภัณฑสถาน ดังนั้น จึงได้สร้างอาคารพิพิธภัณฑสถาน ทหารเรือ อาคาร 2 ขึ้นอีก 1 หลัง เป็นอาคาร 3 ชั้น ในปี พ.ศ. 2529 แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2530 กับได้ อนุมัติให้จัดสร้างอาคารคลังเก็บวัตถุพิพิธภัณฑสถานอีก 2 หลัง เมื่อกลางปี พ.ศ. 2530 เพื่อทดแทนคลัง

เก็บวัตถุพิพิธภัณฑ์หลังเดิมที่ชำรุดพิพิธภัณฑ์ทหารเรือ เป็นพิพิธภัณฑสถานแบบพิเศษ ทำหน้าที่รวบรวม อนุรักษ์ วัตถุพิพิธภัณฑ์อันทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณคดีที่เกี่ยวข้องกับกิจการทหารเรือ ภายในพิพิธภัณฑ์ เป็นที่รวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับ วัตถุพิพิธภัณฑ์สมัยโบราณของกองทัพเรือไทย ยุทธนาวีการรบครั้งสำคัญ ๆ ตลอดจนอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ที่เคยใช้ในการรบเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังมีเรือจำลองสมัยต่าง ๆ เช่น เรือที่ใช้ในพระราชพิธีกระบวนเรือพยุหยาตราชลมารคในสมัยรัชกาลที่ 5 เรือหลวงพระร่วง เรือเหรา และเรือหลวงมัจฉาณุ

สิ่งที่น่าสนใจที่สุดในพิพิธภัณฑ์ทหารเรือที่หาชมได้ยาก ก็คือ เรือหลวงมัจฉาณุ ซึ่งเป็นเรือดำน้ำรุ่นแรกของกองทัพเรือไทย ที่บางส่วนได้ถูกเก็บรักษาไว้ ณ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.44.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

พญาครุฑด้านหน้าเรือรบหลวงพระร่วง

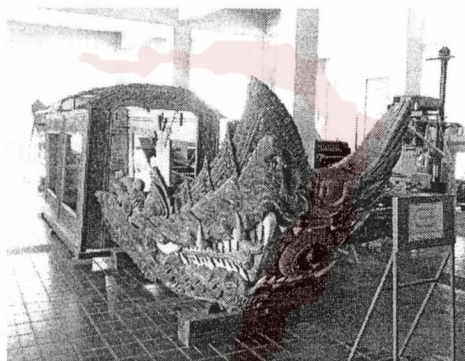

เอกสารของกรมหลวงฯ ชุมพรเขตรอุดมศักดิ์

ประภาคารอันแรก

แต่เดิมอยู่ที่ปากอ่าวแม่น้ำเจ้าพระยา

เรือเสด็จประพาสต้นสมัยรัชกาลที่ 5

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

แนวคิดของนิทรรศการ

พิพิธภัณฑ์ทหารเรือถือได้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่น่าสนใจหนึ่งในประเทศไทย มีโบราณวัตถุ อันเป็นมรดกของชาติที่ควรแก่การศึกษา เช่น พระประวัติกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เรือรบหลวงพระร่วง ประวัติการสู้รบของทหารเรือ และเรือเสด็จประพาสต้นของรัชกาลที่ 5

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลสำคัญ เช่น วันเด็ก วันเฉลิมพระ

ชนมพรรษา

1.44.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.44.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และมีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.44.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ
1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักวิชาการ-นักวิจัย
5. นักท่องเที่ยวในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

3,000 คน/เดือน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้

4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ
7. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ
2. Website

1.44.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. โรงเรียนนายเรือ
2. หอนาฬิกา
3. วัดอโศการาม

1.44.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. การบริหารจัดการ ลานจอดรถไม่เพียงพอต่อผู้เข้าชม ในวันที่มีเทศกาลต่างๆ
2. เจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอในโอกาสที่หลายโรงเรียนติดต่อเข้าชมพร้อมๆกัน

1.44.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี
2. ยังไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้เป็นลายลักษณ์อักษร

จุดแข็ง

1. มีโบราณวัตถุล้ำค่าอยู่มากมาย
2. ส่วนราชการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

1.44.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

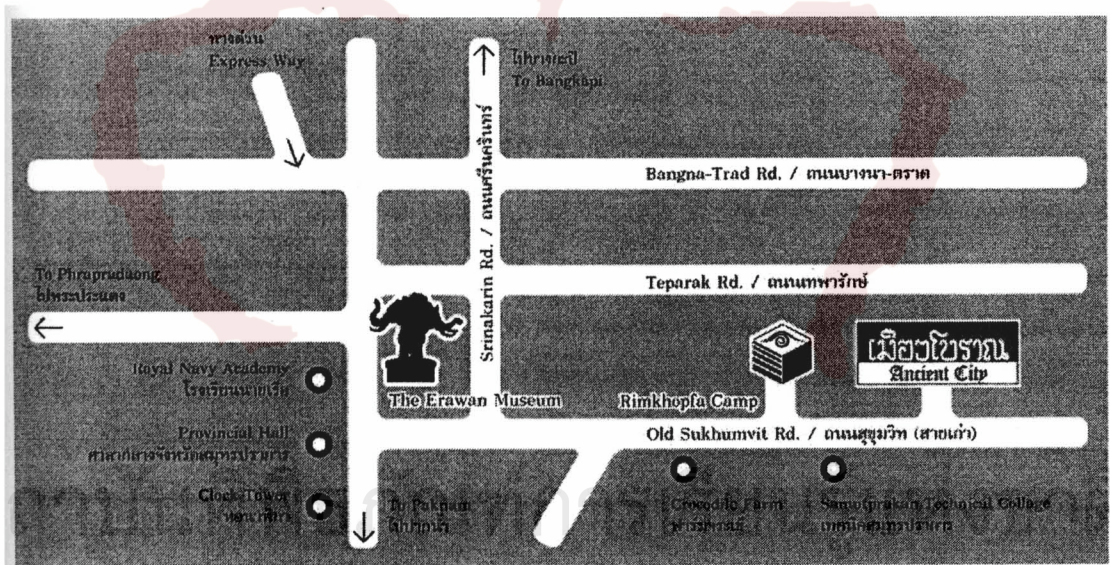
พิพิธภัณฑ์ฯ น่าจะมีการรวบรวมองค์ความรู้ จากวัตถุสะสม และวัตถุจัดแสดง เพื่อขยายและพัฒนาองค์ความรู้ในนิทรรศการ เนื่องจากพิพิธภัณฑ์ฯ มีวัตถุสะสมที่มีความเฉพาะ ประกอบกับควรให้ความสำคัญกับงานด้านการอนุรักษ์โบราณวัตถุควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ควรจัดหาแนวทางในการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวในวันหยุด

1.45 พิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ (The Erawan Museum)

1.45.1 ที่อยู่และการติดต่อ

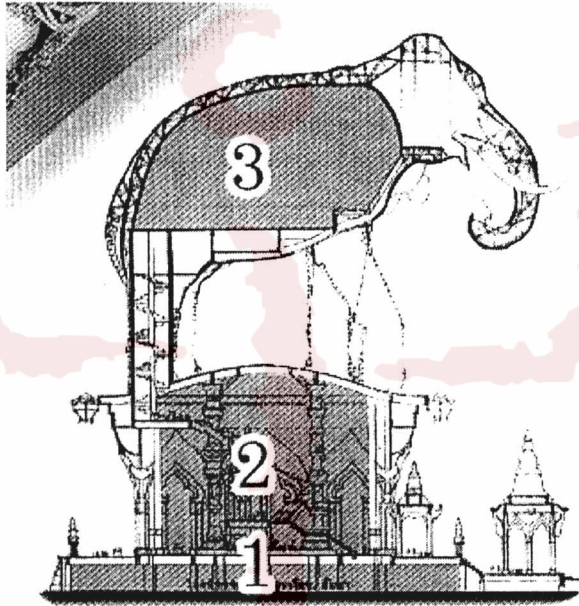
ชื่อ	พิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ
เลขที่	99/9
หมู่	1
ตำบล	บางเมืองใหม่
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	สมุทรปราการ
รหัสไปรษณีย์	10270
โทรศัพท์	02 371 3135 6
โทรสาร	02 380 0304
E-mail	erawan_museum@hotmail.com
Website	www.erawan-museum.com

1.45.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่พิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ

1.45.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

ผังพิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

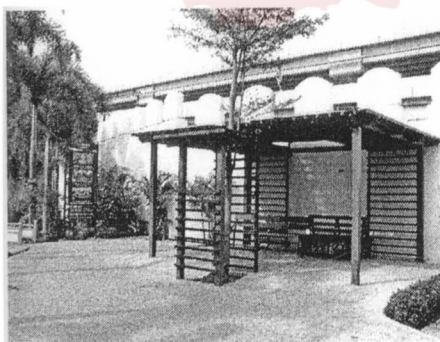
ภูมิทัศน์โดยรอบ

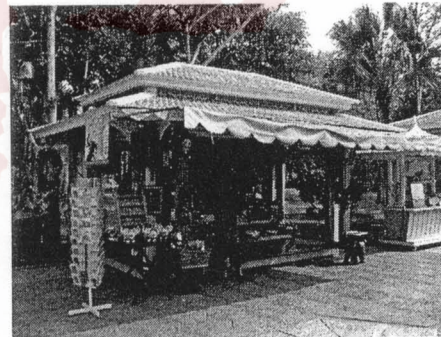
บริเวณลานจอดรถ

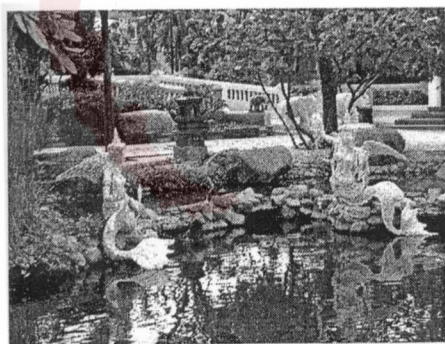
ประตูทางเข้า

บริเวณที่นั่งพัก

ป้ายบอกการจัดแสดง

ลานสระน้ำด้านหน้า

ร้านขายของ

1.45.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล บริษัท เมืองโบราณ จำกัด
ตำแหน่ง -
หน่วยงาน เอกชน

1.45.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.00 - 17.00 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.45.6 การเก็บค่าเข้าชม

ค่าเข้าชม

เด็ก (อายุ 6-15 ปี) 50 บาท

ผู้ใหญ่ 150 บาท

จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์ แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย

7 วันทำการ

1.45.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ช้างเอราวัณสามเศียรนี้ สร้างขึ้นจากความคิดและจินตนาการของคุณเล็ก วิริยะพันธุ์ เริ่มด้วยคุณเล็กต้องการที่จะรักษาของโบราณที่ท่านสะสมไว้ให้เป็นมรดกของแผ่นดินไทย เพราะมีหลายสิ่งหลายอย่างที่ไม่เพียงแต่มีคุณค่าทางศิลปกรรมเท่านั้น หากยังเป็นรูปเคารพที่ศักดิ์สิทธิ์ของคนโบราณด้วย ตามประเพณีในอดีต ของเหล่านี้มีค่าควรเมือง เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสิริมงคลและความอุดมสมบูรณ์แก่บ้านเมืองและแผ่นดิน หากควรตกไปเป็นของคนอื่นนอกประเทศไม่ คุณเล็กคิดไม่ออกว่าจะรักษาของมีค่าเหล่านี้ได้อย่างไร จึงจะอยู่ในที่เหมาะสมและปลอดภัย จนกระทั่ง

วันหนึ่งมีแขกฝรั่งคนหนึ่งมาคุยด้วย พูดถึงความคิดที่จะสร้างอาคารจำเมืองเป็นรูปผลแอปเปิ้ลตามความเชื่อทางวัฒนธรรมของคนตะวันตก คุณเล็กจึงคิดได้ แต่จะสร้างรูปช้างเอราวัณของคนตะวันออกแทน ช้างเอราวัณเป็นช้างบนสวรรค์ มีสามเศียร แต่คุณเล็กไม่นึกเป็นเพียงพาหนะของพระอินทร์ผู้เป็นเทพเจ้า หากจินตนาการให้เป็นช้างจักรวาลที่มีอิสระในลักษณะที่สร้างให้เป็นอาคารศักดิ์สิทธิ์ที่บรรจุรูปเคารพและสิ่งของที่เป็นสวัสดิมงคลของบ้านเมือง คุณเล็กออกแบบและมอบหมายให้คุณพากเพียร วิริยะพันธุ์ บุตรชายคนโต หาช่างมาดำเนินการสร้าง

เมื่ออาคารช้างสามเศียรเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา ก็เกิดมีผู้คนมากกราบไหว้บูชาจนกลายเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ไป จึงนับเป็นบุญบันดาลที่สนองตอบเจตนารมณ์ ในการรักษาสังคักดีลสิทธิ์ไว้ในแผ่นดินของคุณเล็ก วิริยะพันธุ์ ท่านทั้งสอง คือ คุณเล็กและคุณพากเพียร ได้สิ้นไป ก่อนที่อาคารช้างจักรวาลจะเสร็จเรียบร้อย แต่ผู้เป็นลูกหลานก็ดำเนินการสืบมา เพื่อจัดตั้งให้เป็นสถานที่จัดงานประเพณีทางวัฒนธรรมที่งดงามและเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์สถาน ที่เกี่ยวกับชีวิตและผลงานของ คุณเล็ก วิริยะพันธุ์สืบไป

1.45.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

การแบ่งพื้นที่ภายในพิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ

ชั้นใต้ดินหรือบาดาล(นาคพิภพ) จัดแสดงนิทรรศการความเป็นมาและการ

ก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ รวมถึงจัดแสดงโบราณวัตถุ เช่น เครื่องเรือนโบราณ, เครื่องถ้วยของจีน เป็นต้น

ภายในอาคารทรงโดมหรือโลกมนุษย์ จัดแสดงวัตถุทั้งจากตะวันตกและตะวันออก การตกแต่งภายในเป็นการผสมผสานศิลปะหลากหลายรูปแบบ อาทิ เพดานกระจกสีรูปแผนที่โลกและจักรราศีซึ่งเป็นศิลปะแบบตะวันตก งานปูนปั้นฝีมือช่างเพชรบุรีบริเวณบันไดและซุ้มพระเกตุงานดีบุกดุนลายที่หุ้มเสาอาคารทั้งสี่ด้าน แสดงเรื่องราวทางศาสนาและคุณธรรมอันดีงามคำจูนโลกให้เกิดสันติสุข

ภายในท้องช้าง หรือสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและ

พระพุทธรูปสมัยต่างๆ ส่วนผนังและเพดานตกแต่งด้วยภาพเขียนสีฝุ่นรูปสุริยจักรวาล

ส่วนพื้นที่รอบๆพิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ เป็นอุทยานพรรณไม้ในวรรณคดี รวมทั้งพันธุ์ไม้หายากต่างๆและประดับงานประติมากรรมลอยตัวรูปสัตว์หิมพานต์ตามมุมต่างๆภายในอุทยานอันร่มรื่นนี้

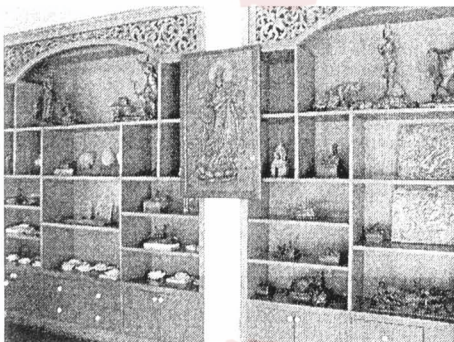
แนวคิดของนิทรรศการ

1. เพื่อสืบสานงานทางศิลปไทยและเผยแพร่ความรู้ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

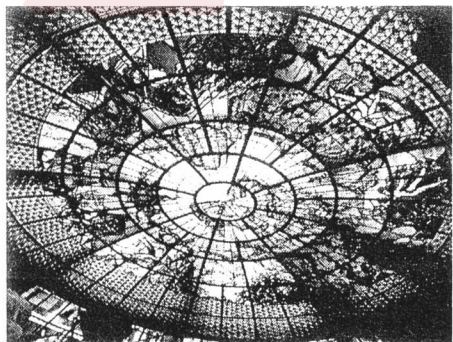
2. เพื่อจัดเป็นสถานที่เก็บรักษาพระพุทธรูปและศิลปวัตถุให้มรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ได้รับการดูแลในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัย ด้วยความมุ่งมั่นไม่ให้โบราณวัตถุเหล่านี้ออกนอกประเทศ

3. ด้วยความประสงค์ที่จะให้สถานที่เก็บรักษาเหมาะสมกับพระพุทธรูปและศิลปวัตถุ จึงได้สร้างสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์ตามคติโลกทัศน์ของคนตะวันออก โดยจัดแสดงให้ส่วนของพิพิธภัณฑ์ชั้นล่างเปรียบดั่งนครบาดาล โถงอาคารประดิษฐานพระสุเมรุ และในพื้นที่ของตัวช้างเอราวัณประดิษฐานพระพุทธรูปเปรียบดั่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

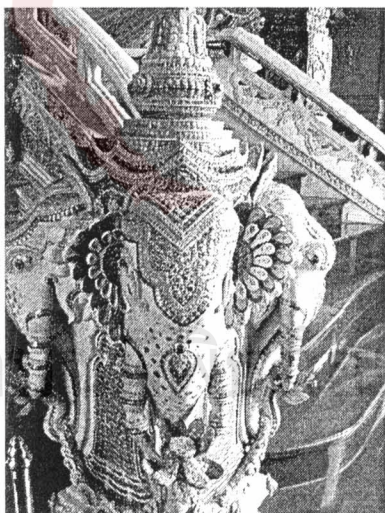
ภาพถ่ายการจัดแสดง

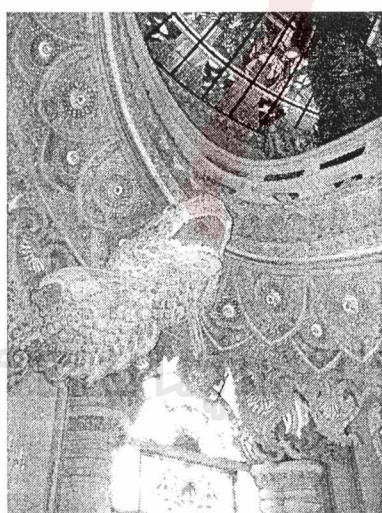
วัตถุจัดแสดง

เพดานกระจกสีสวยงาม

บันไดหัวช้าง

บันไดที่ทำจากเครื่องเบญจรงค์

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

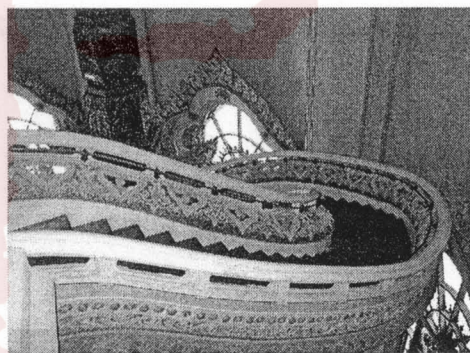
บันไดที่ทำจากเครื่องเบญจรงค์

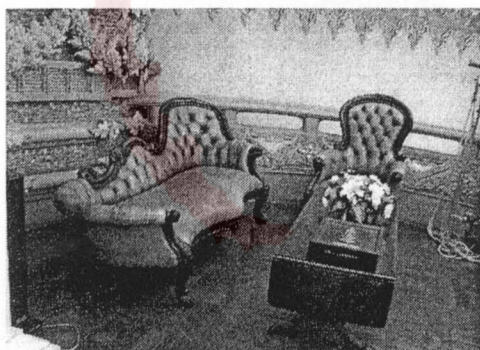
บันไดที่ทำจากเครื่องเบญจรงค์

บันไดที่ทำจากเครื่องเบญจรงค์

บันไดที่ทำจากเครื่องเบญจรงค์

ชุดรับแขกโบราณ

กินรี

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

1.45.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.45.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และมีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.45.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 55 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ
3. บุคคลทั่วไป
4. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

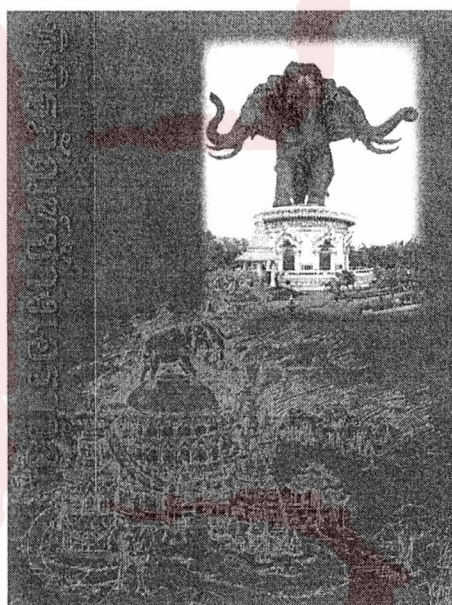
การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
2. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
3. ลานจอดรถ
4. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ไปสการ์ด สินค้า OTOP

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ ป้ายโฆษณา Website

พิพิธภัณฑ์
เมืองโบราณ
จังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.45.12 แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. พิพิธภัณฑ์ทหารเรือ
2. วัดอโศการาม

1.45.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. บริเวณที่กักขังรถดูยาก ทำให้ผู้เข้าชมสับสน
2. ป้ายให้ข้อมูลนิทรรศการมีน้อย
3. เจ้าหน้าที่นำชมมีไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เข้าชม

1.45.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

ค่าเข้าชมมีราคาแพงสำหรับคนไทย

จุดแข็ง

เป็นพิพิธภัณฑ์ส่วนบุคคลที่จัดแสดงได้น่าสนใจมีเนื้อหาที่แปลกกว่าที่อื่นๆ

1.45.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

พิพิธภัณฑ์ฯ ควรจัดหาแนวทางจัดกิจกรรม และเทศกาลที่ช่วยส่งเสริมการขยายองค์ความรู้จากนิทรรศการให้เข้าใจง่ายขึ้น ที่สำคัญควรเพิ่มความรู้สึกร่วมกันค่าด้วยการจัดนิทรรศการหมุนเวียนเพิ่มเติมให้กับผู้เข้าชมอีกด้วย

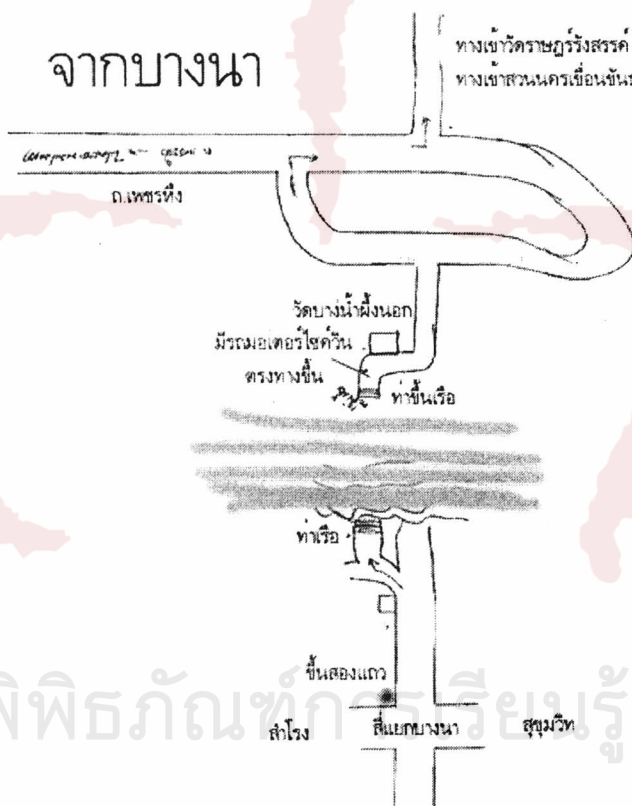
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.46 พิพิธภัณฑ์สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติ ศรีนครเขื่อนขันธ์

1.44.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	ศูนย์จัดการพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศนครเขื่อนขันธ์
ตำบล	บางกระเจ้า
อำเภอ	พระประแดง
จังหวัด	สมุทรปราการ
รหัสไปรษณีย์	10130
โทรศัพท์/โทรสาร	02 346 0972
E-mail	-
Website	-

1.46.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งสวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติ ศรีนครเขื่อนขันธ์

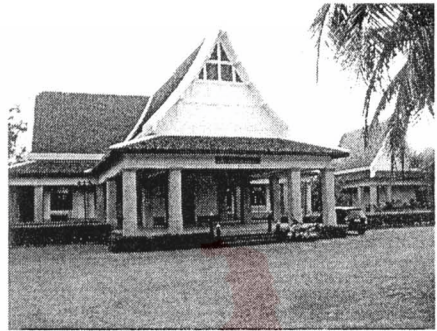
1.46.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

แผนผังการจัดแสดง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภูมิทัศน์โดยรอบ

อาคารนิทรรศการและสำนักงาน

ทางเข้า

พระบรมฉายาลักษณ์ด้านหน้า

ป้อมประตูทางเข้า

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.46.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.46.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 07.00 – 20.30 น.

1.46.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

การเข้าชมเป็นหมู่คณะ สามารถเข้าชมได้ตามวัน-เวลา ที่กำหนดเช่นกัน และทางหน่วยงานจะจัดวิทยากรในการบรรยาย

1.46.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หรือสวนบางกระเจ้า เป็นสวนสาธารณะ มีเนื้อที่ 200 ไร่เศษแวดล้อมไปด้วย สวนหมากและสวนผลไม้ อันเป็นพื้นที่สีเขียวที่รัฐบาลในสมัย พลเอกเปรม ติณสูลานนท์มีมติให้อนุรักษ์ พื้นที่เกษตรกรรมริมฝั่งแม่น้ำ เจ้าพระยา ฝั่งตรงข้ามเขตคลองเตย ให้เป็นปอดกลางเมืองโดยมอบหมายให้ สำนักงาน นโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมจัดหาพื้นที่ ตำบลบางกระเจ้า เพื่อสร้างเป็นสวนสาธารณะ ในปี พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า "สวนศรีนครเขื่อนขันธ์" แปลว่า สวนสาธารณะที่เป็นศรีแก่นครเขื่อนขันธ์ นอกจากนั้น รัฐบาลยังกำหนดให้พื้นที่หกตำบลของอำเภอพระประแดง คือ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบางกอบัว ตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางกระสอบ ตำบลทรงคนอง และ ตำบลบางยอ ที่เรียกว่า "กระเพาะหมู" เป็นเขตสีเขียว ให้คงสภาพสวนไม้ผลแบบดั้งเดิมไว้ โดยควบคุมการปลูกสร้างอาคาร และโรงงานอุตสาหกรรม สวนศรีนคร

เขื่อนชนธิต ตั้งอยู่ที่ ต.บางกระเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ใกล้แม่น้ำเจ้าพระยา ตรงข้ามกับ เขตคลองเตย กทม.

สวนสาธารณะ ภายในมีพื้นที่สำคัญ 2 ส่วน ด้านหน้าเป็นสวนสาธารณะที่ปรับปรุงจากพื้นที่สวน จัดทำเป็นสนามหญ้า และปลูกไม้ดอกไม้ประดับอย่างสวยงาม มีสระน้ำขนาดใหญ่ มีศาลาริมน้ำให้นั่งพักผ่อน จุดที่น่าสนใจคือพื้นที่การเกษตรสาธิต ประกอบด้วยสวนมะพร้าว และสวนหมาก ที่คงสภาพของสวนเดิม และพันธุ์ไม้ที่ปลูกไว้เป็นกลุ่มเพื่อการศึกษา พื้นที่อีกส่วนหนึ่งเป็นสวนด้านในที่ปล่อยให้คงสภาพพื้นที่ท้องร่องสวน โดยมีสะพานไม้หรือบอร์ดวอล์คยาวหลายร้อยเมตรทอดยาวออกไปให้เดินชมพื้นที่บรรยากาศร่มรื่นสงบ แวดล้อมด้วยสวนมะพร้าวกล้วยหมากมะนาว ฯลฯ การคงพื้นที่สวนแบบเดิมไว้เช่นนี้ ทำให้คนรุ่นหลังได้มีโอกาสเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตของคนรุ่นก่อน ด้านในยังมีสวนหึ่งห้อยที่กำลังปลูกพรรณไม้เพิ่มเติม จำพวกจากลำพูลำแพนตอนกลางคืนจะมีหึ่งห้อยออกมาส่องแสงได้ต้นลำพูให้ชื่นชม หอชมวิว เมื่อเดินตามถนนไปเข้าไปในสวน ผ่านลานเอนกประสงค์ ตรงไปทางซ้าย จะพบหอชมวิว สูงประมาณ 7 เมตร หากขึ้นไปข้างบนจะมองเห็นทิวทัศน์ของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์โดยรอบ และใช้เป็นจุดดูนกได้ด้วย มีนกกะเต็น นกกระยาง หลายชนิดอาศัยอยู่ที่นี่

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.46.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

พระราชดำริในการอนุรักษ์ป่าไม้

กิจกรรมวันต้นไม้ประจำปี

บริเวณพิพิธภัณฑ์ต้นไม้กลางแจ้ง

ต้นไม้ทรงปลูกของสมเด็จพระเทพฯ

แนวคิดของนิทรรศการ

รัฐบาลกำหนดให้พื้นที่หกตำบลของอำเภอพระประแดง คือ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบางกอบัว ตำบลบางน้ำผึ้ง ตำบลบางกระสอบ ตำบลทรงคนอง และ ตำบลบางยอ ที่เรียกว่า "กระเพาะหมู" เป็นเขตสีเขียว ให้คงสภาพสวนไม้ผลแบบดั้งเดิมไว้ โดยควบคุมการปลูกสร้างอาคาร และโรงงานอุตสาหกรรม สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลสำคัญ เช่น วันเด็ก วันเฉลิม

พระชนมพรรษา เป็นต้นไม่ประจำปี

1.46.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.46.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

1.46.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักวิชาการ-นักวิจัย
5. นักท่องเที่ยวในประเทศไทย

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

3,000 คน ต่อ เดือน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ
7. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ
2. Website

1.46.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. โรงเรียนนายเรือ
2. หอนาฬิกา
3. วัดอโศการาม

1.46.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

1. การบริหารจัดการ ลานจอดรถไม่เพียงพอต่อผู้เข้าชม ในวันที่มีเทศกาลต่างๆ
2. เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในโอกาสที่หลายๆโรงเรียนติดต่อเข้าชมพร้อมๆกัน

1.46.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

1. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี
2. ยังไม่มีการรวบรวมองค์ความรู้เป็นลายลักษณ์อักษร

จุดแข็ง

ส่วนราชการให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

1.46.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

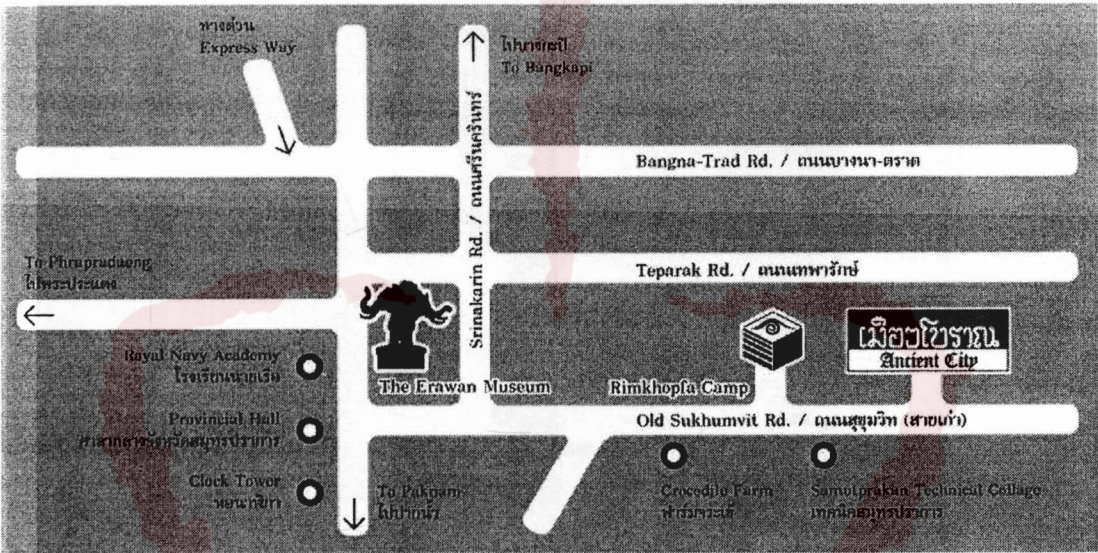
ปรับปรุงการให้บริการให้สามารถรองรับกลุ่มผู้คนอายุต่างๆ และรองรับผู้ที่มีผู้จำกัดในด้านต่างๆ ได้มากขึ้น รวมทั้งหาแนวทางในการรวบรวมประวัติศาสตร์พันธุ์ไม้ภายในพื้นที่สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.47 เมืองโบราณ

1.44.1	ที่อยู่และการติดต่อ
ชื่อ	เมืองโบราณ
อำเภอ	เมือง
จังหวัด	สมุทรปราการ
โทรศัพท์	02 709 644 5
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	www.ancientcity.com

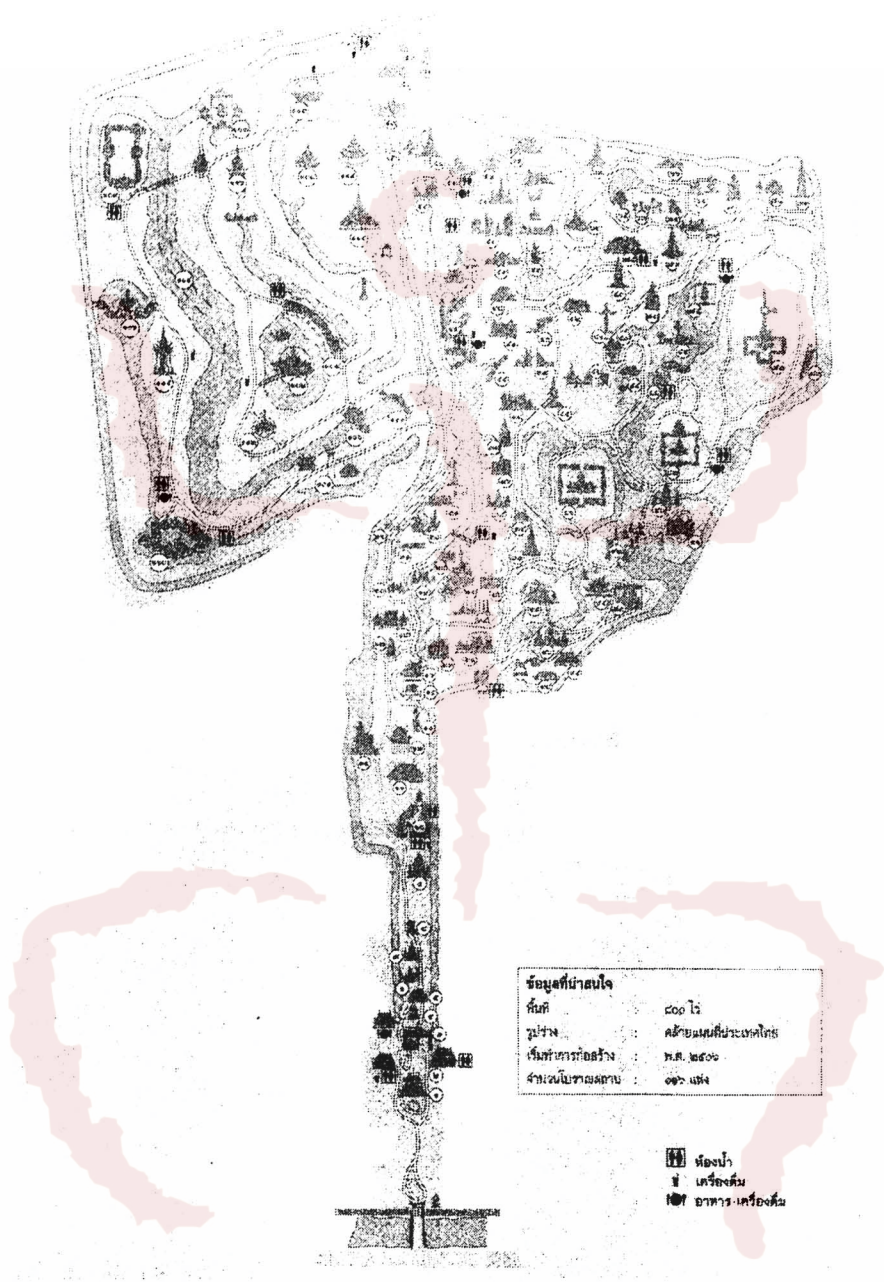
1.47.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่แสดงที่ตั้งเมืองโบราณ

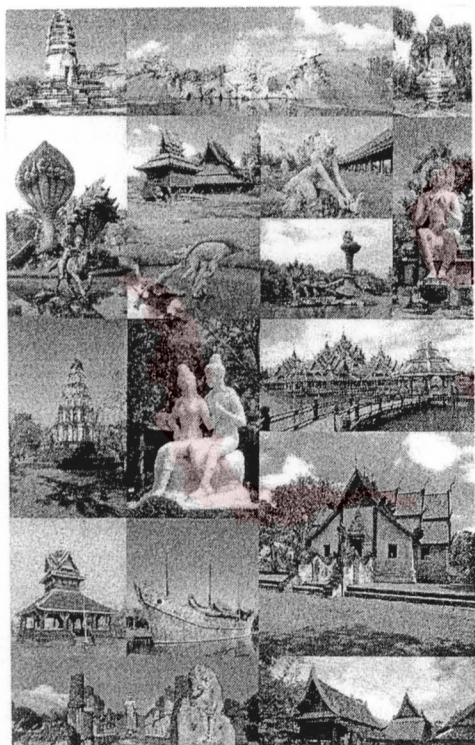
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.47.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

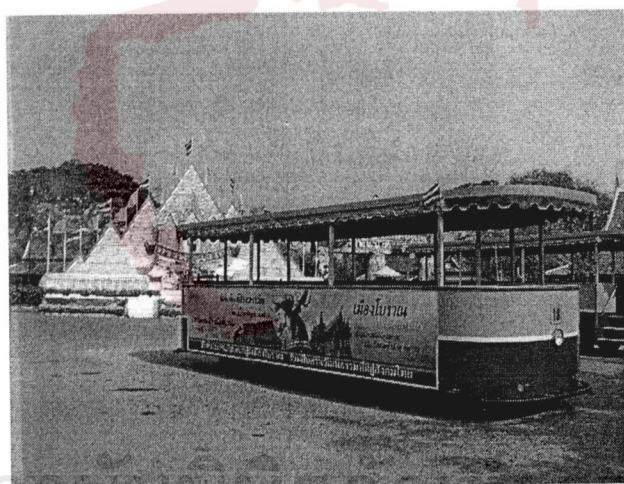

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

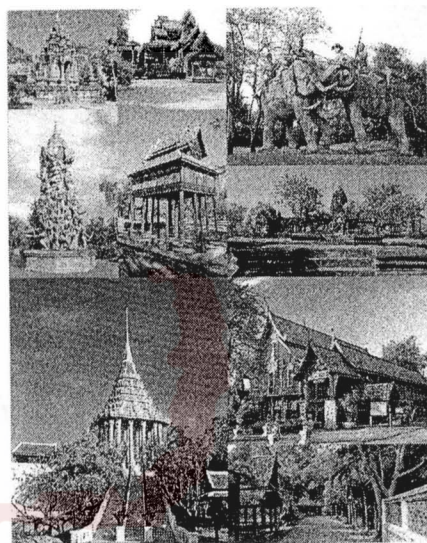
ภูมิทัศน์โดยรอบ

นิทรรศการกลางแจ้ง

รถรางบริการนักท่องเที่ยว

นิทรรศการกลางแจ้ง

ป้อมประตูทางเข้า จำหน่ายตั๋ว

สถาปัตยกรรมและการเรียนรู้แห่งชาติ

1.47.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ผู้ดูแล

มูลนิธิเล็กประไพ วิริยะพันธุ์

1.47.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 07.00 – 20.00 น.

1.47.6 การเก็บค่าเข้าชม

ค่าเข้าชมสำหรับบุคคลทั่วไป (คนไทย) ผู้ใหญ่ ท่านละ 150 บาท

เด็ก ท่านละ 75 บาท

ค่าเข้าชมสำหรับบุคคลทั่วไป (ชาวต่างประเทศ)

ผู้ใหญ่ ท่านละ 300 บาท

เด็ก ท่านละ 150 บาท

นอกจากนี้ยังมีค่าบริการพิเศษโดยมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมตามรายการดังนี้

ค่าบริการรถรางนำชมพร้อมมัคคุเทศก์ (บรรยายไทย)

ผู้ใหญ่ ท่านละ 80 บาท

เด็ก ท่านละ 50 บาท

รถรางเหมาคันละ 6,000 บาท สำหรับ

32 ท่าน ต่อคัน

ค่าบริการรถรางนำชมพร้อมมัคคุเทศก์ (บรรยายภาษาอังกฤษ)

ผู้ใหญ่ ท่านละ 100 บาท

เด็ก ท่านละ 100 บาท

รถรางเหมาคันละ 12,000 บาท สำหรับ

32 ท่าน ต่อคัน

ค่าบริการมัคคุเทศก์นำชมส่วนตัว

บรรยายภาษาไทย 1,000 บาท

บรรยายภาษาอังกฤษ 1,500 บาท

ค่านำรถยนต์ส่วนบุคคล/รถตู้ เข้าไป (ไม่รวมคนขับ)

คันละ 100 บาท

ค่าเช่ารถจักรยาน

รถจักรยาน ที่นั่งเดียว คันละ 50 บาท

รถจักรยาน สามัคคี 2 ตอน คันละ 100 บาท

รถจักรยาน สามัคคี 3 ตอน คันละ 50 บาท

รถจักรยานนำมาเอง คันละ 50 บาท

1.47.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

“วัฒนธรรมไทยได้จำเริญอยู่คู่เคียงกับไทยโบราณมาอย่างสืบเนื่อง และหากสามารถรักษาไว้สืบไป ด้วยภูมิปัญญา และความเข้าใจอันถ่องแท้แล้ว ก็จะทำให้ปัจจุบัน และอนาคตของ เราก่อปรด้วย ความหมาย ที่ทรงคุณค่า มิเสื่อมคลาย เหตุใดวัฒนธรรมอันดงามยิ่งใหญ่นี้ ถึงเสื่อมถอยลงได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นเพราะคนทั้งหลายไม่ใส่ใจ พากันมองข้ามไปเสีย หรือว่าอาจยังมีเหตุอื่นที่สำคัญกว่า เคลือบแฝงอยู่อีก เมื่อได้ใช้ความคิดทบทวนไปมานานครั้งเข้าจึงเห็นว่า การที่วัฒนธรรมไทยต้องเสื่อมโทรมยับเยิน ลงทุกทีๆ นั้น ก็ด้วยเหตุที่มีได้มีผู้นำเอายอดแห่งแก่นสารของวัฒนธรรมไทย ไปเผยแพร่ในหมู่ชน อย่างกว้างขวาง และถูกต้องบริบูรณ์ด้วยการใช้รูปแบบง่ายๆ เข้าใจไม่ยาก โดยให้ประสานสอดคล้อง กับสิ่งแวดล้อม และชีวิตความเป็นอยู่ของคนในปัจจุบันสมัย ดังนั้นเมื่อคนทั้งหลายไม่มีโอกาสที่จะรับรู้ และเข้าใจวัฒนธรรมแห่งชาติ ของตนเองที่มีสืบต่อ กันมานั้นแล้ว จะให้เขาเหล่านั้นชื่นชอบและยอมรับได้อย่างไร เมื่อเราตระหนักเช่นนี้ จึงเห็นว่าต้องลงมือทำเลย ด้วยเหตุนี้ เราผู้ยึดถือวัฒนธรรมเป็นภารกิจ ย่อมต้องลงแรงส่งเสริมกิจกรรมด้านนี้อย่างสุดกำลัง

เล็ก วิริยะพันธุ์ เกิดเมื่อปี พ.ศ.2457 ในครอบครัวนักธุรกิจชาวจีน ย่านสำเพ็ง เมื่อสำเร็จการศึกษา ขึ้นพื้นฐานบิดาได้ส่งไปศึกษาต่อ ชั้นอุดมศึกษาที่เมืองเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน ช่วงนี้เองคุณเล็ก มีโอกาสเที่ยวศึกษาไปยังแหล่งศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ ได้สั่งสมความรู้ด้านศิลปะ ศาสนาและปรัชญาต่าง ๆ ไว้เป็นอันมาก จนเมื่อบิดาป่วยหนัก จึงได้กลับมาสานต่อ ธุรกิจของครอบครัว และ

จากการติดต่อ ค้าขายทางธุรกิจ ได้ชักนำให้คุณเล็ก พบคุณประไพ วิริยะพานิช ผู้ซึ่งได้กลายมาเป็น คู่ชีวิต ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นคู่คิด และแรงใจในการทำงาน จนคุณเล็กประสบความสำเร็จ อย่างสูง ในแวดวงธุรกิจในระยะต่อมา ส่วนจุดเริ่มต้นความสนใจ ด้านศิลปะของคุณเล็กนั้น เริ่มจาก การอ่าน และสะสมของเก่าตั้งแต่ช่วงยังเป็นนักธุรกิจเต็มตัว ยิ่งอ่าน ยิ่งศึกษา ยิ่งเกิดความหวงแหน ในศิลปะ ของชาติ กอปรกับความสนใจในเรื่องปรัชญาศิลปะ วิทยาการเป็นพื้นฐาน ทำให้คุณเล็กเกิด แรงผลักดัน ที่จะคิดทำเมืองโบราณขึ้นมา โดยความตั้งใจแรกเพียงต้องการ ใช้ประโยชน์จากที่ดิน ขนาดใหญ่ สร้างเป็นสนามกอล์ฟที่มีขอบเขตตามรูปร่างแผนที่ประเทศไทย โดยจัดให้มีการจำลอง โบราณสถาน สำคัญตามจุดต่าง ๆ ในพื้นที่ ให้คนได้เที่ยว ได้เห็น ได้รู้จักเท่านั้น

เรียนรู้จากอดีต

วิธีการสร้างเมืองโบราณของคุณเล็กนั้น มิใช่เป็นเพียงการไปจ้างเขาออกแบบ และจ้างเขาทำ แต่เป็นการดำเนินงานที่คุณเล็กเข้าไปมีส่วนร่วม อย่างเต็มตัวทั้งในความคิดและการ กระทำ เริ่มจากการศึกษาหาข้อมูลในรายละเอียด ทั้งส่วนรูปแบบและความหมายของสถานที่ ที่จะ นำมาสร้างเป็นสัญลักษณ์ คุณเล็กและครอบครัวออกเดินทางสำรวจทั่วท้องถิ่นประเทศไทย ร่วมกับ เหล่านักวิชาการ และที่ปรึกษา ในวันหยุดอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี มีการจด รายละเอียด บันทึก ถ่ายรูปสถานที่จริง เพื่อใช้อ้างอิงในการสร้างอย่างมีเป้าหมาย และเป็นระบบ คุณเล็กเป็นคนชนิดที่จะทำอะไรแล้วต้อง “รู้จริง” ทำให้ได้ลงไปคลุกคลีใน การศึกษาค้นคว้าอย่าง เต็มตัว ยิ่งรู้มากขึ้น ความคิด และความเข้าใจในสถานที่ก็เพิ่มมากขึ้น เกิดความซาบซึ้งในคุณค่า และเมื่อได้ออกสำรวจมากขึ้น ได้เห็นความเสื่อมโทรมขาด การดูแลรักษาของโบราณสถานหลาย แห่ง จึงได้มีความคิดในการผาติกรรมสถาปัตยกรรม และการเก็บสะสมวัตถุทางชาติพันธุ์ เพื่อจัดทำ พิพิธภัณฑ์ภายในเมืองโบราณขึ้นมาเพิ่มขึ้นด้วย จากเป้าหมายในการทำงานที่มากขึ้นและลึกซึ้งขึ้น นี้เอง มิติของเมืองโบราณจึงเปลี่ยนจากสถานที่เที่ยว เพื่อการหย่อนใจ มาเป็นพิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง เพื่อการศึกษาอย่างเต็มตัว

สรรสร้างจากหลักฐาน

สถานที่สำคัญในเมืองโบราณ ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้นิยามเมืองโบราณหันไป จากคำว่า เมืองจำลองอย่างเต็มตัว คือพระที่นั่งสรรเพชญปราสาท เพราะเป็นสถานที่ที่มีหลักฐาน เหลือปรากฏน้อยมาก ปัจจุบันที่อยู่อาศัยเหลือเพียงซากฐานอาคาร การสร้างให้สมบูรณ์ จึงมีความ ยากลำบาก และท้าทายในการศึกษาค้นคว้า เพราะต้องอาศัยจินตนาการในการสร้างสรรค์สูง และ ยังต้องค้นคว้าหาหลักฐานอ้างอิงอย่างละเอียด รอบคอบ นายเล็กถกเถียง กับนักวิชาการ และ ผู้เชี่ยวชาญในด้านรูปแบบ และเนื้อหาความหมายอย่างลุ่มลึก และได้คุมการออกแบบ และก่อสร้าง ด้วยตนเอง ที่สำคัญทั้งครอบครัวต่างก็มีส่วนร่วมในการสร้างปราสาทหลังนี้ ซึ่งต่อมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ใช้เป็นสถานที่รับรองการเสด็จเยือนประเทศไทย ของ สมเด็จพระบรมราชินีนาถเอลิซาเบธที่ 2 ของอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2515

การสร้างสถานที่นี้ทำให้คุณเล็กได้สั่งสมพัฒนาการในการศึกษา จัดการ วิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียด และได้เข้าใจถึงองค์ประกอบ เทคนิคการสำรวจ และการก่อสร้าง สถาปัตยกรรมไทยขนาดใหญ่

วิจิตรศิลป์กรรม

การสร้างหอพระแก้วและพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เป็นอีกจุดหนึ่งของ พัฒนาการทางความคิด และทักษะเชิงศิลปกรรมของคุณเล็ก หอพระแก้วเป็นการสร้างโดยอิง รูปแบบอาคารที่ปรากฏ ในภาพสลัก บนตู้พระธรรมสมัยอยุธยาตอนปลายที่ด้งแสดงไว้ ณ อาคาร ประพาสพิพิธภัณฑฯ ซึ่งคุณเล็กให้ช่างชาวเชียงใหม่มาถ่ายแบบสร้างไว้ การสร้างอาคารนี้ขึ้นมาคือ การทำให้สิ่งที่อยู่ในภาพแกะสลัก กลายเป็นสิ่งก่อสร้างจริง ซึ่งเป็นการทำงานที่ยากทั้ง การออกแบบ โครงสร้าง ซึ่งเป็นหอสถูปแบบจีนและการตกแต่งภายใน โดยเฉพาะการให้สีที่จะทำให้งามกลืน คุณ เล็กใช้เวลาคิดพิจารณาอยู่นานกว่างานจะสำเร็จลงตัว

พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท สร้างขึ้นเพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ของกรุงรัตนโกสินทร์ ความยากใน การสร้างพระที่นั่งดุสิตฯ ที่แม้จะมีองค์จริงให้ศึกษาแต่ก็มีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้าง ภายในเรื่อยมา คุณเล็กเลือกที่จะสร้างพระที่นั่งในรูปแบบสมัยที่ยังมีสาหร่าย ส่วนการตกแต่งภายใน เช่น ภาพฝาผนัง และลวดลายโครงสร้างภายในของยอดปราสาทนั้น ต้องการแสดงให้เห็นถึง ความ วิจิตรพิสดาร ของศิลปะสถาปัตยกรรมไทย อย่างครบถ้วน เพื่อให้คนที่มาชมได้เรียนรู้ จึงต้องใช้เวลา ใน การออกแบบ เลือกรายละเอียดงานฝีมือเป็นเวลานาน จากผลงานทั้งสองแห่งนี้ คุณเล็กได้ พัฒนาทักษะการประยุกต์ และทำความเข้าใจในองค์ประกอบสถาปัตยกรรม และศิลปกรรมอย่าง ลึกซึ้ง ทั้งในด้านรายละเอียด รูปแบบและสี ทำให้ในระยะต่อมาคุณเล็กเข้าใจ และควบคุมศิลปกรรม โบราณได้อย่างเชี่ยวชาญ

สถาปัตยกรรมรังสรรค์

พื้นที่ส่วนปลายนาในเมืองโบราณ เป็นสถานที่ส่วนล่าสุดในเมืองโบราณ ที่สร้าง ขึ้นในช่วงปลายชีวิต ของคุณเล็ก เป็นบริเวณที่คุณเล็กได้ใช้จินตนาการของตนสร้างสถาปัตยกรรม และประติมากรรม ที่มีลักษณะผสมผสานกับหลักความเชื่อทางศาสนา และปรัชญาตะวันออก เช่น เขาพระสุเมรุ มณฑปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ศาลาพระอรหันต์ เป็นต้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ เป็น สิ่งเสริมสร้างทางการศึกษา ในทางวรรณคดีและศาสนา

งานรังสรรค์ในส่วนปลายนานี้ ทำให้คุณเล็กได้นำแก่นความคิดของ สถาปัตยกรรม มาพัฒนาจนก้าว พ้นไปจากแบบแผนเดิม เป็นการประมวลความรู้ด้านศิลปะ และ

สถาปัตยกรรมทั้งหมดที่สั่งสมมา มาออกแบบสร้างสรรค์สถาปัตยกรรม และประติมากรรมตามความคิดและจินตนาการของตนเอง ได้อย่างเต็มที่ บนพื้นฐานของคติความเชื่อแบบโบราณ

รูปธรรมแห่งปรัชญา

ตลอดมาจนถึงช่วงปลายของชีวิต คุณเล็กยังคงต่อยอดแนวคิด สร้างสรรค์ผลงานต่อไปเรื่อย ๆ ภายในเมืองโบราณ รวมถึงปราสาทไม้ที่พัทยา และพิพิธภัณฑ์ช้างเอราวัณ トラบจนสิ้นอายุขัยเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2543

สืบสานจิตสำนึกไทย

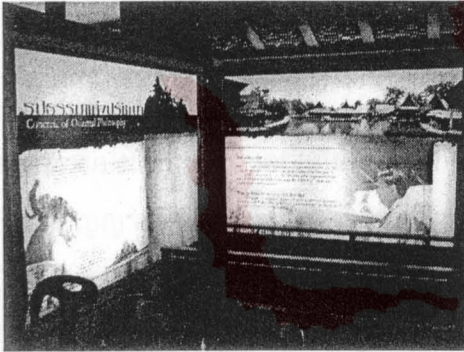
โดยในทุกผลงานที่ผ่านมาทั้งหมด คงแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจน ถึงพัฒนาการด้านแนวคิดของคุณเล็ก ที่ปรับเปลี่ยนไปตามช่วงเวลา แต่จุดยืนของคุณเล็กที่ยืนหยัดแนวคิดหลัก ที่จะเชิดชูคุณค่าวัฒนธรรม ตะวันออก ด้านกระแสนิยมเพื่อรักษาคุณภาพทางสังคม และวัฒนธรรมจวบตลอดจนชีวิต ของท่านนั้น ไม่เคยเปลี่ยนแปลง

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

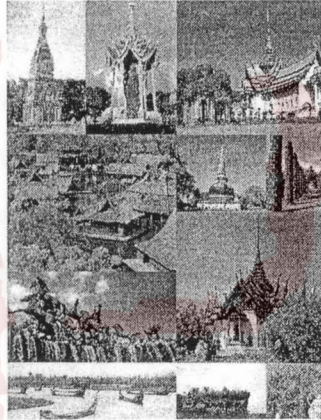
1.47.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ภาพถ่ายห้องจัดแสดง

อาคารนิทรรศการพิเศษ

นิทรรศการกลางแจ้ง

วัดพระศรีสรรเพชญ์

สถาปัตยกรรมสวยงาม

แนวคิดของนิทรรศการ

เมืองโบราณคือเมืองในอดีต อดีตคือช่วงเวลาที่ผ่านมา ช่วงเวลาที่ผ่านไปย่อมต้องมีช่วงเวลาที่ติดตามมา. ความแตกต่างอยู่ที่ถึงก่อนถึงหลังเท่านั้น เช่นเดียวกับพระอาทิตย์ พระจันทร์ต่างผลัดกันให้แสงสว่าง เกิดวัน เดือน ปี ปราภฏการณ์ทั้งหลายย่อมไม่มีจุดเริ่มต้นให้เห็นได้ เป็นวัฏฏะที่หมุนเวียน เหตุวันนี้ย่อมสืบเนื่องมาจากเมื่อวานนี้ การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในวันพรุ่งนี้ย่อมมาจากวันนี้ ฉะนั้นเรื่องของอดีตคนปัจจุบันจำเป็นจะต้องรู้ หากเราไม่รู้จักอดีตก็เหมือน

เดินเรือในท้องทะเลโดยปราศจากเข็มทิศและหางเสือ ผลที่จะเกิดขึ้นกับเรือลำนั้นเป็นที่น่าวิตกกังวลเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง ความเสียหายนั้นเนื่องมาจากความไม่รู้ แต่ไม่รู้จริงเสียหายมากกว่า ยิ่งไม่รู้จริงแล้วทำเป็นรู้ผลที่สุดคือหายนะ โบราณและปัจจุบัน ความสำเร็จกับความล้มเหลวตกอยู่ในห้วงแห่งสาเหตุนี้มากต่อมาก การที่จะรู้จริงนั้นต้องมาจากความยากลำบาก จะต้องเผชิญกับอุปสรรคนานาประการ โลกปัจจุบันนี้แคลงทุกวัน เรื่องเล็กๆ เรื่องหนึ่งที่เกิดขึ้นในมุมเล็กๆ มุมหนึ่งของโลกสามารถกระทบกระเทือนถึงทุกแห่งในโลกได้ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงหวั่นวิตกว่า ความเปลี่ยนแปลงของสังคมระบบใหม่เกิดขึ้น จากความบีบคั้นของสิ่งแวดล้อมทางวัตถุ ประกอบกับปัจจุบันนี้วัฒนธรรมประเพณีตะวันออกกับตะวันตกกำลังเผชิญหน้ากันอย่างรุนแรงและคงจะร้ายแรงยิ่งขึ้น ผู้ที่มีสติปัญญาหรือบัณฑิตทั้งหลายจะต้องพึงเล็งในกรณีนี้เป็นพิเศษ แม้แต่พวกที่ถือคัมภีร์ของตนเป็นสรณะนับเป็นศตวรรษมาแล้วก็ตาม ต้องละทิ้งวิถีของตนหันมาพิจารณากับสิ่งที่เขาเคยคิดว่าเป็นปรัปักษ์

ศีลธรรมของพลโลกปัจจุบันนี้เสื่อมลง ในขณะที่เดียวกันข้าพเจ้าก็ไม่ปฏิเสธว่า วิทยาศาสตร์เจริญ มีคุณค่าที่ปรากฏแก่มวลมนุษย์ ไม่มียุคไหนเทียบเท่า แต่ชาวตะวันออกเราเชื่อว่า วิทยาศาสตร์สามารถให้ความรู้แก่มนุษย์ได้ แต่ไม่สามารถที่จะยกระดับจิตของมนุษย์ให้สูงขึ้นได้ มีแต่ทำให้ผู้คนนับถือลัทธิวัตถุนิยม มุ่งแต่ความสุขในทางโลก สิ่งต่างๆ ในจักรวาลนี้เกิดขึ้นด้วยความเหมาะสมของธรรมชาติและความสำเร็จของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะต้องขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เหมาะสมหนึ่ง จุดศูนย์กลางที่พอดีหนึ่ง เวลาที่ถูกต้องหนึ่ง

ตำแหน่งที่เหมาะสมนั้นหมายถึงตำแหน่งที่ต้องอยู่อย่างพอเหมาะพอดี จุดศูนย์กลางนั้นหมายถึงความเจริญอยู่ในกฎเกณฑ์ เวลาที่ถูกต้องนั้นหมายถึงสิ่งแวดล้อมที่ต้องการในขณะนั้น หากสวรรค์ต้องการให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดคงเหลืออยู่ ย่อมไม่ให้เจริญเกินขอบเขตของความเจริญนี้คือบ่อเกิดของความสมดุลตามกฎแห่งธรรมชาติ ความเหมาะสมและดีงามของสิ่งใดๆ ไม่มีขอบเขตแห่งความเก่าแก่ พิสูจน์จากจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมที่วิจิตรงดงาม เป็นมรดกของมนุษยชาติที่บรรพบุรุษมอบไว้ให้แก่เราเป็นเวลานานแสนนาน มีคุณค่าอย่างยิ่ง ที่ไม่ได้เสื่อมโทรมแม้แต่น้อย ศิลปะไม่มีลัทธิ ศาสนา และกาลเวลา ศิลปะเท่านั้นที่หล่อเลี้ยงจิตใจมนุษย์มาตราบเท่าทุกวันนี้ เหตุไฉนประเพณีวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษมอบไว้ให้แก่เราจึงถูกทอดทิ้งบ้าง ทำลายบ้าง ทั้งที่วัฒนธรรมประเพณีนั้นเหมาะสมกับสังคมมนุษย์และสิ่งแวดล้อมของเรา

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

วันปีใหม่เมืองโบราณ วันสงกรานต์เมืองโบราณ วันเล็ก-ประไพรำลึก

กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเทศกาลสำคัญค่ายริมขอบฟ้า

1.47.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.47.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง

มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และมีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

1.47.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
2. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา
3. บุคคลทั่วไป
4. นักวิชาการ-นักวิจัย
5. นักท่องเที่ยวในประเทศ

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

เฉลี่ยเดือนละ 30,000 คน

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. เจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการ ภาษาไทย
2. ศูนย์ค้นคว้าข้อมูล
3. บรรยาย / สาธิต / อบรมสาระความรู้
4. กิจกรรม / การแสดงทางวัฒนธรรม
5. ร้านอาหารและเครื่องดื่ม
6. ลานจอดรถ
7. ร้านจำหน่ายของที่ระลึก

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. สิ่งพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ
2. Website

1.47.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง

1. โรงเรียนนายเรือ

2. หอนาฬิกา

3. วัดอโศการาม

1.47.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มีข้อมูล

1.47.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

พิพิธภัณฑ์ฯ มีพื้นที่บริการค่อนข้างกว้าง ทำให้บางครั้งเจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึง

จุดแข็ง

1. พิพิธภัณฑ์ฯ ดำเนินงานโดยองค์กรที่เป็นเอกชน ทำให้มีความคล่องตัวในการบริหารงาน ประกอบกับเจ้าของพิพิธภัณฑ์ฯ มีธุรกิจอื่นๆ ที่เอื้ออำนวยในการดำเนินการของพิพิธภัณฑ์

2. พิพิธภัณฑ์ฯ วางแนวคิดและพันธกิจในการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์น่าสนใจ และสามารถดำเนินการได้จนบรรลุวัตถุประสงค์

1.47.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

หากมีการจัดนิทรรศการหมุนเวียนหรือนิทรรศการพิเศษก็จะทำให้แหล่งเรียนรู้แห่งนี้ทำหน้าที่เป็นสถาบันการศึกษาได้สมบูรณ์มากขึ้น ทำให้ผู้เข้าชมที่เคยมาเยี่ยมชมแล้วกลับมาอีกครั้ง และเมื่อมีนิทรรศการหรือกิจกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้น ผู้ชมก็จะได้รับข่าว ความเคลื่อนไหว สร้างความรู้สึกไม่หยุดนิ่ง และทำให้อยู่ในการติดตามของสาธารณชนตลอดเวลา

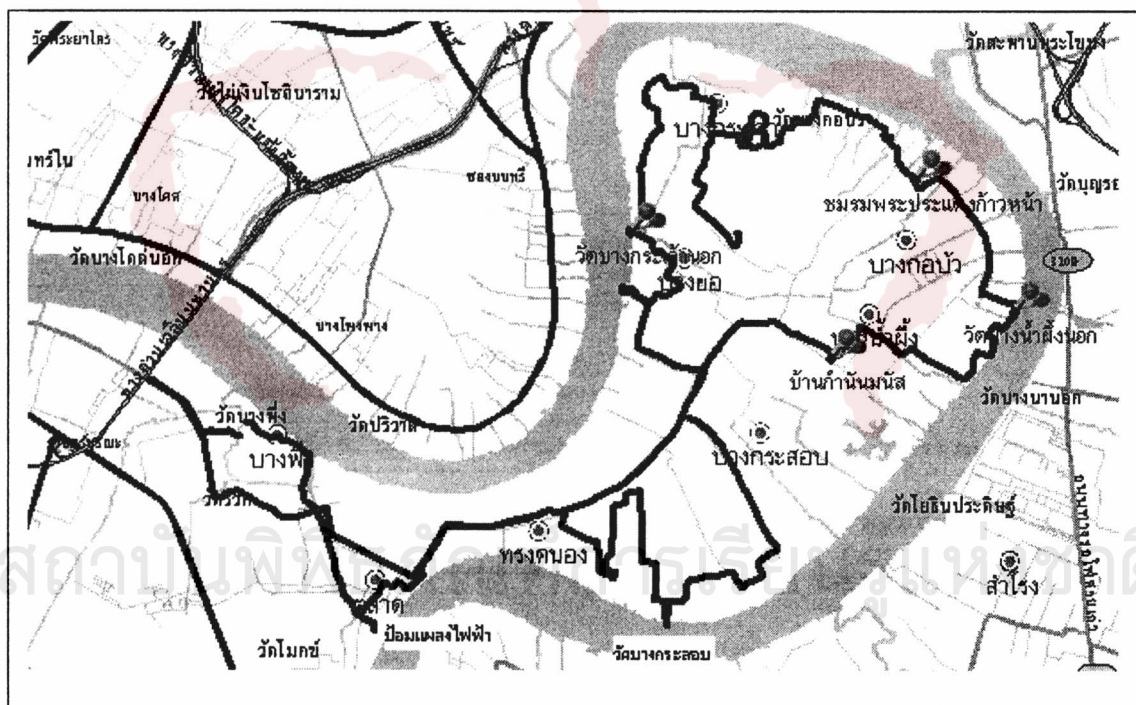
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.48 พิพิธภักณ์ที่ป้อมแดงไฟฟ้า

1.48.1 ที่อยู่และการติดต่อ

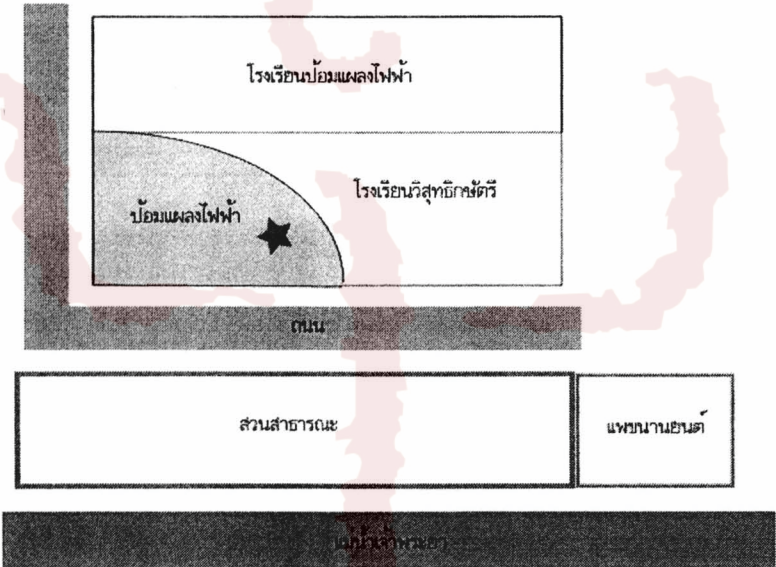
ชื่อ	พิพิธภัณฑ์ป้อมแดงไฟฟ้า
ตำบล	ตลาด
อำเภอ	พระประแดง
จังหวัด	สมุทรปราการ
รหัสไปรษณีย์	10270
โทรศัพท์	-
โทรสาร	-
E-mail	pomplang-electric@hotmail.com
Website:	-

1.48.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่พิพธิภณท์ป้อมແລງไฟฟ้า

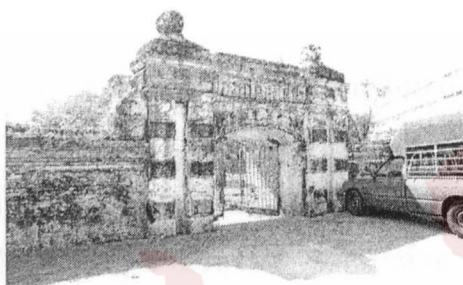
1.48.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

ผังพิพิธภัณฑ์ป้อมแดงไฟฟ้า

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

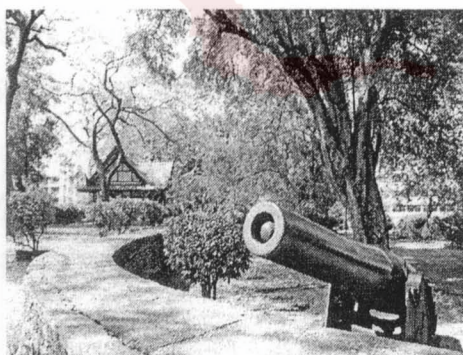
ภูมิทัศน์โดยรอบ

ทางเข้าป้อมแมลงไฟฟ้า

ด้านหน้าป้อม

ปืนใหญ่

บริเวณลานจอดรถ

1.48.4 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ไม่มีภาพ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ผู้ดูแล

เทศบาลนครพระประแดง

1.48.5 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.00 - 17.00 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.48.6 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

1.48.7 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

ป้อมหรือป้อมแฉ่งไฟฟ้า เป็นป้อมปราการที่สร้างขึ้นในคราวเดียวกับที่มีการสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์ ค่ายได้ดำเนินการก่อนราว 1 ปี คือ ปี พ.ศ. 2357 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ป้องกันการรุกรานของข้าศึกที่จะรุกล้ำอาณาเขตมาทางปากแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อเข้าสู่เมืองหลวง ป้อมแห่งนี้และป้อมอื่น ๆ ได้มีบทบาทสำคัญกรณีพิพาทระหว่างไทยกับฝรั่งเศส รศ. 112 (พ.ศ. 2436) ซึ่งตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งฝรั่งเศสได้อ้างสิทธิ์เป็นเจ้าของดินแดนลาวทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำโขง ฝ่ายไทยขอให้ฝรั่งเศสแสดงเอกสารหลักฐานอ้างอิง ส่งผลให้ฝรั่งเศสไม่พอใจ และนำไปสู่กรณีพิพาท

ปัจจุบันป้อมแฉ่งไฟฟ้า อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพระประแดง และได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม โดยทางเทศบาลได้ทำการปรับปรุงเพื่อให้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชน

1.48.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

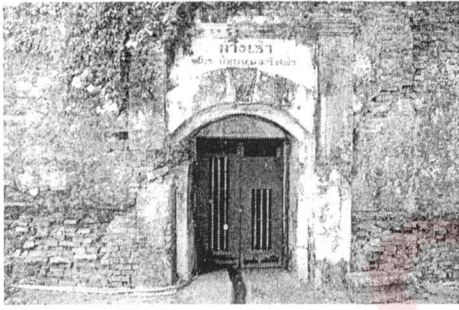
การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

แนวคิดของนิทรรศการ

ค่ายคูประตูเมือง เป็นสิ่งที่มักสร้างควบคู่กับการสร้างเมือง ทั้งเพื่อใช้แสดงอาณาเขต และใช้ป้องกันการรุกรานของศัตรู ป้อมแฉ่งไฟฟ้า เป็นป้อมปราการที่สร้างขึ้นทั้งเพื่อป้องกันเมืองนครเขื่อนขันธ์เอง และเพื่อป้องกันกรุงเทพ เนื่องจากเมืองนครเขื่อนขันธ์เป็นเมืองหน้าด่านชายทะเล ป้อมนี้ยังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ และเป็นประวัติศาสตร์คู่เมืองนครเขื่อนขันธ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ภาพถ่ายการจัดแสดง

ภาพถ่ายบริเวณป้องกันไฟฟ้า

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

- 1.48.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

- 1.48.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ

สิ่งของ

- 1.48.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
ไม่มีข้อมูล

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ

3. บุคคลทั่วไป
4. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการภาษาไทย
2. ลานจอดรถ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ ป้ายโฆษณา และWebsite

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.48.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง
วัดทรงธรรม

1.48.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มี

1.48.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์

จุดอ่อน

ส่วนราชการไม่สนใจในการอนุรักษ์และบูรณะ

จุดแข็ง

เป็นจุดสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ

1.48.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

ควรเพิ่มข้อมูลด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ของสถาปัตยกรรมหลักของแหล่งเรียนรู้ และควรจัดกิจกรรม หรือหาแนวทางในการสร้างความตระหนักและนำเสนอความสำคัญของแหล่งเรียนรู้กับผู้เข้าชมในพื้นที่ ทั้งที่เป็นชุมชนและนักเรียน

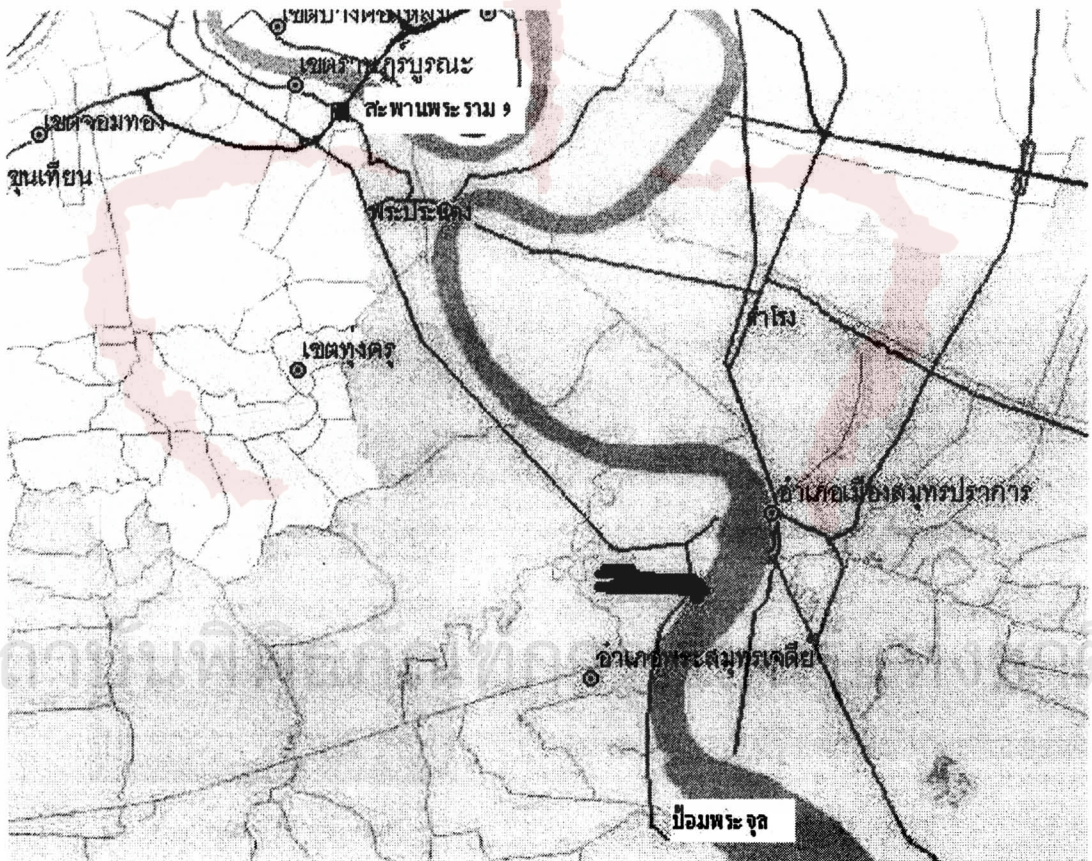
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.49 อุทยานทหารเรือป้อมพระจุลจอมเกล้า

1.49.1 ที่อยู่และการติดต่อ

ชื่อ	อุทยานทหารเรือป้อมพระจุลจอมเกล้า
ตำบล	ตลาด
อำเภอ	พระประแดง
จังหวัด	สมุทรปราการ
รหัสไปรษณีย์	10270
โทรศัพท์	02 475 6109, 02 475 6259, 02 475 6357
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.49.2 แผนที่แสดงที่ตั้ง

แผนที่พิกัดป้อมพระจุลจอมเกล้า

1.49.3 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

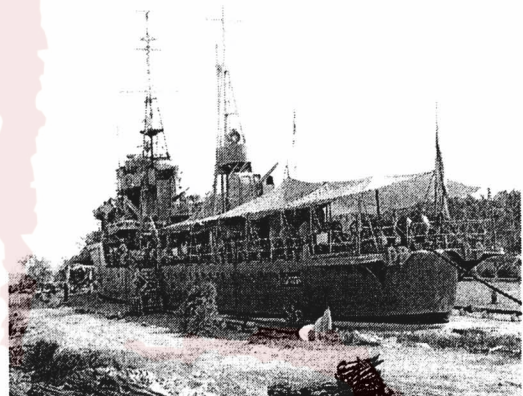

ผังพิพิธภัณฑ์ป้อมพระจุลจอมเกล้า

ภูมิทัศน์โดยรอบ

อุทยานประวัติศาสตร์ทหารเรือ

เรือรบหลวงแม่กลอง

พระราชานุสาวรีย์ รัชกาลที่ 5

ปืนใหญ่

1.49.4 **ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ**

ผู้ดูแล

กองทัพรือ โดย กรมอู่ทหารเรือ

1.49.5 **วันเวลาเปิดทำการ**

เปิดบริการทุกวัน เวลา 08.00 - 18.00 น. (ไม่เว้นวันหยุดนักขัตฤกษ์)

1.49.6 **การเก็บค่าเข้าชม**

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์ แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย

7 วันทำการ

1.49.7 **ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป**

อุทยานประวัติศาสตร์ทหารเรือป้อมพระจุลจอมเกล้าฯ ตั้งอยู่บริเวณริมปากแม่น้ำเจ้าพระยา ตำบลแหลมฟ้าผ่า อยู่ห่างจากแยกพระสมุทรเจดีย์ ไปตามถนนสุขสวัสดิ์ ภายในบริเวณ ป้อมพระจุลจอมเกล้า เป็นที่ตั้งพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประทับยืนเด่นเป็นสง่า อยู่บริเวณหน้าป้อมปืน ป้อมประจักษ์ เป็นป้อมที่ทันสมัย และมีบทบาทสำคัญยิ่งในการปกป้องอธิปไตยของชาติ ซึ่งเป็นที่ทำการยิงต่อสู้กับ อริราชศัตรูมาแล้วครั้งหนึ่ง เมื่อ ร.ศ. 112 (พ.ศ. 2436) เป็นป้อมที่จารึกอยู่ในความทรงจำของคนไทย และประวัติศาสตร์ชาติไทยมายาวนาน เพราะในสมัยนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงเห็นว่าประเทศอังกฤษ และฝรั่งเศสกำลังแสวง หาเมืองขึ้น บรรดาประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ติดเขตแดนไทย ก็ถูกประเทศทั้งสองเข้าครอบครองไปหมดแล้ว นับเป็นภัยใหญ่ หลงสำหรับประเทศเล็ก ๆ อย่างประเทศไทย พระองค์จึง ทรงหาวิธีป้องกันต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องการป้องกันทางน้ำ ทรงดำริให้ปรับปรุงป้อมต่าง ๆ ทางปากน้ำ โดยจ้างชาวต่างประเทศที่ชำนาญการทหารเรือ เป็นที่ปรึกษา

วางแผนในการ ปรับปรุงกิจการทหารเรือ ในครั้งนั้นด้วย ส่วนด้านล่างเป็นที่ตั้งป้อมปืนเสือหมอบ (ปืนอัตโนมติ) ซึ่งเป็นอาวุธที่ใช้ยิงต่อสู้กับ ข้าศึก และ อาคารนิทรรศการ จัดแสดงภาพแสดงความสำเร็จจากการรบ ภาพสู่การพัฒนากองทัพเรือ พิพิธภัณฑ์เรือรบ หลวงแม่กลอง เป็นเรือรบประจำการ มีอายุการใช้งานนานที่สุดในกองทัพเรือเป็นเวลา 60 กว่าปี จนกระทั่งกระทรวงกลาโหม ได้พิจารณาเห็นว่า มีสภาพทรุดโทรมมากจึงปลดประจำการ เพื่ออนุรักษ์เป็นพิพิธภัณฑ์ นอกจากนั้น ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติในเชิงอนุรักษ์ที่นักท่องเที่ยวสามารถชมป่าชายเลนซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของนกกระยาง นกนางนวล ปลาตีน ปูลม หรือปูกล้าดาบ และมีสวนหย่อมประดับตกแต่งด้วย พันธุ์ไม้ป่าชายเลน เป็นต้น

1.49.8 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

การจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ป้อมพระจุลจอมเกล้า มีหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย และการป้องกันพื้นที่ รวมทั้งการดำเนินงานเกี่ยวกับงานธุรการ การกำลังพล การยุทธการและข่าว การเงิน และกิจการพิเศษ ตลอดจนประสานกับหน่วยงานในพื้นที่ และหน่วยที่เกี่ยวข้อง มีสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่และดูแล ดังนี้

1. สะพานชมป่าชายเลน
2. อุทยานประวัติศาสตร์
3. เกาะผีเสื้อ
4. พิพิธภัณฑ์ เรือหลวงแม่กลอง
5. อนุสาวรีย์รัชกาลที่ 5
6. ป้อมนาคราช
7. ป้อมปืนเสือหมอบ
8. ร้านอาหารท้ายเรือ

ป่าชายเลน ป้อมพระจุลจอมเกล้า ได้จัดสร้างสะพานชมป่าชายเลนขึ้นเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2542 ซึ่งสะพานนี้สามารถใช้เดินชมนก ชมปู ปลาได้หลายๆ ชนิด ทั้งขณะที่ทะเลท่วมถึง และทั้งทะเลลดลง ตลอดจนได้พบภาพรากไม้ที่ยึดติดดินโคลนขึ้นมาอย่างสวยงาม (ภาพหนังสือรอยอดีตที่ป้อมพระจุลจอมเกล้า) สะพานแห่งนี้ทอดยาวไปในพื้นที่ป่าชายเลนบริเวณริมเขื่อนกันน้ำเก่าแก่ รวมยาวประมาณ 300 เมตร มีประชาชนเข้าเยี่ยมชมทุกวัน โดยเฉพาะวันหยุดราชการจะมีผู้ไปเยี่ยมชมมากพอสมควร

อุทยานประวัติศาสตร์ทหารเรือป้อมพระจุลจอมเกล้า ภายหลังจากที่มีการบูรณะ ป้อมพระจุล และก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสร็จสิ้น ลงแล้ว ได้มีประชาชนและผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมสถานที่ และสักการะพระบรมราชานุสาวรีย์ ฯ เป็น จำนวนมาก กองทัพเรือดำเนินการพัฒนาพื้นที่บริเวณป้อมพระจุลจอมเกล้า และเร่งรัดซ่อมแซม ปรับปรุงเสื่อหมอบ และจัดทำพื้นที่แสดงวิวัฒนาการของทหารเรือไทยในการป้องกันประเทศ โดยเชิญ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภูมิสถาปัตย์และประวัติศาสตร์ ตลอดจนด้านการท่องเที่ยวเข้าร่วมหารือ เพื่อ กำหนดแนวความคิดในการนำ อาวุธเก่าแก่มาดังแสดงในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ – อาวุธกลางแจ้ง บน พื้นที่ด้านหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ โดยใช้ชื่อว่า "อุทยานประวัติศาสตร์ทหารเรือป้อมพระ จุลจอมเกล้า"

เกาะผีเสื้อหรือป้อมผีเสื้อสมุทร ได้สร้างขึ้นในสมัยของรัชกาลพระบาทสมเด็จพระ พุทธเลิศหล้านภาลัย ใน พ.ศ.2362 เริ่มก่อสร้างนั้น ได้ให้พระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ กับเจ้าพระยาคลัง เป็นผู้อำนวยการก่อสร้าง โดยสร้างตัวป้อมผีเสื้อสมุทรมีกำแพงป้อม 2 ชั้น ต่อมา เมื่อถึงพระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ขึ้นครองราชย์ เป็นพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า เจ้าอยู่หัว และต่อมาในปี พ.ศ.2388 พระองค์ได้ทรงมีพระราชดำริให้ปรับปรุงตัวป้อมผีเสื้อสมุทรใหม่ โดยรื้อกำแพงทางด้านนอกออก แล้วสร้างเป็นกำแพงปีกกาขยายออกทั้งสองด้าน จนมาถึง พ.ศ. 2436 ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขึ้นครองราชย์ ได้ทรงปรับปรุงตัวป้อม ปืนขึ้นโดยการถอดปืนโบราณออก แล้วติดตั้งปืนใหญ่ขนาดลำกล้อง 6 นิ้ว จำนวน 3 กระบอก ซึ่ง พระองค์ได้สั่งซื้อมาจาก ประเทศอังกฤษจำนวน 10vกระบอก และได้ติดตั้งที่ป้อมพระจุล จำนวน 7 กระบอก เป็นปืนเสื่อหมอบกึ่งอัตโนมัติ

ปัจจุบันนี้ ป้อมผีเสื้อสมุทรมีปืนขนาด 6 นิ้ว อยู่ 2 กระบอก และอีก\ กระบอกนั้น ทางสถานีทหารเรือสัตหีบ (ปัจจุบันเป็นฐานทัพเรือสัตหีบ) ได้นำไปติดตั้งที่เกาะพระ จำนวน 1 กระบอก ในสมัยของ รัชกาลที่ 5 นั้นถือว่าป้อมพระจุลและป้อมผีเสื้อสมุทรในยุคนั้นเป็นป้อมที่ ทนสมัยที่สุด เพราะมีปืนใหญ่บรรจุกระสุนทางท้ายปืนและเป็นปืนกึ่งอัตโนมัติรุ่นแรก ในปี พ.ศ.2480 ป้อมผีเสื้อสมุทรได้สร้างอาคารใหม่เป็นคลังเก็บทุ่นระเบิดที่รับมาจากประเทศ เดนมาร์ก และในปี พ.ศ.2518 ได้เปลี่ยนมาเป็นคลังเก็บวัตถุระเบิดและดอกไม้เพลิงขึ้นอยู่กับการ ดูแลของกรมสรรพาวุธทหารเรือในปี พ.ศ.2529 กรมสรรพาวุธทหารเรือได้โอนการดูแลให้มาอยู่กับ สถานีทหารเรือกรุงเทพ (ปัจจุบันเป็นฐานทัพเรือกรุงเทพ)

พิพิธภัณฑ์เรือหลวงแม่กลองได้ขึ้นระวางเป็นพิพิธภัณฑ์ ณ บริเวณริมน้ำปากอ่าว แม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่ใกล้กับพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 5 อยู่ในความดูแลของป้อมพระ

จุลจอมเกล้า ร.ล.แม่งลองมีอายุการใช้งานของกองทัพเรือนานถึง 60 ปี จัดอยู่ในประเภทเรือสลุปลังกัตกองเรือฟริเกตที่ 1 กองเรือยุทธการ เป็นเรือรบที่เก่าแก่เป็นอันดับ 2 ของโลก ปัจจุบันกองทัพเรือจัดเป็นเรือพิพิธภัณฑ์ให้ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ เข้าเยี่ยมชม โดยเฉพาะมีนักเรียน นักศึกษา เข้าเยี่ยมชมปีละหลายพันคน

อนุสาวรีย์รัชกาลที่ 5 นอกเหนือจากการปรับปรุงเสริมสร้างอาณาบริเวณโดยรอบป้อมพระจุลจอมเกล้าให้กลับมามีสภาพสมบูรณ์แล้ว กองทัพเรือยังได้อนุมัติให้มีการจัดสร้าง พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้น เพื่อเป็นราชานุสรณ์และรำลึกถึง พระมหากรุณาธิคุณที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีต่อประเทศชาติและปวงชนชาวไทยอย่างหาที่เปรียบมิได้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาตรงกับ เหตุการณ์สำคัญยิ่ง 2 เหตุการณ์ คือ ประการแรกเป็นช่วงเวลาแห่งการเฉลิมพระชนพรรษาสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ อีกประการหนึ่งคือ เป็นปีที่ป้อมพระจุลจอมเกล้ามีอายุครบ 100 ปี จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะมีการจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์เพื่อให้อนุชนรุ่นต่อ ๆ ไปได้ระลึกการบูชา

พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ป้อมพระจุลจอมเกล้า นับเป็นพระบรมราชานุสาวรีย์ที่สง่างามยิ่งนัก โดยทรงฉลองพระองค์ในชุดจอมทัพเรือ อีกทั้งภูมิทัศน์โดยรอบแวดล้อมไปด้วยเหล่าแมกไม้พันธุ์ไม้นานาชนิดดูร่มรื่น เสริมสร้างให้พระบรมราชานุสาวรีย์มีความโดดเด่นและงดงามขึ้นอีกมิใช่น้อย และในทุก ๆ วันที่ 23 ตุลาคมของทุกปีจะมีพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะโดยกองทัพเรือและหน่วยราชการอื่น ๆ ตลอดจนพสกนิกร ประชาชนทั่วไป เช่นเดียวกับพิธีวางพวงมาลาและถวายราชสักการะ ณ บริเวณพระบรมรูปทรงม้า

โดยในต้นปี พ.ศ.2535 พลเรือเอกวิเศษฐ์ การุณยวนิช ผู้บัญชาการทหารเรือได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการโครงการจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” โดยมีพลเรือโท ปรีชา สงวนเชื้อ ผู้ช่วยเสนาธิการทหารเรือ ฝ่ายยุทธบริการเป็นประธานกรรมการ เพื่อพิจารณาถึงรูปแบบตำบลที่จัดสร้าง ประสานการดำเนินงานในรายละเอียดกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนโครงการของคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ซึ่งมี ศ.ดร.สุนทร เสถียรไทย ประธานกรรมการบริหารธนาคารแหลมทอง จำกัด ในขณะนั้นเป็นประธานกรรมการอำนวยการสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์แห่งนี้

พระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงฉลองพระองค์เครื่องแบบเต็มยศจอมพลเรือสวมพระมาลา มีขนาดสูง 4.20 เมตรหรือ 2 เท่าครึ่งของพระองค์จริง ส่วนฐานของพระบรมรูปมีขนาด 935 ตารางเมตร ออกแบบโดยอาจารย์เสวต เทศน์ธรรม จาก

มหาวิทยาลัยศิลปากรและวิศวกรจากกองทัพเรือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำความสืบเนื่องกับศิลปกรรมของป้อมพระจุลจอมเกล้า และเพื่อเป็นการอนุรักษ์เค้าโครงของสภาพแวดล้อมทางศิลปกรรมและประวัติศาสตร์ ตามแนวพระราชดำริขององค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมทั่วไป โดยได้ฐานของพระบรมรูปได้จัดเป็นห้องโถงไว้ภายในเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับกิจการต่าง ๆ ของกองทัพเรือ และจัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงเรื่องราวประวัติความเป็นมาของป้อมพระจุลจอมเกล้า โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการทั้งสิ้นประมาณ 32 ล้านบาท พร้อมกันนั้นคณะกรรมการฯ ได้กราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเป็นองค์ประธานประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์พระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 5 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2535 และสมเด็จพระญาณสังวรสกลมหาสังฆปริณายกเสด็จไปทรงประกอบพิธีเททองหล่อพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ป้อมพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ.2535 หลังจากนั้นได้กราบบังคมทูลอัญเชิญพระบรมรูปขึ้นประทับฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ ณ ป้อมพระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ.2535 และในเวลาต่อมาเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ.2536 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ก็ได้เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์แห่งนี้

ป้อมนาคราช สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีการสร้างป้อมที่เมืองสมุทรปราการ ตั้งแต่สมัย พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีประมาณ 21 ป้อม ทั้งนี้มีเป้าหมายที่ไทยเราเฝ้าระวังป้องกันข้าศึกที่มาจากญวนและชาติตะวันตก พื้นที่ที่ใช้ในการสร้างป้อมปราการจะอยู่เรียงราย 2 ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระสมุทรเจดีย์จนถึงท้องที่อำเภอพระประแดงในปัจจุบัน

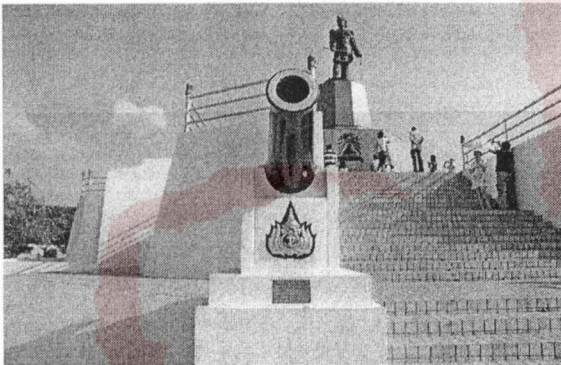
ป้อมนาคราช เป็นป้อมหนึ่งที่สร้างขึ้นเป็นกำแพงป้อมจะหนากว่าป้อมอื่น เพราะดินถูกน้ำทะเลเซาะ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนป้อมนาคราชสวนยานนท์ สร้างเมื่อ พ.ศ.2365 อยู่ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ปัจจุบันมีซากแนวกำแพงให้เห็น แนวกำแพงอยู่ตั้งแต่บริเวณโรงเรียนป้อมนาคราชสวนยานนท์ เรื่อยมาจนถึงบริเวณบ้านพักครูและบ่อเลี้ยงปลาที่ชาวบ้านเข้ามาทำมาหากินอยู่ บ้านบางหลังสร้างอยู่ในแนวกำแพงเดิม ชาวบ้านเล่าให้ฟังว่าเคยมีการขุดพบปืนใหญ่โบราณแช่น้ำอยู่หลายกระบอก และในหน้าแล้งถ้าลงไปออกหมดจะเห็นแนวกำแพงป้อมเป็นระยะทางหลายร้อยเมตรแต่ไม่ต่อเนื่องกัน ได้รับการดูแลจากโรงเรียน กองทัพเรือและกรมศิลปากร ป้อมเป็นเครื่องเตือนใจว่า “ยามสงบ ถ้าไม่เตรียมรบให้พร้อมสรรพ เราจะพ่ายแพ้หรือราชศัตรู”

ป้อมปืนเสือหมอบ เป็นปืนประจำป้อมพระจุลจอมเกล้า มีลักษณะเป็นปืนหลุม 7 หลุม ปืนแต่ละกระบอกมีขนาด 125/32 มิลลิเมตร ความกว้างปากกระบอก 152 มิลลิเมตร ลำกล้องยาว 4.864 เมตร หรือ 32 เท่าของส่วนกว้างปากกระบอกหนัก 5 ตัน และมีระยะยิงไกลสุด 8.046 เมตร โดยปืนมีสมรรถนะสูงทั้ง 7 กระบอกนี้ได้สั่งมาจากบริษัท เซอร์ดับบลิวจีอาร์มสตรอง จำกัด ประเทศอังกฤษ ถือเป็นปืนใหญ่บรรจุทุกท้ายรุ่นแรกที่มีใช้ในกองทัพเรือ

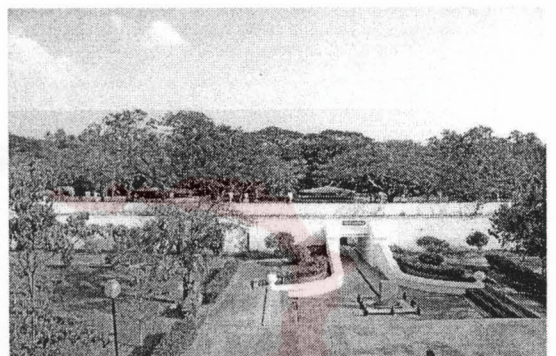
ร้านอาหารท้ายเรือ จัดสร้างขึ้นโดยป้อมพระจุลจอมเกล้า ซึ่งเดิมทีบริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์ ร.5 ไม่มีสถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อมีการสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ ร.5 มีบุคคลภายนอกหน่วยเข้ามาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก ดังนั้นป้อมพระจุลจอมเกล้าจึงได้จัดสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2543 จนถึง พ.ศ.2547 ทร.จึงได้อนุมัติให้จัดสร้างอาคารเอนกประสงค์แทน เปิดใช้เมื่อ พ.ศ.2547 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

แนวคิดของนิทรรศการ

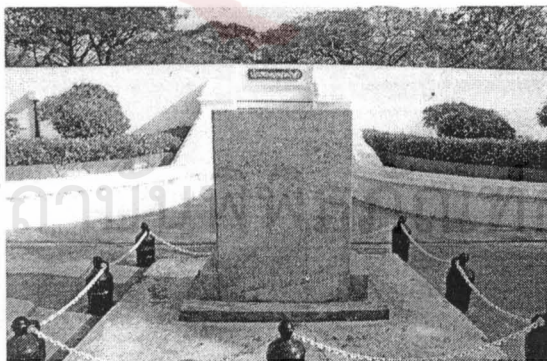
ภาพถ่ายการจัดแสดง

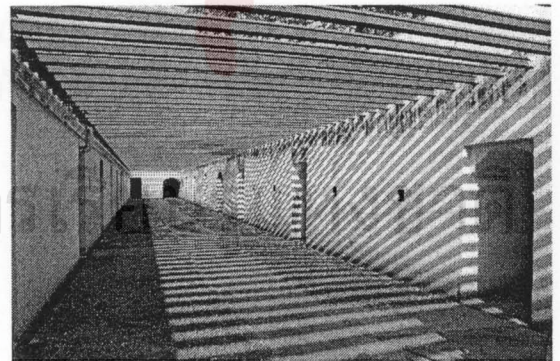
พระราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 5

บริเวณป้อมพระจุลจอมเกล้า

แท่นจารึกประวัติการจัดสร้างป้อม

บริเวณภายในป้อม

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)
ไม่มี

1.49.9 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.49.10 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ
สิ่งของ

1.49.11 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
จำนวนเจ้าหน้าที่ รวม 54 คน

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
2. นักท่องเที่ยวภายในประเทศ
3. บุคคลทั่วไป
4. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การให้บริการต่อผู้เข้าชมภายในพิพิธภัณฑ์

1. มีเจ้าหน้าที่นำชมนิทรรศการภาษาไทย
2. ลานจอดรถ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

- 1 เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ ป้ายโฆษณา และ Website

การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

1.49.12 แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
พระสมุทรเจดีย์

1.49.13 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์
ไม่มีเอกสารในการประชาสัมพันธ์

1.49.14 จุดอ่อนและจุดแข็งของพิพิธภัณฑ์
จุดอ่อน

การประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลกับผู้ชมยังไม่ตอบรับกับความต้องการของผู้
เข้าชม

จุดแข็ง

1. ที่ตั้งสามารถเดินทางได้สะดวกและมีส่วนบริการนักท่องเที่ยวที่กว้างขวาง
2. พิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ในพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ทำให้เป็นที่รู้จักและมี
นักท่องเที่ยวเข้าชมอย่างต่อเนื่อง

1.49.15 แนวทางการพัฒนาพิพิธภัณฑ์

อุทยานทหารเรือป้อมพระจุลจอมเกล้า เป็นพิพิธภัณฑ์ขนาดกลางค่อนข้างใหญ่
และมีความน่าสนใจ ซึ่งหากพัฒนางานประชาสัมพันธ์ก็จะทำให้การดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ประสบ
ความสำเร็จได้ งานด้านการประชาสัมพันธ์ ควรเพิ่มเติม อาทิ เอกสารสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ ป้ายบอก
ทิศทางเพื่ออำนวยความสะดวก เป็นต้น

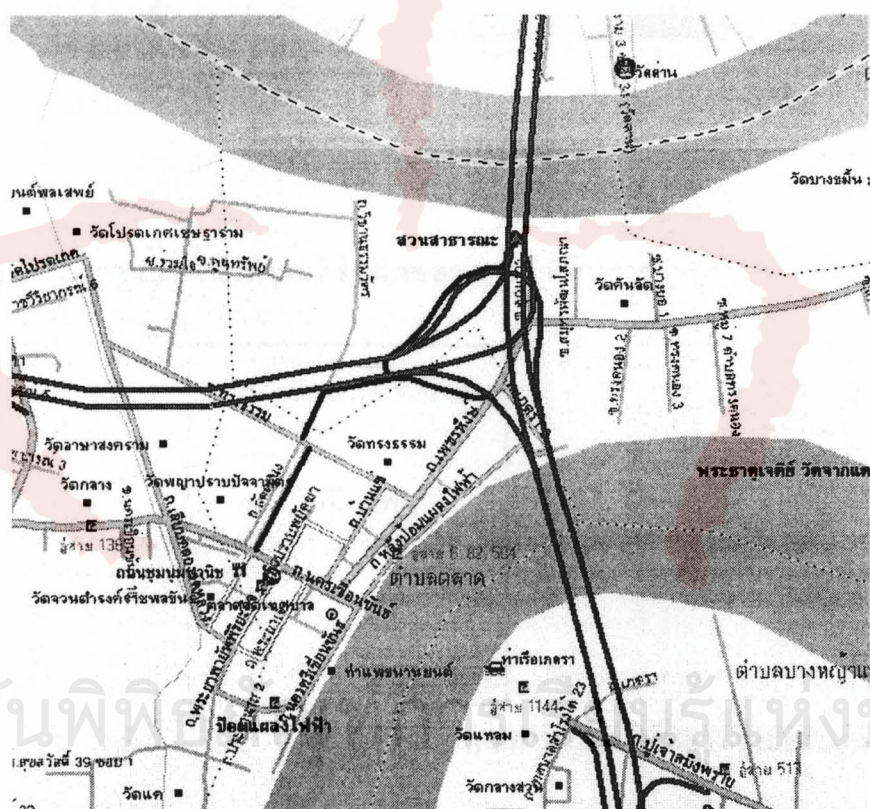
สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

1.50 พิพิธภัณฑ์วังแหวนอุตสาหกรรม

1.50.1 ที่อยู่และการติดต่อ

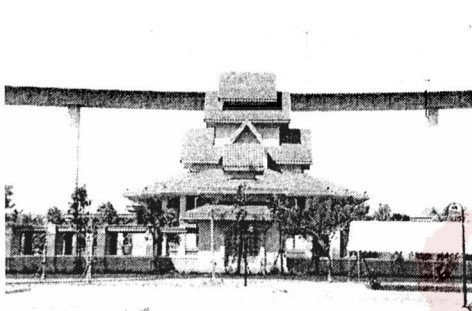
ชื่อ	พิพิธภัณฑ์วังแหวนอุตสาหกรรม
อำเภอ	พระประแดง
จังหวัด	สมุทรปราการ
รหัสไปรษณีย์	10270
โทรศัพท์	02 299 446-8, 02 464 2057-8
โทรสาร	-
E-mail	-
Website	-

1.50.2 ลักษณะทางกายภาพของพิพิธภัณฑ์

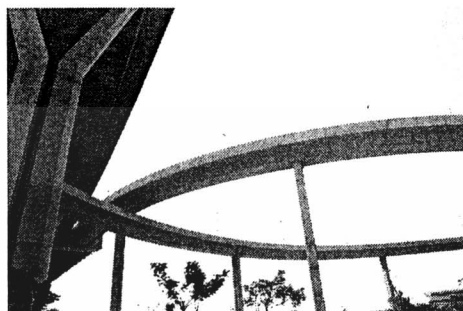

แผนที่พิพิธภัณฑ์วังแหวนอุตสาหกรรม

ภูมิทัศน์โดยรอบ

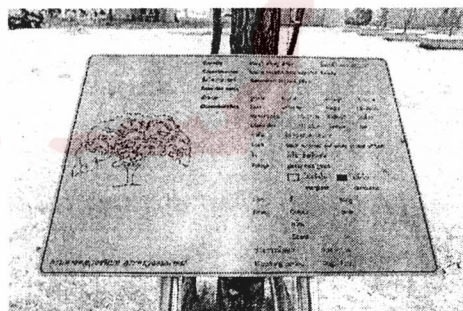
อาคารพิพิธภัณฑ์

สะพานวงแหวนอุตสาหกรรม

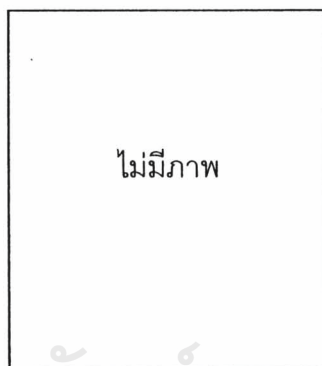

ป้ายข้อตกลงในการใช้พื้นที่

ป้ายนิทรรศการกลางแจ้ง

1.50.3 ผู้ดูแล/ หน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินการ

ไม่มีภาพ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

ผู้ดูแล

สำนักก่อสร้างสะพาน กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

1.50.4 วันเวลาเปิดทำการ

เปิดบริการวันศุกร์และวันเสาร์ เวลา 08.00 - 17.00 น.

1.50.5 การเก็บค่าเข้าชม

ไม่เสียค่าเข้าชม

จดหมายขออนุญาต/โทรศัพท์ แจ้งการนัดหมายก่อนล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย

7 วันทำการ

1.50.6 ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ ตั้งอยู่ในบริเวณสวนสุขภาพลัดโพธิ์ ตำบล
ทรงคนอง อำเภอพระประแดง สมุทรปราการ อยู่ในความดูแลรับผิดชอบกรมทางหลวงชนบท (ทช.)
โดยได้ก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ บริเวณใต้ทางแยกต่างระดับสะพานวงแหวนอุตสาหกรรมฝั่งพระ
ประแดง เพื่อเป็นสถานที่จัดแสดงพระราชกรณียกิจ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประวัติความ
เป็นมาของชุมชนดั้งเดิมชาวมอญ และประวัติการก่อสร้างสะพานวงแหวนอุตสาหกรรม พิพิธภัณฑ
สถานแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ ได้สร้างแล้วเสร็จเมื่อประมาณกลางปี พ.ศ.2550 หลังจากนั้นจึงได้หารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ
เตรียมความพร้อมการเปิดพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ แต่จากมติที่ประชุมมีข้อเสนอถึงเรื่องที่ต้องพิจารณาก่อนเปิด
ให้เข้าชม อาทิ เรื่องการเดินทาง เรื่องการจัดแสดงที่ยังไม่สมบูรณ์ ดังนั้น กรมทางหลวงชนบทจึงมี
แนวคิดที่จะปรับปรุงตลิ่งประสาธน์ใหม่ ให้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติแห่งนี้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสะพาน และวาง
แนวคิดในนิทรรศการเพื่อ ตั้งแต่การก่อสร้างสะพานในอดีตจนวิวัฒนาการมาจนถึงปัจจุบัน เริ่มจาก
สะพานไม้ สะพานคอนกรีต สะพานเหล็ก สะพานแขวน สะพานชิง ทุกรูปแบบ และเทคโนโลยี
สมัยใหม่ที่ใช้ในการก่อสร้างสะพาน โดยเน้นกลุ่มเป้าหมาย นักเรียน นักศึกษา ใช้เป็นแหล่งศึกษา
ค้นคว้าหาความรู้

ปัจจุบันพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ ยังไม่ได้เปิดให้เข้าชมอย่างเป็นทางการ

1.50.7 ลักษณะการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑสถาน

แนวคิดของนิทรรศการ

สำหรับการแสดงภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอสมุดแห่งชาติ ได้จัดเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับโครงการ
พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, ส่วนที่เกี่ยวกับประวัติประเพณี และวัฒนธรรมของ
ชาวมอญและส่วนที่เกี่ยวกับงานก่อสร้างโครงการถนนวงแหวนอุตสาหกรรม ข้อมูลสะพานข้ามแม่น้ำ
เจ้าพระยาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและข้อมูลด้านวิศวกรรมสะพาน

นิทรรศการชั่วคราว/ กิจกรรม (นิทรรศการ/ กิจกรรมที่จัดในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา)

ไม่มี

1.50.7 การทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์
ไม่มีการทำทะเบียนวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์

1.50.8 การจัดเก็บและการดูแลรักษาวัตถุที่จัดแสดง
ไม่มีห้องคลังเก็บวัตถุโดยเฉพาะ และไม่มีห้องปฏิบัติการดูแลรักษา ซ่อมแซมวัตถุ
สิ่งของ

1.50.8 การดำเนินการและการจัดการของพิพิธภัณฑ์
อยู่ในระหว่างการวางแผนโครงสร้างองค์กร

ผู้ชมกลุ่มเป้าหมายที่มุ่งให้บริการ

1. นักท่องเที่ยวในประเทศ
2. นักท่องเที่ยวต่างประเทศ
3. บุคคลทั่วไป
4. นักเรียนระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา
5. นักศึกษาระดับอุดมศึกษา

สถิติผู้เข้าชมต่อปี

ไม่มีข้อมูล

การบริการ

ลานจอดรถ

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

1. เอกสารแนะนำพิพิธภัณฑ์
2. การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ ป้ายโฆษณา Website
การจัดกิจกรรม/ ประสานความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ดังนี้
1. องค์กรในประเทศ ได้แก่ หน่วยงานราชการ โรงเรียนและชุมชน
2. องค์กรต่างประเทศ ไม่มี

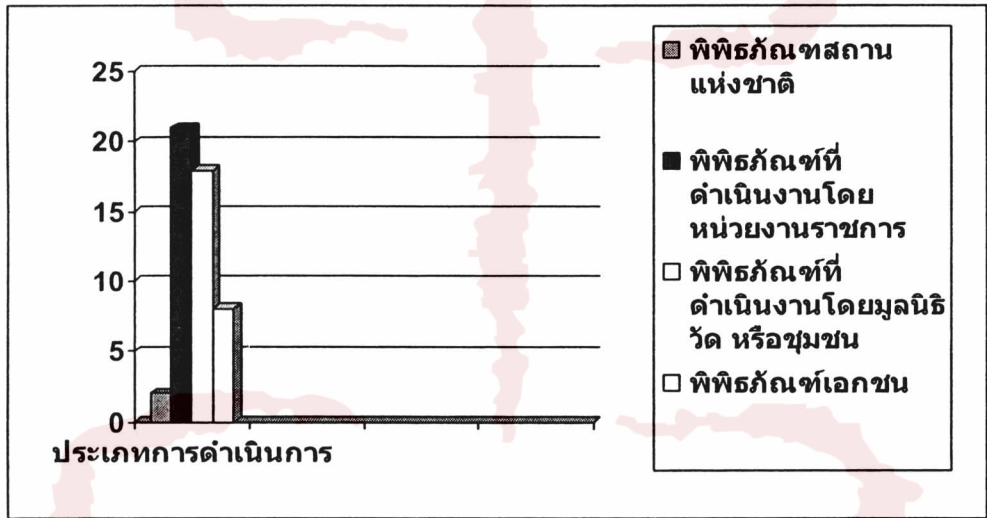
บทที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

บทที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

จากการเข้าเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อทำรายงานตามโครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ : ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก (2551) มีพิพิธภัณฑ์ที่ทำการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 50 แห่ง

1. แบ่งประเภทของพิพิธภัณฑ์ตามการดำเนินงาน ออกเป็น 4 ประเภท คือ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานราชการ (ที่ไม่ใช่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ) พิพิธภัณฑ์ที่ดำเนินงานโดยมูลนิธิหรือชุมชน และพิพิธภัณฑ์เอกชน ตามแผนภูมิดังนี้

แผนการแบ่งประเภทพิพิธภัณฑ์ตามการดำเนินงาน

เมื่อแบ่งประเภทออกเป็นดังนี้แล้ว พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ของพิพิธภัณฑ์แต่ละกลุ่มมีปัญหาที่แตกต่างกัน คือ

1.1 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ปัญหาและอุปสรรค
ปัญหาที่เห็นได้ชัดของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คือ ปัญหาเนื่องมาจากผู้เข้าชมมีจำนวนน้อยเกินไป ปัญหาในส่วนนี้ส่งผลในการบริหารจัดการงานพิพิธภัณฑ์ ซึ่งสันนิษฐานว่า ผู้เข้าชมส่วนใหญ่มีความไม่มั่นใจในภาพลักษณ์ของพิพิธภัณฑ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากค่านิยมเกี่ยวกับงานพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทยนั้น ยังไม่ได้แสดงภาพขององค์กรทางการศึกษาที่ชัดเจน ทำให้แม้ว่า กรมศิลปากรจะพัฒนา รูปแบบของการจัดแสดงให้มีความตื่นตาตื่นใจมากขึ้น มีการปรับปรุงเนื้อหา

การจัดแสดงแต่ด้วยภาพลักษณ์ของพิพิธภัณฑ์ที่สะสมมาทำให้ผู้คนรู้สึกไม่น่าสนใจ ไม่สามารถกระตุ้นให้ผู้ชมยอมรับในฐานะแหล่งเรียนรู้ที่ได้ ประกอบกับการไม่มีโปรแกรมการศึกษา (Education Program) ที่เกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาผู้ชม (Audience Development) ที่ชัดเจน และการประสานงานกับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ก็ยังมีไม่เพียงพอที่จะกระตุ้นให้ผู้ชมซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของพิพิธภัณฑ์หันมาให้ความสนใจอย่างเต็มที่

ปัญหาเนื่องจากบุคลากร จำนวนบุคลากรที่มีน้อยเกินไปทำให้มีงานล้นมือ จนทำให้งานที่ไม่สัมฤทธิ์ผล และระบบราชการทำให้บุคลากรอยู่ในภาวะหยุดนิ่ง ไม่กระตือรือร้นที่จะพัฒนา หรือนำเสนอสิ่งใหม่ ซึ่งความคิดสร้างสรรค์จำเป็นต้องมีอยู่ในหัวใจของคนทำงานพิพิธภัณฑ์ อื่นๆ ปัญหาเนื่องจากความเชี่ยวชาญของบุคลากรก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากงานพิพิธภัณฑ์เป็นงานวิชาชีพการที่บุคลากรมีจำกัด ก็ทำให้ต้องแบกรับหลายหน้าที่ ซึ่งทำให้การที่ออกมาอย่างไม่สมบูรณ์หรืองานบางอย่างก็ไม่ใช่งานที่อยู่ในความถนัดหรือความสามารถของตน

1.2 พิพิธภัณฑ์ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานราชการ

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาด้านบุคลากร เป็นปัญหาใหญ่สำหรับพิพิธภัณฑ์ที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานราชการ เพราะงานพิพิธภัณฑ์ที่ปรากฏในหน่วยงานประเภทดังกล่าวทำพิพิธภัณฑ์ให้ เป็น “สินค้าฝากขาย” คือ ไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลรับผิดชอบโดยตรง มีเฉพาะผู้ได้รับมอบหมายที่มีภาระต้องดูแลงานด้านอื่นๆ ด้วย ซึ่งบุคคลที่ได้รับหน้าที่ส่วนใหญ่แล้วยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ที่เพียงพอ ซึ่งปัญหานี้พบเป็นปัญหาหลักเช่นเดียวกันทั้งหมดในพิพิธภัณฑ์ที่ดำเนินงานในรูปแบบนี้

ปัญหาด้านการวางแผนทางเพื่อพัฒนาพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์ประเภทนี้ถือกำเนิดขึ้นมาในช่วงที่ พระราชบัญญัติแหล่งเรียนรู้เชื้ออำนาจให้หน่วยงานราชการต่างๆ มีพิพิธภัณฑ์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ แต่จากการเก็บข้อมูลพบว่า การดำเนินงานเมื่อเข้าสู่ระยะปีที่ 3 หลังจากพิพิธภัณฑ์เปิดให้บริการ พิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ก็หยุดนิ่ง บ้างก็ปิดกิจการ หรือไปก็เปิดต่อไปโดยไม่ได้รับการพัฒนาหรือสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวเกิดจากการที่ไม่มีแผนพัฒนาในระยะยาว ที่จะทำให้พิพิธภัณฑ์สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน ขาดความต่อเนื่องของงาน ทำให้การสะสมองค์ความรู้บางอย่างต้องหยุดชะงักลง ทั้งนี้ปัญหาที่เกิดจากการขาดการวางแผนงานนี้ ครอบคลุมไปถึงขาดการวางแผนด้านงบประมาณซึ่งจะกล่าวในปัญหาด้านงบประมาณต่อไป

ปัญหาด้านงบประมาณ เป็นปัญหาที่สัมพันธ์กับการดำเนินการของผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ที่บริหารหรือดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เนื่องมาจากขาด

การวางแผนแม่บทในการดำเนินงาน ทำให้ผู้สนับสนุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนละเลยการพิจารณาการสนับสนุนในด้านต่างๆ

1.3 พิพิธภัณฑที่ดำเนินงานโดยมูลนิธิ วัด หรือชุมชน

ปัญหาและอุปสรรค

พิพิธภัณฑที่ดำเนินงานโดยมูลนิธิ วัด หรือชุมชน นั้นมีข้อดีคือ การเกิดขึ้นของพิพิธภัณฑในรูปแบบนี้ เกิดจากการรวมตัว ความสนใจของกลุ่มคนที่จะก่อตั้งพิพิธภัณฑ ทำให้การบริหารงานส่วนใหญ่เกิดจากสมาชิกในชุมชน วัด หรือมูลนิธิ ปัญหาที่พบในพิพิธภัณฑประเภทนี้ คือ การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในงานพิพิธภัณฑโดยตรง การดำเนินงานส่วนใหญ่จึงยังไม่สมบูรณ์ทั้งด้านการจัดการคลังวัตถุ การออกแบบนิทรรศการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการจัดหลักสูตรการศึกษาภายในพิพิธภัณฑ เว้นแต่ว่าชุมชน วัด หรือมูลินั้นๆ จะได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานราชการ เช่น มหาวิทยาลัย เป็นต้น

ขาดความสามารถในการจัดการคลังและอนุรักษ์ซ่อมแซม ปัญหานี้เป็นปัญหาใหญ่เนื่องจากพิพิธภัณฑประเภทนี้ ได้รับการสนับสนุน บริจาค วัตถุสะสมหรือวัตถุจัดแสดงเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อได้รับบริจาควัตถุมาแล้ว ไม่มีความสามารถในการจัดการคลัง คือไม่สามารถเก็บโบราณวัตถุได้อย่างถูกวิธี รวมถึงไม่มีระบบการลงทะเบียน การจัดเก็บ การอนุรักษ์ซ่อมแซม ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเสียหาย สูญเสียรายละเอียดสำคัญของโบราณวัตถุอันเป็นมรดกของชาติ

นอกจากปัญหาที่กล่าวไปแล้ว ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นจากพิพิธภัณฑประเภทนี้ คือ พิพิธภัณฑส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการผลักดันของบุคคลสำคัญ อาทิ เจ้าอาวาส ผู้นำชุมชน เป็นต้น ภายหลังเมื่อบุคคลผู้เป็นแรงผลักดันมรณภาพ หรือถึงแก่กรรม ก็ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักลง ไม่สามารถถ่ายทอดให้กลุ่มหรือบุคคลเข้ามารับช่วงดำเนินการต่อได้

1.4 พิพิธภัณฑเอกชน

จากการเก็บข้อมูลพิพิธภัณฑเอกชน พบว่า ปัญหาและอุปสรรค คือ การที่ผู้ชมมีจำนวนน้อย ทำให้มีรายได้ที่ค่อนข้างจำกัด รายได้ที่ได้จากการจำหน่ายบัตรเข้าชม ใช้เพื่อการบริหารทั่วไปเท่านั้น ทำให้พิพิธภัณฑต้องหาแนวทางเพื่อการหาทุนในการจัดการงานพิพิธภัณฑ งานนิทรรศการ งานวิจัย งานจัดการศึกษา เพื่อให้พิพิธภัณฑดำเนินงานได้เต็มรูปแบบมากขึ้น

2. แบ่งประเภทตามสภาพการให้บริการ 3 ประเภท คือ พิพิธภัณฑที่เปิดให้บริการ พิพิธภัณฑที่อยู่ในระหว่างการจัดการเพื่อก่อตั้ง และพิพิธภัณฑที่ยกเลิก

จากพิพิธภัณฑ์ที่เข้าเก็บข้อมูลทั้ง 50 แห่ง พบว่า มีพิพิธภัณฑ์จำนวน 45 แห่ง ที่ยังเปิดให้เข้าบริการ พิพิธภัณฑ์ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจำนวน 3 แห่ง และยกเลิกกิจการไปแล้วจำนวน 2 แห่ง ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้พิพิธภัณฑ์ ยกเลิกไปคือ อาคารซึ่งเคยเป็นพื้นที่จัดแสดงเดิมต้องรื้อถอนเนื่องจากการขยายตัวของโรงเรียน ส่วนพิพิธภัณฑ์ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการมีทั้งพิพิธภัณฑ์ที่เกิดขึ้นใหม่และพิพิธภัณฑ์ที่ปรับปรุงจากพิพิธภัณฑ์ที่เดิมเคยเปิดอยู่

3. แบ่งตามจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์ทั้ง 50 แห่งที่เข้าดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามมี ที่ตั้งพิพิธภัณฑ์ตามจังหวัดต่างๆ 6 จังหวัด ทั้งนี้ การแบ่งพิพิธภัณฑ์ที่เข้าดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม ตามที่ตั้งของแต่ละจังหวัดนั้น เพื่อที่จะได้สรุปภาพรวมของแต่ละจังหวัด ซึ่งมีเงื่อนไขการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมการดู รสนิยม บ่งบอกถึงแสดงการนำเสนอและการให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น รวมทั้งที่ตั้งของแต่ละจังหวัดยังสอดคล้องสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.1 จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี เป็นจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวมาก รวมทั้งมียอดความรู้ในด้านต่างๆ ที่ถือเป็นวัตถุดิบสำคัญในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ แต่ปัญหาที่เป็นภาพรวมของพิพิธภัณฑ์ในจังหวัดกาญจนบุรี คือ ขาดการประสานงานกันระหว่างพิพิธภัณฑ์ และระหว่างองค์กรที่มีหน้าที่ในการให้การศึกษา แม้ว่าเนื้อหาที่จัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในจังหวัดกาญจนบุรี จะมีความหลากหลาย แต่ก็มีสาระการเรียนรู้หลายประเด็นที่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ หรือขยายองค์ความรู้ที่ทับซ้อนกันนั้นให้กระจ่างและเหมาะสมกับผู้เข้าชมและสามารถประสานประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้

3.2 จังหวัดจันทบุรี

จังหวัดจันทบุรีเป็นเมืองที่มีความสำคัญและถูกกล่าวถึงในประวัติศาสตร์ นอกจากจะมีบทบาททางทั้งทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของคนในภูมิภาคนั้นแล้ว ยังมีแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีคุณค่า พิพิธภัณฑ์ที่เกิดขึ้นในจังหวัดส่วนใหญ่จึงมีทั้งพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ที่หลากหลาย อาทิ พิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ พิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับงานโบราณคดี และพิพิธภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาสำคัญของงานพิพิธภัณฑ์ในจังหวัดนี้คือ การกระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษา ในพื้นที่ เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพิพิธภัณฑ์นั้นยังมีไม่มากนัก

3.3 จังหวัดตราด

จังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวค่อนข้างมากเพราะมีลักษณะภูมิประเทศที่สวยงาม และเป็นเมืองชายแดน แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าภาพรวมด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดตราดเน้นการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเป็นหลัก ทั้งๆ ที่ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ จากการลงเก็บข้อมูลภาคสนาม พบว่า ภายในจังหวัดตราดยังไม่มีพิพิธภัณฑ์ที่มีความพร้อมและสามารถอธิบายหรือเล่าเรื่องประวัติความเป็นมาของเมืองตราดได้ ทั้งๆ ที่จังหวัดตราดมีข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การตั้งถิ่นฐาน การใช้พื้นที่และชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจ รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติวิทยาในด้านต่างๆ ได้อีกด้วย งานด้านพิพิธภัณฑ์ภายในจังหวัดส่วนใหญ่เป็นเพียงส่วนประกอบขององค์กรต่างๆ เท่านั้น

3.4 จังหวัดปราจีนบุรี

จังหวัดปราจีนบุรี เป็นจังหวัดซึ่งมีพิพิธภัณฑ์เป็นจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียง พิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ได้รับการวางแผนตั้งแต่ก่อตั้งขึ้น และส่วนใหญ่ก็ดูแลกิจการพิพิธภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง พิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความพร้อมในการบริหารจัดการและมีความตื่นตัวอยู่พอสมควร ทั้งนี้หากพิพิธภัณฑ์ต่างๆ สามารถสร้างเครือข่ายงานด้านพิพิธภัณฑ์และได้รับการสนับสนุนจากจังหวัดก็อาจทำให้การต่อยอดกิจการพิพิธภัณฑ์ในจังหวัดนี้เติบโตได้อย่างเต็มที่ต่อไป

3.5 จังหวัดสมุทรปราการ

พิพิธภัณฑ์ในจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่ เกิดโดยชุมชน ซึ่งมีองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งหากมีการประสานงานและสร้างเครือข่ายก็จะทำให้ภาพของงานทางวัฒนธรรมชัดเจนขึ้น ประกอบกับพิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ขาดการประชาสัมพันธ์ ทั้งในแง่ของข่าวสาร การให้บริการ แต่ส่วนที่น่าสนใจคือพิพิธภัณฑ์หลายแห่งภายในจังหวัดสมุทรปราการเป็นพิพิธภัณฑ์มีชีวิต (Living Museum) นอกจากนี้ความโดดเด่นของพิพิธภัณฑ์ในจังหวัดสมุทรปราการ คือ มีพิพิธภัณฑ์เอกชนขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียง ซึ่งหากมีการประสานประโยชน์กันก็สามารถทำให้งานกิจการพิพิธภัณฑ์อื่นของจังหวัดขยายตัวได้อีก

3.6 จังหวัดฉะเชิงเทรา

จังหวัดฉะเชิงเทราแม้จะไม่โดดเด่นด้านงานพิพิธภัณฑ์เท่าใดนัก แต่การบริหารงานทางวัฒนธรรมในจังหวัดนั้นมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีการใช้สถานที่ซึ่งมีชื่อเสียงเป็นศูนย์การในการประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ของจังหวัด และมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับงานด้าน

ในโดยเฉพาะ ประกอบกับในจังหวัดมีภาคเอกชนที่ให้ความสนใจงานด้านการบริการองค์ความรู้ ทำให้มีภาคเอกชนหลายแห่งมีบทบาทในการเป็นแหล่งเรียนรู้เฉพาะด้าน

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

บทที่ 3 สรูปและข้อเสนอนะ

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

บทที่ 3 สรุปและข้อเสนอแนะ

กิจการพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย แม้ว่าจะเริ่มดำเนินมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ยังถือว่าเป็นความรู้ ความเข้าใจอย่างใหม่ในสังคมไทย และยังมีพิพิธภัณฑ์ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการค่อนข้างน้อย แม้ว่าใน 10 ปีที่ผ่านมาจะมีความตื่นตัวเพิ่มขึ้น แต่การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืน และเพิ่มทางเลือกให้กับคนในการศึกษาหาความรู้ ยังจำกัดอยู่ในวงแคบ คนส่วนใหญ่มักตระหนักว่า พิพิธภัณฑ์มีหน้าที่ในการจัดเก็บ อนุรักษ์โบราณวัตถุ มากกว่ามองพิพิธภัณฑ์ว่าเป็นแหล่งที่สามารถเพิ่มองค์ความรู้และทักษะในการดำเนินชีวิต การทลายกำแพงของภาพลักษณ์ในอดีตที่จึงยังถือเป็นเรื่องที่สำคัญประการหนึ่ง

จากการเข้าเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อทำรายงานตามโครงการสร้างฐานข้อมูลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้ : ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก (2551) พบว่า พิพิธภัณฑ์ยังประสบปัญหาข้างต้นที่พิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ในประเทศไทยประสบปัญหาอยู่ ซึ่งแนวทางประการสำคัญประการหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาคือ การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานพิพิธภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพและมองเห็นว่างานพิพิธภัณฑ์ไม่ใช่งานฝากขายอีกต่อไป แต่เป็นงานที่ต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพเป็นวิชาชีพเฉพาะทาง ที่ต้องสะสมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงของพิพิธภัณฑ์ ควบคู่กับความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์

สำหรับในส่วนการจัดแสดง พิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่มักจะยึดติดความพึงพอใจไว้กับวิธีการเล่าเรื่องด้วยสื่อที่ทันสมัย แต่ไม่ได้คำนึงว่า สื่อต่างๆ สามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้ชมหรือไม่ ความสำเร็จรูปของนิทรรศการที่ทันสมัยอาจลดทอนความมีชีวิตชีวาบางอย่างในการจัดแสดงซึ่งพิพิธภัณฑ์แต่ละแห่ง ควรเลือกเทคนิควิธีที่สอดคล้องกับบริบทของตน

อีกประการหนึ่ง การดำเนินงานพิพิธภัณฑ์คงประสบความสำเร็จไม่ได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ กลุ่มบุคคล หรือแม้กระทั่งปัจเจกบุคคล ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่พิพิธภัณฑ์ต่างๆ ควรเปิดโอกาส ให้กับวงกว้าง และเปิดโอกาสให้กับพิพิธภัณฑ์เอง รวมทั้งควรจัดสรรและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น การคมนาคม การบริการแก่ผู้เข้าชม และสร้างลูกเล่นใหม่เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ได้รับความคุ้มค่า ควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างเอาใจจริงเอาใจ และพัฒนางานนิทรรศการและจัดโปรแกรมการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชม

ทั้งนี้ ปัญหาที่เพิ่มเติมมาในของการดำเนินกิจการพิพิธภัณฑในปี 2551 นี้ พิพิธภัณฑที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากสภาพเศรษฐกิจ และเหตุการณ์บ้านเมือง จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินการพิพิธภัณฑ พบว่า แม้จำนวนผู้เยี่ยมชมจะลดลงไม่มากนัก แต่รายได้จากการบริจาคเพื่อบำรุงพิพิธภัณฑและการจัดจำหน่ายต่างๆ ลดลง ประกอบกับฐานลูกค้าเดิมของพิพิธภัณฑที่เป็นนักเรียนนักศึกษา ครูซึ่งเป็นผู้จัดการทัศนศึกษา ก็ให้ความสนใจในการจัดโปรแกรมไปสักการะพระศพสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์และไปทัศนศึกษาพิพิธภัณฑในส่วนกลางมากกว่าเดิม จากข้อมูลดังกล่าว เห็นได้ชัดเจนว่า สภาพเศรษฐกิจ และสังคมส่งผลกระทบโดยตรงกับงานพิพิธภัณฑ ซึ่งในทางกลับกัน ก็เป็นสัญญาณที่ดีว่า พิพิธภัณฑต่างๆ ได้ขยายฐานลูกค้าของตนออกไป ซึ่งจากเดิมเป็นเพียงลูกค้ากลุ่มเล็กและเฉพาะ ซึ่งเท่ากับว่า พิพิธภัณฑก็ได้รับความสนใจจากผู้เข้าชมมากขึ้นเช่นกัน

สถาบันพิพิธภัณฑการเรียนรู้แห่งชาติ

บรรณานุกรม

หนังสือ,บทความ

กิตติมานุสรณ์ เกร็ดความรู้ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีของพระครูศรีมหา

โพธิ์คณารักษ์, กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2545.

พิพิธภัณฑวัดบุปผาราม, กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2542.

เหมืองทองคำบิณฑบุรี จังหวัดปราจีนบุรี, กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์สมพันธ์
จำกัด, 2549.

แผ่นพับ

พิพิธภัณฑช้างเอราวัณ

พิพิธภัณฑทางรถไฟสายไทย-พม่า

พิพิธภัณฑบ้านดอนตาเพชร

พิพิธภัณฑพระครูธรรมธาวี (เส็ง สุชีโต)

พิพิธภัณฑวัฒนธรรมท้องถิ่น จันทบุรี

พิพิธภัณฑวัดเขาสุกิม

พิพิธภัณฑสถานแห่งความทรงจำ ชองเขาขาด

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเก่า

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พานิชย์นาวิ

พิพิธภัณฑอยู่สุขสุวรรณ

เมืองโบราณ

วังสวนบ้านแก้ว

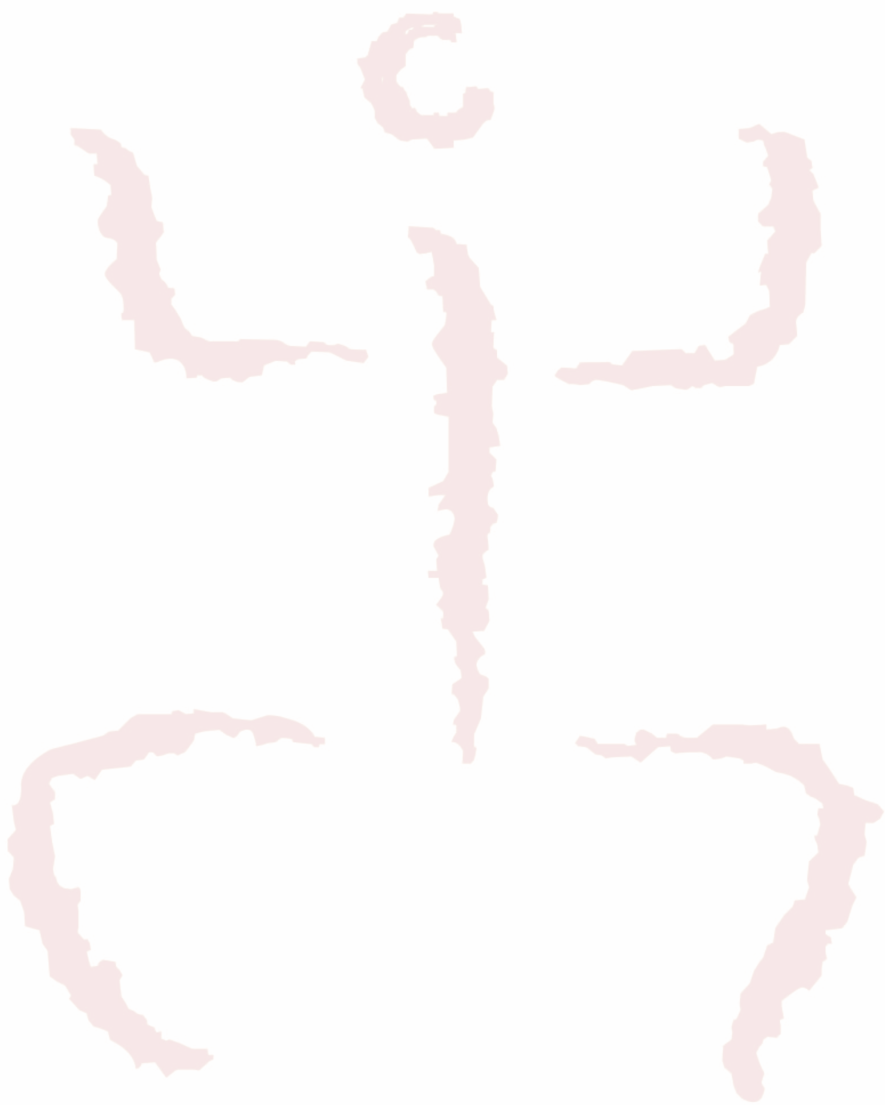
ศูนย์การเรียนรู้และฟื้นฟูภาษาของ

ศูนย์ราชการศูนย์สภากาชาดไทย เขาล้าน

หอวัฒนธรรมนิทัศน์ โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

อภัยภูเบศรสาร

อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

NDMI

0000010000638

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ